

TRAIAN NICOLA

VALORI SPIRITUALE VASLUIENE

BIOBIBLIOGRAFII

vol. I

A - O

**CONSILIUL JUDEȚEAN VASLUI
MUZEUL JUDEȚEAN "ȘTEFAN CEL MARE"**

TRAIAN NICOLA

VALORI SPIRITUALE VASLUIENE

BIOBIBLIOGRAFII

vol.I

A - O

**MUZEUL DE ISTORIE
Ștefan cel Mare
Vaslui**

Redactare computerizată:

Anca Isabela Iacob

Mazga Ion

Lucian Iacob

Tehnoredactare:

Anca Isabela Iacob

DESTĂINUIRE

Dorința pe care mi-am conturat-o de-a lungul deceniilor, de căutarea și aflarea valorilor spirituale ale acestei părți a Moldovei, constatând impresionantul și valorosul număr de personalități care s-au născut, au studiat sau au activat pe acest teritoriu al Moldovei de Jos ("Moldavia meridionalis"), citind istoriile, cataloagele, pliantele unor localități și județe, care cuprindeau enumerarea personalităților lor, am considerat ca o datorie civică și culturală să arătăm celor avizi de aflare de adevăr și de cultură că și ținutul vasluian a contribuit cu prisosință la îmbogățirea patrimoniului spiritual al țării. Și am purces la acest lucru...

Am identificat peste șapte sute de personalități, care au fost incluse în circa cinci mii de pagini dactilografiate, care-și așteaptă tipărirea de prea multă vreme.

Întrebându-mă cine ar putea tipări întreaga lucrare, cât ar costa editarea ei și câți ar accepta să devină "sponsori" (considerându-se că, probabil, lucrarea ar încapa în circa șapte volume, că editurile de stat sau cele particulare, nu s-ar "aventura" în editarea lor, considerându-se greșit că lucrarea ar avea un caracter local), m-am gândit că mai ușor ar fi dacă s-ar renunța la editarea ei în ordine alfabetică, ci să "defalchez" lucrarea pe diferite părți ale județului Vaslui.

Găsind înțelegerea deplină - și incredibilă astăzi! - a directorului "Muzeului Județean *Ștefan cel Mare Vaslui*", domnul Ioan Mancaș, care în urma unei sugestii pe care i-a dat-o domnul doctor Constantin Teodorescu, a acceptat să editeze prezentele volume care cuprinde viața, activitatea și creația a 144 personalități, aparținând perimetrului ținutului vasluian.

Dacă nu mi-ar suna în minte ditirambicile osanale de mulțumire care se aduceau oamenilor și instituțiilor din trecutul apropiat, știu cum le-aș mulțumi celor două personalități amintite.

Nu aș dori ca această apariție editorială să fie interpretată ca o discriminare teritorială și culturală a acestui județ (mai ales că de treizeci de ani multe furtuni iraționale, istorice, sentimentale și de orgolii firești, au bântuit pe locuitorii și îndrumătorii actualului județ Vaslui.

Lucrarea de față cuprinde bio-bibliografiile oamenilor de valoare

spirituală din toate domeniile: literar, științific, artistic, publicistic, militar, politic. Unele personalități sunt tratate infra-rezumativ din lipsă de informații suficiente; altele au fost incluse pe zeci de pagini, fie din cauza valorii și activității lor, precum și datorită bogatelor surse de informații. Fiecare nume cuprinde biografia, bibliografia în volume și în periodice, precum și bibliografia de referință. Unele din aceste părți biobibliografice s-ar putea să le pară unora exagerat de dezvoltate (așa și este!), dar am considerat că detaliile ar putea constitui puncte de plecare în cercetări ulterioare ale vasluienilor get-beget (și nu numai!). Ași fi încântat să trăiesc și să citesc lucrări elaborate, pomind de la prezentul volum!

Pentru câteva personalități, neavând alte surse, am redat textul din interesanta și bogata enciclopedie, biobibliografică, "Enciclopedia *Cugetarea*" (București, Ed. Cugetarea, 1940) a lui Lucian Predescu. Aceste cazuri s-au arătat cu asteriscul titlului și în subsolul primei pagini a medalioanelor.

Lucrând la aceste biobibliografii într-un timp atât de îndelungat (peste trei decenii) nu am putut organiza întotdeauna informațiile în ordine strict cronologică (aflam pe parcurs alte informații pe care am fost nevoit să le trec în continuarea celor redactate și dactilografiate; dacă ar fi trebuit să le re-redactez cronologic, dactilogrifierea "materialului" ar fi însemnat măcar încă un an de întârziere.

"Nostalgicii" mă vor lăuda, "antinostalgicii" (ca să utilizez acest eufemism) mă vor critica deoarece în biografii și bibliografii am trecut lucrările din perioade pe care aproape toți le condamnă, dar nu facem aproape nimic să le transformăm. Dar, deontologia cercetării m-a obligat să nu eludez nimic, să prezint întreaga "mărire și decădere" celor inserați în lucrare. Este de subînțeles că m-am străduit să fiu cât mai neutru, în prezentarea lor, deși cu unii mi-am creat relații de prietenie și de colaborare (cu majoritatea personalităților, sau descendenții lor, cu care am avut schimburi de corespondență și de vizite (ce interesant ar fi ca această corespondență să poată fi publicată!)), care mi-au întregit conturul psihic și de creație al celor incluși în volume.

Desigur, lucrarea nu poate fi exhaustivă (poate fi exhaustivă vreo lucrare?). Ea este perfectibilă și va fi, desigur, supusă criticii; nu respectă întru totul regulile academice ale unei lucrări strict științifice, dar înseamnă un pas pe drumul afirmării naționale a spiritualității acestor plaiuri vasluiene.

Aș fi enorm de mulțumit să pot primi observații și informații suplimentare despre cei incluși în lucrare, de la cititorii obișnuiți sau oameni competenți în materie, analiști ai fenomenului cultural.

Pentru ușurința de a urmări un tablou general al cuprinsului cărții, am inclus la sfârșitul ei un tabel sinoptic general cu principalele date privind personalitățile incluse, dar din lipsă de documentație, s-a renunțat la includerea lor.

Dacă s-ar fi recurs la abrevierea titlurilor editurilor și periodicelor, s-ar fi făcut economie de pagini. Ar fi și alte deficiențe ale lucrării (de care autorul este conștient), dar consideră necesar, acum când aceste valori umane "locale" au fost date uitării, parțial, să fie redade cunoașterii și aprecierii cititorilor județului Vaslui (din nou "și nu numai"!).

Redactarea a evitat termeni de prețiozitate și neologistici, dar acolo unde un citat aparținea altui secol, s-a păstrat neatins textul, cu topica și gramatica lui, curioase celor de azi. Atunci când în text existau termeni ieșiți din uz, s-au explicat cuvintele fie în subsolul paginii, fie la "Note" de la sfârșitul fiecărei biobibliografii.

Pentru a nu încărca lucrarea, nu s-au mai arătat sursele de documentare (de fapt ele rezultă din "bibliografiile de referință" existente la cei incluși în carte).

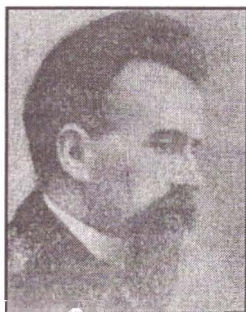
În afară de corespondența și discuțiile purtate cu cei în viață sau cu descendenții lor, așa cum am arătat, am explorat Arhivele Statului din Capitală, Iași și Vaslui, Bibliotecile Academiei Române "Mihai Eminescu" din Iași, cele din Brașov, Ploiești, Constanța, Bârlad, Galați, Craiova, colecțiile revistelor și ziarelor timpului etc, etc.

Cinstesc, prin această lucrare, memoria celor inserați, care au adus și aduc glorie ținutul vasluiian, cu un trecut istoric și cultural măreț, cu contribuții remarcabile, așa cum cred că cititorii vor constata.

Traian Nicola

ADAM, IOAN

Născut în Vaslui la 26 noiembrie 1875, ca fiu de țărani.

După absolvirea cursurilor primare în orașul său natal urmează Școala normală "Vasile Lupu" din Iași, după care este numit învățător în satul Cursești (azi aparținând comunei Pungești) din vechiul și actualul județ Vaslui.

"Era un tinerel blond, roșcat, cu părul creț, îngrijit îmbrăcat, cu privire vie"

Acolo, la Cursești, adunase cărți specifice lecturii țăranilor, înjghebând o bibliotecă sătească, adăpostită în niște dulapuri confecționate prin cheltuieli personale, pe care a pus-o la dispoziția țăranilor. La inaugurarea acestei biblioteci, Mihai Pastia, un institutor vasluian, creatorul primul club socialist din Galați, a organizat o serbare la care a invitat pe prefect, primar, șeful de jandarmi și alte notabilități din Vaslui, precum și țăranii din satele vecine, inaugurându-se astfel prima bibliotecă sătească din Vaslui și poate din tot "Vechiul Regat"

După ce dă diferența de examene la liceul teoretic din Vaslui, învățând singur limbile latină și greacă, Ion Adam urmează cursuri universitare mai întâi în țară, apoi la Bruxelles, unde își susține doctoratul în drept.

Întors în țară este numit mai întâi profesor de limba și literatura română la Constanța, apoi magistrat la Călărași (în mai 1908) și la Tulcea.

Debutează în literatură cu pseudonimul I. Blanc la "Adevărul literar" de sub direcția lui Anton Bacalbașa.

Între 15 martie 1904 și 15 mai 1906 a apărut la Bârlad revista literară "Făt Frumos" din al cărui comitet redacțional a făcut parte și Ion Adam, alături de Emil Gârleanu, George Tutoveanu, Corneliu Moldovanu, Atanasie Mîndru, Dimitrie Nanu și Ioan Antonovici.

A participat, alături de mulți alți scriitori, la diferite șezători literare în țară, printre care una și în Bârlad, cum a fost aceea din 22 mai 1908.

După 1908 rămâne fără serviciu, ducând o viață cu lipsuri și griji familiare. La 14 ianuarie 1908 îi scria lui Simion Mehedinți: " (...)

Eu însă mă găsesc acum într-o stare excepțional de critică, fără slujbă și cu casa grea , așa încât dacă dvs mi-ați da 25 de lei de nuvelă, eu v-aș propune să vă trimit una de încercare. E rușinos să punem asta la cântar, dar ce să ne facem și noi, dacă miniștrii noștri nu ne dau măcar câte-o slujbă ca să avem cu ce trăi (...)"

Îmbolnăvind-se de o boală de ordin neurologic, se stinge din viață în Iași, la 18 mai 1911.

Majoritatea temelor abordate în lucrările lui Ion Adam sunt luate din mediul rural moldovenesc. Evită să se adâncească în studii psihologice, aborând modalități exterioare omenești. S-a străduit să reflecte în operele sale mici tragedii omenești, zbuciume și suferințe ("Sub arșiță", "Ocnașul"), răscoalele țărănești din 1907 la care a asistat ("Aripi frânte"), încercări de intuire a sufletului omenesc ("Voia mării"), al mediului Capitalei ("Sybaris"), crâmpie de viață țărănească "cu oameni primitivi, naivi ori răzbunători, în voia instinctelor" ("Flori de câmp"), alunecând uneori într-un vulgar realism ("Sodoma"), sau în glume și anecdote țărănești ("Pe lângă vatră", "Vorbe de clacă"). Eroi lui sunt părți din multiple și complicate fațete ale sufletului autorului. Indubitabil, activitatea creatoare a lui Ioan Adam și credo-ul lui literar au evoluat în jurul "semănătorismului" Între 5 ianuarie 1903 și 26 mai 1905 a făcut parte din colectivul redacțional al revistei "Semănătorul", alături de N. Iorga, Vasile Pârvan, M. Sadoveanu, Șt. O. Iosif, D. Anghel, Emil Gârleanu, Zaharia Bîrsan, Sandu Aldea, Alice Călugăru, Alexandru Lepădatu, participând sâmbăta, acasă la N. Iorga, la dezbaterile stabilirii sumarului și a altor probleme legate de viața revistei.

La moartea scriitorului N. Iorga scria că I. Adam a fost una dintre cele mai originale naturi de artist, opera literară a lui distingându-se prin "adevărul, strălucit adesea, al notărilor și caracterizărilor lui, mișcarea puternică de viață a scenelor lui, coloritul specific românesc al atâtor părți din opera lui"

Scriitorul Ion Ciocârlan, care a primit de la I. Adam peste 100 de scrisori, cerea ca revista craioveană "Ramuri" să scoată un număr festiv închinat prozatorului decedat de un an, precum și deschiderea unei liste de subscripții pentru ridicarea unui bust al lui I. Adam.

Încetează din viață în Iași, la 11 mai 1911.

BIBLIOGRAFIE

"Flori de câmp", nuvele, București, 1900.

“Pe lângă vatră. Pilde și glume țărănești”, Socec, 1900 și Minerva, București, 1907.

“Leagănul viselor”, poem dramatic, București, 1902.

“Rătăcire”, roman, București, 1902: ediția a II-a, Editura Cartea Românească, București, 1926.

“Sybaris”, roman, București, 1902.

“Pe Dunăre”, Constanța, 1904.

“Constanța pitorească cu împrejurările ei”, Ed. Minerva, București, 1904.

“Năzuinți”, povestiri, Editura Minerva, București, 1908.

“Voia mării”, povestiri, București, Biblioteca Minerba, nr. 39, 1909.

“Aripi tăiate”, nuvele, Editura “Minerva”, București, 1910.

“Din viață”, “Biblioteca pentru toți”, nr. 561, 1910.

“Vorbe de clacă”, Văleni, 1910.

“Înstrăinat”, schițe, Buc. 1918.

“Mărire și cădere”, col. “Pagini alese din scriitori români” nr. 175, Buc., Ed. “Cartea Românească”, 1924

“Sub arșiță”, col. “Pagini alese din scriitori români”, nr. 196, Buc., Ed. “Cartea românească”, 1925.

“Glume țărănești”, Biblioteca pentru toți, nr. 809, f.a.

“Guy de Maupassant: “Nuvele”, traducere, Biblioteca pentru toți, f.a.

“Teatru școlar”, Biblioteca pentru toți, f.a.

“Taclale țărănești”, în “Pagini alese din scriitorii români”, nr. 131, f.a.

Ion Adam a colaborat la următoarele periodice: “Adevărul literar”, “Albina”, “Convorbiri literare”, “Curierul literar”, “Făt Frumos” (Bârlad), “Flacăra literară, artistică, socială”, “Floarea albastră”, “Foia interesantă”, “Foia pentru toți”, “Gazeta săteanului”, “Luceafărul” (Sibiu). “Minerva literară ilustrată”, “Neamul românesc literar”, “Pagini literare”, “Paloda literară” (Bârlad), “Povestea vorbii”, “Ramuri”, “România literară”, “Semănătorul” (Bârlad), “Vatra”, “Viața literară”, “Vieața”

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Vulcan, I. : Raport despre “Flori de câmp”, “Analele Academiei”, t - XXXIII, 1900-1901, p. 396; Marinescu, A.M.:

despre "Rătăcire", "Analele Acedemiei", t. XXIV, 1901-1902, p. 444; Vulcan, P.: studiu critic despre "Rătăcire", "Ovidiu", II, 1902, p. 8; Bianu, I.: despre "Leagănul viselor", "Analele academiei", seria a II-a a, t. XXV, 1902-1903, p. 397; Bogdan Duică, G.: despre "Rătăcire", "Convorbiri literare", XXXVI, 1903, p. 376; Senielevici, H.: Încercări critice", Buc., 1903, p. 107; Tomescu, D.: "Cu prilejul celor două cărți ale d-lui Ioan Adam", "Ramuri" III, 1903, nr. 3, 1 februarie, p. 43-45; Vulcan, I.: despre "Sybaris", "Analele Academiei", seria a II-a, t. XXV, 1902-1903, p. 363; Iorga, N.: "Povestitori de ieri și de astăzi", 1905; Vianu, I.: despre "Năzuinți", "Analele Academiei", t. XXX, 1907-1908, p. 284; Bianu, I.: despre "Pe lângă vatră", "Analele Academiei", t. XXX, 1907-1908, p. 284; Făgetel, C.S.: articol în "Viața românească", 1908, nr.2, p. 330; Făgetel, C.S.: articol în "Viața românească", 1908, nr. IX, p. 466; Iorga, N.: "Două cărți ale d-lui I. Adam", "Neamul românesc", 11 ianuarie 1908, anul II, nr. 5, p. 6566; Cornel, Th: "Figuri contemporane din România", București, 1909, p. 4 : Tomescu, D.: note în "Ramuri", II., 1908, p. 43; Dragomirescu, M.: "Mișcarea literară în 1908", "Calendarul literar pe 1909", "Biblioteca românească" - Socec, p. 289; Dragomirescu, M.: despre "Voia mării", "Conv. critice"; III, 1909, p. 476; Făgetel, C.S.: articol în "Neamul românesc literar", I, 1908-1909, p. 575; Sbiera, I. : raport despre "Constanța pitorească", "Analele Academiei", t. XXXI, 1908-1909, partea administrativă, p. 234; Tăslăuanu, O: despre "Constanța pitorească", "Luceafărul", VIII, 1909, p. 92: "Calendar artistic și literar pe 1909", Socec, p. 28; Chendi, Il. "I. Adam și ghinioanele din ultimele două volume", "Tribuna", Arad, 6 iulie, 1910; Făgetel, C.S.: Ioan Adam "Aripi tinere", "Ramuri", V, 1910, nr. 15-17, 1 15 august - 1 septembrie, p. 418-419; Marinescu, A.M.: despre "Din viață", "Analele Academiei", t. XXXII, 1909-1910, p. 368; Soricu, I.U: "Ioan Adam", "Ramuri", VI, 1911, nr. 22, sept. p. 537-539; xxx: necrolog în "Junimea literară", 1911, p. 172; Ciocârlan, Ion: "Amintiri despre Ioan Adam", "Ramuri", VII, 1912, nr. 11, 1 iunie, p. 313-316; Făgetel, C.S. "În amintirea lui Ioan Adam", "Ramuri", VII, 1912, nr. 11, 1 iunie, p. 309; Gârleanu, Emil: "La mormântul lui Ioan Adam", "Ramuri", VII, 1912, nr. 11, 1 ianuarie, p. 317-318; Iorga N.: "Ioan Adam", "Ramuri", VII, 1912, nr. 11, 1 iunie, p. 340; xxx: "La mormântul lui I. Adam", "Ramuri", VII, 1912, p. 317; xxx: "Subscripție pentru ridicarea unui monument scriitorului I. Adam", "Ramuri", VII, 1912, nr. 11, 1 iunie, p. 338-

340 și în nr. 12,15 august, p. 387; Făgețel, C.S.: note în "Semănătorul", IV, 1905, p. 1914; Iorga, N.: "O luptă literară", vol. I, 1914, p. 120; Petra-Petrescu, C.: analiza piesei "Câmp întelenit", "Revista teatrală", Sibiu, II, nr.2, 1914; Adamescu, Gheorghe: "Istoria literaturii române", Buc., 1920, Biblioteca p.t., p. 508-518 ; Adamescu, G.: "Contribuție la bibliografia românească", fasc. I, Buc., 1921, p. 167; Adamescu, G.: ibidem, fasc. II-a, Buc., 1923, p. 329; Clopoțel, Ion: "Antologia scriitorilor români", în patru volume, 1917-1924, p. 121-128; Haneș, P.V.: "Istoria literaturii românești", Buc., 1924, p. 281; Adamescu, G.: "Contribuție la bibliografia românească", fasc. a III-a, Buc., 1928, p. 289; Basarab, Constantin: "Adam (1876-1911), un scriitor uitat", "Adevărul literar și artistic", X, 2, 1933, nr. 661; Iorga, N.: "Ion Adam", "Oameni care au fost", I, 1934, p. 455; Torouțiu, I.E.: "Studii și documente literare", VIII, Buc., 1939, p. 117-118; Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Ed. Cugetarea, Buc., 1940, p. 10; Torouțiu, I.E.: op. cit., IX, Buc., 1940, p. 1; Călinescu, G.: "Istoria literaturii române de la origini și până în prezent", Buc., Ed. Fundației regale pentru literatură și artă, 1941, p. 565-566, 911-912; Loghin, Constantin: "Istoria literaturii române", Ed. Cugetarea Georgescu Delafras, Buc., 1945; Sevastos, M.: "Amintiri de la *Viața românească*", Ed. p.lit., 1966, p. 155; Călinescu, G.: "Istoria literaturii române", Compendiu, Ed. p. lit., 1968, p. 225; Ciopraga, Constantin: "Literatura română între 1900-1918", Ed. Junimea, Iași, 1970, p. 532, 535, 542, 546, 552, 556; Ornea, Z.: "Poporanismul", Ed. Minerva, Buc., 1972, p. 366, 468, idem; "Semănătorul", Ed. Minerva, Buc., 1970, p. 30, 32, 34, 36, 39, 58, 65, 101, 230, 249; Florea Firan, Mitran, M.: "Ramuri bibliografice", Ed. Enciclopedică Română, Buc. 1972, p. 97, 139, 142, 146, 158, 240, 242, 243, 244, 245, 250, 249; Rotaru, Ioan: "O istorie a literaturii române" (de la 1900 la cel de-al doilea război mondial", Ed. Minerva, Buc., 1972, p. 66; Bucur, Marin: "Istoriografia literară românească", Ed. Minerva, Buc., 1973, p. 156; Lovinescu, Eugen: "Istoria literaturii române contemporane", Ed. Minerva, Buc., 1973, vol. I, p. 24, 26, 77, 174, 691; vol. II, p. 40-41; Straje, Mihail: "Dicționar de pesudonime", Editura Minerva, Buc., 1973, p 5-6; xxx "Corespondența *Ramuri*", Ed. Scrisul românesc, 1973, p. 118, 119, 120, 266, 281, 283; xxx: "Junimea și junimiștii", Ed. Junimea, 1973, p. 167; "Almanahul Miverva pe 1912", p. 79.

ADAMACHI, VASILE

“Familie nouă, izvodită¹⁾ de aga²⁾ Hristodor și spatariul³⁾ Iancu, feciorii lui Adamache Ioan, neguțitor grec din Iași; avè dugheană în ulița mare, peste drum de hanul turcesc; ținè marfă turcească, era birnic⁴⁾ cu neguțitorii hrisovoliți⁵⁾ ai orașului, fruntaș între neguțitori. femeia lui era moldovancă⁶⁾, fată de răzăș din ținutul Vasluiului; amândoi feciorii era calfe⁷⁾ în dugheană, umblau cu boccelele de marfă pe la casele boierești; am cumpărat eu marfă de la ei în mai mulți ani, precum și citările⁸⁾, cutnii⁹⁾ de Țarigrad, fesuri, cibote roșii și galbini și papuci cu mestii¹⁰⁾. În domnia lui Ioan Vodă Sturza, când au început a se tăvăli boieriile, au făcut pe Hristodor comis¹¹⁾ și n-au mai vândut în dugheană; iar apoi, Mihai Vodă Sturdza, care au batjocorit și au făcut de răs boieriile și nobleța țării, pe Hristodor l-au făcut agă, încât și cillen¹²⁾ în Divanul apelativ¹³⁾, unde și pe mine m-au judecat, ba și pe mulți din magnati¹⁴⁾. Și pe Iancu l-au făcut spătar și pe Vasile cel mic fratele al lor l-au făcut comis”¹⁵⁾.

Tatăl lor se numea Arapu, ca nume de familie; numele de botez era Adam, care, sub influență grecească, s-a transformat în Adamachi (ca și Vasile - Vasilache; Iorgu - Iordache; Costică - Costache; Petru - Petrache; Alexandru - Alexandrache; “Dumitru - Dumitrache etc.)

Vasile Adamachi s-a născut în Iași la 1 ianuarie 1817.

Conform obiceiului timpului, instrucția și-a făcut-o în casa părintească, precum și în școli particulare ieșene. În afară de studii speciale de aritmetică și de geometrie, și-a însușit limbile franceză și germană.

Intrând în politică a fost la vârsta de 18 ani, pomoșic¹⁶⁾ de secție la Divanul Domnesc ieșean.

Urcă treptele ierarhice socio-politice, devenind vel-clucer¹⁷⁾ la vârsta de 19 ani, spătar (la 36 de ani) pentru serviciile aduse patriei ca dregător¹⁸⁾ al ținutului Vaslui și președinte al Eforiei¹⁹⁾ Iașului.

Cunoscând necesitatea creării de școli primare, Vasile Adamachi donează, în 1870, Primăriei Iașului, o parte din casa sa, pentru a deschide în ea o astfel de școală.

După votarea Constituției a fost investit de două ori cu titlul de senator.

Pentru o bună bucată de vreme a fost prefectul județului Vaslui. În viața sa particulară a fost milos, iertător și modest.

Prin testamentul său din 15 februarie 1892 și-a lăsat întreaga avere, în valoare de 2.500.000 lei, Academiei Române, sub numele de "Fondul Adamachi", cu următoarele scopuri:

1) "Pentru premii periodice acelora din scriitorii români care s-ar distinge prin scrieri morale"

2) În trimiterea și întreținerea tinerilor care s-ar hotărâ pentru științele exacte, precum și acelora care s-ar hotărâ pentru studiul științelor pozitive pentru a servi la înființarea și perfecționarea fabricilor și a industriei naționale".

"Fondul Adamachia fost repartizat astfel:

15% pentru administrarea moșiilor;

10.000 lei pe an pentru scrierile morale;

- 5.000 lei pe an pentru pomenirea părinților săi, precum și pentru îmbrăcăminte și încălțăminte și cărțile copiilor "Școlii Adamachi" din Iași;

1.000 lei pe an pentru cheltuielile diverse și neprevăzute;

Suma rămasă disponibilă se împărțea astfel:

- 8% pe an ca fond de imprimare pentru lucrările premiate;

12,5% pe an se capitalizează pentru mărirea fondului;

-79,5% pe an se utiliza la acordarea de burse.

Întreaga sa bibliotecă (715) volume și obiectele sale cu caracter științific le-a donat Universității Iași. Cărțile cuprindeau lucrări de astronomie, dicționare de limbi clasice, fizică și chimie, letopisețele Moldovei, modul de organizare a școlilor, de medicină, de poezii.

Fondurile au fost folosite conform stipulațiilor testatorului, de către Academia Română, în cel mai pur spirit de testator. Astfel mulți tineri studenți ieșeni au obținut bursele "Adamachi" și au putut să-și continue studiile în țară sau în străinătate. În perioada 1894-1914 s-au acordat 213 burse.

Din cei 8% din banii disponibili, s-au tipărit numeroase lucrări valoroase din diverse domenii.

Un grup de patru profesori universitari ieșeni (Petre Poni, Paul Bujor, Ion Simionescu și Ion Borcea), convinși de necesitatea răspândirii cunoștințelor științifice, au fondat "Revista Științifică V. Adamachi", care a apărut între 1910-1949, în care au apărut mii de articole, recenzii și informații științifice din o multitudine de domenii.

la 8/21 martie 1894 Vasile Adamachi a încetat din viață la Iași.

Înmormântat la cimitirul "Eternitatea" din Iași, parcela 4/1 (rând 1-3, loc 1-4).

Într-un Calendar²⁰⁾, Adamachi a publicat "Copia epistolei

adresată d-lui Climescu, profesor de științe la Universitatea din Iași”, la 27 decembrie 1888: “*Explicații științifice despre alcătuirea și scopul calendarului*”

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

N. Basarabescu: “Bibliografia lui V. Adamachi”, în “Calendarul bisericesc ortodox de 12 milioane de ani, întocmit de V. Adamachi”, Buc. Tip. Carol Göbl, 1890, p. I-IV; Academia Română: “Lege, statute, regulamente și deciziuni”, Buc., 1896; C. Diaconovich: “Enciclopedia română”, tom. I, Sibiu, Editura și tiparul lui W. Krafft, 1898, p. 36; B. Cecropide: “Premiile Academiei Române”/ premiu acordat de Gala Galaction pentru volumul “Bisericiuța din răzoare”/Almanahul ziarului “Universul”, 1916, p. 96; Gheorghe Ungureanu: “Din viața lui V. Adamachi”, extras din revista științifică “*V. Adamachi*”, Iași, XXVII, 1941; M. Sărmășanu - E. Puha - M. Bulimar: “Contribuția Revistei Științifice V. Adamachi la promovarea materialismului în țara noastră”, în “Revista de filosofie”, 3, 1966, p. 353-362; Academia Republicii Populare Române: “Dicționar enciclopedic român”, vol. I, A-C, Buc. Ed. Politică, 1962, p. 30; Ionel Maței: “Personalități ieșene”, vol. III, Iași, 1978, p. 17-18; Georgeta Răduică - Nicolin Răduică: “Calendare și almanahuri românești 1731-1918. Dicționar bibliografic”, Buc., 1981, p. 140, 226, 346.

NOTE

- 1) inventată
- 2) șef al agiei având contribuțiile prefectului de mai târziu; ofițer inferior.
- 3) titlu boieresc, șef al armatei și al poliției.
- 4) persoană supusă la bir (dare, impozit).
- 5) clasă de contribuabili; potenți, privilegiați.
- 6) Eufrosina, fiica lui Constantin Bantăș din Vaslui; făcea parte din vechiul neam de boieri din Moldova, al Bântășilor.
- 7) lucrător care primește o calificare, într-o meserie sau în comerț, după terminarea perioadei de ucenicie și care, în timpul breslelor, era obligat să lucreze încă un anumit timp la patronul său, contra unei lefe mici.
- 8) citareă= un fel de stofă fină, vârgată.
- 9) stofă de mătase amestecată cu bumbac.
- 10) cizmulite lungi până la glezne, fără toc, din piele, purtate

peste ciorapi, dar sub încălțăminte; papuci.

11) boier din Divan însărcinat cu îngrijirea grajdurilor domnești.

12) membru al unui tribunal.

13) Curtea de Apel.

14) bogătași influenți în viața economică.

15) Constantin Sion: "Arhondologia Moldovei", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 11.

16) Funcționar care conducea o plasă; ajutor de zapciu (cârmuitor al unei plase; cel care strângea dările; subprefect; fost agent executiv).

17) boier de Divan ce se ocupa cu aprovizionarea Curții cu grâne mai -mare peste pescării și peste toate cămările domnești.

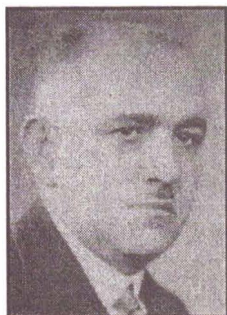
18) demnitar, slujbaş de înaltă demnitate; autoritate publică.

19) așezământ bisericesc, cultural, filantropic; consilier în conducerea lui; judecător, autoritate publică.

20) "Calendarul bisericesc ortodocs pe 12 milioane de ani", Buc., Tip. Carol Göbl, 1890.

ALACI (ALACEA), VALERIU

S-a născut la 24 octombrie 1884 în comuna Cacica, județul Suceava.

Cursurile primare (1894-1898) și gimnaziale 1898-1901 le-a urmat în Vaslui, iar cursul superior la *Liceul Codreanu* din Bârlad, pe care-l absolvă în 1905. În tot timpul liceului s-a întreținut singur, din preparatii, fiind orfan de tată. Între 1905-1909 a urmat *Facultatea de Științe* din București unde și-a luat licența în matematici.

După absolvirea facultății a funcționat ca profesor în învățământul secundar particular (1909-1912).

După ce își trece, în 1912, examenul de capacitate, devine profesor secundar titular la *Liceul D. Cantemir* din București, la *Liceul Militar* din Mănăstirea Dealu - Târgoviște, la *Liceul Mircea cel Bătrân* din Constanța.

În timpul primului război mondial a funcționat ca profesor în Sculeni, lângă Iași, o colonie de refugiați (1916-1918).

La 30 mai 1921 își susține examenul de doctorat la Universitatea din București, având în comisie de David Emanuel și pe Traian Lalescu.

Între 10 noiembrie 1922 și 1 ianuarie 1925 a funcționat ca profesor provizoriu la catedra de Analiză Matematică a Politehnicii din Timișoara, unde, între 1 ianuarie 1925-13 septembrie 1955, a funcționat ca profesor definitiv la aceeași catedră, cu excepția anilor școlari 1930-1931 și 1936-1939 când a suplinat catedra de Mecanică rațională.

A mai funcționat, temporar, la școala de ofițeri de geniu din București și la *Școala de ofițeri de artilerie* din Timișoara (înființată de Traian Lalescu), iar între 1925-1948 a condus "*Buletinul științific și tehnic al Politehnicii din Timișoara*"

A fost președinte al "*Societății de științe*" de pe lângă institutul Politehnic Timișoara: deasemenea a fost membru al "*Societății de Științe din București*" și al "*Gazetei Matematice*"

A fost un activ colaborator al Academiei, fiind distins cu Ordinul Muncii

Lucrările sale de analiză matematică, de trigonometrie patratică,

de ecuații diferențiale sau derivate parțiale au constituit și constituie modele de lucrări metodologice și pedagogice care au servit multor promoții de matematicieni și ingineri. O parte din aceste lucrări au fost premiate de către Universitatea din București și Academia Republicii Populare Române.

La 13 septembrie 1955 încetează din viață la Timișoara, unde a fost înmormântat. Activitatea sa pedagogică de 34 de ani, dragostea sa profundă pentru studenți, ținuta sa modestă și sobră, vor rămâne neșterse în istoria științei și vieții universitare timișorene.

BIBLIOGRAFIE^{*)}

1. "O problemă de mecanică", tip. "Cooperativa", București, 1910.
2. "Sâmburii simetrici strâmbi și aplicațiile lor la ecuațiile diferențiale de ordinul al III-lea", în "Bul. Soc. rom. de ști.", XXI, 5, Buc., sept. 1912, p. 1-16.
3. "L'approximation des fonctions d'une variable réelle par une classe de sommes trigonométriques", în "Bul. de št. mat. pure și aplic. Soc. rom. de št.", ianuarie - iulie 1925, 73 p. (Teză de doctorat).
4. "Une classe de sommes trigonométriques qui peuvent approximer une fonction d'une variable réelle", în "Bul. Scient. Éc. Polyt. Timișoara", t.I, fasc. 1, 1925, p. 5-121.
5. "Sur une classe d'équation algébrique aux racines trigonométriques", în "Mathematica", II, 1929, p. 121-123.
6. "Curs de analiză matematică", litografiat, anul I, părțile I-III, Politehnica din Timișoara, 1930, 380 p.
7. "Une classe de fonctions discontinues de première espèce", în "Bull", Scient, Éc. polyt", Timișoara, t. 3, fasc. 1-2, 1930, p. 3-63.
8. "Géométrie analytique des polygones et des polyèdres convexes", ibidem, t. III, fasc. 3-4, 1930, p. 165-234.
9. "Une classe de fonctions simples - discontinues à deux variables", ibidem, t. IV, fasc. 1-2, 1931, p. 3-10.
10. "Les expressions du reste et du quotient de la division de deux polynômes", ibidem, t. IV, fasc. 3-4, 1932, p. 135-150.
11. "Cuvântare la sărbătorirea prof. Țițeica și Pompeiu", "Natura", t. XXII, 10, 1933, p.12.
12. "Quotient et reste de la division de deux polynômes", Bull.

^{*)} Lucrările cu nr. 1, 3, 6, 18, 19, 30, 31, 118, 139 sunt în volume sau în broșuri.

scient. Éc. Polyt Timișoara, t. V., fasc. 3-4, 1934, p. 1-11.

13. "Une classe d'équation fonctionnelles à solutions simples discontinues", ibidem, t. V., fasc. 3-4, 1934, p. 121-123.

14. "De quelques fonctions simples - discontinues et continues représentées segmentairement par différents arcs de courbe", ibidem, t. VI, fasc. 1-2, 1935, p. 3-11.

15. "Les équations analytiques de différentes configurations discontinues au continues. Cas des lignes polygonales et des polygones quelconques", ibidem, t. VI, fasc. 3-4, 1936, p. 161-183.

16. "Une classe nouvelle de fonctions discontinues à deux variable et les équations correspondantes qui peuvent représenter différentes configurations géométriques", ibidem, t. VII, fasc. 1-2, 1937, p. 3-24.

17. "Solution analytique du problème des oscillations amorties", ibidem, t. VIII, fasc. 1-2, 1938, 12 p.

18. "Trigonometria patratică", Timișoara, 1939, 243 p.

19. "Trigonometria pătratică. Tabele conținând logaritmi sinusului și cosinusului pătratic ai arcelor cuprinse între 0 și 90 din minut în minut (cu 5 zecimale), Timișoara, 1939, 13 p.

20. "Intégrations des fonctions quadratiques", Bull. scient, Éc. Pol., Timișoara, t. VIII, fasc. 3-4, 1939, p. 151-163.

21. "Nouveau chapitre d'analyse mathématique: l'intégration des fonctions quadratiques", ibidem, t. VIII, fasc. 2-4, 1939, 15 p.

22. "Nouveaux domaines de recherches en trigonométrie quadratique", ibidem, t. IX, fasc. 3-4, 1940, p. 197-234.

23. "Nouveaux domaines de recherches en Trigonométrie quadratique", ibidem, t. X, fasc. 1-2, 1941.

24. "Nouveaux domaines de recherches en Trigonométrie quadratique", ibidem, t. X, fasc. 3-4, 1941.

25. "Fonctions pseudo-homogènes et une nouvelle classe d'équation différentielles et aux dérivées partielles", ibidem, t. XI, fasc. 1-2, 1942, p. 6-13.

26. "Sur deux équations fonctionnelles", "Mathematica", vol. XIX, Timișoara, 1943, p. 23-25.

27. "La solution analytique d'un système fonctionnel", Bull. scienc, Éc. Polyt. Timișoara, t. XI, fasc. 3-4, 1944, p. 174-178.

28. "Une classe remarquable d'équations algébriques", ibidem, t. XI, fasc. 1-2, 1945, p. 8-13.

29. "Une classe d'intégrales définies, nécessaire dans la théorie des séries trigonométriques", ibidem, t. XXI, fasc. 3-4, 1946, p.

129-141.

30. "Analiza matematică" curs litografiat, redactat de prof. V. Mioc, părțile I-III, 3 volume, Timișoara, 1946.

31. "Analiza infinitezimală", Librăria Studențească Iacob I. Lazăr, 2 volume, Timișoara, 1948, 323p.

32. "Une classe de fonctions simplement discontinues", Bull. de science et technique de la Polyt. de Timișoara, t. XIII, fasc. 1, 1948.

33. "Sur une intégrale définie nécessaire dans l'étude des séries trigonométrique", ibidem, t. XIII, fasc. 2, 1948, p. 121-127.

34. "O clasă de ecuații funcționale", An. Acad. R.P.R., mat.-fiz.-chim., t. III, mem. 20, Buc., 1950, 17 p.

35. "Funcții aproape omogene", Comunicările Acad. R.P.R., t. II, nr. 2, februarie 1952, p. 113.

36. "Problema biarmonică în fizica matematică", "Studii și cercet. științifice, Acad. R.P.R., Baza Timișoara", anul I, nr. 1-4, 1954, p. 11-18.

37. "Ecuații cu derivate parțiale și coeficienți variabili, de ordinul al treilea și al patrulea", "Studii și cercet. științ., Acad. R.P.R., Baza Timișoara", seria I, t. II, nr. 1-4, ianuarie-decembrie 1955, p. 9-12.

38. "Contribuții privind funcțiile aproape omogene", "Studii și cercetări științ., Acad. R.P.R., Baza Timișoara", seria I, t. II, nr. 1-4, ian.-dec. 1955, p. 9-22.

39. "Asupra unei clase de ecuații cu derivate parțiale și coeficienți constanți", "St. și cercet. șt.", seria Științe tehnice, t. III, nr. 1-2, ian.-iunie, 1956, p. 9-16.

41.^A "O contribuție în domeniul ecuațiilor cu derivate parțiale și coeficienți constanți", "Com. șt. și tehn. Inst. Polit. Timișoara", 1956, I, p. 63-70.

41.^B "Soluții particulare pentru o clasă de ecuații cu derivate parțiale liniare de ordinul al doilea", ibidem, t. I (15), fasc. 1, 1956, p. 11-15.

În "Gazeta Matematică" a publicat:

42. "O problemă de maximum și minimum", anul XII, 1906-1907, p. 101.

43. "O clasă de identități trigonometrice", XVI, 1910-1911, p. 164-169.

44. "Poligoane progresive", XVII, 1911-1912, p. 161-165.

45. "Studiul unor funcționalități periodice care admit o formulă de adițiune rațională în raport cu ele înseși", XVII, 1911-1912, p.

241-250, 281-293.

46. "O clasă de ecuațiuni algebrice cu rădăcini funcțiuni trigonometrice", XVII, 1911-1912, p. 401-407.

47. "Aflarea directă a maximului unui produs și a minimului unei sume", XIX, 1913-1914, p. 401-406.

48. "Aria și volumul sferei", XX, 1914-1915, p. 367.

49. "Două teoreme de geometrie", XXI, 1915-1916, p. 9.

50. "Calcularea câtorva integrale definite", XXVII, 1921-1922, p. 111 și anul XXVIII, 1922-1923, p. 83.

51. "O metodă simplă pentru a stabili relații remarcabile într-un triunghi", LI, 1945-1946, p. 59.

În "Revista Matematică din Timișoara" a publicat:

52. "O clasă de identități algebrice", anul II, nr. 1 martie 1922.

60. "Asupra unei însumări trigonometrice", II, 5 iulie 1922.

61. "Funcțiuni pseudo-omogene", III, 9, martie 1923.

62. "Câteva însumări trigonometrice", III, 9, noiembrie 1923.

63. "O clasă de expresiuni nedeterminate", IV, 4, iunie 1924.

64. "Aflarea directă a maximului unui produs și a minimului unei sume", IV, 6, august 1924; ibidem, 7, septembrie 1924; ibidem, 7 sept 1924.

65. "Identități raționale", IV, 9, noiembrie 1924.

66. "Asupra identităților lui Euler", V, 4, iunie 1925.

67. "Aflarea câtlui a două polinoame", V, 8, oct. 1925.

68. "Aflarea directă a câtlui a două polinoame", XI, 11 februarie 1926.

69. "Sume trigonometrice transformate în produse", VII, 9, noiembrie 1927.

70. "O clasă de ecuații algebrice cu rădăcini trigonometrice" VIII, 9, noiembrie 1928.

71. "O clasă de ecuații cu rădăcini reale", XI, 3, mai 1931.

72. "Asupra unei identități trigonometrice", XI, 7, septembrie 1931.

73. "Împărțirea directă a două polinoame. Aplicații", XI, 11, ianuarie 1932.

74. "Expresiunile restului și câtlui împărțirii a două polinoame", XIII, 3, mai 1933.

75. "O clasă de identități algebrice", XIII, 11, ianuarie 1934.

76. "Scurtă expunere asupra lucrărilor d-lui ing. L. Labocetta din domeniul funcțiunilor simplu discontinue", XIV, 1, martie 1934.

77. "Asupra unei lucrări a d-lui prof. Giuseppe Tacchella", XIV,

3, mai 1934.

78. "O metodă pentru calcularea unor produse trigonometrice", XIV, 12, februarie 1935.

79. "Patruzeci de ani de activitate a <<Gazetei Matematice>>", XV, 8, 1935.

80. "Dare de seamă despre o lucrare a d-lui prof. C.O. Cakley (Haverford College)", XV, 10, 15, dec. 1935.

81. "Aniversarea a 15 ani a <<Revistei matematice la Timișoara>>", XVI, 1 martie 1936.

82. "Relațiuni între elementele unui poligon convex, precum și o identitate Lagrange, stabilite vectorial", XVI, 8, oct. 1936.

83. "Nicolae G. Boțea", XVII, 11, 15, ian. 1938.

84. "Trigonometrie pătratică", XVIII, 10, 15, dec. 1938: ibidem, nr. 11, ianuarie 1939; ibidem, nr. 12, februarie 1939; ibidem, XIX, 1, 15, martie 1939.

85. "Gheorghe Țițeica", XVIII, 12, 15, februarie 1939.

86. "Transformarea rombică și antirombică. Transformările OA: OA: ... OA", XIX, 11, ianuarie 1940; ibidem, nr. 12, februarie 1940, p. 141-151 și 165-167.

87. "Un nou capitol de geometrie analitică: Sisteme parametrice care reprezintă patrulater rectilinii și invers", XX, nr. 11 și 12, ian. și febr. 1941, 46 p.

88. "Anumite configurații lineare date, reprezentate practic", XXI, 5, 1941.

89. "Gh. Bratu", XXI, 8, oct. 1941.

90. "Un nou sistem de coordonate rombine", XXI, 11 și 12 ian. și febr. 1942; ibidem, XXII, 1-5, martie - iulie 1942.

91. "Asupra articolului o problemă de mecanică", XXII, 9, noiembrie 1942.

92. "Relațiuni metrice într-un triunghi", XXI, 1942, p. 119-124.

93. "Relațiuni remarcabile într-un triunghi", XXIII, 8 și 9, oct.-noiembrie 1943.

94. "Asupra formelor nedeterminate", XXIII, 11, ianuarie 1944.

95. "Ecuații algebrice cu rădăcini trigonometrice date", XXV, 2, 1945.

96. "Probleme de geometrie analitică în care intervin funcțiile pătratice", XXV, 3, mai 1945.

97. "Relații remarcabile într-un triunghi", XXV, 6, august 1945.

98. "Cinzeci de ani de activitate ai <<Gazetei matematice>>", XXV, 7, sept. 1945.

99. "O clasă specială de forme nedeterminate", XXV, 7, sept. 1945.
100. "Funcții trigonometrice inverse cu aceeași derivată", XXV, 11 și 12, ianuarie și febr. 1946; ibidem, XXVI, 1, martie 1946.
101. "25 de ani de existență", XXVI, 1, martie 1946.
102. "Funcții trigonometrice și funcții logaritmice cu aceeași derivată", XXVI, 6 și 7, aug. și sept. 1946.
103. "Câteva teoreme în trigonometria pătratică", XXVII, 10, 1946.
104. "Ion Ionescu", XXVII, 11, ianuarie 1947.
105. "Câteva teoreme de algebră", XXVII, 1 și 2, martie și apr. 1947.
106. "N. Abramescu", XXVII, 1, martie 1947.
107. "O metodă pentru a construi anumite clase de funcții care au aceeași derivată", XXVIII, 1, martie 1948.
108. "Condițiile pentru ca o ecuație diferențială să reprezinte conice sau cubice", XXVII, 3, mai 1947.
109. "Câteva probleme de rezolvire a triunghiurilor în trigonometria pătratică", XXVII, 7, septembrie 1947.
110. "Relații remarcabile între elementele unui triunghi", XXVIII, 4, iunie 1948.
111. "Asupra unghiurilor asociate unui triunghi", XXVIII, 11, ianuarie 1949.
112. "Ecuațiile algebrice ale d-lui prof. D. Pompeiu, XXIX, 1, martie 1949.
- În alte reviste de matematici elementare, V. Alaci a mai publicat:*
113. "Calcularea câtorva integrale definite" "Buletinul Asociației de matematici pure și aplicate", Buc. 1922.
114. "O clasă de ecuații algebrice cu rădăcini trigonometrice" "Boletín matematico", anul IX, nr. 1, Buenos Aires, 1935.
115. "Condițiuni ca rădăcinile unei ecuații de gradul al doilea să aibă o anumită situație față de numere date", "Știință și progres", II, 7-8, dec. 1935 și nr. 9 ian. 1936.
116. "Asupra adevăratei valori a unei fracțiuni", ibidem, II, 9, febr. 1936 și III, nr. 3-4, iunie 1936.
117. "Funcțiuni poligonale", în "Pozitiva", anul I, nr. 1, oct. 1940.
118. "O problemă de mecanică", București, 1914, 20 p.
119. "Aflarea directă a minimului unui produs și minimului unei

- sume", "Rev. Mat. Timișoara", IV, 1924-1925, p. 83-88, 99-102.
120. "Asupra unor teoreme de maxim și minim (Notă), ibidem, p. 88-89.
121. "Câteva formule de însumare", ibidem, p. 51-53.
122. "Identități iraționale", ibidem, p. 131-135.
123. "Asupra unei proprietăți a dreptei lui Simson", ibidem, V, 1925-1926, p. 167-168.
124. "Evaluarea unei sume algebrice" (notă), ibidem, p. 84-85.
125. "O nouă proprietate a determinantilor (notă), ibidem, p. 53-55.
126. "O teoremă relativă la determinanți", ibidem, p. 22-23.
127. "Teoremă relativă la determinantul Vandermonde" (notă), ibidem, p. 5.
128. "Asupra unor clase de ecuațiuni algebrice cu rădăcini trigonometrice", ibidem, IX, 1929-1930, p. 109-118.
129. "Une classe de fonctions discontinues de première espèce", "Bull. Scient. École Polytechn. Timișoara", Timișoara, III, fasc. 1-2, 1930, p. 3-63.
130. "Asupra unor determinanți", "Rev. Mat. Timișoara", XI, 1931-1932, p. 40-41.
131. "Asupra unor identități trigonometrice", ibidem, p. 73-78.
132. "O clasă de identități deduse prin dezvoltări în serii, împărțirea directă a două polinoame. Aplicații", ibidem, p. 121-125.
133. "La eliminacion de x centre las ecuaciones" (1) $Ax^2 + Bx + C = 0$, (2) $x^2 - a = 0$ (Notă)", Bol. Mat. Buenos Aires, V, 1932, p. 8-9.
134. "Sur triangle isoscèle", "Rev. Mat. Timiș", XIV, 1934-1935, p. 69.
135. "Dare de seamă despre o lucrare a d-lui prof. C.O. Oakley, Haverford College", ibidem, XV, 1935-1936, p. 109-113.
136. "Una clase de ecuaciones con raices trigonométricas", Bol. Mat., Buenos Aires, IX, 1936, p. 5-7.
137. "Generalizarea problemei 1426. Să se afle patratele perfecte egale cu suma pătratelor a două numere consecutive (Notă). Rev. Mat. Timiș, XVI, 1936-1937, p. 105-106.
138. "Relațiuni între elementele unui poligon convex, precum și o identitate Lagrange, stabilite vectorial", ibidem, p. 89-91.
139. "Soluția unei probleme de trigonometrie pătratică", Timișoara, 1939, 13 p.

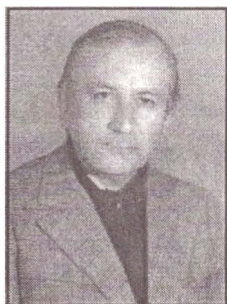
140. "Transformarea ($OA_1, p_1; OA_2, X, p_1; \dots OA_n, p_n$; (Notă), Rev. Mat. Timiș, XIX, 1940-1941., p. 165-167.
141. "Despre rădăcinile comune a două ecuații binoame (Notă) "Pozitiva", Buc. II, 1941-1942, p. 56-57.
142. "Un nou sistem de coordonate <<Coordonate rombine>>", Rev. Mat. Timiș, XXI, 1941-1942, p. 126-130, 137-144; XXII, 1942-1943, p. 1-8, 19-23, 31-36, 43-48, 55-58, 68-72, 81-86, 91-97 și extras în 1942, 42 p.
143. "O chestiune conexă cu cea din articolul d-lui prof. Pompeiu (Notă)", ibidem, XXII, 1942-1943, p. 71-72.
144. "O metodă simplă pentru a stabili relații remarcabile într-un triunghi", ibidem, LI, 1945-1946, p. 59-67.
145. "Une classe d'intégrales définies, nécessaire dans la théorie des séries trigonométriques", "Bull. Scient. École Polytechn. Timișoara", XII, fasc. 3-4, 1946, p. 129-141.
146. "Câteva probleme de rezolvarea triunghiurilor în trigonometria pătratică", Rev. Mat. Timișoara, XXVII, 1947-1948, p. 82-83.
147. "Condițiile pentru ca ecuația diferențială $(a_1x + b_1y)dx + (a_2x + b_2y)dy = 0$ să reprezinte conice sau cubice", ibidem, XXXVII, 1947-1948, p. 29-31.
148. "Dezvoltarea în serie a funcției $f(x)$ arc $\sin x \leq \arcsin x \leq \pi/2$ (Notă), ibidem, XXVIII, 1948-1949, p. 37-38.
149. "Aproximația funcțiilor de variabilă reală prin serii trigonometrice", teză de doctorat, 1921.
150. "Cuvântare la sărbătoarea d-lui prof. David Emmanuel", 1930.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Predescu, Lucian: "Enciclopedia <<Cugetarea>>", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 14; Andonie, George: "Istoria matematicii în România", vol. III, Ed. șt. București, 1967, p. 26-33; Nicola, Traian: "Liceul <<Gh. Roșca Codreanu>> Bârlad, Monografie", Iași, 1971, p. 182-183; Roman, Eliza: "Bibliografia matematică în România. Lucrări științifice. 1591-1950", Buc. Ed. Acad. R.S.R., 1972. p. 7-11; "Natura", XX, 14-15, aprilie 1930, p. 14; "Rev. Șt. << V. Adamachi>>", XXI, 1 martie 1935, p. 63.

ALUPOAEI, GHEORGHE

S-a născut la 18 martie 1944 în comuna Zamostea, județul Suceava, ca frate geamăn cu Alexandru.

Tatăl său, Vasile Alupoaei, brigadier silvic, fiu de țărani, provine din satul Canada, (numit, după 1977, Smârdan).

Mama sa, Aspazia Alupoaei, născută Tincu, originară din satul Lișna, vecin cu satul Canada, provenită dintr-o familie înstărită, posesoare a unor frumoase educații și instrucții în tinerețea

sa, cu merite în viața social-culturală și religioasă a satului Lișna, județul Dorohoi.

Cursurile școlii primare le-a urmat în satele Lișna și Smârdan , iar cursurile gimnaziale (ciclul II) le-a urmat în școlile din Suharău și Hudești, județul Botoșani.

Considerând că gemenii au înclinații artistice, mama celor doi frați le-a cultivat, de mici, dragostea către artă plastică , îndrumându-i să urmeze cursurile "Școlii medii de muzică și arte plastice" din Iași, pe care numai Gheorghe le poate urma între 1958-1963, prin bunăvoința unor rude care l-au putut întreține la admitere și școala ieșeană. Examenul de maturitate l-a susținut la Liceul "Costache Negruzzi" din Iași. Pe când era elev de liceu rămâne orfan de mamă (1961). După absolvirea liceului a urmat cursurile Facultății de Arte plastice din cadrul "Institutului Pedagogic Iași" (1963-1966), cu examen de stat susținut în 1966.

Imediat după absolvire a primit repartitia la catedra de desen a Liceului "Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Bârlad, la care nu s-a putut prezenta decât în februarie 1967, deoarece a trebuit să-și satisfacă serviciul militar, o jumătate de an, la Școala de ofițeri de rezervă Radna (Lipova-Arad). La acel liceu bârlădean a funcționat până la 1 septembrie 1975, când se transferă în Școala generală nr. 9 din Bârlad, la care a funcționat până la 1 septembrie 1976. În această perioadă a predat, cu mici întreruperi, ore de Sculptură și Desen artistic la "Școala generală de muzică și arte plastice" din Bârlad (1968-1974).

Între timp și-a susținut examenele de definitivat (1970) și de

gradul II (1975).

În iunie 1975 s-a căsătorit cu Marilena Chifani, cu care a avut o fată, Otilia, dar după trei ani divorțează, recăsătorindu-se în decembrie 1977, având un băiat (Vlad, 1979) și o fată (Raluca, 1982).

Acceptă propunerea Inspectoratului Școlar Vaslui de a fi inspector școlar la disciplina Desen (1 septembrie 1976-13 martie 1984), după care este încadrat la Școala 4 Vaslui (azi, "Elena Cuza"), unde, după titularizare, a funcționat până la 1 septembrie 1985, dată la care, "forțat", a fost numit director la Școala nr. 7 Vaslui, la care a funcționat până la 1 septembrie 1988, după care a revenit la Școala nr. 4 Vaslui.

Pentru câteva luni a revenit în funcția de inspector școlar județean, în septembrie 1990, revenind la catedra sa, dar din 1993 este numit din nou inspector școlar cu o jumătate de normă, iar din 1997 cu o normă întreagă, pentru disciplinele Desen și Muzică.

Încă din perioada liceală a dovedit interes și pasiune pentru arta plastică, fiind remarcat pentru studiul formei, pentru valoarea în creion și cărbune și pentru spontaneitatea ochiurilor (profesorul Paul Gligor). Este tot mai atras de sculptură și realizează studii și compoziții în afara celor impuse de program. I-a fost selectată o lucrare ("1907") pentru participarea la Festivalul Internațional al Tineretului de la Helsinki (anul școlar 1960-1961).

În expoziția permanentă "Octav Băncilă" deschisă în 1961 la liceul pe care-l frecventa, i s-au ales desene și crochiuri. Deasemenea a participat cu studii de desen și studii de portrete în piatră la expoziția deschisă la parterul "Palatului Culturii" ieșean, pe când era elev în ultima clasă. (1963)

Obținând piatră, după demolarea Academiei Mihăilene din Iași, realizează câteva portrete în interpretare personală, inspirându-se din sculptura antică greacă ("Laocoon" și "Ulise" au ornat mulți ani holurile Liceului "Octavian Băncilă" din Iași. La fel și un portret de fetiță, cioplit în piatră, dar neterminat).

Profesorii săi Vasile Căileanu, Vasile Condurache, Ion Buzdugan și Eftimie Bârleanu i-au întrezărit un viitor în sculptură.

Ca student a participat cu lucrări la expozițiile anuale ale facultății. Realizează, împreună cu un coleg, bustul lui George Enescu, pentru o școală din Botoșani (1964). Tot în acea perioadă a executat portretul tatălui său (ghips patinat, aflat în colecție particulară) și un portret de studentă (1965), lucrări de referință în

portretistica sculpturală în rândul studenților din acea vreme.

A contribuit cu partea grafică și la realizarea unor coperti, la editarea unor reviste bărlădene: "Aripi tinere", "Școala bărlădeană", "Coordonatele bărlădene"

Participări la expoziții, manifestări plastice, evenimente.

- Expoziția de grup a plasticienilor bărlădeni la Casa de Cultură "1 Mai" București. Au fost expuse 6 piese de sculptură în ghips (1969).

- Expoziția zonală a plasticienilor, membru U.A.P., la Casa de Cultură din Botoșani. Au fost expuse portretele "Hâtru" și "Portret compozițional feminin" (1974)

- Participarea cu patru lucrări în gips în cadrul "Zilelor culturii bărlădene" (28 mai 1975).

- Expunerea lucrărilor "Primăvara" (compoziție, gips) și "Victor Ion Popa" (portret-studiu, gips) la Simpozionul "Tendințe și orientări în arta plastică de amatori", județene Botoșani, Iași și Vaslui (4 martie 1978).

- Expune lucrarea "Primăvara", gips, la "Salonul județean de artă plastică", în foaierul Teatrului "Victor Ion Popa", Bârlad (9-29 martie 1979).

Participant la etapa națională a Festivalului "Cântarea României" cu lucrarea "Continuitate" (cu care a devenit laureat și a ocupat locul II), în 1979.

- În decembrie 1979 a avut loc ediția I a manifestării plastice "Fii ai acestor melaguri", la care nu a expus, dar cu acest prilej a luat ființă "Cenacul județean de artă plastică Vaslui", sub egida Filialei Iași a U.A.P. Dintre cei 7 membri, 6 erau profesori, iar Gheorghe Alupoaei a fost ales președinte al cenaculului. Această grupare s-a ocupat și de îndrumarea cercurilor de amatori "N.N. Tonitza" din Bârlad și "Arta" din Vaslui.

- A participat cu lucrarea în gips "Continuitate" (compoziție) la "Salonul de primăvară" de la Casa de Cultură din Bârlad (15 martie - 15 aprilie 1980).

- Participant cu un portret de expresie la Expoziția de la Vaslui, sub egida U.A.P. (aprilie - mai 1980).

- A făcut parte din juriul "Festivalului umorului C. Tănase" din Vaslui (23 septembrie 1980), de sub conducerea lui Dan Hatmanu, alături de prestigiosul caricaturist Albert Poch.

- A participat cu lucrările "Modigliană" (tors de piatră), "Cap de dac" (piatră), "Portret de expresie" (regizorul Cristian Nacu, gips

patinat), la "Expoziția județeană de artă plastică" (11 februarie 1981, Vaslui).

- Cu prilejul finalizării gradului I de învățământ, Gheorghe Alupoaei, Constantin Chițimuş şi A. Enache, au expus la Casa de Cultură din Bârlad (mai-iunie 1981).

- Alături de Marcel Guguianu, Constantin Popovici, Vasile Condurache, Ion Antonică, a expus lucrările "Midigliană" (piatră, varianta a II-a, 73 (38/48) şi "Ctitor de țară" (portret, piatră), în Sala "Arta" a Muzeului Județean Vaslui, în cadrul Ediției a II-a a manifestării plastice "Fii ai acestor meleaguri"

- În noiembrie - decembrie 1982 a expus în Vaslui, la "Anuala '82" a Cenuclului județean, compoziția "Manifest" gips patinat, 75 (35/30) şi "Tors piatră, 75 (35/35).

- La ediția a III-a - şi ultima - a manifestării plastice "Fii ai acestor meleaguri", a participat în "Sala Arta" a Muzeului județean Vaslui, în 1983, cu compoziția "Manifest" gips patinat, 75 (35/30).

La Galeriile "Eforie" din Bucureşti (1983) la Expoziția "Cenuclului județean de artă Vaslui" la care au participat 10 artiști, Gheorghe Alupoaei a expus 7 lucrări de sculptură: "Primăvara" (compoziție gips, 78 (50/32); Modigliană tors - piatră, 73 (38/48), "Tors" piatră, 75 (35/35), "Cap de dac" piatră, 64 (25/18), "Portret compozițional" gips patinat, 67 (35/25), "Victor Ion Popa" portret gips patinat, 63 (25/35) şi "Manifest" compoziție, gips patinat 75 (35/30).

Între 1984-1990 activitatea Cenuclului județean scade, prin plecarea unei părți din membrii activi, iar alții au renunțat la creație, motiv pentru care Gheorghe Alupoaei nu mai expune.

A participat cu patru lucrări la manifestarea organizată de către Filialei Bacău a U.A.P., în vederea concursului de admitere în U.A.P., pentru zona Moldovei. Fiind admis un transilvănean, sculptor fără nici o expunere şi un bucureştean, la pictură, renunță definitiv să aspire la acest for al artelor plastice.

OPERA

"Profesorul George Popescu", gips patinat, 1967, expus la prima expoziție de grup a tinerilor profesori de artă din Bârlad (la vechea Casă de Cultură de pe lângă Teatrul "Victor Ion Popa").

- "Pictorul", gips-bust, 1967, ibidem.

- "Portret compozițional" (prima soție, 1970).

- "Bustul lui Gheorghe Roșca Codreanu" (1971) expus pe soclul

în fața Liceului "Gheorghe Roșca Codreanu" din Bârlad, unde a dăinuit până în 1996.

- Bustul lui "Emil Gârleanu" (1971), pe soclu, în fața Școlii generale nr. 1, Bârlad (azi, Școala generală "Iorgu Radu"), lucrat în ciment alb.

- "Sârbă" sau "Dans popular" (piatră-compoziție, aflată în colecția Casei de Cultură Bârlad).

- Medalioane - basoreliefuri: "Dimitrie Cantemir", "Ștefan cel Mare", "Mihail Kogălniceanu"; împreună cu C. Pântea a lucrat și expus medalioane-basoreliefuri "Nicolae Milescu-Spătaru", "Alexandru Ioan-Cuza" și "Vasile Alecsandri", toate din ciment alb, diametrul 75 cm, toate șase montate pe fațada clădirii "Arhivele statului" Vaslui, 1979.

- "Tors", piatră, 1983, expus în grădina vilei Dr. Constantin Găucan, din Vălenii de Munte.

"Monumentul Reîntregirii" (fontă, 3940/ 2250/1900), completat cu "România Mare" (Basorelief, fontă 2000/1800), în 1994, cu intenția de a fi expusă lângă Prut, pe platforma Tânzești, în fața localității Țiganca (la est de Prut. Relieful are platforma hârtii și reprezintă o scenă, "ostași, vă ordon, treceți Prutul!". Monumentul va fi, probabil, expus în Parcul Copou din Vaslui.

- "Ștefan cel Mare și Sfânt" (bronz, circa 3500/1250/1400), completat cu două basoreliefuri (bronz, circa 1250/900): "Sfat în taină" și "Alegerea locului de mănăstire"(ambele lucrate împreună cu Cristian Pântea). Basoreliefurile ornează soclul statuii lui Ștefan cel Mare și este plasată în Curtea Episcopiei "Sfântul Petru și Pavel" din Huși.

- Bustul lui Ștefan cel Mare (bronz 900/660/430) în fața Școlii nr. 5 Vaslui , școală care-i poartă numele (1996).

- "Gheorghe Roșca Codreanu", bust, bronz 1150/800/480, variantă nouă, în fața "Colegiului Național Gheorghe Roșca Codreanu", Bârlad, 1996.

- "Vasile Alecsandri", bust, bronz, 98/650/380), în fața Școlii nr. 9, Vaslui (Școală care-i poartă numele), 1997.

- "Emil Racoviță", bust, bronz, 990/650/380) , în fața Liceului teoretic (fost de Chimie) "Emil Racoviță", Vaslui, 1997.

"Mihail Kogălniceanu", bust, bronz, 980/630/400), în fața Liceului "Mihail Kogălniceanu" din Vaslui, 1997.

- Portretul profesorului Gheorghe Cârjă, bronz, 570/400/370, colecție particulară, 1997.

“Gheorghe Șincai”, bust, proiect, studiu preliminar, pentru comuna Șinca Veche, județul Brașov, la comanda lui Emanoil Chiper, comandă neonorată din lipsă de fonduri și unor orgolii politice ale unor oameni ai locului”

- “Tudor Pamfile”, bust, în lucru, ciment, 900/600/350, pentru Școala nr. 4, Bârlad.

- “Valentin Silvestru”, proiect, solicitat de Consiliul Culturii Vaslui a cărui dezvelire să coincidă cu următoarea ediție a Festivalului Umorului “Constantin Tănase”.

- “Alexandru Giugaru”, bust în bronz, solicitat de către Casa de Cultură din Huși, care-i poartă numele.

- “Elena Cuza”, bust pentru Școala nr. 4 “Elena Cuza”, Vaslui, unde există deja un portret în gips 60/40/38, executat în 1993, expus în holul școlii.

- “Spiru Haret”, bust, în lucru (1997).

- Asigurarea condițiilor grafice și grafică în “Aripi tinere”, revistă a Liceului “Gheorghe Gheorghiu - Dej”, Bârlad, nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 din perioada anilor 1956-1975; coordonare, prof. C. Parfene.

- Coperta la “Peneș Curcanul, editată în Casa Pionierilor Vaslui, 1977.

- Coperta și ilustrații la volumul “Mlădițe vasluiene”, editat de Inspectoratul școlar al Județului Vaslui, cu prilejul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei de Limba și Literatură română “Mihai Eminescu” - Vaslui, 1986.

- Prezentarea grafică și proiectul medalionului în “La Steaua...”, supliment literar-artistic ziarului “Adevărul” și al Inspectoratului Școlar al județului Vaslui, apărut cu prilejul organizării Concursului Național de Limba română - Vaslui, 1993.

- Coperta la vol. “Moara de vânt” (zâmbete în Parlament), de G. Alexandrache (epigrame), C.C. Dosoftei”, Iași, 1995.

- Coperta la “Arcașii”, număr festiv al revistei Școlii nr. 5 “Ștefan cel Mare și Sfânt” - Vaslui, 1996.

- Coperta vol. I “Măștile lui Cronos”, critică literară, teatru, de Teodor Pracsiu, Tip. ODEON, Vaslui, 1995.

- Coperta la volumul de epigrame “Plecăt-am nouă din Vaslui...” (coordonator, Teodor Pracsiu), Ed. S.C. Comex - H SRL, tipar ADC Vaslui, 1996.

- Coperta la vol. “Transparențe critice”, de Teodor Pracsiu, Tip. S.C. ODEON SRL, Vaslui, 1997.

- Coperta la vol. “Numai înțelepții râd sau Zmeul cu trei capete”,

de Teodor Pracsu, ibidem, 1998.

- Coperta la vol. "Încercare de schiță monografică", Școala generală nr. 9, "Manolache Costache Epureanu, Bârlad, (coordonator, prof. Mihai Luca, Vaslui, Ed. S.C. ODEON SRL, 1997.

Din critica de referință

"Sculpturile lui Gheorghe Alupoaei relevă forța lirică și buna școală a artistului, pe de o parte, precum și forța lui de evocare, pe de altă parte." (Cristina Angelescu, București, 1983).

*

"Lucrările lui Gheorghe Alupoaei - mai ales cele cioplite în piatră - sunt energice, au o bărbăție aspră și calmă; ghipsurile fac dovada unei sensibilități certe a modelajului" (Dan Grigorescu, din cuvântarea rostită la vernisajul expoziției de la Galeriile "Eforie", București, 1983).

*

- "Sculptura prezentată de Gheorghe Alupoaei, în egală măsură modelator de fluidități și cioplitor, ne apare tranșantă, în volume articulate solid." (Virgil Mocanu)

*

- Sculptorul Gheorghe Alupoaei vădește propensiunea pentru formele unduioase, cu sugestii lirice, dar și pentru linii ferme, angulare"

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

A. Cataloage, pliante, publicații ocazionale

- Invitație-program "Zilele Culturii Bârlădene", Comit. de Cultură și Educ. Socialistă Bârlad, mai 1975.

- Catalog "Tendințe și orientări în arta plastică de amatori" (simpozion și expoziție), Vaslui, 4 martie 1978.

- Catalog "Salonul județean de artă plastică" (Festivalul Național "Cântarea României", ed. a II-a), 9-29 martie 1979.

- "Cântarea României", ed. a II-a, august 1979.

"Catalog "Salonul de primăvară" Cenaclul plastic "N.N. Tonitza", Casa de Cultură a Sindicatelor Bârlad, 15 martie - 15 aprilie 1980.

- Catalogul "Salonul caricaturii", Vaslui, 1980; Festivalul umorului "C. Tănase"

- Invitație-program, Festivalul Național "Cântarea României", Vaslui, febr. 1981.

- Catalog. "2 E" (ediția a II-a) "Fii ai acestor meleaguri", Vaslui, 1981.
- Catalog "A 82", Anuala Cenaclului de artă a județului Vaslui, Vaslui, 1982.
- Catalog, "3 E" (ediția a III-a), "Fii ai acestor meleaguri", Vaslui, 1983.
- Catalog "C.V." - "Expoziția Cenaclului județean de artă Vaslui, Sala "Eforie București", sub egida U.A.P. - 1983.
- Catalog "Anuala '84" a Cenaclului județean de artă Vaslui, decembrie 1984.

B. Presă

- "Contribuții grafice" în "Tribuna școlii vasluiene", aug. 1986.
- V. Iancu: "Carnet plastic", în "Vremea nouă", nr. 2234 din 12 apr. 1980.
- V. Iancu: "Fii ai acestor meleaguri", ibidem, 2320, din 10 dec. 1981.
- "Cadre didactice evidențiate", ibidem, 2348, din 29 iunie 1982.
- "Tribuna școlii vasluiene", foaie volantă editată de Inspectoratul Școlar al județului Vaslui și Casa Corpului Didactic - iunie 1983.
- "Contribuții la organizarea și desfășurarea Concursului Național de Limba română - Vaslui, în "Vremea Nouă, 2547 din 14 aprilie 1986.
- "Contribuții grafice în "Tribuna școlii vasluiene", aug. 1986.
- Jurnalul vasluian săptămânal 211 din 29 ian. - 4 februarie 1998.

ANDREI, PETRE

S-a născut la 29 iunie în Brăila, oraș în care a urmat cursurile școlii primare și ale *Liceului Nicolae Bălcescu*, al cărui bacalaureat devine în 1910.

Urmează la Iași cursurile *Facultății de Litere și Filosofie*, unde-și susține examenul de licență în 1913, cu calificativul "Magna cum laude". Ca student s-a format în domeniul sociologiei în cadrul *Seminarului Pedagogic* al Universității ieșene, sub conducerea profesorului Dimitrie

Gusti.

După un an (1914) pleacă să-și adâncească și să-și completeze pregătirea științifică la Universitate din Berlin, la care audiază seminariile de Logică și Istoria filosofiei, timp de un an.

Întors în țară ocupă diderite catedre la unele licee din Iași. (1915)

După ce își suține teza de doctorat în Filosofie (1918) la Universitatea din Iași cu lucrarea "Filosofia valorii", ocupă o catedră la *Liceul Militar* ieșean (1919-1922). În acest ultim interval de timp a fost numit conferențiar universitar (1920).

Influența Partidului Socialist crescând la sate, *Liga Poporului* a căutat să-i ia locul influenței la sate și la unele straturi orășanești. A copiat o parte a *Partidului Socialist* - de care dorea să se apropie - căutând în acest sens să se tempereze și să canalizeze spiritul pro-bolșevic al maselor. Deasemenea, s-a apropiat de gruparea conservatoare a conservator-democraților lui Take Ionescu, precum și a tuturor celor care erau anti-liberali. În decembrie 1918 s-a elaborat Programul provizoriu al *Ligii Poporului*.

Încă din aprilie 1918 Alexandru Averescu, în "Apelul către toți românii", arăta: "nu se poate face operă adevărată îndreptare a țării dacă nu se înlesnește o înfrățire a tuturor claselor sociale, care să se bucure de progresele în care trăim"

Liga Poporului s-a transformat în *Partidul Poporului* despre care Petre Andrei arăta: "Acesta s-a născut într-o atmosferă de confuzie generală. El nu are ideologie proprie, deoarece ideologia nu este produsul unei speculații naționale. Ideologia își trage originea din însăși realitățile sociale/.../, care se concretizează într-un program

politic cu o ideologie bine conturată. *Partidul poporului* n-a avut niciodată legătură cu realitatea concretă, bine conturată și, ca atare, n-a avut nici o ideologie”.¹⁾

După numirea lui Ion Petrovici ca ministrul Lucrărilor publice în guvernul Al. Averescu, Petre Andrei i-a suplinat catedra de Istoria filosofiei. (Epoca kantiană).

După transferarea lui Dimitrie Gusti (octombrie 1922) la București, la recomandările și insistențele lui G. Ibrăileanu, Ion Petrovici, Traian Bratu, I. Bărbulescu și ale altor universitari, Petre Andrei a ocupat catedra de Sociologie și Etică a Universității din Iași (1 dec. 1922), pe care a deținut-o până la mutarea sa în București în 1940.

Timp de doi ani (1924-1926) a fost Directorul *Bibliotecii Centrale* din Iași.

Deși nu intrase încă în Partidul Național Țărănesc, a fost ales deputat pe listele acestui partid în anii 1926, 1932 și 1933.

Din 1927 a îndrumat cunoscuta revistă de sinteză culturală “Minerva”, ca redactor-responsabil, până în 1930. La acea revistă au colaborat renumiți oameni de cultură: Șt. Șt. Bârsănescu, Ion Petrovici, Mihail Ralea, Tudor Vianu, Al. Claudiu, Al. Rosetti, Dan Bădărău, Nicolae Petrescu ș.a. Revista era editată de “Societatea de Filosofie și Științe Speciale” din Iași, printre fondatorii ei figurând și Petre Andrei.

În martie 1928 s-a înscris în P.N.Ț., devenind un fruntaș al acelui partid. Peste un an (1929) devine vicepreședintele *Camerei Deputaților*.

Fiind primul sociolog român format în țară, nefiind influențat fundamental de concepte și teorii străine, a căutat - și a găsit - metodologii originale în înțelegerea și predarea sociologiei. Soluțiile ei sunt “monismul metodologic” (“necesitatea unei metode unitare pentru toate științele indiferent de obiectul lor”) și “dualismul metodologic” (“deosebirea metodelor după obiectul de cercetare sau după grupele de științe”).

Între 17 iunie - 10 octombrie 1930 a deținut funcția de subsecretar de stat al *Ministerului Agriculturii și Domeniilor*.

Deși fusese numit decan al facultății de Litere și Filosofie din Iași (1932), primește funcția de secretar de stat în *Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor* (12 august 1932-14 noiembrie 1933).

Una dintre principalele sale preocupări a fost educarea tineretului studentesc în spiritul luptei antifasciste, căutând să-l convingă să

nu se lase atrași în mrejele demagogiei fasciste și naziste.

La proliferarea conceptelor politice de extremă dreapta, Petre Andrei proclamă necesitatea libertății spirituale și de creație științifică.

În lucrarea sa "Probleme de sociologie" (1927) își arată programul său sociologic, privind libertățile cadrelor didactice: "Una dintre condițiile absolut necesare realizării științei este libertatea; libertatea academică e libertatea profesorului de a preda adevărul științific, fără a fi îngrădit de concepția vreunei autorități, e libertatea de a cerceta fără a fi constrâns sau împiedicat de vreo forță exterioară, e libertatea de conștiință și de știință a profesorului" (p. 282)

Celor care se străduiau să educe în spiritul militarismului german, el le replica: "Nu avem nevoie numai de boxeri și de oameni de rezistență fizicește, avem nevoie de minți luminate, care să se stăpânească prin spiritualitatea lor și să dea directive de cugetare în țara aceasta"

Încă de la începutul carierei sale universitare s-a manifestat împotriva mișcărilor extremiste de orice nuanță, mai ales împotriva fascismului: "Fascismul - spunea el - în genere apare ca o mișcare și o concepție retrogradă/.../ periculoasă prin nota ei absolutistă dictatorială" Încă din 1924 și-a ridicat glasul în Consiliul Universitar pentru a înfiera asasinarea prefectului de Iași, Manciu, de către Corneliu Zelea Codreanu.

Din 1926 începe o luptă susținută împotriva politicii extremiste de dreapta a șefului LANC-ului, prof. univ. A.C. Cuza.

Silit de ascensiunea mișcărilor pro-naziste din țară, s-a simțit dator să publice o documentată lucrare, "Fascismul", în 1927.

Era convins că o societate armonioasă a viitorului va putea fi înfăptuită și condusă de către o elită intelectuală.

Fără a fi cât de puțin, măcar, xenofob, s-a simțit obligat să afirme - în fața imixtiunii germane în viața noastră economică și politică - că "Tot ceea ce suntem noi datorăm comunității naționale în care ne-am născut și în care trăim"

Pentru meritele sale profesionale i s-au acordat titlurile de membru al "Societății de Sociologie din Germania" ("Deutsche Gesellschaft für soziologie, Kant - Student") al "Societății de Sociologie din Paris", membru al "Academy for social science" din Washington. etc.

La 3 februarie 1933 s-a depus în Parlament un Proiect de lege

pentru introducerea stării de asediu pe timp de 6 luni. Deși Proiectul a fost votat în Camera Deputaților, 43 de deputați au votat împotriva; printre ei se afla și Petre Andrei.

O dată cu crearea Comitetului Național Antifascist (iunie 1933) s-a intensificat la noi atitudinea antifascistă, Petre Andrei s-a manifestat contra legionarilor, el fiind primul om politic român care a sesizat esența fascismului, inamicul declarat al dezvoltării democratice al societății românești.

În 1933 a fost numit secretar de stat în *Ministerul Educației Naționale*, de unde își dă demisia în luna februarie

La 8 iulie 1934 Vaida Voevod s-a declarat public pentru ca în Programul PNT să se prevadă “*numerus valahicus*”, adică a proporționalității etnice în toate întreprinderile și instituțiile. În ședința Comitetului Central Executiv al PNT (1 - 4 februarie 1935) Petre Andrei a combătut acea prevedere, Vaida Voevod fiind nevoit să renunțe la amendamentul său.

Deși mai funcționase și înainte, la 8 februarie 1934 s-a reconstituit “Cercul de Studii” al PNT, sub președinția prof. Const. Rădulescu - Motru, având ca secretar pe Petre Andrei. În cadrul cercului se prezentau diferite rapoarte. Petre Andrei a prezentat “Instrucția publică”.

Între februarie 1935-iulie 1937 a făcut parte din *Comitetul pentru apărarea antifasciștilor*.

Ura politicienilor pro-fasciști contra lui Andrei , se accentua zi de zi. La tribuna parlamentară cuzistul Nichifor Robu se adresa lui Petre Andrei: “Pentru dv. ciomagul este prea puțin /.../ Gloanțele vă trebuie, vă spun eu!”

O mare manifestare cu caracter antifascist la care au participat circa 100.000 de persoane, a avut loc la București, la 31 mai 1936. În aceeași zi și în alte orașe ale țării au avut loc adunări similare. La Vaslui, al cărui deputat era, Petre Andrei a criticat politica revizionistă a Germaniei hitleriste și politica guvernului liberal și spunea că “în timp ce organizațiile fasciste strigă “Trăiască Hitler” și “Trăiască Germania”, noi strigăm “Trăiască țara românească”, care-i a noastră. Acest strigăt al nostru nu-i însă plătit de nimeni, ci-i izvorât din sufletul nostru cinstit și cu durere de neam” (“Dreptatea, X, 2578, 2 iunie 1936).

Când după Congresul de la Bruxelles (2 iunie 1936) a luat ființă (oct. 1936) Comitetul național Român al *Reuniunii Universale pentru Pace* (RUP), cu N. Titulescu (președinte de onoare) și dr. N.

Lupu (președinte activ), Petre Andrei a fost ales membru al acelui Comitet care a desfășurat o amplă activitate propagandistă prin presă, broșuri, manifeste, întruniri politice.

În cadrul *Fontului Popular* a luat cuvântul în campania electorală pentru județele Mehedinți și Hunedoara (1936). Întrunirile erau convocate de *Blocul Democratic*.

Ca membru al PNT făcea parte din aripa stângă, alături de Virgil Madgearu, D. Dobrescu și alții, aripă care era potrivnică ascensiunii fascismului în România, aripă care avea vederi democratice. În cadrul partidului mai erau aripa de centru și aripa intransigentă (de dreapta) în 1937.

La alegerile din 1937 Petre Andrei s-a pronunțat împotriva pactului electoral PNT - Garda de Fier, semnat de Iuliu Maniu, Gh. Brătianu și Corneliu Zelă Codreanu.

Petre Andrei afirma că PNT reprezenta interesele tuturor "claselor muncitoare", inclusiv ale proletariatului. N.N. Matheescu în lucrarea "Țărănismul și clasa mijlocie" (1935) afirma că asta e o minciună.

Dictatura regală a fost pregătită din timp: la 18 ianuarie 1938, carol al II-lea a fixat alegeri parlamentare pentru 2 martie (pentru cameră) și în celelalte zile pentru Senat; s-au desființat Consiliile județene, orașanești, comunale și sătești, creîndu-se comisii interimare alcătuite din membri ai *Partidului Național Creștin* al lui O. Goga; s-a modificat Legea electorală (cu procent majoritar coborât la 20%; a îngădit propaganda electorală a partidelor de opoziție, precum și întâlnirile lor electorale etc.

La 10 februarie 1938 Carol al II-lea a instituit un regim politic propriu, guvernul *Partidului Național Creștin* a fost îndepărtat, creându-se un alt guvern sub președinția patriarhului Miron Cristea, s-a suspendat *Constituția* din 1923, partidele politice au fost scoase în afara legii, s-au restrâns drepturile democratice, s-a introdus cenzura și aparatul polițienesc a fost întărit. Mulți conducători legionari au fost arestați, s-au creat "ținuturi", inamovibilitatea magistraților a fost anulată, precum și Confederația Generală a Muncii.

La 17 decembrie 1938, s-a înființa unica organizație politică, *Frontul Renașterii Naționale* (FRN), iar "*Straja Țării*" s-a reorganizat. Petre Andrei s-a înscris în FRN, în prima zi înscriindu-se 5.000 de persoane.

Din rândul acesta, fără inspirație politică, Petre Andrei a scris

acelor noi stări de lucruri, determinându-l pe Maniu să-l excludă din rândurile PNT la 17 februarie 1938, deoarece a primit demnitate din partea regelui Carol al II-lea.

La 5 decembrie 1938, Petre Andrei a preluat portofoliul ministerial al Educației Naționale, în guvernul Armand Călinescu. Atunci el afirma, justificându-și acceptarea:

“Am înțeles că granițele unui stat, granițele naționale, se apără în primul rând cu brațul înarmat al fiilor săi, se justifică cu dreptul naționalităților băstinașe, se documentează cu argumente istorice. Dar am înțeles încă un lucru: că forța brațului înarmat depinde nu numai de perfecțiunea armatei. Depinde și de căldura sufletului, de ceea ce simte, de ceea ce trăiește fiecare” (România, 191, din 9 decembrie 1938)

După ce Ungaria a terminat de ocupat Ucraina subcarpatică (7 martie 1939), Carol al II-lea a convocat *Consiliul de Coroană* în care s-a dezbătut acțiunea politico-diplomatică și militară a guvernului; la acel Consiliu a participat și Petre Andrei.

Singura organizație politică a țării, F.R.N., a organizat alegeri în zilele de 1-2 iunie 1939, depunând liste electorale în Cameră și Senat. Petre Andrei a fost ales deputat; ca orice membru al F.R.N. a purtat uniforma Frontului.

Deși la 28 septembrie 1939 - după asasinarea lui Armand Călinescu, prim-ministru - s-a alcătuit un nou guvern, Argetoianu; Petre Andrei și-a păstrat portofoliul *Educației Naționale și Cultelor*.

C.C. Giurescu a reorganizat F.R.N. La 23 septembrie 1939 el, împreună cu Argetoianu, a prezidat ședința cu secretarii de ținuturi și de județe, cu scopul explicării populației de necesitatea solidarității naționale. Astfel de ședințe s-au ținut și în ținuturile și județele țării, în Vaslui participând Petre Andrei.

Când Guvernul, sub justificarea că face o “operă de pacificare” a pus în libertate pe legionarii din închisori (ian. 1940), Andrei, Iorga, Ralea, dr. N. Lupu și alții au făcut opoziție la acest act politic.

P. Andrei, așa cum s-a mai arătat, a respins permanent imixtiunea Germaniei în viața țării noastre și dorea păstrarea independenței naționale a României și integritatea ei teritorială. În urma ultimatumului dat de URSS- prin care ni se cerea cedarea Basarabiei și a nordului Bucovinei - Carol al II-lea a convocat un nou Consiliu de Coroană, în dimineața zilei de 27 iunie 1940, Andrei votând împotriva cedării, cerând apărarea armată a țării.

Datorită ideilor sale antifasciste și democratice, a căzut victima terorii legionare. La 4 octombrie 1940, un număr de 40 de legionari au năvălit în casa savantului pentru o așa-zisă percheziție. Deoarece în biblioteca lui s-au găsit lucrări de Marx, i s-a dat mandat de arestare. Cerând permisiunea de a intra în baie, a luat o doză de otravă, murind în câteva minute în fața soției, celor doi copii și a "gorilelor", lăsând următoarea scrisoare familiei:

"Scumpii mei copii,

Mi-e greu, mu-e foarte greu să mă depart de voi și de mama voastră. Sunteți tot ceea ce am eu mai scump pe lume, dar nu mai pot trăi. Tocmai acum, când aveți mai multă nevoie de mine, eu trebuie să vă părăsesc pentru totdeauna.

Împrejurările nenorocite mă silesc la aceasta. Țin să știți însă că tatăl vostru nu are nici un fel de vină, nici pată, nici amestec în cele întâmplate. Nu pot suporta însă să fiu târât în mocirlă sub nici o formă. Să nu credeți că fug de judecată și de aceea aleg acest mijloc. Nu, dar nu mai am nici o putere asupra celor care mi-au zdruncint nervii în halul acesta. Am, avut altă atitudine politică decât Garda de fier, dar nu am prigonit pe nimeni și nu am făcut nici un act urât. Nu pot să fiu însă umilit și degradat. De ce să fiu arestat? Dacă aş avea pe sufletul meu o cât de mică vină, aş suferi orice, căci aş fi meritat. Dar așa? În cărțile scrise de mine apar clar atitudinea și concepția mea. Voi controlați și veți vedea.

Îl rog pe Alexandru să fie bun și înțelegător. Tu, dragul meu ești uneori violent, deși ai suflet bun. De aceea, te rog mult, iubite Alexandru, fii totdeauna drăguț cu mama ta, nu fii nerăbdător, menajează-i suferința, căci zilele ei de acum încolo numai fericite nu pot fi. Ai grijă, iubitul meu fiu, de toți frații tăi, ajută-i să suporte mai ușor lipsa tatălui lor. Pentru prihi am îndemnul de a fi tot așa de bun cu mama sa. Știu că azi toți o adorați și nu mă îndoiesc că-i veți alina suferința. Zizi și Costăchel vor uita mai curând ca voi, căci sunt încă mici. Nu uitați nici un moment că lor trebuie să le îngăduiți copilăriile legate de vârsta lor.

Veți îmbrățișa fiecare cariera care vă va place. Să fiți cinstiți și buni. Să nu faceți niciodată politică și să vă feriți de pasiunea ei. Dacă acolo, departe, mai este ceva, să știți că tatăl vostru va veghea asupra voastră.

Păstrez amintirea clipelor bune, a zilelor senine pe care le-am avut împreună, căci cine știe ce vă mai este sortit și vouă să trăiți. Oricum, aveți grijă de mama voastră.

Vă îmbrățișez cu tot sufletul și pentru totdeauna.

P. Andrei" ¹⁾

Petre Andrei a fost depus pe un catafalc în fața Univeristății din Iași (de ce nu în “Sala pașilor pierduți”?) și a pornit spre cimitirul “Eternitatea” fiind condus de o imensă coloană de oameni care avea o lungime imensă: din Piața Unirii până la Biblioteca Universitară. Era protestul mut al ieșenilor, față de furtuna care se apropia în țara noastră. Mormântul său se află la parcela 21/I, nr. 23-24.

Opera sa s-a bucurat de înalte aprecieri ale specialiștilor din țară și din străinătate. Cele peste o sută de lucrări lăsate, relevă un sociolog de primă mărime și un fin analist social.

În lucrarea “Sociologia generală” (1936) a combătut iraționalismul, misticismul și totalitarismul.

Conform concepției sale, “Societatea umană nu este o sumă mecanică de unități, ci ea apare ca o adevărată totalitate, ca o organizație teleologică³⁾, cu un spirit al ei, cu voința și viața proprie deosebită de cea a indivizilor”⁴⁾

“Societatea - scria el - este o comunitatea psihică și ca atare sociologia va trebui să utilizeze și metoda psihologică în cercetarea fenomenelor sociale”

Petre Andrei, în sociologia sa, a pornit de la două concepții sociologice contemporane: de la sociologismul lui Durkheim și de la formalismul și relaționalismul sociologic al lui G. Simmel, Max Weber, L. von Wiese.

Petre Andrei desparte știința societății (sociologia) de științele statului (politica) divizând sociologia în Sociologie generală și Sociologie specială.

Rămâne “un sistematician de frunte, căruia sociologia românească îi datorează până acum cea mai vastă orânduire științifică de material și un puternic spirit de metodă”⁵⁾

BIBLIOGRAFIE

A. În volume

Studii sociologice și etice, Din lucrările Seminarului de Sociologie și Etică a Facultății de Litere și Filosofie din Iași, vol. I-

¹⁾ Dezbaterile Adunării Deputaților (DAD), sesiunea 1928-1929, șed. din 16 iunie 1918, p. 400-401.

²⁾ “Magazin istoric”, anul I, nr. 8, noiembrie 1967, p. 27-28.

³⁾ Doctrină filosofică potrivit căreia totul în natură ar fi organizat în conformitate cu un anumit scop, cu o anumită cauză finală; studiul scopurilor; teoria finalității.

⁴⁾ “Probleme de sociologie”, 1927, p. 96.

⁵⁾ “Istoria filosofiei moderne”, vol. V, Buc., Tiparul Universitar, 1941, p. 553.

II, Iași, 1915.

- *Filosofia valorii*, litografiat, Biblioteca Facultății de Litere și Filosofie din Iași, 1918, teză de doctorat; editată de D. Gusti în 1945, Buc., Fundația "Regele Mihai I", 247 p.

- *Problema fericirii, fundamentul său etico-sociologic*, Iași, Tip. Viața românească, 1921.

- *Sociologia revoluției*, Iași, Tip. "Lumina Moldovei", 1921, 140 p. (Cuprinde capitolele: Revoluția din punct de vedere al filosofiei istoriei; Definiția și caracterele revoluției; revoluția din punct de vedere etic"; Revoluția socială, politică: Cauzele revoluției; Felurile revoluției, Revoluția pe care economică, pe cale morală).

- *Curs de istoria filosofiei. Epoca Kantiană*, litografiat, Iași 1921 (Cursul se află la Biblioteca Universitară din Iași).

Despre ideal, Lecție de deschidere a cursului liber de "Introducere în filosofie" ținut în 1921. (Materialul se află în mss. la familia sa. A fost publicat în "Revista de Filosofie" nr. 2, 1968, pp. 189-201.

- *Curs de sociologie generală*, litografiat, Iași, 1924 (Cursul se află la Biblioteca Universitară Iași).

- *Das Problem der Methode in der Soziologie*, Leipzig, Otto Harrassowitz, 1927.

- *Die soziologische Auffassung der Erkenntnis*, Berlin, 1927.

- *Fascismul*, Iași, 1927.

- *Probleme de sociologie*, Buc. Ed. Casei Școalelor, 1927, 317p.

Sociologia generală, Craiova, Ed. "Scrișul românesc", 1936, 590 p. (Cuprinde: Introducere: Ce este Universitatea și menirea ei"; Tineretul universitar; Structura generației noi de azi; "Sociologia ca știință"

Ce este sociologia"; *Raporturile dintre sociologie și alte științe între care și pedagogia*; *Metodologia sociologiei*, Ce este societatea: natura și esența ei; Factorii și condițiile vieții sociale"; Geneza vieții sociale și formele ei; *Structura și evoluția societății*); ed. a II-a, îngrijită și Cuvânt introductiv de M. Măciu, Buc., Ed. Acad., R.S.R., 1970, 451 p.

- *Manual de Sociologie*, Craiova, Ed. Scrișul românesc, 1938, în colab.

- *Manual de Sociologie pentru licee și școli normale*, Craiova, Ed. Scrișul românesc, 1942; ed. a II-a, 1943.

Anexă

- *etică generală*, în manuscris, 93 p., dactilo, curs de predat în

zece prelegeri la Universitatea din Iași, în anul școlar 1934-1935.

- *Istoria filosofiei moderne*, vol. V, Filosofia românească de la începuturi și până astăzi, Buc., Ed. Tiparul Universitar, 1941, p. 544, 553-560, 795-796.

- *Opere sociologice*. Vol. I Sociologia cunoașterii și valorii, ed. îngrijită, studiu introductiv și note de Mircea Măciu, Buc., Ed. Acad., RR, 1973, 467 p.; vol II, Sociologia politicii și culturii, Buc., Ed. Acad. RSR, 1975, 404 p; vol. III, Sociologia generală, ed. a III-a, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1975, 404 p (II); 1978; 460 (III); vol. IV; Istoria filosofiei; epoca kantiană. Etica generală. Sociologia specială", ed. îngrijită de Mircea Măciu, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1983, 368 p.

- *Politica culturală a noului stat român*

B. În periodice

- *Metafizica lui Wundt*, "Conv, lit", 48, 1914, pp. 355-360.

- *La personnalité en tant que valeur sociale*, în Archives de Sociologie et de Criminologie", 1915

- *La problème de la valeur dans le droit*, ibidem, 1915

- *Mecanism și teologism în sociologia contemporană*, în vol. "Din Lucrările Seminarului de sociologie și etică a Facultății de litere și filosofie din Iași", publicat de D. Gusti, Iași, 1915, pp. 13-63.

- *Sociologia marxistă și sociologia neokantiană*, ibidem, pp. 65-149.

- *Despre procesul de cunoaștere și recunoaștere al valorilor*, ibidem, pp. 151-165.

Valorile estetice și teoria empatiei, "Conv. lit", anul 49, nr. 10, 1915, pp. 1065-1073.

- *Psychologie du monsonge en temps de la guerre*, în "Bulletins et Mémoires de la Société de Neurologie, Psychiatrie et Psychologie", no. 1, 1919, p. 18-22.

- *Conceptia filosofică contemporană a istoriei*, "Conv. lit.", 51, 1919, pp. 639-647.

- *Bergson și sindicalismul*, "Viața rom.", 9 sept. 1920, pp. 371-376.

- Recenzie. "W. Windelband: *Einleitung in die Psilosophie*", Tübingen, Mohr, 1913, în "Conv. lit.", 49, 1915, pp. 438-442.

- Recenzie. "E. Bernstein: *Die Internationale der Arbeiterklasse und der europärische Krieg*", 1915, în "Arh. p. șt. și reforma soc.", I, 2-3, 1920.

- Recenzie. "J. Destrée: *Les socialistes et la guerre européenne*,

1916", ibidem.

- Recenzie. "E. Laskine: *L'Internationale et la pangermanisme*", 1916", ibidem.

- *Filosofia revoluției*, în Arh. p. št. și ref. soc., II, 1-4, 1920, pp. 519-604.

- *Sociologia lui Wilhem Wundt*, în "Umanitatea", 5, 1920, pp. 234-240.

- Recenzie. "G. Edmond: *Traité de logique*", éd. II, Paris, Colin, 1920".

- "Ion Petrovici: *Teoria noțiunilor*", în "Viața rom.", 10, 1920, pp. 642-643.

- Recenzie. "E. Hammacher: *Hauptfragen der modernen Kultur*, 1914", în "Archiva p. št. și ref. soc.", I, 4, 1920.

- Recenzie. "Th. G. Masaryk: *Zur russischen Geschichte und Religion, Philosophie, Soziologische Skizzen*, 1913", ibidem, II, 1-3, 1921.

- "H. Bergson și O. Spengler. *Doi filosofi neoromantici*", "Viața rom.", 8-9, 1923, pp. 265-273.

- *Problema metodei în sociologie*, "Arh. p. št. și ref. soc.", V, 1-2, 1924, p. 323 și urmât.

- *Cuvânt introductiv* la vol. "G. Tarde: *Legile sociale*, Buc., Ed. Cultura Națională, 1924.

- *Despre conștiința socială*, "Viața rom.", 9, 1925, pp. 401-411.

- *Mahatma Gandhi*, ibidem, 2-3 pp., 1926, 182-192.

- Recenzie. "G. Mehlis: *Lehrbuch der Geschichtsphilosophie*, Berlin, 1915", în "Arh. p. št. și ref. soc.", I, 1, 1920, pp. 259-261.

- Recenzie. "M. Alder: *Helden der sozialen Revolution*", Berlin, 1926; Wien, 1924, în "Viața rom.", 7-8, 1926, pp. 220-223.

- Recenzie. "A. Bentley: *Simmel, Durkheim, Ratzenhofer*", "The American Journal of sociology", vol. XXXII, nr. 2, 1926", ibidem, 11 noiembr. 1926, pp. 294-295.

- Recenzie. "J. Declareuil: *Rome et l'organisation du droit*", Paris, 1924", ibidem, 12, dec. 1926, pp. 448-452.

- *Sociologia contemporană*, în "Societatea de mâine", III, 14-15, 1926.

- Recenzie. "K. Gross: *Naturgesetze und historische Gesetze*", Tübingen, 1926, în Minerva, I, 1, 1927, pp. 174-177.

- Recenzie. "M. Ralea: *Contribuții la știința societății*", București, 1927, ibidem, pp. 177-179.

- Recenzie. "M. Scheller: *Die Formen des Wissens und die*

Bildung", Bonn, 1925", ibidem, pp. 172-174.

- Recenzie. "O. Kraus: *Der Machtgedanke und die Friedensidee in der Psychologie der Engländer*, Leipzig, 1926", ibidem, pp. 171-172.

- Recenzie. "H.V. Treitsche: *Die Gesellschaftswissenschaft*, Halle, 1926", ibidem, I, 2, 1927, pp. 199-200.

- *Problema claselor sociale*, ibidem, I, 1, 1927, pp. 4-30.

- *Fascismul*, ibidem, I, 2, 1927, pp. 20-51.

- *Miscările sociale și politice ale tinerimii*, ibidem, II, 1, 1928, pp. 131-145.

- *Marx și Durkheim*, ibidem, II, 2, 1928, p. 139-152.

- Recenzie. "P. Krische: *Das Rätsel der Mutterrechtsgesellschaft*, München, 1927", ibidem, p. 158.

- Recenzie "P. Poincaré: *La restauration financière de la France*, Paris, 1928, ibidem, pp. 158-159.

- Recenzie: "G. Radbruch: *Kulturlehre des Sozialismus*", Berlin, 1927, ibidem, pp. 162-165.

- Recenzie: "W. Sombart: *Beamtenchaft und Wirtschaft*, Berlin, 1927, ibidem, I, 3, 1928, pp. 199-201.

- Recenzie. "B. Malinovski: *Crime and Custom in Savage society*, New York, 1926", pp. 190-194.

- Recenzie. "L. Bruhl: *L'âme primitif*, Paris - Alcan, 1927", ibidem, pp. 194-196.

- *Raporturile dintre politică și morală*, ibidem, pp. 161-171.

- *Considerațiuni asupra romantismului*, ibidem, III, 1, 1930, pp. 130-141.

Recenzie. "P. Honigsheim: *Die soziologischen und psychologischen Grundlagen des Kinos*, 1929", ibidem, pp. 150-152.

- Recenzie. "Paul Honigsheim: *Menschenbildung und industriepädagogik*, Berlin - Leipzig, 1930", ibidem, pp. 152-153.

- *Generația nouă și politica*, "Adevărul literar", nr. 482, 22 iunie, 1930, pp. 130-141.

- *Cultura socială și politică în școală*, vol. "Politica culturii. 30 de prelegeri publice și comunicări organizate de Institutul Social Român, 1931.

- *Spiru Haret*, "Ordinea", 19 decembrie 1932.

- *Generația nouă și politica* în "Studii sociologice și muncitorești", nr. 2, 1933, pp. 5-10.

- *Politica culturală a noului stat român*, vol. editat de D. Gusti:

“Un an de activitate la Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor 1932- 1933”, Buc., 1934, pp. 595-605.

Tineretul în viața socială și politică, în vol. “Școala de la Câmpulung”, Buc. , Ed. Bucovina, 1935.

- *Cultura satelor*, în “Calendarul Partidului Național Țărănesc”, 1935, pp. 106-111.

- *Școala și învățătorul*. Note rezumative de V. Harea, în vol. “Cursurile libere de vacanță ținute în Bălți”, conferințe, Bălți, Milgrom, 1935.

- *Constantin Stere*, “Viața rom”, 1-3, 1937, p. 3-5.

- *Problema religioasă* în volumul “Învățătorul român contemporan și destinul neamului nostru”, Lectiuni, Iași, Tip. Țerek, 1939.

- *Scrisori de la Octavian Goga, Petre Andrei și / N.I./*, în “Conv. lit.”, 74, 8 ian., 1941., pp. 26-28 (Către Ion Petrovici, despre unele aspecte politice./N.I./ propune ca Ion Popovici să scrie un articol despre Kant)

- *Filosofia pozitivistă a lui Auguste Comte*, în “Rev. de studii sociologice și muncitorești”, nr. 31 martie 1942.

- *Lautrec astăzi. Pe marginea expoziției de litografii de Henri Toulouse - Lautrec*, Amfiteatru, II, 18 iunie 1967, pp. 297.

- *Valorile estetice și Einfühlung-ului*, “Cronica”, Iași, III, 4 (103), 27 ianuarie 1968, p. 1-10 și nr. 8 (107), 24 februarie 1968, p. 9.

- *Despre ideal*, în “Rev. de filosofie”, 2, 1968, p. 189-201.

- *Între sociologie și ideologie* (Unele teorii ale economiștilor americani Alexander Gerschenkron și J. M. Letiche), “Viața economică”, VIII, 2, 9 ianuarie 1970, p. 13.

- “Recenzie”, “I. Raicu - *Din problemele democrației*, Buc. , Forum” în “Viața rom.”, 3-4, 1945, p. 193-199.

C. CONFERINȚE, CUVÂNTĂRI, DISCURSURI, DECLARAȚII

- “Generația nouă”, conf. la Radio București, 1933 (cf. “Anuarul Universității din Iași”, anii 1930, 1935, p. 348)

- “Freudismul în sociologie”, conf. la “Libertatea”, Buc., 1934, ibidem, p. 348.

- “Iraționalul în politică”, conf. la Soc. rom. de filosof; Buc. , 1934, ibidem.

- “Bătrânii și tinerii în viața publică”, conf. la Cercul “Libertatea”, Buc., 1934, ibidem.

- “Tineretul de astăzi”, conf. la Școala Normală de fete din Iași, 1935, ibidem.

- "Știința și acțiunea socială", conf. la "Universitatea liberă", Buc., 1935, ibidem.
- "Concepții noi în sociologie", conf. la Universitatea Radio, Buc., ibidem, p. 170 (pe anul 1935-1936).
- "Religie și națiune", cof. la Soc. studenților în litere, Univ. din Iași, ibidem.
- "Elitele sociale", conf. la Universitatea din Iași, cf. "Anuarul Univ. din Iași, 1937-1938", p. 132.
- "Declarație cu ocazia instalării ca ministru al Educației Naționale în România", nr. 191, 9 decembrie 1938, p. 1-5.
- "Cuvântarea cu prilejul vizitei la "Straja Țării" ca ministru al Educației Naționale, ibidem, nr. 202 din 20 dec. 1938, pag. 5.
- "Cuvântarea ca ministru al Educației Naționale, la marea adunare a FRN de la Chișinău", ibidem, nr. 207 din 25 dec. 1938, p. 47.
- "După 20 de ani de dibuiri în anul 1938 s-a ajuns la marea reformă: Despoliticianizarea școlii", discurs "România", nr. 212 din 1 ianuarie 1939, p.7
- "Anul școlar 1937-1938 și perspectivele noului an", conf. la Radio în cadrul "Orei națiunii", Buc., 4 ianuarie 1939, ibidem, nr. 215/5 ianuarie 1939, p. 1, 5.
- "Cuvântarea ținută cu prilejul pensionării a 60 de profesori ieșeni", ibidem, nr. 242, din 1 februarie 1939.
- "Textul declarației-program al noului Guvern, informație cu privire la punctele din programul ministrului Educației Naționale", ibidem, nr. 250 din 9 febr. 1939.
- "Răspuns la întrebările ziarului "România" cu ocazia unui an de la Constituția din 1938, ibidem, nr. 268 din 27 februarie 1939.
- "Cuvântare la deschiderea cursurilor Școlii normale superioare din Iași", ibidem, nr. 276, din 7 martie 1939, p. 5.
- "Discurs la inaugurarea cursurilor Școlii normale superioare din București", ibidem, nr. 290, din 21 martie 1939, p.7.
- "Cuvântarea la deschiderea expoziției de desene a elevilor de curs primar și secundar", ibidem, nr. 296, din 27 martie 1939, p. 9.
- "Semnarea convențiunii culturale cu Franța", "Cuvântarea ca ministru al Educației Naționale", ibidem, nr. 302 din 2 aprilie 1939, p. 5.
- "Cuvântarea, ca ministru al Educației Naționale la inaugurarea *Lunii cărții*, ibidem, nr. 335, din 7 mai, 1939.
- "Referiri la legea cu privire la organizarea învățământului

primar” din 27 mai 1939, ibidem, nr. 356 din 28 mai 1939.

- “Solidaritatea socială și solidaritatea națională din Străjerie”, din conf. la Radio București, 6 ianuarie, 1939, ibidem, nr. 368 din 9 ianuarie 1939, p. 24.

- “Legea învățământului primar”, conf. la Radio București, 22 iunie, 1939, ibidem, nr. 380 din 21 iunie 1939, p. 11.

- “Cuvântarea la solemnitatea deschiderii cursurilor Universității populare de la Vălenii de Munte”, ibidem, nr. 406 din 17 iulie 1939, p. 111.

- “O informare cu privire la măsurile pentru aplicarea disciplinei și pentru simplificarea programei analitice”, ibidem, nr. 494 din 13 sept. 1939.

“Cuvântarea ca ministru al Educației Naționale în fața soldaților concentrați din Moldova”, ibidem, nr. 569 din 29 decembrie 1939.

- “Valorile permanente”, “Cuvântarea la solemnitatea semnării acordului cultural din România și Franța, în “Adevărul literar și artistic”, nr. 957 din 9 aprilie 1939.

- “Religia și viața”, conf. la “Societatea ortodoxă a femeilor române”, 1940, în “România”, nr. 605, din 5 februarie 1940, p. 3.

- “Cuvântare la sădirea pomilor din Parcul *Pustnicul*”, ibidem., nr. 668 din 8 apr. 1940.

“Cu privire la proiectul de lege pentru organizarea învățământului profesional și industrial”, declarație, ibidem, nr. 674 din 14 aprilie 1939, p. 5.

- “Cuvântare la manifestația F.R.N., Iași, ibidem, nr. 690 din 2 mai 1940, p. 5.

- “Cuvântare la depunerea jurământului membrilor sfatului județean și comunal al F.R.N., județul Neamț”, ibidem, nr. 696, din 8 mai 1940, p. 10.

- “Regele Carol și școala românească”, conf. ținută la inaugurarea “Săptămâna Restaurației”, ibidem, nr. 724 din 5 iunie 1940, p. 3.

Instrucțiunea publică”, Raport referitor la organizarea Ministerului de Instrucție și organizarea învățământului”, București, 1934.

“Instrucțiunea publică”, Raport prezentat comisiunii de întocmire a programului”, București, Tip. “Eminescu”, f.a.

În calitate de deputat de Vaslui sau de subsecretar de stat al Ministerului Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor, Petre Andrei, a luat cuvântul în Parlamentul țării prin discursuri sau intervenții

de 73 de ori. Iată-le inserate în ordine cronologică.

- Ca deputat, al Parlamentului Național - Tărănesc, pentru județul Vaslui, în "Monitorul Oficial" (în continuare, M.O.), nr. 2 din 6 ianuarie 1929, p. 75.

- Asupra mesajului către tron; criza parlamentarismului; despre Partidul Poporului, în M.O., nr. 11, din 2 febr. 1929.

- Alegerile din județul Vaslui în M.O. nr. 40 din 4 mai 1929, p. 1-244.

- Intervenție, M.O. nr. 123 din 22 martie 1929, p. 5572.

- Intervenția din M.O. nr. 27 din 4 aprilie 1929, p. 800 și următ.

- Intervenții; polemică cu dr. N. Lupu, M.O., nr. 46 din 17 mai 1929, p. 1494-1509.

- Proiectul de lege referitor la contractul de muncă din M.O. nr. 50, din 24 mai 1929, p. 1714 și următ.

- Starea Universității din Iași din. M.O. nr. 59 din 4 iunie 1929, p. 2173.

- Intervenție - valoarea pământului, M.O. nr. 64 din 10 iunie 1929, p. 2345 și următ.

- Situația învățământului secundar în M.O. nr. 70 din 21 iunie 1929, p. 2581 și următ.

- Intervenții în M.O. nr. 73, 26 iunie 1929, p. 2723 și următ.

- Problema alegerilor, M.O. nr. 78 din 21 iunie 1929, p. 2882 și următ.

- Cererea urgentării aducerii în fața Camerei Deputaților a unui proiect de lege în M.O., din 91 din 14 oct. 1929, p. 3383.

- Intervenție în Monitorul Oficial nr. 92 din 15 oct. 1929, p. 3419.

- Citirea raportului și proiectului de lege privind organizarea administrației locale din M.O. nr 97 din 22 oct. 1929, p. 3872.

- Intervenție, M.O. nr. 98 din 23 oct. 1929, p. 3877.

- Raport asupra Legii administrative, M.O., nr. 101, 30 oct. 1929, p. 3986, 3993.

- Intervenții în calitate de reporter cu privire la Legea pentru Statutul Jandarmilor, M.O. nr. 105, 5 noiembrie 1929, p. 4092, 4105, 4111-4116.

- Intervenții ca raportor privind legea administrativă din M.O. nr. 106 din 6 noiembrie 1929, p. 4122-4139.

- Intervenții ca raport privind Legea administrativă din M.O. nr. 107 din 7 noiembrie, p. 4142-4144, 4158-4161.

- Raport și proiect de lege pentru organizarea ministerelor în

M.O. nr. 118, 21 noiembrie 1929, p. 5530-5531.

- Asupra legii organizării ministerelor, ibidem, p. 5404-5406.
- Ca vicepreședinte al Adunării, ales în ședința din 16 noiembrie 1929, M.O. nr. 2 din 29 noiembrie 1929, p. 8.
- Intervenții cu privire la Legea de organizare a ministerelor, M.O. , nr. 119 din 22 noiembrie 1929, p. 5434-5435; 5440-5442.
- Intervenții , M.O., nr. 4 din 12 decembrie 1929, p. 44-45; 47-51.
- Intervenții în M.O., nr. 11 din 16 ian. 1930, p. 231.
- Analiză retrospectivă a politicii Partidului Național Țărănesc în M.O., nr. 14, din 4 febr. 1930, p. 317-329.
- Intervenție în M.O. nr. 30, din 8 aprilie 1930, p. 1051-1052.
- Intervenții din M.O. nr. 31 din 9 aprilie 1930, p. 1076;1082.
- Intervenții în M.O., nr. 34, 17 aprilie 1930, p. 1153-1154; 1157-1159.
- Acordarea călătoriilor gratuite de CFR funcționarilor publici, în M.O. nr. 50 din 30 iulie 1930, p. 2022-2024.
- A condus lucrările ședinței din 8 mai 1930 (ale Camerei), M.O, nr. 52, 1 aug. 1930, p. 2082 și urmât.
- Intervenție, M.O., nr. 54, din 6 aug. 1930, p. 2298.
- Intervenții, M.O., nr 59, din 26 aug. 1930, p. 2915-2920
- Stabilirea unei zile de interpelare pentru înfierarea atitudinii șovine a lui Al.C. Cuza, M.O., nr. 68, din 15 sept. 1930, p. 3450-3451, 3455.
- Intervenții, M.O., nr. 71, din 18 sept. 1930, p. 3607.
- Intervenții - polemică cu A.C. Cuza, M.O., nr. 20 din 8 ianuarie 1931, p. 301, 307-308, 314.
- Intervenții, M.O. n r. 25 din 16 ianuarie 1931, p. 467, 469.
- intervenții, M.O. nr. 26, 17 ianuarie 1931, p. 509-512; 515.
- Asupra proiectului de lege privind reducerea lefurilor salariaților publici, M.O., nr. 26, 17 ianuarie, p. 505-506.
- Alegerile din județul Vaslui, M.O., nr. 6, 13 august 1932, p. 135-139.
- Intervenții, ibidem, p. 123-127; 131; 133-134.
- Cuvântare, ca subsecretar de stat, M.O. nr. 12, 24 august 1932, p. 262.
- Intervenții, M.O., nr. 14, 26 august 1932, p. 306-307.
- Situația învățământului, M.O. nr. 15, 27 august 1932, p. 321.
- Problema transferurilor în învățământ, M.O. nr. 18, 1 septembrie 1932, p. 463-464.

- Asupra corpului didactic, M.O. nr. 27, 20 septembrie 1932, p. 837.
- Inspectoratele școlare, M.O., nr. 30, 26 septembrie 1932, p. 963.
- Asupra transferurilor, detașărilor etc., M.O. nr. 31, 27 septembrie 1932, p. 1068-1070.
- Transferurile, M.O. nr. 36, 5 oct. 1932, p. 1344.
- Intervenții, ibidem, p. 1334.
- Alegerile eparhiale. Universitatea Iași, M.O. nr. 46, 28 oct. 1932, p. 1815-1818.
- Intervenție, M.O. nr. 48, 1 noiembrie 1932, p. 2016.
- Asupra faptului că Nicolae Iorga a calificat drept agitatori pe profesorii care și-au spus părerea în Consiliu, M.O. nr. 9, 3 decembrie 1932, p. 99.
- Chestia taxelor universitare, ibidem, p. 102.
- Împotriva naționalismului antisemit în școală, M.O., nr. 13, 13 decembrie 1932, p. 165-168.
- Intervenți, M.O. nr. 14, 14 decembrie 1932, p. 196-198; 201-202.
- Intervenție, M.O., nr. 16, 17 decembrie 1932, p. 267.
- intervenție, M.O., nr. 18, 22 decembrie 1932, p. 368-369.
- Intervenție, M.O. nr. 21, 31 decembrie 1932, p. 454-455.
- Desființarea anumitor școli, situația absolvenților școlilor normale și a seminarelor, M.O. nr. 51, 8 martie 1933, p. 1614.
- Situația Univeristății din Iași. Propunerea de a se suplini gratuit vacanțele, M.O. nr. 54, 11 martie 1933, p. 1673.
- Intervenții, M.O. nr. 59, 20 martie 1933, p. 1822-1824.
- Intervenții, M.O., nr. 62, 24 martie 1933, p. 1942-1943.
- Asupra examenului de definitivat a învățătorilor, M.O. nr. 65, 29 martie 1933, p. 2143-2144.
- Asupra numirii învățătorilor în funcție de locurile de unde sunt, M.O. nr. 70, 8 aprilie 1933, p. 2559-2570.
- Intervenția, ibidem, p. 2560.
- Cu privire la situația învățătorilor care-și pierd posturile atunci când pleacă să-și satisfacă stagiul militar, M.O. nr. 81, 18 mai 1933, p. 3486-3487.
- Asupra proiectului de lege pentru organizarea învățământului superior, M.O. nr. 86, 2 iunie 1933, p. 3976-3978.
- intervenții, ibidem, p. 3965-3970.
- intervenții, M.O. nr. 89, 9 iunie 1933, p. 4204-4214.

- intervenții, ibidem, p. 4216-4218.
- Asupra proiectului de lege pentru suspendare și transformare de școli, M.O. nr. 89, 9 iunie 1933, p. 4214-4216.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

“Dezbaterile Adunării Deputaților” (DAD), 1928/29, șed. din 16 iunie 1918, p. 400-401; Teiușan: “P. Andrei. *Sociologia revoluției*, Iași, 1921”, “Gândul nostru”, I, 7, 12 martie 1922, pp. 163-164; “Arhivele Universității din Iași”, proces verbal nr. 3 din oct. 1924; M. Ralea: P Andrei, *Probleme de sociologie*, Ed. Casei Școalelor, Buc., 1927, “Viața românească”, vol. LXIX, anul XIX, nr. 3, martie 1927, pp. 435-436; George Ștefan: “Profesor P. Andrei, *Probleme de sociologie*, Editura Casei Școalelor, București, 1927, “Gândul nostru”, VI, 5-6 mai-iunie 1927, p. 123-125; “Dreptatea”, nr. 13 din 22 martie 1928; “Monitorul oficial”, nr. 68 din 15 septembrie 1930; p. 3455; “Dreptatea”, VIII, nr. 1919, 10 februarie 1934; “Monitorul oficial” nr. 41 din 17 aprilie 1934; p. 1806; G.V. “Conferința d-lui Profesor P. Andrei”, “Gândul vremii”, II, 5, 15 mai 1934, p. 39; “Dreptatea”, VIII, nr. 2024, 14 iulie 1934; “Dreptatea”, IX, 2204, 5 februarie 1935; “DAD”, nr. 56, ședința din 14 martie 1935, pp. 1612-1614; “DAD”, nr. 10 ședința din 10 decembrie 1935, p. 158; *Sociologia generală*, Craiova, Scrisul românesc, 1936, “Însemnări ieșene”, II, vol. III, 4, 15 februarie 1936, p. 280-283; “Dreptatea”, X, nr. 2578, din 2 iunie 1936; “Apelul Comitetului Național Român pentru pace”, “Zorile” II, nr. 535, 26 oct. 1936, “Dreptatea”, XI, nr. 3008, 26 noiembrie 1937; Șt. Șt. Bărsănescu “Politica culturii în România Contemporană”, Iași, 1937; N.N. Matheescu: “Țărănismul și clasa mijlocie”, Buc., 1937, p. 54; “Dacia Nouă”, II, 5, 16 ianuarie 1938; “P. Andrei, *Sociologie*, Craiova, Scrisul românesc, 1938, pp. 359-360, “România”, 196, 14 dec. 1938; “Însemnări ieșene”, III, vol. VIII, nr. 11, 1 noiembrie 1938; “Marea adunare a FRN de la Chișinău” Cuvântul domnului ministru P. Andrei”, ibidem, 25 dec. 1938; Dr. H. Brandsch: “Pedagogi români contemporani”, Cluj, 1938; “Petre Andrei”, “Însemnări ieșene”, I, 9, 26 februarie 1939, p. 1; “Monitorul Oficial”, nr. 50, 28 apr. 1939, p. 2638; “Timpul”, “România”, “Porunca vremii” și “Universul” din 19-20 august 1939; I.C. Petrescu: “Bibliografia pedagogică românească”, Buc., Institutul de arte grafice “Tiparul universitar”, p. 9, colecția “Biblioteca Liceului Românesc”, Seria I, Liceul teoretic, nr. 10; “Marea

manifestare a FRN de la Iași”, în “România”, 2 mai 1940; “Monitorul Oficial”, nr. 172 din 28 iunie 1940, idem “Universul”, 57, 176, 29 iunie 1940; Hotărârea Consiliului de Coroană”, “Gazeta de Transilvania”, Brașov, anul 103, nr. 48, 30 iunie 1940; “Arhiva Istorică”, Fond. Preș. Cons. de Miniștri, dosar 49/1940, p. 2-5; Al. Gh. Savu: “Dictatura regală”, Buc. Ed. Pol., 1970, p. 240; “Arhiva istorică centrală”, Fond. Preș. Cons. de Miniștri, dosar 49/ 1940, f. 2-5; “Dicționarul enciclopedic român”, vol. I, Buc., Editura politică, 1962, p. 125.; Gáll, Ernő: “Sociologia burgheză în România”, ed. a II-a, Buc, Editura Politică, 1963, pp. 174-189; Ion Pascadi: Petre Andrei și “Filosofia valorii”, “Contemp.”, 19, 7 mai 1965, p. 9; N. Popescu- Bogdănești: “Petre Andrei - O comemorare”, ibidem, 44, 29 oct. 1965, p. 9; Mircea Măciu: “Determinismul social la Petre Andrei”, “Rev. de filosof.”, 2, februarie 1966, p. 201-211; Ion Aluaș: “Petre Andrei și misiunea intelectualului”, “Tribuna”, 6, 10, februarie 1966, p. 2; Șt. Șt. Bărsănescu: “Petre Andrei și învățământul universitar”, “Cronica”, Iași, I, 19, 18 iunie 1966, p. 1, 9; Traian Gr. Pop: “Axiologia lui Petre Rășcanu”, “Ramuri”, 4, 15 apr. 1967, p. 17; Puha, Elena: “D. Gusti și Petre Andrei despre rolul Universității”, “Cronica”, Iași, II, 37, 16 sept. 1967, p. 10; Prof. Dr. Titu Georgescu: “Ultima scrisoare a lui Petre Andrei”, “Magazin istoric”, I, 8 noiembrie 1967, p. 25-28; I. Petrovici: “Profesiunea de credință a lui Petre Andrei - ultima pagină a manuscrisului rămas la el”, “Cronica”, Iași, 25 noiembrie 1967; Moldoveanu, Const. A: “Petre Andrei, om de cultură, personalitate democratică”, ibidem, II, 48, 2 dec. 1967, p. 11; “Din jurnalul lui Petre Andrei”/ cu o prezentare de I. Constantin, A. Moldoveanu, ibidem, p. 11 și nr. 49, 9 decembrie 1967, p. 11; nr. 50, 16 dec. 1967, p. 11 și nr. 51, 23 dec. 1967, p. 11, III, 2, 13 ianuarie 1968, p. 11; Radu Negru și Mihai Sărmașu: “Petre Andrei și teoria valorilor”, “Ateneu”, V, 1, ian. 1968, p. 16; Nuredin, I.: “Filozofia valorii la Petre Andrei”, “Tomis”, III, nr. 7, iulie 1968, p. 2; Elena Mureșan: “Considerații cu privire la sociologia lui Petre Andrei”, “Analele de istorie”, XV, 2, martie 1969, p.60-68; Bădulescu, Alexandru și alții: “Dicționar de etică pentru tineret”, Buc., Ed. Politică, 1969, p. 446; “Filozofia și sociologia românească în prima jumătate a secolului al XX-lea”, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1969, p. 311-340; “Mic dicționar filosofic”, Buc. , Ed. Pol., 1969, p. 13; Mircea Măciu: “Sociologia lui Petru Andrei”, Buc., Ed. Pol., 1969, p. 384; Dan, Petre: “Sociologia lui Petre Andrei”, “Rev. de filos.”,

XVII, 2, februarie 1970, pp. 243-245; "Petre Andrei și sociologia generală", Buc., Acad. R.S.R., "Scânteia", 40, nr. 8536, 4 sept. 1970, p. 4; Bârlădeanu, Al.: "Zilele culturii brăilene" (25 octombrie - 1 noiembrie)/1969", "Comitetul de cultură și artă al județului "Brăila", 1970; ("Un mare sociolog român: Petre Andrei"); Krasnosenschi, Vl.: "Personalitatea și cultura în gândirea lui Petre Andrei", "Viața rom.", XXIII, 12 dec. 1970, p. 65-71; Neagoe, Stelian: "Petre Andrei intelectualul antifascist", "Cronica", Iași, VI, 1, 2 ian. 1971, p. 1, 11; Boboc, Al.: "Dicționar de filozofie contemporană: Petre Andrei", "Tomis", VI, 3, martie 1971, p. 15, 19; Gh. I. Ioniță- A. Karetchi: "Intelectualii ieșeni în lupta antifascistă", Iași, București, Institutul de Științe Istorie și Social Politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Sectorul Iași, 1971, p. 192-206, 242-244; Ionel Maței: "Personalități ieșene", vol. I, Iași, 1972, pp. 33-36; Crăciun, Bejan: "Filosofia culturii"; Grigore Zanc: "Sociologia cunoașterii și a valorii", "Tribuna", XVIII, 8, 21 februarie 1974, p. 12; Stoica, Stelian: "Prelegeri de etică", Buc., Tip. Universității din București, 1974, I, pp. 49-50; Dumitrescu, Petre: "Petre Andrei, un remarcabil sociolog", "Cronica", X, nr. 40, 3 oct. 1975, p. 3; Grigore Traian: "Opere sociologice", "Scânteia tineretului", XXXI, 8254, 4 dec. 1975, p. 2; Al. Gh. Savu: "Sistemul partidelor politice din România. 1919-1940", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1976, p. 206, 220; "Conv. literare. Bibliografie", ibidem, 1975, p. 135, 217, 240; Petru Andrei: "Rectificări necesare", "Cronica", XII, 22, 5 iunie 1977, p. 3; Petre Andrei și Sipurel, Paul: "Valoarea principiilor etice în relațiile internaționale", "Era socialistă", 52, 18, sept. 1977, p. 60; Baran, Neculai V.: "*Etica generală* integrată în opera lui Petre Andrei", în vol. "Prezențe active în cultura românească. Foști profesori și elevi ai *Liceului Național* din Iași", Iași, 1978, p. 82-89; Const. Kirilescu: "O viață, o lume, o epocă", Buc., Ed. Sport- Turism, 1979, p. 302; Emilian Bold, A. Caprinschi: "Petre Andrei - om politic", "Cercetări istorice", Muzeul de istorie al Moldovei, Iași, XI, 1980, pp. 573-576; L. Eșanu: "Petre Andrei, Schiță de portret comemorativ", "Ateneu", Bacău, XVII, 4 dec. 1980, p. 14 și în "Revue Roumaine d'Histoire", XX, 2, 1981, p. 329-338 (în limba franceză); Mircea Mușat - Ion Ardeleanu: "Unitate, continuitate și ascensiune în mișcarea muncitorească din România. 1821-1848", Buc., Ed. Academiei R.S.R., 1981, p.145-146; Henri H. Stahl: "Amintiri și gânduri", Buc, Ed. Minerva, 1981, p. 98, 222, 223; Gheorghe Vlăduțescu: "Petre Andrei: Une psychologie de la valeur", "Revue

Roumaine", "Publication mensuelle de culture", Buc., XXXVII, 4-5, 1983, p. 90-98; Ioan Scurtu: "Din viața politică a României. 1926-1947", Buc. Ed. șt. și enciclop., 1983, p. 74, 228, 237, 276, 280, 286, 293, 299, 338, 349, 350, 355, 360, 363, 364, 381, 415; Liviu Dandara: "România în vâltoarea anului 1939", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1985, p. 87, 91, 123, 134, 167, 182, 349; Lucian Năstasă: "Mircea Măciu, Petre Andrei. Activitatea, concepția, opera", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1886, 286 p.; Ioan Scurtu: "Contribuții privind viața politică în România", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1988, p. 457, 474; "Organizațiile de masă legale și ilegale /.../", vol. 2?, p. 121; "Arh. C.C. al P.C.R.", fond 25, dosar 6142, filele 175-177; "Biblioteca Centrală de Stat", fond Saint Georges, pachet CC, dosar 3 (nepaginat); "Arhiva Ministerului de Interne", dosar 19785, AS/A, vol. 198, f. 8; Șt. Bârsănescu: "Petre Andrei: Sociologia revoluției", Iași, 1921, în "Arh. p. șt. și ref. socială" (în continuare, Arh. șt. r.s.), anul IV, nr. 22/1922, p. 9; Oct. Botez: "Sociologia revoluției", Iași, 1921, "Viața rom.", 12, 1922; Șt. Zeletin: "Die soziologische Auffassung der Erkenntnis", în "Arh. șt. r.s.", V, 3-4, 1924; M. Ralea: "Petre Andrei: "Die soziologische Auffassung der Erkenntnis", Leipzig, 1923", "Viața rom.", XIV, 5, 1924, p. 303; O. Bădina: "Dimitrie Gusti în sociologia timpului", "Cronica", II, 8, 25 februarie 1927; G. Ștefan: "Andrei P.: "Das Problem der Methode in Soziologie", Leipzig, Otto Herrassowitz, 1927, în "Viața rom.", 10-12 oct. - dec. 1927; D. Essertier: "Psychologie et sociologie", în "Essai de bibliographie critique. Publications du Centre de documentation sociale", vol. I, Felix Alcan, Paris, 1927 (confero "Arh. ș. r.s.", VII, 1928); Hjehuslev I: "Principes de grammaire générale", København, 1928; N. Latten: "P. Andrei: "Das Problem der Methode in der Soziologie", Heft, 2, 1928; I. Buzdugan: "Răspuns la cuvântul lui Petre Andrei", în "Monitorul Oficial" (în continuare M.O.), nr. 15 din 10 februarie 1929; B. Braubach: "P. Andrei: "Das Problem der Methode in der Soziologie", în "Deutsche Literaturzeitung", 32 Heft, 1929, p. 1547-1549; M. Sevastos: "Tineretul și politica", în "Adevărul", an 43, nr. 14, 262 din 26 apr. 1930; Traian Herseni: "Sociologia românească", în "Societatea de mâine", nr. 11, 1930; Traian Herseni: "Problema sociologică a generațiilor", ibidem, nr. 15-16, 1930; W. Sombart: "Die drei Mationalökonomien", "München und Leipzig, 1930; S. Beppon: "Asupra metodologiei lui Marx", în "Revue des sociologies", no. 1, 1931, Tokio, confero Arh. p. șt. r.s.", X, 1-4,

1932; M. Mancaș: "P. Andrei: Sociologie generală", în "Viața rom.", 12, 1936; N.N. Matheescu: Studii de sociologie", Buc., Ed. Cugetarea, 1933; E. Vasilescu: "Interpretarea sociologică a religiei și moralei", Buc, Ed. "Cugetarea", 1936; H. Blazian: "O sociologie românească", "Adevărul literar", nr. 840 din 10 ian. 1937; C. Nicuță: "P. Andrei: Sociologia generală", în "Opinia", nr. 9830 din 12 ianuarie 1937; nr. 8932 din 14 ian. 1937; nr. 8932 din 14 ian. 1937; Șt. Voicu: Spre o sociologie științifică românească" (reflecții cu prilejul apariției "Sociologiei generale" de P. Andrei) în "Societatea de mâine", 1, 1937; Șt. Voicu: "P. Andrei: Sociologie generală", în "Adevărul literar", 842 din 24 ian. 1937; Traian Gheorghiu: "Sociologie românească" în "Însemnări ieșene", anul II, vol. III, nr. 4, 15 februarie 1937; I. Brucăr: "P. Andrei: "Sociologia generală", Craiova, Ed. "Scrișul românesc", 1936, 590 p. în "Rev. de filosofie", 3, 1937; I. Sadoveanu: "Sociologia d-lui Petre Andrei", în "Adevărul literar", 52, 4 apr. 1937; Cezar Petrescu: D-l prof. P. Andrei a fost numit ministru al educației naționale", în "România", 189 din 7 dec. 1938; Armand Călinescu: "Cuvântare cu prilejul instalării lui P. Andrei ca ministru al educației naționale", în "România", 191 din 9 dec. 1938; Eugen Speranția: Introducere în sociologie. Tomul I. Istoria concepțiilor sociologice", Cluj, "Cartea românească", 1938; G. Călinescu: "Medalion", în "Jurnalul literar", I, 9, 28 febr. 1939, p. 1; Tudor Teodorescu-Braniște: "Ceea ce trebuie", în "Adevărul literar și artistic", XIX, seria a III-a, nr. 953 din 12 martie 1939; P. Stati: "Școala românească. Profesorul Andrei", în "Cuget moldovenesc", 3-4, mart. - apr. 1939; P. Stati: "P. Andrei și V. Harea: "Manual de sociologie", Ed. "Scrișul românesc"/ Craiova/, 1936, ibidem, 5-7, mai-iulie 1939; George Vlădescu - Răcoasa: "Misiunea socială a Universității", în "Cadran", 3, noiembrie 1939; Traian Brăileanu: "Sociologia și arta guvernării", Buc., Ed. "Cartea românească", 1940, ed. a II-a; N. Iorga: "Deschiderea cursurilor Universității populare de la Vălenii de Munte pe anul 1939-1940", în "România", nr. 406 din 17 iul. 1939; Grigore Panțaru: "Aspectul problemei religioase în sociologia lui P. Andrei", extras din "Mitropolia Moldovei", nr. 5-6, 1941; "Istoria filosofiei moderne", vol. V, "Filozofie și sociologie românească", Buc, Tiparul Universitar, 1941, p. 544, 553-560, 795-796; Traian Herseni: "P. Andrei" în "Sociologia românească", anul IV, iul. dec., nr. 7-12, 1942; Stanciu Stoian: Traian Herseni: "Sociologia românească. Încercare istorică", în "Sociologia românească", anul

IV, iul.-dec. , nr. 7-12, 1942; Constantin Kirilescu: "O tragică prăbușire. Cazul profesorului Petre Andrei", în lucrarea "Școala română într-o răscruce istorică", Buc., Fund. regală pentru literatură și artă", 1943; Mihail Ralea: "Petre Andrei", în "Dezrobirea", anul I, nr. 19 din 7 oct. 1944; Neagu, T.N.: "Profesorul Petre Andrei", ibidem, I, 22, 11 oct. 1944; V. Harea: "Filozofia lui Tolstoi", Buc., Ed. "Casa Școalelor", 1944; N. Graur: "În preajma altei lumi", Buc., S.A. R.E.C. , 1946; Gall, Ernő: "Sociologia burgheză în România. Studii critice", Buc., ESPLP, 1958; ed. a II-a , Buc., Ed. Pol. , 1960; M. Breazu: "Cunoașterea artistică", Buc., Ed. Acad., RPR, 1960; Pamfil Șeicaru: "Istoria partidelor național țăranist și național-țăranist", vol. II, Madrid, Ed. Carpați, 1963; M. Cernea: "Despre dialectica construirii socialismului", Buc. Ed. șt., 1964; "Istoria gândirii sociale și filozofice în România", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1964; Ion Petrovici: "În amintirea unui fost elev și prieten", "Viața rom.", 2, 1965; Radu Negru: "Umanism sau știință? Perspectivele științei filozofice", "Ateneu", V, 4 (45), apr. 1968; Zigu Ornea: "Gh. Stoica: "Istoria gândirii sociale și filozofice în România", "Viața rom.", 3, 1965; M. Mancaș: "Mihai Ralea - profesorul, umanistul", ibidem, 2, 1965; I. Moldoveanu: "Probleme actuale ale cercetării filozofice", "Lupta de clasă", 5, 1964; V. Vâlcu - I. Popescu - Puțuri: Momente din activitatea P.C.R. în preajma celui de-al doilea război mondial", în "Momente din istoria Partidului Comunist Român", Buc. Ed. Pol., 1966; Titus Georgescu: "Contribuția intelectualității în lupta antifascistă din România. 1933-1944", în "Analele Institutului de istorie a partidului", nr. 3, 1965; L. Grünberg: "Marxismul în teoria generală a valorilor", în "Lupta de clasă", seria a V-a, anul XLV, nr. 8, 1965; I. Babici: "Reprezentanții mișcării pentru pace din România la congresul de la Bruxelles (1936)", în "Lumea", nr. 29, 1965; P. Beraru: "Istoria gândirii sociale și filozofice în România", în "Lupta de clasă", nr. 5, 1965; I. Florea: "Pluralismul sociologic și determinismul social", ibidem, 6, 1965; Gr. Silviu: "În amintirea unui adevărat democrat", în "Viața noastră", Tel Aviv, 23 august 1965; Pop. T. Gr. "Revista de filozofie", nr. 1-5, în "Ramuri", Craiova, anul III, nr. 11, 16 oct. 1966; O. Bădina: "Cercetarea sociologică concretă. Tradiții românești", Buc., Ed. Pol., 1966, Biblioteca de filozofie și sociologie; G. Vlădescu - Răcoasa: "Sociologia în România. Schiță istorică (De la începuturi - până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial)", vol. "Cercetări sociologice contemporane", coordonator

științific M. Constantinescu, Buc., Ed. Șt., 1966; T. Georgescu: "Nicolae Iorga împotriva hitlerismului", Buc, Ed. Șt. 1966; "Dicționarul enciclopedic român", vol. IV, Buc., Ed. Pol. , 1966; Ioniță, I.G.: "O luminoasă pagină de istorie, 30 de ani de la alegerile parțiale din februarie 1936 în județele Hunedoara și Mehedinți, în "Momente din istoria Partidului Comunist Român", Buc. , Ed. Pol., 1966; N. Kallós: "Sociologia și axiologia", vol. "Cercetări sociologice contemporane", coordonator științific - M. Constantinescu, Buc., ED. Șt., 1966; I. Pascadi: "Idealul și valoarea estetică", Buc., Ed. Pol., 1966; Traian Herseni: "Bilanț 1966, Cronica sociologică", în "Familia", Oradea, nr. 1, 1967; M. Voiculescu: "Dialectica etic - juridic", ibidem, nr. 2, februarie 1967; P. Pânzaru: "Critica criticii filozofice", în "Cronica", Iași, anul II, nr. 25 din 24 iunie 1967; E. Voiculescu: "Conceptul de revoluție în gândirea filozofică a lui Ralea", în "Familia", 7, iulie 1967; Z. Ornea: N. Marcu: "Sociologie și statistică în gândirea socială românească", în "Lupta de clasă", nr. 4, 1967; T. Ghideanu: "Sociologia valorificării și critica", în "Cronica", nr. 31, aug. 1967; E. Puha: "D. Gusti și P. Andrei despre rolul Universității", ibidem, II. 37 din 16 septembrie 1967; I. Spălățelu: "Din cronica tradițiilor de prietenie româno-sovietică", în "Scânteia", nr. 7511 din 2 noiembrie 1967; T. Georgescu - I. Gh. Ioniță: "Organizațiile legale de masă promotoare ale relațiilor de prietenie dintre România și URSS create și îndrumate de Partidul Comunist Român în anii ilegalității sale", în vol. "Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și România", Buc., Ed. Pol. , 1967; Stanciu Stoian: "Pionieria și integrarea socială a tinerei generații", în "Educația pionierească", nr. 1, ian. 1968; M. Voiculescu: "Cu privire la obiectul științei politice", în "Analele Institutului de studii istorice și social politice de pe lângă C.C. al P.C.R.", anul XIV, nr. 1, 1968; Mircea Măciu: "Capitalul lui Karl Marx în România", în "Munca", anul XXI, nr. 6368 din 5 mai 1968; Mircea Măciu: "Răspândirea marxismului în România", în "Scânteia tineretului", anul XXIV, seria a 3-a, nr. 5894 din 4 mai 1968; Mircea Măciu: "Petre Andrei: Despre ideal", în "Rev. de filoz.", nr. 2, 1968; N. Fergana: "Despre joc și joacă", în "Tomis", Constanța, anul III, nr. 3, martie 1968; P. Constantinescu - Iași - I. Spălățelu: "O mișcare obscurantistă, antinațională, de tristă amintire", în "Scânteia", nr. 7719 din 31 mai 1968; I. Spălățelu: "Presa progresistă românească împotriva ideologiei fasciste", în "Lupta

de clasă”, nr. 6, 1968; I. Spălățelu: “Contribuții ale presei revoluționare și democratice din România în lupta împotriva pericolului fascist. 1933 - februarie 1938”, Disertație, Academia de Științe sociale - politice *Ștefan Gheorghiu* de pe lângă C.C. al P.C.R., 1968”; O. Bădina - Oct. Neamțu: “Dimitrie Gusti”, Buc., Ed.; Tineretului, Colecția “Oameni de seamă”, 1968; Călin, P.I.: “Mișcarea muncitorească și legislația muncii în România” în timpul dictaturii regale, 1938-1940”, “Disertație susținută la Academia de științe social- politice *Ștefan Gheorghiu* de pe lângă C.C. al P.C.R.”, 1968; P. Lucaciu - V. Piucă - M. Neagu: “Capitalul lui Karl Marx în România”, Buc. Ed. Pol., 1968; T. Georgescu “Intelectuali antifasciști în publicistica românească”, Buc., Ed. Pol., 1967; Nicanor et Co.: “Reforma d-lui Petre Andrei”, “Viața rom.”, nr. 11, 1939; Cezar Petrescu: “F.R.N. și formula statului nou. Însemnări pe marginea discursului rostit de d-l prof. P. Andrei, ministrul educației naționale”, în “România”, nr. 209 din 29 dec. 1938; R. Popescu: “Munca amintirii”, în “Gazeta literară”, anul XV, nr. 10 (901) din 7 martie 1968; N. Tertulian: “Mihai Ralea. Aspecte ideologice ale operei”, în “Viața rom.”, nr. 2, 1965; Stanciu Stoian: “Școala superioară țărănească”, Buc., “Cultura românească”, A.R. ; M. Ralea: “Introducere în sociologie”, Imprimeria Fundației culturale” *Principele Carol*, Buc., Tip. “Cartea vremii”, 1927; Ghiță, I.P. “Problema claselor sociale”, Buc. Ed. “Cultura românească”, f.a.; “Almanahul învățătorilor pe 1939”, p. 17; “Correspondența lui G. Călinescu cu Al. Rosetti (1935-1951)”, Buc., Ed. Eminescu, 1977, p. 117-120; Z. Ornea: “Jurnalul lui Petre Andrei”, “Rom. lit.”, 26, 21-27 iulie 1993, p. 9; “Jurnal. Memorialistică. Correspondență”, ed. îngrijită de Petre Andrei, Valentin F. Dobrinescu, Doru Tompea, Iași, Ed. Graphix, 1993.

ANIȚEI, EMIL A.

S-a născut în Iași, la 27 martie 1926, oraș în care tatăl său, taxator de tramvai, se instalase între anii 1925-1926, venit din satul Mircești (județul Vaslui), sat în care s-a înapoiat în 1926 și în care fiul său, Emil, și-a petrecut copilăria până la vârsta de șapte ani (părinții săi au mai părăsit pentru o altă perioadă satul lor, dar, în 1945, au revenit în Mircești).

Emil Aniței a urmat cursurile Școlii primare "Mîrzescu" din Iași (1933 - 1937), după care a urmat cursul complementar al școlii primare (1937-1940).

Înscriș, simultan, la Liceul industrial din Iași și la "Atelierele Nicolina", din același oraș, tatăl său, preferând ca fiul său să intre la "Atelierele Nicolina", Emil Aniței este nevoit să urmeze, între 1940-1944, "Școala de elevi meseriași C.F.R.", pe care a absolvit-o în 1944.

Între anii 1944-1948 a activat tot la "Atelierele Nicolina" din Iași, lucrând în calitate de activist sindical, scos din producție.

Încă din 1945 Emil Aniței a primit "sarcini" privind articolele gazetei de perete a "Atelierelor Nicolina" (în care lucra ca meseriaș ajustor) și în comitetele de cartier ale "Uniunii Patrioților" din Iași.

După ce a devenit membru al Partidului Comunist Român, în 1946, este trimis de către atelierele în care lucra, la Academia de arte din Iași, la care a reușit primul, primind felicitările sculptorului Ion Irimescu, membru al juriului. În perioada cât a urmat cursurile Academiei de Belle-Arte din Iași (în anii școlari 1946-1948, când era elev al anilor I și II), Emil Aniței a avut funcția de secretar al "Uniunii Naționale a Studenților din România", în Academia sa.

În tre anii 1948-1949 și-a satisfăcut stagiul militar, în cadrul unei școli de ofițeri. În cadrul armatei a avut sarcini politice și sociale.

Din 1949 își reia studiile de artă, în cadrul Institutului de Arte Plastice, din București, pe care-l absolvă în 1953.

Începând din 1954 activează în "Uniunea Artiștilor Plastici" fără a fi membru al acestei uniuni. Dar chiar din acel an a devenit membru al U.A.P.

În cadrul concursului național organizat în cinstea Festivalului Tineretului și Studenților, ținut la Varșovia în 1955, a fost premiată lucrarea "Delegații festivalului de la București, în vizită la Palatul Pionierilor", elaborată în colaborare.

Ministerul Învățământului și Culturii l-a numit inspector de creație la Direcția artelor plastice, calitate în care a funcționat între 1957-1962.

A lucrat într-un colectiv condus de Miracovici, în 1955, o lucrare de pictură monumentală, în gara C.F.R. Hunedoara.

Începând din 1954 a participat la toate expozițiile de stat, anuale, regionale, bienale, comemorative etc., organizate în București sau în provincie.

În cadrul colectivului condus de același Paul Miracovici a elaborat altă pictură monumentală în gara C.F.R. Curtici, cu tema "Bogațiile Republicii Populare Române", iar peste un an, cu același colectiv, a lucrat la două fresce din Gara internațională C.F.R. Nicolina - Iași. În 1948 a lucrat la realizarea unei picturi decorative cu tema "Școala", la Casa de cultură a tineretului de pe strada Turturele, din București.

În 1957 a făcut parte din Consiliul de onoare al Uniunii Artiștilor Plastici și ca membru al comisiilor de specialiști, pentru evaluarea lucrărilor de artă plastică - pictură și artă monumentală.

Lucrarea sa "La lecție" a figurat la o expoziție internațională de la Viena și la "Expoziția tineretului" de la Paris (ambele, în 1959).

Între 1960-1962, împreună cu pictorii Ion Pacea, I. Bițan și Vasile Celmare, a lucrat la crearea a patru panouri în mozaic ceramic, cu tema "Artele", pentru un hotel din Mamaia.

Din 1965 predă, ca profesor de desen și pictură, la "Școala populară de arte" din București, formată din ucenici, medici muncitori, elevi, profesori, ingineri. Unii dintre elevii săi de la acea școală au intrat, cu nota 10, la concursurile de admitere la Institutul de arte plastice "Nicolae Grigorescu"

În calitatea sa de profesor la acea școală, a invitat profesori de la sus-numitul institut, în cadrul "Școlii populare de artă", în vederea unor schimburi de experiență, în ateliere și la expozițiile de sfârșit de an. În aceeași calitate a fost trimis, de mai multe ori, de către Casa centrală a creației, sau de către U.G.S.R. în diverse centre din țară, pentru selecționarea lucrărilor pentru expozițiile regionale sau județene ale artiștilor amatori.

În 1963 a elaborat fresca ("al secco"), cu tema "Cultura social-

istă” (140 m²), la Casa de Cultură a Sindicatelor din Iași.

A participat, în 1966, la elaborarea noii programe analitice pentru secțiile de artă plastică din școlile populare de artă.

În 1967 a lucrat la două panouri decorative, în mozaic de piatră, la Complexul comercial Ploiești Nord.

Neavând completate cursurile liceale, se înscrie la un liceu bucureștean, la secția fără frecvență, pe care le absolvă, luându-și și examenul de bacalaureat (1970), după care și-a putut susține examenul de diplomă, cu notă maximă, la Institutul de arte plastice “Nicolae Grigorescu” din București, în 1971, în specialitatea de pictură monumentală, cu tema “Regenerarea celulelor vii”, pe care a executat-o în holul senatorului de la Băile Felix.

În același an a lucrat o suprafață de 23 m², în mozaic ceramic, la Palatul politico-administrativ din Vaslui, cu tema “Pe drumul socialismului”

Pentru creațiile sale artistice și activitatea sa politico-culturală, a fost recompensat cu medalia “Meritul cultural” clasa I (1969).

Emil Aniței a participat la următoarele expoziții:

- Expoziția de stat (1954) cu “Medicul de țară”, compoziție ulei;
- Expoziția interregională (1955-1956) cu “Peisajul de iarnă”, “Peisaj la Podul Dâmbovița”, “Casa de la Podul Dâmbovița” compoziție în ulei;

- Expoziția tineretului (1959) - “Ore libere”, “La lecție”, “Peisaj din Budapesta”, “Peisaj din pustă”, compoziție în ulei”;

- Expoziția de stat (1959) - “Ore libere”, compoziție ulei;

- Expoziția de stat (1960) - “Întâlnirea dintre petroliști și țărani răsculați la 1907”, compoziție în ulei, “Pensionar C.F.R.”, potret în ulei.

- Expoziția de stat (1962) - “Botaniștii”, comp. în ulei; “Portret”, compoziție în ulei;

- Expoziția retrospectivă (1963) “La lecție”, compoziție în ulei;

- Expoziția de stat (1963) “Veteran de la Grivița”, 1933, compoziție în ulei;

- “U.T.C.-iștii în ilegalitate, compoziție în ulei;

- Expoziția a XX-a aniversare a eliberării” (1964)

Expoziția orașului București (1965), “Artiști amatori”, compoziție ulei;

- Expoziție retrospectivă pentru aniversarea P.C.R. - “U.T.C - iștii în ilegalitate”, compoziție în ulei;

- Expoziția bienală (1966) "Trivale", compoziție în ulei;
 - Expoziția comemorativă 1907-1967, "Vremea bunicilor" ("Preludiu" 1907), compoziție în ulei;
 - Expoziția interregională (1967) "Siret", peisaj în ulei;
 - Expoziția bienală (1968) - "Peisaj din Bucovina", compoziție în ulei;
 - Expoziția de primăvară (1969) - "Peisaj din Lunca Siretului", compoziție în ulei;
 - Expoziția orașului București (1969) "Generalul Magheru", portret în ulei;
 - Expoziția bienală (1970) "Urbaniști la sate", compoziție ulei, "Relaxare", compoziție în ulei;
 - Expoziție anuală de pictură și sculptură (1976) - "Constructorii", ulei pe pânză;
 - Salonul de pictură și sculptură a municip. București (1975) - "Câmpul lui Neag", ulei pe pânză; "Huși", acrilic pânză; "Sărbătoare țărănească", ulei pânză.
 - Expoziție municipală (1979) "Peisaj din Malcoci" (Tulcea), București, compoziție în ulei;
 - Expoziția "Fii ai județului Vaslui (1979) - "Portret de studentă", "Portret de fată", "Peisaj din Ardeal", "Peisaj", compoziție în ulei;
 - Expoziția anuală (1980) - "Mama mare", potret în ulei
- O parte din lucrările lui Emil Aniței se află în colecții particulare și de stat ("La lecție" și "U.T.C. -iștii în ilegalitate" se află la Muzeul Național de Artă; "Întâlnirea petroliștilor cu țăranii răsculați la 1907" se află la "Muzeul de artă" din Iași; "Peisaj din pustă" se află la "Muzeul de artă" din Suceava).

Emil Aniței a participat la expoziții de grup în străinătate (Austria - 1959 și Finlanda).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "Istoria artelor plastice în România după 23 august 1944", Buc., Ed. Acad., R.P.R., 1959, p. 41 (sub îngrijirea lui G. Oprescu); "Informația Bucureștilor", 25 august 1963 (reproducerea lucrării "Atelier"; Grozdea, Mircea: "Arta monumentală în Republica Socialistă România"; Barbosa, Octavian: "Dicționarul artiștilor români contemporani", Buc., Ed. Meridiane, 1976, p.24.

ANTIP, CONSTANTIN I.

S-a născut la 27 octombrie 1925, în satul Uncești, comuna Zăpodeni, județul Vaslui, unde urmează cursurile școlii primare.

Cursurile secundare le-a urmat la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui.

Devenind membru al Partidului Comunist Român (1945), a activat, pe linie de partid, în cadrul județului natal, devenind membru al Biroului Comitetului județean al P.C.R. (1946-1947).

Tot în Vaslui a funcționat ca redactor-șef al săptămânalului "Vremea nouă" (1946).

Urmează cursurile universitare din București, oraș în care rămâne, depunând o susținută activitate publicistică.

Intră în colectivele de redacție, ca redactor șef, la periodicele "Apărarea patriei" (1956-1960, 1962-1970), "Presa noastră" (1957-1965) și "Magazin istoric", (1967-1968).

În toată durata funcționării ei (1955-1976), a făcut parte din Biroul Comitetului de conducere a "Uniunii și artiștilor" din țara noastră.

S-a consacrat învățământului ziaristic, predând, ca lector, cursul de Istoria presei, la Facultatea de ziaristică a Universității din București (1953-1958) și, la aceeași catedră, ca profesor asociat, în cadrul Facultății de ziaristică a Academia "Ștefan Gheorghiu" (din anul 1971), al cărui membru, în Consiliul de conducere, a fost.

Și-a susținut examenul de doctor în științe istorice.

Începând cu anul 1975 a funcționat ca director al Muzeului Militar Central din București.

A deținut funcția de secretar-adjunct al Consiliului Politic Superior al Armatei.

În paginile publicațiilor la care a lucrat sau la care a colaborat, a valorificat constant rezultatele cercetărilor sale în domeniul istoriei și altor științe sociale, precum și a gândirii militare. S-a afirmat ca cercetător al unor importante aspecte ale istoriei naționale și universale, acordând o atenție deosebită istoriei presei române și străine, istoriei politice generale și militare, conceptelor doctrinare

contemporane din sfera teoriei militare, fiind recunoscut ca specialist în domeniul presei românești și în istoria contemporană a României, mai ales acelei din perioada din timpul și după cel de al doilea război mondial.

A făcut parte din Comisia de coordonare a lucrării “România în războiul de independență. 1877-1878” (Buc. Ed. Militară, 1977, 476 p.).

Generalul maior doctor Constantin Antip a participat la multe manifestări științifice naționale și internaționale (dintre care amintim pe cea de la Moscova, în mai 1968, consacrată împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Karl Marx, cu care ocazie a prezentat și o lucrare).

A colaborat la periodicele “Analele de istorie”, “Apărarea Patriei”, “Contemporanul”, “Cronica” - Iași, “Elöre”, “Flacăra”, “Forshungen zür Volks und Landeskunde”, “Lumea”, “Magazin istoric”, “Muzeul național”, “Presa noastră”, “România liberă”, “Scânteia”, “Scânteia tineretului”, “Studii și materiale de muzeografie și istorie militară”, “Tanüguy Ujsóg”, “Viața militară”, precum și în presa străină “Mejdunarodna politika” (Belgrad) și “Pravda” (Moscova).

Ca pensionar, continuă să facă cercetări și să publice.

BIBLIOGRAFIE¹⁾:

1. “Contribuția noastră la victorie”, “Contemporanul”, 33 (567), 16 aug. 1957, p. 1,7.
2. “Contribuții la istoria presei române”, București, Uniunea Ziariștilor din R.P.R., 1964, 216 p. (cu ilustr. și facs.).
3. “Stilul și limba în presă”, “Presa noastră”, X, 2-3, febr. - mart. 1965, p. 35-51.
4. “Ziua Independenței. Ziua Victoriei”, Gaz. învăț., XVII, 801, 7 mai 1965, p. 1, 7; “Tanüguy Ujsóg”, IX, 18-19 sz., 11 máj 1965, l. 1-2.
5. “După două decenii.../ de la apariția primului număr al revistei”, *Apărarea patriei*, “Presa noastră”, X, 7-8 iul. - aug. 1965, p. 30-32.
6. “Reflecții la *Ziua presei române*”, “Flacăra”, XIV, 33, 14 aug. 1965, p. 10.
7. “Gânduri la apariția revistei <<Familia>>”, “Presa noastră”, X, 9, sept. 1965, p. 3-4.
8. “Forțele armate ale Republicii Populare Române”, Buc., Ed. Militară, 1965, 60 p. + 10 f. pl. (în colab.).
9. “Ideea Unirii în presa vremii”, “Presa noastră”, XI, 1, ianuarie

1966, p. 3-8.

10. "Mihail Kogălniceanu, ziarist", Flacăra, XV, 24, 18 ian. 1966, p. 9.

11. "Presa militantă activă a Unirii", "Rom. liberă", XXIV, 19 ian. 1966, p. 2.

12. "Eveniment de răscruce al istoriei naționale", "Cronica", Iași, I, 28, 20 aug. 1966, p. 1,2.

13. <<Revista ideei>>, studiu monografic în "Presa muncitorească și socialistă din România", vol. II, partea I (1900-1907), Buc., Ed. Pol., 1966.

14. "România în războiul antihitlerist. 23 August 1944 - 9 mai 1945", Buc., Ed. Militară, 1966, 814 p. (în colab.).

15. "Domnule mareșal, ne găsim în divergență"/despre atitudinea protestatară a unor cadre din conducerea armatei române, în timpul celui de-al doilea război mondial /"Mag. ist.", I, 3, iunie 1967. p. 26-30.

16. "Acele zile", "Flacăra", XVI, 45, 4 nov. 1967, p. 6-10.

17. "Roll, Ștefan. Ospățul de aur", culegere de versuri și proză. Cuvânt înainte de Al. Philippide, Buc., EPL, 1968, recenzie, în "Presa noastră", XIV, 3, martie 1969, p. 8-10.

18. "Parternitatea - principiu fundamental al presei din Republica Socialistă România", comunicare la ses. șt. "150 de ani de la nașterea lui Karl Marx", Moscova, mai 1968.

19. "Tradiții progresiste ale presei românești, "Scânteia", XXXVIII, 7865, 24 oct. 1968, p. 2.

20. "Apoteoza unei lupte de veacuri", "Mag. ist.", II, 11, nov. 1968, p. 2-12.

21. "<<Facla>>, studiu monografic", în "Presa muncitorească și socialistă din România", vol. II, partea a II-a (1907-1916, Buc., Ed. Pol., 1968.

22. "Maternich, un om născut cu un secol prea târziu", "Mag. istoric", , III, 5, mai 1969, p. 21-28.

23. "Caracteristica fundamentală a operei contemporane", Șc. Tineret", XXV, 6241, 12 iunie 1969, p. 1,2.

24. "Congresul de la Viena", "Mag. istoric", III, 7-8, iul.-aug. 1969, p. 110-119.

25. "Prințul de la Ligae - cel mai vesel om al secolului său", ibidem, III, 9, sept. 1969, p. 37-42.

26. "Una din cele mai rare scrieri napoleoniene. <<Napoleon Bonaparte. Cina de la Beaucaire>>, fragment, cu o prezentare, ibi-

dem, III, 10, oct. 1969, p. 54-64.

27. "Napoleon Bonaparte", partea I, ibidem, p. 48-53; partea a II-a, ibidem, III, 11, nov. 1969, p. 10-14.

28. "O frescă a vitejiei ostaşului român în lupta antihitleristă. Note de lectură", "Scânteia", XXXIX, 8225, 23 oct. 1969, p. 4.

29. "Október 25/România szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek Napja", "Előre", XXIII, 6836, 25 okt. 1969, I, 1, 3.

30. Naţiunea şi rolul ei în secolele XIX şi X", comunicare la "Al XIII-lea Congres mondial de istorie", Moscova, 1970.

31. "Ziua victoriei. 25 ani", "Flacăra", XIX, 19, 9 mai 1970, p. 6-7.

32. "Presa militară, componentă a publicisticii comuniste româneşti. De ziua forţelor noastre armate", "Presa noastră", XV, 10 oct. 1970, p. 1-4.

33. "Munca politică - factor de bază în consolidarea armatei statului nostru socialist", în "Momente din făurirea şi întărirea armatei Republicii Socialiste România", Buc., Ed. Militară, 1970, p. 142-157.

34. "Trepte peste timp. Biografii şi radiografii istorice"/Buc./, Ed. Militară, 1970, 158 p.

35. "<<Lupta >>, studiu monografic", în "Presa muncitorească şi socialistă din România", vol. III, partea I (sept. 1917-iunie 1919), Buc., Ed. Pol., 1971.

36. "Câteva consideraţii despre războiul popular şi înarmarea generală a poporului", în "Studii social - politice asupra fenomenului militar contemporan", vol. II, Buc., Ed. Milit., 1972, p. 69-74.

37. "Consideraţii cu privire la războiul popular", ibidem, (în colab.).

38. "Ideea războiului de partizani într-o lucrare românească de la mijlocul secolului al XIX-lea, în vol. "România în tradiţiile luptei armate a întregului popor", Buc., Ed. Milit., 1972, p. 109-118.

39. Din istoria universală a apărării populare", "Mag. ist.", VII, nr. 3, 4 şi 5, 1973.

40. "Adrian Gheorghe: "O idee răpede despre resbelul de partizani", ediţie îngrijită şi studiu introductiv de..., Buc., Ed. Milit., 1973, 80 p.

41. "Istoria presei", curs universitar, xerox la Acad. "Ştefan Gheorghiu", Buc., 1973, 211 p.

42. "Declanşarea insurecţiei", în vol. "Insurecţia din August 1944 şi semnificaţia ei istorică", Buc., Ed. Milit., 1974, p. 179-188.

43. "Les Roumains dans la résistance anti-fasciste européenne", "Revue Internationale d'Histoire Militaire", Bucarest, IX, 24, 1975, p. 75-80.
44. "Lucrețiu Pătrășcanu - publicist, "Presa noastră", 12, 1975.
45. "Patriotismul - izvor de forță al Armatei Republicii Socialiste România", în "Armata Republicii Socialiste România. Tradiții și contemporaneitate", Buc., Ed. Milit., 1975.
46. "Sun tzâ: Arta războiului", ediție îngrijită, cu studiu introductiv de..., Buc., Ed. Militară, 1976.
47. Războiul popular în istoria universală", Buc., Ed. Militară, 1976, 180 p.
48. "Slodarnostta na rumânskia narod s bîlgaragoto vârstanie ot april 1876 g.", în "100 godini Aprilsko vârstanie", Sofia, Voenno Izdatelstvo, 1976, p. 199-209 (în colab.)
49. "Cuvânt înainte" la "Avram Cons. "Laudă vitejiei românești. Eroismul ostașilor români în războiul pentru independență, oglindit în publicistica vremii", Buc., Ed. Milit., 1977, 176 p.
50. "Războiul de independență în presa vremii", "Presa noastră", anul XXII, nr. 2, 1977, p. 33-36; nr. 6-7, 1977, p. 8-10; în "Muzeul Național", 4, 1978, p. 45-50.
51. Importanța dobândirii independenței naționale în războiul din 1877-1878 pentru dezvoltarea puterii armate a României", "Studii și materiale de muzeografie și istorie militară", Buc., 11, 1978, p. 25-30.
52. "Istoria presei române", Buc., Acad., "Ștefan Gheorghiu", "Facultatea de ziariștică", 1979, 320 p.
53. "Istorici români și străini despre războiul de independență al României (1877-1878), Buc., Ed. Milit., 1979, 238 p. (coordonator al volumului).
54. "P.R.M., conducătorul și organizatorul luptei poporului pentru construirea socialismului", în "Lupta de clasă", 11, 1954, p. 89-104.
55. "Învățământul ziariștic în R.S.R.", "Presa noastră", 1, 1956, p. 16-18.
56. "Întâlnirea internațională a ziariștilor de la Helsinki (10-14 iunie 1956). Însemnările unui delegat", ibidem., 3, 1956, p. 1-6.
57. "Armata populară chineză de eliberare - strajă a construcției socialiste din R.P. Chineză", XV, 114, 17 mai 1959, p.2.
58. "În întâmpinarea glorioasei aniversări a eliberării patriei", în "Presa noastră", IV, 6, iunie 1956, p. 1-3.

59. "Un glorios drum de luptă... (exemplul <<Pravdei>>)", ibidem, VII, 5, mai 1962, p. 15-22.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx "O contribuție meritorie la istoria presei române", "Din experiența <<Sfaturilor populare>>", X, 2, februarie 1965, p. 48; Hausl, Hugo "Beiträge zur Geschichte der rumänischen Presse", "Neuer Weg", XVII, 4960, 10 Apr. 1965, s.2; Pănciulescu, Virgil: "Antip Constantin, "Contribuții la istoria presei române", Buc., Uniunea ziariștilor din R.P.R., "Rom. lib.", XXIII, 6330, 23 febr. 1965, p. 2; Babici I., idem, "An. Inst. de ist. al P.C.R., XI, 5, 1965, p. 162-1964; Butoi Octavian și Turcu, Ion: "Contribuție la studierea istoriei presei românești", "Lupta de clasă", XLV, 5, mai 1965, p. 105-110; Georgescu, Titus: "Intelectualii antifasciști în publicistica românească", Buc., Ed. șt., 1967, p. 6; xxx "Publicațiile periodice românești", tom. II (1907-1918 și Supliment 1790-1906)", Buc., Ed. Acad., R.S.R., 1969, p. XXII, Deutsch, Robert: "Istoricii și știința istorică din România. 1944-1969", Buc., Ed. șt., 1970, p. 92, 292, 316, 324; "Istoria gândirii militare românești" (sub redacția col. dr. C. Soare), Buc., Ed. Milit., 1974, p.389, 392, 393, 395, 406; Spălățelu, Ion: "Prin foarfecele cenzurei", Buc., Ed. Pol., 1974, p. 9; xxx "Enciclopedia istoriografiei românești", Buc., Ed. șt. și encicloped., 1978, p. 36-37, 383, 449.

ANTONIU, LASCĂR

Născut în 1870 la Vaslui, unde se pare, că a urmat cursurile școlii primare. Cursurile liceale le-a urmat la un liceu bucureștean, tot în Capitală urmând cursurile Facultății de Drept, la care-și susține examenul de licență în 1896, fiind numit, imediat, substitut de procuror la Tribunalul Ialomița, de unde trece procuror la Tribunalul Bacău, apoi judecător de ședință la Tribunalul Brăila, iar de acolo, la Iași.

În Iași a funcționat timp de șapte ani ca magistrat, funcție din care demisionează, înscriindu-se la Baroul ieșean, ca avocat, al cărui membru al Consiliului de Disciplină a fost.

Intrând în politică (conservator), devine deputat la Iași (1903, 1918, 1919), vicepreședinte al Camerei Deputaților (1918) și senator de Iași (1913).

Mutându-se în București, s-a înscris la Baroul Ilfov.

În perioada cât a locuit în Iași a scos și a condus ziarul "Opinia" (1906-1908).

BIBLIOGRAFIE

- "Réponse/.../M. Scarlat Popescu", Iași, 1906.
- "Doi ani de parlament", Iași, 1907.
- "Chestia căilor ferate", 1911.
- "Discursuri", 1913.
- "Discursuri", 1914.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, Georgescu - Delafras, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 41 (de unde s-au luat informațiile de mai sus).

BACIU, CONSTANTIN I.

S-a născut la 13 iulie 1885 în orașul Vaslui.

În 1909 se înscrie la Conservatorul ieșean unde se instruiește cu Sofia Teodorescu la teorie și solfegii, cu Athanasie Teodorini la vioară și cu Alexandru Zirra, la armonie. În 1913 absolvă cursurile Conservatorului.

În 1914 este numit profesor de muzică la școala din Pomîrla, în 1916 se transferă la liceul din Huși, iar în 1918 se transferă la Școala normală "Vasile Lupu" din Iași, unde funcționează până în 1928, când pleacă la Paris să ia lecții cu Paul le Flem la Schola Cantorum, unde stă până în 1932 când, revenind în țară, continuă să predea la catedra de muzică a aceleiași școli normale din Iași până în 1944, dând, paralel, lecții de teoria solfegiilor și de armonie, în calitate de profesor al Conservatorului din Iași, între 1938-1941, unde mai predase alți trei ani (1924-1927), înainte de plecarea la Paris.

În continuare funcționează ca dirijor al Societății corale "Doina" din Vaslui după care, între 1948 - 1953, se mută la Craiova unde funcționează la Conservatorul din localitate, ca profesor al acelorași discipline pe care le predase la Conservatorul ieșean.

Din 1954 și până la dispariția sa la 8 septembrie 1959 a funcționat ca profesor de teoria solfegiilor și de armonie la "Ansamblul Uniunii Generale a Sindicatelor" din București.

A colaborat cu articole și lucrări muzicale la "Lumea copiilor", la revista "Armonia" a profesorilor din Botoșani etc.

OPERA

1. "Melodii populare românești pentru solist, cor și pian", vol. I, Tip. Cultura Românească, Iași, 1926 (cuprinde: "Frunză verde iarbă neagră", "A vâlcului", "Frunză verde lozioară", "Fire-a dracului Mărie", "Bat-o crucea pe Ioana", "Aoleo, frate peline", "Dorul", "Sub opincă", "Trei crai de la Răsărit", "Florile dalbe", "Mulți ani").

2. "Idem., vol. II, Tip. Viața Românească, Iași, 1927 (cuprinde în plus pe lângă piesele din vol. I, "Imnul femeilor române", "Colind").

3. "Să-mi fie drag numai mie", cor mixt, versuri populare, în

revista "Armonia", Botoșani, nr. 7-8, 1927.

4. "Are mă-sa fată mare", cor pentru trei voci femeiești, versuri populare, ibidem, nr. 3-4, 1928.

5. "Ileană, Ileanco, fa!", cor mixt, versuri populare, ibidem, nr. 1-2, 1928.

6. "Mulți ani!", cor pentru trei voci egale, în "Carte de cântece", p. I de Timotei Popovici, Tip. Kraft și Drotleff, Sibiu, 1937.

7. "Baladă de pe Bistrița", pentru soliști, cor mixt și orchestră, pe versuri populare, 1959.

8. "Solfegii metodice, exemple, definițiuni sumare și notițe explicative. Solfegii armonice", Craiova, 1927.

9. "Liturgia în la bemol pentru cor mixt", Tip. Cultura Românească, Iași, f.a.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: recenzie în "Armonia", Botoșani, nr. 7-8, 1926; xxx: "Melodii populare românești", în "Banat", 1, 15 aprilie 1927, Lugoj; M.G. Poslușnicu: recenzie în "Armonia", Botoșani, nr. 1, 1927; xxx: "Solfegii metodice de Const. I. Baci", în rev. "Banat", Lugoj, nr. 5-6, 25 decembrie 1927; Dumitrescu - Bistrița, G.N.: "Melodii populare românești", caietele I și II de dl. C.I. Baci, în "Izvorașul", Bistrița Mehedinți, nr. 5-6, ianuarie-februarie 1929; Alexandru, Ion: "Constantin Baci", în "Muzica", Buc., nr. 10, 1959; "Pascu, George: "100 de ani de la înființarea "Conservatorului de muzică George Enescu", Iași, 1964; Cosma, Viorel: "Muzicienii români. Compozitori și muzicologi. Lexicon", Ed. Muzicală, Buc., 1970, p. 47-48.

BALLIF, LEON O.

Comuna Țibănești din județul Vaslui a dat țării mari personalități științifice, literare și politice; amintim doar de conservatoristul, creatorul Societății culturale "Junimea", traducătorul Petre P. Carp și de profesorul universitar dr. docent Petre Brânzei. Tot în această comună s-a născut creatorul serviciului de malarioterapie, părintele psihiatriei noastre contemporane, prof. univ. dr. doc. Leon O. Ballif, descendentul unei familii de francezi, stabilită în România în secolul trecut.

Cel ce avea să devină o glorie a medicinei românești, de care ne ocupăm în acest medalion, s-a născut la 18 februarie 1892.

În Iași a absolvit cursurile Liceului Național (promoția 1910) și ale Facultății de Medicină (promoția 1918).

Ca student a început să lucreze ca "extern" și "intern" (din 1914) la Spitalul *Sfântul Spiridon* din Iași, până în 1919, după care a funcționat ca medic secundar (1919-1924). În urma concursului a devenit medic primar la Spitalul *Socola* din Iași (la care, din 1928, devine directorul lui), unde a înființat un serviciu de neurologie și psihologie infantilă, iar din 1951 a înființat o secție de neurochirurgie.

Intrând în învățământul superior medical a fost numit asistent universitar (1919-1921) la Laboratorul de fiziologie medicală (condus de profesorii Emil Socor și Vasile Rășcanu), activitatea sa orientându-se în domeniul bolilor mintale și nervoase, devenind colaboratorul profesorului C.I. Parhon pe care, în 1933, l-a succedat la catedra de Psihiatrie, Neurologie și Endocrinologie.

Avansat șef de lucrări la Laboratorul de fiziologie medicală (1921-1928).

Dovedind deosebite calități profesionale i se acordă o bursă Rockefeller cu care, între septembrie 1924 - septembrie 1925, și-a putut desăvârși pregătirea sa profesională la Oxford și Cambridge, cu profesorul Sherrington și Lengley.

În calitate de conferențiar a funcționat la Clinica neuropsihiatrică ieșeană (1928-1930), apoi la catedra de Semiologie medicală (1930).

Din 1930 până la pensionarea sa (1962) a funcționat ca profesor titular al Catedrei de boli mintale și nervoase (devenită ulterior Clinica de Psihiatrie), după care a rămas acolo ca profesor consultant.

Pentru meritele sale deosebite pe tărâm științific și social a fost numit președinte al *Societății de medici și naturaliști din Iași* (a cărei președinte a fost în anii 1933-1935, 1937, 1939), rector al Universității *Alexandru Ioan Cuza*, profesor emerit, a fost onorat cu ordine, medalii și insigne, a fost președintele Secției de neurologie, psihiatrie și neurochirurgie (din 1956) din cadrul Filialei Iași a U.S.S.M.

S-a stins din viață la Iași, la 18 mai 1967.

Dintre cele mai importante realizări ale sale menționăm: organizarea primei unități de malariterapie din țară (în colaborare) la *Spitalul Socola* (1927, a primei unități spitalicești din țară pentru asistența bolnavilor de parkinsonism postencefalic la anexa din *Manta Roșie* a *Spitalului Socola* (1927), a organizat spitalele din Bohotin și Răducăneni pentru bolnavii psihici cronicizați (1932), a creat un Laborator de biochimie fiziologică a *Spitalului Socola* (1935), la Galați, a contribuit la înființarea *Spitalului regional de ergoterapie la Șipote* (o mare comună din județul Iași), tip fermă zootehnică pentru bolnavii psihici cronicizați (pe atunci unicul spital românesc cu ergoterapie remunerată).

În incinta *Spitalului Socola* a creat înainte de 1940, o școală de meserii, cu masă și internat, pentru copiii țăranilor din satele și comunele apropiate de Iași, precum și pentru copiii salariaților din spital; deasemenea a creat o creșă și un cămin de zi.

Ca pasionat bibliofil a creat o valoroasă bibliotecă a *Spitalului Socola* (majoritatea ei prin contribuție proprie).

În lucrările sale a abordat multe și variate domenii de cercetare în psihiatrie, psihologie, endocrinologie, neurologie, pedagogie, medicină legală, neurochirurgie. A lămurit rolul factorului social în etiologia îmbolnăvirilor și a susținut rolul factorului genetic în dezvoltarea individului normal și patologic.

Lucrările sale din domeniul endocrinologiei se referă la ginecomastiei, obezități familiale, tratamentul sindromului bazedovian cu diiodtirozin, modificările chimice ale sângelui și țesuturilor, retenția apei și clorului de către organism, a asociat acromegalia și diabetul, acțiunea sângelui de acromegali asupra creșterii animalelor, a asociat pelagra cu tetania, fiziopatolia hipofizei, asocierea gigantismului cu fenomene de feminism și debilitate mentală, raporturile glândei tiroide și a timusului cu anafilaxia.

Lucrările de psihiatrie se referă la mixedem și imbecilitate, la

raporturile acromicriei cu microcefalia, la sindromul Korsakov, la dificultatea de diagnostic între psihoza maniaco-depresivă și schizofrenie, modificările fizico-chimice ale sângelui la alienați, nebunia morală, confuzia mintală postmalarică, la paralizia generală infantilă și juvenilă.

Are lucrări și din domeniul epilepsiei, ale examenului sistemului nervos vegetativ, de reflexul oculo-cardiac, de tonusul vegetativ la bolnavii mintali și nervoși, sindromul arterei cerebrale posterioare cu hipersomie, lucrări asupra siringomielobulbiei, asupra nevritelor periferice, a nevritei tumorilor sistemului nervos central, neuroinfecții, studiul pelagrei cu manifestările ei umorale.

Prof. dr. doc. Leon O. Ballif a participat la congrese și simpozioane științifice în țară și în străinătate.

A fost un promotor al igienei mintale în România și un patriot desăvârșit.

Cărturar fiind, de înaltă ținută, a participat la viața socială și științifică din țară, participând atât la manifestările științifice din țară (Iași, Oradea etc.), cât și din străinătate.

A lăsat publicate - sau în manuscris - peste 400 de lucrări elaborate individual sau în colaborare.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

1. "Profesor dr. docent Leon Ballif "/Necrolog"/", în "Revista medico-chirurgicală", Iași, anul LXXI, nr. 4, oct. - dec. 1967, p. 1047-1048.
2. "Profesorul emerit doctor Leon O Ballif (1892-1967)", în "Neurologia, Psihiatria și Neurochirurgia", vol. XII, nr. 6, nov-dec. 1967, p. 481-484, cu foto.
3. Zoe Caraman: "În memoria profesorului doctor Leon Ballif", în "Revista medico-chirurgicală", Iași, anul LXXIII, nr. 1, ian.-mart. 1969, p. 240-242.
4. "Institutul de medicină și farmacie din Iași. 1879-1948", Iași, 1969, p. 73.
5. C. Romanescu: "Facultatea de medicină din Iași. 1879-1948", Iași, 1970, p. 298-301.
6. "Istoria medicinei românești", Buc., Ed. Medicală, 1972, p. 373.
7. Ionel Maftai: "personalități ieșene", vol. II, Iași, 1975, p. 25-26.
8. Documentar al său, aflat în arhiva noastră.

BARBU, NECULAI

S-a născut la 18 noiembrie 1924 în satul Stîncășeni, comuna Voinești, jud. Tutova.

Absolvă Școala Normală din Bârlad în 1945, an în toamna căruia susținând examenele de diferență în *Liceul M. Kogălniceanu* din Vaslui, i se permite să urmeze cursuri universitare.

Se angajează preparator la *Școala Pedagogică de băieți* din Iași (25 ian. 1946-1 martie 1950), perioadă în care urmează cursurile *Facultății de geologie-geografie*, pe care le absolvă în 1950.

În acest timp a activat în cadrul F.D.U., U.N.S.R., U.T.M.

În ultimul an de studenție este încadrat preparator (1 februarie 1 oct. 1950) la facultatea pe care o urma, apoi devine asistent (1 oct. 1950-1 oct. 1957), la catedra de Geografie - Fizică.

Începând de la 1 octombrie 1957 a funcționat ca șef de lucrări la aceeași catedră de Geografie fizică.

În primăvara anului 1972 și-a susținut examenul de doctorat în geografie, devenind membru de partid în 1973.

Vara anului 1975 îi aduce promovarea în funcție, obținând titlul de conferențiar.

Cu studenții săi a efectuat lucrări practice de cartografie - topografie, geografia plantelor, geografia solurilor, geomorfologia, geografia fizică a României, metodică cercetărilor fizico-geografice.

A condus seminariile de Geografie fizică generală, Geografia fizică a României.

Deși a predat și cursurile de Geografie fizică a României (1959-1960), Geografia fizică a URSS (1960-1961), Geografia landșaftică (1961-1963), atât la *Facultatea de biologie-geografie*, cât și la secția Științe naturale - geografie, cursurile de Geomorfologie și Biogeografie (1963-1965) la *Institutul pedagogic de 3 ani* din Iași, cursul de bază pe care l-a predat din 1967 a fost cel de *Geografia solurilor României* și cercetarea și ameliorarea solurilor.

A condus lucrările de diplomă ale studenților, a participat la pregătirea candidaților pentru admitere, la taberele de geografie și cursurile de perfecționare postuniversitare ale profesorilor de geografie.

Cele circa 100 de lucrări pe care le-a abordat , cuprind domenii diverse: Geografia fizică de complex, Geomorfologie, Pedologie și Geografia solurilor, Geografia plantelor, Hidrologie, Climatologie, Zoogeografie, referate științifice, medalioane etc.

A activat pe linie de B.R.C. a făcut parte din Colectivul de brigăzi de răspândire a cunoștințelor materialist-științifice la sate.

Este decorat cu medalia "A X-a Eliberare de sub jugul fascist" și este membru al "Societății de științe geografice din România", al "Societății naționale de știința solului din Republica Socialistă România", și al "Societății internaționale de știința solului.

A fost înaintat la titlul de profesor universitar, actualmente fiind pensionar în Iași.

BIBLIOGRAFIE^{*)}:

1. "Solurile salinizate de pe Valea Jijiei, între Vlădeni și Todireni" (contract cu I.G.P. al Comit. geologic), arhiva Comit. geologic, 1952.

2. "Cercetări pedologice în ramura Trușești-Corbănești", ibidem, 1953.

3. "Geografia solurilor din U.R.S.S." de M.M. Pilatov și alții, recenzie în "Natura", 4, 1953, 4 p.

4. "Cercetări pedologice în regiunea Răușeni - Todireni" (contract cu I.G. P. al Comit. geol.), Arhiva Comit. Geol., 1954.

5. "Complexul de condiții fizico-geografice din coasta Dealului Mare - Hârlău", "Probleme de geografie", I, 1954, p. 137-154. (în colab.)

6. "Complexul agropedologic din podgoria de la sud de Iași", "Bul. șt. al Acad. R.P.R., Filiala Iași, Secția Științe biologice, agronomie, geologie, geografie, t. VI, nr. 4, 1954, p. 1095-1110, (în colab.).

7. "Complexul natural și de utilizare din centrul pomicol și viticol Comarna - Iași), "Grădina, via și livada", 11, 1955, p. 28-29. (în colab.).

8. "Contribuții la fotogeografia Colinelor Tutovei", "Probleme de geografie", II, 1955, p. 219-227, (în colab.).

9. "O nouă interpretare a suprafeței de eroziune Câmpuri - Rugetul, "Analele șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. II, 1956, p.

^{*)} Lucrările cu nr. 46, 59, 60, 63, 66, 70, 75, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 97, 110, 112 sunt în volume.

357-361, (în colab.).

10. "Contribuții la studiul lutului loessoid de terasă din bazinul Siretului de N. de Mărașești", "Studii și cercetări științifice", Seria biologie și agronomie, VII, 2, 1956, p. 147-149, (în colab.).

11. "Observații fitogeografice asupra Parângului și Platformei Luncanilor", "Probleme de geografie", V, 1957, p. 191-198.

12. "Observații fitogeografice asupra raionului Panciu", "Probleme de geografie", IV, 1957, p. 107-127. (în colab.).

13. "Observații fitogeografice din raionul Pașcani", "An șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. III, sect. II, fasc. 1-2, 1957, p. 443-475 (în colab.).

14. "Contribuții geografice la studiul orașului Huși", "Probleme de geografie", V, 1957, p. 231-325. (în colab.).

15. "Complexul de condiții fizico-geografice din coasta de tranziție Mogoșești-Strunga", "Bul. Inst. Agr. Iași", 1957, p. 13-35 (în colab.).

16. "Câteva observații geomorfologice asupra terasei inferioare a giletinului de la Șipote", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. IV, sect. II, fasc. I, 1958, p. 243-246. (în colab.).

17. "Contribution à l'étude des roches loessoides de la Depression de Jijia et Bahlui", "An șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. V, s. II, f. I, 1959, p. 149-165. (în colab.).

18. "Studiul geobotanic al chiuvetei Lucina-Bucovina", ibidem, T.V., s. 2, 1959, p. 82-111, (în colab.).

19. "Contribuții la studiul solurilor fosile din depresiunea Jijia - Bahlui", ibidem, t. VI, s. 2, f. I, 1960, p. 193-211.

20. "Condiții naturale din Moldova și influența lor asupra agriculturii", "Metode agrotehnice asupra sporirii producției agricole în Moldova", Ed. Acad. R.P.R., Buc., 1960, p. 37-78, (în colab.).

21. "Complexul fizico-geografic din regiunea masivelor deluroase Copalâu-Cozancea-Curanda", "An șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. VI, s. II, 1961, p. 153-167, (în colab.).

22. "Studiul solurilor pe Valea Prutului, între Bivolari și Ungheni", cerut de către Consiliul agricol al Reg. Iași, 1963.

23. "Masivul Ciunganilor - caracterizare geologică - geomorfologică", An. șt. al Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. X, s. 2, f. I, 1964, p. 105-115 (în colab.).

24. "Harta solurilor din Republica Populară Română", scara 1: 1.000.000, 1964, (în colab.).

25. "Interpretarea paleogeografică a profilului de la Malul Galben Mitoc (Valea Prutului)", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XI, s. II, 1965, p. 205-209.

26. "Degradarea solurilor din depresiunea Jijia - Bahlui", ibidem, p. 147-153 (în colab.)

27. "Proiecte privind Harta solurilor lumii", "Natura", 1, 1966, p. 48-52.

28. "Observații geologice și paleogeomorifice în zona de contact a Obcinilor Bucovinei cu Podișul Sucevei", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XII, s. II, 1966, p. 101-111, (în colab.)

29. "Solurile de pe teritoriul orașului Iași și a împrejurimilor sale, ibidem, t. XIV, s. II, 1968, p. 119-125. (în colab.).

30. "Solurile de pe teritoriul orașului Bacău și al împrejurimilor sale", ibidem, t. XIV, s. II, 1968 p. 119-125 (în colab.).

31. "Geografia solurilor României de N. Florea și colab", "Natura", 4, 1968, 2 p.

32. "Vasile Butnaru - pedolog și pedogeograf", "Știința solului", 1969.

33. "Obcinele Bucovinei. Ghidul excursiei celei de a VII-a Conferințe naționale de știința solului", 1970, p. 36-44.

34. "Raporturi morfostructurale și morfolitologice din Obcina Mare", "Studii și comunicări de ocrotirea naturii, Suceava, 1970, p. 251-263.

35. "Aspecte morfostructurale și morfolitologice din Obcina Feredeului", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XVI, s. II, , 1970, p. 23-30.

36. "Obcina Mestecănișului. Considerații morfostructurale și morfofiziolgice", ibidem, t. XVII, s. II, 1971, p. 1-8.

37. "Date noi privind vârsta pietrișurilor din partea vestică a Podișului Sucevei", "Lucrări științifice ale *Institutului pedagogic* din Suceava", II, 1971, p. 345-350, (în colab.).

38. "Orizontarea depozitelor fluvio-deltice din partea vestică a Podișului Sucevei și semnificația ei paleogeomorfologică", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XVII. s. II, 1971, p. 9-16 (în colab.)

39. "Poziția pedogeografică a R.S. România", Bul. Soc. de științe geografice din R.S.R.", vol. I (LXXI), 1971, p. 163-167.

40. "Masivul Rarău. Unele observații geomorfologice", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XVII, s. II, 1971, p. 17-25 (în colab.)

41. "Bazinul Bahluiului. Caracterizare fizico-geografică, Conceptul sociologic de zonă", "Academia de Științe Sociale și Politice a R.S.R., Centrul de Științe Sociale din Iași, 1971, p. 79-93. (în colab.)

42. "Contribuții cu privire la geomorfologia masivului Rarău", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XVIII, s. II, 1972, p. 1-7 (în colab.)

43. "Considerații pedogeografice asupra ocinelor Bucovinei", "Lucrările Conferinței naționale de știința solului", 1972, p. 763-777, (în colab.)

44. "Studiul apelor freatice din Lunca Bahluiului", ibidem, p. 121-138 (în colab.)

45. "Etapile de evoluție geomorfologică a obcinelor Bucovinei", "Lucrările Simpozionului de geografie fizică a Carpaților", Buc., 1972, p. 71-84 în colab.

46. "Studiul morfologic al Obcinelor Bucovinei" (rezumat al tezei de doctorat), litograf, 1972, 42 p.

74. "Contribuții la cunoașterea distribuției precipitațiilor, din partea nordică a Carpaților Orientali", "Comunicări la Sesiunea Științifică a Univ. Iași", 1972, (în colab.)

48. "Tipizarea versanților din Câmpia Moldovei în vederea amenajării și utilizării lor", "Lucrările Simpozionului de geografie aplicată de la Pitești", 1973, 9 p. (în colab.)

49. "Etapile de evoluție ale rețelei hidrogeografice din Carpații Orientali", "Lucrările simpozionului de geomorfologie aplicată de la Brașov", 1973, 11 p. (în colab.)

50. "Vegetația", în monografia "Județul Vaslui", Ed. Acad., R.S.R., 1973, p. 52-59.

51. "Fauna", ibidem, p. 59-62.

52. "Solurile", ibidem, p. 62-67.

53. "Identificarea preliminară a versanților cu alunecări de teren din județul Iași", contract cu Institutul de proiectări și îmbunătățiri funciare București, 1973.

54. "Solurile județului Iași", contract cu Cons. Pop. al jud. Iași, 1973.

55. "Solurile județului Vaslui", ibidem.

56. "Raporturi pedo-geomorfologice în Câmpia Moldovei", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XX, s. II, 1974.

57. "Învelișuri de soluri al provinciei Carpato-moldave", volum dedicat celui de-al X-lea Congres Internațional de știința solului,

Moscova, 1974, (în colab.)

58. "Influența prafului de la fabricile de ciment și var din orașul Bicaz, în poluarea solurilor din împrejurimi", "An. șt. ale Univ. Al. I. Cuza din Iași", t. XX, s. II, 1974 (în colab.)

59. "Solurile Luncii Moldovei între Râșca și Roman", "Lucrările Stațiunii de cercetări Pângărați - Bacău", 1974, (în colab.)

60. "Caracterizarea pedologică și bonitativă a văii Moldovei extracarpate", 1974 (în colab.)

61. "Cercetări geomorfologice și hidrogeologice de detaliu în subbazinul Burla - jud. Botoșani", contract cu I.S.C.I.F. Buc., 1974.

62. "Analizele de polen și rolul lor paleogeografic", comunic. la Inst. de geogr. Fil. Iași, 1954.

63. "Eroziunea solului și mijloacele de combatere", 1958, în manuscris.

64. "Depresiunea Bilborului. caracterizarea fizico-geografică", comunic. la ses. șt. a Univ. "Al. I. Cuza", Iași, 1963, (în colab.)

65. "Noi direcții de cercetare în studiul solului", comunic. la ses. șt. a Univ. Iași, 1965.

66. "Curs scurt de geografie a solurilor", Iași, 1966.

67. "Unele metode de cartografiere geomorfologică și fizico-geografică cu aplicații în domeniul sistematizării așezărilor urbane și rurale", comunic. la Simp. republican de geografie aplicată, Cluj, sept. 1966 (în colab.)

68. "Cadrul natural al Moldovei de Nord. Unitățile de regiune fizico-geografică", "Ghidul excursiei" a VII-a Conferință națională de știința solului, Buc., 1970 (în colab.)

69. "Solurile teritoriului comunei Belcești", contract cu Cons. Pop. al jud. Iași, 1974.

70. "Curs de pedogeografie, partea I, Iași, 1974.

71. "Studiu pedologic și pedogeografic al Luncii Moldovei extracarpate", în "Lucrările Stațiunii <<Stejatul>> Pângărați, 1975", (în colab.)

72. "Categoriile de folosință a solului din județul Iași", comunicare la ses. de șt. a Inst. Pol. Iași, 1975.

73. Raionarea pedoclimatică, bonitarea și caracterizarea tehnologică a terenurilor agricole din județul Botoșani", contract cu I.C.P.A., București, nr. 3635/21 martie 1975, (în colab.)

74. "Studiul solurilor în zona cristalino-mezozoică a Carpaților Orientali- Masivul Hăghimașului", ibidem, nr. 7819/1 iunie 1976 (în colab.)

75. "Obscinele Bucovinei. Studiu fizico-geografic", Buc., Ed. șt. și enciclopedică, 1976, 380 p. (lucrare premiată la Acad. R.S.R.).
76. "Asupra alunecărilor de la Burla- Botoșani", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, t. XXIII, 1977, (în colab.).
77. Cercetări ecologice în Pădurea Domnița - Voinești", St. și comunic., Muz. de șt. naț. Bacău, 1977 (în colab.)
78. "Resursele biopedoclimatice ale R.S. România", Buc., Ed. did. și ped.; 1977 (în vol. "Geografia R.R. România, probleme fundamentale).
79. "Solurile Munților Hâghimaș", "An șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II, t.XXIII, 1977 (în colab.)
80. "L'évolution du relief dans le Plateau de la Moldavie sous l'action de processus de versant", comunic. la Colocviul franco-român de Geografie, Aix-en-Provence, 1977, (în colab.).
81. "Cercetarea solurilor din munții Bicăzului", contract nr. 594/1977 cu I.C.P.A. Buc., prin C.C.B. Iași, (în colab.).
82. "Solurile Munților Bicăzului", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", sect. II, t. XXIV, 1978, (în colab.).
83. "Relief structural des Ob'tchines de la Bucovine", "Studia geomorphologica Carpatho-Balcanica", Kracowe, t. XII, 1978.
84. "Clima, ca factor de formare a solurilor României", manuscris depus pentru Tratatul de Geografie al României", 1978.
85. "Cartarea solurilor din regiunea Dâmuc - Bistra - Tașca, județul Neamț", contract nr. 8751/23 iunie 1978, cu întrepr. de expl. a pajiștilor jud. Neamț, prin C.C.B. Iași, (în colab.)
86. "Solurile județului Iași - ca resursă naturală", manuscris depus pentru "Modelul optim de dezvoltare economică a județului Iași", 1978.
87. "Depresiunea Humorului", manuscris depus pentru "Enciclopedia României", 1978.
88. "Depresiunea Falcău- Brodina", ibidem, 1978.
89. "Depresiunea Fundul Moldovei", ibidem, 1978.
90. "Depresiunea Izvoarele Moldovei", ibidem, 1979.
91. "Depresiunea Izvoarele Sucevei", ibidem, 1979.
92. "Obcina Feredeului", ibidem, 1979.
93. "Solurile Munților Ceahlău", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, t. XXV, 1979, (în colab.)
94. "Quelques considération sur l'âge des sols du Plateau de la Moldavie", "Revue roumaine de géol., géogr. et géoph", t. 23, 1979.
- "Litosorile și regosolurile din România", manuscris depus pentru

Tratatul de geografie al României, 1978.

96. "Cercetările pedologice în Munții Ciucului (jud. Harghita) și pe teritoriul Consiliului agro-industrial Cirov (jud. Neamț)", contract nr. 7545/15 iunie 1979, cu C.C.B. Iași, (în colab.).

97. "Podișul Moldovei", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1980, (în colab.), lucrare premiată de Acad. R.S. România.

98. "Solurile din Munții Ciucului", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II, t. XXVI, 1980 (în colab.)

99. "Solul ca obiect de studiu al geografiei", "Terra", 1, 1980.

100. "Particularitățile pedogeografice ale învelișului de sol din partea centrală a Carpaților Orientali", comunic. la ses. șt. a Seminarului "Dimitrie Cantemir", Iași, 1980, (în colab.).

101. "Studiul solurilor din partea sudică a Munților Stănișoarei", ibidem, (în colab.)

102. "Solurile hidromorfe din R.S. România", manuscris depus pentru "Tratatul de geografie a României", 1980.

103. "Cercetări pedologice în Munții Stănișoarei - jud. Neamț", contract nr. 8267/15 iunie 1979 cu C.C.B. Iași (în colab.)

104. "Solurile din împrejurimile Tulgheșului", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II b, t. XXVII, 1981, (în colab.).

105. "Considération phyto-pédologiques et amélioratives sur les montagnes moyennes de la Roumanie", "Revue roum. de géol., géoch., géogr.", t. 25, 1, 1981, (în colab.).

106. "Studiul solurilor din Munții Tarcăului", comunic. la Seminarul "Dimitrie Cantemir", Iași, 1981, (în colab.).

107. "Caracteristica învelișului de sol de pe teritoriul comunelor Dorca și Fărcașa - jud. Neamț", ibidem, 1981, (în colab.)

108. "Obcinele Bucovinei", manuscris depus pentru "Tratatul de geografie al României", 1981.

109. "Vegetația, fauna și solurile Podișului Moldovenesc", ibidem, 1981.

110. "Dicționar de termeni geografici", manuscris depus la Edit. șt. și enciclopedică, Buc., 1981, (în colab.).

111. "Cercetări pedologice în partea de sud a Munților Tarcăului", contract nr. 8212/20 iunie 1981, cu C.C.B. Iași, (în colab.).

112. "Gh. Murgoci - pedagog și geograf", în manuscris.

BARBU, VIOREL P.

Născut în comuna Deleni, județul Vaslui, la 14 iunie 1941.

În orașul Vaslui urmează cursurile școlii primare (1948-1952) ale ciclului II (1952-1955) și prima clasă de liceu (1955-1956). Ultimele trei clase de liceu le-a urmat Liceul "C. Negruzzi" din Iași (1956-1959).

Se înscrie la Fac. de Matematică a Universității din Iași (1959), pe care o absolvă în 1964.

După absolvirea facultății a fost numit preparator, apoi asistent la catedra de Algebră a facultății pe care o absolvise.

În 1969 își susține examenul de doctorat la Iași, an în care a primit premiul Ministerului Învățământului, pentru un grup de lucrări originale.

Începând din 1970 a fost invitat să lucreze la catedrele de matematică ale universităților din Roma, Canada, R.D. Germană, participând și la diverse reuniuni științifice internaționale.

Academia Republicii Socialiste România i-a acordat în 1972 premiul "S. Stoilov", pentru valoroase lucrări publicate.

A fost numit conferențiar (1974) la aceeași facultate, apoi profesor titular.

Este membru al Academiei Române și vicepreședinte al ei.

BIBLIOGRAFIE

1. "Sur une équation intégrale nonlinéaire", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", t. X, 1964, p. 61-65.

2. "Solution presque - périodiques pour un système d'équation différentielles aux dérivées partielles", "Recherche di matematica", t. XV, 1966, p. 207-222.

3. "Sur la propagation de l'hypoanaliticité des solutions des équations à coefficients constants", "C.R. Acad. sci. Paris", t. 226, 1968, p. 419-423.

4. "Partially hypoanalytic distributions and pseudodifferential operators", "Rend. Accad. Naz. Lincei", vol. XLV, 5, 1968, p. 48-

53.

5. "Ecuatii funcționale neliniare în spații Banach și probleme la limită", "St. și cercet. mat.", 20, 2, 1968, p. 137-164.

6. "On regularity of weak solution of abstract differential equations in Hilbert spaces", "Rend. Accad. Naz. Lincei", XLV, 3-4, 1968, p. 129-134.

7. Les semi-groups distributions différentiables", "C.R. Acad. sci. Paris", t. 268, 1968.

8. "On the propagation of hypoanalyticity for solution of differential operators", "Revue roum. pure et appl.", t. XIV, 1969, p. 156-167.

9. "On local properties of pseudo-differential operators", "Acta mat. scient. Szeged.", t. XXX, 3-4, 1969, p. 263-270.

10. "On the regularity of weak solutions of abstract differential equations", "Osaka j. math", 6, 1969, p. 50-57.

11. "Differentiable distribution semi-groups", "Ann. Scuola Norm. Sup. Pisa", vol. XXIII, 1969, p. 413-428.

12. "Weak solutions for nonlinear functional equations in Banach spaces", "Ann. mat. pure appl", vol. LXXXVII, 1970, p. 97-110.

13. "On surjectivity of multivalued dissipative mappings", "Boll. Unione mat. Ital.", 5, 1970, p. 817-826, (în colab.).

14. "Dissipative sets and nonlinear perturbed equations in Banach spaces", "Ann. Scuola Norm. Sup. Pisa", vol. XXVI, 1972, p. 365-390.

15. "Sur un problème aux limites pour une classe d'équation différentielles nonlinéaires abstraits du deuxième ordrement", "C.R. Acad. sci. Paris", t. 274, 1972, p. 459-462.

16. "Continuous perturbations of nonlinear accretive operators in Banach spaces", "Boll. Unione mat. Ital", 5, 1972, p. 270-278.

17. "A class of boundary problems for second order abstracts differential equations", "J. Fac" sci. Univ. Tokio", sect. I, vol. 19, 1972, p. 295-319.

18. "Asymptotic behavior of linear integrodifferential systems", "Trans. Amer. math. Soc.", 173, 1972, (în colab.)

19. "On the regularity of solutions of hyperbolic nonlinear equations", "Ann. Math. Bura appl.", t. XCV, 1975, p. 303-319.

20. "Regularity properties of some nonlinear evolution equations", "Revue roum. math. pures appl.", 10, 1973.

21. "Integrodifferential equations in Hilbert spaces", "Ann. sc. Univ. Al. I. Cuza Iași, t. 19, 2, 1973, p. 365-384.
22. "Regularity results for some differential equations associated with maximal monotone operators in Hilbert spaces", "Proceeding of Summer School on nonlinear Parabolic Equation", Prague, September, 1973.
23. "Nonlinear Semigroups and Evolution Equations in Banach Spaces", Ed. Acad., Buc., 1974 (english version will be published by Nordhoff International Publishing in 1975).
24. "Convex Control Problems of Bolza in Hilbert spaces", "SIAM J. Control", 13, 1975.
25. "Dual Problem of Bolza in Hilbert spaces", "SIAM J. Control", 17, 1975.
26. "Existence theorems for a class of two points boundary problems", "J. Diff. Eqs", 17, 1975.
27. "Convexity and Optimisation in Banach Spaces" (romanian), Ed. Acad., Buc., 1975 (a english version of this book is prepared for John Willey), (în colab.).
28. "Integral Equation in Hilbert spaces", "SIAM Appl. math".
29. "Convex control problems for linear differential system of retarded type", "J. Diff Eqs"

BAZGAN, GHEORGHE

S-a născut în Codăești, județul Vaslui, la 26 octombrie 1886.

Absolvent al *Liceului Național* din Iași, după care a urmat, ca bursier, cursurile *Facultății de Medicină* din Iași (1908-1913)

A funcționat ca *extern* onorific (1909-1910) în serviciul Epitropiei "Sfântul Spiridon" din Iași, apoi ca *intern* definitiv (1911-1913) la Spitalul "Sfântul Spiridon" ieșean.

În 1907 a fost numit preparator la *Institutul Antiarabic* din Iași, la care a funcționat până în 1912.

După ce și-a susținut examenul de doctorat în Medicină și Chirurgie în Iași, a fost numit asistent universitar la *Laboratorul de Histologie* al *Facultății de Medicină* din Iași (1 mai 1913- 1 martie 1920).

Numit ca medic secundar provizor al Eforiei "Sfântul Spiridon" (13 noiembrie 1914 - 1 iunie 1919), medic secundar definitiv, tot acolo 1 iunie 1919 -1 ianuarie 1924).

Între 1 martie 1920-1 februarie 1923 a fost șef de lucrări la *Clinica a II-a*, condusă de profesorul Tănăsescu.

Părăsind învățământul superior este angajat profesor de Anatomie, Fiziologie și Mica chirurgie la *Școala de agenți sanitari* din Iași (din 1922), medic asistent la *Institutul Antirabic* din Iași (de la 10 iulie 1926), la care funcționase cândva (1907-1912) ca preparator, medic primar definitiv al Spitalului "Pulcheria Ghica" din Hârlău, care aparținea de Spitalul "Sfântul Spiridon" din Iași (de la 1 ian. 1924); medic primar definitiv la Spit. *Sf. Spiridon* din Galați.

La 10 iulie 1926 a devenit medic asistent la Institutul Antirabic din Iași.

BIBLIOGRAFIE

- "Tratamentul antirabic în Iași", teză de licență, Iași, 1913.
- "Essais thérapeutiques dans la paralysie générale", Iași, 1916, (în colaborare cu C.I. Parhon și H. Alistar).
- "Considerații asupra unui caz de invaginație", 1926.
- "Memoriu", 1927.

Referință:

Lucian Predescu: "Enciclopedia Cugetarea"; Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 90.

BĂBUȘANU, MARIA

S-a născut în comuna Dumești, județul Vaslui, la 23 ianuarie 1926. Părinții săi, țărani muncitori, i-au transmis capacitatea de a realiza, cu mâinile și cu mintea, artă populară românească.

La familia sa, dominând ordinea și măreția estetică, iar în împrejurimile comunei natale erau locuri de o rară frumusețe, au făcut ca, din copilărie, Maria Băbușanu să înceapă să deseneze, cu o rară pasiune pentru o vârstă fragedă. La această sensibilitate artistică se

adăugau cinstea și demnitatea, cele mai de preț moșteniri, transmise de la părinții și bunicii ei, trăsături umane care au determinat ca artista să creadă, curat, în generozitatea oamenilor care o înconjoară, până la naivitate.

După ce absolvă, în comuna natală, școala primară, urmează cursurile liceale pe care le absolvă.

În continuare frecventează cursurile Institutului de arte plastice "N. Grigorescu" din București, pe care le absolvă în 1955. Acolo a avut profesori pe P. Dumitrescu și Maria Pană - Buescu.

Debutează la Bienala de artă decorativă (București, 1955).

Începând din 1956 participă la expozițiile județene, interjudețene cum ar fi Expoziția trijudețeană (Ploiești - Timișoara - Târgu Mureș), București, 1970, două expoziții personale (Ploiești, 1967, 1974), la expoziții colective, anuale, de stat, însumând 41 de expoziții (până în 1976) la care a participat.

Începând din 1958 funcționează ca profesoară de desen la *Liceul Mihai Viteazul* din Ploiești. Lucrează în diferite genuri și tehnici: acuarelă, pictură, grafică, mozaic, ceramică, artă monumentală, imprimeuri, tapiserie, etc.

În lucrările sale realitatea este motivul de bază în imaginea figurativă și non-figurativă, iar izvorul nesecat al modului său de a gândi, interpreta și realiza lucrările, îl constituie arta populară multimilenară.

Figurativul său reprezintă numai oameni cu o supremă demnitate, selectându-i așa cum își selectează și în viața de toate zilele membrii anturajului social.

Fiind o fire interiorizată, solitară, calmă, ordonată, dâră și categorică, transmite lucrărilor sale o liniște și un echilibru rar întâlnit în realitatea vieții noastre de zi cu zi.

Lucrările sale au fost achiziționate de către Comitetul de Cultură și Educație Socialistă Ploiești, Muzeul de Artă din Ploiești, Consiliul de Stat și Educație Socialistă București, sau se află în colecții particulare.

Profesoara Maria Băbușanu muncește mult și dezinteresat. Activează ca metodist voluntar la *Inspectoratul școlar* județean Prahova, ca vicepreședinte al *Societății pedagogice* a profesorilor de desen și arte plastice din același județ, secretara filialei Ploiești a *Uniunii Artiștilor Plastici* a cărei membru este.

La liceul unde funcționează ca profesoară a împodobit fațada sălii de sport cu un mozaic monumental cu ocazia centenarului acelui liceu (1974).

În 1973 a făcut o călătorie de studii în URSS.

Viziunea sa decorativ-analitică este susținută de o cromatică sobră, de o claritate formală a desenului.

Petre Popovici, critic de artă scria în catalogul expoziției de acuarelă pe care Maria Băbușanu a deschis-o în octombrie - noiembrie 1967, la Galeriile de Artă ale Fondului Plastic Ploiești:

“(...) Conștiința sa se axează undei realului. Formele spre care a evoluat vorbesc de un artist înzestrat care inventează și construiește prin linii și culori compoziții unitare ca tehnică și stil. Ea figurează fragmente din viață pe care le dispun ritmic, într-o armonie de culori uneori sobră, alteori mai vivace, după sisteme care obligă privitorul la un efort de gândire creatoare compunând și recompunând singur în memorie. Pictura ei sobră și sugestivă este gândită pe suprafețe mari. Lucrările expuse nu aduc în fața noastră subiecte sau situații depline, ci fragmente care montate pe un suport bidimensional pot forma ansambluri ceramice sau de vitraliu destinate împodobirii clădirilor moderne. Viziunea decorativă este concepută înțelegerii moderne a vieții (...)”

Maria Băbușanu se străduiește azi, după expresia sa, “a fi în pas cu vremea, a recepta sensibilitatea omului contemporan”

LUCRĂRI

1. “Ciobănaș”
2. “Fetiță”
3. “Muntean”
4. “Muntenească”
5. “Țărancă”
6. “Flori”
7. “Femeie”
8. “Flori”
9. “Femeie”
10. “Țărancă”
11. “Motiv decorativ”
12. “Cocoș”
13. “Curcan”
14. “Motiv

decorativ” 15. “Pasăre” 16. “Pasăre” 17. “Pasăre” 18. “Studiu pentru vitraliu” 19. “Studiu pentru vitraliu” 20. “Studiu pentru vitraliu” 21. Panou ceramic” 22. Panou ceramic” 23. “Armonie” 24. “Corelație” 25. “Structuri” 26. “Structuri” 27. “Structuri III” 28. “Structuri IV” 29. “Mecanisme” 30. “Corelație” 31. “Fragment” 32. “Figuri” 33. “Flori”, ulei pe carton, 45x56 cm, 1973, Col. Muzeu de Artă din Ploiești” 34. “Colectiv” 35. “Geneză” 36. “Mozaic contemporan” 37. “Sport” 38. “Mihai Vitezul”, ulei pe carton, 79x94 cm , 1977, Col. Muzeului de Artă din Ploiești 39. “Autoportret”, ulei pe carton, 1967.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Catalogul de pictură, sculptură, grafică, artă decorativă “*UNIUNEA ARTIȘILOR PLASTICI DIN RSR*” filiala Ploiești, Sala de Expoziții; Teatrul Național București: “Expoziția de pictură Maria Băbușanu”, catalog , Uniunea Artiștilor Plastici din RSR, 1974; Revista “Ritmuri noi”, *Liceul Mihai Viteazul*, Ploiești, 1974, p. 41; Barbosa, Octavian: “Dicționarul artiștilor români contemporani”, Buc., Ed. Meridiane”, 1976, p. 45; “Curriculum vitae” aflat în arhiva noastră.

BÂRCĂ, CONSTANTIN V.

S-a născut la 5 iulie 1923 în comuna Bogdana, județul Tutova din părinți țărani care au avut 7 copii. Urmează cursurile școlii primare (4 clase), precum și alte trei clase supraprimare, în comuna natală.

Fiind depășit de vârsta la care putea să se înscrie la cursurile liceale cu frecvență, urmează cursurile fără frecvență ale *Liceului Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, din anul al doilea de studii trecând la cursurile cu frecvență. După ce a terminat clasa a VI-a de liceu, este încorporat în armată (avea vârsta și era în timpul războiului), fiind nevoit să urmeze ultimele două clase liceale, tot la cursuri fără frecvență, absolvind liceul vasluian în vara anului 1945, când își susține și examenul de bacalaureat.

Se înscrie în vara aceluiași an la *Facultatea de Științe Naturale* a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, pe care o absolvă în 1949 și unde își susține examenul de diplomă în iulie 1950.

Fiind student încă, a fost numit (1 februarie 1949) preparator la catedra de *Fiziologia plantelor* și la *Microbiologie*.

La 15 septembrie 1950 a fost numit, la aceeași catedră, asistent universitar, pregătind și îndrumând lucrările practice ale studenților în Laboratorul de Fiziologia plantelor, îndruma studenții la referatele săptămânale și la confecționarea ierbarelor laboratorului. În același post de asistent a fost numit la 1 mai 1951 la disciplina *Botanică* a catedrei de Științe Naturale a *Școlii Superioare Pedagogice* a Universității din Iași, de unde, la 1 octombrie 1952 trece la catedra de Științe naturale a *Institutului Pedagogic de 2 ani* al Universității din Iași, revenind ca asistent al catedrei de Botanică a Facultății de Științe naturale, la 1 octombrie 1954.

Este numit șef de lucrări, la 1 octombrie 1957, la catedra de Botanică a *Facultății de Științe Naturale - Geografie*, a Universității din Iași trecând prin cumul, și la aceeași catedră a Institutului Pedagogic de trei ani din Iași (1 oct. 1960), precum și la *Facultatea de Farmacie* a *I.M.F. Iași* (1 oct. 1961). La această din urmă facultate

se transferă definitiv și devine șef de lucrări titular, la disciplina de *Botanică farmaceutică* (1973).

A condus și organizat practica de vară a studenților în excursiile cu caracter botanic din Dobrogea, Rarău, Ceahlău, Hăghimaș, Bucegi, Făgăraș, Sebeș și Retezat.

Începând din 1960 i s-a încredințat conducerea lucrărilor de diplomă a studenților, în domeniile botanicii sistemice, geobotanicii, fitogeografiei și botanicii farmaceutice, îndrumând candidații. A condus numeroase cercuri științifice, a participat la pregătirea candidaților pentru examenul de admitere la Facultățile de Biologie și Farmacie, făcând parte și din comisiile examenelor de admitere.

Din 1957 și până astăzi a predat următoarele cursuri: Botanica și fiziologia, Geografia plantelor, Botanica generală, (pentru secția Geografie), Botanica generală, Botanica sistematică, Ocrotirea naturii (pentru Facultatea de Biologie), Biogeografia generală, Biogeografia și solurile R.S.R. (pentru Secția Geografie), Geobotanica, Botanica (pentru biologi), Botanica farmaceutică (pentru I.M.F.) și Filogenia plantelor (în cadrul I.P.C.D. Iași).

A fost trimis la cursuri de perfecționare în URSS, unde a cunoscut activitatea a 22 de grădini botanice din Kiev (Grădina Universității și Grădina Academiei), Ialta, Soci, Suhumi, Batumi (Gruzia), Erevan, Baku, Leningrad (Grădina Botanică a Universității, a Academiei, a Institutului silvic), Moscova (Grădina Botanică a Universității, a Academiei), Alma - Ata, Dușanbe, Așhabad, Novosibirsk, Akadem-Gorodok, Irkutsk.

A fost pentru documentare și schimb de experiență și în R.D. Germană.

A participat la constăturile de geobotanică care au avut loc în diferite localități ale țării, a participat, cu referat, la *Congresul de istoria medicinei* (1971), a fost organizatorul științific al al Taberei - curs de biologie și geografie de la Pângărați, jud. Neamț, pe linie de S.S.N.G. (1960-1963), a deținut funcția de secretar științific al *Societății de biologie - geografie*, Filiala Iași (1957-1963), secretar științific al secției de Biologie - Medicină a *Universității populare din Iași* (1962-1964), secretar științific al Consiliului profesoral al *Facultății de Farmacie* a I.M.F. Iași, membru al colectivului spațiilor verzi de pe lângă Primăria municipiului Iași, membru în consiliul științific al Grădinii botanice din Iași, președinte al comisiilor de bacalaureat în localitățile Iași, Bârlad, Vaslui, Roman, Bacău, Dorohoi, Vatra Moldovița, Galați, Membru al Societății de biologie

a R.S.R. și membru al secției Farmacie a *Societății de medici și naturaliști* Iași.

În ceea ce privește activitatea social-obștească, amintim că începând cu 1949, dr. C. Bărcă a deținut diferite responsabilități cum ar fi: organizator sindical al Universității ieșene (1949), președinte al secției sindicale a Institutului pedagogic de 2 ani Iași (1952), aceeași responsabilitate la Facultatea de Biologie-Geografie Iași (1955-1957), a participat în cadrul diferitelor brigăzi științifice, atât la oraș cât și la țară, în județele Iași și Vaslui, a elaborat conferințe în cadrul *Comitetului de cultură și artă*, a organizat secția Biologie în cadrul Universității populare Iași (timp de 2 ani), a organizat trei excursii cu caracter botanic cu profesorii de biologie și geografie din țară, cursanți la tabăra de la Pângărați, a elaborat primul spațiului verde din jurul stațiunii maritime Agigea, a participat la diferite manifestații științifice al *Societății de biologie și de farmacie*, în localitățile Iași, Botoșani, Suceava, Bacău, Roman, Bârlad, Brăila, a participat la unele sesiuni științifice organizate de către Muzeele de științe naturale din Moldova (Iași, Suceava, Bârlad, Dorohoi), a popularizat, prin conferințe, Facultatea de biologie în diferite centre moldovenești (Bârlad, Bacău, Galați, Dorohoi, Roman, Moldovița), a pregătit studenții vietnamezi, sirieni și tanzanieni, în cadrul anului universitar, în vederea intrării lor în facultate, a fost îndrumător de grupă, pentru străini în cadrul Facultății de farmacie.

În iulie 1973 lectorul universitar Constantin V. Bărcă și-a susținut, la Cluj, examenul de doctor în biologie, fiind propus în postul de conferențiar. A devenit conferențiar, apoi profesor universitar.

Lucrările sale abordează variate și interesante domenii ale botanicii, legată de ecologie și practică. Astfel, ele se referă la flora și vegetația unei regiuni din țară, la răspândirea unor taxoni în țara noastră și corelarea lor cu taxonii existenți în țările vecine, la cunoașterea tipurilor de vegetație forestieră și ierboasă, în vederea ameliorării speciilor lor și a modului rațional de exploatare (descriind pentru prima oară unele specii din țara noastră), dezvoltarea în condițiile pedoclimatice specifice est-carpatine a vegetației ierboase din Moldova, semnalează răspândirea unor plante care produc pagube pomiculturii, silviculturii, degradează anumite culturi și fitocenoze utile, fiind și toxice pentru om și animale. Legat de practica spațiilor verzi, a elaborat termene cu caracter fitopeisagistic și dendrologic-ornamental. Deasemenea, i-a stat în atenție problema ocrotirii mediului înconjurător, a participat la

A fost consultat de către specialiști din domeniile respective, în ceea ce privește raionarea culturilor agricole, îmbunătățirea pajiștilor degradate din județele Vaslui și Bacău, în privința defrișărilor, în scopul lărgirii arealului agricol, pomicol și viticol, evitarea distrugerii unor plante rare de pe teritoriul Moldovei. Este consultat, deasemenea, în diverse expertize privind intoxicațiile cu material vegetal, atât în cadrul *Inst. de Medicină Legală*, cât și al secției de toxicologie a *Inst. de Igienă Iași*.

Prof. dr. Bârcă a participat la organizarea laboratorului cu utilaje și material de teren, a înzestrat laboratorul de Fiziologia plantelor cu 320 de planșe, scheme și grafice, a organizat noul laborator de Botanică, a îmbogățit colecția facultății cu un ierbar conținând 10.000 de foi.

BIBLIOGRAFIE *)

1. "Fotosinteza la alge", Univ. "Al. I. Cuza" Iași, 1950.
2. "Cazuri de atacuri puternice de *Viscum album* L., *Loranthus europaeus* Jacq. și *Melampsorella Cerastii* (Pers.) Winter, în unele păduri și livezi din R.P.R", "Rev. Univ. și Polit. din Iași", I, 1, 1954, (în colab.).
3. "Contribuții la cunoașterea pajiștilor naturale din Moldova sub aspect geobotanic și agroproductiv", "St. și cercet. șt. Acad. R.P.R., Fil. Iași", vol. 7, nr. 1, 1956, (în colab.).
4. "Contribuții la cunoașterea genului *Quercus* din Moldova", "An. șt. Univ. Iași" (Șt. nat. - Biol.), 2, 2, 1956 (în colab.).
5. "Schită floristică și geobotanică a Văii Cîrîc, cu referire specială la iazul și pădurea Cîrîc Iași", ibidem, 4, 1, 1958, (în colab.).
6. "Sistemul și motivul zonelor verzi ale orașului Iași, legate de funcția estetică-sanitară a pădurilor", "Rev. pădur.", Buc., 12, 1958, (în colab.).
7. "Studii asupra vegetației regiunii păduroase de la sud-est de Iași", "St. și cerc. șt. biol. și șt. agr.", Acad. R.P.R., Fil. Iași, 10, 1, 1969, (în colab.).
8. "Studii asupra vegetației regiunii Culmea Berzunți, reg. Bacău", "An. șt. Univ. Iași", 6, 2, 1960, (în colab.).
9. "O nouă stațiune de fag de Crimeea (*Fagus taurica* Popl.) în R.P.R.", "Rev. păd.", 6 Buc., 1961, (în colab.).
10. "Flora și vegetația Cheilor Mari din valea pârâului Bicaz",

*) Lucrările cu nr. 14, 36, 44 sunt în volume.

"An. șt. Univ. Iași", 1962, (în colab.).

11. "Contribuții la cunoașterea cherologiei speciilor de *Fagus orientalis* și *Fagus taurica* din R.P.R.", ibidem, 6, 2, 1963, (în colab.).

12. "Contribuții la cunoașterea bioflorei din Munții Hăghimaș și Suhard", ibidem, 9, 1, 1963, (în colab.).

13. "Reflectarea lucrărilor celor două consfătuiri de geobotanică organizat de S.S.N.G. în cercetările geobotanice din R.P.R.", "Conf. de Bot. S.S.N.G.", vol. 2, Buc., 1963, (în colab.).

14. "Pășunile și fânețele din R.S.R.. Studiu geobotanic și agroproductiv", Ed. Acad. R.S.R., Buc., 1963.

15. "Contribuții floristice și geobotanice din masivul forestier Bârnova-Repedea, Iași", "An. șt. Univ. Iași", 10, 1, 1964, (în colab.).

16. "Contribuții floristice și geobotanice la masivul forestier Bârnova-Repedea Iași", ibidem, 10, 2, 1964, (în colab.).

17. "Îndrumător pentru excursiile botanice în împrejurimile orașului Iași", "Rev. Natura", Biol., 19, 3, Buc., 1967 (în colab.).

18. "Arbori, arbuști și liane cultivate ca ornament în Moldova", "St. și com.", partea I, Muzeul județean Bacău, secția Științe Naturale, Bacău, 1968, (în colab.).

19. "Prezența gârniței (*Quercus farnette*) în Moldova", "An. șt. Univ. Iași", 20, fasc., 1, 1969.

20. "Considerații geobotanice asupra pădurii Buciumeni - Tecuci", "St. și com.", "Muzeul șt. nat, jud. Bacău, Bacău, 1969.

21. "Contribuții la ecologia taxonilor genului *Galanthus* (*Galanthus graecus*) în Moldova", ibidem, (în colab.).

22. "Proiect pentru organizarea colecției floristico-fitogeografice a Dobrogei pe terenul stațiunii de cercet. marine <<Prof. I. Borcea>> Agigea", "Lucr. șt. cerc. marine Agigea", III, 1969, p. 205-213, (în colab.).

23. "Considerații asupra fitogeografiei Crimeei", "Com. de bot. Soc. de șt. biol", Buc, 1969, p. 199-206.

24. "*Juniperus communis* ca plantă indicată pentru spațiile verzi", "Rev.păd.", Buc., 1969 (în colab.).

25. "Recherches de botanique pharmaceutiques dans la cadre de la Société des médecins et des naturalistes de Iassy", "Rev. med. chir", Iași, 4, 1970.

26. "Contribuții la studiul florei medicinale spontane din județul Iași", raport, ICSMCF secția Cercetare și control, Buc., 1970, (în colab.).

27. "Lucrări de interes silvo-biologic la Universitatea Iași", "Rev.

păd.", Buc., 1970.

28. "O nouă stațiune <<Caragana frutex>> în România", "Com. de bot.", Soc. de șt. biol., Buc., 1971.

29. "Noi stațiuni cu Quercus farnette Ten. în Colinele Tutovei", "St. și com.", Muz. jud. Bacău, 1971.

30. "Contribuții la flora R.S.R.", "An șt. Univ. Iași", Biol., t. 14, fasc. 1, 1971, (în colab.).

31. "Contribuții la cunoașterea florei și vegetației din zona defileului Dunării, între orașul Moldova veche și comuna Pojejena (jud. Caraș-Severin)", Cent. bot. Cluj, 1971, (în colab.).

32. "Arbori și arbuști cu înflorire tardivă pentru municipiul Bacău: "St. și com.", "Muz. de șt. nat. Bacău", 1971, (în colab.).

33. Elemente de farmacognozie în Herbarul Czihak", "Lucr. Congr. internaț. de ist. med.", "Buc. - Constanța, 1971, (în colab.).

34. "Folosirea unor plante în medicina populară din comuna Dănești, jud. Vaslui", "St. și com.", Muz. de șt. nat. Dorohoi, 1972, (în colab.).

35. "Folosirea empirică a unor plante în medicina populară în partea de nord-vest a județului Iași", ibidem.

36. "Flora și vegetația Colinelor Tutovei (între Tutova și Siret)", rezumatul tezei de doctorat, Cluj, 1973.

37. "Evoluția și succesiunea florei și vegetației Colinelor Tutovei", "An. șt. Univ. Iași", Biol., XX, fasc. 2, 1974, p. 369-374.

38. "Plante toxice în Colinele Tutovei", "Rev. med. chir." Iași, 2, 1974.

39. "Date de etnoiatrie și folclor botanic din județul Iași", ibidem, 6, 1974, (în colab.).

40. "Pajiștile xerofile din Moldova", "St. și com.", Muz. șt. nat. Bacău, 1975.

41. "Sesiunea științifică la Muzeul de științe Naturale Bacău", (cronică), "Rev. păd.", Buc., 1971.

42. "O revistă nouă într-un centru de cercetare", ibidem.

43. "Ocotirea naturii în Colinele Tutovei", "Ocr. nat.", 1976.

44. "Botanica farmaceutică", vol. I, litografiat, I.M.F. Iași, 1976.

45. "Plante utile din Colinele Tutovei", "Rev. med. chir.", Iași.

46. "Aspecte biogeografice din Kazahstan", "An. Univ. Iași", sect. Geol. - Geogr.

47. "Chrysopogon grilli moldavicum", "Rev. Univ. Craiova"

48. "Plante medicinale din Colinele Tutovei", "Rev. farm."

49. "Principies paysagistico-arhitecturaux dans les plantations botanique-didactique", "Vie et action", Vence, France, (în colab.).
50. "Folosirea empirică a unor plante în medicina populară în județul Iași", "Rev. Grăd. bot.", Buc., (în colab.).
51. Ocrotirea unor plante și fitocenoze în jurul Bârladului", "Rev. Muz. Bârlad"
52. "Grădini botanice în condiții ecologice analoage țării noastre", "Natura", (în colab.).
53. "Fitopeisagistica în geografia estetică", "Terra", (în colab.).
54. "Aspecte din vegetația pădurilor din zona forestieră a Colinelor Tutovei", "Bul. Grăd. Bot. Buc."
55. "Aspecte din vegetația pădurilor din silvostepa Colinelor Tutovei"
56. "Contribuții la flora și vegetația din jurul orașului Solca", "Rev. Muz. Dorohoi"
57. La repartition phytogéographiques des plantes alcaloïdogène de Roumanie", "Archives de l' Union médicale balkanique", Bucarest.
- În afara celor 57 de lucrări publicate, dr. C. Bârcă mai are încă 26 de comunicări nepublicate (până în 1977).
58. "Flora ornamentală a orașului Iași", Ses. Univ. Iași, (în colab.).
59. "Viburnum lantana arbust ce poate fi folosit pentru crearea spațiilor verzi din oraș", ibidem.
60. "Contribuții la cunoașterea pajiștilor din regiunea Iași", ibidem, (în colab.).
61. "Contribuții la cunoașterea pajiștilor din regiunea Bacău, ibidem.
62. "Plante folosite în medicina populară în raionul Bacău", Ses. Muz. de șt. nat. Bacău. (în colab.).
63. "Studiul farmacognostic comparativ al câtorva specii de Stellaria și Cerastium", Ses. I.M.F. Iași, (în colab.).
64. "Flora medicinală" [...] (în colab.).
65. "Folosirea empirică a unor plante în medicina populară în partea de nord a județului Iași", ses. Univ. Iași (în colab.).
66. "Analiza taxonomică a florei din Colinele Tutovei", ibidem.
67. "Pădurile de stejar pufos din Moldova", comemorarea prof. Prodan, Cluj.
68. "O asociație nouă pentru vegetația lemnoasă a României: Acori campestri - Quercetum petrae - roboris Feokste 1961", Ses. Inst. ped. Constanța.

69. "Querce roboris - Carpinetum moldavicum Bârcă 1973 în pădurile din Moldova", Comemorarea prof. Prodan, Cluj.
70. "Analiza fitogeografică, biologică și ecologică a angiospermelor din Colinele Tutovei", Ses. Univ. Iași.
71. "O asociație nouă cu Quercus Farnetto în România", ibidem.
72. "Contribuții la cunoașterea unor plante folosite în medicina populară din comuna Pribilești, județul Maramureș, ibidem, (în colab.).
73. "Însemnări floristice din jurul orașului Solca, județul Suceava", Ses. com. U.S.S.M. - secția Farmacie, Iași, (în colab.).
74. "Alianța Magno-Caricion elatae W. Koch 1920 în Colinele Tutovei", Ses. Univ. Iași.
75. "Asociația Lithospermo-Quercetum moldavicum", Congr. internaț. de botanică, Leningrad, 1975.
76. "The Beech, psytocoenology problem in Moldavia" (Roumania), ibidem).
77. "Contribuții la cunoașterea unor aspecte etnoiatrice și folclor botanic în județul Bacău", Ses. Plante medicinale, Tg. Mureș, 1974.
78. "Plante alcaloidogene specifice fitocenozelor silvice din Moldova, Ses. I.M.F., Iași.
79. "Andropogonetum aschaemi moldavicum în Colinele Tutovei", Ses. Univ. Iași.
80. Pajiști cu Stipa capillata în Colinele Tutovei", ibidem.
81. "Gorunete cu carpen pe teritoriul Moldovei", Ses. Grădini Botanice, București.
82. "Ocotirea și perfecționarea peisajelor de la Cazane", Ses. de com. Soc. șt. nat.-geografie, Filiala Iași, (în colab.).
83. "Specii medicinale semnalate în flora defileului Dunării între Moldova Veche și Pojojana (Caraș Severin)", Ses. Centrul de cercet. biol., Buc.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Săvulescu, Traian: "Flora R.S.R.", vol. II, 1953 și "Analele Univ. Iași", t. II, 1956; Pușcașiu - Soroceanu, Ev.: "Pășunile și fânețele din R.P.R. Studiu geobotanic și agroproductiv", An. șt. Univ. Iași", X, fasc. I, 1964; Badea, Cornel: "Tratat de biochimie vegetală", vol. I, "An. șt. Univ. Iași", X, fasc. 2, 1964; "Plante medicinale și natura - des Wolfgang", ibidem; Ștefureac Traian și colab.: "Conspectul briofitelor din Moldova", "Rev. de biologie", Buc., 1976, material documentar trimis de C. Bârcă, autorului.

BEJAN, GRIGORE

“inginer, naționalist și publicist, născut la 25 august 1865 în satul Rafaila, comuna Todirești, județul Vaslui.

La 16 ani s-a înscris la Școala Militară, devenind sublocotenent de infanterie în 1886.

Urmează cursurile Politehnicii din Bruxelles, devenind inginer de poduri și șosele și arhitect, în 1894.

În același an (1894) a fost colaboratorul lui Anghel Saligny la construirea podului de la Cernavodă.

A tipărit un Plan cadastral al orașului Iași (1896), o hartă a Daciei (1889) și a alta a României (1925).

La Iași a intrat în publicistică din 1914, colaborând cu ziarele “Unirea”, “Apărarea Națională”, “Arma”

În Iași a scos ziarul “Naționalistul”, în 1922.

BIBLIOGRAFIE

- “Abecedarul soldatului”, Iași, 1886.
- “Școala regimentară”, 1887 și 1888.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 92 (de unde s-a extras medalionul acesta).

BEJENARU, MIHAIL

S-a născut în Negrești, jud. Vaslui, la 28 iunie 1891.

După ce absolvă cursurile unei școli primare din Iași, a urmat, tot în Iași, cursurile *Seminarului Veniamin Costache*.

A studiat apoi la *Facultatea de Teologie* din București, la care și-a susținut și teza de doctorat. (1933).

A fost numit paroh al unei biserici din Negreștii Vasluiului, iar după ce și-a susținut examenul de capacitate (1919) a fost numit și profesor la o școală pregătitoare din Negrești.

Transferându-se la Huși este numit profesor la *Seminarul* local; tot acolo a devenit profesor titular (1922) și profesor definitiv de Religie (1927).

Mai târziu a devenit preot la *Catedrala din Huși* și profesor de Religie la *Liceul "Cuza Vodă"*

Consistoriul Spiritual al Episcopiei hușene l-a ales membru (1919), apoi președintele lui (1924), de unde a demisionat (1936). În același an a demisionat și din postul de președinte al clerului Huși.

Doctor în teologie (1933).

A fost președintele *Cercului Corpului Didactic primar și secundar* din Huși, președintele "*Ligii antirevizioniste*", al *Societății funcționarilor și pensionarilor* din Huși, inspector pentru învățământul religios din țară. (din 1936).

Ca politician liberal a devenit deputat de Fălciu în 1937, pentru câteva luni (până la 10 februarie 1938, când regele Carol al II-lea a desființat toate partidele politice). Din 1940 revine la Huși funcționând ca profesor de Religie al Liceului "Cuza Vodă" și preot al Catedrei.

Din 1914, ca student, și-a făcut debutul în literatură și publicistică, începând cu "Neamul românesc" al lui Iorga, publicând cu numele real, sau sub pseudonimele Toma Rădvan și Petre Vornicul.

A colaborat mult la presa vremii ("Calendarul revistei de limbă, literatură și artă populară *Ion Creangă*", Bârlad, IV, 1914, p. 105) etc.

BIBLIOGRAFIE

- "Explicarea Evangheliilor", Buc., 1925.
- "Apologetica", 1928.
- "Credința strămoșească", 1929.

- "Istoria bisericească universală, Huși, 1930.
- "Problema vieții viitoare în religii comparate", teză de doctorat, 1933.
- "Istoria Sfântă a Vechiului Testament", Huși, 1936.
- "Parabolele Domnului", 1936.
- "Învățăturile Domnului", 1936.
- "Învățăturile morale", 1936.
- "De sărbători", piesă, f.a.
- "Problema Răului în Gnosticism", Buc. f.a.
- "Cinci zile de închisoare", f.a.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 92, (de unde s-au extras informațiile); Mihail Straje: "Dicționar de pseudonime (...), Buc. Ed. Minerva, 1973, p. 63.

BERCEANU MIHAIL G.

- S-a născut la 8 noiembrie 1882.
Licențiat în Drept în 1904.
Doctor în Drept la Paris (1909).
Profesor Universitar (1909-1929).
Șef de Cabinet al lui Ion. I.C. Brătianu (1909-1910).
Prefect de Ialomița, Vaslui și Roman (1914-1918).
Deputat de Ialomița și București (1919-1920, 1926-1928 și 1933).
Vicepreședinte al Camerei/Deputaților/ (1935).
Fost primar de "Albastru" al Capitalei.
Subsecretar de stat la Domenii (aprilie 1937).
Subsecretar de stat la Industrii și Comerț (aprilie - 28 dec. 1937).

BIBLIOGRAFIE

- "Despre situație juridică a copiilor naturali", teză/de licență/, București, 1904.
- "Importanța acțiunilor bonae fidei", 1907.
- "La vente consuelle dans les comédies", de Plautes, Paris, 1909.
- "Rolul cultural al orașelor, București, 1926, 1927.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

- Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea
Georgescu - Delafras, 1940, p. 96.

BOTEZ, FRANÇOIS-MATEI

“jurist, n/ăscut/ 13 Apr. 1877 în Vaslui.

Licențiat în Drept București (1899), Avocat. Primar de Vaslui (1905-1907).

OPERA

- *Duelul*, Buc., 1899". ¹⁾

1) reprodus din Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 119.

BOTEZ (BOTESU), NECULAI ȘT.

S-a născut la Iași, în luna februarie a anului 1843, oraș în care a urmat cursurile școlii primare, precum și primele patru clase (gimnaziale) ale *Academiei Mihăilene*, între 1856-1860, fiind, se pare, îndepărtat din școală, deoarece a fost "cauza tuturor neorânduinelor" în revolta elevilor școlii, contra lui Iosif Patriciu, directorul Internatului, cel care fusese profesor la "Clasul real al Codrîanului din Bârlad", între anii 1846-1851.

Scandalul provocat în școală, de către elevi, nu era ieșit din comun în vremea aceea, în școli. Într-un raport către caimacanul Văgăre, ministrul Instrucțiunii Publice, Al. Cantacuzino, scria în februarie 1858:

".../ Jumătate din cadrele gimnaziului erau lipsite de profesori trebuitori și suplinite, cumulativ, prin o parte din profesorii celorlalte catedre.

Asemenea facultăți erau închise din îndoita lipsă de profesori și elevi. Internatul gimnaziului era lipsit de elevii ce fugiseră cu mult scandal.

Aceea însă ce era mai rău, era intriga și o ură mutuală ce domnea în corpul profesoral, care se înrădăcina din ce în ce mai mult, care izbucnise de mai multe ori cu destul scandal și care în fine introdusese demoralizarea cea mai complectă în toate ramurile educației publice"¹⁾.

Elevul Neculai Șt. Botesu a cunoscut în școala pe care o urma, profesori celebri ca Simion Bărnuțiu, August Treboniu Leușian, V. A. Urechiă, Ștefan Mică etc. Dintre profesorii săi amintim pe V. A. Urechiă (Istoria universală și a patriei), Ștefan Mică și Grigore Cobălcescu (Istoria naturală), Ion Pop și Ion Pangrati (Matematici), Alexandru Metaxa (Elenă), Zaharia Columb (Română, Latină și Germană), Ludvig Jordan (Franceză).

A devenit inginer-șef de stat și conducător clasa I în *Corpul inginerilor de poduri și șosele*.

A funcționat la Vaslui, în serviciul tehnic al județului și a făcut parte din Corpul tehnic al construcțiilor de șosele și al proiectelor de apărare contra inundațiilor, a proiectat și executat soluții împotriva

¹⁾ "Monografia Liceului Național, Iași", Tip. Dacia Iliescu, Grossu & Comp., 1906, p. 73.

inundațiilor râului Bârlad, el fiind acela care a proiectat și construit podul de piatră din centrul orașului Bârlad (de lângă actualul cinematograful "Victoria").

Deși era un matematician autodidact, a publicat lucrarea "Proprietatea seriei armonice în utilitatea ei științifică, cercetată, disvăluită și demonstrată prin Analiza elementară" (Jassy, 1872, II +30 p), lucrare pe care a tradus-o în limba franceză, sub titlul "Formule de N. Botesu de Jassy", trimițând-o Academiei Belgiene din Bruxelles și Academiei de Științe din Paris, care, la rândul lor, le-a publicat. Din acele periodice matematicianul belgian E. Catalan a luat cunoștință de lucrarea lui Neculai Șt. Botesu, citând-o adesea, în lucrările lui. Catalan fiind acela care a introdus în matematici "formula lui Botez" Despre această lucrare, matematicianul belgian spunea că este "prima lucrare de acest fel comentată și utilizată în matematica mondială de un savant străin".

În afară de sus-numita lucrare, Neculai Șt. Botez a mai publicat "Moteur à quatre forces physiques accouplées" (București, 1906).

După încetarea activității sale, ieșind la pensie în 1906, nu se mai cunoaște nimic despre viața și activitatea sa, până la încetarea lui din viață, în 1920.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Catalan, E. "Sur une formule de N. Botesu de Jassy", în "Bulletin de L'Académie des Sciences", Bruxelles, vol. 34, 1872; S.N., "Șt. Botes: "Proprietatea seriei armonice", "Conv. lit.", VI, nr. 5, 1 aug. 1872, p. 211-212; Catalan, E.: "Sur la constante de Euler et la fonction de Binet", în "Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences de Paris", 21 Juillet, 1873; Myller, Al. "Formule de M. Botesu de Jassy", "Gazeta de matematică", XI, 1934-1935, p. 335-338; Myller, Al.: "O mențiune a lucrărilor lui N. Șt. Botesu", ibidem, XLIV, 1938-1939, p. 475; Predescu, Lucian: "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 120; Popa, Ilie: "Dezvoltarea matematicii", în vol. "Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași. 1860-1960", vol. II, Buc., 1960, p. 15, 19; xxx: "Dicționar enciclopedic român", vol. I, Buc., Ed. Pol., 1962, p. 400; Andonie, Șt. George: "Istoria matematicii în România", vol. I, Buc, Ed. Șt., 1965, p. 182, 187-188, 261, 307; xxx: "Bibliografia matematică în România", Buc., Ed. Acad., R.S.R., 1972, p. 33; Maftai, Ionel: "Personalități ieșene. Omagiu", vol. III, Iași, 1978, p. 49-50.

BOȚESCU, DAN. I.

S-a născut în Vaslui la 22 decembrie 1934, oraș în care a frecventat cursurile școlii primare și ale liceului local.

Între 1952-1956 a urmat cursurile *Facultății de istorie a Universității Al. I. Cuza* din Iași.

După absolvirea facultății a fost numit cercetător științific la *Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.*, în București, funcție în care și-a desfășurat cercetarea istorică între 1956-1964, după care se transferă în Iași, unde fusese numit lector universitar la catedra de *Istorie universală* a Universității *Al. I. Cuza*, acolo, paralel, funcționând ca muzeograf principal (1964-1965) la Muzeul universității ieșene.

Actualmente, prof. dr. Dan Boțescu funcționează în cadrul aceleiași facultăți și este cercetător al *Institutului de istorie și arheologie "A.D. Xenopol"* din Iași, fiind specialist în istoria contemporană a României. Lucrările sale abordează probleme privind grevele muncitorilor români din jurul anului 1920, luptele maselor populare în primii ani de după "eliberarea" din 1944, problema Dunării în perioada interbelică, precum și în timpul celui de-al doilea război mondial.

BIBLIOGRAFIE

1. "Aspecte ale grevei generale din octombrie 1920 în Moldova", "An. Inst. ist. P.M.R.", VI, 5, 1960, p. 145-161, (în colab.).
2. "Despre desfășurarea grevei muncitorimii ceferiste din aprilie-iunie 1920 în Moldova", "St. și cercet. št. Univ. Al. I. Cuza Iași", XIV, fasc. I, 1963, p. 7-29, (în colab.).
3. "Aspecte din lupta maselor populare din Moldova conduse de P.C.R. pentru instaurarea puterii populare (23 August 1944 - 6 martie 1945)", "Rev. arhiv.", VII, 1, 1964, p. 205-224 (în colab.).
4. "Aspecte din lupta antifascistă a muncitorilor Direcției Regionale CFR Iași", "An. št. Univ. Iași", "St. soc. -ist", 10, 1964, p. 103-117, (în colab.).
5. "Exploatarea miniere din bazinul Vatra Dornei în timpul celui de-al doilea război mondial", ibidem, 12, 1966, p. 105-130, (în colab.).

6. "Din lupta sindicatelor și breslelor ieșene în perioada dictaturii regale", ibidem, Ist-filoz., 13, 1967, p. 155-167, (în colab.).
7. "România și problema Dunării în preajma izbucnirii celui de-al doilea război mondial", ibidem, XVI, 2, 1970, p. 199-215.
8. "Aspecte privind politica României la Dunărea maritimă (1936-1938)", "Peuce", II, 1971, p. 335-355.
9. Problema Dunării în cadrul relațiilor româno-germane în anii celui de-al doilea război mondial", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", Ist.-Filoz., 21, 1975, p. 45-50.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "Enciclopedia istoriografiei românești", Buc., Ed. Șt. și Enciclopedică, 1978, p. 71.

BRAESKY, ANNY

Apostu S. Anița, numele real al ei, s-a născut la Iași la 2 decembrie 1902. După un an de la naștere părinții ei s-au mutat în comuna Codăești, județul Vaslui, tatăl ei fiind numit avocat la Judecătoria de acolo.

Anița a urmat cursurile clasei I primare în Codăești, iar clasa a II-a în Vaslui. Având înclinații muzicale și urmând sfatul unui frate de-al tatălui său, a fost înscrisă la *Școala Primară Elena Doamna* din Iași, pentru a putea să ia lecții de pian și de franceză la *Pensionul Culianu*.

Întorcându-se la Codăești, s-a pregătit pentru intrarea în liceu. Izbucnind al doilea război mondial, a fost nevoită să urmeze în particular (fără frecvență) liceul vasluian.

În 1918 s-a înscris și la Conservatorul ieșean, la clasa lui Enrico Mezetti (canto și pian) și la clasa Sofiei Teodoreanu (teorie și solfegii).

O profesoară din Bârlad a sfătuit părinții să-și convingă fata să urmeze arta dramatică. A fost admisă, sub rezerva verificării ulterioare, la clasa lui State Dragomir care, fiind bolnav, era înlocuit deseori de actorul Bruno Braesky, de care Anița Apostu s-a îndrăgostit.

În anul școlar 1918-1919 a mai absolvit o clasă de liceu în Vaslui și a trecut în anul al II-lea la Conservator.

Din 1919 părinții ei s-au mutat definitiv în Iași.

La 20 iulie 1920 s-a căsătorit cu Bruno Braesky, voiajul de nuntă făcându-l la Dobrovăț-Vaslui.

Bruno- Braesky (1895-1939), "construit prin fizic, aptitudini și temperament pentru teatrul clasic", a jucat pe scena Teatrului Național din Iași, între 1912-1916, peste o sută de roluri; între 1916-1917 a fost pe front, iar între 1917-1939 a jucat în 332 de roluri.

"Era tipul actorului pasionat, iubindu-și profesia până la dăruire totală, nu știa decât scena și vânătoarea. Generos și foarte bun camarad, calculat totuși în acțiunile sale, corect și prob, Bruno Braesky a trecut prin teatru ca un stâlp de nădejde" S-a stins din viață în 1939, în vârstă de 44 de ani.

A fost încadrată stagistă, începând cu stagiunea teatrală 1920-1921. La 5 octombrie 1920 a debutat cu rolul Florioara din piesa "Rodia de aur" de Al. O. Teodoreanu și Adrian Maniu.

Deși avea numai 22 de ani, în 1924 a devenit societară a Teatrului Național din Iași.

La Festivalul "Pentru Statuia lui Eminescu" care a avut loc în 1925 la Teatrul Național, după ce a conferențiat Mihail Sadoveanu și după lecturile scriitorilor Panait Istrati, George Topârceanu, Demostene Botez și Ionel Teodoreanu, Anny Braesky a recitat versuri de Eminescu.

În 1939 îi moare tatăl, în Vaslui.

În 1944 Teatrul Național s-a refugiat în mai multe "reședințe": Jimbolia, Drăgășani, Sibiu.

La 6 ianuarie 1945 a deschis stagiunea la Teatrul Orașanesc din Sibiu, cu un număr impresionant de piese (18).

La 2 mai 1945 Teatrul Național a plecat spre Iași, o parte din actori rămânând în București.

Noul director al teatrului, Andrei Oțetea, a reînviat activitățile teatrului. În vara anului 1945 actorii au "activat" în echipe artistice, mergând în fabricile Iașului și prin satele județului Iași. Despre acea perioadă, Anny Braesky își amintea peste ani:

"Am mers pe jos mulți kilometri spre sate pierdute în noroaie, am fost încercați de ploi și frig, am declamat și cântat în școli fără foc/era începutul comunismului!/, dar ce contau toate acestea pe lângă bucuria, imensa bucurie, pe care o aduceam în acele așezări de viață? Și am poposit în halele metalice, printre mașini care mușcau auzul, am spus versuri urcați pe locomotive din depouri și dintr-o dată chipurile încenușate ale oamenilor trudiți au prins culoare și ochii li s-au limpezit" (Anny Braesky: "Cu ghinionul pe oglindă", Iași, 1978, p. 215).

La 9 ianuarie 1946 a fost sărbătorită cu ocazia împlinirii a 25 de ani de teatru.

În 1954 a primit invitația teatrului bârlădean și a jucat în rolul *Doamnei Clara* din piesa *Vlaicu Vodă*.

În anii 1956-1968 a predat, ca profesor de teatru, la *Scoala populară de artă* din Iași, unde a pregătit tineri cu profesii diferite, dar uniți prin pasiunea pentru scenă. În această calitate a fost și la Dobrovățul tinereții sale, ca instructor pentru corul și orchestra comunei.

În 1957 a efectuat un turneu la Chișinău cu teatrul ei, unde s-au prezentat cinci piese de teatru, în două din ele jucând și ea.

La 6 decembrie 1958, la deschiderea stagiunii Operei din Iași, cu "Ana Lugojana" de Filaret Barbu, cunoscându-i-se talentul său

muzical, a fost distribuită în rolul lui Tanti Maritzky.

A participat (1965) la un mare turneu prin țară (22 de orașe).

În 1967 a fost sărbătorită, de rândul acesta cu prilejul retragerii ei din teatru, ocazie cu care a interpretat rolul Agripinei din "Britannicus" de Racine.

Totuși, a mai fost solicitată să joace teatru, dar la 21 decembrie 1973 și-a anunțat definitivă ei retragere din teatru, interpretând rolul Lady Brecknell din piesa cu același nume, de Oscar Wilde. Totuși... în 1977 a mai jucat rolul Bunicii din piesa "Tango"

Pentru meritele sale artistice a primit titlul de artistă emerită, Ordinul "Meritul Cultural" clasa a II-a etc.

În Conservator a avut profesori pe State Dragomir, Bruno Braesky, Aglae Pruteanu, Agatha Bârsescu, Radu Demetrescu, Vlad Cuzinschi.

În cei 53 de ani de teatru a avut 21 de directori: 7 scriitori, 4 actori, 5 universitari, 3 regizori și alte două profesii. Ei au fost: Mihail Codreanu, C.B. Penescu, Ionel Teodoreanu, George Topârceanu, Emil Serghie, Iorgu Iodan, Sandu Teleajen, Nicolae Șerban, Andrei Oțetea, Aurel Ghițescu, D. Iov, Nicolae I. Popa, Marin Iorda, Ion Xenofon Diacu, Alexandru Șahighian, Constantin Sincu, Traian Ghițescu, I. Goia, Ilie Grămadă, Corneliu Sturzu, Teofil Vâlcu.

Regizorii sub care a jucat Anny Braesky au fost numeroși, dintre care amintim pe Aurel Ion Maican, Ion Sava, Theodor Kiriacoff, George Mihail Zamfirescu, Victor Bumbești, Sorana Coroamă, Marietta Sadova, Dan Nasta, Cătălina Buzoianu.

În cele aproape două sute de roluri în care a jucat, a avut bucuria de a juca aproape alături de toți actorii Teatrului Național ieșean, dintre care amintim pe State Dragomir, Agatha Bârsescu, Sorana Țopa, Bruno Braesky, Ștefan Ciubotărașu, Constantin Ramadan, Miluță Gheorghiu, Iancu Profir, Aurel Munteanu, Dan Nasta, Margareta Pogonat, Gilda Marinescu, Teofil Vâlcu, Gina Sandri, Margareta Daciu, Constantin Sava, Nicolae Șubă.

În cronicile teatrale din presa vremii, Anny Braesky a primit cele mai mari superlative adjective. Să redăm câteva din ele.

"Latura cea mai expresivă și mai puternică a talentului actriței de la Iași se afirmă, însă, în rolurile de atitudine și prestanță, în tragedia clasică sau în drama romantică /.../ actrița este o maestră recunoscută a artei de a stăpâni versul, supunându-l ideii și stării sufletești a personajului respectiv. De aceea, incantația sau

retorismul sterp, rezultat al unei recitări pasive, fără participare, nu caracterizează creațiile sale, deși rostirea amplă, cu savantă știință a gradării intensității lor, constituie o permanentă grijă” (N. Barbu, în “Cronica”, 26 apr. 1968).

“Prima oară am crezut-o privighetoare cântând din creangă în creangă în pădurea născută din descântecul unei babe ce-și zicea Hârca; am văzut-o apoi răsărind lujer alb de lalea involtă în balconul Julietei și era floare; dar în dramatica înfruntare dintre Vlaicu Vodă și mumă-sa părea sabie de Toledo, oțel ce taie floarea și ucide pasărea. Și de atunci am înțeles că Anny Braesky e actriță, o mare actriță/.../ Formată sub ochiul atent și exigența lui State Dragomir, deci la așa numita școală a teatrului clasic, adică dicție, mimică, gestică, mișcare, atitudine - toate aduse la posibila perfecțiune - artista aceasta care ne-a încântat și uimit în zeci și zeci de stagii, aduce colegilor săi mai tineri un dar neprețuit, fiindcă înseamnă rostul profesiei lor: plenipotența teatrului” (Aurel Leon: “Actrița”, în “Cronica” din dec. 1971).

“Actrița de relief, bazată pe comunicativitate nativă, ținută aleasă, studiu corect și neîntrerupt” (Barbu N., “Teatrul Național Iași”, 1978, p. 173).

ROLURI INTERPRETATE

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Rodia de aur	Domnița Floriora	1920
Prieteni din copilărie	Lisbet	1920
Făt-Frumos din lacrimă	?	1920
Burghezul la timp	Fernando	1920
Femeie, fire slabă	Negres	1920
Ștrengarul din Paris	Luiza	1920
Violențele lui Scapin	Hiacinta	1921
Othello	Desdemona	1921
Hoții	Amalia	1921
Crimă și pedeapsă	Sonia	1921
Azilul de noapte	Națasa	1921
Răsare soarele	Lya	1921
Dragoste și răzbunare	Domnica	1921
Când ies pâraiele	Basarabia	1921
Mugurul	La Chôule	1921
Femeia îndărătnică	Bianca	1921

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Chaterine	Blanche	1921
Cometa	Cleo	1921
Martira	Pantera	1921
Aripi zdrobite	Chazal	1921
Îndrăgostita	Roger	1921
Avarul	Eliza	1921
Patima roșie	Crina	1921
Învierea	Fedosia	1921
Taifun	Tereza	1921
Ariciul și sobolul	Puica	1921
Cadrilul	Anișoara	1921
Marele duelist	Agata	1921
Samson	Mariquita	1921
Gărgăunii	Constanța	1921
Faust	Margareta	1922
Baba Hârca	Viorica	1922
Punctul negru	Elisa	1922
Două orfelinate	Louisa	1922
Don Cesare de Bazan	Maritona	1922
Prințesa îndepărtată	Sorismunda	1922
Romeo și Julieta	Julieta	1922
Stană de piatră	Maria	1922
Vlaicu Vodă	Sanda	1922
O aventură	Jeanne	1922
Însir' te mărgărite	Milena	1922
Intimii noștri	Cecilia	1922
Cyrano de Bergerac	Sora Marta	1923
Hamlet	Actrița	1923
Narcis	Doris Quinault	1923
Ruy-Blas	Regina	1923
Romeo și Julieta	Julieta	1923
Sânziana și Pepelea	Sânziana	1923
Cuiburi sfârmate	Mioara	1923
Phedra	Aricia	1923
Scampolo	Emilia	1923
Dama cu camelii	Nicheta	1923
Trandafirii roșii	Liana	1924
Hero și Leandru	Hero	1924

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Irena	Irena	1924
Violeniile lui Scapin	Hyacinte	1924
Curierul din Lyon	Iulia	1924
Floarea de lămâiță	Madelene	1924
Natașa	Natașa	1925
Bărbierul din Sevilla	Eozina	1925
Georges Dandin	Angelica	1925
Nebunul	Camelia	1925
După ce iubim	Germaine	1925
Tebaida	Himena	1925
Moșnenii	Mia	1925
Cinel-Cinel	Florică	1925
Țiganca	Miranda	1925
Strigoii	Regina	1926
Toto	Ketty	1926
Visul unei nopți de vară	Elena	1926
Medeea	Creuza	1926
Faust	Margareta	1926
Cuiburi sfărmate	Nora	1926
Andreea	Lucia	1926
Dacă aș vrea	Germaine	1927
Jucăria dracului	Safhi	1927
Comedia morții	Olina	1927
Medeea	Creuza	1927
Noaptea regilor	Viola	1927
Voluptatea onoarei	Agatha	1927
Seara cea grozavă	Anna	1927
Bewerley	Ethel	1927
Ovidiu	Iulia	1927
Cafeneaua cea mică	Ivonne	1927
Fracul	Irena	1927
Stane de piatră	Laura	1928
Unchiul Vanea	Elena	1928
Iudita și Holofern	Judith	1928
Cyrano de Bergerac	Roseana	1928
Bel-Ami	Clotilde	1928
Procuror și apaș	Roucha	1928
Sonata Kreutzer	Liza	1929

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
M-elle Nitouche	Denisa	1929
Ginerele domnului prefect	Natalia	1929
Sonata strigoilor	Domnișoara	1929
Faust	Margareta	1930
Marșul nupțial	Grace	1929
Baba-Hârca	Viorica	1929
Greierile și furnica	Furnica	1930
Clereta în concentrare (operetă)	Clereta	1930
O noapte furtunoasă	?	1930
Nunta lui Figaro	Contesa	1930
Manase	Lelia	1930
Care dintre ele	Lucreția	1930
Iluzia fericirii	Anette	1931
Pretendentul	Elena	1931
Vautrin	Michourmeau	1931
Printre lupi	Katty McDonald	1931
Macbeth	Lady Macduff	1931
Criminalii	Wieg	1932
Un domn bine	Compass	1932
Șase personaje	Cocheta	1932
Mary Dugan	Mary Dugan	1932
Pericola (operă)	Pericola	1932
Doctorul noroc	Lausse	1932
Paravanul	Jacqueline	1932
Floare de lămâiță	Vizenet	1932
Surâzătoarea Doamnă	Margareta	1932
Beudet	?	1932
Anuța	Lucy Marandy	1932
Jolly	Elena	1933
Domnișoara de ciocolată (operetă)	Călina	1933
Turma diavolului	Proshonya	1933
Un asasinat	Javina	1933
Gheișa (operetă)	Mimoza	1933
Luna de miere	Ady	1934
Taifun	Tereza	1934
Nunta lui Figaro (operă)	Contesa	1934
Vânzătorul de păsări (operetă)	?	1934
Nevestele vesele	Anna	1934

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Dunărea albastră	Jetty Treffz	1935
Madame Sans Gêne	Carolina	1935
Andromaca	Andromaca	1935
Domnișoara de la poștă	Gerda	1936
Lais	Lais	1936
Vagabonzii	Anișoara	1936
Onoarea	Leonora	1936
Voievodul țiganilor (operetă)	Saffi	1937
Regrete eterne	Odette	1937
Noapte bună	Corina	1937
Trandafiri roșii	Leana	1938
Regele Lear	Regan	1938
Othello	Desdemona	1938
Oedip rege	Prima preoteasă	1938
Țiganca	Miranda	1939
Andromaca	Andromaca	1939
Două orfeline	Contesa	1939
Domnii de la poarta verde	Doamna Lena	1939
La Turnu Măgurele	Adela	1940
Baba Hârca (operetă)	Viorica	1940
Cuibul coțofenelor	O doamnă	1940
Micul Lord	Mama	1941
Boema (operă)	Mussette	1942
Ginerele domnului prefect	Natalia	1941
Napoleon și femeile	Contesa Walewska	1943
Henric al IV-lea	Contesa	1943
Surorile Aman	?	1943
Familia Bliss	?	1945
Regina Isolda	Undine	1945
O familie de trăsniți	Margareta	1946
Necunoscuta	Jacqueline	1947
Părinți teribili	Léonie	1947
Chestiunea rusă	Jessi	1947
Călător fără bagaje	Ducesa Dupont Dufort	1947
Scumpa mea Ruth	Edith Wilkins	1948
O fată poznașă	?	1948
Toți fiii mei	Ketty Keller	1949

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Cenușăreasa	Boieroaica	1949
Undeva într-o țară	Cristina Padera	1949
Dușmanii	Paulina Dimitrievna	1951
Schițe de Caragiale	Doamna Priscopescu	1952
Sânziana și Pepelea	O jupâniță	1952
Căpitani celebri	O profesoară	1952
Te privește personal	O doamnă	1952
Articolul 19	Doamna Irineu	1953
Harap Alb	Zâna Mărilor	1953
Vlaicu Vodă	Doamna Clara	1954
Macbeth	Lady Macbeth	1955
Richard al III-lea	Lady Anne	1955
Hamlet	Regina	1955
Romeo și Julieta	Contesa Capulet	1956
Mama	Taisia Antonova	1957
Doamna Dulska	Doamna Dulska	1957
Școala bârfelii	Doamna Candour	1958
Arborele genealogic	Suzana Manea-Voinești	1958
Angella, tiranul Padovei	Tisbia	1958
Despot-Vodă	Carmina	1959
Ana Lugojana (operă)	Tanti Mariți	1959
Surorile Boga	Profesoara	1959
Moartea unui comis- voiajor	Linda	1959
Unchiul Vania	Mama	1960
Visul unei nopți de vară	Hipolita	1960
Ana Karenina	Contesa Vronski	1961
Soldatul Svejk	O doamnă	1961
Dacă vei fi întrebat	Doamna în bleu	1961
Cezar și Cleopatra	Ftateeta	1962
Richard al III-lea	Ducesa de York	1963
Bulevardul Leningradului	Klavia Petrovna	1963
Romaniola	O femeie	1963
Furtuna	Doamna cu lacheii	1963
Strigoii	Doamna Alwing	1964
Britannicus	Agripina	1964
Becket	Regina mamă	1966
Căruța cu paiațe	Pulcheria	1967

<i>Titlul piesei</i>	<i>Numele personajului</i>	<i>Anul</i>
Tartuffe	Doamna Prenelle	1969
Ce înseamnă să fii onest	Lady Brecknell	1971
Horia	Favorita împăratului	1971
Tango	Bunica	1977

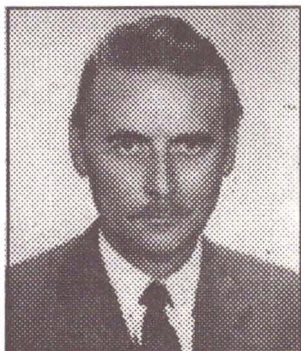
BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Ion Andride , /Domnița din *Rodia de auri*, în "Rampa", 20 oct. 1920; Enric Furtună, /Desdemona din *Othello*, în "Lumea", 22 oct. 1921; Philothios, /Sonia din "*Crimă și pedeapsă*", în "Mișcarea", 28 noiembrie 1921; Wratislavius/, Sonia din "*Crimă și pedeapsă*", în "Opinia" din 26 oct. 1921; Enric Furtună, /Sonia din "*Crimă și pedeapsă*", în "Lumea" din 27 noiembrie 1921; Wratislavius, / Julieta din "*Romeo și Julieta*", în "Opinia" din 29 septembrie 1922; E. Golescu, / Hero din "*Hero și Leandru*", în "Mișcarea" din 25 oct. 1924; Gr. V. Coban, / Ana Page din "*Nevestele vesele*", / în "Deșteptarea" din 22 noiembrie 1934; D. State, / Andromaca din "Andromaca", / în "Ziua", 7 aprilie 1935; Wratislavius, /Andromaca din "*Andromaca*", / în "Opinia" din 10 apr. 1935; C. Săteanu, "De la Agatha Bârsecu la Anny Braesky", în "Lumea" din 25 martie 1937; P. Grancea, "Actori și interpretări", în "Opinia" din 28 dec. 1937; Gina Sandri, "25 de ani de teatru", în "Opinia" din 15 ian. 1946; N. Barbu, /Katy Keller din "*Toți fiii mei*", în "Opinia", apr. 1949; N. Barbu, / Doamna Clara din "*Vlaicu Vodă*", în "Flacăra Iașului" din 22 martie 1954; E. Dionisie, / Suzana Voinescu din "*Arborele genealogic*", în "Flacăra Iașului" din 27 dec. 1957; Liviu Leonte, / Klavdia din "*Bulevardul Leningradului*", din "Flacăra Iașului" din 20 ian. 1963; Al. Dima, / Agripina din "*Britannicus*", în "Flacăra Iașului" din 14 ian. 1965; Const. Parfene, "La Bârlad", în "Flacăra Iașului", ian. 1965; Radu Popescu/Agripina din "Britannicus", în "România liberă" din 10 noiembrie 1965; N. Barbu, "Anny Braesky", în "Cronica" din 26 apr. 1968; Elena Pietraru, "Omagiu", în "Flacăra Iașului" din 28 apr. 1968; Aurel Leon, "Sărbătorirea artistei emerite: Anny Braesky", în "Magazin" din 25 mai 1968; Al. I. Friduș, / Doamna Prenelle din "*Tartuffe*", în "Flacăra Iașului", 1969; N. Barbu, / Lady Brecknell din "*Ce înseamnă să fii onest*", în "Cronica" din 15 apr. 1971; Aurel Leon, "Actrița", în "Cronica" din dec. 1971; Al. I. Friduș, / Lady Brecknell din "*Ce înseamnă să fii onest*", în "Flacăra Iașului" din 10 apr. 1975; / despre rolul Denise din "*M-elle*

Nitouche"/, în "Opnia" din 8 mai 1930; "Pentru *Clareta în concentrare*", în "Opinia", 12 iunie 1930; / Pentru "*Domnișoara de ciocolată*", în "Universul" din 16 apr. 1933; Wratislavius/, pentru "*Gheișă*", în "Opinia" din 20 dec. 1933; Alexandru Pogonat,/ pentru "Gheișă"/, în "Ziua" din 20 dec. 1933; / despre "*Domnișoara de ciocolată*", în "Acțiunea", Galați, 28 oct. 1934;/ despre "*Gheișă*", în "Opinia" din 20 dec. 1934;/ pentru *Vânzătorul de păsări*/, în "Curentul" din 10 apr. 1937;/ despre un concert de romante la radio/, în "Moldova", Iași, din 10 febr. 1942;/ pentru "*Vânzătorul de păsări*", în "Universul" din 25 dec. 1943; / despre "*Baba Hârca*", în "Moldova Roșie" din 26 apr. 1945; Al. Arbore, "Și draga noastră profesie ingrătă", în "Cronica", martie, 1973; N. Barbu, "Braesky Anny, în "Dicționarul actorilor Teatrului Național "Vasile Alecsandri" Iași 1846-1976", Iași, Ed. Junimea 1976, p. 173; Ionel Maftei, "Braesky Anny", în vol. "Personalități ieșene", vol. V, Iași, 1985, p. 53; Aurel Leon, "Anny Braesky", în vol. "Umbre", vol. IV, Iași, Ed. Junimea, 1986, p. 114-118; Anny Braesky, "Cu grimonul pe oglindă. Amintiri din teatru", Iași, Ed. Junimea, 1978, 284 p.; Emanoil Al. Manoliu: "O privire retrospectivă asupra Teatrului Moldovenesc. Din primele începuturi și până în anul 1924", Iași, Tip. H. Golner, 1925, p. 150, 152; Ioan Massoff: "Teatrul Românesc", Buc., Ed. Minerva, 1974, vol. V, p. 329, 330, 367, 413, 414, 415, 459; idem, ibidem, vol. VI, Buc., Minerva, p. 53, 54, 55, 119, 176, 234, 235, 237, 332, 400; Ibidem, ibidem, vol. VII, Buc., Minerva, 1978, p. 52, 56, 58, 108, 160, 161, 209, 210, 297, 345, 394, 449; ibidem, vol. VIII, Buc., Ed. Minerva, 1981, p. 53, 54, 169, 170, 214, 352, 354, 356, 437, 490, 491, 531.

BRÂNZEI, PETRE P.

S-a născut la 28 noiembrie 1916, în comuna Țibănești, județul Vaslui. Școala primară o absolvă în 1928, în Țibănești. După ce absolvă *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui în 1936, se înscrie la *Facultatea de Medicină* din Iași, pe care o absolvă în 1943. În timpul studenției, a funcționat ca *intern* bugetar la *Spitalul de psihiatrie Socola* din Iași, de la 1 februarie 1939 până la 1 aprilie 1943.

Ca student în ultimul an de studii, a fost numit prin concurs, preparator la *Clinica de psihiatrie* a Facultății de Medicină din Iași, de la 1 decembrie 1942 până la 28 martie 1946.

În urma examenului de medic secundar în psihiatrie, a fost clasificat întâiul, funcționând pe acest post la *Spitalul Socola* Iași, între 1 aprilie 1946-1 iunie 1948.

Ocupă, prin concurs, postul de asistent, fiind clasificat întâiul, al Clinicii de psihiatrie Iași, între 28 martie 1946 - 1 iulie 1951. La 28 septembrie 1946, în urma unui examen, este confirmat medic specialist în neurologie și psihiatrie.

La examenul de medic primar în psihiatrie este clasificat întâiul și este încadrat la Spitalul "Socola" din Iași, la 1 iunie 1948, unde a funcționat până la moartea sa.

La 1 iulie 1951 este avansat șef de lucrări la Clinica de psihiatrie Iași, post în care funcționează până la 1 octombrie 1952, când i se încetează angajarea.

Laboratorul de medicină judiciară Iași îl angajează medic expert în psihiatrie judiciară, în 1955.

La 1 septembrie 1956 reintră în învățământul superior, fiind încadrat asistent, cu o jumătate de normă, la catedra de Medicină judiciară a Facultății de medicină din Iași, la care funcționează până la 1 octombrie 1957, când este numit șef de lucrări la Clinica de psihiatrie Iași.

Este numit conferențiar, prin concurs, la catedra de Psihiatrie Iași, la 24 septembrie 1962, catedră la care este atestat la 27 septembrie 1965.

Își susține examenul de doctor în științe medicale în 1966, fiind numit apoi, prin concurs, la 29 iunie 1969, profesor universitar la disciplina de Psihiatrie a *Institutului Medico-Farmaceutic* Iași, unde a devenit șef de catedră.

Prof. dr. P. Brânzei este realizatorul primului Serviciu de sănătate mintală din țara noastră, creat în 1969, care a funcționat sub suspiciunile Spitalului Clinic de psihiatrie "Socola" din Iași.

A participat la diferite conferințe, simpozioane, comunicări, seminarii și congrese, atât în țară (Iași, București, Timișoara, Cluj, Bârlad, Sibiu, Suceava și Târgu Mureș), cât și peste hotar, la: "Conferința Unională de neuropatologie și psihiatrie" (Moscova, 13 iulie 1963), la Geneva, Elveția (1965) Ierusalim (1969), "Congresul internațional de psihiatrie socială" (Zagreb, Iugoslavia, 21-27 sept. 1970), "Seminarul O.M.S." (Salsburg-Austria, iunie, 1971), "Congresul mondial de psihiatrie" (Mexico-City, noiembrie 1971), "Congresul internațional de psihiatrie socială" (Ierusalim, Israel, mai, 1972), "Congresul internațional de psihoterapie" (Oslo, Suedia, 25-30 iunie 1973), comunicare la Clinica de psihiatrie a Universității Leiden-Olanda, septembrie 1973, precum și la Albi-Italia, 1975, Trieste-Italia, 1975), Forli-Bologna (Italia, 1975), Nancy-Franța, 1975).

Pentru realizările sale profesionale cât și pe tărâm social a primit următoarele titluri și distincții:

- membru al "Societății de neurologie, psihiatrie, psihologie și endocrinologie", Iași, 1942;
- membru al "Societății de medici și naturaliști", Iași, 1946;
- medalia "Eliberarea de sub jugul fascist", 1954;
- membru al "Comitetului Societății de psihiatrie a Republicii Socialiste România", 1962;
- membru al "Consiliului de psihiatrie al *Ministerului Sănătății*", 1963;
- medalia "A XX-a aniversare a *Eliberării Patriei*", 1964;
- expert O.M.S. pentru sănătate mintală, 1968;
- membru al "Asociației psihiatrilor canadieni", Canada, 1969;
- membru al "Asociației internaționale de psihologie aplicativă", 1969;
- președintele Comisiei permanente pentru învățământ, cultură, sănătate, sport, muncă și ocrotire socială a județului Iași, din 1969;
- Ordinul "23 August" clasa a V-a, 1970;
- membru al "Societății medico-psihologice din Franța", 1970;

- membru de onoare al "Societății Regale de medicină mintală", Belgia, 1970;
 - membru al "Royal Society of Medicine", Anglia, 1970;
 - Ordinul "Meritul sanitar", clasa a II-a, 1971;
 - membru fondator al "Asociației internaționale de neuro-psiho-endocrinologie", 1971;
 - membru al "Colegiului internațional de Neuro-Psiho-Farmacologie"
 - membru al "Asociației psihiatrilor americani", S.U.A., 1971;
 - membru al "Societății internaționale de prevenire a Suicidului", 1971;
 - membru al "Asociației mondiale de Psihiatrie";
 - membru al "Consiliului sanitar Superior", vicepreședinte al Comisiei pentru Prevenirea și combaterea bolilor cronice și degenerative", 1975;
 - membru al Colegiului editorial al "Editurii Medicale", București, 1975;
 - colaborator și expert autorizat al "Organizației Mondiale a Sănătății" (O.S.M.), 1975.
- A încetat din viață la 9 martie 1985, fiind înmormântat în cimitirul "Eternitatea" din Iași; a fost numit post-mortem - membru al "Academiei de Medicină din România"

BIBLIOGRAFIE¹⁾

1. "Osteogeneza incompletă la doi frați", rezumat în "Rev. med. - chir.", Iași, nr. 5-6, 1942, p. 491, (în colab.).
2. "Nevroza anxioasă vindecată prin psihoterapia hipnotică", ibidem, 1-2, 1943, p. 150, (în colab.).
3. "Considerații asupra unui caz de sindrom Cushing", ibidem, (în colab.).
4. "Consumul de energie în raport cu stările psihice", teză de doctorat, 28 iunie 1943, în manuscris.
5. "Considérations sur un cas de sclerose laterale anyiotrophique à longue durée accompagnée d'un syndrome douloureux", "BSRNPPE", Iași, 1945-1946, p. 6-14.
6. "Considérations sur les troubles psycho-moteurs dans l'asphyxie lente", ibidem, p. 36-49.
7. "Hiperperiostese exostesique cranio-faciale syphilitique",

¹⁾ Lucrările cu numerele 78, 121, 180, 229, 232, 240, 241, 242, 243, sunt în volume sau în broșuri.

“Pag. med.”, Bârlad, 11-12, 1946, p. 201-202.

8. “Sindrom cerebelos cu edem peripapilar de origine malarică”, “SNPPE”, Iași, nov. 1943, comunicare.

9. “Mjotonie atrofică familială”, ibidem, martie, 1944, comunicare.

10. “Disociație de tip siriago-mielic de natură nedeterminată”, ibidem.

11. “Acțiunea atropinei în sindromul diareic”, “Soc. med. și nat. Iași, nov. 1945, comunicare, (în colab.).

12. “Hemiplegia și hemianestezie de natură psihogenă”, “SNPPE”, Iași, 16 martie 1946, rez., 1945-1946, p. 109 (în colab.).

13. “Varietăți de miopatie; formă de trecere între miopatie și miotonie atrofică”, “Bul. SNPPE”, 1945-1946, p. 110, rezumat.

14. “Paralizia și astereognozia mâinii drepte după fractura veche a bolții craniene, mult ameliorată după intervenție chirurgicală”, ibidem, (în colab.).

15. “Paralizie și anestezie radiculară lombo-sacrală după rahianestezie”, ibidem, (în colab.).

16. “Considerații medico-sociale asupra psihozei mistice sistematizate de inducție”, SNPPE, Iași, 8 martie 1947, comunicare.

17. “Displegii cerebrale”, ibidem.

18. “Considerații asupra amiotrofiei Charcot-Maria-Marinescu”, ibidem, 1 iulie 1947, comunicare.

19. “Sindrom extrapiramidal hipertónico-hipokinetic cu extinderea zonelor reflexogene”, ibidem, 6 dec. 1947.

20. “Paraplegie flască consecutiv compresiiune medulară prin neoplasm de origine abdominală”, ibidem, (în colab.).

21. “Ataxie cerebeloasă acută”, ibidem, 7 dec. 1946, în “Med. Rom.”, 6, 1947, p. 96, (în colab.), rezumat.

22. “Considerații asupra sindromului psihogenetic pe 30 de cazuri clinice”, “Rev. med. rom”, 6, 1947, p. 45, rezumat.

23. “Considerații asupra sindromului extrapiramidal acut de origine virotică”, SNPPE, Iași, 24 iunie 1948, (în colab.), comunicare.

24. “Considerații anatomo-clinice asupra unui caz de boală a lui Addison”, ibidem.

25. “Date preliminare asupra terapiei de șoc insulinic după metoda Seriiski-Szack”, SSM Iași, Sect. Med. int., 11 oct. 1951, (în colab.), comunicare.

26. “Considerații la studiul terapiei reflex-condiționate în nar-

comania etilică”, ibidem.

27. “Dinamica cromatoforică în epilepsia experimentală la unele specii de pești marini”, “St. și cerc. st.”, “Acad. R.P.R.”, Filiala Iași, nr. 3, 1951, p. 120-225, (în colab.).

28. “Acțiunea hipnozei asupra motilității gastrice la om”, ibidem, 3-4, 1951, p. 402-472, (în colab.).

29. “Contribuții la studiul fiziopatologiei L.C.R. uman”, ibidem, p. 481-521, (în colab.).

30. “Influența stării funcționale a scoarței cerebrale asupra variațiilor reflex-condiționate ale echilibrului glicemic la om”, ibidem, 1-4, 1952, p. 271-277, (în colab.).

31. “Rolul sistemul nervos central în reglarea timpului de coagulare a sângelui în hemofilie”, ibidem, p. 295-300, (în colab.).

32. “Rolul scoarței cerebrale în reglarea proceselor metabolice la om”, ibidem, p. 313-331, (în colab.).

33. “Influența inhibiției corticale asupra funcției motorii a diferitelor segmente ale tubului digestiv la om”, ibidem, (în colab.).

34. “Acțiunea terapeutică a somnului prelungit în perturbările activității nervoase superioare”, “Rev. med. chir”, Iași, 9, 1952, p. 63, (în colab.), rezumat.

35. “Considerații asupra piretoterapiei prin levură în neuroleuesul parenchimos”, “Soc. st. med. Iași”, Med. int, 8, martie 1952, (în colab.), comunic.).

36. “Despre orientarea științifică în Spitalul de neuropsihiatrie “Socola” Iași”, în “Lucrările Sesiunii lărgite a secțiunii de Științe medicale, Acad. R.P.R., 18-20 dec. 1953”, p. 326-330.

37. “Influența stării funcționale cerebrale asupra caracterelor manifestărilor convulsive provocate prin electro-șoc la teleosteenii marini”, “St și cerc. št”, Acad. R.P.R., Filiala Iași, 3-4, 1954, p. 323-352, (în colab.).

38. “Influența factorilor de mediu asupra activității colinesterazei în timpul crizei convulsive provocată prin electro-șoc la broaște”, ibidem, 1-2, 1955, p. 197-207, (în colab.).

39. “Reacția termo-coloidală a proteinelor din L.C.R. ca metodă informativă în unele îmbolnăviri ale sistemului nervos central”, ibidem, 3-4, 1955, p. 111-117, (în colab.).

40. Corelații între antitromboplastină și sistemul nervos central în hemofilie”, “Rev. med. chir.”, Iași, 1, 1955, p. 251, (în colab.), rezumat.

41. “Date asupra expertizei psihiatrice”, “Consf. șt. Inst. Med.

judiciară”, Buc., 13 nov. 1956, comunicare.

42. “Evoluția istorică a conceptului despre psihic”, “Rev. med. chir.”, Iași, 1, 1956, p. 249, rezumat.

43. “Timectomie pentru miastenie gravă cu tumoră a timusului”, ibidem, p. 258, (în colab.).

44. “Contribuții la tratamentul hemofiliei”, ibidem, 1, 1956, p. 49-52, (în colab.), rezumat.

45. “Date clinice asupra potențării acțiunii unor substanțe cu efect neuroleptic în psihiatrie”, ibidem, 3, 1956, p. 212, rezumat.

46. “Dinamica limfocitară în lichidul cefalo-rahidian”, “St. și cerc. șt. med.”, Acad. R.P.R., Fil. Iași, fasc. I, 1956, p. 39-57, (în colab.).

47. “Acțiunea semnalizării verbale în stare de hipnoză asupra unor reflexe înnăscute”, “Rev. Med. Chir.”, Iași, 4, 1956, p. 163-173.

48. “Contribuții la studiul mioidistrofiilor progresive”, în vol. lucrărilor “Sesiunii științifice <<Acad. C.I. Parhon>>, 1955”, Ed. Iași, 1957, p. 321-338.

49. “L’influence de la crise convulsive provoqué par électrochoc en differente stades fonctionnels cerebraux sur le metabolisme et sur la quantité de dilutation chez les gobiides de la Mer Noire”, “An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași”, secț. Șt. Nat-Geogr, t. III, fasc. 1-2, 1957, p. 1-17, (în colab.).

50. “Considerații clinice asupra psihozelor puerperale”, “Bul. Ses. șt. Inst. Med. Iași, vol. I, Med. int., 1957, p. 429-442, (în colab.).

51. “Contributo alle studie della patogenesi e del trattamento dell’emofilia”, “Minerva medica”, 31, 1957, p. 1-11, (în colab.).

52. “Date asupra evoluției terapeutice într-un serviciu de psihiatrie”, “Probleme de psihiatrie”, Buc., ED. Med., 1957, p. 224-248.

53. “Reacția termo-coloidală în L.C.R. ca metodă de investigație în neurologie”, “Rev. med. - chir.”, Iași, 3, 1958, p. 693, (în colab.), rezumat.

54. “Date asupra asistenței psihiatrice a copiilor cu epilepsie din Moldova”, Conf. Neurol. Psih. Edocrinol. Infantilă, Iași, 11-13 sept. 1958, comunicare.

55. “Probleme actuale ale existenței psihiatrice în Moldova”, Ses. șt. Inst. Med. Iași, febr. 1959, comunicare, (în colab.).

56. “Contribuții la studiul morfinomaniei”, ibidem.

57. “Psihoprofilaxia tulburărilor personalității la salariații

feroviiari", Simpoz. Patolog. profes. feroviiară, Soc. Șt. Med. Iași, 14 nov. 1959, (în colab.), comunicare.

58. "Considerații asupra utilizării medicației neuroleptice în Clinica neuropsihiatrică", "Rev. med. chir.", Iași, 3, 1959, p. 794, (în colab.), rezumat.

59. "Rolul infecției gripale în apariția disociației psihice", ibidem, p. 804 (în colab.), rezumat.

60. "Les variations des effets produits par des excitations électriques puissantes sur les poissons marins en fonction de l'état préalable de leur système nerveux", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", 1959, p. 35-70, (în colab.).

61. "Tulburări neuropsihice de natură gripală", "Rev. med. chir." Iași, 4, 1959, p. 865-870, (în colab.).

62. "O dinamike gospidalizatii șizofrenikov v Moldavii" (R.P.R.) za posiednie 50 let", Conf. de nevropatie și psihopatie, Chișinău, 24-27 iunie 1959, p. 88, rezumat.

63. "O roli gripoznii infekții v vazniknovenii psihozov", ibidem, (în colab.).

64. "Influența stării funcționale cerebrale asupra activității viscerale și metabolice", "Ses. jubil. Univ. Al. I. Cuza Iași", 28-30 oct. 1960, p. 84, rezumat.

65. "Dinamica bolii epileptice în Moldova", "Rev. med. - chir.", Iași, 1, 1960, p. 57-63.

66. "La reglage neuro-reflexe de la dynamique lymphocytaire dans le L.C.R. humain", "L. Encéphale", 1, 1960, p. 22-29.

67. "Considerații asupra asistenței psihiatrice în Moldova în decursul ultimilor 50 de ani", "Rev. med. chir." Iași, 3, 1960, p. 607-613.

68. "Despre profilaxia defectivităților personalității psihopatice", ibidem, 2, 1961, p. 535, rezumat.

69. "Considerații asupra chimioterapiei predominant encefalotrope în Clinica neuropsihiatrică", ibidem, 1, 1961, p. 223-282.

70. "Date preliminare asupra eficienței acidului 4-sulfonamidofenoxiacetic în perturbările activității nervoase superioare", ibidem, 2, 1961, p. 487-492, (în colab.).

71. "Criterii de apreciere a responsabilității bolnavilor psihici", ibidem, 3, 1961, p. 563-570.

72. "Discuții asupra unui model de observații psihiatrice", ibidem, 1, 1962, p. 253, rezumat.

73. "Date asupra concentrației și remanenței penicilinice în sânge și LCR la bolnavii cu neurosifilis", ibidem, (în colab.), rezumat.
74. "Propuneri pentru clasificarea bolilor psihice după criterii nerviste", ibidem, 2, 1962, p. 540, rezumat.
75. "Considerații asupra rolului simulării encefalice prin electroșoc", ibidem, 3, 1962, p. 794, rezumat.
76. "Influența stării inițiale a activității nervoase superioare asupra hemeostaziei", comunicare la Soc. șt. med. Iași, Psih., Neurol., Neurochir., 29 iunie 1962.
77. "O roli cerebralnoge parabioza v fiziopatologhii epilepsii", "Vopr. Psih. i nevropat", Leningrad, 1962, v. 8, p. 155-161.
78. "Directive pentru întocmirea observației psihiatrice (semiologie)", broșură, Iași, 1963.
79. "Contribuții la studiul alcoolomaniilor", "Rev. med. chir.", Iași, 4, 1962, p. 887-892, (în colab.).
80. "Contribuții la studiul dinamicii schizofreniei în Moldova", comunicare la Soc. șt. med. Iași, Psih., neurol., neurochir., 31 mai 1963 (în col.).
81. "Criterii medico-judiciare psihiatrice în expertiza accidentelor de circulație provocate sub influența intoxicației etilice", comunicare la Conf. interreg. med. Brașov, 27-28 iunie 1963, (în colab.).
82. "Contribuții la studiul modificărilor morfo-funcționale în bolile psihice", comunicare la "A IV-a ses. șt. I.M.F. Iași", 1-2 dec. 1963, (în colab.)
83. "Considerații asupra organizării asistenței bolnavilor psihici infractori", comunicare la Consf. psih județeană București, 28-29 iunie 1962, "Rev. med. chir.", Iași, 1, 1963, p. 254, (în colab.), rezumat.
84. "Unele aspecte actuale ale cercetării nervoase superioare și psihologiei", referat general, ibidem, 3, 1963, p. 810, (în colab.), rezumat.
85. "Contribuții la studiul fiziopatologiei schizofreniei", "Jur. Korsakev", 1963, rezumat, (în colab.).
86. "Situația neurosifilisului internat în Spitalul Socola Iași, în ultimii 10 ani", "Rev. med. chir.", Iași, 1, 1963, p. 293, rezumat, comunicată la S.S.M. Iași Conf. reg. Bârlad, "Sifilisul visceral tardiv", 8-9 noiembrie 1963.
87. "Considerații asupra rolului defectivității psihice infantilo-juvenile în generarea actelor specialmente periculoase", "Rev.

neurol. Psih. Neurochir.", Buc., vol.8, nr. 3, 1963, p. 267-272, (în colab.).

88. "Despre atitudinea medico-socială în psihopatii", "Rev. med. chir.", Iași, 4, 1963, p. 863-866, (în colab.).

89. "Considerații asupra responsabilității penale atenuate a bolnavilor psihici", "Rev. de neurol. psih. și neurochir.", Buc., vol. 8, nr. 44, 1963, p. 301-308.

90. "Considerații asupra mecanismelor de formare și transmitere a influxului nervos", referat general, comunicare la S.S.M. Iași, Psih, neurol, neurochir., 29 iunie 1964, (în colab.).

91. "Considerații asupra eficienței unei noi substanțe predominant encefalotrope (Cordinal, Truxal, Luvatren, Stelazin) în Clinica psihiatrică", comunicare la S.S.M. Iași, Psih., neurol., neurochir., 9, 29 iulie 1964, (în colab.).

92. "Contribuții la studiul psihopatologiei bolii epileptice", "Rev. med. chir." Iași, 1, 1964, p. 262, rezumat.

93. "Eficiența perfuziilor cu majeptil la bolnavii psihici", ibidem, p. 263, (în colab.), rezumat.

94. "Date asupra potențării acțiunii unor substanțe predominant encefalotrope", "Consf. naț. fiziol.", Buc., 7-9 oct. 1964, rezumat, (în colab.).

95. "Rolul stării inițiale encefalice în reglarea homeostaziei", ibidem.

96. "Contribuții la studiul etiopatogeniei și fiziopatologiei bolii schizofrenice", ibidem, 19-21 nov. 1964, rezumat.

97. "Date asupra modificărilor biochimice în boala schizofrenică", ibidem, (rezumat), (în colab.).

98. "Date asupra reactivității vegetative vasculare în schizofrenie", ibidem, (în colab.), rezumat.

99. "Considerații asupra corelațiilor dintre schizofrenie și nevroze", ibidem, rezumat, (în colab.).

100. "Contribuții la studiul eficienței terapeutice în boala schizofreniei", ibidem, rezumat, (în colab.).

101. "Contribuții la studiul morbidității schizofreniei", ibidem, rezumat, (în colab.).

102. "Considerații asupra aspectelor schizofreniforme în psihozele pueriperale", ibidem, rezumat, (în colab.).

103. "Considerații asupra implicațiilor judiciare a bolnavilor schizofrenici", ibidem, rezumat, (în colab.).

104. "Observații medico-sociale asupra bolnavilor de

schizofrenie dispensarizați în orașul Iași”, ibidem, rezumat, (în colab.).

105. ”Cu privire la mecanismele biochimice de acțiune a insulinei în bolile psihice ” , referat general, S.S.M. Iași, Psih., neurol., neurochir., 16 dec. 1964, rezumat, (în colab.).

106. ”Contribuții la studiul barierei hemato-encefalice la bolnavii psihici, cu ajutorul I_{131} și P_{32} ”, ibidem, rezumat, (în colab.).

107. ”Izuceniu epilepticescoi bolezni”, ”Problemi epilepsii”, Moskva, 1964, vol. I, p. 90-98, (în colab.).

108. ”Contribution à l'étude des explorations morpho-fonctionnelles dans la psychiatrie”, ”Ann. méd. psych”, 1, 1964, t. 2, p. 1-20.

109. ”Contribuții la studiul Pneumeon cefalografic în bolile psihice”, ”Rev. neurol. psih. neurochir.”, Buc., vol. 9, nr. 1-2, 1964, p. 33-38, (în colab.).

110. ”Contribution à l'étude de la maladie épileptique”, ”Ann. méd. psych”, vol. 2, nr. 5, 1964, p. 693-706.

111. ”Date asupra asistenței medico-sociale extraspitalicești a bolnavilor psihici din orașul Iași”, ”Rev. neurol. psih. neurochir.” Buc., vol. 9, nr. 6, 1964, p. 503-550, (în colab.).

112. ”Date asupra dinamicii tirodiene I_{131} și P_{32} în bolile psihice”, comunicare la S.S.M. Iași, Psih., neurol. și neurochir., 25 febr. 1965, (în colab.).

113. ”Date actuale despre mecanismele memoriei”, referat general, ibidem, 20 martie, 1965, (în colab.), în ”Rev. med. chir.” Iași, 2, 1965, p. 535, rezumat.

114. ”Contribuții la studiul troficității vasculare periferice în bolile psihice prin metoda radio-biologică”, ibidem, p. 536, (în col.), rezumat.

115. ”Evoluția schizofreniformă în psihozele puerperale”, ibidem, p. 536, (în colab.), rezumat.

116. ”Considerații privind particularitățile clinice și terapeutice ale tulburărilor nevrotice la debili mintali”, ”Rev. med. chir.”, Iași, 1965, nr. 3, p. 803, (în colab.).

117. ”Contributions à l'étude des psychosyndromes de nature alcoolique”, comunic. la ”Simpozionul internațional cu tema <<Alcoolismul>>”, 7-9 oct. 1965, Zagreb.

118. ”Date asupra reintegrării reflexelor după criza convulsivă”, ”Rev. neurol. psih. neurochir.”, Buc., V, 10, nr. 2, 1965, p. 119-122, (în colab.).

119. "Contribuții la studiul dinamicii I_{131} și P_{32} în boala schizofrenică", ibidem, vol. 10, 4, 1965, p. 321-329, (în colab.).
120. "Contribuții la studiul cadrului nesologic al encefalopatiilor infantile", "Rev. med. chir.", Iași, 3, 1965, p. 573-578, (în colab.).
121. "Indicații pentru depistarea și tratamentul unei boli psihice", broșură, Ed. Sect., Sanit. Iași, 1965, (în colab.).
122. "Contribuții la studiul compuşilor adelinici din LCR a bolnavilor psihici", "Rev. med. chir. ", Iași, 1, 1965, p. 258, resum., (în colab.).
123. "Contribuții la studiul modificărilor homeostazei fosfocalcice în raport cu starea funcțională encefalică", comunic. la Simpoz. "Psiho-sindromul endocrin", Iași, 1-3 mai 1966, (în colab.).
124. "Aprecieri clinice asupra incidenței și interrelațiilor factorului endocrin în psihosindroamele nevrotiforme", ibidem, (în colab.).
125. "Contribuții la studiul interrelațiilor dinamice dintre nevroze și psihozele afective", comunic. la Conf. "Psihozele și sindroamele afective", Timișoara, 9-10 dec. 1966, (în colab.).
126. "Rolul ergoterapiei în evoluția bolnavilor cu psihoza maniacodepresivă", ibidem, (în colab.).
127. "Considerații medico-legale asupra implicațiilor judiciare în psihozele afective", ibidem, (în colab.).
128. "Considerații asupra interrelațiilor dintre nevroze și psihoze afective", "Rev. med. chir.", 1966, p. 266, resum., (în colab.).
129. "Implicațiile diagnosticului psihiatric în siguranța circulației", ibidem, p. 272, 9în colab.).
130. "Considerații asupra organizării și eficienței ergoterapiei la bolnavii psihici", ibidem, 2, 1966, p. 539, (în colab.).
131. "Considerații asupra eficienței dixyrazinei (esucos) în psihosindroamele de tip depresiv-melancolic", ibidem, p. 539, (în colab.), resumat.
132. "Considerații asupra tratamentului cu nortriptylin (notrilen în sindroamele depresive)", ibidem, 3, 1966, p. 804, (în colab.), resumat.
133. "Contribuții la studiul fiziopatologiei schizofreniei pentru cifre la un oligofren", ibidem, 3, 1966, p. 804, (în colab.), resumat.
134. "Contribuții la studiul siziopatologiei schizofreniei", comunic. la "Al IV-lea Congres mondial de psihiatrie", Madrid, 5-11 sept. 1966, resumat.
135. "Contribuții asupra psihosindroamelor consecutive

tulburărilor de circulație cerebrală”, “Conf. Naț de Neurol.”, Buc., 29 sept. - 1 oct. 1966, p. 315, (în colab.), rezumat.

136. “Variatiile și semnificația cromatinei sexuale cercetată pe un lot de 830 oligofreni”, “Conf. naț de med. legală”, Buc., 3-5 nov. 1966, p. 50-51, (în colab.), rezumat.

137. “Stările reactive și corelațiile lor cu alte forme nosologice și psihomatrice”, comunic. la conf. “Psihogeniile”, Buc., 3-4 nov. 1967, (în colab.).

138. “Considerațiuni asupra interrelațiilor dintre psihogenii și onirofilie”, ibidem, (în colab.).

139. “Aprecieri comparative privind modificările ideo-afective în stările nevrotice și nevrotiforme”, ibidem, (în colab.).

140. “Considerații asupra stărilor reactive în expertiza psihiatrică”, ibidem, (în colab.).

141. “Despre modificările personalității în stările nevrotice”, comunic., la “Asoc. psihologilor din România”, Filiala Iași, 20 nov. 1967, (în colab.).

142. “Particularitățile nivelului funcțional al concentrării atenției la oligofrenii”, ibidem, (în colab.).

143. “Date preliminare privind epidemiologia nevrozelor în întreprinderile industriale din orașul Iași”, comunic. la “Ses. șt. Inst. Medico-Farm.”, Iași, 1-2 dec. 1967, (în colab.).

144. “Modificările adenozin-trifosfatului în lichidul cefalorahidian al bolnavilor psihici”, ibidem, (în colab.).

145. “Psihopatia prin training autogen”, referat general, “Rev. med. chir.”, 1, 1967, p. 268, (în colab.), rezumat.

146. “Orientări actuale în psihiatria medico-legală”, ibidem, p. 272, (în colab.), rezumat.

147. “Considerații medico-legale asupra responsabilității atenuante”, ibidem, p. 272, (în colab.), rezumat.

148. “Considerații asupra sindroamelor depresive somatogene”, ibidem, 2, 1967, p. 541, (în colab.), rezumat.

149. “Modificările ideo-afective în sindroamele nevrotice și nevrotiforme”, ibidem, 3, 1967, p. 802, (în colab.), rezumat.

150. “Considerații asupra reabilitării sociale a bolnavilor psihici”, ibidem, 2, 1967, p. 507-509, (în colab.).

151. “Considerații asupra incidenței și implicațiilor medico-pedagogice ale encefalopatiilor infantile”, ibidem, p. 329-332, (în colab.).

152. “Date asupra dezvoltării neuropsihice la un grup de 176

prematuri", ibidem, 3, 1967, p. 581-586, (în colab.).

153. Considerații asupra factorilor endocrini în psihosindroamele puerperale", "Șt. și cercet. de endocrinologie", t. 18, nr. 1, 1967, p. 57-62, (în colab.).

154. "Contribuții la studiul lichidului cefalo-rahidian în Clinica psihiatrică", "Viața med.", vol. IV, nr. 16, 1967, p. 1127-1130.

155. Orientări actuale privind rolul factorului subiectiv și al tulburărilor psihice în delincvență", raport la "Conf. med. leg.", Constanța, 17 mai 1968, (în colab.), comunicare.

156. "Evocări din istoria evoluției primei <<Societăți române de neurologie, psihiatrie, psihologie și endocrinologie>> și perspective actuale în dezvoltarea tradițiilor școlii de la Socola", comunic., la "Semicentenarul S.R.N.P.E.", Spit. Socola, Iași, 24 dec. 1968.

157. "Problemele actuale ale asistenței psihiatrice în Moldova", raport prezentat la "Consfătuirea regională de psihiatrie socială", Iași, Grajduri și Șipote, 13-14 oct. 1967, "Rev. med. chir.", Iași, 1, 1968, p. 249-250, rezumat.

158. "Contribuții la elaborarea psihodiagnosticului în oligofrenie", "Conf. naț. de psihologie", Buc., 21-23 oct. 1968, p. 182, (în colab.), rezumat.

159. "Observations concernant les modifications ideo-affectives dans les etates nevrotiques", "Ann. méd. psychol", T. I, an 126, nr. 3, 1968, p. 403-408, (în colab.).

160. "Particularități psihopatologice în tulburările de comportament la copii și adolescenți", comunic. la "Conf. naț. de psihiatrie", Buc., nov. 1959, (în colab.).

161. "Critères pour une classification dynamique bio-psycho-sociale de la psychiatrie", "The Israel Annals of Psychiatry", nr. 2, 1969, p. 235, rezumat.

162. "Sur la rôle de traumatismes affectifs dans l'apparition des états onirophiliques", ibidem, vol. VII, nr. 2, 1969, p. 234, (în colab.), rezumat.

163. "Considerații privind particularitățile clinice în cadrul nosologic al psihopatiilor", "Conf. naț. de psihiatrie cu tema <<Psihopatiile", Buc., nov. 1969.

164. "Evocări din istoria evoluției primei <<Societăți române de neurologie, psihiatrie, psihologie și endocrinologie>> și perspective actuale în dezvoltarea tradițiilor <<Școlii de la Socola>>", "Rev. med. chir.", Iași, XXIII, ian-mart. 1969.

165. "Probleme de ergoterapie, stabilirea capacității de muncă

și recuperare” Raport la Consfătuirea cu tema: “Probleme de terapeutică și reabilitare a bolnavilor psihici”, Iași, 30 oct. 1970, comunicare.

166. “Semnificația factorului ecologic în delincvența juvenilă”, comunic. la “Congr. de psihiatrie”, Budapesta, febr. 1970, (în colab.).

167. “Acțiunea farmacodinamică a metronidazolului în tratamentul alcoolismului”, comunic. la “Congr. de fiziologie”, Brașov, aug. 1970, (în colab.).

168. “The impact of medico legal psychiatry on criminology a 3-rd” comunicare la “International Congres of Social Psychiatry”, Zagreb, 21-27 sept. 1970, p. 75, (în colab.).

169. “Psihiatric asistence în potențial suicides 3-rd”, ibidem, p. 107, (în colab.).

170. “Bio-psycho-social Implications of Alcholic Psychosyndrome”, comunicare la “3-rd International Congres of social Psychiatry”, Zagreb, 21-27 sept. 1970, p. 112.

171. “Contribuții la studiul psihosindroamelor în interferență cu normalitatea cauzatoare de eșec adaptativ în condițiile mediului industrial din Municipiul Iași”, comunicare la “A II-a Soc. Șt. a Acad. de Șt. Med.” cu tema “Relații om-mediul”, Buc., 17-18 dec. 1970, (în colab.).

172. “Electroencephalographische untereuchugen der prozoosheftigkeit von neurologe”, “I. National Kongresees mit internationaler Beteiligung in Leipzig 6-8 mai 1970”, (în colab.), comunicare.

173. “The impact of Medicolegal Psychiatry on Criminology”, comunicare la “3-rd International Congres of Social Psychiatry”, Zagreb, 21-27 septembrie 1970, p.75, (în colab.).

174. “Psihiatric Asistence in Potential Suicides”, ibidem, p. 107, (în colab.), comunicare.

175. “Bio-Psiho-Social Implications of Alcoholic Psycho-sindrome”, ibidem, p. 112, comunicare.

176. “Contribuții la studiul psihosindroamelor în interferență cu normalitatea cauzatoare de eșec adaptativ în condițiile mediului industrial în municipiul Iași”, comunicare la “A II-a ses. șt. a Acad. de Șt. Med”, cu tema “Relații cu mediul”, Buc., 17-18 dec. 1970, (în colab.).

177. “Observații clinice preliminare asupra tratamentului cu metronizadol în etilismul cronic”, “RNPN”, XV, 4, 1970, p. 301-

306, (în colab.).

178. "Sindromul xyy și comportamentul aberant. Considerații pe marginea unui caz analizat clinic și citogenetic", "Rev. chir.", LXXIV, apr. - iunie 1970, nr. 2, p. 468-490 (în colab.).

179. "L'actualité nosologique dans la psychiatrie contemporaine", "Ann. méd. psycholog", t. 1, nr. 1, 1970, p. 505-520.

180. "Comportamentul aberant în relațiile cu mediul", Ed. Junimea, Iași, 1970, (în colab.).

181. "Starea actuală a bolilor psihice în România", în "Planul național de apărare și promovare a sănătății mintale", Min. sănăt., Buc., 1970 (uz intern).

182. "Le rôle de l'école de Socola dans le développement de la psychiatrie contemporaine", "Rev. med. chir.", LXXXIV, oct-dec. 1970, nr. 4, p. 1023-1025.

183. "Rolul factorilor bio-psiho-sociali în procesul activității productive", comunicare la "Simpozionul <<Forța de muncă în R.S.R.>>", Iași, mai, 1971.

184. "Opțiuni în orientarea profesională", ibidem, (în colab.).

185. "Bugetul de timp în adolescență", ibidem, (în colab.).

186. "Modificări operatorii ale gândirii în epilepsie", comunicare la "Conf. naț de psihologie", Buc., nov, 1971, (în colab.).

187. "Aspecte privind comportamentul oligoid", ibidem, (în colab.).

188. "Aspecte ale epilepsiei în municipiul Iași", Iași, comunicare la "Conf. naț de neurol.", masă rotundă, Buc., oct. 1971, (în colab.).

189. "Date cu privire la riscul de eșec adaptativ în procesul muncii industriale", comunicare la "Conf. de psihol. mod.", Cluj, nov. 1971, (în colab.).

190. "Orientări actuale privind rolul factorului subiectiv și al tulburărilor psihice în delincvență", "Probl. de med. leg", 9, 1971, (în colab.).

191. "Dominantele psihologice la adolescenți", comunicare la "Conf. de psihol. med", Cluj, nov, 1971, (în colab.).

192. "Date preliminare privind aplicarea testului M.M.P.I în clinica psihiatrică", ibidem, (în colab.).

193. "Problemele metodologice ale organizării acțiunilor de sănătate mintală", comunicare la "Seminar OMS", Salzburg, iunie, 1971.

194. "Les limites de la notion de psychopathie-commen entité

psychiatrique", comunicare la "V-ème Congres Mondial de Psychiatrie", Mexico-City, nov. 1971.

195. "Al V-lea Congres mondial de psihiatrie din Mexic comunicare la "USSM", Iași, 18 dec. 1971.

196. "Aspecte medico-legale psihiatrice în cercetarea factorului subiectiv al delincvenței", "Rev. med. chir." Iași, 1, 1971, p. 41-46, (în colab.).

197. "La signification des facteurs écologiques dans la génération des troubles de comportement de la periode du développement", ibidem, 2, 1971, p. 323-331, (în colab.).

198. "Consideration sur les aspects actuels de l'assistance psychiatrique en Roumanie", "Acta Psychiatria Belgica", 1971, p. 121-126.

199. "Orientări actuale privind rolul factorului subiectiv și al tulburărilor psihice în delincvență", "Medicina legală", 9, 1971, (în colab.).

200. "Considerații asupra implicațiilor bio-psiho-sociale a onirofiliilor", comunicare la "Al IV-lea Congres Internațional de psihiatrie socială", Jerusalima, mai 1972.

201. "Tratamentul psihozei maniaco-depresive cu sărurile de litu. Rezultate preliminare după 3 ani de tratament cu carbonat de litu a BMD în Spitalul de psihiatrie <<Socola>> Iași, comunicare la "USSM" Iași, 1972, (în colab.).

202. "Considerații privind metodologia organizării acțiunilor de ergoterapie", comunicare la "Conf. de ergoterapie", Iași, iulie 1972.

203. "Considérations concernant les criteres de preservations et de promotion de la santé mentale", curs OMS pentru cadre medii, sub egida Institutului internațional de studii a copilului, Iași, oct. 1972.

204. "Aspecte actuale în asistența medico-legală psihiatrică", comunicare la "Conf. de med. leg.", Timișoara, 27 oct. 1972, (în colab.).

205. "Criterii metodologice de apărare și promovare a sănătății mintale a tineretului, ca parte componentă a procesului de integrare socio-profesională", comunicare la "Ses. șt. a Centrului de studii pentru problemele tineretului", Fil. Iași, nov. 1972, (în colab.).

206. "Considerații cu privire la studiul unor cauze de eșec adaptativ instructiv-educativ la studenții din Centrul universitar Iași", ibidem, (în colab.).

207. "Date preliminare privind încadrarea socio-profesională a tinerilor din UFS Iași", ibidem, (în colab.).

208. "Rolul familiei și școlii în informarea și orientarea școlară profesională", ibidem, (în colab.).

209. "Adolescență și adaptare", comunicare la "St. a U.T.C. București", 1972.

210. "Semnificația și tendințele psihoterapiei în medicina contemporană", "Rev. med. chir.", Iași, LXXVI, 2, 1972, p. 463-469.

211. "Asistența psihiatrică a potențialității suicidare", (în franceză), "Rev. med. chir.", Iași, 3, 1972, p. 655-661. (în colab.).

212. "Bugetul de timp la adolescenți", în "Sociologia în acțiune", Ed. Junimea, Iași, 1972, p. 513-521, (în colab.).

213. "Considerations upon the attempts of suicide during infantjuvenile growth period", "Acte psychiatria Belgica", 1972, p. 413-423, (în colab.).

214. "Considerații cu privire la sociograma tinerilor salariați din principalele întreprinderi industriale ale municipiului Iași", comunicare la sesiunea "Creșterea eficienței activității UTC", Iași, 6-7 apr. 1973, (în colab.).

215. "Principii și metode de elgoterapie în reabilitarea și reinsertia socio-profesională a bolnavilor psihici", comunicare a "USSM" Iași, Cercul de Recuperare", 24 mai 1973, (în colab.).

216. "Date privind incapacitatea permanentă de muncă prin boli psihice în municipiul și județul Iași", ibidem, (în colab.).

217. "Considerații ecologo-epidemiologice privind bolile psihice la populația infantilă din municipiul Iași", comunicare la consfătuirea "Dezvoltarea psihomotorie a copilului preșcolar și a copilului deficient: probleme de recuperare", Iași, 24 apr. 1973, (în colab.).

218. "Date privind dezvoltarea tardivă a copilului născut prematur", ibidem, (în colab.).

219. "Probleme actuale și perspective privind recuperarea medico-socială a copilului deficient în corelație cu morbiditatea neuro-psihică în municipiul Iași, ibidem, (în colab.).

220. "Réflexions sur la signification de la psychothérapie dans la médecine contemporaine", comunicare la "Al IX-lea Congres internațional de psihoterapie", Oslo, 25-30 iunie 1973.

221. "Quelques considérations sur la signification d'un Développement tridimensionnelle de la psychiatrie contemporaine

en Roumanie”, comunicare la Clinica de psihiatrie a Universității din Leidea-Olanda, sept. 1973.

222. “Aspecte actuale în asistența medico-legală psihiatrică”, “Rev. med. chir.”, Iași, 3, 1973, p. 449-459, (în colab.).

223. “Tentativele de suicid în perioada infantil-juvenilă”, ibidem, 1, 1973, p. 25, în engleză, (în colab.).

224. “Cunoștințe și opțiuni în orientarea școlar profesională”, în “Sociologia în acțiune”, Ed. Junimea, Iași, 1973, p. 437-451. (în colab.).

225. “Asistența medico-legală psihiatrică”, “Rev. med. chir.”, Iași, 4, 1973, p. 449, (în colab.).

226. “Unele aspecte teoretice și metodologice în reabilitarea medico-socială a bolnavilor psihici”, (Rev. de neurol, psihiatr., neurochir., neurol.), 2, 1973, p. 107-114, (în colab.).

227. “Date privind dezvoltarea tardivă a copilului născut prematur”, “Rev. Soc de igienă și sănătate publică”, 12, 1973, (în colab.).

228. “Quelques considérations sur la signification d’un concept tridimensionnel dans la développement de la psychiatrie contemporaine”, “Annales-médico-psychologiques”, Paris, t. I, 132, année, 3, 1974, p.341-355.

229. “Adolescență și adaptare”, Ed. Centrul pentru problemele tineretului 1974, (în colab.).

230. “Contributions à l’étude de l’influence de carbonate de lithium sur l’évolution des psychoses hyperthymiques”, “Acta psychiat. Belg.”, 74, 1974, p. 241-253, (în colab.).

231. “Reflections on significances of psychotherapy in contemporary medicine”, “Proc. 6th int. congr. psychiatr.”, Oslo, Ed. S. Karger, Basel, 1975.

232. “Itinerar psihiatric”, Ed. Junimea, 1975.

233. “Școala de la Socola și psihiatria contemporană”, în “Ses. șt. <<Relațiile interdisciplinare ale psihiatriei>>. La a 70-a aniversare a spitalului Socola, 17-18 oct. 1975”, editat 1976.

234. “Spitalul contemporan de psihiatrie și acțiunile de asistență psihiatrică extraspitalicească”, ibidem, (în colab.).

235. “Observații privind eficiența ASFA în clinica psihiatrică”, ibidem, (în colab.).

236. “Relații hemostazice în alcoolodependență”, ibidem, (în colab.).

237. “Studiul privind acțiunea protectivă a piracetamului

comparativ cu ASFA în intoxicația cronică alcoolică la șobolan", ibidem, (în colab.).

238. "Semnificația clinică a factorului SH_2 , în alcooldepenedență", ibidem, (în colab.).

239. "Considerații cu privire la cercetarea ecologoepidemiologică a eșecului adaptativ socio-profesional și instructiv-educativ", ibidem, (în colab.).

240. "Alcoolismul - implicații bio-psiho-sociale" (1976), (în colab.).

241. "Psihoterapia integratoare", 1976.

242. "Psihoterapia", 1981.

243. "Viitorul psihiatriei", 1982.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Alice Ouatu: "Nu poți fi un bun psihiatru, dacă nu cunoști îndeaproape oamenii" (interviu cu prof. dr. Petre Brânzei), "Flacăra Iașului" nr. 9383, 28 noiembrie 1976, p. 2; C. Gh. Marinescu: "Un secol de învățământ medical superior la Iași", vol. II, I.M.F. (1948-1979)", Iași, I.M.F. 1979, p. 36, 72, 75, 79, 127, 128, 177, 186, 187, 188, 189, 191, 195, 224, 242, 245; I.M. Ștefan și Edmond Nicolu: "Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești", Buc., Ed. Albatros, 1981, p. 187; "Prof. Dr. Petre Brânzei (necrolog)", "Flacăra Iașului", anul 41, nr. 11948, 10 martie 1985, p. 191-192; "Petre Brânzei (necrolog)", "Cronica", Iași, anul 20, nr. 11, 15 martie 1985, p. 7; "Profesor dr. Petre Brânzei (necrolog)", "Rev. med. chir." Iași, anul 89, nr. 1, ian.-mart. 1985, p. 191-192; Titus Raveica: "Savantul Petre Brânzei sau despre bonomie ca terapeutică", "Cronica", Iași, anul 20, nr. 36, 6 septembrie 1985, p. 6; "Prof. Dr. Petre Brânzei (1916-1985). In memoriam", "Rev. Med. Int. Neurol. Psih. Neurochir.", anul 30, nr. 4, oct. - dec. 1985, p. 315-316; Ghoerge Matei: "In memoriam: Pete Brânzei- un om pentru semenii", "Opinia", Iași, anul 3, nr. 548, 11 martie 1992, p. 3; Titus Raveica: "Memoria amfiteatrelor", Buc., Ed. Tinerama, 1994, p. 137-141; "Cimitirul Eternitatea Iași", Iași, Ed. "Cronica", 1995, p. 61; C. Romanescu: "Prof. dr. Petre Brânzei", "Viața medicală", Buc., nr. 52, 29 dec. 1995, p. 5; Ionel Maștei: "Personalități ieșene", vol. VI, Iași, Ed. "Opinia", 1996, p. 80-82.

BRIESE, OTTO *)

S-a născut la Iași, la 25 iunie 1889.

În 1909 se înscrie la *Școala de arte frumoase* din Iași, unde, cu ocazia expoziției din 1909, expune pentru prima oară, obținând premiul I, "Lecomte de Noüy", în valoare de 120 de lei, pentru un desen după natură.

Tot în 1909 pleacă pentru studii la München, în drum vizitând și Viena.

În 1911 absolvă *Academia de arte frumoase* din Iași, pleacă apoi la București, unde în 1912 își dă examenul de capacitat, după care este numit profesor la gimnaziul Vaslui, de unde se mută, prin transfer, la Iași, la catedra lui Octavian Băncilă.

Este numit la Academia de arte frumoase ieșeană, în 1933, suplinitor al catedrei de pictură și compoziție.

Revine în învățământul liceal.

Încetează din viață în 1985, fiind înmormântat la Cimitirul "Eternitatea" Iași, parcela 23, rândul 4, loc. 4.

Rămâne pictorul munților, apelor, pădurilor și luncilor noastre, al mahalalelor și caselor moldovenești, al mahnirilor terestre.

Din picturi:

- "Case de mahala din Iași";
- "Extaz"
- "Profil de fată";
- "Pansele"
- "Strada Sf. Ștefan"
- "Casa lui Basarabeanu"
- "La trei fântâni"
- "Stradă Iași"
- "Stradă din Mangalia"
- "Copilul dormind"
- "Soldatul rus"
- "Mănăstirea Agapia"

*) reprodus din lucrarea lui Lucian Predescu, "Enciclopedia Cugetarea". Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 131, (cu excepția paragrafului 7).

BRUDARIU, ADRIAN

“avocat n/ăscut/ 26 Aug. 1863 în Dobrovăț/ județul Vaslui.

A urmat *Liceul Național* din Iași.

Licențiat în drept Iași.

Fost magistrat. Comandantul eroinei Ecaterina Teodoroiu în marele război.

Președintele org/anizației/Frontul Românesc din Gorj și vicepreșed/inte/ al org/anizației/ de Timiș - Torontal.

Deputat 1927-1928.

Președintele secțiunii sociologice și politice a Institutului Banat-Crișana, Timișoara”¹⁾

La 29 iunie 1933 Adrian Brudariu împreună cu alți prieteni, s-au desprins din “Partidul Țărănesc” (dr. N. Lupu)²⁾ înșriindu-se la “Partidul Țărănesc Independent”³⁾ Acest nou partid al lui Brudariu a făcut posibilă intrarea în “Partidul Național Țărănesc” la 27 decembrie 1933.

¹⁾ Reprodus din Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 132.

²⁾ “Țăranul”, Timișoara, anul I, nr. 1-2, 15 septembrie 1933.

³⁾ Ioan Scurtu: “Din viața politică a României 1926-1947”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1983, p. 277-278.

BURDUN , GEORGE N.

Acest profesor și publicist s-a născut la 12 aprilie 1899 în satul Gârbești, comuna Dobrovăț, județul Vaslui, unde a urmat cursurile școlii primare.

A urmat, în continuare, cursurile *Școlii normale de băieți "Vasile Lupu"* din Iași (promoția 1921).

Pentru a putea urma cursurile unei facultăți, a fost nevoit - conform legilor de atunci - să dea examene de diferență de liceu și bacalaureatul, într-un liceu din București (1925).

Între 1925 - 1928 a urmat cursurile *Facultății de Litere și Filosofie* din Capitală, după care a ocupat un post de învățător în Zahorna, județul Iași.

La 1 septembrie 1927 a ocupat un post de profesor suplinitor în Piatra Neamț; după susținerea examenului de capacitate devine profesor titular în orașele Bălți, Turnu Măgurele și Brăila.

Atras de literatură, debutează în 1923 în publicistica din Iași a scos periodicele "Vorbă și faptă" și "Tribuna"

A semnat colaborările sale sub pseudonimul Quintilian.

Soția sa, Lucia Burdun, pedagog, a scos cartea "Naturalismul în pedagogie", Tip. "Dunărea", Brăila, 1935, 75 p.

BIBLIOGRAFIE

- "Evoluția idealului educativ", Piatra Neamț, 1929, Tip. Lumina, 147 p.

- "Educația prin instrucțiune în lumina pedagogiei herbartiene", ibidem, 1929, 55 p.

- "24 ianuarie", Turnu Măgurele, 1932.

- "I. Creangă", 1932.

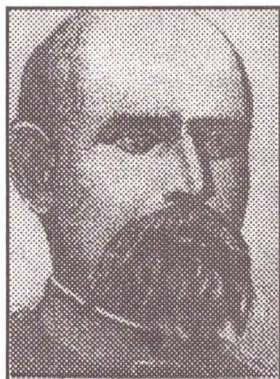
- "M. Eminescu", Brăila, 1935.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *"Cugetarea"*, Buc., Ed. Cugetarea Georgescu-Delfras, 1940, p. 145; "Bibliografia pedagogică românească", Buc., Tiparul Universitar, 1939, p. 44-45.

BUȘILĂ, DIMITRIE¹⁾

“(n. 15 februarie 1836, Satul Racova, com. Gârceni, jud. Vaslui - m. 31 august 1877, Grivița, Bulgaria).

Născut într-o familie veche de răzeși, D.B. se înrolează voluntar, cu gradul de soldat, la 10 aprilie 1858, în regimentul 1 de linie. Avansează relativ repede - caporal la 1 martie 1861, sergent la 1 aprilie 1862, sergent-major la 1 august 1863, sergent-adjutant la 24 iunie 1864 - până la gradul de sublocotenent, la 30 august 1864, când este mutat la Inspectoratul 3 grăniceri.

De la 1 aprilie 1866 D.B. se află în Compania de grăniceri de la Oituz.

La 10 mai 1868 este înaintat la gradul de locotenent și numit la Compania de pompieri din Iași, iar de la 1 ian. 1874, avansat căpitan comandă o companie în Regimentul 5 dorobanți. Comandă, succesiv, compania 12 din Regimentul 8 dorobanți, în anul 1875, și compania 6 (Târgu- Ocna) a batalionului 2 <<Bacău>> din Regimentul 14 dorobanți.

În 1877, la decretarea mobilizării, Regimentul 14 dorobanți se află încadrat în Divizia 4 infanterie. De la 30 aprilie, compania sa, împreună cu două secții din Regimentul 4 infanterie. De la 30 aprilie, compania sa, împreună cu alte două secții din Regimentul 4 artilerie, ocupă poziții defensive pe malul Dunării, între Corabia și Bechet.

Prin Î[naltul] D[ecret] nr. 1377, D.B. este decorat cu medalia “Virtutea Militară” de aur pentru curajul și modul în care s-a comportat subunitatea sa în timpul bombardamentelor otomane asupra localităților Islaz, Bechet și Corabia din 4, 10, 15, 20 și 27 mai.

La 16 iulie, D.B. trece cu întreg regimentul Dunărea. În ziua de 30 august compania sa împreună cu restul batalionului 2 și cu alte trupe din Divizia 4 infanterie, constituie eșalonul de rezervă al diviziei, pus sub comanda colonelului Grigore Cantilli.

Înlocuind în poziții batalionul 1 al Regimentului 14 dorobanți, care contribuise la ocuparea redutei <<Grivița 1>>, D.B. participă cu subunitatea sa la respingerea puternicului contraatac otoman

din 31 august. Comandantul companiei 6 - pentru care <<disciplina și simțul datoriei>> erau sfinte și <<iubirea de țară vibra adânc în inima sa>> - își îndeamnă și își îmbărbătează ostașii, strigând <<Înainte băieți, nu vă lăsați!>>. Presiunea otomană din flancul drept al apărătorilor este stă vilită. D.B. este însă rănit mortal, un glonte lovindu-l în cap. Pentru neînfricarea cu care și-a condus subunitatea, contribuind la oprirea contraatacului inamic, D.B. a fost decorat postmortem, cu <<Trecerea Dunării>>, <<Apărătorilor Independenței>> și <<Medalia comemorativă de campanie>> rusă. Relatând despre comportarea sa eroică, ziarul "Războiul" scria: <<memoria căpitanului român, mort pe câmpul de vitejie pentru îndeplinirea datoriei către țară, este un soare care revarsă raze de mângâiere și încălzește inimile>>.

Încetează, deci, din viață în luptele de la Grivița, la 30 august 1877.

Fiul său a devenit profesor universitar la "Școala de poduri și șosele" din București.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

"Anuar", 1877, ziarul "Războiul", din 1 noiembrie 1877 (cu foto); Calmuțchi, Gh., "Eroii morți", p. 57, (cu foto); Olteanu Constantin, Ceașescu Ilie, Mocanu Vasile, Bejancu Gheorghe, "Asalt la redute", Buc., Ed. Militară, 1977, p. 70-72; xxx, "Itinerare eroice", 1977, p. 198-199; Tucă Florian, Cociu Mircea, Chirea F., "Bărbați ai datoriei. 1877-1878", Buc., Ed. Militară, 1979, p. 38-39.

¹⁾ articol reprodus d in lucrarea "Bărbați ai datoriei 1877-1878", Buc.. Ed. Militară, 1979, p. 38-39. Autori, F. Tucă. M. Cociu și F. Chircea.

BUTUREANU, VALERIU

Este născut în Iași la 1889, oraș în care a urmat cursurile școlii primare și ale *Liceului Național* (promoția 1907), după care a frecventat cursurile *Facultății de Istorie și Filozofie* a Academiei Mihăilene din Iași.

Pleacă la Paris pentru studii de specializare, unde-și susține teza de doctorat în 1922 cu “*Études sur la corréalité*”

Revenit în țară a fost numit subdirector în Ministerul Sănătății Publice, Muncii și Ocrotirii Sociale, sub guvernul liberal (ministru fiind N.N. Săveanu, 30 oct. 1923-29 mart. 1926).

În acea perioadă și-a susținut examenele de capacitate pentru învățământul secundar la *Limba latină* (1925).

După abandonarea ministeriatului în care lucrase, și-a început cariera didactică la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui. După câțiva ani s-a transferat la *Gimnaziul Alexandru cel Bun*, apoi la *Liceul Național*, ambele din Iași.

La 15 decembrie 1933 a fost numit director al *Școlii normale Vasile Lupu* din Iași, în locul lui Vasile Harea, la care a funcționat până în 1935. A deținut funcția de director al *Școlii de aplicație* a acestei școli normale.

Din cauza programelor analitice foarte încărcate, de atunci, care nu permiteau elevilor o asimilare profundă a culturii (ei învățau pentru notă și examen) l-a determinat pe Valeriu Butureanu să înainteze ministerului un raport, cerând eliminarea din programa analitică a detaliilor și amănuntelor, care aveau numai un caracter abstract și teoretic, nelegat de viitoarea profesie a normaliştilor. “Numai astfel elevii vor avea posibilitatea de a desfășura o activitate descătusată de amenințarea catalogului. Dintr-un element pasiv, deprins să înregistreze cunoștințele mecanic, elevul își va exercita spiritul de inițiativă, de cercetare personală, transformându-se într-un element viu și dinamic, cu dragoste de muncă, interesat în tot ceea ce face și dornic de a se cultiva singur prin studiu și printr-o lectură bogată” 1) Tot în acel raport Valeriu Butureanu arăta și rolul pe care-l poate juca profesorul în combaterea “supraîncărcării” elevilor.

Dar directorul a fost preocupat și de soarta Școlii primare de aplicație. Conform legii din 1924 școala primară era organizată pe două cicluri: cursul primar (clasele I - IV) și cursul complementar

(clasele V-VII). Dar absolvenții școlilor normale nu erau pregătiți să predea la cursul complementar, motiv pentru care directorul sus-menționat a cerut ministerului să aprobe organizarea concursului complementar la Școala de aplicație, propunere cu care ministerul a fost de acord. Astfel, la 1 oct. 1934 a luat ființă clasele V-VI, iar peste un an și clasa a VII-a. Același director a propus ministerului ca Școala de aplicație amintită să poarte numele lui Constantin Meissner fondatorul acelei școli (la 16 mai 1934).

Sub conducerea lui Vladimir Butureanu, Școala Normală pe care o conducea a fost vizitată de studenții și profesorii practicanți (și nu numai!), de profesorul Leon Brunschvieg (membru al Institutului Franței), de studenți polonezi de la Universitatea din Lvov, de 150 de auditori ai cursurilor universitare de la Vălenii de Munte, conduși de prof. univ. Berechet, de către învățătorii participanți la Congresul Asociației generale a învățătorilor din România (ținut la Iași, între 8-10 sept. 1934, în frunte cu D.V. Toni), iar la 7 iulie 1935 școala a primit vizita unui grup de învățători din județul Odorhei²⁾.

La 15 septembrie 1935, revine la catedra sa de la *Liceul Național ieșean*, unde s-a afirmat ca un desăvârșit profesor. La cursurile sale, aborda probleme din domeniul științelor, filologiei, dreptului și filosofiei.

A fost un prolific publicist, colaborând la reviste ieșene din țară, cu articole documentate de sociologie, filosofie, istorie, economie, pedagogie, el fiind avantajat și de poliglotismul său (cunoștea limbile franceză, engleză, germană, italiană și rusă), deci putând să abordeze nemijlocit izvoarele fizlosofiei moderne europene.

A încetat din viață la 19 noiembrie 1945, la Iași, după ce s-a întors din refugiu.

BIBLIOGRAFIE

- "Solidarismul social", 1929.
- "Originea și evoluția ideii morale", 1930.
- "Determinismul social", 1932.
- "Ideea de progres", 1933.
- "Filosofia lui Schopenhauer", 1938.
- "De la Hegel la Marx", 1939.
- "De la Marx la Schmoller", 1939.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Ion Străchinaru: "Contribuția lui Valeriu Butureanu la propagarea filosofiei marxiste în perioada interbelică", vol. "Prezențe active în cultura românească. Foști profesori și elevi ai *Liceului Național* din Iași", Iași, "*Liceul Național*", 1978, p. 100-107; *Liceul pedagogic "Vasile Lupu" din Iași* (1855-1980), Iași, f.a., p. 169-170; "Omagiu la 125 de ani de la înființare" (1855-1980), Iași, *Liceul Pedagogic "V. Lupu"*, Iași, 1980, p. 101; Ionel Maftei: "Personalități ieșene", Vol. IV, Omagiu, Iași, 1982, p. 57-58.

¹⁾ Arh. St. Iași, Fond. "Școala Normală Vasile Lupu" din Iași, fond 272, dosar 756/B (state personale).

²⁾ "Anuarul Școlii normale Vasile Lupu" din Iași pe anii 1938-1939", (cuprinzând însemnări despre viața școlii în anii școlari 1932-1938), p. 537.

CALMUSCHI, CONSTANTIN

S-a născut în Bârlad, la 23 noiembrie 1868, oraș în care urmează cursurile școlii primare și ale *Liceului Codreanu*, pe care-l absolvă în 1886, având coleg de clasă și de promoție cu viitorul profesor universitar Vasile Sion.

În 1891 își susține examenul de licență în litere și filosofie la Universitatea București, după care pleacă la studii de specializare la Florența și Paris.

La 1 octombrie 1892 este numit profesor secundar la Bârlad, unde, împreună cu alt profesor de istorie, de curând încadrat la *Liceul Codreanu* și la *Școala normală de băieți*, George Constantinescu- Râmnicăeanu, scot ziarul local, de factură conservatoare, "*Steaua*", numai patru numere (25 martie - 15 aprilie 1893).

În anul școlar 1893-1894 îl întâlnim revizor școlar, inspectând școlile primare din județul Tutova.

De la Bârlad se transferă cu catedra la *Liceul Vasile Alecsandri* și la *Școala normală Costache Negri*, ambele din Galați. La Galați devine conservator - democrat și discipol al profesorului estetician Mihail Dragomirescu. Acolo C. Calmuschi a ținut numeroase conferințe alături de mentorul său, de Tache Ionescu (președintele partidului său), de Ovid Densusianu etc. (în 1908 a vorbit alături de Tache Ionescu).

În 1911 și-a scos o lucrare, "Relațiunile politice ale Țărilor Române cu Rusia", în care elogiază aceste relații. Un cronicar al "Neamului românesc", îi replica:

"D.C. Calmuschi, unul dintre cei mai buni profesori din Galați, a tipărit acum câțva timp o carte, tratând despre relațiile noastre cu rușii. Concluziile cărții sunt că noi n-am avut în trecut sprijinitori mai sinceri ca rușii, că ei ne-au fost întotdeauna cei mai cinstiți prieteni. Cel ce va fi îndemnat de d. profesor Calmuschi să scrie astfel de lucruri, nu știu, dar îl putem asigura că nici măcar o cât de mică influență nu va avea cartea d-sale asupra sufletelor românești. Toți istoricii mari ai noștri au dovedit ce gânduri vrăjmașe au nutrit rușii pentru poporul român, iar în afară de spusele istoricilor și de

sentimentul întregului nostru neam, stă ca dovada cea mai puternică a prieteniei rușilor cu noi, biază Basarabie, ce se zbate și astăzi în ghiarele lor hrăpărețe.

Când, peste câteva luni se împlinesc o sută de ani de la răpirea Basarabiei, cartea d-lui Calmuschi vine ca o cumplită lovitură pentru sufletul neamului românesc de pretutindeni.

Cu tot respectul ce-l port fostului meu profesor, d.C. Calmuschi, îmi iau curajul să-i spun că, tipărind această carte, a săvârșit o faptă nepatriotică”¹⁾

Constantin Calmuschi a condus și organizația “*Cercetașii României*” din Galați, a cărei tabără a instalat-o, la începutul anului 1916, în comuna Avrămești, județul Tutova. Un reporter al vremii afirma că “aceasta a dat loc unui interesant studiu pedagogic” din care se pot trage multe și folositoare învățăminte pentru viitor”²⁾

Profesorul Calmuschi este prezent la majoritatea manifestărilor culturale din județul Covurlui, fiind un animator cultural. Astfel, la 10 iunie 1923 a conferențiat la *Căminul Cultural “C. Negri”* din comuna Piscu, județul Covurlui, despre “Rostul înființării bibliotecilor” El fiind inițiatorul căminului și bibliotecii, a fost ales membru de onoare al Căminului.³⁾

Pentru o scurtă perioadă profesorul C. Calmuschi a funcționat și la *Liceul din Vaslui* (1891-1893), prof. de Geografie și director, venit din Ploiești.

În deceniul a treilea al secolului nostru era președintele “*Uniunii Populare*” din Galați.

În acel oraș Calmuschi era și directorul ziarului “*Moldova de Jos*”, foaie de propagandă culturală a “*Muzeului popular din Galați*”, care apărea duminica, din 11 dec. 1927.

Ca fost profesor al *Liceului “Unirea”* din Focșani, C. Calmuschi a participat la 26 octombrie 1928 la întâlnirea promoției din 1903 (25 de ani de la absolvire), ca fost profesor al absolvenților și fost director al liceului.

Demisionează din învățământ și se pensionează.

A fost un conferențiar de seamă și un om cu profunde înclinații artistice și literare.

A decedat în București în 1956 (?).

BIBLIOGRAFIE

A. În volume

- “Gheorge Asachi”, Bârlad, Tip. Cațafani, 1887.

- "Principalele dări ale Moldovei și Țării Românești, mai ales în secolul XVIII", teză de licență, Vaslui, Tip. Cațafani și Onicescu, 1891.

- "Cărțile didactice ale d-lui G. Th. Buzoianu"/ critică literară/, Ploiești, Tip. Modernă, 1894.

- "Geografia României și a țărilor vecine, locuite de români", Ploiești, 1897.

- "Soveja (Din excursiunea geografică făcută de elevii liceului Unirea din Focșani, de la 30 iulie 1899)", în vol. "Lui Titu Maiorescu, omagiu", XV, Februarile MCM, București, Stabilimentul grafic I.V. Socec, 1900, p. 542-550.

- "Reforma școalelor comerciale", Galați, 1903.

- "În Munții Neamțului. A V-a excursiune a elevilor Liceului Unirea/Focșani/", Galați, Tipografia "Buciumul român", P.P. Stănescu, 1903, 139 p.

"Cele trei elemente ale unei bune școale secundare", în "Anuarul *Gimnaziului real Cogălniceanu* din Vaslui pe 1891-1892", anul II, 1892.

- "La șezătoare. Piesă populară într-un act și în versuri", Galați, 1905.

- "Sărmanul Dionis. Piesă scenică în 5 tablouri scoasă și adaptată pentru scenă din nuvela "Sărmanul Dionis" și poeziile lui M. Eminescu, de ...", în vol. "Omagiu lui Mihai Eminescu cu prilejul a 20 de ani de la moartea sa. 15 ianuarie 1850-16 iunie 1909", București, Tip. Socec & Co., 1909, 214 p., (în colab. cu Jean Bart și G. Orleanu).

- "Împrumutul de două milioane ale comunei Galați", Galați, 1906.

- "Din vremea Unirii", Galați, 1909.

- "Relațiunile politice ale Țărilor Române cu Rusia", Galați, Tip. "Buciumul Român", 1911, 296 p.

- "Darea de seamă/.../", 1913.

- "Programul excursiunei/.../", f.a.

- "Școala normală C. Negri/.../", f.a.

- "Din trecutul neamului nostru", conf. la "Ateneul Român", 1947.

B. În periodice

"De demult", în "Albumul literar", 1889, p. 17-18.

"Mama", de Ada Negri, traducere, (poezie), în "Conv. lit",

XXXI, nr. 5, 1 mai 1897, p. 402.

“Viața și opera lui Giuseppe Verdi”, conferință, “Societatea științifico-literară *Milcovu*” și “Ateneul român”, Focșani, 1901.

“Pe culmile creștine”, “Moldova de Jos”, Galați, I, 3, 25 dec. 1927, p. 1.

“Vechile drumuri negustorești în Țările Române”, conferință în Galați, martie 1928.

“Lecții de reținut”, “Moldova de Jos”, Galați, I, 13, 25 martie 1928, p. 1.

“Catedrala episcopală”, ibidem, I, 16, 22 apr. 1928, p. 2.

“Zece Maiu și Regele Carol I-iu”, “Poporul român”, VI, 10, 16, mai 1937, p. 184-185.

“Din trecutul neamului nostru”, conferință, 1947, “Ateneul Român”

“Alte mărturii inedite despre Eminescu”/Fragmente din “Amintirile lui C. Calmuschi”, Argeș, 6 iunie 1967, p. 11.

“Caiete geografice”.

“În Basilicata și Calabria”, comunicare la “Societatea geografilor români”

“Între orașe și sate”, “Opinii școlare”, I, 3, iunie 1923, p. 3-4.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

“Analele Academiei Române”, XXI, 1, 1888, p. 426; “Arhiva”, Iași, XIV, 3-4, martie - aprilie 1903, p. 180; “Luceafărul”, IV, 9, 1 mai 1905, p. 202; Antonovici, I. și Crețu Gr.: “Tipografiile/.../ din Bârlad”, București, Imprimeriile Statului, 1909, p. 65; “Neamul românesc”, VII, 30-31, 20 martie 1912, p. 484-485; V.D.

“Constantin Calmuschi: Relațiunile politice ale Țărilor Române cu Rusia”, Galați, 1911, 296 p., în “Viața românească”, Iași, XXIV, anul VII, 1912, p. 299-300; “Albina”, XIX, 14, 3 ian. 1916, p. 514; “Albina”, XIX, 15, 10 ian. 1916; “Opinii școlare”, I, 3, iunie 1923, p. 18-19; Adamescu, Gheorghe: “Contribuțiune la bibliografia românească”, Fascicola a II-a, București, Tipografia profesională Dim. C. Ionescu, 1923, p. 333; “Moldova de Jos”, Galați, I, 13, 28 martie 1928, p. 3; “Duh nou”, Bârlad, II, 9-10, noiembrie - dec. 1937, p. 29; Predescu, Lucian: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 157; Torouțiu, I.E.: “Studii și documente literare”, vol. XII, Buc., 1940, p. XXIII; Ciopraga, Const: “Literatura română între 1900 și 1918”, Iași, Ed. Junimea, 1970, p. 530; Bucur

Marin: "Istoriografia literară românească", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 505; "Documente literare", Ediție îngrijită de Gh. Cardaș, vol. 2, Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 56; "Scrisori către G. Ibrăileanu", vol. III, Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 285, 292; Titu Maiorescu și prima generație de maioresceni. Corespondență", Buc., Ed. Minerva, 1978, p. 239; Răduică, Georgeta și Răduică, Nicolin: "Calendare și almanahuri românești. 1731-1918. Dicționar bibliografic", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1981, p. 30.

¹⁾ "Neamul românesc", VII, 30-31, 20 martie 1912, p. 484-485.

²⁾ "Albina", XIX, 14-15 din 3 și 10 ian. 1916, p. 514.

³⁾ "Opinii școlare", I, 3, iunie 1923, p. 18-19.

CALMUSCHI, CONSTANTIN

S-a născut în Vaslui în 1886, tatăl lui fiind preot.

În perioada adolescenței improviza spectacole cu concetățeanul și colegul său de școală, viitorul actor Constantin Tănase.

La examenul de sfârșit de an, în 1908, a atras atenția actorilor și directorului teatrului asupra rolului interpretat în “D’ale Carnavalului”

Din 1911 îl găsim stagiar la *Teatrul Național* din Iași, iar în 1918, stagiar clasa I.

Pentru o scurtă perioadă a fost angajat de C. Tănase la Compania “Cărăbuș”

În perioada 1922-1923 a jucat, alături de colegul său, viitorul artist, Miluță Gheorghiu, la Opereta din Timișoara.

Cele mai perfecte interpretări de roluri le-a avut în “Petronius” din “Iluzia fericirii” de Evreinov, în rolul “Cărăbuș” din “Don Vagmistru” și în “Guliță” din “Chirița în provincie”, de V. Alecsandri.

De la 1 ianuarie 1932 cere să fie pensionat din cauză că simțea “o treptată scădere a puterii mele fizice precum și tulburări de cord care mă făceau uneori incapabil de a juca”

A juca alături de Aristizza Romanescu, Agatha Bârsescu, Aglae Pruteanu, State Dragomir, Anicuța Cârjă, Miluță Gheorghiu, Aurel Chirițescu, Șt. Braborescu, Al. Critico, Const. Ramadan, Sorana Țopa, Aurel Munteanu, Any Braesky, N. Șubă, Vasile Boldescu, C. Vernescu - Vâlcea, Aristide Demetriad, Verona Cuzinschi.

Actorul C. Calmuschi “a cunoscut arta rară a reînvierii trecutului, arta de a se lăsa cuprinși și străbătuți de memoria ființelor și lucrurilor care au fost”

Era un om sociabil, volubil, agrea cozeria, coleg desăvârșit, suflet deschis îndatoritor, amabil, politicos, de o deosebită noblete sufletească, foarte iubit de colegi și de public și apreciat de ei și de către directorii *Teatrului Național* ieșean în frunte cu Ionel Teodoreanu.

ROLURI INTERPRETATE

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Anul</i>
?	D-ale Carnavalului	I.L. Caragiale	1908
Brânzovenescu	O scrisoare pierdută	I.L. Caragiale	1912
Spiridon	O noapte furtunoasă	I.L. Caragiale	"
Catindatul	D-ale Carnavalului	I.L. Caragiale	
Băiatul de cafea	Cafeneaua mică	Tristan Bernard	
Statu Palmă	Sânziana și Pepelea	V. Alecsandri	
- Barbă Cot			
Silvestru	Violențele lui Scarpin	Molière	
- Marmeladoff	Crimă și pedeapsă	Hugues le Roux și Paul Ginisty	
Iotomo	Taifun	Melheor Legyell	
Bucco, om al plebei	Martira	Jean Richepin	
Cârciumarul	Ocolul pământului	J. Verne	
Schufterle	Hoții	Fr. Schiller	
Chelnerul	În largul oceanului	?	
Chauvel	Fericirea casnică	Valabreque	
Al doilea om din popor	Două orfeline	?	1913
Un măturător de stradă	Sherlok Holmes	?	
Preotul Lewis Abbot	Amicul Jack	Somerset Maugham	
Petronius	Iluzia fericirii	Evreinov	1929
Un vânător	Viforul	B. Delavrancea	1932
Esen Vogel	Import- export	?	"
Constagnaire	Calea școlarilor	?	
Negrul	Simunul	Lenormand	
Jupânul Jaque	Avarul	Molière	
Martorul mincinos	Cercul de cretă	?	
Vâsc	Comedia morții	?	
Guliță	Coana Chirița în provincie	V. Alecsandri	
Lucien	Kiki	?	
Tinerelul	Bărbierul din Sevilla	Beaumarchais	
Sidney	Pottasch & Perlmutter	?	
Un bucătar	Loc femeilor	?	1932
Titirez	Ciufulici	?	"
Cocoșul	Niță, Nuța și Lăbuș	?	
Polly	Acel care primește palme	?	
Un turc	Burghezul gentilom	Molière	"
Cărăbuș	Don vagmistru	?	?

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Revista "Teatrul", 2, Iași, 28 oct. 1912, p. 11, 17, 18; ibidem, 3, 4 noiemb. 1912, p. 3, 4, 5; ibidem, 5, 18 noiemb. 1912, p. 1, 15, 17; ibidem, 6, 25 noiemb. 1912, p. 17; ibidem, 7, 2 dec. 1912, p. 16; ibidem, 10, 25 dec. 1912, p. 1, 13, 14, 17; ibidem, 12, 10 ian. 1913, p. 16; ibidem, 13, 20 ian. 1913; ibidem 15, 3 febr. 1913, p. 1; Manoliu, Emanoil Al.: "O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc", Tip. H. Goldner, Iași, 1925, p. 132, 133, 146, 155, 157; xxx: "140 de ani de la primul spectacol în limba română", 1958, p. 64, 65; Mancaș, Mircea: "Aristizza Romanescu", E.S.P.L.A., Buc., (1968), p. 176; Massoff, Ioan și Tănase, Radu: "Constantin Tănase", Ed. Meridiane, Buc., 1964, p. 62; xxx: "Istoria teatrului românesc", vol. III, 1919-1944, Ed. Acad. R.S.R., Buc., 1973, p. 371, 375, 387; "Documente ieșene", vol. II, Buc. Ed. Minerva, 1976, p. 98, 203, 229, 257, 262, 293-297.

3

CARP, PETRE P.

Marele om politic de orientare conservatoare, lider al grupării junimiste, de mai multe ori ministru și prim-ministru, președintele Partidului Conservator, criticul literar și traducătorul Petre P. Carp s-a născut la 29 iunie (Sfântul Petru și Pavel) 1837 în Iași, unde, probabil, a urmat cursurile școlii primare.

Bunicul său călătorise mult la Viena la începutul secolului al 19-lea, deci era om cult.

În 1850 P.P. Carp a fost trimis la Berlin unde a urmat cursurile *Gimnaziului francez* sub conducerea hughenotului L'Hardy (la care a și locuit), absolvind acel gimnaziu în 1858 cu mențiunea "primus omnium"

Urmează, în continuare, cursurile universitare de Drept și Economie politică la Bonn (1858-1862), după care revine la Iași.

Întâmplarea a făcut ca în același an să vină la Iași și Titu Maiorescu, care, întâlnindu-se cu Carp, Vasile Pogor, Iacob Negruzzi și Theodor Rosetti, care se asemănau prin temeinice studii în școlile germane, prin dorința lor de a crea o societate culturală (pe care au și întemeiat-o numind-o, inițial "*Ulpia Traiana*", dar rebotezată de Th. Rosetti, "*Junimea*") care în 1864 era deja constituită. Cercul acestei societăți s-a extins lună de lună. Acolo se țineau "Prelecțiuni" cu caracter filosofic, estetic și istoric, dar și cu idei politice" înainte de a face politică activă", mai întâi prin satiră. Membrii *Junimii* încep să aibă afinități cu membrii conservatori din Iași, prin principele Grigore M. Sturdza.

Mult mai târziu, în ședința Camerei Deputaților din 4 dec. 1884, Carp căuta să dea o explicație titulaturii și programului *Junimii*. Prezentând "*Era nouă*" - programul lor - Carp spunea:

"Vă mărturisesc că nu știu ce etichetă aș lua; toate etichetele au fost luate de cel întâiu venit: unul s-a zis conservator, altul liberal-național, altul sincer-liberal, un al treilea liber și independent și când mă întreb: ei bine, sub ce formă să mă prezint, găsesc că toate drumurile au fost deja ocupate de individualități mai mult sau mai puțin grupate în jurul unui sau altui dintre oamenii noștri politici. Chiar publicul se află în această nedormire, și în disperare de cauză ne-a numit *junimiști*, ceea ce reprezintă poate mult în ochii unor oameni, așa de exemplu D. Epureanu, junimiștii reprezintă cosmopolitizmul și nu mai știu ce încă; în ochii D.-lui Nacu reprezintă

o înaltă dibăcie conservatoare; în terminologia politică însă acest cuvânt nu vrea să zică absolut nimic. Ori-care ar fi însă eticheta noastră, încep prin a susține că era luptelor constituționale s-a terminat și acesta este adevăratul sens al cuvintelor ce Guvernul a pus în gura Coroanei, anunțându-ne că era nouă începe. Dacă începe o erez nouă, este că era veche s-a dus și în-adevăr, era veche a luptelor constituționale s-a terminat și începe era nouă a organizării Statului nostru.”¹⁾

La începutul anului 1864, înainte de a stabili programul prelecțiilor *Junimii*, Maiorescu a convocat pe Carp, Negruzzi, Th. Rosetti și N. Burghеле, pentru a audia traducerea lui Carp după <<Macbeth>> de Shakespeare, prima reuniune ca subiect literar al *Junimii*.

Până la detronarea lui Cuza (11 februarie 1866), la care au participat și junimiștii, în frunte cu Carp și Pogor, primul era funcționar (referent, auditor) la Consiliul de Stat din București.

După detronarea lui Cuza, Locotenenta Domnească i-a încredințat lui Carp funcția de secretar intim al ei, după care a primit delicata misiune diplomatică de a sonda opinia anturajului lui Napoleon al III-lea în legătură cu eventuala chemare pe tronul României a unui Hohenzollern.

Junimea și-a reluat activitățile după mai 1866 când Carol a devenit prințul României.

Carp a rămas o vreme agent diplomatic la Paris. La 21 noiembrie 1866 Maiorescu i-a trimis o scrisoare la Paris, prin care îl informa despre stările de lucruri socio-politice din Iași. ²⁾ Lui Carp i se adresa în scrisori cu apelativele “Iubite flăcău”, “Nobile tânăr”, “Stimate cavaler” etc.

La 8/20 iulie 1867 Titu Maiorescu a primit de la P.P. Carp traducerea actului 2 din “Othello” de Shakespeare (apărută la Editura *Junimea* în 1868), cerând lămuriri despre tablourile doamnei Staianovici pe care le-a dus la Paris Leon Negruzzi. Maiorescu se lamenta că junimiștii s-au împrăștiat în “roza vânturilor”

Membrii *Junimii* din Iași și cei ai *Junimii drepte* din București, dorind să creeze un “partid al ordinei”, au scos ziarul “Terra” la 8/20 noiembrie 1867, având ca redactori pe N.B. Blaremburg, P.P. Carp și A. Pascal, pe care M. Kogălniceanu îi caracteriza ca fiind “întocmai ca generalii civili ai Rusiei care niciodată n-au mănuit o pușcă” ³⁾ La 18 iulie 1870 acest organ de presă și-a încetat activitatea, deoarece junimiștii s-au raliat cu conservatorii moderați sub șefia

lui Manolache Costache Epureanu, participând la guvernul lui. ⁴⁾

Intrând din plin în politică Carp era deja deputat în ianuarie 1868. În februarie al aceluiași an Maiorescu îl caracteriza, într-o scrisoare către Gheorghe Racoviță (Deputat în Cameră, tatăl viitorului savant Emil Racoviță), la 16 februarie 1868, ca fiind “armăsarul falnic al politicii orientale/care/ era greu de dresat”

Carp avea înclinații muzicale, cântând la flaut.

La 1/13 februarie 1868 Carp a anunțat în Cameră că bande bulgare se formează de-a lungul Dunării - cu scopul de a năvăli pe teritoriul turcesc - ar fi sprijinite de către guvernul român, ceea ce a nemulțumit tare guvernul francez, care a protestat. Deși guvernul a dezmințit zvonul prin “Monitor”, Carp și-a continuat interpelarea în Cameră, imputând guvernului cochetarea cu Rusia, avertizându-l de pericolul ce-l așteaptă. În răspuns, Brătianu îl atacă, acuzându-l de lipsă de patriotism și aduce recunoștință Franței. Chiar Înalta Poartă a recunoscut tactul cu care Brătianu a răspuns la interpelarea lui Carp.

În Ședința Camerei din 5/17 martie 1868 “Frațiunea liberală și independentă” formată din 31 moldoveni au propus un proiect de lege contra evreilor, prin care se interzicea ca ei să aibă dreptul de a se stabili în localitățile rurale, iar în cele urbane numai cu aprobarea Consiliului comunal, orice cumpărare de case fiindu-le interzisă, precum și luarea în arendă sau exploatarea de moșii, vii, cârciumi, hanuri, mori, poduri etc. Cu aprobarea Consiliului Comunal vor putea cumpăra numai băuturi și alimente, dar nu le vor putea vinde decât coreligionarilor lor. Această lege a dezlănțuit în Moldova acțiuni antisemite, mai ales în județul Bacău, determinându-l pe Carol să desființeze Garda Națională de acolo. Carp a luat apărarea evreilor în Cameră, amintind de evenimentele de la Bacău și citește o circulară confidențială prin care ministrul de Interne, Brătianu, ordonă prefectilor să expulzeze pe evrei din comunele rurale.

Din 1869 au început să apară disensiuni între junimiști și conservatori. Conservatorii doreau un ritm mai lent al evoluției politice românești, în timp ce junimiștii - în frunte cu Carp - erau îngrijorați de ritmul rapid de modernizare a structurii statale, considerând că România a sărit peste secole⁵⁾. Carp afirma că Franței i-au trebuit secole pentru a-și modifica instituțiile politice, iar în România “s-au grămădit într-un spațiu de treizeci de ani schimbările sociale cele mai radicale”⁶⁾, considerând că astfel generația tânără era ruptă total de cea vârstnică.

După agitațiile antidinastice din primăvara anului 1870, conduse de liberali, guvernul Al. Golescu, fiind demis, Carol I-a însărcinat pe Manolache Costache Epureanu cu formarea noului guvern ("Cloșca cu pui" - majoritatea erau oameni politici tineri) - guvern în care Carp era numit ministru de Externe (20 aprilie - 18 decembrie 1870).

Gruparea Maiorescu - Carp - Pogor - Gane - Leon Negruzzi era denumită "juna dreaptă", ca un grup politic destul de organizat, ca "independenți", adică neînregimentati în nici un partid politic. Despre acest guvern Maiorescu îi scria lui Carp la 29 aprilie 1870:

"Dacă e ca Junimea să nu apară ca un neînsemnat minister de tranziție și să nu se uzeze, ea trebuie să înfățișeze țării acea operă unitară de reforme de care tu vorbeai mereu. Într-asta e a sa raion d'être⁷⁾ și anume cea mai esențială, cum rămâne cu asta?"⁸⁾

Din guvernul Epureanu mai făceau parte Al. Lahovari, G. Cantacuzino, V. Pogor, G. Grădișteanu, col. Manu.

Tatăl principelui Carol, Anton Carol de Hohenzollern, știind că fiul său nu-l agreează pe Carp, dar l-a lăsat în guvernul Epureanu, îi scria la 30 aprilie 1870:

"Trebuie să te fi costat mult, văzând că i s-a dat lui Carp un loc în Cabinet/Guvern/; dar la urma urmelor, e poate foarte bine că de la "Pays Roumain"⁹⁾ a fost dezarmat și că s-a paralizat cel puțin perfidia nespusă a acestei foi foarte mult citită în străinătate"¹⁰⁾

S-a amintit mai înainte că prima lectură literară din cadrul Junimii ieșene a fost traducerea tragediei Macbeth, după original, de Carp, iar în 1868 a elaborat traducerea tragediei "Othello", făcută după original, de același Carp. Acestea ar fi primele traduceri din Shakespeare făcute după textul original; deși traducătorul s-a folosit și de traduceri germane ale lui Schegel și Tieck - traduceri în care abundă forme latinizate și care n-au fost reprezentate, fiind lipsite de calități scenice. Deși a folosit versuri albe, traducătorul n-a întrebuițat pentametrul iambic al originalului, ci hexametrul folosit și de alți traducători.

În 1887 Carp a dat o nouă ediție traducerilor, calitativ superioară.¹¹⁾

Deoarece Carp cunoștea perfect limba germană (de altfel ca și pe cea franceză și engleză), apărând probleme majore politice și economice cu Imperiul Austro-Ungar, guvernul l-a împuternicit ca agent diplomatic la Viena, în 1871, unde a făcut servicii substanțiale politicii Partidului Conservator.

Pentru o perioadă scurtă a deținut, ad-interim, portofoliul Ministerului Instrucțiunii Publice începând de la 23 mai / 4 iunie 1870.

Junimiștii care profesau o ideologie conservator-limitată, din 15 aprilie 1871 devin susținătorii guvernului conservator Lascăr Catargiu care considera că practică "singura politică rațională" Deși reprezenta o grupare restrânsă numerică, junimiștii intră în coaliție cu ei, deși nu aveau trecut politic, precum conservatorii, erau numai intelectuali. Dar intră în guvern, devenind prefecți, primari, intensificându-și atacurile împotriva fracționaliștilor.

Maiorescu rămânea mentorul spiritual al *Junimii*, dar Carp devenise îndrumătorul ei politic, șefia lui nefiindu-i contestată de nimeni, având cea mai mare experiență politică și, în plus, dotată cu temperament și pasiune politică. Nu întâmplător un contemporan și junimist de-al său îl caracteriza astfel:

"Dl. Carp un critic impetuos, care se năpustește asupra adversarului și-l lovea drept, fără să-și rețină întru nimic mâna. La dl. Carp o operă era sau o capodoperă sau o nulitate, mijlocie nu există; ori Shakespeare sau La Fontaine, ori neantul."¹²⁾

Revenind la gruparea junimistă, deși erau membri ai altui guvern, nu și-au pierdut identitatea, nici inițiativa, nici opțiunile politice, dorind ordine și stabilitate în societate, sub o monarhie, cu menținerea ordinii constituționale. Ea a intrat în guvern ca "un mijloc de a ne pune în evidență pentru realizarea mai târzie a vederilor noastre", afirma T. Maiorescu".¹³⁾

Grigore Sturdza, în 1871, a redat celebra "Petiție de la Iași", în care se stipulau:

- reforma legii comunale;
- reintroducerea pedepsei cu moartea;
- colonizarea străinilor (aducerea masivă de coloniști germani);
- modificarea sistemului electoral;
- mărirea prerogativelor marilor proprietari din Colegiul I;
- dreptul domnitorului de a numi 16 senatori;
- trecerea delictelor de presă în competența tribunalelor ordinare.

Deși junimiștii nu erau de acord cu multe din aceste prevederi, au semnat "Petiția" Carp nu numai că nu a semnat-o, dar a criticat-o și a admonestat pe semnatarii grupului junimist. A propus ca primarii să nu fie aleși, ci numiți de guvern.

În toamna anului 1873 Carp trimite la Roma un raport prin care arăta că Italia nu are nici intenția, nici pregătirea de a ataca la Dunărea

de Jos, fiind ocupată cu lupta contra Vaticanului și cu strângerea relațiilor cu Germania.

Acolo Carp a fost inițiat în secretul proiectului declarării independenței și dorea ca ea să se realizeze prin forța armelor, nu pe cale diplomatică.

În raport Carp cere să fie înlocuit în postul său, din motive familiale.

La alegerile din 1871 au fost aleși numai cinci junimiști (Pogor, Maiorescu, I. Negruzzi, N. Gane și G. Racoviță). Abia în 1874 li s-a alăturat Carp și Th. Rosseti. Aceștia aveau o valoare intelectuală importantă.

La început, grupul junimist nu avea lider. Carp a luat conducerea lui după ce a venit în țară din misiunea lui diplomatică de la Viena și Roma, devenind deputat.

“Nimeni nu a contestat drepturile conducătoare ale lui Carp. Era un om politic cu experiență. Fusese ministru, ambasador, deputat și avea vocații de politician în sensul superior al termenului.”¹⁴⁾

Guvernul Conservator (din care făcea parte și Carp) a votat în 1875 Convenția comercială cu Austro-Ungaria (anulată abia în 1885), prin care se acorda dreptul trecerii prin țara noastră a produselor austriece, lovind astfel puternic în industria românească care era în dezvoltare. Deci, România se condamna să rămână o țară agricolă.¹⁵⁾

Junimiștii se deosebeau de fruntașii “Junei drepte”, mai ales prin toleranța față de concepțiile politice ale unor membri ai aparatului de stat.

Contradicțiile dintre junimiști și conservatorii retrograzi din Moldova s-a adâncit cu ocazia alegerilor din mai 1875, când Carp afirma că “au biruit în mine ideile de disciplină supte în Germania”, fiind hotărât să nu mai facă nici o concesie, “căci astfel Junimea nu va avea un viitor fericit”

Având puternice înclinații spre diplomatie, în vara anului 1875 a fost trimis la Berlin pentru rezolvarea problemei drumurilor de fier din România.

Cristian Tell a demisionat în ianuarie 1874. În aprilie 1874 Maiorescu primește portofoliul Cultelor și Instrucțiunii, de unde își dă demisia la 30 ian. 1876, dată la care acest portofoliu a fost preluat de Petre Carp, până la 30 martie 1876, teoretic, deoarece la 30 aprilie 1876 cabinetul Lascăr Catargiu a demisionat, deci și Carp și-a părăsit portofoliul ministerial.

După ce D. Ghica eșuează în formarea unui nou guvern (30 ianuarie /11 febr. 1876), principele Carol I-a însărcinat pe Lascăr Catargiu cu remainierea guvernului. Carp era deja numit ministrul Instrucțiunii și Cultelor de la 30 ian. 1876 , post în care a rămas până la 30 martie 1876. În acest interval de timp a menținut Legea instrucțiunii, depusă în Cameră de predecesorul lui, Titu Maiorescu, legea fiind votată de Cameră. În ședința din 5 februarie 1876 din Cameră s-a pus în discuție articolul 132 din acea lege, prin care se cerea desființarea internatelor școlare. Deputatul I. Pală s-a ridicat contra desființării internatelor. Considerându-l că are concepții socialiste (doctrină abominabilă pentru Carp), ministrul Carp îl atacă spunând:

“Răul internatelor gratuite este că Dv. aruncați în balanță puterea Statului și deschideți cutare sau cutare parte a activității naționale și produceți astfel o adevărată declasare. Și vom avea oameni cari, neputând face propria lor fericire, se cred apti pentru a face fericirea unui popor întreg, și vor veni cu utopii, cu idei vagi și generale, să aplice în numele libertății, egalității și fraternității teorii răsturnătoare de orice dezvoltare națională” ¹⁶⁾ Este destul de transparentă ironia la adresa doctrinei socialiste pe care a abordat-o Carp în intervenția sa de mai sus.

La 10/22 iulie 1876 s-a depus în Cameră o moțiune semnată de 60 de deputați care cereau trimiterea în judecată a 12 foști miniștri care au condus la deficiențe în finanțele statului, mai ales la Ministerul de Război. Cauzele judecării erau:

1. Călcarea Constituției (prin ingerințe electorale și a libertății publice).

2. Risipa banilor statului.

3. Abuz de putere oficială.

Printre cei acuzați figura și P.P. Carp. La votul din Cameră, din ziua de 19/31 iulie 1876, au votat pentru trimiterea lor în judecată 99 de deputați, 6 s-au abținut și unul a votat contra. Abia la 18/31 martie 1877 Camera a scos de sub acuzație patru foști miniștri, printre care se afla și Carp.

La alegerile din 24 iulie 1876 liberalii, în frunte cu Ion Brătianu, au venit la putere, dar la alegerile din aprilie 1877 în Parlamentul Liberal au intrat și conservatorii Carp, Gh. Cantacuzino, L. Catargiu și V. Boerescu (Maiorescu a intrat abia în ianuarie 1878).

Deși junimiștii au luptat împotriva destrămării coaliției cu L. Catargiu, ei trebuiau să reflecteze asupra noii lor conduite

politice. La 24 septembrie 1876 Carp îi scria, din Țibănești, lui Maiorescu:

“nu ne mai e permis a reîncepe o campanie politică decât cu taberi bine definite, cu un plan bine prelucrat nu numai în privința principiilor, dar și în privirea amănunțelor execuțiunii, încât echivocul să fie cu neputință și trădarea să nu mai poată găsi în cutare sau în cutare chestiune secundară o scusă pentru murdara ei parațiune.”¹⁷⁾

Cu puțin timp înainte de declanșarea războiului de Independență, Carp (ca și liberalii Kogălniceanu, D.A. Sturdza și Ion Chirica) era pentru menținerea neutralității țării, ceea ce, pentru multă vreme, i-a adus antipatia principelui Carol.

La 16/28 aprilie 1877 Camera a început discuțiile privind Convenția ruso-română. Carp s-a ridicat împotriva ei, considerând că ea reprezintă ruperea Tratatului de la Paris din 1856 care era până atunci baza existenței juridice a statului român. Până la urmă Convenția a fost votată cu 41 de voturi, contra 10.

Disensiunile dintre Carp și Maiorescu s-au accentuat. Nu pierdea, niciunul, prilejul de a se contra politicește. S-a mers până acolo încât atunci când era ministrul Instrucțiunii Carp, a reintegrat la catedra de Drept roman, desființată mai înainte de Maiorescu, pe profesorul Danieleanu.

Foarte curând după apariția ziarului conservator “Timpul”, în comitetul de conducere al lui a intrat și Carp.

Deși în războiul de Independență am fost “vioara II”, rușii, drept recompensă, ca întotdeauna, ne-au luat sudul Basarabiei, acordându-ne, “în schimb”, Dobrogea, ca și cum acest ținut românesc ar fi fost al lor. Această nedreptate politică s-a datorat și puterilor occidentale, care au subscris pretențiilor Rusiei. Era normal ca la 28 septembrie/10 octombrie 1878 (când în Parlamentul român s-a pus la vot Tratatul de la Berlin, din 1878) Carp să voteze contra, cunoscute fiind adversitățile lui față de Rusia, din toate punctele de vedere.

În ședința din 23 iunie/5 iulie 1879 în “Propunerea de revizuire și chestia evreiască”, Comisiunea Camerei prevedea:

1. Nu există israeliți și n-au existat niciodată, ci sunt numai aceia care nici în limbă, nici în obiceiuri nu s-au asimilat cu națiunea română și nici nu voiesc să se asimileze.

2. Naturalizarea se poate acorda oricărui străin, fără deosebire de religie, în mod individual și prin lege specială.

3. Forma sub care naturalizarea se poate face va fi înscrisă în Constituție.

4. Dreptul de a se cumpăra imobile rurale va fi un drept politic, nu un drept cetățenesc.

Cu excepția lui Carp, toți membrii au votat proiectul, asta în ciuda faptului că în diferite situații parlamentare Carp a luat apărarea drepturilor evreilor.

Este bine cunoscut faptul că principele Carol nu-l aprecia pe Carp, nu ignora anumite momente când Carp, în ciuda izolaționismului și individualismului său, propunea și realiza momente politice valoroase. Astfel, la 8/22 iulie 1879 Carol scria în "Memoriile" sale:

"Dintre toți, Carp e cel mai liberal și mai leal, însă rămâne izolat cu părerile lui" ¹⁸⁾

Total neinspirat, în Parlamentul liberal, Carp a prezentat la 11 decembrie 1879, în numele unui grup junimist-conservatorist, un Proiect de Lege privind inalienabilitatea și indivizibilitatea pământurilor rurale mici. El afirma că micile proprietăți țărănești ar fi înghițite de la 1864 încoace nu de moșieri, ci de proprietatea mijlocie (burghezia satelor), lucru devenit posibil datorită Legii moștenirii. Se cerea "pironirea" micii proprietăți. Se înțelege că acest proiect nu a fost acceptat de Parlament.

Tratatul de pace de la Berlin (1878) prin care ni se recunoștea Independența cu condiția revizuirii articolului 7 din Constituția din 1866, privind modalitatea împământării rezidenților străini în România, a dus ca disputele parlamentare să dureze până în martie 1881. Carp a fost pentru revizuirea aceluia articol.

Spre deosebire de majoritatea conservatorilor și junimiștilor, care erau antisemiți, Carp avea altă concepție. În ședința din 28 februarie 1879 a Senatului, când se discuta "Propunerea de revizuire și chestia evreiască", de care s-a amintit mai înainte, Carp spunea:

"Eu unul, D-lor, v-o declar francamente, nu văd în populațiunea ebraică, care este în țara noastră, pericolul /pe/ care-l vedeți Dv. /.../ Dacă voiți să scăpați de evrei nu este decât un singur mijloc: muncii și civilizați-vă; aceasta am spus-o în toate parlamentele/ședințele Parlamentului/ de câte ori s-a tratat chestiunea evreilor. De la 1866 în luptă continuă cu fracțiunea, am zis că singura cale ce poate să ne scape este munca pe cale economică; căci și în concurența evreilor, eu nu văd decât un stimulent de a dezvolta, pe câmpul economic, o muncă mai intensivă decât aceea ce astăzi. Convingerea

mea este că, dacă am da toți evreii afară, noi, în loc de a propăși și economicește, ne-am întoarce la lenea noastră tradițională și am reveni la starea de acum cincizeci ani înapoi”¹⁹⁾

La 3 februarie 1880 Manolache Costache Epureanu a fost ales președintele Clubului Conservator, dar în luna septembrie a aceluiași an moare, locul lui fiind luat de către Lascăr Catargiu.

Fruntașii conservatori și foștii miniștri, ca P. Mavrogheni, Gh. Gr. Cantacuzino și P.P. Carp refuză să intre în Comitetul Clubului, neparticipând nici la activitățile lui.

Deoarece Programul Partidului Conservator și al Clubului său nu-l satisfăcuse pe Carp, a relansat propriul său program/(expus în linii principale în Parlament, în septembrie 1879), în 1880, citit la 3 decembrie 1881, în discursul său, ca răspuns la Mesajul regal.

La 31 martie 1881, când în Cameră se discuta bugetul țării, Carp spunea:

“Eu, D-lor, deși am fost tratat de reacționar, cu toate că poate niciodată până astăzi nu am avut ocaziunea de a expune pe larg ce cred eu că este bine de făcut pentru o bună organizațiune socială la noi, vă declar franc, fără reclamă, că eu unul primesc democratizarea, dar ca rezultat al muncii, nu ca rezultat al înrăuirilor politice pe tărâm parlamentar”.²⁰⁾

În problema țărănească, la una din ședințele Camerei, Carp spunea, în aprilie 1881:

“Pentru țărani, eu sunt convins că noi, care ne dăm aerul de a-i iubi atât de mult, în van venim aici cu petițiuni ca să le dăm mereu la pământuri, în van vom căuta a le acorda orice soi de favoruri dacă nu vom căuta ca favorurile pe care le acordăm să fie permanente. De nu vom facea aceasta ne vom găsi peste 30 de ani în situațiunea mai tristă decât astăzi, adică fără clasă de țărani proprietari și fără moșii ca să procedăm la o nouă împărțire”²¹⁾

În pregătirea proclamării Regatului (14 martie 1881), solemnitate patronată de liberali, îl determină pe Carol să ceară lui Brătianu să facă un guvern de concentrare. Brătianu îi propune lui Carp intrarea a 3-4 conservatori în guvernul condus de el, însă Carp a refuzat. Nici la a doua intervenție (26 februarie 1881) a lui Brătianu, Carp nu a acceptat intrarea în Guvern, deci, sărbătorirea a fost patronată numai de liberali.

După moartea lui Manolache Costache Epureanu (19 septembrie 1880), Comitetul Dirigent al Partidului Conservator readuce la conducere pe Lascăr Catargiu, la 7 septembrie 1881, căruia i s-au

raliat elemente bătrâne. Carp refuzase să intre într-o astfel de formație politică, mai ales din cauză că "bătrânii" doreau o apropiere de Rusia țaristă, iar Carp, în toata viața lui, era condus de o politică anti-rusească.

La 3 decembrie 1881 Carp expune - ca răspuns la Mesajul regal noul program al junimiștilor ("Noua eră").

Junimiștii s-au considerat aripa stângă a conservatorilor, apropiați de aripa moderată a liberalilor. Legile lui Brătianu din anii 1881-1882 (tocmelile agricole, mai ales) veneau în întâmpinarea programului lui Petre Carp din "Era nouă" de care s-a amintit în paginile anterioare. Tot Brătianu i-a propus lui Carp postul de Ambasador al României la Viena, depunerea scrisorilor de acreditare având loc în noiembrie 1882. În acest post Carp a adus importante contribuții în diplomația românească. Amintim doar faptul că și-a adus contribuția în rezolvarea Chestiunii Dunării, s-a luptat pentru alipirea țării la Tripla Alianță, a mijlocit întâlnirea la Gastein a lui Brătianu cu Principele Bismark.

Când au intrat în dezbatere în Cameră "Tocmelile agricole", Carp spunea acolo, la 11 februarie 1882:

"Am condamnat la început reformele făcute prin mijlocul loviturilor de stat, le condemn și pe calea revoluționară, pentru că nimeni nu poate garanta că reformele făcute în asemenea condițiuni sunt trainice. Să facem deci reforma aici unde este adunată țara legală/Camera Deputaților/ și așa îmi înțeleg rolul de conservator. Conservatorii dacă vor să însemne ceva în această țară, trebuie să fie cei dintâi a se pune în capul tuturor reformelor folositoare; dacă vor să nu mai aibă pentru dânșii o leacă de talent și de știință, dacă vor să aibă și înrăurire politică, ei trebuie să dovedească că nici o nevoie a țării nu-i lasă nepăsători."²²⁾ Vorbind în Senat, în aceeași problemă a "Tocmelilor agricole", Carp spunea: "Istoria ne arată că acele țări, care n-au știut să se lecuiască singure de această boală a reformelor care se succed prea repede una după alta, au fost lecuite de alții, dar odată cu lecuirea au pierdut individualitatea lor, au dispărut ca națiuni libere"²³⁾

La 1/13 martie 1882 P.P. Carp și Titu Maiorescu au stabilit o înțelegere: junimiștii să-l sprijine pe Carp în acțiunile sale privind politica externă, dar ei să rămână în "organizarea partidului conservator, fără a intra în comitetul partidului".

Carp și Maiorescu au cerut - timp de câțiva ani - o lege a movibilității în magistratură și o lege a admisibilității în funcțiunile

administrației de stat, pentru a asigura funcționarilor independența de atitudine și a desființa sistemul prin care întreaga administrație de stat era un imens aparat electoral.

În decembrie 1882, când era ambasador la Viena, Carp a făcut tot posibilul pentru a-i convinge pe reprezentanții Germaniei, Angliei, Franței și Austriei, de dreptatea cererilor românești în chestiunea Dunării. Activitatea diplomatică la Viena a lui Carp s-a încheiat la 14/26 iunie 1884, când s-a întors în țară.

Brătianu și Bismarck s-au întâlnit din nou la Gastein, în septembrie 1883, unde au perfectat aderarea României la Tripla Alianță; tratatul s-a parafat abia în 1893. Tratatul fiind secret, nu putea fi cunoscut decât de rege, Brătianu și de Carp (ca ambasador și mijlocitor). Dar Carp nu a putut păstra secretul, comunicând termenii tratatului lui Maiorescu, la 22 martie 1884.

Liberalul C.A. Rosetti a declanșat - în a doua jumătate a anului 1882 - în ziarul său - "Românul", o acțiune de revizuire a 24 de articole din Constituția ce era în lucru și care va fi aprobată la 7 iunie 1884 (în Senat) și la 5 iunie 1884 (în Cameră). ²⁴⁾ Carp era împotriva revizuirii Constituției. La 20 martie 1884 îi scria din Viena cumnatului său, liberalul D.A. Sturdza. ²⁵⁾

"Lumea se deprinde a crede că prin modificarea Constituției putem realiza progrese sociale și văzând că noua modificare nu a produs nici un bine ea nu are să zică că a făcut o experiență greșită și că trebuie să avizeze la alte mijloace, ci are să susție că modificarea nu a fost destul de largă și prin propria noastră vină are să vie apa la moară oamenilor de școala lui Rosetti/liberalul/". ²⁶⁾

După ce primarul Capitalei, Nicolae Fleva, și-a dat demisia, a trecut în rândurile celor mai vehemenți adversari ai Partidului Liberal. A dus tratative acasă la Marghiloman cu junimiștii, discutând chiar o colaborare ministerială. Fleva dorea portofoliul Internelor, dar Carp nu îi oferea decât pe cel al Domeniilor, ceea ce l-a determinat pe Fleva să afirme că gruparea junimistă nu este un partid, "ci o grămădeală din diferite partide, strânse după timp și împrejurări, adunați și din dreapta și din stânga/.../. Junimiștii mi se pare că sunt ca acei oameni care umblă cu felinarul în mână și adună noaptea obiectele rămase pe un câmp de bătălie. Ei iau de la cei căzuți tot ce găesc, ca să-și facă capitalul lor politic" ²⁷⁾

Liberalii din Vaslui i-au propus lui Carp, în noiembrie 1884, să intre în Comitetul electoral - național - liberal, dar până la urmă junimiștii au fost aleși ca "independenți", ca o grupare autonomă,

făcând guvernului, “o poziție leală”, refuzând intrarea în organele de conducere ale corpurilor legiuitoare, nici în Comisia Adresei (Mesajul Tronului), pentru a-și putea păstra libertatea de mișcare. La alegerile din acea lună din 1884, Carp a fost ales deputat de Vaslui.

După aceste alegeri relațiile dintre junimiști și liberali se deteriorează. Carp acuză guvernul Brătianu că tolerează corupția: ”ceea ce se lățește este corupțiunea. Nu vroește D. Brătianu de corupțiune, dar corupțiunea vrea de D-sa, și cu brațe nevăzute, dar numeroase, ca brațele unui imens polip, îl strânge și-l va strânge până îl va năbuși”.²⁸⁾

Deși junimiștii se încadrează la conservatori, aceștia din urmă au refuzat să accepte programul “Erei noi” a junimiștilor, considerându-l ca un instrument al lui Carp și al grupului său, care avea ca scop acapararea puterii în partid. Deoarece simțeau că sunt lipsiți de puterea unei guvernări independente, junimiștii părăsesc cadrele organizate ale Partidului Conservator. I.C. Brătianu, însă, a acceptat multe din punctele programatice ale junimiștilor, colaborând cu ei chiar. Dar după eșuarea tratatelor dintre junimiști și liberali (1884) au început ostilitățile dintre ei, în 1885. Sub raport moral junimiștii s-au dovedit a fi incontestabili superiori multor politicieni burghezi sau moșieri din acea vreme. Capacitatea șefului junimist P. P. Carp a fost recunoscută până și de către “social-democratul” C. Dobrogeanu-Gherea, care într-o lucrare scria:

“D.P.P. Carp e o excepție printre oamenii noștri politici. Om cult, inteligent, minte corectă, căreia îi repugnă minciuna și demagogia sub orice formă, d. Carp e și un om de stat în adevărata accepție a cuvântului, adică un om care, mai presus de interesele momentane proprii, de rudenie sau de clasă, urmărește interesele permanente ale clasei dominante, deci, și ale organizării statului, care în mare parte reprezintă tocmai acele interese. Ca om de stat, d. Carp a presimțit și prevăzut de la început toate neajunsurile profunde, cari vor rezulta din faptul gravei contraziceri dintre ceea ce am numit starea reală de fapt și starea formală de drept. Din această presimțire și prevedere a urmat critica acerbă făcută întregii stări nouă de lucruri de către gupul junimist, al cărui suflet politic era d. Carp - aci este miezul și însemnătatea criticei sociale junimiste./.../

D. Carp a trebuit să se convingă de necesitatea întocmirilor occidentale în țară la noi, așa cum atestă această necesitate a fost arătată mai sus, or, un om de stat contează cu necesități sociale și

nu cu preferințele sale proprii. Această cauză putem s-o numim intelectualo-socială /.../ d. Carp împreună cu boierii cei nou ieșiți dintre avocații, negustorii, cârciumari, feciori boierești, arendași au format noua clasă dominantă, clasa agrarienilor, al căreia cel mai cult, mai luminat și mai prevăzător reprezentant este d. Carp.”³⁰⁾

La 19 noiembrie /1 decembrie 1885 junimiștii trec în opoziție. Carp reliefează relele aduse finanțelor țării de către liberalii de la putere: sporirea agioului³¹⁾, neasiguranta relațiilor comerciale cu străinătatea, corupția din sânul Partidului Liberal, etc.

Grupul Carp-Maiorescu s-a apropiat de Opoziția Unită.

Evoluția politicii lui Carp, față de Partidul Conservator, continua să fluctueze. La 28 noiembrie 1885 declara că el fusese și era conservator și sub această colaborare politică colaborase și cu I.C. Brătianu. La 27 noiembrie 1886 reafirma cu tărie apartenența sa la conservatorism și la Partidul Conservator, pe care se străduia de un deceniu să-l “reorganizeze” În discuțiile la Mesajul regal din 1886 a vorbit în numele Partidului Conservator.

Brătianu, priceput în mânuirea oamenilor, cunoștea “copilăreasca vanitate” a lui Carp. De aceea, când a observat că Opoziția își concentrează forțele, a convocat la Senat majoritatea liberală, la care l-a invitat și pe Carp (numai pe el din toată Opoziția), mângulindu-l cu cuvinte ca “este singurul bărbat de stat cu vederi largi și luminoase al cărui cuvânt va trebui ascultat în clipele grele prin care trece țara”³²⁾ Cuvântarea lui Carp, acolo nu-și avea rostul, dar astfel Brătianu a reușit să-l țină departe de coaliția Opoziției. Încet, încet, oamenii din grupul lui Carp îl părăsesc, trecând în Opoziția Unită. Lângă Carp nu mai rămăseseră decât frații Negruzzi, V. Pogor, D. Rosseti, I. Iamandi; la sfârșitul anului 1887 alături de Carp mai erau numai Maiorescu, Laurian, Stroici, Nica și Marghiloman (cel din urmă avea să treacă și el în Opoziția Unită în martie 1888).

Adversitățile dintre gruparea junimistă și guvernul Brătianu au atins un apogeu în 1886, când la 27 noiembrie Carp acuza guvernul liberal de “absolutism care nu mai bagă nimic în seamă” În cursul anului 1887 junimiștii cereau ardent demisia guvernului liberal, care era obosit și fără prestigiu, căutând câteodată, printr-o iritație isterică, a dovedi că câteodată voiește ceva”

Opoziția Unită, care ducea greul campaniei antiliberale, i-a propus lui Carp o uniune, refuzată de ultimul.

În sânul junimiștilor s-au produs defecțiuni la sfârșitul anului

1887.

Iritată de mult prea lunga guvernare liberală (1876-1888), Opoziția Unită a început o campanie antimonarhică, ceea ce l-a supărat pe Carol. Dacă în sânul junimiștilor, nu s-ar fi ivit defecțiuni, Carol ar fi dat frânele guvernului lui Carp; pe de altă parte considera că îndepărtarea lui Brătianu ar fi prea periculoasă.

La alegerile din ianuarie 1888 liberalii obțin 121 de mandate, "Opoziția Unită", 49, independenții (împreună cu junimiștii) 9 mandate. La 21 februarie 1888 liberalii propun lui Carp formarea unui Guvern, Carp condiționează cu propunerea sa de a reforma Banca Națională și rezolvarea problemeiagio-ului. La 22 martie 1888 Theodor Rosetti formează un guvern junimist, în care Carp devine ministru de Externe, portofoliu pe care îl va deține între 23 martie 1888-26 martie 1889. Din guvern mai făceau parte Maiorescu, M. Ghermani, Al. B. Știrbei, Al. Marghiloman și generalul C. Barozzi. Acest guvern nu a putut dura mult din cauza faptului că a trebuit să înfrunte răscoalele țărănești din 1888. În același an Carp mai deținuse, ad-interim, portofoliul Ministerului Agriculturii, Comerțului și Domeniilor, între 4 iunie-11 noiembrie 1888.

Guvernul Rosetti a exoperat reforma valutei românești. A introdus etalonul aur, dând notelor Băncii Naționale acoperirea în aur, care nu mai putea fi modificată prin nici o criză trecătoare. În iunie 1888 Carp contractase din Germania un import de 93 de milioane de mărci, iar la întoarcere l-a asigurat la Viena pe Kálnoky că se pot reglementa raporturile comerciale dintre cele două țări. De aceea puterile centrale aveau încredere în Carp și junimiștii lui. Aproximarea lui față de Germania se accentua. În ședința Parlamentului din 30 martie 1889 spunea:

"Trebuie doar să ne asociem cu toți aceia care au lucrat totdeauna pentru liniștea și pacea necesară prosperității și măririi poporului român. Aceasta e politica germană pe care a recunoscut-o și d. Brătianu" ³³⁾

La 28 aprilie 1890 s-a cerut în Parlament suplimentarea creditelor - în afara celor 15.000.000 de lei - pentru fortificațiile începute de liberali. În cuvântul său Carp pune problema pe teren politic, văzând în fortificațiile plănuită o alianță a Occidentului contra Orientului.

Lascăr Catargiu opunându-se fortificațiilor - ca și Carp - declara: "noi nu putem urma decât o politică de neutralitate, adică să fim bine cu toate puterile, căci suntem o țară mică, o țară agricolă" El nu știa de pactul secret al României cu Austro-Ungaria.

După ieșirea sa din guvern, Carp devine președintele "Clubului Constituțional" (1889), cu sediul în hotelul "Broft" unde se va instala Carp după mutarea lui în București (1900). Acest Club s-a înființat la 31 martie/12 aprilie 1889 de către 56 de prieteni ai lui Carp, care atunci spunea: "guvernul prezidat de dl. L. Catargi este un pas îndărăt în dezvoltarea normală a acestei țări.../ Nu veți putea împiedica niciodată ca D. Lascăr Catargi să fie conservator de ieri și eu conservator de mâine" ³⁴⁾

Pentru a mări șansele votării Legii învățământului, alcătuită de Maiorescu, la 2/14 februarie 1891 a fost solicitat să intre în guvern, dar acesta refuză.

Deoarece noi alegeri se fixaseră în zilele de 9, 10 și 11 aprilie 1891, Carp a propus la 25 februarie / 9 martie 1891 o înțelegere între cele două guverne conservatoare care au format guvernul Manu, o înțelegere în campania electorală și care să țintească - printr-o fuziune - la crearea unui Partid Conservator puternic. Simțind că plănuita fuziune ar mări grupul junimist, iar nu Partidul Conservator, Manu nu acceptă fuziunea deoarece nu dorea să fie sub șefia lui Carp.

La alegerile din 1891 decembrie 18, L. Catargiu formează un nou guvern conservator, avându-l la șefia Ministerului Domeniilor pe Carp (în realitate Carp avea conducerea efectivă a guvernului). Acest portofoliu a fost deținut de Carp până la 3 octombrie 1895, deși în acest interval au avut loc alte alegeri.

S-au arătat mai înainte planurile de reformă ale junimiștilor ("Era nouă"), prezentat de Carp, în ședința Camerei, din 28 martie 1888, dar prezentat pentru prima oară în 1881. După 12 ani, în 1893, Carp prezintă din nou programul său, spunând:

"Reformele la noi s-au făcut până acum fără să se țină seama de ceea ce există deja în țară; s-au luat pur și simplu legi din alte țări, s-au tradus și s-au însoțit de o expunere oarecare. Acestea nu sunt reforme, ci schimbări în bloc. Eu cred că reforma adevărată trebuie să ia lucrurile existente și să caute a le îmbunătăți. În toate legile pe care am avut ocazia a le prezenta în viața mea, am ținut cont de acestea: am căutat numai să îmbunătățesc o stare de lucruri existentă în această țară."

Alexandru Lahovari nu recunoștea paternitatea ideilor din "Era nouă", lui Carp. La 31 martie 1889 afirma: "Țara Românească ar fi nenorocită dacă tot viitorul său ar sta într-un singur om și tot programul său politic într-un singur cap"

În februarie 1892 au avut loc alte alegeri, soldate cu victoria conservatorilor (Carp rămânând la Ministerul Agriculturii, Comerțului și Domeniilor). Noul Parlament și guvern, cu majoritate conservatoare, au votat în 1893 Legea pentru organizarea școlilor profesionale, de meserii, comerciale, de agricultură, legea maximului (întreprinderile mari și mici urmau să fie supuse unor taxe sporite de consum), Legea învoirilor agricole, precum și Legea minelor (1895), cea mai importantă din cariera politică a lui Carp.

În 1893 toate partidele erau străbătute, în toată gândirea lor politică, în toate programele lor, de nevoia armoniei sociale. Carp spunea:

“În toate legile pe care am avut ocazia a le prezenta în viața mea, am ținut cont de aceasta: am căutat numai să îmbunătățesc o stare de lucruri existentă în această țară” ³⁵⁾ “Statul să ia în mâna lui protecția claselor muncitoare și să se ocupe de bunul trai al claselor de jos” ³⁶⁾ Pentru a evita exproprietatea / era latifundiar! / cerea ca “poporului trebuie să i se dea, ca să nu fie nevoit să ceară”

Atât în 1893 cât și în 1894 guvernul și Carp au luat atitudine politică de neamsec în treburile interne ale unui stat străin (vizând Austro-Ungaria), privind problema transilvană. În 1894 dezavua chiar fără echivoc lupta de eliberare a românilor transilvăneni.

Imediat ce Carp și-a prezentat demisia, întregul Guvern Catargiu a demisionat (3 oct. 1895), a doua zi formându-se un guvern liberal, prezidat de D.A. Sturdza. Abia în alegerile din 1896 Carp a reintrat în Cameră.

Declarându-se favorabil dezvoltării industriale în România, Carp a prezentat și susținut aprobarea Legii minelor (1895), prin care s-a pus bazele industriei extractive la noi. Într-o intenție a sa, spunea:

“Și când va veni acea vreme, fericită când legea minelor își va da roadele sale/.../, când vom da acestei populațiuni, pe lângă activitatea sa agricolă și activitatea ei industrială, atunci țara va binecuvânta pe acei care au făcut legea și pe cei care au votat-o”

Junimiștii erau favorabili pătrunderii nestingherite a capitalului străin, din cauza inexistenței capitalului autohton.

La venirea lui Carp de la Țibănești (26 mai 1896) disocierea junimiștilor de conservatori, după cinci ani de colaborare, devine publică, junimiștii rămânând o grupare independentă, între liberali și conservatori. Această situație a durat până în 1907.

Deși în Cameră a luat, deseori, apărarea evreilor, în timpul

mişcărilor antisemite din 1897 Carp s-a aflat în fruntea lor.

Din noiembrie 1898 Carp devine conducătorul Partidului Conservator, succedându-l pe Catargiu.

Carp se înțelese cu L. Catargiu ca după căderea guvernului D.A. Sturdza, junimiștii să fuzioneze definitiv cu conservatorii, Catargiu devenind președintele partidului provenit prin fuzionare, el să formeze guvernul, nedeținând alt portofoliu, iar P.P. Carp să conducă efectiv partidul. Dar, la 30 martie/ 11 aprilie 1899 D.A. Sturdza demisionează și, în aceeași zi, a murit și Lascăr Catargiu, deci se deschidea o nouă luptă pentru șefia partidului. Comitetul executiv al Partidului Conservator, a ales după câteva ore de la moartea lui L. Catargiu, ca șef al Partidului Conservator pe Gheorghe Gr. Cantacuzino, pe care Carp îl considera incapabil, crezând că formarea guvernului i se va încredința lui. Dar regele, a doua zi chemând pe Carp și pe Cantacuzino, le-a cerut să se înțeleagă pentru a forma un guvern "tare", autoritar, pentru a putea aduce încrederea Austro-Ungariei și Germaniei față de politica României. Partizanii lui Carp scriau la 9/21 aprilie 1899:

"Nimeni în afară de dl. Carp nu poate lua direcțiunea afacerilor. E o logică ineluctabilă. D-sa a fost stegarul în guvernele de la '88-'95 d-sa a provocat căderea partidului/liberal/ de la putere /.../ prin urmare e fatal ca dl. Carp să fie chemat la putere /.../ dl. Carp trebuie să ajungă prim-ministru nediscutat" ³⁷⁾ Până la urmă guvernul a fost format de Gr. Gr. Cantacuzino, pe care Carp îl caracteriza ca "o nenorocire pentru stat" Această numire a fost regizată de Take Ionescu, urmărind să scape de șefia lui Carp, deoarece - considera el - șefia lui Carp ar fi însemnat cea viitoare a lui Marghiloman ("Nu de ramolitul de Carp mi-e teamă, ci de Marghiloman", afirma Take Ionescu, care se dorea șef al Partidului Conservator, de altfel ca și N. Filipescu).

La alegerile din 9 aprilie 1900 junimiștii obțin cinci mandate (cu Carp), care-și reconstituie "Clubul Conservator", organ central al "Partidului Constituțional" condus de Carp.

În vara anului 1900 Take Ionescu propunea reduceri de cheltuieli de circa 10.000.000 lei, proveniți din micșorarea lefurilor sau restrângerea posturilor în serviciile publice. Regele, considerând că politica lui Take Ionescu ar duce la înfeudarea țării, capitalului străin, i-a încredințat lui Carp formarea guvernului, pe care Carp l-a condus între 7 iulie 1900 - 13 februarie 1901, deținând și Ministerul Finanțelor. În planul acestui guvern figurau vânzarea

acțiunilor Băncii Naționale aflate încă în proprietatea statului, cedarea către un consorțiu de bănci a venitului hârtiei de țigări, modificarea legii pe băuturile alcoolice ("legea țuicii"), concesionarea unor exploatare petroliere în curs de perfectare, concesionarea unor păduri ale statului, reducerea aparatului funcționare și a salariilor, legea patentelor etc. Maiorescu, nefiind de acord cu Carp, scria la 1/14 noiembrie 1900:

"Regele nu are încredere în capacitatea financiară a lui Carp. Nu e de mirare, și eu am pierdut credința în Carp. Cam penibilă situație a fiecărui ministru individual, deși poate eu personal am ieșit mai bine cu alții. Dar tot junimismul *carpist* e o mare decepție"

La 21 iulie 1900 cele două grupări conservatoare au fuzionat. Programul financiar al lui Carp, în mare parte amintit mai sus, nu a avut nici o adeziune a propriilor miniștri: vinderea flotei navigației maritime, vânzarea de lemne en-gros din pădurile statului, taxa de 6 bani pe gradul de țuică, creșterea impozitelor orașenilor și a chiriilor, concesionarea monopolului hârtiei de țigarete pe timp de 12 ani și 7 luni unei bănci germane, suspendarea pe timp de doi ani a soldei ofițerilor, concesionarea pipe-line-lor de țitei societății americane "Standard Oil" (ceea ce nemulțumea pe germani și pe austro-ungari, deci și pe rege). În aceste coordonate economico-politice Carp s-a văzut nevoit să-și prezinte demisia; rugat de rege să revină asupra demisiei, Carp refuză. A demisionat la 26 ianuarie 1901, revine asupra ei și demisionează definitiv la 13 februarie 1901.

În 1901 au început tatonări de alipirea junimiștilor la liberali, la inițiativa lui Ion I.C. Brătianu.

La un Congres al Partidului Conservator din iunie 1902, în cea de a doua zi a lucrărilor, al șaptelea vorbitor și cel din urmă a fost Carp care a prezentat programul grupării sale, în care se reliefa dezvoltarea proprietăților mijlocii prin vânzarea moșiilor statului (nu a moșierilor). Maiorescu comenta astfel discursul lui Carp:

"/.../ cel din urmă, și la aceeași oră, a vorbit Carp. Fără îndoială cel mai însemnat din cele 14 discursuri, cel mai aclamat și cel mai pătrunzător. Nu mai înalt ca idee, dar și foarte abil ca mod de exprimare față de rege și față de țară. S-a simțit în auditor că, în sfârșit, după 21 de ani de trudă, e pricepută politica junimistă, inaugurată prin contraadresa de la 1881 și concepută de Carp. De astă dată la toate vorbele lui răspundea un răspuns al publicului auditor și congresul s-a transformat în apoteoza lui Carp. De acum

omul poate zice că n-a trăit în zadar”³⁸⁾ scria Maiorescu lui Iacob Negruzzi.

În primele zile ale lunii decembrie 1901, într-o audiență la rege, i-a spus că a constituit iar un partid puternic, Partidul Conservator, la care regele i-a replicat că aceasta e bine și pentru el și pentru acel partid.

La 21 decembrie 1904/3 ianuarie 1905 șeful guvernului conservator Gheorghe Gr. Cantacuzino, a prezentat regelui lista noului guvern în care nu figura P.P. Carp și partizanii săi. După câteva ore de la investigarea guvernului, Carp, într-o audiență urgentă la rege i-a spus:

“Politica mea de 30 de ani de a izgoni strada din preocupările partidului meu a dat faliment; voi fi din nou silit să las mână liberă amicilor mei, care demult îmi reproșează această atitudine”³⁹⁾

Peste șase zile, Titu Maiorescu, intrigat, amenința alianța dintre Partidul Liberal și aripa junimistă, dorind crearea unei “opere salutare a unei independente constituționale și cetățenești a partidelor politice sănătoase, adevărat semn de viață-ncepătoare a constituționalismului român din partea grupărilor de alegători”

În 1905 Carp și amicii săi anticipau o împăcare cu Gheorghe Gr. Cantacuzino, în următoarele condiții:

- a) eliminarea din minister a lui Take Ionescu, Bădărău, Vlădescu și chiar a lui Ionaș Grădișteanu;
- b) dizolvarea Parlamentului “infectat de takism-bădărănism”;
- c) primirea unor mici reforme pentru țărănime;
- d) stabilitatea generală a administrației.

Printre legile pe care guvernul conservator al lui Cantacuzino le-a introdus la jumătatea anului 1905 în Camera Deputaților a fost și înființarea Contenciosului Administrativ, prin care se urmărea adăugarea a 7 consilieri la Curtea de Casație.

În mai 1905 Marghiloman declara că în ipoteza unui guvern propriu sub conducerea lui P.P. Carp, conservatorii vor desființa superfetatiunea⁴⁰⁾ ce se înființează astăzi.”⁴¹⁾

În ianuarie 1906 la o alegere parțială din județul Buzău (fieful lui Marghiloman), Carp a reușit să devină deputat. După câteva zile (14/27 ian. 1906) Maiorescu se mărturisea că “situația politică mă apasă și mă dezgustă, mai ales Carp, și mă stăpânesc să nu o rup cu acest bun teoretic și zmintit șef vanitos”⁴²⁾

“Opoziția Unită”, la îndemnul lui Eugen Carada, a hotărât întemeierea unei societăți românești sub numele de “România”, cu

capital românesc P.P. Carp referindu-se la acea societate, a cărei capital era de 16.000.000, într-un interviu dat unui ziar vienez, arăta că mai curând sau mai târziu vor trebui "neaparat atrase și capitalurile străine/măi ales cele germane/" ⁴³⁾

În ședința Camerei Adunării Deputaților din 13 ianuarie 1906 Carp, care nu recunoștea formula guvernamentală, spunea:

"Îmi permit să denunț țarei uzurpațiunea cea mai îndrăzneată ce ni s-a dat să vedem în viața noastră politică. Voi arăta că nimic nu justifică pretențiunea d-lor, care se află în banca ministerială, de a fi reprezentanții ispitiți ai ideii conservatoare/.../" ⁴⁴⁾

În fața dezlănțuirii rapide a rășcoalelor țărănești, Gh. Gr. Cantacuzino a fost nevoit să accepte toate propunerile lui Carp, inclusiv cea privitoare la Ministerul de Interne, urmând ca la 11/24 martie 1907 să anunțe pe rege de împăcarea conservatorilor. Era prea târziu, deoarece regele însărcinase pe D.A. Sturdza cu formarea guvernului, guvern care se formase la 12/25 martie 1907.

La 13/26 martie 1906, în anul jubileului venirii lui Carol de Hohenzollern, în Principatele Române, studenții au manifestat împotriva reprezentării pe scena Teatrului Național din București a trei comedii bulevardiene franțuzești, vorbite în limba franceză (cu excepția comediei românești "Pe malul gârlei" de D. Ollănescu-Ascanio). Această manifestare a studenților a fost aprobată de o parte a membrilor grupării carpiste (N. Filipescu, B. Șt. Delavrancea, T. Maiorescu), dar dezavuată de P.P. Carp, C.C. Arion și, parțial, de Al. Marghiloman.

În sala "Eforie din Capitală "carpiștii" au ținut o nouă întrunire la care Carp, atacând guvernul, schița noul său program politic:

a) "inamovibilitatea în magistratură și în anamovibilitatea în administrație;

b) o mai mare permanentizare a armatei, prin reducerea soldaților cu schimbul, introducerea serviciilor de doi ani și mărirea efectivelor;

c) școli, preoți, institutori pentru țărani" ⁴⁵⁾

Tot la acea adunare Carp spunea:

"Se crede, nedrept după mine, că singura cauză a mizeriei/țăranilor/ este lipsa de pământ/.../. Domnii mei, legea rurală a lui Cuza din 1864 a dat pământ/.../, legea însurăteilor a lui Brătianu a acordat pământ, legea noastră din 1888 a împropietărit 180.000 de familii țărănești. S-a îmbunătățit starea țăranului? Nu/.../ Cauzele sunt deci aiurea. Cauzele sunt: starea culturală în care se află țăranul

și rezultatul lipsei de administrație pe care o avem în țară la noi.”⁴⁶⁾

La deschiderea Parlamentului din 15/28 noiembrie 1906 s-a discutat intrarea în guvern a lui P.P. Carp, dar cu o condiție: “carpiștii trebuiau să afirme reintegrarea lor în Partidul Conservator și recunoașterea șefiei lui Gheorghe Cantacuzino. P.P. Carp accepta intrarea în guvern, dar numai împreună cu Titu Maiorescu și cu condiția de a li se acorda ministerele de Interne, de Finanțe și de Război.

Deși în decembrie 1906 Carp și Cantacuzino s-au întâlnit, dorind să reîntrească Partidul Conservator, nu s-a ajuns la nici un rezultat din cauza necesității unui program de reforme pentru țărani. ⁴⁷⁾

În ședința solemnă din 13 martie 1907 a Parlamentului, Carp s-a arătat ca cel mai aprig apărător al moșierimii, motiv pentru care a fost ales președintele “Societății agrare” (31 martie/13 aprilie 1907), forul pentru apărarea și prosperitatea latifundiilor.

Deoarece șeful Partidului Conservator Gh. Gr. Cantacuzino concocase o întrunire a majorității partidului - fără să găsească adeziunea ei - s-au declanșat tratative pentru unificarea Partidului Conservator între Titu Maiorescu și Grigore Gh. Cantacuzino (fiul președintelui partidului). Carp pusese condiția ca proclamarea fuziunii să se facă “cu aprobarea comitetului partidului cantacuzinist”, ceea ce însemna adeziunea lui Take Ionescu (cu care Carp avusese o întrevedere la 22 aprilie 1907, în prezența lui Marghiloman. Fuziunea nu a avut loc fiind respinsă de Take Ionescu, care afirma: “Nu vreau să adaug o revoluție de serai la nenorocirile războiului civil care îndoliază țara. Nimeni nu ar crede în sinceritatea atitudinii mele dacă aş consimți să trag foloase personale din situația pe care am creat-o” ⁴⁸⁾

La 3 aprilie 1907 Carp a fuzionat cu Cantacuzino care și-a dat seama că vremea lui a trecut, anunțându-se că P.P. Carp a devenit șeful Partidului Conservator.

La alegerile din mai 1907 au intrat în Parlament 24 de conservatori. Carp s-a declarat de acord cu reprimarea sângeroasă a răscoalei țărănești” În așteptare nu este decât un singur lucru de făcut, nu este decât represiunea” S-a opus la legea învoielilor agricole, arătând că “manifestul din martie/1907/ nu este opera regelui, ci a guvernului” El considera că starea de mizerie a țăranimii se datora în proporție de 75% altor cauze decât proprietarilor.⁴⁹⁾ Deasemenea, Carp s-a opus legilor Casei rurale, legii obștilor de arendare, legea pentru mărghinirea dreptului de a ține în arendă moșii,

legea pentru arendarea moșiilor statului și a altor instituții și societăți neparticulare, modificării Legii băncilor populare etc. În locul lor el pune tocmelile agricole, crearea de fânețe artificiale, organizarea administrativă, legea asupra băuturilor spitoase, legea despre notaristul rural.

În 1907 Comitetul Executiv al Partidului Conservator, pentru Unificare era alcătuit din P.P. Carp, Al. Marghiloman, T. Maiorescu, N. Filipescu, Take Ionescu, Gh. Gr. Cantacuzino și I. Lahovari.

Datorită intransigenței lui Carp față de colaboratorii săi, căuta mereu pretexte pentru a jigni amorul propriu al adeversarilor tăciți, membri ai Clubului Conservator, grupați în jurul lui Take Ionescu. Începea ruptura alianței conservatorilor, cu atât mai mult cu cât Take Ionescu, în toamna anului 1907, a împiedicat pe Carp să facă o politică de agitație, prin petițiunea adresată regelui și a manifestațiilor de stradă contra reformelor agrare propuse de liberali. Carp îi spunea lui Take Ionescu: "Vreau să reglez totul prin mine însumi și să dau partidului adevărata sa îndrumare!./ Știu că vrei să-ți crezi o situație scontând pe moartea mea; te asigur însă că sunt hotărât să trăiesc mult/și a trăit 82 de ani!/ și de aceea țin să fiu un șef efectiv" ⁵⁰⁾

Desprinderea fracțiunii lui Take Ionescu din Partidul Conservator și crearea Partidului Conservator - Democrat, a constituit pași siguri spre ieșirea Partidului Conservator din viața politică a țării. Faptul că în martie 1907 a venit la putere P.C.D. a lui Take Ionescu, cum credea el, acesta din urmă și-a înăsprit relațiile cu P.P. Carp, care nu era convins de onestitatea pentru cauza conservatoare a lui T. Ionescu. Aceste momente erau preludiul unor însemnate evenimente politice interne care vor urma.

Ruptura dintre Partidul Conservator și Take Ionescu s-a produs la 19 ianuarie 1908. La un congres din 3 februarie 1908 al Partidului Conservator, Take Ionescu spunea:

"Cauza principală care ne-a determinat la acest pas /ruptura de P.C./ a fost în primul rând chestia de principiu, evoluția ideii conservatoare, care nu se mai putea împăca cu concepția strâmtă a d-lui P.P. Carp și a fruntașilor grupării carpiste"

"Carp milita pentru o politică de pasivitate care nu excludea, în ultimă instanță, o înțelegere tacită cu guvernamentalii, în timp ce Gr. Gh. Cantacuzino era partizanul unor acțiuni energice antiguvernamentale care, după opinia lui, trebuia să se termine cu demonstrații de stradă" ⁵²⁾

La 4 aprilie 1910 Carp a cerut audiență la rege. Carol care știa să pregătească din vreme și cu abilitate schimbările de guvern, i-a spus lui Carp că nu are nici un motiv constituțional de a demite guvernul, arătându-și regretul că P.P. Carp și Take Ionescu nu se pot înțelege. Dar, la 28 decembrie 1910/10 ianuarie 1911 guvernul liberal a demisionat, regele chemând la guvernare pe Carp, nerecunoscând astfel Partidul Conservator-Democrat a lui Take Ionescu, ca partid de guvernământ. Carp devine prim-ministru între 29 decembrie 1910-28 martie 1912, dată la care este înfrânt în urma alegerilor din aprilie 1912. Căderea lui Carp s-a datorat mai ales din cauza afacerii tramvaielor.

La 28 martie 1912 regele i-a încredințat formarea guvernului lui Maiorescu. "Carp era indignat de perfidia lui Maiorescu și considera încă de pe atunci amicitia lor stinsă pentru totdeauna", după o jumătate de veac de prietenie, Carp nu a iertat până la sfârșitul vieții sale gestul lui Maiorescu. De fapt aversiunea sa se răsfrângea și asupra regelui Carol, deși acesta îi acordase la 10 mai 1912 Colanul "Ordinul Carol", deși regele se temea ca acest gest al lui să nu fie interpretat ca o amintire de plecare (când Carp își încetase funcția de președinte al Partidului Conservator).

La 1 septembrie 1912 N. Filipescu îi destăinuia lui Marghiloman în prezența lui Carp, că niciodată Carol I nu s-a simțit mai puțin rege decât în timpul guvernării lui Carp, la care Carp a răspuns: "E adevărat, căci niciodată nu s-a purtat mai puțin rege, decât cu mine!"

După ce Maiorescu a depus jurământul ca prim-ministru, Carp și-a dat demisia de la conducerea partidului, demisie care nu este acceptată. În primăvara 1913 Carp încearcă să revină la putere, dar la 29 mai 1913 își dă demisia din postul de șef al P.C. Cei care i-au rămas credincioși îl apreciau pentru tot ceea ce a făcut, spunând: "P.P. Carp a fost întotdeauna cunoscut ca om politic de o onestitate ireproșabilă, disprețuind moravurile veroase, afacerismul clientelar, înfruptarea oficializată din averea națională"

Evenimentele din vara anului 1914 se precipită. După ce Germania a declarat război Franței la 21 iulie/3 august 1914, în aceeași zi Consiliul de Coroană al României s-a întrunit, în care Carol I (care după 5 săptămâni va muri) a spus:

"Nu trebuie să facem politică de sentimente. Neutralitatea/pe care ne-o cerea Rusia și pe care o declarase Italia/ este o politică rea, care va face ca România să piardă înalta situație pe care a câștigat-o. A merge cu Rusia ar fi contra sentimentelor umane ale

țării. Să ne pronunțăm numaidecât în favoarea Germaniei și Austriei, cu care ne leagă un tratat, este ceea ce ne dictează interesele viitorului. Va urma onoare și profit”

Carp răspunde emoționat:

“Război imediat, trebuie ajutat germanismul să zdrobească slavismul. Românii din Transilvania ne îngrijorează puțin/sic/: au manifestat ei oare dorința de a fi încorporați/României/? Cei dintâi care vor trage asupra noastră dacă urmărim altă politică, vor fi regimentele române. Regele a vorbit limbajul datoriei și onoarei, Trebuie să-l urmăim. Avem un tratat, România trebuie să-și țină angajamentul.”⁵³⁾ În continuare, Carp a spus:

“Nu putem rămâne neutri nici din punct de vedere moral, nici din punct de vedere material. Din punct de vedere moral, fiindcă avem vechi angajamente externe și trebuie să le respectăm, dacă vrem să ne mai putem enumera printre statele civilizate. Din punct de vedere material, fiindcă chiar dacă vrem să stăm neutri nu vom putea să stăm, vom fi invadați, fatal, fie de unii, fie de alții. De altfel de ce să ne mai gândim și să ne mai sfătuim. Victoria Triplicei/ Tripla Alianță/ este sigură, indiscutabilă și d-voastră trebuie să alegeți dacă trebuie să mergem cu învingătorii sau cu învinșii.

La urma urmei trebuie să ne dăm seama ce este acest război?/.../ Dacă este așa să triumfe slavismul, sau să triumfe germanismul? Evident, germanismul. Izbânda slavismului ar fi moartea noastră. În asemenea condițiuni ce cer interesele României? Ele nu cer numai să privim ca o luptă de care depinde viitorul nostru. De aceea, fără nici o clipă de ezitare, cer să mergem cu Tripla Alianță și să declarăm imediat război Rusiei. Mi se vorbește de opinia publică. Nu mă preocupă! Datoria omului de stat e să conducă el opinia publică, nu să se lase târât de ea. Opinia publică nu se poate înșela, omul de stat clarvător trebuie să-și urmeze calea; opinia publică îi va fi în urmă recunoscătoare că nu s-a luat după rătăcirile ei/.../

Dacă nu mergeam cu Austria, Germania sau va înlesni victoria rușilor și vom pierde astfel România, sau, ceea ce este convingerea mea, Germania va birui, și prin neutralitatea noastră vom pierde toate foloasele acestei victorii, pe care le vor culege, în dauna noastră ungurii și bulgarii. Încă o dată, urmați de calea cea logică a politicii noastre tradiționale. Nu duceți țara acesta la un dezastru prin panslavinitatea d-voastră, sau printr-un sentimentalism fără rost în politică. Eu sunt gata să iau răspunderea situației.”⁵⁴⁾

Supărat de majoritatea membrilor Consiliului de Coroană cereau

neutralitatea, Carp afirmă: "în atunci să se constate că în ceasul cel mai grav pentru Majestatea Voastră este părăsită de toate partidele și de toți sfetnicii ei, la sfârșitul unei lungi domnii închinată propășirii naționale"

Regele înclină spre propunerea lui Carp, dar fiindcă majoritatea s-a pronunțat pentru neutralitate, a spus: "Constat că reprezentanții țării, aproape în unanimitate, au cerut neutralitatea României. Ca rege constituțional mă supun voinței d-voastră. Mi-e frică însă că prestigiul Țării va ieși micșorat din ședința de azi și mă tem că ați luat o hotărâre în care România se va căi în viitor", după care, ședința fiind terminată, regele s-a întreținut cu Carp, mulțumindu-i (deși nu s-au înțeles niciodată).

La 27 septembrie, 1914 regele Carol I a murit, nepotul său Ferdinand devenind rege.

Ura lui Carp contra membrilor Casei Regale și-o manifesta în orice împrejurare. Iată una dintre ele.

Când în iarna 1914-1915 mareșalul german Kolmar von der Goetz reorganizatorul armatei otomane) s-a oprit la București, la o masă dată în onoarea sa de către ministrul Germaniei la București, Von dem Busche, după ce mareșalul și-a exprimat impresiile bune pe care și le-a făcut despre Regina Maria, într-o conversație avută cu ea, Carp care era invitat i-a răspuns: "Nu te încrede în ea. E rusoaică până în fundul inimii. Ți-a vorbit cum ți-a vorbit numai ca să te înșele. Scopul ei e să luăm armele alături de ruși, face tot de poate ca să ne ducă acolo" ⁵⁵⁾

În 1915 Carp era suferind. "Pentru prima oară neplăcerile bătrâneților/avea 78 de ani!/ tulburau admirabila lui constituție fizică" ⁵⁶⁾. Ca țară neutră, la 1 decembrie 1915 ambasadorul Germaniei la București ne presa să intrăm în război alături de Puterile Centrale. Într-o audiență, regele i-a spus lui Carp: "România nu poate păstra neutralitatea definitivă și ea nu poate intra/în război/ decât alături de Puterile Centrale. Dar momentul nu a venit încă"

Carp l-a întrebat: "Și dacă pierdem trenul?", la care regele i-a răspuns: "Mi-am rezervat libertatea de a fixa momentul" ⁵⁷⁾

La 14 decembrie 1915, ca răspuns la Mesajul regal, au avut loc aprinse discuții parlamentare. Carp, deși bolnav, luând cuvântul, s-a dovedit "un om în deplinătatea puterii și a talentului său. Era Carp din epoca lui de splendoare. Carp, mai cristalin, mai lapidar, mai sarcastic decât oricând./.../ Nici un cuvânt de prisos, nici o slăbiciune în legătura argumetelor, decurgeau toate unele din altele

ca într-un aparat de precizie. O minune de construcție logică, un model de raționament omenesc, totul era spus cu mândria siguranței și emoția patimei. /.../ ⁵⁸⁾

Referindu-se la talentul său oratoric parlamentar, Carp i se confesa lui I.G. Duca, în 1915:

“Cea mai mare parte din oameni nu pricep psihologia discursului parlamentar. Ei cred că la Cameră trebuie să convingi ca la barou, și de aceea îi vezi că discută, raționează, analizează. Politica e luptă. La Parlament trebuie să afirmi. Să dai adversarului o lovitură de pumn drept în față și pe urmă să treci înainte” ⁵⁹⁾

În ultimul său discurs parlamentar (16 decembrie 1915) Carp, blamând schimbarea politică a lui Take Ionescu (de la neutralitate, la beligeranță alături de Antantă), spunea:

“Dar să-mi permiteți să amintesc că talentul nu justifică toate încarnațiunile, precum frumusețea nu justifică toate prostituțiunile”

În vara anului 1916 precipitându-se evenimentele, au început contactele politice între partide și șefii lor. Regele le lăsa impresia, în audiențe, lui Maiorescu (la 30 iulie 1916) și lui Carp (la 1 august 1916) că nu e de temut o acțiune militară în viitorul apropiat. Special, regele Ferdinand a recurs la o astfel de stratagemă, știind că cei doi erau pro-germani, nedorind să-i încurce planurile, pe care în sinea sa le luase, de a intra în război alături de Antantă.

La 26 iulie 1916 Al. Marghiloman are o întrevedere cu Carp, în căutarea unei soluții de împăcare, ceea ce nu era realizabilă, deoarece Marghiloman dorea “neutralitatea cinstită”, iar Carp dorea război contra Rusiei (“A merge cu Rusia spunea el - este a izbi în interesele țării și în continuarea dinastiei”) ⁶⁰⁾. Filogerman convins, afirma cu nonșalanță că: “Eu în politică externă mă uit la ce spune Viena și Berlin, acolo e centrul de gravitate al politicii noastre externe, iar nu la București”

Ziua hotărâtoare sosise. La 14/27 august 1916 regele Ferdinand convoacă la Palatul Cotroceni Consiliul de Coroană, pentru a hotărî intrarea României în război. Desigur, printre cei inviați se afla și Carp, care stătea la masa discuțiilor lângă prințul Carol, viitorul regele Carol al II-lea. După cuvântul regelui prin care se cerea tuturor să fie de acord să intrăm în război alături de Antantă, a făcut apel la opoziție să-l sprijine și, întorcându-se către Carp, i-a spus: “Te rog în deosebi de d-ta, d-le Carp să-mi dai tot concursul” Chiar înainte de cuvântul regelui se vedea pe fața lui Carp o crispare, chipul său fiind stigmatizat de ciuda care-l stăpânea (prevăzuse el dinainte ce

se va întâmpla), răspunzând ca să vorbească mai întâi șefilor partidelor, el neînsemnând nimic, și nu vede motivul convocării Consiliului de Coroană, deoarece, spunea el, se vede că hotărârea a fost luată mai dinainte de rege. După luările de cuvânt ale lui Brătianu, Take Ionescu, Marghiloman, Nicu Filipescu, a venit rândul lui Carp, luând cuvântul "lapidar, tăios și energic", cerând să fim alături de Puterile Centrale, altfel vom pieri.

"De altminteri, sire, spunea Carp, aceasta nu este numai în interesul țării, el este și interesul dinastiei. Să nu-și închipuie majestatea voastră că o Rusie învingătoare va tolera vreodată în România o dinastie Hohenzollern/ așa cum s-a dovedit în 1947/. Va dispune o dinastie română, o dinastie Ghica, Sturdza sau o dinastie Brătianu sau Carp! Iată de ce, sire, datoria Majestății Voastre este să se opună sub orice chip unei asemenea politici nefaste și rămânând credincioasă alături de Germania. De altminteri, la ce folos toată această discuție, văd că nu mai e locul să argumentăm și să convingem. Hotărârile sunt luate. Lingușitorii Tronului au învins.

Și - în asemenea condițiuni cei cărora Coroana Le-a făcut pe plac nu au nici un merit să asigure acum că îi vor da concursul.

Cât despre mine, nu a celași lucru. Nu îmi puteți cere nici sprijin pentru o politică pe care o cred a însemna pieirea României. Am un ziar, *Moldova*. De mâine chiar îl voi închide. Am în jurul meu câțiva prieteni, le voi cere îndată să se împrăștie. Am trei fii, îi dau Majestății Voastre să se bată și să moară. Iar eu mă voi ruga lui Dumnezeu ca armata română să fie bătută, căci numai astfel România va putea fi scăpată." ⁶¹⁾

Regele i-a răspuns roș de mânie, dar stăpân pe el:

"Domnule Carp, respect toate părerile, dar nu mă pot lăsa să treacă, ultimele dvs. cuvinte. Ele nu pot fi expresia adevăratelor dvs simțăminte. Îmi închipui că au izvorât în focul discuțiunii, dintr-un moment de necugetată mânie"

- "Ba nu, deloc/.../", murmură Carp.

"Ba da, domnule Carp, ba da. Ați greșit și odinioară, domnule Carp, când ați vorbit de interesele dinastiei, nu cunosc decât interesele țării. În conștiința mea aceste două interese se confundă. Dacă m-am hotărât să fac acest pas grav, e fiindcă după o matură chibzuință și nestrămutată, că el corespunde cu adevăratele spirățiuni ale neamului a cărui răspundere o port în ceasul de față. Dinastia va urma soarta țării, învingătoare cu ea, sau învinsă cu ea. Deoarece, mai presus de toate, să știți, domnule Carp, că dinastia mea este

română. Rău ați făcut că ați numit-o străină, germană. Nu, e românească! Românii nu au adus pe unchiul meu regele Carol, ca să întemeieze o dinastie germană la gurile Dunării ci o dinastie națională și revendic pentru Casa Mea cinstea de a fi îndeplinit în întregime "misiunea pe care acest popor i-a încredințat-o"

- "Sire, nu aş vrea ca Majestatea Voastră să creadă că am cedat unui moment de mânie. Nu! M-am gândit, m-am gândit mult înainte de a spune cuvintele pe care le-am spus. Dar fiindcă nu văd alt mijloc de a salva România, de aceea sunt silit să repet că urez armatelor noastre să fie învinse".

La aceste cuvinte Brătianu a intervenit:

"Nu găsesc cuvinte ca să spun ce resimțim dacă într-adevăr astfel de simțăminte sunt în ceasul de față în inima dumatăle. Arunci, domnule Carp, retrage până și pe fiii dumatăle din armată, căci nu mai poți avea nimic în comun cu această țară și acest neam".⁶²⁾

"Un grup de amici ai lui Carp se hotărâ să afirme în mod public punctul de vedere al grupării lor, cuvântul magistrului de la Țibănești trebuia trâmbițat în toată țara. Ar fi fost și păcat să se tănuiască românismul gogoman adevărul, singurul adevăr și singura înțelepciune a zilelor de atunci. Așa se născu ziarul Moldova, Buc., (1 martie 1915- 4 august 1916). Mult răsunet nu a avut . Cei mai mulți nu-l citeau, bunul simț al mulțimii nu se lăsa așa de ușor de convins de raționamentele germanofile. Instinctul popular era mai puternic decât logica artificială și rece a argumentelor, și acest instinct cu o irezistibilă putere, cu o minunată siguranță arăta țării că războiul alături de Aliați e singura cale de mântuire pentru acest neam oropsit Fără numeroase abonamente plătite de Puterile Centrale, *Moldova* ar fi murit repede, generozitatea lui Carp - veșnic zgârcit - în orice caz nu i-ar fi putut prelungi multă vreme zilele."

⁶³⁾

Când în urma unei febre tifoide Principele Mircea, unul din cei 6 copiii ai regelui Ferdinand , murise (la 2 noiembrie 1916), la înmormântarea lui de la 4 noiembrie 1916 a participat cu tot corpul diplomatic miniștri, înalți demnitari, fruntași politici (cu excepția lui Carp, care a refuzat să participe).

După de unul din cei trei băieți ai lui Carp, Petre, a murit în război, lovit chiar în inimă (fiind înmormântat la Țibănești), toată familia lui Carp s-a înapoiat, ostentativ, la București, instalându-se în Calea Dorobanți, preferând teritoriul ocupat de germani, moșiei sale din Moldova liberă.

În 1916 germanii au bombardat clădirea Parlamentului. Una din bombe a căzut prin acoperișul de sticlă al cupolei Camerei Deputaților, a lovit tribuna oratorilor (pe care a distrus-o) și a căzut pe scaunul unui deputat: pe fotoliul lui Petre P. Carp.

În timpul ocupației germano-austro-ungare a Olteniei și Munteniei (în Dobrogea autoritatea românească nu avea acces), Carp și apropiații săi au rămas în București, sub ocupație străină. Ei au fost giranții importanți ai “guvernului” de la București. Acești “giranti”, numiți la 7 aprilie 1917 de către “Administrația militară din București” erau P. P. Carp, Lupu Costache, Gr. Antipa, Al. S. Hinna, Constantin Litza, d. Nenitescu. Ei au început munca la o reformă administrativă prin care cele 14 județe ocupate (afară de Dobrogea) se plănuia să fie reorganizate în patru guvernaminte care, la rândul lor, erau împărțite în circumscripții (Ianuarie 1917).

Deși au deținut puterea administrativă și politică, sub ocupație, Carp nu a fost un colaboraționist. La început nici nu a vrut să stea de vorbă cu mareșalul Mackensen, comandantul armatelor de ocupație din țară. Solicitat de mareșal la o întâlnire, Carp i-a dat răspunsul:

“Eu sunt supusul credincios al regelui nostru Ferdinand, câtă vreme este rege, și nu pot merge la altă autoritate, parcă ar fi ea stăpâna de drept a țării. Mareșalul mă poate aresta, dar nu mă poate schimba în credința mea de cetățean român” Carp s-a scuzat că nu poate veni la chemarea mareșalului, fiind în doliu după fiul său mort de front. Mai târziu Carp s-a întâlnit cu Mackensen de mai multe ori, dar a evitat convorbirile politice.

Supărarea lui Carp față de Maiorescu nu i-a trecut nici când cel din urmă a murit (1 iulie 1917); ei nu mai vorbira de cinci ani. La aflarea veștii morții lui Maiorescu, Carp a spus: “Pentru mine Maiorescu era mort de 5 ani” Invitat să participe la înmormântarea lui Maiorescu, Carp a răspuns: “De ce aș face lui Maiorescu o politețe pe care el nu va putea să mi-o întoarcă?”

În “Note politice” a lui Marghiloman găsim o însemnare din 21 februarie 1917, din care reiese că, totuși, Carp avea rezerve față de ocupanții germani. Când ei i-au cerut lui Oscar Khiricescu, Lupu Costache și Grigore Antipa să semneze o declarație de fidelitate față de împărat și să execute ordinele care le vor fi date, ei, ducându-se spre consultare la Carp, acesta le-a spus să nu semneze nimic. Aceeași atitudine reiese și de la o ocazională întrevvedere a lui Carp cu Marghiloman, la 24 februarie 1917, când Carp i-a spus:

“Germanii au încercat să guverneze Polonia și Belgia cu elemente locale și nu le-a reușit; ei încearcă să guverneze la noi cu oamenii lor și vor vedea în curând că o să meargă și mai rău”

“Carp considera că evreii sunt astăzi atotputernici și că dau germanilor povețele cele mai rele”, constata Marghiloman. Deasemenea, când la 27 aprilie 1917 Carp a avut o întrevedere cu Mackensen privitoare la buget și la șicanele ce se fac asupra bugetului, mareșalul l-a asigurat că vămurile de la bariere vor înceta, așisderea rechizițiile, se va da ordin ca grânele să nu se mai ridice decât în fața proprietarilor și că vor fi plătite. Despre aceste promisiuni, Carp îi spunea lui Marghiloman: “Sus/la conducerea Germaniei/, au cea mai bună dispoziție/înțelegere/, dar în fond se tolerează totul soldaților”

Conservatorismul și dictatorismul lui Carp reiese și din convorbirea lui Corteanu cu Stere, din 15 mai 1917 în București. Stere se confesa lui Corteanu că P.P. Carp i-a spus: “Timpurile sunt mai apropiate: a fost vorba de o colaborare cu d-ta; vreau să știu dacă ai renunțat la ideile d-tale de odinioară?”

- Stere: “Nu este vorba decât de politica externă și în consecință, ideile mele asupra chestiunilor interne nu sunt de actualitate; am să ți le expun”

Carp: “Vorbești ca un revoluționar rus și nu poate exista nimic comun între noi”

Stere: “Dar atunci cu cine contezi d-ta să guvernezi?”

Carp: “Singur, și chiar în contra Partidului Conservator, dacă va fi nevoie” ⁶⁴⁾

La acest dialog G. Știrbei se întreba cine l-a autorizat pe Carp să ia atitudinea pe care o are și cine l-a făcut să fie așa de categoric cu Stere?

Chiar și unii colaboratori ai lui Carp au început să fie nemulțumiți de acțiunile lui. Astfel, la 14 iulie 1917, Virgil Arion spunea lui Marghiloman:

“Carp este bătrân; nu trebuie lăsat singur, și pentru că trebuie să profite țara și partidul de autoritatea lui, și pentru că nu se poate specula contra lui, ceea ce a și început între germani, faptul că este izolat. Concluzia este că în interesul superiorilor țării trebuie să merg cu Carp; dacă ne-ar ști lumea uniți, am putea obține tot. Dacă nu, Carp cu câțiva prieteni personali care îl înconjoară vor fi siliți să facă tot pentru a-l apăra.” ⁶⁵⁾

Germanul Arthur Rosenberg spunea că “Carp trebuie să mai lase

din ideile lui de junker și înțelegerea se va face lesne”/ cu Stere, Vg. Arion, Lupu Costache etc./.

Restras la Călinești (azi în județul Teleorman), Carp, bolnav și bătrân, declara lui Virgil Arion, la 25 iulie 1917, că nu dorește direcțiunea unui partid, nici să aducă vreo atingere Partidului Conservator; chestiunile interne le lasă altora. Nu dorea nici o formulă de adeziune cu un alt partid. Nu doreș nici lărgirea votului, nici discutarea problemei țărănești. Începea amurgul politicianului Carp!

Când s-a pus problema încheierii unei păci cu Puterile Centrale, Carp nu dorea să trateze cu regele Ferdinand și cu guvernul Brătianu o eventuală pace separată, nerecunoscându-le acestora dreptul de a mai vorbi în numele României. Într-o convorbire cu Marghiloman (2 august 1917) Carp stabilea obiectivele care trebuiau îndeplinite de armata germană: să deșerte Moldova, să gonească dinastia, să numească imediat pe noul rege.

Prin reprezentantul generalului Averescu, Carp a trimis regelui un mesaj în care scria:

“Dl. P.P. Carp vă roagă să spuneți respectuos M/ajestății/ S/ale/ că, după părerea lui, chiar dacă regele ar semna pacea cu Puterile Centrale, rămânerea lui pe tron ar da naștere la o serie de convulsii care ar face dinastia imposibilă și ar îngreuna vindecarea rănilor cauzate printr-o politică fatală” ⁶⁶⁾

Una dintre gafele politice ale lui Carp a fost când la începutul lunii decembrie 1917 a plecat la Berlin, împreună cu colonelul - trădător Al. Sturdza (după ce rușii încheiaseră armistițiul cu Puterile Centrale). Colonelul Sturdza era ginerele lui Carp și fiul cumnatului său, celebrul șef liberal, D.A. Sturdza.

La sfârșitul lunii decembrie 1917 ne-au propus pace. Cu toată ironia și absolutismul său, Carp a promis lui Horstmann că ar putea fi reprezentantul guvernului român nelegal la București pe lângă generalii români din Moldova. Directivele sale erau:

1) Mareșalul Mackensen va declara armatei că Germania nu tratează nici cu regele, nici cu guvernul; el, mareșalul, în numele Germaniei, va crea faptul nou față de Dinastie/ va înlocui pe Ferdinand cu fiul împăratului Wilhelm;/ declarațiile noastre vor veni după aceea.”

Carp va da depline puteri pentru a fi reprezentat.

2) Nu procedez la nici un act înainte ca Germania să-și desemneze pe Suveran și, pentru ca să constituim un Guvern, îmi trebuie condițiile de pace și Suveranul.

3) Plebiscit sau Constituantă, puțin importă: va merge repede, este revoluția și faptul legal care trebuie să urmeze va fi ori unul ori altul.”⁶⁷⁾

În motivarea plesbicitului de mai sus, pe care Carp l-a distribuit în țară, se scria:

“dacă Parlamentul țării ar fi avut putința să se întrunească la București, fără îndoială că dl. P.P. Carp ar fi primit de la el printr-o unanimă declarare mandatul de a lucra în depline puteri în numele Patriei. Când însă expresia acestei voințe lipsește, trebuie ca națiunea însăși să încredințeze direct acest mandat d-lui Petre P. Carp”

În acest sens s-a trimis în toată țara, spre subscriere, o adresă în care se arăta:

“Subsemnații [“guvernul” din București], având convingerea că în împrejurări prin care trece țara, acțiunea lui P.P. Carp e singura în stare să redea României situația pierdută, îi încredințăm sarcina de a apăra drepturile țării în negocierile ce se vor deschide pentru dobândirea păcii dorite de toți”

Această acțiune nu avea nici un rost. Așa cum Carp constituise în Bucutrestitul ocupat, fără să consulte țara un “guvern”, ce rost mai avea acea consultare națională. Poporul n-a scris la listele trimise, pe care le-a botezat “*pantahuza*”⁶⁸⁾ lui Carp”, și totul s-a sfârșit spre cinstea țării, în apatie și ridicol.⁶⁹⁾

În dorința sa de a dovedi pronosticul său că Puterile Centrale vor fi victorioase, Carp nu și-a ascuns bucuria când a aflat că Mackensen i-a spus lui C. Arion că imediat după încheierea păcii cu Rusia, la Brest-Litovsk, Moldova va fi atacată.

Apărând pe germani, afirma că în jurul zilei de 20 ianuarie, când 3.200 de ruși s-au retras la Galați de pe frontul german și s-au lăsat dezarmați, părăsind 20 de tunuri și 1.200 de cai, rușii au adus cu ei 1000 de români, pe care germanii i-au pus în libertate.⁷⁰⁾

Când Carp a aflat (24 ianuarie 1918) că rușii sunt în conflict cu armata română care vrea să-i dezarmeze, bărlădeanul Lupu Costache (care sub ocupația germană era șeful Poliției Capitalei) a afirmat P.P. Carp va primi să ierte pe rege în interesul superior al luării Basarabiei. Carp știa că “în interesul superior al principiului monarhic, amenințat de ruși, nu mai putea fi vorba de a se detrona o Dinastie”⁷¹⁾

Situația similară de pe front ne-a obligat să semnăm pace cu Puterile Centrale. În acest sens, la 5/19 martie 1918 regele l-a însărcinat pe Marghiloman să încheie pacea separată. Celelalte

partide nu i-au dat ajutor, ci doar l-au acceptat, ca o soluție necesară în vederea încheierii păcii. Dar nici așa Carp nu l-a acceptat și nici conservatorii din jurul lui Take Ionescu, care considerau că s-ar crea o prea mare ruptură între aliații de până atunci.

Marghiloman, chemat la Iași de rege la 11 martie 1918, a primit președinția în următoarele condiții:

- dizolvarea Parlamentului;
- suspendarea inamovibilității administrației și justiției;
- precizarea răspunderilor și o politică de apropiere față de Puterile Centrale.

La 25 aprilie /8 mai 1918 regele semnează dizolvarea Parlamentului (ales în 1914) și fixează alegerile pentru Senat în mai ⁷²⁾ pe baza listelor electorale din 1916. Alegerile au fost formale. Carp a refuzat să facă cartel electoral cu guvernul. A fost ales deputat, dar nu a participat la nici o ședință a lui.

Tratatul de pace a fost semnat la 24 aprilie/7 mai 1918 și conținea condiții dezastruoase pentru țară. Liberalii și conservatorii takiști au acuzat "odiosul tratat" Împotriva lui s-a declarat și Carp care considera că pactul a fost impus de austrieci, unguri și bulgari, iar nu de germani. El afirma că dacă ar fi fost desemnat să încheie el pacea, România ar fi avut pacea punctului de vedere german "cu sacrificarea dinastiei și în schimb cu apărarea integrală a tuturor intereselor ei vitale în prezent și în viitor" ⁷³⁾

Cu numai o săptămână înainte de încheierea păcii de la Buftea, Carp încă mai spera că germanii vor detrona pe Ferdinand. La 16 aprilie 1918 îi spunea lui Oscar Kiriacescu, în vizită la el:

"S-a sfârșit; Regela va fi detronat. Prințul Joachim de Prusia e urmasul lui și va face o pace germană, în locul păcii austriece care s-a proiectat" ⁷⁴⁾

Germanii și-au schimbat planurile de detronarea lui Ferdinand. Tzigara Samurcaș i-a comunicat fiului lui P.P. Carp, Ioan Carp, că mareșalul Mackensen i-a spus că imperiul german nu se amestecă într-o chestiune care nu privește decât pe români, la care Carp a răspuns că el nu face război civil și că germanilor le e dat să detroneze pe rege. (27 aprilie 1918).

Concepția lui Carp despre relațiile dintre Parlament și Guvern erau opuse concepției democratice pe care o avea regele Ferdinand față de acele relații. Faptul că monarhul numea întâi guvernul, apoi organiza alegerile Parlamentului, Parlamentul fiind expresia guvernului. Mecanismul acestei democrații românești, a fost redat

lapidar, de Carp: "Dați-mi puterea și vă dau Parlamentul"

În preajma protocolului de la Bufta și a păcii de la București (martie - mai 1918) Carp tot ținea la ideea sa: detronarea regelui Ferdinand, un alt guvern prezidat de el, care să ducă la tratative de pace care să păstreze cât mai mult din teritoriul țării. Mohorât, s-a retras la Țibănești lui, compromis prin filogermanismul lui, unde, după câteva zile de boală, moare la 22 iunie 1919.

A făcut următoarele greșeli fundamentale:

- declarații din Consiliul de Coroană de la Cotroceni, când s-a declarat de partea Triplei Alianțe;
- purtarea lui în timpul războiului (a preferat să plece sub ocupație străină, decât să rămână la moșia sa din Țibănești);
- ura și lupta sa împotriva regelui;
- a adăpostit pe ginerele său, Alexandru D. Sturdza, ofițer trădător al armatei române etc. etc.

Toate acestea și multe altele au făcut ca la înmormântarea sa să nu aibă parte de onoruri funebre. La înmormântare au participat câțiva țărani, ca persoane particulare, Eduard Motaș, prefectul județului Vaslui. A fost înmormântat în parcul castelului din Țibănești, alături de fiul său, mort în război. Regia Maria a trimis o scrisoare de condoleanțe soției lui Carp, scrisoare redactată de Barbu Știrbei.

Nici partizanii săi politici nu i-au evocat strălucirile trecutului, nici ziarele bucureștene nu i-au făcut necrologuri, indiferența neiertătoare a majorității cunoscuților și colaboratorilor nu au vărsat nici o lacrimă. Era unul dintre cele mai dramatice sfârșituri umane.

Se sfârșise toate sistemele de politică extrenă căreia Carp i-a închinat 53 de ani:

- Germania, pe care s-a bazat, pierduse Alsacia și Lorena , toată puterea ei colonială și războiul.
- Hohenzolernii din Germania erau în exil;
- dinastiile din statele germanice au fost răsturnate de pe tronurile lor;
- monarhia Habsburgilor a fost împărțită între diferite naționalități;
- imperiul rus , zguduit din temelii, era o masă amorfă, haotizată și comunizată;
- în locul Basarabiei promisă de austro-ungaro-germani, era o Basarabie venită de bună-voie la trupul țării;
- în locul izgonirii lui Ferdinand, era apoteoza lui, care a făcut o Românie Mare;

în locul extinderii latifundiilor și a restrângerii dreptului de vot, o reformă agrară - prin desființarea latifundiilor - și o lege electorală democrată;

- în locul pușcăriei pentru autorii războiului din România, a venit oprobiul public al întregului neam față de colaboraționiștii, cu armata de ocupație;

- în locul osândeii lui Brătianu, cel mai desăvârșit succes al politicii lui;

- în locul moșiei lui Carp, țărani cu sute de pluguri, au sfărțecat moșia, etc. etc.

Partidul lui, Partidul Conservator, ia denumirea (dec. 1919) de Partidul Conservator-Progresist, dispărând și el, în 1924, din viața politică a țării. Astfel, junimismul politic își încheiase ciclul existențial.

Fruntașul liberal Ion G. Duca îl caracteriza și analiza detaliat în "Memoriile" lui, din care redăm, în extenso, fragmente privind pe Carp.

"Pentru cine analizează cu atenție viața lui, în toată desfășurarea și complexitatea ei, el apare ca deznodământul firesc și fatal. Într-adevăr, nu poți să fii o jumătate de veac în continuă și flagrantă opoziție cu simțămintele și evoluția vădită a unei țări și ca în cele din urmă atitudinea ta să nu se ciocnească cu realitatea și catastrofa să nu se producă. Aceasta a fost și soarta lui Petre Carp.

Lumea s-a întrebat mereu cum a fost cu puțință cu un om cu însușiri superioare ca Petre Carp să fi lăsat în urma lui o operă atât de sterilă. Cu cât mă gândesc mai mult la această existență, cu atât îmi apare mai clară o singură explicație, aceea de altminteri pe care am dat-o în discursul pentru care Carp m-a gratificat pe vremuri cu epitetul "elevul Duca" și anume: într-o lume care mergea tot mai mult spre democratizare, Carp și-a făcut iluzia că se poate organiza și dezvolta România Mică pe o bază reacționară. Inspirându-se de la exemplul unei Prusii care de altfel apunea, și-a închipuit că poate să facă în veacul al XIX-lea un răsărit pentru tânărul Stat la grurile Dunării.

Din această antinomie derivă toată nepotrivirea între concepțiile lui Carp și instinctul permanent al țării. Ea explică totodată de ce trăind în vremuri în care s-au făcut independența, regalitatea, organizarea internă a Vechiului Regat, întregirea neamului și marile reforme democratice - Carp n-a știut să lege numele lui de una din aceste glorioase și epocale înfăptuiri. Mai mult, dacă le punem pe

toate într-un taler al balanței și vedem ce poate pune Carp pe celălalt taler ca operă pozitivă, contrastul ne apare și mai izbitor și jalnic, căci nu găsim alături de teorii paradoxale, de prorociri neîmplinite, de discursuri lapidare și de tăioase cuvinte de spirit - decât legea pădurilor, regimul pescăriilor, legea țuicii și alte creațiuni secundare și efemere de această natură. Așa încât ești ispitit să-ți pui chiar întrebarea: poate fi calificată inteligență - inteligență politică - aceea care a dat dovadă de atâta neînțelegere a epocii, de atâta orbire față de problemele fundamentale care o frământau? A nega inteligența unui om precum Carp ar fi cel puțin o exagerare, dar a-i tăgădui simțul politic, intuiția și viziunea politică mi se pare o realitate pe care la lumina faptelor și în perspectiva vremurilor nimemi n-o mai poate contesta.

Totuși, oricât de lipsit de simț politic ar fi fost Petre Carp, cred că viața lui publică n-ar fi fost șirul neîntrerupt de înfrângeri care s-a încheiat cu tragedia finală, mai sus pomenită, dacă această lipsă de simț politic n-ar fi fost agravată printr-un alt mare cusur organic al lui. Petre P. Carp n-avea inimă. Disprețuia organic ceea ce se numea sentimentalism, n-avea încredere decât în inteligență, în puterea și eficacitatea rațiunii. Iluzie mai mare decât toate celelalte. Sfera rațiunii, a rațiunii singure este întotdeauna mărginită. Imponderabilele sufletului singure dau bieteii fapte omenești puțină să calce aceste hotare înguste și pe calea intuitivă a inimii să se avânte spre percepere neașteptate, spre înțelegeri profetice, spre orizonturi nebănuite./.../

Dacă Petre Carp ar fi privit - ca să nu luăm câte două pilde - chestiunea socială și chestiunea națională sub prisma inimii, în loc să le privească sub prisma minții, dacă ar fi adus în judecarea acestor două mari probleme puțină umanitate, puțină revoltă față de nedreptățile actualei organizări sociale, puțină durere pentru suferințele românismului asuprit de cotropiri străine, nu s-ar fi împotrivit cu îndărătnicie și dealtfel zadarnică înverșunare tuturor revendicărilor claselor obidite și nu ar fi jignit până la odios simțământul național, nesocotind sistematic aspirațiunile Ardealului și pactizând cu inamicul pe când soldații țării luptau pentru înfăptuirea lor.

Dacă Petre Carp ar fi avut o părțică numai din acele însușiri sufletești ce fac oamenii să se împărtășească de legitimele emoții ale generației lui, n-ar fi rostit cuvintele pe care le-a rostit în Consiliul de Coroană de la Cotroceni - când porneam în luptă pentru

dezrobirea fraților noștri - și n-am fi azi în situația de a nu putea nici măcar propune Camerelor României întregite bustul acestui mare parlamentar să figureze alături de acelea ale unui general Lecca, Gr. Păulescu, Năstase Stolojan sau Duiliu Zamfirescu.

Dar Petre Carp n-avea inimă. Era milostiv și rece în viața privată cu nevasta și copiii lui, în viața socială cu prietenii, la moșie cu țărani, în politică cu partizanii ca și cu adversarii lui. Nici un avânt, niciodată și față de nimeni. Față de copiii - severitate fără afecțiune, față de amici și partizani - gogomanii mei - cel mult o simpatie disprețuitoare, față de adversari, ostilitate fără generozitate, iar față de mulțime nepăsare, nepăsare împinsă adesea până la cruzime. N-a ajutat, n-a făcut vreun serviciu, n-a avut grijă nici de cei din jurul lui, nici de județul lui/Vaslui/. Fapt caracteristic: decenii de-a lungul nu era șosea până la Țibănești, mergeai pe drum nebătătorit de câmp, iar Petre Carp spunea cui voia să-l audă, nu iubesc florile, îmi place cel mult un stejar.

Un asemenea om nu putea fi un mare bărbat de Stat. Totuși a jucat un rol covârșitor în viața noastră publică, fiindcă, alături de aceste defecte care îi răpeau puțința de a imprima cu folos pecetea personalității sale epocii lui, avea fără îndoială și cel mai înalt grad trei însușiri pe cât de strălucite, pe atât și de rare: talent, spirit, probitate materială și morală. Adevărul este că talentul său era de o esență atât de superioară, încât multă vreme contemporanii lui nici nu i-au recunoscut întreaga valoare. În noianul de frazeologie romantică, de arguții⁷⁵⁾ avocătești, de nesfârșite analize ce caracterizau elocința de atunci, Petre Carp reprezenta aproape sigur spiritul de sinteză și formula lapidară. Oratoria lui nu era oratorie de mase; ca toată firea lui, Carp nu se adresa sufletului, pornea de la rațiune, dar era de o conciziune, de o claritate minunată. Fraza lui era turnată în bronz nepieritor. După 40 de ani discursurile lui sunt aproape singurele care se mai pot citi cu interes și cu admirație. Având o frumoasă cultură clasică, fiind unul dintre puținii oameni politici de la noi, care citeau - deși domeniul cititorilor lui nu era foarte variat - forma lui era întotdeauna îngrijită și era o plăcere estetică să-l asculți, chiar când erai departe de a-i aproba părerile. Intervențiile lui în dezbateri aveau pururea un adânc și meritat răsunet.

În ce privește spiritul nimeni nu l-a întrecut. El a fost fără îndoială omul cel mai spiritual din vremea lui. Replicile lui erau distrugătoare. Din două cuvinte azvârlite cu aerul său ironic, doborâ cel mai înfocat adversar. S-a zis că era gata să sacrifice o situație

pentru un cuvânt de spirit. E exagerat, dar desigur că vorbele lui mușcătoare i-au atras adesea dușmăanii inutile, în schimb câte bătălii n-a câștigat cu uimitoarea sa facultate de a dezarma prin ilaritate. Când își punea monoculul și se uita la cineva, rareori - în duelul ce se angaja - nu era el învingătorul. Nenumărate sunt anecdotele ce au circulat despre apostrofele⁷⁶⁾ și jocurile lui de cuvinte. E păcat că se pierd, căci cuprindeau toată gama de la patetic și ironie la glumă și sofism.

În sfârșit probitatea lui era cu adevărat cristalină și deplină. El nu era numai cinstit în înțelesul material și, ca să zicem așa, elementar al cuvântului. Dar cinstit în credințele lui, incapabil de tranzacții morale de orice natură ar fi ele. Într-o societate care prin înseși ale instinctului ei de conservare, avea repulsiunea, înăscută repulsiune a atitudinilor intransigente și a hotărârilor definitive - Carp, cu purtarea lui rectilinie și neșovăitoare, se înfățișa ca o excepție și o pildă. Politica care poate mlădia spectacolul inflexibilității lui, Carp constituie totuși un spectacol înviorător. Recunosc că prin aceasta în afară de geniul rasei, dar din punctul de vedere pur omenesc, ca eleganță și ce estetism. Că Petre Carp a împins statornicia în convingeri și în fapte mai departe decât cerințele logice - desigur, și urmările le-a suferit cu prisosință - dar ce mulțumire sufletească să mai întâlnești - printre atâția pentru care credințele sunt etichetate de circumstanță și statornicia un lux inutil sau absurd - încăpățânați, naivi, iluzioniști pentru care, ca pentru Carp, ideea este sfântă, statornicia o datorie, cuvântul, Cuvânt. Petre Carp îți inspira respectul ce se cuvine sincerității depline. Cu el n-aveai surprinderi. Știai dinainte, precis și matematic, care îți vor fi reacțiunile în fața unei anumite situații. Învingea sau murea cu o idee. Dacă e adevărat că ceea ce ne-a lipsit mai mult au fost caracterele, Carp a fost cel puțin un caracter în cel mai nobil și mai desăvârșit înțeles al cuvântului. De aceea, orice s-ar spune și orice ar fi greșit el, Carp ar rămâne în viața României antebelice, dacă nu un mare om de Stat, o mare figură.

În fața ei, posterioritatea mai prozaică în judecățile ei, fiindcă la urma urmei și îndreptățită să clasifice obiectiv și necruțător după rezultate, această posteritate nu se va putea înclina nici cu recunoștință și nici cu întuziasm. Fie-ne îngăduit însă nouă contemporanilor, învingătorii, victimele sau simplii lui spectatori, să punem în aprecierea noastră note de firească duiosie ce ți le inspiră atâtea lupte comune și atâtea amintiri scumpe.”⁷⁷⁾

Acest portret pe care I. G. Duca i l-a schițat lui Petre P. Carp, deși patetic, nuanțat, plin de colorit și de adevăruri, poartă desigur, patima adeversarului politic (Duca era liberal, iar Carp conservator).

Adevărul este că P.P. Carp a ilustrat marile virtuți ale omului politic român rar întâlnite în Parlamentul nostru, în care abundă mediocritățile ieșite din anonimat grație unor momente de tulburări sociale, politice sau militare. În timp ce mulți parlamentari se mențin câțiva ani în centrul opiniei publice, Petre Carp a stat o jumătate de secol ca o forță politică de care trebuia să se țină seama. Aprecierile lui asupra calității oamenilor politici erau fie binecuvântări stimulative, fie blestem ucigător. Apariția lui Carp la tribuna parlamentară era un eveniment așteptat. Caracterul lui era un model, pe care conservatorismul său politic nu l-a alterat.

Carp și-a însușit ceva din spiritul gândirii nobile a lui Carus Cilnius Maeceras, adică a ocrotit învățământul și a încurajat modernizarea unor așezăminte culturale și administrative. El a organizat pe baze moderne câteva localități rurale, printre care și comuna Țibănești, județul Brăila, unde în anul 1895 a construit cu banii lui o școală. Când în noiembrie 1995 foștii elevi ai școlii, veniți să sărbătorească centenarul școlii au dorit să dea numele lui Carp acelei instituții școlare, propunerea a fost respinsă de primarul comunist din Brăila, deoarece, zicea el, "a auzit" că fondatorul școlii a fost conservator, adică reacționar!!!

Numele și activitățile lui P.P. Carp vor rămâne la infinit în istoria politică, socială și culturală a României.

BIBLIOGRAFIE

În volume și publicații

1. "Epistolă deschisă a unui școlariu către d-nul Petriceicu Hășdeu", în "Cugetarea", Buc., anul I, nr. 3, 22 oct. 1865 (semna P. Bătăușu).
2. "A doua epistolă deschisă către d. Petriceicu Hajdeu", în "Revista Dunării", Buc., anul I, nr. 2, 1 ian. 1866.
3. "D.P. Hăjdeu: *Răzvan Vodă*. Dramă istorică în cinci acturi", în "Convorbiri literare", CL, anul I, nr. 18, noiembrie 1867, p. 245-248.
4. "O epistolă deschisă în răspuns la anticritica d-lui Hăjdeu", în "Gazeta de Iași", Iași, anul I, nr. 75-77, 1867.
5. "William Shakespeare: *Macbeth*", traducere, 1868, ed. a II-

a, Buc., 1886.

6." William Shakespeare: *Othello*", fragment din actul I, traducere de "Convorbiri literare", II, 2, 15 martie 1868, p. 21-27.

7. "Cele una sută și una fabule ale d-lui Sion", ibidem, L, anul III, nr./ 23, 1870; febr. 1, p. 401-405.

8. "A. von Humboldt: *Despre stepe și pustii*", ibidem, IX, 4, 1 iulie 1875, p. 142-151, IX, 5, 1 august 1875, p. 192-195.

9. "Politica externă a lui I. Brătianu", Iași, 1878.

10. "O nouă poemă și un nou poet", "Conv. lit", CL, XII, 3, 1 iunie 1878, p. 107-110.

11. "Reforma socială", Buc., 1882.

12. "Era nouă", discurs, Buc., 1888.

13. /Cugetări/, în "Conv. lit", XXV, 11-12, 1 martie 1892, p. 895.

14. "Tulburările /.../", Buc., 1893, în colab.

15. "Discurs", Buc., 1885.

16. "Critica /.../", Craiova, 1896.

17. "Aforism", "Conv. lit", LVII, 6, iunie, 1925, p. 403-404.

18. "Discursuri", vol. I, Buc., Ed. Socec, 1907.

19. "Discurs", Buc., 1911.

20. "Afacerea tramvaelor în Senat", 1911, în colab.

21. "Expresia marelui proprietăți", 1914.

22. "România și războiul european", 1915.

23. "Politica extrenă a României", Iași, 1915, în colab.

24. "Auswärtige Politik und Agrarreform" 1917.

25. Articole de critică literară/, în "E. Lovinescu: P.P. Carp, critic literar și literat", Buc., Ed. Socec, /1941/.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

"Fuziunea junimisto-conservatoare", în "Adevărul", III, 3482, 31 martie 1899, p. 3; "Adevărul", XII, nr. 3487 din 5 aprilie 1899, p. 3; "Dezbaterile Adunării Deputaților"(în continuare, DAD), 1899-1900, nr. 9 din 26 noiembrie 1899, p. 43, 46; G. Niculescu: "1860-1901. Parlamentul român. Biografii și portrete", Buc., 1903; "Dl. P.P. Carp și terenurile petrolifere", în "Voința națională", Buc., XXII, nr. 6061, din 13/26 iulie 1905; "Opinia", IV, nr. 287, 7 noiembrie 1907; "Opinia", V, nr. 340 din 17 ianuarie 1908; "Reforma" nr. 343 din 20 ianuarie 1908; "Democrația conservatoare", 1 febr. 1908; "Săptămâna", 30 apr. 1908; I.G. Duca: "Consiliul de

Coroană”, în “Revista Unirii”, 1930; “Monitorul Oficial”, nr. 83,13/ 25 apr. 1877, p. 2467; C. Xeni: “Take Ionescu”, ed. a II-a, Buc., Ed. Universul, 1932, p. 65, 76, 78, 82, 87, 90-91, 94, 97, 101, 122, 136, 137, 165, 169-172, 173, 185, 201, 203, 215, 218-221, 242-247, 301, 303, 324, 344, 354, 355, 396; Emanoil Bucuța: “Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în scrisori (1844-1913)”, Buc., , 1937, p. 215-216; George Tașcă: “Politica economico-socială a lui P.P. Carp”, Buc., 1938; “Slavici: Amintiri”, Buc., EPL, 1967, p. 122, 267-268, 629; Al. Zub: “Mihail Kogălniceanu. 1817-1891. biobibliografie”, Buc., Ed. Enciclop. Rom., Ed. Militară, 1971, p. 157, 161, 189, 201, 232, 310, 473, 502, 527, 536, 590; Mircea Mușat -Ion Ardeleanu: “Viața politică în România. 1918-1921”, Buc., Ed. Pol., 1976, p. 39, 75, 250, 300; Mircea Iosa - Traian Lungu: “Viața politică în România. 1899-1910”, Buc., Ed. Pol., 1977, p. 13, 35-38, 51, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74-75, 76-77, 78, 82, 85, 86, 92, 106, 111, 126, 127, 128, 136, 138, 145, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 163, 166, 185, 186, 190, 200, 205, 206, 207, 208, 209, 222, 224, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 234, 236, 240, 246, 248, 249, 250, 251, 271, 272, 273; Apostol Stan: “Grupări și concurențe politice în România între Unire și Independență”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1979, p. 48, 185, 213, 218, 238, 313, 421, 422, 423, 428, 430, 435; Titu Maiorescu: “Jurnal”, vol. VI, Buc., Ed. Minerva, 1986, p. 9, 15, 21-22, 100, 123, 144, 150, 155, 158, 177, 178, 256; Ion Bulei: “Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator”, Buc., Ed. Pol., 1987, p. 19, 24, 29, 30, 32, 40, 42, 44, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 71, 73, 74, 77, 80, 82, 89, 91, 101, 102, 103, 106, 113, 116, 412, 413, 416, 418, 426, 433, 437, 438, 441, 476, 498, 499, 511, 521, 567, 569, 570, 572, 573; T. Maiorescu, “Jurnal”, Buc., 1988, Ed. Minerva, vol. VIII, p. 11, 40, 45, 48, 62, 65, 67; vol. IX, p. 26, 35, 37, 48, 72, 75, 91, 105, 106, 117, 120, 121, 122, 129, 132, 136; I.G. Duca: “Memorii”, vol I, Buc., Ed. Expres, 1992, p. 9, 16, 19, 44, 49, 52, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 105, 106, 128, 129, 149, 167; “Memoriile Regelui Carol I al României”, Buc., Ed. Scripca, vol. I, 1992, p. 223, 224, 225, 239; I.G. Duca: “Memorii”, vol. II, Timișoara, Ed. Helicon, 1993, p. 12, 16, 23, 34, 37, 53, 54, 62, 66, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 115, 160, 161, 163, 164, 166-168, 169, 171, 174, 175; Al. Marghiloman: “Note politice”, Buc., 1993, Ed. Scripta, vol. I, p. 22, 29, 51, 52, 53, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83,

84, 85, 86, 87, 91, 93, 102, 104, 112, 141, 148, 159, 160, 161, 162, 163, 198, 200, 208, 211, 236, 240, 247, 248, 256, 272, 341, 343, 354, 355, 362, 367, 368, 369, 410, 411, 416, 417, 422, 427, 428, 429, 431, 432; "Memoriile Regelui Carol I al României", Buc., Ed. Scripta, 1993, vol. II, p. 95, 97, 111, 113, 290, 370, 371; I.G. Duca: "Memorii", vol. III, Buc., Ed. Machiavelli, 1994, p. 29, 32, 70, 75, 89, 94, 169, 186, 187, 192, 193, 213; I.G. Duca: "Memorii", vol. 4, Buc., Ed. Machiavelli, 1994, p. 27-28, 83, 96, 100, 142, 197, 198, 199, 200-205; Al. Marghiloman: "Note zilnice", Buc., Ed. Machiavelli, vol. II, 1994, p. 11, 12, 14, 90, 94, 95, 102, 113, 119, 124, 127, 130, 131, 134, 138, 150, 158, 167-169, 170, 171, 172, 189, 194, 196, 201, 207, 209, 214, 225, 236, 239, 247, 256, 271, 282, 288, 289, 293, 296, 125, 141, 197-199, 207-209, 215, 216, 217, 237, 294, 297, 283; "Memoriile regelui Carol I al României", Buc., Ed. Scripta, vol. III, 1994, p. 15, 50, 102, 128; "Memoriile Regelui Carol I al României", Buc. Ed. Machiavelli, vol. IV, p. 164, 233, 246, 251, 408; Al. Marghiloman: "Note politice", vol. 3, Buc., Ed. Machievelli" 1995, p. 53, 57, 60, 66, 97, 130, 136, 176, 238, 274, 301, 340; BAR, mss S34 (12)/XIII; G. Panu: "Portrete și tipuri parlamentare", Buc., Tip. Lupta, 1893, p. 25-28; Dr. C. Diaconovich: "Enciclopedia Română", tom I, Sibiu, ed. și tiparul lui W. Krafft, 1898, p. 737; "Fuziunea și situația guvernului", "Adevărul", XIII, 3936, 12 iul. 1900; "Serbarea de azi", "Timpul", XXII, 151, 9(22) iul. 1900, p. 3; "Sesiunea extraordinară/ a Parlamentului/", ibidem, 212, 27 sept. / 10 oct. 1900; DAD, 1900-1901, ses. extraordinară, 1900, nr. 3, ședința din 29 sept. /12 oct. 1900, p.9; "Consfăturile majorităților", "Conservatorul", I, 28, 21 ian. 1901; "Congresul conservator", "Voința națională", XIX, 5184, 16 iunie/9 iulie 1902; DAD, 45, ședința din 18 martie 1904, p. 771; DAD, ses. prelungită 1904-1905, nr.48, 11 mai 1905, p. 751; N.D. Cocea: "La Țibănești. Convorbiri cu d. P. Carp", "Adevărul", XXVI, 1913, p. 8519-8523; Simion Mehedinți: "*Dr. A. Goman, Peter Carp der Ehrenmann*", Darmstadt, 1914", "Conv. lit", 48, 6, iunie, 1914, p. 670; "P.P. Carp"/necrolog/, ibidem, 51, 6 iunie 1919, p. 472; P. Grimm: "Traduceri și imitațiuni după literatura engleză", în "Studii de literatură comparată", Cluj, 1924; E. Lovinescu: "Istoria civilizației române moderne", vol. II, Buc., 1924, p. 127; Dinu C. Arion: "Unii convorbiriști și evoluția socială a României", "Conv. lit", 59. ian. - aprilie 1927, p. 177-181; Alexandru I. Naum: "Vechi colaboratori ai *Convorbirilor*", ibi-

dem, p. 200; "Scrisoare către T. Maiorescu", ibidem, 63, noiembrie 1930, p. 1148-1153; "Scrisoare de la Titu Maiorescu",/ despre traducerea operei Othello de Shakespeare,/ ibidem, 63, oct. 1930, p. 1051-1052; C. Balcabaș: "Bucureștii de altădată", vol. III, Buc., 1930, p. 166; H. Sanielevici: "Mane, thekel, phares!", ibidem, 64, ian. 1931, p. 31-37/ despre teoria lui P.P. Carp privind introducerea capitalului străin în România și consecințele ei dacă ar fi fost admisă; N. Iorga: "Istoria românilor, vol. X "Întregitorii", Buc., 1932, p. 275; I. Negruzzi:/Scrisoare către A.D. Xenopol 1870/, "Studii și documente literare" (de I. Torouțiu /vol III, 1932, p. 409; Radu Budișteanu: "P. P. Carp. Fragment din conferința *Carp Clemanceau* ținută la *Fundația Carol I* în ziua de 1 aprilie 1933, inaugurând ciclul *Vieți paralele contemporane*, organizat de Uniunea Intelectuală...", "Convorbiri literare", 66, apr. 1933, p. 332-344; /Scrisori către T. Maiorescu/, în I.E. Torouțiu: "Studii și documente literare", Buc., Ed. Bucovina, 1934, vol. V, p. 61-64; N. Scully-Logotheti: "Scrisori colective de la P. Misir, P.P. Carp, A. Naum"/către N-Volenti/, în "Conv. lit/", 68, 6-8, ian. - august 1935, p. 348-352; G. Gane: "P.P. Carp și locul său în istoria politică a țării", vol. I-II, Buc. Ed. Universul, 1936; Carol Săteanu: "Figuri din *Junimea*", Buc., Ed. Junimea, 1936, p. 73-79; Ion Al. George: "C. Gane, *P. Carp și locul său în istoria politică a țării*", 2 vol. 1907, în "Conv. lit", 69, 11-12, noiembrie - decembrie 1936, p. 509-512; "Petre Carp la 80 de ani", ibidem, 70, 11-12, noiembrie - dec. 1937, p. 626-627, cu foto; Al. Tzigara - Samurcaș: "Petre Carp: Ioan Creangă 29 iunie 1837 - 18 iunie 1919", ibidem, p. 627-632; "O scrisoare a lui P. Carp"/ către Lupu Kostaky/, ibidem, p. 633; C. Kostaky Lupu: "Petre P. Carp", ibidem, p. 635-642; C. Banu: "P.P. Carp", ibidem, p. 679-682; George Tașcă: "Politica economico-socială a lui P.P. Carp", ibidem, p. 683-726; Eugen Ciuchi: "Petre Carp în literatură", ibidem, p. 749-755; Ion Grămadă: "Scrisoare către S. Mehedinți, 1913", în I.E. Torouțiu: "Studii și documente literare", vol. IX, Buc., Ed. Bucovina, 1940, p. 175-176; Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 175; G. Călinescu: "Istoria literaturii române de la origini și până în prezent", Buc., EFRPLA, 1941, p. 383; "Dicționar enciclopedic român", vol. I (A-C), Buc., Ed. Politică, 1962, p. 525; Ioan Massof: "Teatrul românesc", vol. II, Buc., EL, 1966, p. 441-442; "Istoria doctrinelor economice", Buc., EDP, 1970, p. 398-401; Șerban Cioculescu - Vladimir Streinu - Tudor Vianu:

"Istoria literaturii române moderne", ed. a II-a, Buc., EDP, 1971, p. 178-180; "Mic dicționar enciclopedic", Buc., Ed. enciclop. rom. 1972, p. 1131; "Istoria literaturii române", vol. III, Buc., Ed. Acad. RSR, 1973, p. 176; "Bibliografia istorică a româniei", vol. III, Secolul XIX, tom 5, Bibliografii, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1974, p. 79-80; Biblioteca Centrală Universitară București "Convorbiri literare. Bibliografia", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1975, p. 7, 17, 27, 32, 127, 134, 135; Al. Zub "Junimea. Implicații istoriografice", Iași, Ed. Junimea, 1976, p. 27-28; "Dicționar de literatură română", Buc., Ed. Univers, 1979, p. 92; Ionel Maței: "Personalități ieșene", vol. IV, Iași, 1982, p. 67-69; "Monitorul oficial", nr. 142, 2/14 iulie 1875, p. 3200; ibidem, 284, 24 dec. 1875/5 ian. 1876, p. 6845; ibidem, 175, 11/23 august 1876, p. 4433; ibidem, 177, 12/24 august 1876, p. 4456; BAR, mss, Fond N. Filipescu - Titu Maiorescu, dos S 34 (4)/XIII; "Arh. St. Craiova, Fond I.G. Duca, pachet XIX, dosar 3; ibidem, pachet XX, dosar 6; ibidem, pachet X, dos G.

NOTE

1. P.P. Carp: "Discursuri", vol. I, Buc., Socec, 1907, p. 329; (în continuare, "Discursuri").
2. Titu Maiorescu: "Jurnal", vol. VI, Buc., Ed. Minerva, 1986, p. 21-22.
3. BAR, Arh. Mihail Kogălniceanu, ms 56.
4. "Terra", IV, 69, 1870, p. 273.
5. "Monitorul Oficial" (în continuare, M.O.), nr. 35, 1869, p.233.
6. Apostol Stan: "Grupări și curente politice în România, între Unire și Independență", Buc., Ed. șt. și enciclop. , 1979, p. 313.
7. Rațiunea de a exista.
8. Titu Maiorescu: "Însemnări zilnice", vol. I, Buc., Ed. Socec, 1937, p. 157.
9. titlul corect este "Le Pays Roumain", ziar antidinastic, unul dintre redactorii lui fiind P.P. Carp.
10. "Memoriile Regelui Carol I al României" (în continuare, "Memoriile"), Buc., Ed. Scripta, Vol. II, 1993, p. 97.
11. Ioan Massof: "Teatrul românesc", Buc., EPL, vol. II, 1966, p. 441-442;
12. G. Panu: "Amintiri de la Junimea din Iași", Buc., Ed. Minerva, 1971, B.p.t., nr. 660, p. 39, vol. I.
13. BAR, S.C. Fond Titu Maiorescu, S 18 (28)/XII
14. Z. Ornea: "Junimea și junimismul", Buc., Ed. Eminescu,

1978, p. 259 (în continuare, Z.O.).

15. C. Băiconeanu: "Istoria politicii noastre vamale și comerciale", Buc., 1904, vol. I, p. 146-147.

16. "Discursuri", p. 99.

17. BAR, (vezi nota 13).

18. "Memoriile", vol. IV, 1994, p. 251.

19. "Discursuri", p. 186.

20. "Ibidem", p. 262.

21. "Timpul", VI, nr. 73, 2 apr. 1881.

22. "Discursuri", p. 300.

23. ibidem, p. 302.

24. M.O. nr. 51 din 1884; M.O. nr. 52 din 1884.

25. ambii erau căsătoriți cu două surori Cantacuzino.

26. BAR, Corespondență P.P. Carp - D.A. Sturdza, S 15 (7)/
DCC XLVII

27. Dezbaterile Adunării Deputaților (în continuare, DAD),
Sesiunea ordinară prelungită 1892-1893, nr. 45 din 17 februarie
1893, p. 581.

28. "Discursuri", p. 388

29. "Neoiobăgia", Buc., Socec, 1910, p. 137-138, 139.

30. ibidem.

31. Diferența în cursul de piață a monedelor și hârtiilor depășind
valoarea lor nominală. Banca Națională era organizată după un sistem
bine stabilit, aur și argint; de aici marile fluctuații și sporirea agio-
ului, adică a supraprofitului rezultat din speculații cu semne
monetare sau cu hârtii de valoare.

32. C. Bacalbașa: "Bucureștii de altădată", Buc., Ed. Universul,
vol. II, 1928, p. 39-40; G. Gane: "P.P. Carp și locul său în istoria
politică a țării", Buc., 1936, vol. I, p. 358-359 (în continuare, G.
Gane).

33. DAD, nr. 78, ședința din 18 aprilie 1890, p. 1280.

34. DAD, nr. 70, șed. din 30 martie 1889, p. 1284, 1285.

35. George Tașcă "Politica economico-socială a lui P.P. Carp",
1938, p. 5.

36. "eu pun/ în/ clasele de jos țăranul și meseriașul", afirma Carp,
ca deputat, în ședința Camerei, la 4 dec. 1884, când prezenta, iar,
programul său, "Era nouă"

37. Emanoil Bucuța: "Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în
scrisori (1894-1913)", 1937, p. 215-216.

38. "I.E. Torouțiu: "Studii și documente literare", vol. I, 1931,

p. 31-32.

39. "Al. Marghiloman: Note politice", 1927, vol. I, p. 45, (în continuare, A.M.).

40. abundență de cuvinte, repetare nefolositoare.

41. DAD, 1904-1905, nr. 48, șed. din 15 mai 1905, p. 751.

42. Z.O., op. cit., p. 354.

43. "Di P.P. Carp și terenurile petrolifere", în "Voința națională", XXIII, nr. 6061, 13/26 iulie 1905.

44. DAD 1905-1906, nr. 24, șed. din 13 ian. 1906, p. 357.

45. la 20 mai/3 iunie 1906 Titu Maiorescu, care cunoștea "avant la lettre" cuvântarea lui Carp, afirma: "Acum e vorba de un nou program politic despre țărani etc și alte slăbănogii"

46. C. Gane, op. cit., vol. II, p. 328.

47. BAR, ms. "Fond Carp, N. Filipescu, Titu Maiorescu", dosar S34 (4)/XII.

48. se referea la crearea Partidului Conservator - Democrat; cf. C. Xenii "Take Ionescu", ed. a II-a, 1932, Ed. Univesrul, p. 201, 202 (în continuare, C. Xenii).

49. DAD, 1907-1908, nr. 16 din 14 dec. 1907, p. 181-183.

50. "Reforma", nr. 343 din 20 ian. 1908.

51. "Mircea Iosa și Traian Lungu: "Viața politică în România. 1899-1910", Ed. Politică, 1977, p. 236.

52. "Opinia", 1 ian. 1909.

53. A.M., op. cit., p. 160.

54. I.G. Duca: "Memorii", Ed. Expres, 1992, vol. I, p. 55-62 (în continuare, I.G.D.).

55. I.G. D., op. cit., p. 149.

56. ibidem, p. 167.

57. A.M., op. cit., p. 32.

58. I.G.D., vol. II, Timișoara, Ed. Helicon, 1993, p. 66-67.

59. ibidem, p. 67.

60. B.C.S., Secția Documentare P. CCLXXX, dosar 390, f.81.

61. I.G.D., op. cit., p. 166-167.

62. ibidem, p. 171.

63. ibidem, p. 53-54

64. A.M., op. cit, vol. II, p. 170.

65. ibidem, p. 197.

66. I.G.D., "Amintiri politice", vol. III, München, 1982, p. 68.

67. A.M., op. cit., vol. II, p. 297.

68. carte de îndurare către miluitori (dată de Patriarh) care era

dată din casă în casă; vine de la grecescul pantahu= pretutindeni.

69. I.G.D., op. cit. , vol. IV, Ed. Machiavelli, 1994, p. 27-28.

70. "Gazeta Bucureștilor" din 26 iunie 1918.

71. A.m. op. cit., vol. III, p. 66.

72. "Decretul de dizolvare", în "Steagul", IV, 3, 10 mai 1918.

73. Arh. St. Buc., Fond Casa Regală, dosar 70/1918, f 1.-2.

74. A.M., op cit., vol. III, p. 130.

75. argumentări care se sprijină pe fapte ne semnificative, pe dovezi netemeinice, pe false interpretări; subtilitate exagerată în argumentare.

76. figură retorică în care vorbitorul sau scriitorul , întrerupându-și cursul povestirii, se adresează direct unei persoane sau lucru personificat.

77. I.G. D, op. cit, vol. IV, 1994, p. 200-204.

CĂPITANU, VIOREL I.

S-a născut în comuna Tanacu, jud. Vaslui la 7 octombrie 1932.

A urmat cursurile secundare în cadrul Liceului *Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, și Școala Normală *V. Lupu* Iași, iar pe cele universitare, în cadrul Facultății de istorie a Universității ieșene, între anii 1953-1957.

După absolvirea facultății a fost numit muzeograf principal (1957-1998) la Muzeul județean de istorie și artă din Bacău, la care a deținut funcția de director între anii 1971-1974, 1990-1998. Pensionat în 1998.

Preocupările și studiile sale referitoare la cultura dacică, l-a determinat să efectueze săpături arheologice la Bărboasa, Săucești, Buda și alte așezări de pe cuprinsul județului Bacău.

Are peste 200 de articole, note, studii, cataloage.

BIBLIOGRAFIE:

1. "*Prezența lui Mastodont arvernensis Croizet et Jobert în terasa de 160 m.a. Bistriție*", "An. șt. Univ. Iași", Șt. naț.-Geol.- Geogr., 11, 1965, p. 97 - 100 + 1 f. pl.
2. "*Descoperiri arheologice în raionul Adjud*", "Rev. muz.", III, 6, 1966, p. 546.
3. "*Noi date cu privire la prezența culturii swideriene în regiunea Bacău*", "Ateneu", III, 8 aug. 1966, p. 17.
4. "*Necropola dacică de incineratie de la Gălănești*", ibidem, III, 11. nov. 1966, p. 17.
5. "*O nouă așezare swideriană în Carpații Orientali*", "St. cercetări, Ist. medie", 18, nr. 1, ian.- mart. 1967, p. 63-70. (în colab.).
6. "*Locul de cult vânătoreasc de la Buda - Blăgești*", "Ateneu", IV, 2, febr. 1967, p. 16, 17.
7. "*Așezarea paleolitică de la Buda Blăgești, regiunea Bacău*", "Rev. muz.", Buc., IV, 3, 1967, p. 267-271.
8. "*Incursiuni în milenii*" în Moldova/, "Ateneu", V, 6, iunie, 1968, p. 2.
9. "*Descoperiri arheologice în județul Bacău*", "Arheol. Mold.", VI, 1969, p. 213-275, (în colab.)
10. "*O nouă cetățuie dacică pe Valea Siretului*", "Carpica", II,

1969, p. 93-131, (în colab).

11. "*Descoperiri geto-dace în județul Bacău*", "Crisia", 1972, p. 97-114, (în colab.).

12. "*Tezaurul monetar din secolele XVI-XVII descoperit la Tanacu (jud. Vaslui)*", "Carpica", 6, 1973-1974, p. 77-100.

13. "*Contribuții la cunoașterea populației autohtone în sec. II-III în județul Bacău*", "Muz. naț", Buc., 2, 1975, p. 293-334.

14. "*Tezaurul de monede romane imperiale de la Măgirești (jud. Bacău)*", "Cercet. ist.", Muz. de istorie al Moldovei, Iași, 6, 1977, p. 69-81, (în colab.).

15. "*Noi descoperiri de monede antice din județul Bacău*", "Carpica", 7, 1975, p. 45-48, (în colab.).

16. "*Necropola daco-carpică de incinerare din secolul al III-lea de la Gălănești - Bârboasa, comuna Oncești, județul Bacău*", ibidem, p. 63-116, 8, 1976, p. 151-182.

17. "*Contribuția Muzeului Bacău la cunoașterea populației daco-carpice*", "Muz. naț", Buc., 1975, p. 245-291.

18. "*Noi descoperiri de topoare din aramă și bronz în județul Bacău*", "Carpica", 8, 1976, p. 31-36.

19. "*Principalele rezultate ale săpăturilor arheologice în așezarea geto-dacică de la Răcătău (jud. Bacău)*", ibidem, p. 49-120.

20. "*Necropola birituală daco-carpică de la Săucești, jud. Bacău*", "Muz. Național", Buc., 3, 1976, p. 149-156.

21. "*Brad und Răcătău, zwei-getisch-dakische befestigte Siedlungen "Thraco - dacica"*", Buc., 1976, p. 271-277, (în colab.).

22. "*Tezaurul de denari romani imperiali descoperit la Dealul Perjului (com. Oncești, jud. Bacău)*", "Carpica", 10, 1978, p. 195-204.

23. "*Săpăturile de la Buda (raionul Buhuși, regiunea Bacău)*", "Materiale de cercetări arheologice, vol. VIII, 1962, p. 141-144, (în colab.).

24. "*Descoperirile paleolitice în bazinul Bistriței*", "Carpica", Bacău, Muzeul de istorie, 1, 1968, p. 9-16.

25. "*Câteva observații privitoare la sfârșitul epocii bronzului în lumina ultimelor cercetări arheologice efectuate de Muzeul de Istorie din Bacău*", ibidem, p. 35-47, (în colaborare).

26. "*Descoperiri recente de obiecte din aramă și bronz în Moldova*", ibidem, p. 49-61, (în colab.).

27. "*Un mormânt hallstattian, descoperit la Cimbala*", ibidem, p. 69-72.

28. *"Necropola daco-carpatică de la Bărboasa-Bacău"*, ibidem, p. 199-208, (în colab.).
29. *"Cercetări arheologice de la Mănoaia-Costișa și contribuția lor la cunoașterea culturii materiale locale din sec. V-VI din Moldova"*, ibidem, p. 233-247, (în colab.).
30. *"Descoperiri paleolitice în județele Neamț și Vaslui"*, ibidem, 2, 1969, p. 7-16.
31. *"Așezarea în epoca bronzului de la Podul Morii-Bărboasa"*, ibidem, p. 23-34, (în colab.).
32. *"Cercetările arheologice de la Dealul Morii"*, ibidem, p. 49-79, (în colab.).
33. *"Un tezaur de monede republicane romane descoperit la Cornii de Sus, județul Bacău"*, ibidem, p. 131-144, (în colab.).
34. *"Tezaurul de denari romani de la Ardeoani"*, ibidem, p. 179-191.
35. *"Un tezaur de monede turcești descoperit la Copocești (jud. Vrancea)"*, ibidem, p. 349-362, (în colab.).
36. *"Un tezaur de monede republicane romane descoperit la Coracii de Sus, județul Bacău"*, ibidem.
37. *"Cercetările arheologice de la Dădești (jud. Bacău)"*, ibidem, 4, 1971, p. 119-128, (în colab.).
38. *"Două culturi descoperite în Moldova"*, ibidem, p. 133-136.
39. *"Săpăturile de salvare de la Vultureni (jud. Bacău)"*, ibidem, p. 137-158, (în colab.).
40. *"Două tezaure de denari romani republicani și imperiali descoperite la Răcătău și Pincești"*, ibidem, p. 167-195, (în colab.).
41. *"Tezaurul de monede bizantine descoperit la Horgești (jud. Bacău)"*, ibidem, p. 253-269.
42. *"Descoperiri de monede antice și bizantine"*, ibidem, p. 287-298.
43. *"Două topoare cu brațele în cruce descoperite în județul Bacău"*, *"Memoria antiquitatis"*, Muzeul de arheologie Piatra Neamț, 3, 1971, p. 435-440.
44. *"50 de ani de luptă și împliniri"*, Bacău, 1971, 237 p.
45. *"Așezarea paleolitică de la Lespezi, județul Bacău"*, *"Carpica"*, 4, 1972, p. 39-68, (în colab.).
46. *"Paleoliticul în Țara Oașului. Studiu arheologic"* de Bitir Maria, București, Centrul de Informare și documentare în științele sociale și politice, 1972", ibidem, p. 287.
47. *"Descoperiri Carpice"* în *"Ateneu"*, Bacău, XIII, 1 martie

1976, p. 13-14.

48. "*Cetățuia dacică de la Răcătău*", ibidem, XIII, 4, dec. 1976, p. 9.

49. "*Necropola daco- carpică de la Săucești, jud. Bacău*", "Carpica" 8, 1976, p. 151-182.

50. "*Tamasidava*", "Roumanie, Pages d'Histoire", Bucarest, IV, 4, 1979, p. 40-45.

51. "*Colaborarea internațională în valorificarea vestigiilor geto-dacice*", "Rev. muz. monument., Muzee", XVI, 6, 1979, p. 65-68, (în colab.).

52. "*Turcu, Mioara: Geto-dacii din Câmpia Munteniei*", București, Ed. șt. și eciclop., 1979", ibidem, XVI, 9-10, 1979, p. 159-161.

53. "*Descoperiri arheologice/și numismatice/ în comunele Tanacu și Dragomirești (județul Vaslui)*", "Acta Moldaviae Meridionalis", 1, 1979, p. 223-239.

54. "*Descoperiri arheologice aparținând epocii bronzului din județul Bacău*", "Carpica", 11, 1979, p. 135-148, (în colab.).

55. "*Dave și stăpânii lor. Tamasidava*", "Magazin istoric", XIII, 12, dec. 1979, p. 31-32.

56. "*Raport preliminar privind săpăturile arheologice de la Răcătău (județul Bacău)*", "Materiale și cercetări arheologice", XIII, Oradea, 1979, p. 139-141.

57. "*Un vas tracic de tip Cozia - Brad descoperit la Răcătău, județul Bacău*", "Carpica", 14, 1982, p. 51-56.

58. "*Un nou lot de denari romani imperiali din tezaurul de la Blăgești, județul Bacău*", ibidem, p. 81-85.

59. "*Cercetări arheologice de suprafață pe teritoriul județului Bacău*" II, ibidem, p. 139-158.

60. "*Figurine antropomorfe geto-dacice descoperite la Răcătău (com. Horgești, jud. Bacău)*", ibidem, 15, 1983, p. 141-152.

61. "Radu Vulpe", ibidem, p. 265-268.

62. "*Cetatea dacică de la Răcătău-Tamisidava*", "Cronica", Iași, XVIII, 30, 1983, p. 3, 4.

63. "*Cercetări arheologice în așezarea geto-dacă de la Răcătău (jud. Bacău)*", "Materiale și cercetări arheologice, Brașov, XV, 1981", Buc., 1983, p. 311-217.

64. "*O nouă așezare svideriană în Carpații Orientali*", "St. și cercetări de ist. veche", XVIII, 1 ian. - mart. 1967, p. 63-70, (în colab.).

65. "Așezarea paleolitică de la Buda - Blăgești, regiunea Bacău", "Revista muzeelor", IV, 3, 1967, p. 267-271.

66. "Descoperiri arheologice în raionul Adjud", ibidem III, 6, 1966, p. 546.

În colaborare a publicat:

- "Ghidul monumentelor istorice" din județele Bacău și Neamț.
- "Ilirii și dacii", Belgrad - Liublajana, 1972.
- "I Daci", Roma, 1979.
- "Trésar des Daces", Paris, 1980.
- "Die Dacher. Arheologie in Rumänien", Köln, 1980.
- "Die Dacher", Wien, 1980.

Deasemenea, tot în colaborare a organizat Expoziția geto-dacilor în bazinul Siretului (1992) și "I Daci", Florența și Triest (1997).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Bibliografia istorică a României", vol. I-VI, Buc., Ed. Acad., R.S.R., 1970-1985; Deutsch, Robert: "Istoricii și știința istorică din România. 1944-1969", Buc., Ed. Științifică, 1970, p. 444, 445, 452; "Enciclopedia istoriografiei românești", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1978, p. 86.

CHRISTIDE, EPAMINONDA

S-a născut în orașul Vaslui, la 27 iunie 1885.

În orașul natal a urmat cursurile școlii primare și ale liceului, pe care l-a absolvit în 1905.

Între 1905-1915 a urmat cursurile *Facultății de Medicină* din București.

În perioada studenției sale a funcționat ca *extern*, la Spitalul "Eforie", din anul 1908, iar din anul 1910, a funcționat ca *intern*, la același spital.

La 23 februarie 1915 și-a susținut examenul de doctorat în medicină, cu teza "Technica rachianesteziei prin stovaină-strychnină" (așa cum se practică în serviciul prof. Ernest Juvara).

Între 1916-1922 a funcționat ca medic secundar la *Spitalul Filantropia*, din București, iar între 1923-1925 ca medic secundar la *Spitalul Brâncovenesc*, la ambele spitale, lucrând sub îndrumarea celebrului chirurg Ernest Juvara.

În anul 1923 a devenit medic primar al *Eforiei Spitalelor Civile*.

Între 1926-1931 a fost medic de divizie.

La 1 octombrie 1931 a fost numit medic primar la Divizia a VI-a (Sanatoriu), iar de la 10 mai 1933 a devenit medic primar la Divizia a IX-a (chirurgie).

Din 1913 a intrat în învățământul superior. Astfel, între 1913-1921 a funcționat ca preparator la *Catedra de Anatomie topografică*. În acest timp (1920) își susține examenul de docență.

La aceeași catedră a funcționat ca asistent, între 1921-1926. La această catedră, condusă de savantul Ernest Juvara, a colaborat cu eminentul profesor, sau a elaborat de unul singur, la numeroase lucrări cu caracter clinic, în cadrul Clinicii a III-a (devenită, ulterior a II-a), chirurgicală, a *Spitalului Brâncovenesc* (1923-1935).

La 1 martie 1925 a fost numit conferențiar la catedra de Tehnica și Semiologie chirurgicală, catedra la care, în 1932, devine profesor agregat.

BIBLIOGRAFIE:

1. "Un nou procedeu operator al sindactiliei prin transplantarea unui lambou liber de piele", *Rev. de chir.*, vol. I, nr. 5-6, mai 1914

(în colab).

2. "Tehnica rahianesteziei prin stovamă-*stricnină*", *teză inaugurală*, Buc., 1915.

3. "Contribuțiuni la studiul porțiunii *intradurale* a primului nerv *rahidian*", "Rev. de chir.", II, 5-6, 1915, (în colab.).

4. "*Stenoza medio-gastrică*", comunic. la Soc. St. Medic, 22 martie 1916.

5. "*Kisto-papilom al ambelor ovare*", *ibidem*, mai, 1916.

6. "*Fractura ambelor oase ale antebrățului stâng. Fixator extern*", *ibidem*, mai, ? (în colab.).

7. "*Ligatura venei cave inferioare sub venele renale*", *ibidem*, 16 dec. 1918.

8. "*Nou procedeu operator creat de prof. Juvara pentru tratamentul halux-valgus-ului*", *ibidem*.

9. "*Metastază canceroasă a ovarului drept, consecutivă unui cancer în recidivă al mamelei stângi*", *ibidem*.

10. "*Tratamentul chirurgical al pleureziei purulente acute și rezultatele obținute prin resecția costală sublombară, procedeu Juvara*", "Spitalul", 1919.

11. "*Planșeul bucal*", lucrare efectuată la Inst. de anatomie topografică, 1919, pentru examenul de docență.

12. "*Un caz de invaginație ileo-colică*", "Spitalul", 1920.

13. "*Tratamentul chirurgical al leziunilor nervilor periferici, consecutive plăgilor de război*", *ibidem*.

14. "*Contribuțiuni la tratamentul chirurgical al pleureziei purulente acute*", *ibidem*, 1921.

15. "*Nas deformat în șea cu distrucția cloașonului și a subcoasonului. Restaurat cu ajutorul unei autogrefe de auricular*", *ibidem*, 1922.

16. "*Hidro-nefroză calculoasă stângă. Ruptură accidentală. Nefrectomie transperitoneală. Vindecare*", *ibidem*, 1923.

17. "*Flegmonul pelvian de origine apendiculară*", "Rom. med.", 15 noiembrie 1926.

18. "*Contribuțiuni la mecanismul și indicațiile operatorii în ruptura traumatică a arterei și venei poplitee*", comunicare la "Al II-lea Congres național de chirurgie obstetrică și urologie", 1927.

19. "*Tratamentul fracturilor deschise prin osteosinteză*", "Rev. de chirurgie", ian. 1927.

20. "*Angiocolecistită. Colecistostemie, vindecare*", *ibidem*, 1, 1927.

21. "Osteo-sarcom al oleocranului", ibidem, (în. colab.).
22. "Fractura oblică a gambei stângi, osteosinteză", comunic. la Soc. chir., 17 febr. 1927, în "Rev. de chir.", febr. 1927, (în colab.)
23. "Fractura bimalleolară osteosinteză. Vindecare", ibidem, (în colab.).
24. "Tuberculoza articulației genunchiului, operație prin metoda Robertson Lavallo", ? (în colab.).
25. "Neoplasm sclerosă a răspântiei cistice hepato-coledociană", "Rev. chir.", martie, 1927, (în colab.).
26. "Ruptura accidentală a arterei poliptee", ibidem, 7, 1927.
27. "Tratamentul fracturilor bazei craniului prin punctiuni lombare repetate", ibidem, 1, 1928, (în colab.).
28. "Tractură bimalleolară asociată cu fractura marginală externă", ibidem, apr. 1928.
29. "Pseudo-hidro-nefroza traumatică", ibidem, 6, 1928.
30. "Resecția plexului hipogastric superior într-un caz de retroversiune uterină fixă, salpingo-ovarită dublă cronică", ibidem, 8-9, 1928 (în colab.).
31. "Fibrom uterin cu sarcină", ibidem, 8-9, 1928, (în colab.).
32. "Tehnica apendicectomiei la rece", iulie 1929 (în colab.).
33. "Luxația scapulo-humerală stângă cu fractura gâtului chirurgical al humerusului. Reposiție pe cale sângerândă", ibidem, 1929, p. 133.
34. Hernie inguinală directă și hernie oblică extremă de aceeași parte", "Spitalul", 7 și 8, 1929, (în colab.).
35. "Acțiunea novocainei, administrată pe cale subarahnoidiană în scop anestezic, asupra tensiunii arteriale", ibidem, 9, 1929, (în colab.).
36. "Incizia transversală în intervențiile asupra organelor etajului superior abdominal", ?, (în colab.).
37. "Kist dentifer al maxilarului inferior", "Rev. de chir.", 2, 1929, (în colab.).
38. "Două cazuri de abcese cerebrale", ibidem, (în colab.).
39. "Abces pulmonar cu hidropneumotorax drept complicând un cancer pulmonar", ibidem, iunie, 1929, (în colab.).
40. "Prezentare repetată a două cazuri de hiperchlorhidrie de origine apendiculară", ibidem, aug. 1929, (în colab.).
41. "Amputația interscapulo-toracică", ibidem, 7, 1930.
42. "Plagă a pielii capului, fisura tablei externe", ibidem, 10, 1930.

43. "Fractura supra-meleolară dreaptă. Osteosinteză", ibidem, (în colab.).
44. "Fractura sunbtrocanteriană, osteosinteză cu fixator extern (Juvara). Vindecare", ibidem, (în colab.).
45. "Infarctus total al intestinului subțire, postoperator", ibidem, 7-9, 1931.
46. "Două cazuri de infecțiuni reziduale subcutanate", ibidem, 7-9, 1931:
47. "Enorm chist al epididimului torsionat într-un sac de hernie vagino-peritoneală, simulând o hernie strangulată", ibidem, (în colab.).
48. "Fracture de la base du crâne meningite à pneumocoques consécutives, Sérothérapie. Guérison", "Rev. șt. med.", iunie, 1931, (în colab.).
49. "Rezultate îndepărtate ale osteosintezei prin fixatorul extern și legătorul (Juvara) în fracturile recente închise și pseudoartrozele gambei", "Rev. de chir.", 7-9, 1931, p. 248, (în colab.).
50. "L'éphédrine dans la correction de l'hypotension après la rachianesthésie par la novocaïne", "Acta medica latina", fasc. 30, nov. - dec. 1932, p. 517, (în colab.), comunic. Soc de chir., 6 apr. 1932.
51. "Corpi străini în stomac (furculiță) gastrotomie, vindecare", comunic. la Soc de chir., 25 mai 1932, (în colab.).
52. "Prolaps rectal operat prin procedeul Juvara", comunic. la Soc de chir., 23 nov. 1932, (în colab.).
53. "Apendicită în poziție pelviană, extraperitoneală", comunic. la Soc. de chir., 22 febr. 1933.
54. "Pancreatită hemoragică acută", comunic. Soc de chir., 31 mai 1933, (în colab.).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

- xxx: "Profesorul Ernest Juvara. 1870-1933", Buc., Tip. "Cultura", 5 mai 1934, p. 23, 24, 49-52; Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 237.

CIHODARU, CONSTANTIN

S-a născut la 21 ianuarie 1907, în satul Coșești, comuna Ivănești, județul Vaslui.

Urmează cursurile școlii primare din comuna Ivănești, iar pe cele secundare la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, unde își susține examenul de bacalaureat în 1928.

Între 1928 - 1931 a urmat cursurile *Facultății de Litere și Filosofie* a Universității din Iași, unde și-a luat examenul de licență cu calificativul "magna cum laude"

Își începe activitatea didactică ca profesor de istorie la liceul din Vaslui, de unde se transferă la *Liceul comercial din Tecuci* (unde a deținut, pentru o perioadă, postul de director al liceului), mutându-se apoi la *Liceul Național* din Iași devenind și aici director, toate în perioada anilor 1932-1950.

Paralel cu munca didactică, desfășoară o apreciabilă activitate științifică, publicând la diferite periodice, mai ales la "Analele Moldovei" din al cărui colectiv de conducere a făcut parte.

Începând din 1949 participă la majoritatea campaniilor de săpături arheologice din Moldova, continuând această activitate până în 1956.

Își susține teza de doctorat în 1949 cu teza "Primele formațiuni politice feudale românești în regiunea carpato-dunăreană", teză nepublicată integral nici până astăzi, doctoratul fiindu-i recunoscut în 1967.

În 1950 intră în învățământul superior, devenind lector la Catedra de Istorie medie a *Facultății de istorie* a Universității din Iași, fiind numit, în același an, cercetător la *Institutul de istorie* al Academiei Republicii Populare Române, filiala Iași, unde devine șef de sector în 1952, până în 1958.

Ocupă, prin concurs, conferința de Istoria medie a României, în 1960.

La 10 aprilie 1962 i s-a acordat titlul didactic de conferențiar definitiv, la catedra pe care o deservise 12 ani. A predat în această calitate, cursurile de istoria medie a României, Introducere în istorie, Istoria Bizanțului, cursul și seminarul de limbă și paleografie slavă.

În urma concursului este avansat profesor la aceeași catedră, în 1965 (între 1967-1973 a fost șeful catedrei de Istoria României), funcționând până la 15 septembrie 1973 când, ieșind la pensie, devine profesor consultant.

Datorită calităților sale pedagogice și de educator, a devenit decanul Facultății de istorie din Iași, între 1965-1972.

Începând din 1968 este conducător științific al examenelor de doctorat.

Pe linie obștească și politică a deținut mai multe funcțiuni: lector al învățământului ideologic din cadrul Academiei Republicii Populare Române, Filiala Iași, a ținut numeroase conferințe muncitorilor din diferite întreprinderi din Iași și fosta regiune Iași, a activat în cadrul S.R.S.C. și al Universității populare, a deținut funcția de președinte al Sindicatului din Învățământul unitar al regiunii Iași.

Pentru meritele sale a fost recompensat cu "Medalia Muncii" (1960), "Ordinul Muncii", clasa a III-a (1966) și Ordinul "Meritul științific", clasa a II-a (1967).

La înființarea ei, în 1970, Academia de științe sociale și politice din Republica Socialistă România, îl alege membru activ al ei.

Prof. univ. dr. Constantin Cihodaru a fost un excelent cunoscător al istoriei medievale românești, cercetând, cu rezultate remarcabile, feudalismul timpuriu pe teritoriul țării noastre, aducând contribuții valoroase la cunoașterea proprietății feudale, a structurii sociale, a societății feudale moldovenești.

Pasionat cercetător, dotat cu un dezvoltat spirit critic, prof. dr. C. Cihodaru a format tineri cunoscători și specialiști în medalistica moldovenească.

Membru al "Asociației internaționale de studii sud-est europene" (1968). A primit Premiul de Stat și Premiul Academiei R.S.R. pentru vol. I "Nicolae Bălcescu"

A încetat din viață la Iași la 4 mai 1994, fiind înmormântat în Cimitirul "Eternitatea", parcela 24/I.

BIBLIOGRAFIE

A. În volume

"Stațiunea neolitică de la Rafaila", în "Anuarul Liceului de băieți din Vaslui", 1935.

"Lupta de la Vaslui (10 ianuarie 1475), în "Anuarul comemorativ al Liceului Mihail Kogălniceanu din Vaslui între anii 1890-1935", Vaslui, 1935, p. 227-235.

“Învățămintul în Moldova, în sec. XV-XVIII. Școala domnească din Iași”, în “Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași. 1860-1960”, vol. I, Buc., 1960, p. 9-32.

“Dezvoltarea științelor istorice”, ibidem, vol. II, p. 194-216 (în colab.).

“O sută de ani de la fondarea Universității din Iași”, Buc., 1960.

“Istoria României”, vol. II, Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1962, (în colab.), p. 95-103, 215-222, 352-358, 389-396.

“Refacerea ocoalelor cetăților și curților domnești în a doua jumătate a secolului al XV-lea”, în “Omăgiu lui P. Constantinescu - Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani”, Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1965, p. 267-273.

“Istoria medie a României. Partea I (sec. X - sfârșitul secolului al XVI-lea)”, Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1966, 407 p., (în colab.).

“Originea unor termeni referitori la vârfurile societății feudale din țara noastră”, în “Memoria antiquitatis”, II, 1970.

“Documenta Romaniae Historica”, A. Moldova, vol. XXI (1632-1633), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1971, întocmit de... (în colab.), 734 p.

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova (1634), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1974, întocmit de... (în colab.), 488 p.

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova, vol. I (1384-1448), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1975, întocmit de... (în colab.), 605 p.

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova, vol. III (1487-1524), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1980, întocmit de... (în colab.)

“Documenta Romaniae Historica”, D. Relații între Țările Române, vol. I (1222-1456), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1977, întocmit de... (în colab.), 527 p.

“Pretendenți la tronul Moldovei între anii 1504 și 1538”, în “Anuarul Institutului de istorie și arheologie A.D. Xenopol Iași”, vol. XIV, 1977.

“Topografia luptei de la Vaslui, 10 ianuarie 1475”, în “Vaslui. Ștefan cel Mare, 1475”, Vaslui, 1975, 125 p.

“Politica internă”, în vol. colectiv “Petru Rareș”, Buc., 1978, p. 57-84.

“Observații cu privire la procesul de formare și de consolidare a statului feudal Moldova în sec. XI-XIV” (I), în “Anuarul Inst. de istorie și arheol. Iași”, tom XVI, 1979, p. 167-186; (II), ibidem, XVII, 1980, p. 117-136.

“Din nou despre Iurg Coriatovici și Juga Vodă”, în “Acta Moldaviae Meridionalis”, Vaslui, Anuarul Muzeului județului Vaslui, (I), 1979, p. 139-157; (II), ibidem, 1980.

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova, vol. XXIV, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1979, alcătuit de ..., (în colab.).

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova, (1527-1546), vol. V, 1981, întocmit de..., (în colab.).

“Cu privire la localizarea unor evenimente din istoria Moldovei: Hindău, Direptate, Crăciuna și Roșcani”, “Anuarul Inst. de ist. și arheol. Iași”, tom. XIX, 1982, p. 625-636.

“Formarea hotarului dintre Moldova și Țara Românească în secolul al XV-lea”, în vol. “Stat, societate, națiune”, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1982, p. 88-92.

“Date toponimice relative la procesul de romanizare a populației dintre Carpați, Dunăre și Nistru”, “Anuarul Inst. de ist. și arheol. Iași”, tom. XX, 1983, p. 371-381.

“Istoria orașului Iași”, vol. I, Iași, Ed. Junimea, 1980, 676 p., redactor responsabil și Introducere.

“Documenta Romaniae Historica”, Seria A, Moldova, vol. III, (1437-1504), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1980, LVIII + 686 p, întocmit de, (în colab.).

“Rectificarea unor date privind istoria Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea”, “Analele șt. ale Univ. Al. I. Cuza Iași”, Istorie, 26, 1980, p. 31-46.

“Alexandru cel Bun (23 aprilie 1399-1 ianuarie 1432)”, Iași, Ed. Junimea, 1984, 336 p.

“L’inscription sur l’anneau d’or d’Ezerovo. Une nouvelle interpretation”, Anuarul Inst. de ist și arheol. Iași”, XIII/1, 1986, p. 1-8.

“Continuitatea populației autohtone în Banat reflectată în toponimie”, ibidem, XXIV, (II), 1987, p. 73-87.

“Universitatea Al. I. Cuza Iași. 1860-1960”, Buc., Ed. șt., 1960, 148 p., lucrare alcătuită de..., (în colab.).

B. În periodice

“Contribuțiuni pentru fixarea unei hărți preistorice a Daciei. Stațiuni preistorice din județul Vaslui”, în “Arta și Arheologia”, 7-8, 1931-1932, p. 31-32.

“Urme din epoca de bronz și dovezi străvechi despre incinerarea morților. Descoperirile arheologice din județul Vaslui”, ibidem, 9-10, 1933-1934.

“Poenеști-Tamasidava o аșezare carpică în Moldova centrală”, ibidem, 13-14, 1937-1938.

“Din corespondența unui prefect de Roman (1861-1867)”, în “Analele Moldovei”, 1, 1940.

“Contribuții la studiul argintăriei moldovenești. Vasele uricarului Ieremia Băseanu”, ibidem, 3, 1941.

“Evoluția аșezărilor omenești din societatea primitivă și sclavagistă de la Poienеști - Vaslui”, “Studii și cercetări de istorie veche” (SCIV), I, 1, 1950, p. 41-46.

“Raport asupra cercetărilor arheologice de la Șuletea și Bîrlălești, r. Murgeni”, SCIV, II, 1, 1951, p. 217-228.

“Forme de proprietate feudală în Moldova”, “Studii și cercetări științifice Univ. Al. I. Cuza Iași, Istorie” (SCSUI), VI, 3-4, 1955, p. 1-30.

“Contribuții la cunoașterea obștiei țărănești în Moldova”, ibidem, VII, 1, 1956, p. 1-34.

“Steția, un impozit nou introdus în Moldova de Movilești, la începutul secolului XVII”, ibidem, 2, 1956, p. 163-174.

“Observații pe marginea izvoarelor privind unele evenimente din istoria Moldovei între anii 1467-1474”, ibidem, VIII, 1, 1957, p. 1-34.

“Note și discuții pe marea volumului *Viața feudală*”, ibidem, IX, 1-2, 1958.

“Constituirea statului feudal moldovenesc și lupta pentru realizarea independenței lui”, ibidem, XI, fasc. 1, 1960, p. 61-81.

“Cercetări cu privire la baza socială a lui Ștefan cel Mare”, “Studii și cercetări științifice”, Istorie, Iași, VII, 1956.

“Branștile și problema apariției rezervei senoriale în Moldova”, “An. Univ. Al. I. Cuza Iași”, Secția III, tom. 3, fasc. 1-2, 1957.

“Câteva constatări în legătură cu proprietatea feudală și situația țărănimii din Moldova în a doua jumătate a secolului al XV-lea”, ibidem, XII, 1, 1961, p. 31-66.

“Observații critice asupra însemnărilor *toparhului bizantin* (sec. X-XI)”, ibidem, XII, 2, 1961, p. 259-272.

“Note despre Cetatea Crăciuna” (1470-1482)”, ibidem, XIV, 1, 1963, p. 99-107.

“Considerații în legătură cu populația Moldovei în perioada premergătoare invaziei tătarilor (1241)”, ibidem, XIV, 2, 1963.

“Precizări necesare în legătură cu datarea valului de piatră din

Dobrogea și însemnările toparhului bizantin”, “Studii, Revistă de istorie”, XVI, 5, 1963, p. 1123-1135.

“Podgoriile de la Hârlău și Cotnari în economia Moldovei din secolele XV-XVIII”, “An. șt. Univ. Iași”, Istorie, 1964.

“Sfatul domnesc și sfatul de obște în Moldova (sec. XV-XVIII)”, “Anuarul Inst. de ist. și arheol. Iași”, I, 1964, p. 55-85.

“Judecia și cnezatul în Moldova. Contribuții la cunoașterea lor”, “An. Univ. Iași”, XI, 1965, p. 9-42.

“Alte precizări în legătură cu valul de piatră din Dobrogea și cu însemnările toparhului bizantin”, “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, II, 1965, p. 261-280.

“Societatea din regiunea Bicz în secolele XIV-XVII”, Partea I, “An. Univ. Iași”, Istorie, XII, 1966, Partea I.

“Geograful bavarez despre populațiile de pe teritoriul României și unele triburi slave din vecinătate. Litoralul apusean al Mării Negre în cartografia secolelor XII-XIV”, comunicare la “Inst. de ist. și arheol. Iași”, 1966.

“Proprietatea feudală în Moldova în secolele XIV-XVIII”, ?.

“Satele din Regiunea Hangu-Bicz în secolele XIV-XVIII”, “An. șt. Univ. Iași”, Ist. - Filol., 12, 1966, p. 1-36.

“Societatea din regiunea Bicz în secolele XVIII-XIX”, partea a II-a, ibidem, XIII, 1967.

“Satele din regiunea Hangu-Bicz în secolul al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea”, ibidem, 13, 1967, p. 1-47.

“Premisele anului revoluționar 1848 în Țările Române”, comunicare la 4 aprilie 1968 în Aula “Mihai Eminescu” a Univ. Iași, la sesiunea științifică organizată cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la revoluția din 1848.

“Tradiția letopiseților și informația documentară despre luptele politice din Moldova în a doua jumătate a secolului al XIV-lea”, “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, V, 1968, p. 119-131.

“Litoralul de apus al Mării Negre și cursul inferior al Dunării în cartografia medievală (sec. XII-XIV)”, “Studii”, XXI, 2, 1968, p. 217-241.

“Răscoala populară din Moldova în anul 1653”, “An. Univ. Iași”, XIV, fasc. 2, 1968, p. 103-109.

“Date istorice și toponimice privind existența populației romanice din regiunea carpato-dunăreană în secolele III-XI”, ibidem, XV, fasc. I, 1969, p. 1-19.

“Există știri despre români în operele unor scriitori afgani sau

persani din secolele X-XI (?)", ibidem, XV, fasc. 2, 1969.

"Note critice la unele studii asupra *geografului bavarez*", "Studii, Revistă de istorie", XXIII, 6, 1970.

"Începuturile vieții orașenești la Iași", "An. șt. Univ. Iași", Secția a III-a, tom. XVII, fasc. I, 1971, p. 31-45.

"Originea spătarului Nicolae Milescu", ibidem, XVII, fasc. 2, 1971.

"Oștirea bizantină în Câmpia Munteană la sfârșitul secolului al VI-lea și toponomastica", ibidem, XVIII, fasc. I, 1973, p. 1-7.

"Sensul unor hidronime, toponime și onomastice daco-gete", ibidem.

"Campania lui Mihai Viteazul în Moldova (mai-iunie 1600)", "Cercetări istorice", serie nouă, V, 1974, p. 131-145.

"Informații despre pecengi în opera lui Constantin Porfirogenetos", "An. șt. Univ. Iași", Istorie, XX, fasc. 1, 1974.

"Inadvertențe privind cercetarea domniei lui Ion Vodă cel Viteaz în Moldova (1572-1574)", "Cercetări ist.", 7, 1976, p. 113-122.

"Continuitatea populației romanizate în regiunile nord-dunărene și urmele ei în toponimie", ibidem, VIII, 1977, p. 249-265.

"Observații în legătură cu porturile de pe cursul superior al Dunării în secolele XI-XIV", ibidem, 9-10, 1978-1979, p. 281-303.

"Amintirea cavalerului trac în folclorul românesc", "An. șt. Univ. Iași", Istorie, 25, 1979, p. 35-46.

"Rectificarea unor date privind istoria Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul sec. al XV-lea", ibidem, 26, 1980, p. 31-46.

"Structura social-politică a Moldovei în secolele XV-XVI", comunicare la 20 febr. 1981 la "Inst. de ist. și arheol. A.D. Xenopol Iași", cu ocazia a 40 de ani de la crearea Institutului, în Aula Filialei Iași a Academiei R.S.R.

"Precizări în legătură cu înscăunarea lui Ștefan cel Mare", comunicare la ședința de comunicări consacrată epocii lui Ștefan cel Mare, cu prilejul împlinirii a 525 de ani de la înscăunare, la Inst. de ist. și arheol. Iași, la 6 iunie 1982.

"Constituirea statului feudal moldovenesc", ?

"Torre dell'Uecina - cheie pentru descoperirea unei mult căutate cetăți medievale de pe Dunărea de Jos", "An. șt. Univ. Iași", Istorie, 28, 1982, p. 5-10.

"Considerații asupra unor acte autentice declarate false", în

“Documente privind istoria României”, seria A, Moldova, ibidem, 30, 1984, p. 25-41.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

“C. Cihodaru de 60 de ani”, “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, IV, 1967, p. 5-6, 25; Deutsch, Robert: “Istoricii și știința istorică din România. 1944-1969”, Buc., Ed. șt., 1970, p. 95, 137, 359, 161, 162, 163, 174, 175, 179, 180, 196, 198, 434, 469, 521; Ignat, G.: “Documenta Romaniae Historica. A. Moldova”, vol. XXI, 1632-1633, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1971, în “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, IX, 1972, p. 621-622; Mihail, Paul: “Documenta Romaniae Historica, A. Moldova” (1634), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1974, XLVII + 1488 p., ibidem; Pungă, Gh.: “Vaslui, Ștefan cel Mare, 1475”, Vaslui, 1975, 125 p., ibidem, XIII, 1976, p. 445-446; “Enciclopedia istoriografiei românești”, Buc., Ed. enciclop și șt., 1978, p. 97; Gorovei, Șt.: Documenta Romaniae Historica. D. Relații între Țările Române”, vol. I (1222-1456), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1977, 527 p., în “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, XV, 1978, p. 613-614; Gorovei, Șt.: “Academia de științe sociale și politice a R.S.R., Documenta Romaniae Historica, A. Moldova”, vol. III (1487-1504), volum întocmit de..., în colab., Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1980, 685 p.; ibidem, XVIII, 1981, p. 700-702; Ciocan, Nistor: “C. Cihodaru, Observații în legătură cu porturile de pe cursul inferior al Dunării în secolele XI-XIV”, “Cercetări istorice”, IX-X, 1978-1979, Iași, 1980, 728 p., în “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, XVIII, 1981, p. 753-754; Zub, Al.: “C. Cihodaru, Din nou despre Iurg Coriatovici și Juga Vodă”, “Acta Moldaviae Meridionalis”, I, Vaslui, 1979 și II, 1980, ibidem, p. 754; Gorovei, Ștefan: “Profesorul C. Cihodaru la 75 de ani”, “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, XIX, 1981, p. 920-921; Platon Gh.: “Profesorul și istoricul Constantin Cihodaru”, în “Prof. Const. Cihodaru la a 75-a aniversare”, Iași, Univ. Al. I. Cuza, 1983, p. 3-10; “Cercetări istorice”, Muzeul de istorie al Moldovei Iași, 1981-1982, p. 12-13, 698-699; “An. șt. univ. Iași”, Istorie, 1982, p. 83-84; Gorovei, Ștefan: “Profesorul Constantin Cihodaru la a 75-a aniversare”, Iași, 1983, 265 p. în “An. Inst. de ist. și arheol. Iași”, 1984; Hangiu, I.: “Dicționar al presei literare românești (1790-1982)”, Buc., Ed. șt. și inciclop., 1987, p. 42; “Schită monografică a orașului Vaslui. Vaslui 600 (1375-1975)”, Vaslui, Comitetul județean de cultură, 1975, p. 115; Iosif Naghiu: “Prof. univ. dr. Constantin Cihodaru la 70 de ani”, “Cronica”, Iași, XII, 6, 11 febr. 1977, p. 9; Gh. Platon: “Profesorul dr. Constantin Cihodaru (Aniversări)”, “Cercetări istorice”, XII-XIII, Iași, Muzeul de istorie

al Moldovei, 1981-1982, p. 698-699; Gheorghe Pungă: "Aniversări. Prof. dr. Constantin Cihodaru", "Universitatea Al. I. Cuza Iași. Calendar ian-iun. 1982, p. 39-41; "Profesorul "Constantin Cihodaru la a 75-a aniversare", Iași, Universitatea Al. I. Cuza, 1983, 365 p.", multiplicare; "Aspecte ale luptei pentru unitate națională, Iași, 1600-1859-1918", Iași, Ed. Junimea, 1983, p. 6, 15, 16, 38, 39, 41, 43, 44, 52; Ion Caproșu: "Profesorul Constantin Cihodaru la a 80-a aniversare", "Analele Universității Iași, Istorie", tom. 33, 1967, p. 103-104; Ion Caproșu: "Prof. dr. Constantin Cihodaru", "Univ. Al. I. Cuza. Calendar", iul-dec. 1987, p. 47-49; "Omagiu profesorului Constantin Cihodaru la a 80-a aniversare", în "Istorie și civilizație: "Culegere de studii", Editori: Ion Toderașcu, Ion Agrigoroaiei, Iași, Universitatea Al. I. Cuza, 1988, XX +666 p., multipl.; "Profesor universitar dr. Constantin Cihodaru (1907-1994) (Necrolog), "Opinia", Iași, nr. 1082, 5-6, mart 1994, p. 2; "Cimitirul "Eternitatea Iași", Iași, Ed. Cronica, 1995, p.76; Ionel Maftai: "Personalități ieșene", Iași, Inspectoratul pentru cultură al județului Iași", 1996, p. 116-118.

CIHODARU, DIMITRIE M.

Născut în Vaslui la 6 septembrie 1875.

Președinte al Înaltei Curți de Casație secția a 2-a (1938).

A urmat cursurile *Liceului Național* din Iași, promoția 1894, având colegi de clasă pe viitorul academician, filosoful Ion Petrovici, din Tecuci, pe viitorul profesor universitar, dr. în Chimie, Neculai Costăchescu, din Huși, pe viitorul medic și șef al Partidului Național Țărănesc, Nicolae Lupu, din Arsura- Fălciu.

Licențiat al Facultății de Drept de la Iași (1897) cu lucrarea "Fidejusiunea"; e numit ajutor de judecător la Balș, 31 mart. 1898.

Supleant la Tribunalul Iași (1900), judecător de ședințe la același Tribunal (1905), prim-președinte al Tribunalului Bacău (1913), consilier de La Curtea de Apel din Iași (1918), apoi, Consilier la Înalta Curte de Casație secția a 2a (11 dec. 1923) din București, unde, în 1938, devine președintele ei.

OPERA

- "Fidejusiunea", ~~teza~~ de licență, Iași, 1897" ¹⁾

¹⁾ informații preluate, și amplificate, din vol. Lucian Predescu: "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. "Cugetarea", 1940, p. 193.

CIUBOTĂRAȘU, ȘTEFAN V.

Născut la 21 martie 1910 în comuna Lipovăț, județul Vaslui, tatăl lui fiind frânar de cale ferată.

Scoala primară o urmează în comuna natală.

Între 1921-1924 îl întâlnim ucenic la cizmăria lui Gh. Ene-Filipescu din București, unde îndură o indescritibilă mizerie.

Întors în Vaslui (oct. 1924), urmează mai întâi primele două clase de liceu, în particular, apoi pe celelalte la cursurile de zi la Liceul *Mihail Kogălniceanu*, învățând cu greutate din cauza lipsurilor materiale.

Debutează la revista liceului "Năzuința" (sub pseudonimul Ciciricea), apoi, împreună cu Valter Mitru, scoate revista "Uzina de umor"

Cu șase clase de liceu terminate, pleacă la Iași în 1929, unde se înscrie la Conservator, la clasa poetului Mihail Codreanu.

În 1932 începe să-și satisfacă serviciul militar, perioadă în care (tot în 1932) își dă examenul de bacalaureat la *Liceul Codreanu* din Bârlad, președintele comisiei fiind profesorul universitar Iorgu Iordan.

Revenind la Iași (1932), își continuă studiile la Conservator, înscriindu-se și frecventând, fără a da examene, la *Facultatea de istorie*.

Editează, cu Costel Ioanid, revista "Humorul literar" la care a colaborat Mihail Codreanu, G. Topârceanu, Al. O. Teodoreanu, Otilia Cazimir etc.

A fost angajat la *Teatrul Național* din Iași înainte de a termina Conservatorul, unde joacă între 1933-1945, aproape 200 de roluri.

La Iași se căsătorește, la 16 august 1934, cu Aurora Donose, cu care are un unic copil (12 august 1934), Magda.

Este mobilizat - pentru o scurtă perioadă - la Focșani, în 1940.

Între 1914-1945 se refugiază din Iași, după care se stabilește în Capitală.

Din 1948 este transferat la noul teatru de stat din Arad, unde conduce cenaclul literar local "Alexandru Sahia", activează ca instructor artistic la "Uzinele Mao Tze Dun", la Institutul Poligrafic, la "Casa Corpului didactic", precum și la Hunedoara.

În 1950, revenind în București, este angajat la "*Teatrul Municipal*", unde rămâne până la sfârșitul vieții sale, cu excepția a doi

ani, 1962-1964, când a jucat pe scena *Teatrului Comedia*.

A participat (1963) la "Al treilea festival internațional al filmului" de la Moscova, cu filmul *Lupeni '29* care a primit medalia de argint. Datorită rolului interpretat în acest film, presa sovietică, franceză și italiană l-au elogiat.

A interpretat foarte multe roluri în teatru și în filme.

A încetat din viață în București, la 27 august 1970.

La Teatrul Național din Iași.

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Denis	Signor Braccolli	?
Servitorul	Cartoforii	Nicolae Gogol
Tudor Șoimar	Neamul Șoimăreștilor	Mihail Sorbul și Mihail Sadoveanu
Birjarul	Ancuța	?
Contele Alexei - Czerny	Țarina	Lengyel, Melchior și Lajos Biró
Emil Strâmbuleanu	Încurcă lume	A. de Herz
Tudor	Crucificații	Omer Popovici
Directorul	Extemporalul (localizare)	D. Gusty
Directorul de teatru și avocatul	Hocus-pocus	Goetz, Kurt
Cel de-al VI-lea	Meșterul Manole	Lucian Blaga
Costache Guranda	Dracul	Mihail Sorbul
Dumitrache Mărza		
Un boier	Rodia de aur	Al. O. Teodoreanu și Adrian Maniu
Bob	Clopoțelul de aramă	?
Proprietarul	Omul cu mârtoaga	G. Ciprian
Karl și Frantz Moor	Hoții	Fr. Schiller
Kneidl	Mai mult decât dragoste	K. Čsapek
Onufri Nicolaevici	Gaudeamus	L. Andreev
Savici	Profesorul Storitin	?
Ion Păpușarul	13 cântonete	V. Alecsandri
Raymond Tournier	O femeie dată dracului	?
Poisson	Otrava	E. Zola
Fr. Bacon	Elisabeta, femeia fără bărbat	?
Paul	Nu te mai cunosc	Aldo Benedetty
Laert și Spectrul	Hamlet	W. Shakespeare

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Muhling	Onoarea	Sudermann
Pierre	Trei, șase, nouă	?
Troțușanu	Viforul	B. Delavrancea
Costea Moceanu	Ciuta	V.I. Popa
Criticul	Răzbunarea sufleurului	V.I. Popa
Parastas	Școala cerșetorilor	N. Kirițescu
Irimia Runcu	S-a stins candela	C. Manolache
Un ostaș japonez	Bătălia	H. Bataille
Fleuriot	Necunoscuta	?
Sergent Guillaume	Doi sergenți	Roti și Anbigue; T. Mușatescu (localizare)
Radu	Rachierita	Ion Luca
Postelnic Iordache	Chemarea codrului	George Diamandy
Ofițerul de marină	Miss Hobs	?
Avocatul	Micul Weber	?
Procuratorul	Un asasinat	?
Jeanot	Fabia	Sabou
Angelino	Bal mascat	?
Mussolini	Napoleon printre noi	?
Un japonez	Taifun	Conrad
Fontanelle	Femeia care și-a cumpărat un bărbat	?
Comandantul	Trenul fantomă	?
Factorul	Sosesc deseară	T. Mușatescu
Dansatorul	Jolly Jocker	?
Un ucigaș	Macbeth	W. Shakespeare
Moș Gânju și Chiosa	Baba Hârca	Matei Millo
Melchior	Datinele	M. Sadoveanu
Moș Nicolae	Datinele	Sandu Telea jăn
Postelnic Stamate	Serenada din trecut	Mircea Rădulescu
Figaro	Nunta lui Figaro	Beaumarchais
Un asistent	Bursa neagră	Isaia Răcăciuni
Orsino	Noaptea regilor	W. Shakespeare
Vulpașin și Haimanaua	Domnișoara Nastasia	G.M. Zamfirescu
Barbu	Acolo, departe	Mircea Ștefănescu
Alexis	Ea, el și celălalt	André Monézi - Eôn, după La Foucardière
André Pain	Zăzania	Charles Vildracq
Riza	Veste bună	Mircea Ștefănescu

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Nicula	Un om care dă palme vieții	Octav Dessila
N. Galan	Plicul	Liviu Rebreanu
Gelu Codru	Figuri din Munții Vrancei	Tr. Gheorghiu
Ion Creangă	Ion Creangă (Anul centenar I.C.)	S. Teleajăn și A. Pascu
Danubiu	Când ies pâraiele	S. Teleajăn
Câteva roluri episodice	Bimba-Bimba (revistă)	Ion Sava
Căpitanul	Androcles și leul	G. B. Shaw
Muzicantul	Ratații	Lenormand
Antonio	Un, doi, trei	Fr. Molnar
Roluri episodice	D-aia n-are ursul coadă (rev.)	Ion Sava
Viconte de Lafontenelle	Banii	Mirbeau Octave
Krammer	Sfârșitul Sodomei	Sudermann
Martorul	Omula fără identitate	V. Mardare
Diky și Dansatorul de step	Visuri americane	Profira Sadoveanu
Mareșalul Lefèrbvre	Madame sans Gêne	Sardou, Victorien și Émile Moreau
Locotenentul	Mama	I. Morel
Edgar	Regele Lear	W. Shakespeare
Sf. Petru	Ivan Turbincă (dramatizare)	A. Pacu
Lenov	O mireasă la loterie	C. Popa
Tatăl	Oedip	Sofocle
Titu Micșoreanu	Alegro ma non tropo	I. Minulescu
Gauthier	Nepoftitul	Tristan Bernard
Servitorul	Burghezul gentilom	Molière
Comandantul gărzii	Othello	W. Shakespeare
Laurent Verneuil	Topaze	M. Pagnol
Sentinela	Pe-aici nu se trece	Mircea Rădulescu
Albert Dac	Crima de la "Universal"	?
Zaharia Gâtlan	Cătiheții de la Humulești	I.I. Mironescu
Valentin	Faust	Goethe, J.W.
Groza Moldovanul	Vlaicu Vodă	Al. Davilla
Mareșal Durac	Napoleon și femeile	?
Mihai	Surorile Aman	Sandra Cocorăscu
Jupân Dumitrache	O noapte furtunoasă	I. L. Caragiale
Leonida	Conu Leonida față în față cu reacțiunea	I.L. Caragiale
Dragomir și Ion nebunul	Năpasta	I.L. Caragiale
Endre	Mireasa din Tărăscău	Otto Indig

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Mirtil	Mirtil și Hloe	G. Asachi
Vinet Jones	Scene de stradă	Elmar Ryce
Poetul	Revoluție în mănăstire	Gregorio și Maria Martinez - Sierra
Marele știutor	Harap Alb (dramatizare)	Nella Stroescu
Servitorul	Domnișoara de ciocolată (op.)	R. Sculy și A. Pascu
Un marinar	Gheișa (operetă)	?
Un funcționar cinstit	Banca Nemo	?
Primarul	Vânătorul de păsări (operetă)	Zeller
Martor	Cine a ucis?	?

La Teatrul de vedenii "Ion Sava" din Iași

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Glett	Pecetea bestiei	Kipling
Dr. Catran	Sistemul doctorului Catran	?
Roluri episodice	Ca la Iași, la nimenea (rev.)	Ion Sava

Scena de vară de la Slănic Prahova

Bob	Clopoțelul de alarmă	?
-----	----------------------	---

La Teatrul "Barașeum", București

Schmidt	Am ucis	?
Wolf	Hoții de codru și hoții de oraș	?

La Teatrul "Alhambra" București

Președintele	Mary Dugan este vinovată?	Bayrd Weiller
--------------	---------------------------	---------------

La Teatrul "Comedia" București

Tase	Marele Duhovnic	V. Eftimiu
Bernard	Triumful medicinei (Doctorul Knoch)	Jules Romain
Maiorul	Negustorii de glorie	Achard, Marcel
Holub	Domnul casier (prelucrare)	Sică Alexandrescu
Katiukin	Învierea	L. Tolstoi
Asesorul	O femeie răpită	?
Tihon și Kabanov	Furtuna	N. Ostrovschi
Mastacan	Prietena mea Pix	V. Em. Galan
Madaraș	Nunță la castel	SütoAndras
Căpitan Shotover	Casa inimilor sfărâmate	G.B. Shaw
Un jurat	Procesul domnului Caragiale	Mircea Ștefănescu
<i>La Teatrul "Victoria" București</i>		
Robert Pell	Tineretea unei regine	Annie Nichols
Socrul presupus	O nunță cu repetiții	?

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Proprietarul	Kontuşovka Palace ?	
	<i>La Teatrul "Ateneului", Bucureşti</i>	
Cocordier	Coloniale şi delicatese	Durand et Durand trad. N. Kirişescu
	<i>La Teatrul de stat, Arad</i>	
Harry Blok	M-am născut ieri	Garson Kanin
Bălean	Minerii	M. Davidoglu
Cioclovan	Nunta	M. Davidoglu
{Cetăţeanul turmentat	O scrisoare pierdută	I.L. Caragiale
{Pristanda		
Inspectorul general	Medicul de plasă	?
Skudra	Argilă şi porţelan	Grigulis
Lunardo	Bădăranii	Carlo Goldoni
Hangiul	Sacul cu surprize	M. Twain
Ciuganov	Lupii şi oile	M. Ostrovschi
Pandelache	Cu pâine şi sare	L. Sebastian
?	Confruntarea	Fraţii Tur
	<i>La Teatrul "Naţional" Bucureşti</i>	
Petre Arjoca	Cetatea de foc	M. Davidoglu
Cabot Ephraim	Patima de sub ulmi	Eugene O'Neill
	<i>La Teatrul C.F.R. Giuleşti, Bucureşti</i>	
Cociş	Mireasa desculţă	Sûto Andras
	<i>La Teatrul de stat, Botoşani</i>	
Ion Creangă	Eminescu	Mircea Stănescu
	<i>La Teatrul Regional, Bucureşti</i>	
Verşinin	Teatrul blindat	Vsevolod Ivanov
	<i>La Teatrul Mic, Bucureşti</i>	
Guss	Amintirea a două dimineţi	Arthur Miller
	<i>Teatrul TV</i>	
Parohul	Arta comediei	Eduardo de Fillipo
Prologul	Lada	Ion Sava
	<i>La Teatrul Municipal, Bucureşti</i>	
Secretarul	Vad nou	Maria Banuş
I.P. Vosmâbratov	Pădurea	N. Ostrovschi
Petre vânătorul	Cărări liniştite	?
Chiaburul Cotoroiu	Oameni de azi	Lucia Demetrius
Zacatov	Liubov Iarovaia	Trenier
Kramin	Cui i se supune vremea	Fraţii Tur
Ghiţă Lungu	Mitrea Cocor	Sonia Filip
Scriitorul bătrân	Lumina de la Ulmi	Horia Lovinescu

<i>Rolul</i>	<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>
Teofil	Afaceriștii	Tudor Șoimaru
Fanache Verzea	Arcul de triumf	Aurel Baranga
Ivan Negrici	Dragoste în zori de zi	?
Boier Sbierea	Răzvan și Vidra	B. P. Hașdeu
Van Buk	Să nu pui vorbă mare	A. de Musset
Chambourcy	Caniota	E. Labiche
Mitică Blajinu	Sfântul Mitică Blajinu	Aurel Baranga
Pișcik Simeonov	Livada cu vișini	A. Cehov
Borisovici		
Mogârdici	Luceafărul	B. Delavrancea
Ceteraș	Noaptea e un sfetnic bun	Al. Mirodan
Esop	Vulpea și strugurii	G. Figueiredo
Șadrin	Omul cu arma	N. Pagodin
Vlaicu	Vlaicu și feciorii săi	Lucia Demetrius
Dănilă Bulz	Întoarcerea	Mihai Beniuc
Luca	Azilul de noapte	Maxim Gorki
Tatăl	Om care aduce ploaie	N. Richard Nash
Preotul satului	Recolta de aur	A. Baraga
Ioniță judecătorul	Trei generații	Lucia Demetrius
Vizitiul	Horia	Mihail Davidoglu
Take	Take, Ianke și Kadâr	V.I. Popa
Ianoș Madaraș	Ce fel de om ești tu?	Ana Novak
Tâmplarul Engstrand	Strigoii	H. Ibsen
Miller	Intrigă și iubire	Schiller
Sir Simpson Legend	Iubire pentru iubire	W. Congreve
Întâmplările neobișnuite ale lui		Ailincăi I. Dumitru
Bruia Grozovanu		
Într-o vară la moșie		Aurel și Lucia Șerbănescu
S-a stins candela		C. Manolache
Marele duhovnic		Victor Eftimiu
Furtuna		Nicolae Ostrovschi
Înviearea		Lev Tolstoi
O femeie răpită		Louis Verneuil
Lupii		Georges Toudouse
Femeia în floare		Denys Amiel
M-am născut ieri		Garson Kanin
Balthasar		Léopold Marchand
Ce fel de om ești tu		Ana Novac

În afara acestor roluri jucate în teatru, nu pot fi uitate rolurile pe

care le-a interpretat în cele 31 de filme românești, din care ultimul nu a mai putut fi terminat, din cauza decesului artistului: "Desfășurarea", "Râpa dracului", "Pasărea furtunii", "O mică întâmplare", "Erupția", "Avalanșa", "Telegrame", "Furtuna", "Portretul unui necunoscut", "Valurile Dunării", "Setea", "Porto-franco", "Celebrul 702", "Mândrie", "Cerul n-are gratii", "Omul de lângă tine", "A fost prietenul meu", "Lupeni '29", "La vârsta dragostei", "Străinul", "Pădurea spânzuraților", "Neamul Șoimăreștilor", "Merii sălbatici", "Amintiri din copilărie", "Diminețile unui băiat cuminte", "Cerul începe la etajul trei", "Subteranul", "Columna", "Războiul domnițelor", "Apoi s-a născut legenda", "Așteptarea"

Ștefan Ciubotărașu a fost și un poet de o rară sensibilitate. A colaborat cu poezii, articole, interviuri etc., la numeroase periodice românești: "Albina", "Argeș", "Ateneu", "Cadran", "Cetatea Moldovei" (Iași), "Cinema", "Contemporanul", "Cronica" (Buc.), "Cuget moldovenesc" (Bălți), "Élet", "Frângurele" (Vaslui), "Gazeta literară", "Informația Bucureștiului", "Îndrumătorul cultural", "Însemnări ieșene", "Limba română", "Luceafărul", "Magazin", "Munca", "Năzuința" (Vaslui), "Pagini moldovene", "Pamflet", "Ramuri" (Craiova), "Scânteia", "România liberă", "Sportul popular", "Școala bărlădeană", "Teatrul", "Umorul literar", "Uj Élet", "Uzina cu umor" (Vaslui), "Útunk", "Viața românească", "Viața studentescă", "Vremea nouă" (Vaslui), "Ziar popular independent"

A încetat din viață în București, la 27 august 1970.

BIBLIOGRAFIE

- "Dangăt", "Pagini moldovene", I, 21-22, 5-20 apr. 1932, p. 6.
 "Dor", "Însemnări ieșene", I, 23, 1 dec. 1936, p. 436.
 "Basm", ibidem, p. 437-438.
 "Toamna", ibidem, II, vol. III, nr. 2, 15 ian. 1937, p. 88.
 "Sară moldavă", ibidem, II, IV, 17-18, 15 sept 1937, p. 237-238.
 "Vecie", ibidem, II, IV, 21, 1 noiembrie 1937, p. 481-482.
 "Preludii", ibidem, II, IV, 22, 15 noiembrie 1937, p. 548-549.
 "Poem pentru noaptea asta", ibidem, III, V, 1, 1 ian. 1938, p. 505.
 "Dimineată de iunie", ibidem, III, VI, 6, 1 iunie 1938, p. 423-425.
 "Parabolă", ibidem, III, VII, 7, 1 iulie 1938, p. 10-12.

“Romanța unui lac uitat”, ibidem, III, VII, 9, 1 sept. 1938, p. 377-378.

“Însetare”, ibidem, III, VII, 11, 1 noiembrie 1938, p. 222-223.

“Lacul”, ibidem, III, VIII, 12, 1 dec. 1938, p. 383-385.

“Muzele”, ibidem, IV, IX, 2, 1 febr. 1939, p. 231-232.

“Vis”, ibidem, IV, X, 6, 1 iunie 1939, p. 458-459.

“Iarnă”, ibidem, IV, XI, 7, 1 iulie 1939, p. 95-96.

“Plopii”, ibidem, IV, XI, 8, 1 aug. 1939, p. 201.

“Umbra mea”, ibidem, IV, XII, 11, 1 noiembrie 1939, p. 191-193.

“Liniște”, ibidem, V, XIII, 2, 1 febr. 1940, p. 207-208.

“Livada”, ibidem, V, XV, 6, 1 iul. 1940, p. 25-26.

“Întoarcerea”, V, XV, 7, 1 iul. 1940, p. 27-29.

“Urât”, ibidem, V, XV, 7, 1 iul. 1940, p. 30-31.

“Făuritorul de frumusețe. Mihail Sadoveanu”, “Viața rom.”, XIII, 11, noiembrie 1960, p. 63-65.

“Lupeni '29”, “Luceafărul”, VII, 14, 4 iul. 1964, p. 10.

“În două rime”, ibidem.

“Semnalizări”, ibidem.

“Pe scenă și pe ecran”, în “Cultura socialistă, bun al întregului popor”, “Îndrumătorul cultural”, XVII, 8 aug. 1964, p. 3-12; “Volk und Kultur”, XVI, 8, Aug. 1964, p. 3-11; “Művelődés”, XVII, 8 aug. 1964, p. 3-12.

“Arta noastră”, “Contemp.”, 34 (932), 21 aug. 1964, p. 8.

“Așa l-am cunoscut pe Creangă”/ de vorbă cu Șt. Ciubotărașu, “Magazin”, VIII, 375, 12 dec. 1964, p. 1, 8.

“Cu amintirile lui Creangă la Iași”, “Luceafărul”, VIII, 26, 19 dec. 1964, p. 10.

“Despre sonet”, “Gazeta literară”, XII, 1 (564), 1 ian. 1965, p. 6.

“În primele rânduri ale muncii noastre”, “Contemp.”, 13, 26 mart. 1965, p. 5.

“Această viață exemplară”, “Teatrul”, X, 4 apr. 1965, p. 6.

“Festivalul filmului românesc” (interviu), “Munca”, XXI, 5482, 23 iunie 1965, p. 2.

“Pulsând cu vremea noastră”, “Teatrul”, VII, 7 iul. 1965, p. 7-12.

“Cinematografia culturii și cultura cinematografei”, “Cinema”, 10, oct. 1965, p. 1-2.

“Actorul”/raid-anchetă al revistei “Cinema”/, “Cinema”, IV, 1 ian. 1966, p. 2.

- “Adio siluetă, adio Hamlet”, / Vacanțele. Anchetă nostalgică/, “Viața stud.”, XI, 5, 1 febr. 1966, p. 7.
- “Generația de astăzi”, “Contemp.”, 11 (1014), 18 martie 1966, p. 4.
- “Eroul de lângă noi”, “Cinema”, IV, 4 apr. 1966, p. 2.
- “Komunista hösök megelevenítője”, “Új Élet”, IX, 8, apr. 1966, p. 11.
- “Să începem cu cei care suntem”, “Ramuri”, III, 9, 15 aug. 1966, p. 18.
- “Între scenă și film”, “Rom. lib.”, XXIV, 6795, 21 aug. 1966, p. 2.
- “Glasurile care au răsunat aici...”, “Munca”, XXIII, 5950, 27 dec. 1966, p. 5.
- “Succes pe toate scenele”, “Sportul popular”, XXIII, 5168, 31 ian. 1967, p. 1.
- “Expresivitatea dialogului cinematografic” (convorbire), “Scânțea”, XXXVI, 7325, 28 apr. 1967, p. 4.
- “Întâiul imn”, “Îndrumătorul cultural”, XXI, 10 oct. 1968, p. 25.
- “Cântec de pahar”, “Viața românească”, caiet, II, 5 (17), mai 1969, p. VII-VIII.
- “Craniul Yorick”, ibidem.
- “Actorul”, ibidem.
- “Cărare”, ibidem.
- “Cântec de pahar”, ibidem.
- “Thalia și Eutherpe”, ibidem.
- “Răspunderea integrală”, “Contemp.”, 31 (1888), 1 aug. 1969, p. 2.
- “Mobilul nostru inspirator: viața”, “Teatrul”, XIV, 8, aug. 1969, p. 42-49.
- “Să ne întoarcem la alfa”, ibidem, XIV, 11, noiemb. 1969, p. 101-102.
- “M-aș duce”, “Argeș”, V, 9, sept. 1970, p. 1.
- “De la o vreme...”, ibidem.
- “Bücsú egy nagy színésztől”, “Élet”, XIII, 19, oct. 1970, p. 17.
- “Cărare”, “Ateneu”, X, 6, iunie 1973, p. 13.
- “Psalm nou”, ibidem.
- Scrisoare, în “Vlăstarul”, revista elevilor *Liceului Mihail Kogălniceanu* Vaslui, serie nouă, 1(22), 1972 și în “Școala bărlădeană”, 6, Bârlad, noiemb. 1974, p. 143-144.

“Orizonturi noi”, “Flacăra”, XIV, 10, 6 martie 1965, p. 5-8.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Teodoreanu Ionel: “Dramaticalia”, “Lumea”, 25 dec. 1932; Vianu Tudor, în “Contemporanul”, 1956; Horodincă, Georgeta: “Omul care aduce ploaia” de N. Richard Nash”, “Gazeta literară”, IV, 24 (170), 13 iunie 1957, p. 7; “140 de ani /.../”, în “Teatrul”, 6, 1957, p. 55-56; iunie 1957; Mândra, V.: “Cronica dramatică. Ana Novac, *Ce fel de om ești tu*, Teatrul Municipal”, “Gaz. lit”, V, 6 (204), 6 febr. 1958, p. 5; “Cultivarea limbii în discuție politică”, “Limba română, IX, 1, ian. febr. 1960, p. 35-41; “Ostașul revoluției”/ interpretându-l pe Ioan Vadim din piesa *Omul cu arma* de N. Pogodin/, “Gaz. lit”, VII, 45, 3 noiemb. 1960, p. 7; Crivăț Dana: “Interpreți de noi comuniști despre rolurile lor”, “Teatrul”, VIII, 2, febr. 1963, p. 88-92; În vizită la Ștefan Ciubotărașu”, “Cinema”, 3, martie 1964, p. 16-17; “Teatrul”, 3, martie 1960; “Teatrul”, 3 martie 1961; Ioan Angela: “Cu Ștefan Ciubotărașu despre alții și despre sine”, “Teatrul”, VI, 3 martie 1961, p. 64-70; Potra, Florian în “Scânteia tiner.”, 17 aug. 1961; “Cinematografia culturii și cultura cinematografiei”, “Cinema”, oct., 1963; “Scene din viața artistului Ștefan Ciubotărașu. În distribuție comedia, tragedia și poezia”/ interviu/, “Urzica”, XVI, 12, 30 iunie 1964, p. 4-5; “Ștefan Ciubotărașu despre *Străinu*”, “Cinema”, 7 iul. 1964, p. 14-15; Popovici, Al. “Peisajul nou al teatrului românesc”/anchetă/, “Rom. lib”, XXIV, 6795, 21 aug. 1966, p. 2; Bogdan, Lucian: “Glasurile care au răsunat aici”, “Munca”, XXIII, 5950, 27 dec. 1966, p. 5; Monor, Mircea: “Actorii despre ei înșiși”/ anchetă/, “Cinema”, V, 4, apr. 1967, p. 3-5; Furdui, Dumitru, în “Teatrul”, 10, 1964; Mihăileanu, Ion, în “Contemp.”, 21 aug. 1964; Oproiu, Ecaterina, în “Scânteia”, 18 aug. 1964; Tornea, Florin: “A mon of 300 parts”, “Romania today”, 3, 1964; Silvestru, Valentin: “Colocvii între generații”, în “Personajul în teatru”, Buc., 1966, p. 247-249; Șelmaru, Traian, în “Scânteia”, 3, martie 1966; “Retrospectiva ieșeană”, “Teatrul”, 12, 1966, p. 18-24; “Contemp.”, 15 martie 1966; Săvulescu, Monica: “Vacanța artiștilor”/interviu/, ibidem, 29, 21 iul. 1967, p. 4; Darian, Adina Racoviceanu, Al. Sava, Valerian: “Este publicul suveran?”/anchetă/, “Cinema”, VI, 6, iunie 1968, p. 12; Bokor, Petru: “Filmul artistic românesc în dezbatere”, “Contemp.” 31, 2 aug. 1968, p. 5; Săvulescu, Monica: “Rezistența la fenomenul timp în arta filmului”/interviu/, “Rom. lib.”, XXVI,

7398, 3 aug. 1968, p. 3; "Teatrul și cultivarea dragostei de patrie", "Îndrum. cult.", XXI, 8 aug. 1968, p. 25-26; Suchianu D.I.: "Ștefan Ciubotărașu", "Cinema", 13, 1968; Tudoran, Dorin: "Teatru.... cu Ștefan Ciubotărașu"/interviu/, "Rom. lit", I, 6, 14 noiembrie 1968, p. 25; Constantinescu, Eduard: "Cu Ștefan Ciubotărașu", "Contemp.", 47 (1154), 22 noiembrie 1968, p. 5; Hangiu, I.: "Presa literară românească", Buc., , EPL, 1968, vol. II, p. 566, 606; Pană, Vladimir: "Îmi place să joc oameni ai pământului"/convorbire cu..., "Albina", LXII, 19, 8 mai 1969, p. 4; "Clopotul", Botoșani, 19 iunie 1969; "Popovici, Alecu: "Ștefan Ciubotărașu. 25 Years of their life", "Romania Today", 7 iul. 1969, p. 37; Robicec, Simona: "Secvențe. Ștefan Ciubotărașu. O pledoarie pentru seriozitate"/interviu/, "Rom lit.", II, 39 (51), 25 sept. 1969, p. 24; Faur, Sanda: "Limbajul meu nu-i un limbaj aparte cu care să-i fac praf pe novatori...", "Flacăra", XIX, 13, 28 martie 1970, p. 20-21; Botez, Simona: "Secvențe. Ștefan Ciubotărașu, Scenaristul s-a ținut de cuvânt"/interviu/, "Rom. lit.", III, 24 (88), 11 iunie 1970, p. 24; "Ștefan Ciubotărașu/1910-1970. Necrolog", "Scânteia", XL, 8529, 28 aug. 1970, p. 5; "Neuer Weg", XXII, 6629, 29 aug. 1970, p. 2; "Elöre", 24, 29 aug. 1970, p.1; "Funerariile lui Ștefan Ciubotărașu", "Scânteia" XL, 8531, 30 aug. 1970, p. 5; Baranga, Aurel: "In memoriam", "Rom. lit.", III, 36, 3 sept. 1970, p. 25; Leon, Aurel: "Șt. Ciubotărașu", "Cronica", Iași, V, 36, 5 sept. 1970, p. 2; Zsigmond, Palacsay: "Nagym szerethem", "Utunk", XXV, 37, 11 sept. 1970, p. 10; Pătrașcu, Horia: "Ultimile clipe ale lui Ștefan Ciubotărașu. Însemnări de la o echipă de filmare", "Magazin", XIV, 676, 19 sept. 1970, p. 1, 4; Ciulei, Liviu: "Ciubotărașul", "Cinema", VIII, 9, sept. 1970, p. 23; Lucian, Ion: "Bădia", "Familia", VI, 9, sept. 1970, p. 19; Matei, N.N.: "Omăgiu lui Ștefan Ciubotărașu", "Argeș", V, 9, sept. 1970, p. 16; Popovici, Alecu: "Ștefan Ciubotărașu", "Teatrul", XV, 9, sept. 1970, p. 27-29; Leon, Aurel: "Eroul de lângă noi", "Cronica", VI, 35, 28 aug. 1971, p. 5; Adam, Sergiu: "Interviu tardiv", "Ateneu", Bacău, 9, 1970; Bogdan, Alexandra, în "Cinema", dec. 1970; Iacob, M., în "Cinema", iunie 1970; Mănoiu, Alice în "Cinema", 9, sept. 1970; Sabin Mihai, în "Ateneu", sept. 1970; "Flacăra", 28 martie 1970; Atanasiu, Eugen, în "Rom. lib.", 5 aug. 1970; Bădescu, Aurel, în "Contemp.", 17 sept. 1971; Căliman, Călin, ibidem, 5 aug. 1971; Georgescu, Radu, în "Săptămâna", 7 mai 1971; Mira, Iosif, în "Teatrul", oct. 1971; Lupu, Mihai, în "Informația Bucureștilui", 28 aug. 1971; Mănoiu, Alice, în

"Flacăra", 25 mai 1971; Mihăilescu, Magda, ibidem; Zoltan, Krizsón: Ciubotărașu", "Utunk", XXVI, 43, 22 okt. 1971, p. 10; "Așteptarea. Producție cinematografică românească. Gertrud Fernengel: Ștefan Ciubotărașu letzte Rolle. Das Warten - der Abschiedsfilm eines grossen Schauspielers", "Neuer Weg", XXIII, 6993, 30 okt. 1971, p. 3; Vasilescu, Oltea: "Ștefan Ciubotărașu. Marginalii la filografia unui actor contemporan", "St. și cercet. de ist. artei - Teatru, Muzică, Cinematografie", XVIII, 2 iul. - dec. 1971, p. 259-262; "Documente literare", Buc., Ed. Minerva, vol. I, 1971, p. 413; Naumescu, Sanda: "Poezie", "Contemp.", 14 (1380), 30 martie 1973, p. 2; Leon, Aurel: "Destinul unui artist. Ștefan Ciubotărașu", Iași, Ed. Junimea", 1973, 180 p.; "Documente literare", Buc., Ed. Minerva, 1973, vol. II, p. 124, 125; "Istoria teatrului în România", vol. III, 1919-1944, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1973, p. 287, 289, 290, 291, 381, 382, 383, 453; Leon, Aurel: "Umbre", Iași, Ed. Junimea, 1975, p. 235-239; "Documente din arhive ieșene", Buc., Ed. Minerva, 1976, p. 247, 270, 289, 319-321, 330, 333; Mălin, Ioana: "Ciubotărașu", "Rom. lit.", XI, 8, 23 febr. 1978, p. 16; "Dicționar cronologic. Literatura română", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1979, p. 370, 393; Napoleon, Toma Iancu: "Dicționarul actorilor de film", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1977, p. 83-84; Massoff, Ioan: "Teatrul românesc", vol. VII, Buc., Ed. Minerva, 1979, p. 158, 161, 162, 163, 207, 208, 210, 259, 260, 296, 342, 344, 345, 395, 396; Massoff, Ioan: "Teatrul românesc", vol. VIII, Buc., Ed. Minerva, 1981, p. 55, 112, 113, 115, 170, 215, 271, 278, 318, 319, 321, 412, 479, 553, 554; Hangiu, I.: "Dicționar al presei literare românești", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1987, p. 66, 76, 95, 234, 332, 340, 355, 395.

COCEA (HRISOSCELEU), SOFIA I.

Numele Sofiei Cocea, ca și cele ale Elenei Ghica (Dora d'Istria) și Constanța Dunca, au reprezentat trei voci feminine, militante în contextul cultural-politic al perioadei de mijloc a secolului al XIX-lea, atât în Moldova, cât și în Țara Românească.

Tatăl scriitoarei militante de care ne ocupăm, Ioan Cocea era arendaș, devenit apoi proprietar, al moșiei Dumbrăvița, de pe apa Moldova, în apropiere de Fălticeni, oraș în care locuia. Era un om cu o oarecare cultură, cunoscând limba franceză și într-o oarecare măsură, literatura franceză.

În Fălticeni, la 15 iunie 1839, vedea lumina zilei Sofia Cocea care, la numai doi ani, rămâne orfană de tată. Mama sa, văduvă, se mută împreună cu fiica sa, la Hârlău, unde avea o casă în proprietate, trăind într-o situația materială precară din cauza micii moșii pe care au luat-o rudele decedatului. Refuzând o nouă căsătorie, mama fetei, Maria Cocea, se dedică exclusiv creșterii fiicei sale, în ciuda faptului că se crease, conform legilor de atunci, o epitropie alcătuită din rude, care trebuia să se îngrijească de educarea fetei.

Maria Cocea împreună cu fiica ei, Sofia, pleacă în Iași, unde va locui până în 1855. Acolo își dă fiica la un pension, apoi la *Școala Centrală*, din același oraș, pe care o absolvă în 1857.

Din 1855 Maria Cocea, mama Sofiei Cocea, se mută la Târgu Neamț, în vederea unui tratament medical de durată mai lungă. Chiar în toamna acelui an se deschide în acel oraș o școală primară laică, la care predă și profesorul Iorgu Chrisoscoleu, cu care Sofia se împrietenește și de la care va avea multe de învățat în domeniul literaturii române, istoriei și literaturilor străine.

Animată de un profund patriotism și de grija dezvoltării învățământului românesc, Sofia Cocea colaborează, ca elevă, cu un număr de 42 articole (prin care a contribuit la crearea atmosferei Unirii) la periodicele unioniste *Tribuna română*, "Reforma", "Gazeta poporului", "Popor", "Gazeta de Moldavia". În acele articole ea aborda nu numai stringenta problemă a necesității unirii țărilor române, dar și unele aspecte economice ale Moldovei, situația socială nesatisfăcătoare a țăranului, inegalitatea în drepturi a femeii

cu bărbatul, situația culturii românești, precum și probleme de politică externă. Luând exemplul de la meșteșugul gazetăresc al lui Mihail Kogălniceanu, Sofia Cocea abordează cu nerv și ironie, dar cu multă maturitate și argumentație, problemele de mai sus.

După absolvirea *Scolii Centrale* din Iași (1857), cerând și satisfacându-i-se cererea, de către caimacanul Nicolae Vogoride, de a i se acorda o bursă pentru a-și continua studiile în străinătate, Sofia Cocea părăsește Iașiul, instalându-se la Fălticeni, unde deschide un internat de fete, deși dorința ei nerealizată din cauza unei sănătăți subrede - era de a crea o școală de înaltă ținută. Rezultatele pe care tânăra învățătoare le obține cu elevele sale s-au făcut repede cunoscute și apreciate atât pe plan local, cât și în Ministerul Culturii și Instrucțiunii Publice, care îi oferă un post de directoare a unei școli din Huși, pe care Sofia Cocea îl refuză, pentru a-și desăvârși munca începută la Fălticeni.

După proclamarea Unirii celor două Principate, Sofia Cocea, găsind în Al. I. Cuza un sprijinitor sincer al dorinței de a dezvolta un învățământ românesc, îi adresează domnitorului o nouă cerere de a i se acorda o bursă de studii în străinătate, cerere în care făcea remarca că până atunci numai cei bogați puteau să se împărtășească din comoara științelor, în timp ce "mulțimea vegetează în întuneric", că învățământul pentru fete era mult rămas în urmă față de cel al băieților, cerea ca institutorii și profesorii străini să fie înlocuiți cu români pregătiți corespunzător în țară și în străinătate. Din păcate, cererea ei a rămas neaprobată.

Căsătorită, în primăvara anului 1859 cu fostul ei prieten, din Târgu-Neamț, Iorgu (Gheorghe) Chrisoscoleu (1831-1902), are o fetiță în toamna anului 1860.

Situația materială a tinerei familii devenea din ce în ce mai grea, cu toate că soțul ei se stabilise pe postul de profesor. Epitropul veniturilor Sofiei nu-i mai dădea banii la care avea dreptul, conform actului de moștenire, ajungându-se până a fi alcoolică că nu-i mai dădea nici socoteala sumelor acordate, sau a celor care au rămas de primit. Această grea situație a Sofiei o pune în situația de a face dese deplasări la Iași, spre a cere autorităților juridice să-i facă dreptate, ceea ce i-a subrezit și mai mult sănătatea.

De la Fălticeni se instalează, ca profesoară în Vaslui, oraș în care moare la 27 octombrie 1861, în ciuda îngrijirilor date de către familie și medici, neapucând să vadă reformele social-politice ale învățământului, făcute de către Al. I. Cuza.

Sofia Cocea-Chrisoscoleu a abordat și poezia ocazională, vizând momente din viața personală, plecarea oștilor rusești din Moldova (1854), versuri închinat lui Vasile Alecsandri ("Un poet român", sau gazetei unioniste "Steaua Dunării" ("Stelei Dunării").

Traducând două romane (vezi bibliografia), intră în conflict politic cu Gheorghe Asachi, cenzorul timpului, obținând însă câștig de cauză din partea Secretariatului de Stat al Moldovei.

BIBLIOGRAFIE

"Epistolă adresată tuturor doamnelor moldovene", în "Foiletonul Zimbrului", 1855.

"Răspuns la întrebarea: <<Care este avocatul cauzei pierdute?>>", în "Gazeta de Moldavia", 1855.

"Unui poet moldovan", poezie, "Calendariu", Iași, 1856, p. 53-54.

"Misiunea alegătorilor", "Steaua Dunării", 8 dec. 1858.

"O spaimă trecută", ibidem, 12 decembrie 1858.

"Turcii de la Dorna", ibidem, 5 martie 1859.

"Unirea", ibidem, 8 aprilie 1859.

"Către damele române", ibidem, mai 1859.

"Un profesor atacat", ibidem, 14 iulie 1859.

"Un protopop", ibidem, 17 octombrie 1859.

"Reflexiuni asupra circularei adresată de către Eforia Școalelor/ /, profesorilor din România de peste Milcov", ibidem, 31 decembrie 1859.

"Școalele satești", ibidem, 13 februarie 1860.

"Afurisenia Mitropolitului Sofronie Miculescu", "Reforma", 7 august 1860.

"Țăranul în Moldova", ibidem, 14 august 1860.

"Armata și ministerele", ibidem, 6 oct. 1860.

"Vis și realitate", ibidem, 6 oct. 1860.

"Discursul domnesc", ibidem, 18 dec., 1860.

"Starea materială a profesorilor din Moldova", ibidem, 22 decembrie 1860.

"Presa în Moldova", ibidem, 2 februarie 1861.

"O idee asupra războaielor din țară", "Poporul", 17 apr. 1861.

"Camera din Iași", "Românul", 20 aprilie 1861.

"Proiectul de lege rurală", "Dacia", 1861.

"Noul minister din Moldova", "Românul", 1860.

"Impresii din călătorie", postum.

“Palmira și Flaminia sau Secretul”, de Madame de Genlis, traducere din limba franceză, Iași, 1852, 2 vol.

“Maria” sau “Muștrările de cuget a/le/ unei mame”, de Al. Duval, traducere din franceză, Iași, 1852.

“Operele doamnei Sofia Chrisoscoleu, născută Cocea”, București, Tip. Rassidescu, 1862, ediție îngrijită de prof. Iulia A/ricescu/ XI, 269p.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Rosseti, Radu, “Despre cenzura în Moldova”, Buc., Tip. Göbl, IV, 6-7, 1907, p.45; Emilgar/Emil Gârleanu/, “Sofia Hrisoscoleu”, “Arhiva”, Iași, XIII, nr. 1-2, 1902, p. 67-76; Xenopol, A.D., “Istoria românilor”, XIV, 1912, p. 102, 107; Groholschi, Profira C., “O ziaristă româncă”, Piatra Neamț, Tip. Steinberg, 1919, 39 p.; Basarabescu, I.A., “O scriitoare necunoscută din epoca Unirii Principatelor”, conf., Buc., Tip. Cartea rom., 1940; Byck, J., “O pamfletară acum o sută de ani”, “Gazeta literară”, V, 10, 1958; “Cornea, Paul, “De la Alecsandrescu la Eminescu”, 1966, p. 60, 67, 68; Căncea, Paraschiva, “Sofia Cocea (1839-1861)”, București, Ed. șt. și înciclop, 1975, 71 p.; Zătroiu, Remus, “Cocea Sofia”, în “Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900”, București, Ed. Acad. R.S.R., 1979, p. 196-197; Popescu, Ilie: “Pedagogi și oameni de școală din România”, Buc., E.D.P., 1975, p. 74-75; Răduică Georgeta și Răduică, Nicolin: “Calendare și almanahuri românești. 1731-1918. Dicționar bibliografic”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1981, p. 219; Hangiu, I., “Dicționar al presei literare românești (1790-1982)”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1987, p. 106, 326; Rosetti, Radu: “Despre cenzura în Moldova”, IV, Buc., Tip. Göbl, 1907, p. 6-7, 45; Xenopol, A.D.: “Istoria românilor”, vol. XIV, ed. a III-a, Cartea românească, 1930, p. 102, 107.

COMAN, GHENUȚĂ

S-a născut la 10 ianuarie 1914 în satul Dodești, comuna Viișoara, județul Fălciu.

Clase primare le-a absolvit în satul natal, după care a urmat cursurile *Liceului Codreanu* din Bârlad, terminându-le la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, în 1937.

În 1937-1941 a urmat secția Istorie a *Facultății de litere și filosofie* a Universității ieșene, unde a avut profesori pe Gheorghe Brătianu și Andrei Oțetea. Ca student a activat în echipele sociologice ale *Fundației Culturale* condusă de Dimitrei Gusti.

Din 1941 a funcționat ca profesor de istorie la școli din Piatra Neamț, Vaslui, Murgeni, Berezeni, Deleni, Dodești și Viișoara.

În 1945 a condus publicația "Piatra socialistă"/sic/ în care a publicat articole despre Karl Marx.

A fost director și inspector școlar.

În 1946 și-a susținut examenul de capacitate.

"Timp de peste trei decenii, cu o pasiune, dăruire și tenacitate exemplară, profesorul G. Coman a cercetat trecutul îndepărtat al Moldovei, în general, și al Vasluiului în special, adunând cu migală și dragoste mii de vestigii, îmbogățind considerabil patrimoniul istoric național, oferind astfel cercetătorilor o inestimabilă zestre de informații științifice, pe baza cărora au putut fi elucidate multe din problemele istoriei vechi ale spațiului de la răsărit de Carpați. Neobosit și pasionat cercetător al istoriei, G. Coman a străbătut în răstimp de 30 de ani aproape toate comunele Moldovei, dând la iveală numeroase comori ale trecutului, unele de o mare valoare științifică, impunându-se cu timpul ca unul din cei mai buni specialiști în domeniul cercetărilor arheologice de suprafață. Marea majoritate a vestigiilor adunate cu prilejul cercetărilor efectuate le-a donat muzeelor de istorie din Iași, Vaslui și Bârlad și le-a valorificat științific/.../”¹⁾

La Murgeni a deschis un muzeu de arheologie și de istorie, care a funcționat între 1956-1965.

Între 1964-1980 a lucrat pe șantierele arheologice din comunele Zorleni, Simila, Vădeni, Bogdănești, Epureni, Dodești, Bălălești,

¹⁾ Dem. Gh. Toader: "Ghenuță Coman", în "Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol/Iași", tom. 18, 1981, p. 869.

Roșiești, din actualul județ Vaslui.

A participat la numeroase sesiuni științifice de arheologie, cu comunicări, iar în presa de specialitate a colaborat cu articole valoroase.

Ghenuță Coman dispare din viață, în mod neașteptat, la 23 iunie 1981.

BIBLIOGRAFIE

- "Stoicești - un sat cu moșie boierească din Tutova", București, "Biblioteca de sociologie, etică și politică", 1943.
- "Murgeni. Contribuție la istoria unei străvechi așezări", Vaslui, 1973, 164 p.
- "Statornicie și continuitate. repertoriu arheologic al județului Vaslui", București, 1980, 400 p.
- "Cercetări arheologice în sudul Moldovei cu privire la secolele V-XI", în "Studii și cercetări de istorie veche" (SCIV), XX, 2, 1969, p. 287-314, cu fig. și hartă.
- "Suporturi de vatră geto-dacice descoperite la Văleni" (județul Vrancea) SCIV, XXXI, 3, 1980, p. 473-476.
- "Contribuții la cunoașterea fondului etnic al civilizației secolelor V-XIII în jumătatea sudică a Moldovei", în "Carpica", Bacău, XI, 1979, p. 181-216.
- "Depozitul de bronz de la Bozia Nouă", "Arheologia Moldovei", II-III, 1964.
- "Cercetări arheologice cu privire la secolele V-XI în sudul Moldovei (Stepa Colinară Hôrincea - Elan - Prut)", ibidem, VI, 1969.
- "Instalații pentru foc în așezările culturii Dridu în sudul Moldovei", "Danubius", V, 1971.
- "Mărturii arheologice privind creștinismul în Moldova secolelor VI-XII, ibidem, p. 75 și urmă.
- "Bordeie de tip protodidru de la Bogdănești-Fălciu", "Memoria Antiquitatis", III, 1971, în colab.
- "Evoluția culturii materiale din Moldova de sud în lumina cercetărilor arheologice cu privire la secolele V-XII", ibidem, în colab.
- "Noi cercetări arheologice în jumătatea sudică a Moldovei, secolele V-XII", în manuscris.
- "Noi cercetări arheologice în Moldova secolelor V-XIII", ibidem.
- "Săpături arheologice la Vădeni-Murgeni", 1966, ibidem.

- "Săpături arheologice la Epureni. 1967-1969", ibidem.
- "Săpături arheologice la Bogdănești-Fălciu", în colab., ibidem.
- "Săpături arheologice la Dodești. 1967-1972", în colab., ibidem.
- "Evoluția culturii materiale în sudul Moldovei în secolele V-XIII", 1971.
- "Repertoriul arheologic al județului Vaslui", Buc., Ed. Litera, 1979, 600 p.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Dan Gh. Tudor "Ghenuță Coman", în "Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie *A.D. Xenopol*, Iași, tom 18, 1981, p. 869-870; "Murgeni. Contribuții la istoria unei străvechi așezări", Vaslui, 1973, p. 153, 157, 158, 162.

CONDREA-MANOILESCU, MARIA

S-a născut în Bârlad în 1885, oraș în care a urmat cursurile școlii primare (1892-1896) și patru clase de liceu (1896-1900).

Urmează în continuare cursurile *Școlii Normale de învățătoare* din Iași, pe care le absolvă în 1904.

Ocupă catedre de învățătoare la școlile primare din comuna Țifești, județul Vrancea, în satul Hârșova, comuna Delești, județul Vaslui, iar din 1911 s-a transferat în Bârlad, unde a rămas până la încetarea ei din viață, în

1930.

A fost una dintre cele mai distinse învățătoare din Bârlad, cultura ei făcând-o cunoscută și respectată în întregul oraș, în care a participat la majoritatea acțiunilor culturale și sociale.

A colaborat cu poezii și proză în periodicele "Convorbiri literare" (București), "Cosânzeana" (Cluj), "Freamătul literar" (Bârlad), "Licăriri" (Galați), "Ramuri" (Craiova), "Răzeșul" (Bârlad), "Slove" (Calafat), "Țara de Jos" (București).

BIBLIOGRAFIE (SELECTIVĂ)

În periodice

- "Un cântec", poezie, "Conv. lit", 53, 9, sept. 1921, p. 636.
- "Că nu te uit", poezie, ibidem, 53, 10-11, oct-noiemb 1921, p. 738-739.
- "Poveste", poezie, ibidem, 53, 12, dec. 1921, p. 826.
- "Liniște", poezie, ibidem, 54, 2 febr. 1922, p. 151.
- "Cântec", poezie, ibidem, 54, 3, martie 1922, p. 255.
- "La noi e mai târzie primăvara", poezie, ibidem, 54, 4, apr. 1922, p. 352.
- "Iubirea mea", poezie, ibidem, 54, 6-7, iunie- iulie 1922, p. 509-510.
- "Eu nu-ți sunt visul cel dintâi", poezie, ibidem, 54, 8-9, august-septembrie 1922, p. 616-617.
- "Când te apleci peste morminte", poezie, ibidem, 54, 10, octombrie 1922, p. 771.

- "Noiembrie", poezie, ibidem, 54, 11, noiembrie 1922, p. 857.
- "Cântec", poezie, ibidem, 54, 12, decembrie 1922, p. 930.
- "Umbra tăcerii", poezie, ibidem, 55, 2, februarie 1923, p. 162.
- "Nici tu nu știi", poezie, ibidem, 55, 3, martie 1923, p. 278.
- "Eu te-am slăvit", poezie, ibidem, 55, 4, aprilie 1923, p. 390.
- "Eu port cu mine", "Ramuri", XVII, 13, 1 iulie 1923, p. 270.
- "Zădarnic", poezie, ibidem, XVII, 19, 1 august 1923, p. 299.
- "Vorbeai adânc pădure!", poezie, ibidem, XVII, 17, 1 septembrie 1923, p. 368.
- "În templu", poezie, ibidem, XVIII, 4, 15 februarie 1924, p. 6-7.
- "Iubire", poezie, "Țara de Jos", III, 7-8-9, iul-aug.-sept. 1929, p. 151-152.
- "Tăcere", poezie, ibidem, III, 11-12, nov. - dec., 1926, p. 224.
- "Neliniște", poezie, ibidem, IV, 1, ian. 1927, p. 12.
- "Vladimir Reymont "Moartea lui Maciej Boryna", traducere, ibidem, IV, 6-7-8-9, iunie-iulie-august, iulie-septembrie 1927, p. 125, 128.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

G. Ursu și G. Nedelea "Antologia scriitorilor bârlădeni", Bârlad, Atelierele grafice Neculai Peiu, 1937; B. Jordan, "Antologia învățătorilor în literatură", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 416 (cu foto); Mihail Straje, "Dicționar de pseudonime/.../", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 163-164; I. Hangiu, "Dicționar al presei literare românești (1790-1982), Ed. șt. și enciclop., 1987, p. 148.

CONDURACHE, VASILE GH.

S-a născut în comuna Costești, județul Vaslui, la 1 august 1919.

După ce urmează școala primară și liceul teoretic (1935-1943), se înscrie la *Academia de arte frumoase* din Iași (1943) la care face studii în specialitatea sculptură, cu profesorul Ion Irimescu, luându-și diploma (1946) cu mențiunea (magna cum laude). Simultan cu *Academia de arte frumoase*, a frecventat și cursurile *Facultății de medicină* din Iași.

În lunile mai - iunie 1946 și-a susținut examenul de capacitate, pentru învățământul liceal, după care funcționează în liceele din Huși (1946-1948) și Rădăuți (1948-1952), de unde trece la *Liceul de muzică și artă* din Iași (1952-1960), ca profesor de desen, sculptură și anatomie artistică.

În anul 1960 i se acordă gradul de profesor definitiv, în același an fiind transferat ca șef de lucrări la Facultatea de arte plastice a *Institutului pedagogic de 3 ani* din Iași, unde, în urma concursului, este numit conferențiar definitiv la disciplinele Anatomie artistică, Modelaj, Crochiuri.

În cadrul acelei facultăți, ca responsabil profesional, a organizat încadrarea cu personal didactic competent, documentația și procurarea de inventar și material didactic, amenajarea atelierelor, aplicarea programelor analitice și a programelor de învățământ, amenajarea de modele vii etc.

Prin munca sa perseverentă și atentă a reușit, pentru prima dată în Institutul său, să facă o grupă de studenți cu examenele luate integral și să organizeze la Casa Universității din Iași o expoziție de pictură și sculptură cu lucrări originale ale studenților săi, expoziție care s-a bucurat de elogi în presa centrală de tineret ("Scânteia tineretului", "Viața studentescă").

Devenind decan a trei facultăți (Arte plastice, Educație fizică și Muzică), a condus activitatea celor șapte catedre, pe linie profesională, educativă și obștească, a determinat cadrele didactice să elaboreze cursuri de calligrafie, Metodica predării desenului, Istoria Artelor, Desen geometric, Decorativa generală, el însuși

lucrând la întocmirea cursurilor de Anatomie artistică și Modelaj.

Tot în calitate de decan a participat la un mare număr de ședințe în Consiliul științific, Asociației de studenți, a contribuit la îmbunătățirea programelor analitice ale catedrei și a planului de învățământ. Deasemenea, a organizat un susținut schimb de expoziții între cadrele didactice, a organizat lecții deschise privind îmbunătățirea metodelor de predare a cadrelor didactice.

Conferențiarul Vasile Condurache, în grija pentru cadrele didactice din facultatea sa, a trimis în schimb de experiență pe lectorii Gh. Tudorel (la Institutul Pedagogic Timișoara) și C. Radinschi (Institutul Pedagogic București), iar la cursuri de specializare a trimis pe Emilia Armeanu, Maria Lazăr și Dumitru Căileanu. Și în acest domeniu, decanul a fost exemplu viu: a efectuat în mai multe rânduri schimburi de experiență, cu Institutul Pedagogic București.

A urmărit desfășurarea practicii pedagogice a studenților, raportul dintre disciplinele facultății, modul cum ele se pot aplica în școala de cultură generală, de către absolvenți. A organizat vizite la muzee, excursii de documentare, activitate practică a studenților în timpul verii etc.

A primit numeroase sarcini de care s-a achitat în mod exemplar: președinte al comisiei de repartizare a absolvenților Facultății de Arte Plastice, membru permanent în comisiile pentru examenul de stat, membru în comisia permanentă pentru urmărirea editării de cursuri și manuale, președinte al comisiei pentru susținerea examenelor de stat, președinte al comisiei de concurs pentru ocuparea postului de conferențiar la catedra de Muzică- instrumente, președinte al Comisiei de concurs pentru ocuparea postului de lector la catedra a II-a Arte Plastice etc.

Debutează în expoziții în 1949, la Iași, după care participă la următoarele expoziții:

- Expoziția interregională Iași (1951, 1952, 1953, 1954, 1956, 1960, 1961, 1965, 1966).
- Expoziție anuală de stat, București, 1954.
- Al V-lea Festival mondial al tineretului și studenților, Varșovia (1955), la care obține Diploma de onoare cu lucrările "Primele buchii", "Către concursul Școlii de muzică"
- Expoziția personală București (1959), cu 28 de lucrări.
- Expoziția "40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie" (1957).

- Expoziția "15 ani de la Eliberare" (1959).
- Expoziția închinată Congresului al III-lea al P.M.R. (1960)
- Expoziția închinată Congresului al X-lea al P.C.R. (1969)
- Expoziția "50 de ani de la răscoalele din 1907", (1957).
- Expoziția "40 de ani de la înființarea, P.C.R.", (1961)
- Expoziția bienală, București, (1966).
- Expoziția jubiliară, București, Sala Dalles, (1969).
- Expoziția jubiliară, Iași.
- Expoziția interregională Iași.

Criticii de artă au elogiat la timpul convenit lucrările cele mai realizate ale sculptorului ieșean. Iată câteva extrase din acest aprecieri.

"(...) Altorelieful numit (Ștefan cel Mare și Plăieșii", executat în colaborare cu Vladimir Florea, n.n.) are o mișcare amplă, un dinamism care străbate gesturile plăieșilor grupați în jurul lui Ștefan, accentuând conflictul ce stă la baza concepției operei, precum și ideea legăturii care a existat întotdeauna între adevăratele personalități și mase. Acest altorelief are măreție, forță, vibrație și ritm, răspunzând cerințelor acestui gen de sculptură. Autorii lui au înțeles bine momentul istoric redat, au modelat lucrarea cu căldură, cu pasiune, toate formele având, pe lângă dinamism, și o frumoasă ținută decorativă, necesară atunci când ea reprezintă un mijloc de expresie și nu o podoabă fără rost" ("Arta plastică", 4, 1955).

Cu ocazia expoziției interregionale de la Iași, din 1956, revista "Contemporanul" 2 (536) din 1957) scria:

" (...) Cel mai variat ca teme, mergând de la plastice de gen la sculptura monumentală este Vasile Condurache. <<Clipe de liniște>>, <<Barbu Lăutaru>> etc, sunt semnificative pentru evoluția și posibilitățile sculptorului (...)"

"Informația Bucureștiului", nr. 1938/1959 scria despre expoziția pe care V. Condurache o deschisese în sălile Bulevardului Magheru din București, în 1959": "În centrul operei expuse stă chipul muncitorului văzut în diferite ipostaze: de la exploatatul de odinioară, la omul liber, creator de azi. Căutând diferite definiții plastice ale muncitorului, voind să dea chipurilor o forță de simbol, face o profesiune de credință: esența umanității este munca"

Despre lucrarea "Minerii", expusă în 1960, "Flacăra Iașului" (nr. 4440/1960) scria: " o lucrare frumoasă, bine integrată proporțional și cu ritm interesant. Sculptorul a rezolvat bine portretele psihologice, reușind individualizări pregnante. Redarea acestei

lucrări dovedește mânăuirea măiastră a mijloacelor sculpturale”

Același ziar ieșean, scria despre “O algă”, expusă la Interregionala din Iași, în dec. 1965: “Lucrarea de sculptură care se impune în mod deosebit este “Alga” lui Vasile Condurache. Ca și tablourile Iuliei Hălăucescu, ceea ce te întâmpină aici este aceeași poziție a arcurilor, a unduirilor. Este un bun exemplu de felul cum se poate îmbina figurativul cu modernitatea, în sensul că formele prin care natura se exprimă nu sunt violente, ci numai purificate pentru a reda o generalitate, iar aici generalitatea este echilibrul dansant, ondulat și muzical al contururilor feminine al mlădierilor repetate, cadentate și armonizate în cele trei planuri spațiale, pentru a le face să exprime grația, tandrețea și farmecul feminin”

LUCRĂRI

1. ”Miting pentru pace”, 1951.
2. ”Colectivista”, 1954.
3. ”Ștefan cel Mare și plăieșii” (în colab.), 1954, Muzeul R.S.R.; macheta, la Muzeul din Suceava.
4. ”Arcașii lui Ștefan”, 1955, Muzeul din Craiova.
5. ”Primele buchii”, 1955, Muzeul R.S.R.
6. ”Nicolae Bălcescu”, bust compozițional, Muzeul de artă din Iași.
7. ”Către concursul Școlii de muzică”, 1955, Muzeul R.S.R.
8. ”Clipe de răgaz”, 1956, ibidem.
9. ”Barbu Lăutarul”, statuie, Muzeul de artă din Iași.
10. ”Monumentul ostașului român”, 1957, Fălticeni.
11. ”Fierar”, 1957.
12. ”Culesul” (”Culegătorii de cartofi”), 1959, Muzeul de Artă din Iași.
13. ”Fete citind”, 1959, Ministerul Învățământului și Culturii.
14. ”Cosașul”
15. ”Portretul muncitoare Marii Iacob”, 1959, Muzeul din Iași.
16. ”Epilog 1907”, 1959.
17. ”Minerii”, altorelief, 1960, Muzeul din Iași.
18. ”Soțiile deținuților la poarta Doftanei”, 1961, Muzeul din Iași.
19. ”Mama”, portret monumental, 1961, ibidem.
20. ”Brâncuși”, portret, 1962, Muzeul de artă al R.S.R.
21. ”Gânduri pentru Republică”, 1964.
22. ”O fată”, nud, 1965.
23. ”Portret”, 1966.

24. "Rodica", portret, 1966, Muzeul din Braşov.
25. "Podul Înalt", basorelief, 1969, Comit. de stat pentru cultură şi artă.
26. "În mină", altorelief, 1969, ibidem.
27. "Portret de studentă", 1969.
28. "Către Concursul Festivalului", Muzeul de artă din Craiova.
29. "Țărancă din Lucina", Muzeul de artă din Iași.
30. Studentă, portret, ibidem.
31. "Maternitate", ibidem.
32. "În pribegie", ibidem.
33. "În fața soarelui", nud, Muzeul din Botoșani.
34. "Țărancă din Ulma", ibidem.
35. "Grevă", altorelief, Muzeul din Vaslui.
36. "Somnul", compoziție, Muzeul de artă din Iași.
37. "Miron Costin", Muzeul din Pașcani.
38. "Mihail Kogălniceanu", bust, Muzeul din Vaslui.
39. "Gheorghe Asachi", Muzeul de istorie a literaturii din Moldova, Iași.
40. "D. Th. Neculuga", bust monumental, Târgu Frumos.
41. "Nituitorul", București.
42. "Poezia", mască, Muzeul de artă din Iași.
43. "Portret de fată", Consiliul de Stat pentru Cultură și Artă.
44. "Basorelief", Fațada Casei de Cultură a Tineretului, Iași.
45. "Pe gânduri", compoziție monumentală, Primăria municipiului Iași.
46. "C. I. Parhon", bust, Spitalul nr. 7, Iași.
47. "Aglae Pruteanu", Grădina Teatrului Național Iași.
48. "Vasile Alecsandri", bust, Liceul nr. 6, Iași.
49. "Țărani plecând la câmp", Ministerul Energiei Electrice.
50. "Trei figuri alegorice" (în colab.), Fântâna arteziană, Institutul agronomic Iași.
51. "1907", compoziție.
52. "Culegătorul", Muzeul din Bârlad.
53. "Muncitorul C. Todică", portret, Muzeul de artă al R.S.R.
54. "Studentă", Liceul nr. 7, Iași.
55. "Al. Philippide", bust monumental, Universitatea Al. I. Cuza, Iași.
56. "Țărani", două portrete, Muzeul din Focșani.
57. "Ion Butuc", portret.
58. "Grigore Popovici", portret.
59. "Corvoada", altorelief.
60. "În ajunul lui 1907"

61. "Țărani citind", Muzeul "Vasile Pârvan", Bârlad.
62. "La plajă", Muzeul din Botoșani.
63. "Muncitor forjor".
64. "Fată cu struguri".
65. "Mulsul oilor", Muzeul de artă din Iași.
66. "Elena Ghițescu, țesătoare", portret, ibidem.
67. "Florile-maternitate"
68. "Portret", colecția Dan Hatmanu.
69. "Ctitorii", relief.
70. "Doamna Oltea"
71. "Dragoste de mamă".
72. "A. Saligny", Muzeul din Focșani.
73. "Mihail Kogălniceanu", ibidem.
74. "Matei Millo", Grădina Teatrului Național Iași.
75. "Tinerețe", Complexul studentesc "T. Vladimirescu", Iași.
76. "1907", monument, Pașcani.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

"Ștefan cel Mare și plăieșii", reproducere în "Flacăra Iașului", 26 sept. 1954; "Flacăra"?, "Arta plastică", 4, 1955; "Arta plastică în R.S.R. (în limbi străine), 10, 1955; "Arcașii lui Ștefan", reproducere în "Arta plastică", 2, 1956; "Clike de răgaz", reproducere în "Gazeta literară", 46, 1959; "Contemporanul", 42, 1959; "Informația Bucureștiului", 1938, 1959; "Portretul muncitoarei Maria Iacob", reproducere în "Gazeta literară", 2, 1960; "Fete citind", reproducere în "Gazeta literară", 2, 1959; "Culegătorul de cartofi", reproducere în "Arta plastică", 1, 1960; "Soțiile deținuților, reproducere în "Flacăra Iașului", nr. 4790, 1962; "Mama", reproducere în "Flacăra Iașului", nr. 4474, 1962; nr. 5474, 1964; "Arta plastică", nr. 6-7, 1964; cronici de artă în "Arta plastică", 4, 1955; "Arta plastică în R.S.R.", 10, 1955; "Contemporanul", 2 (536), 1957; "Contemporanul", 4 (538), 1957; "Arta plastică", 2, 1957; "Tribuna", 6 (105), 1958; "Informația Bucureștiului", nr. 1938, 1959; "Contemporanul", 44, 1959; "Arta plastică", 1, 1960; "Flacăra Iașului", 4440, 1960; "Flacăra Iașului", 6003, dec. 1965; "Arta plastică", 2, 1966, p. 21; "Arta plastică", 2, 1967; "Scântea", 7238, 1967; "O statuie a lui Ștefan cel Mare la Vaslui", "Iașul literar", XII, 1 ian. 1961, p. 95; "Cronica", Iași, 51, 21 dec. 1979, p. 1, 3.

CONDURACHE, VICTOR N.

S-a născut la 7 octombrie 1924 în Târgu Mureș, trăgându-se din Neculai și Ecaterina Condurache, originari din comuna Bălteni, județul Vaslui.

Școala primară o urmează în comuna Bălteni, cursul inferior al liceului l-a urmat la *Liceul Național* în Iași, iar cursul superior - la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui.

Urmează ca în continuare, studii superioare la *Facultatea de istorie și filosofie* din cadrul Universității *Al. I. Cuza* din Iași, pe care o absolvă în 1952.

De la absolvirea facultății, Victor Condurache s-a dedicat, pasionat, multor preocupări didactico-culturale. Astfel, între 1952-1957 a ocupat, pentru scurte perioade de timp, funcțiile de profesor de istorie în mediu rural și la *Liceul Mihail Sadoveanu* din Iași, profesor și director al *Caselor pionierilor* din Iași, inspector metodist în cadrul Secției învățământ a Sfatului Popular al regiunii Iași.

Începând din 1957 intră în învățământul superior, ca asistent, precum și ca cercetător științific la Filiala Iași a Academiei, în cadrul căreia publică, în 1957, în colaborare, lucrarea "Contribuția învățătorilor la răscoala din 1907"

Pregătea cursurile cu cea mai mare grijă, documentându-se cu tot ce reprezenta nou în specialitatea sa. Cursurile sale erau o revelație pentru studenți. Sala de curs era plină până la refuz, încât studenții erau obligați să-și ia notițe unul pe spatele celui alt.

Domeniul în care, datorită priceperii, vastei sale culturi și muncii susținute, i-au dat cele mai mari satisfacții, au fost cel al muzeografiei. Întreaga sa capacitate științifică și organizatorică și-a consacrat-o, începând cu 1957, la realizarea "Muzeului Unirii", care s-a deschis cu ocazia Centenarului Unirii Principatelor Române.

Preocupările muzeografice ale lui Victor Condurache nu s-au axat numai în sectorul ieșean, ci s-a extins și asupra celor din Moldova, Dobrogea, Cluj, Brașov, precum și în fosta regiune Mureș Autonomă Maghiară.

A fost membru al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

După deschiderea Muzeului Unirii a fost trimis la Roma, în

decembrie 1960, la un congres pentru restaurarea muzeelor, congres la care a fost cooptat ca membru al I.C.O.M.

În 1961 a fost, în schimb de experiență, în URSS, tot pe linie muzeistică. La toate participările sale, la aceste manifestări științifice, a susținut referate apreciate de specialiști.

A activat, pe linie obștească, în cadrul *Universității populare* conferențiind, liber, la *Casa Sindicatelor*, sau în cadrul diferitelor cluburi din Iași sau de la țară.

Între anii 1962-1964 a fost salariat al *Diviziei Monumentelor și Muzeelor* din cadrul UNESCO, la Paris, unde, prin munca sa, s-a făcut cunoscut în străinătate, reprezentând cu cinste școala muzeografică românească peste hotare.

După reîntoarcerea sa în țară a predat, în continuare, cursul său favorit, de *Istoria artelor*, și a condus Complexul muzeistic ieșean. (Muzeul Unirii din Iași, în "Studii" XIII, 4, 1960, p. 265-268, în colab.)

Moartea sa prematură, la 4 ianuarie 1966, a curmat brusc o viață a unui om de o dotare și capacitate excepțională, care abia începuse să dea culturii românești, din cunoștințele sale.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "Victor Condurache. 1924-1966", "Revista muzeelor", ianuarie, 1966; Deutsch, Robert: "Istoricii și știința istorică din România. 1944-1969", Buc., Ed. șt., 1970, p. 519.

CONDURACHI, EMIL A.

S-a născut la 3 ianuarie 1912 în comuna Scânteia, județul Vaslui, părinții săi, originari din Șurănești Vasluiului, Andrei Condurachi era notarul Primăriei, iar mama sa, Vanda Condurachi, era casnică.

De mic, s-a stabilit în Șurănești, împreună cu părinții, unde și-a petrecut o bună parte a copilăriei lui. Acolo a urmat cursurile școlii primare, manifestând o mare înclinație spre învățătură.

În 1923 a intrat la *Liceul Internat Costache Negruzzi*, absolvindu-l cu promoția 1929 (B.).

Între 1929-1932 a urmat cursurile *Facultății de litere și filosofie* a Universității din Iași, unde și-a susținut examenul de licență (1932), după care a fost reținut ca asistent la Catedra de arheologie a acelei facultăți (1932-1940), fiind remarcat de către foștii lui profesori: Ilie Minea și Orest Tafrali.

Obținând o bursă de specializare, a frecventat și lucrat la *Scoala Română din Roma* (1935-1937), având profesori pe G. Luigi și C. Ceccheli. Acolo a fost începutul lui, în cercetări, cu spațiul balcanic, cercetări materializate prin lucrarea sa de doctorat.

Obținând o altă bursă, studiază cu profesorul A. Albertini la *Collège de France* și cu profesorii Zeiller și L. Robert la *L'École des Hautes Études* (1938-1939).

În 1940 se transferă în București, la *Scoala superioară de arhivistică* (1940-1947), după care devine profesor titular al "Catedrei de arheologie și istorie veche la Universitatea bucureșteană (1947-1970), perioadă în care a efectuat numeroase săpături arheologice în țară, mai ales la Histria, soldate cu publicarea unor valoroase lucrări și a unui volum de referință, "Histria" (1959). Aceste lucrări arheologice pe teren s-au accentuat și sistematizat după ce a fost numit director al *Institutului de arheologie și istorie* din cadrul Universității din București (1956-1970).

A fost redactor-responsabil la revistele "Dacia" (1957-1970), "Studii și cercetări de istorie veche" (1956-1970) și "Studii și cercetări de numismatică" (1960-1971); deasemenea, a fost în Comitetul de redacție al revistei "Balcanica"

Pentru meritele sale științifice a primit următoarele titluri și onoruri:

- membru corespondent al Academiei R.P.R. (1948);
- membru titular al Academiei R.P.R. (1955);

- membru al Institutului arheologic german (1956);
 - președinte al "Societății numismatice române" (1958);
 - secretar general al "Asociației de studii sud-est europene" (AISSEE), între 1963-1987 cu sediul în București, cu sprijinul material și moral al UNESCO; instituția număra comitete naționale din 6 țări sud-est europene și reprezentanți ai Austriei, Cehiei, Franței, Italiei, Germaniei, Marii Britanii, Poloniei, Rusiei, Ungariei, Libanului și SUA, în programul căreia au intrat și istoria artei, etnografia și folclorul, istoria literară, arheologia, istoria dreptului;
 - doctor honoris causa al Universității din Bruxelles (1965);
 - membru de onoare al Academiei Bulgare de științe;
 - membru al Academiei de Științe a Bosniei și Herțegovinei;
 - membru al Academiei de Științe Sârbe;
 - membru al Institutului Internațional de Arheologie Clasică din Roma;
 - membru al Academiei de Științe Sociale și Politice din România (1970);
 - vicepreședinte al Uniunii Academice Internaționale (1963);
 - "om de știință emerit";
 - laureat al Premiului de Stat
 - "Ordinul Steaua Republicii Socialiste România", clasa a IV-a;
 - "Ordinul Muncii", clasa a III-a;
 - Medalia de aur a *Sfinților Chiril și Metodiu*, Bulgaria;
 - Comandor al Ordinului *Merito de la Republica Italiana*, Roma;
- A participat la numeroase congrese internaționale de istorie veche și de arheologie, precum și nenumărate manifestări științifice și culturale din țară.

"Istoric al antichității și arheolog; specialist în istoria și arheologia greco-romană din zona litoralului de vest și de nord a Mării Negre, și din alte zone și centre mai îndepărtate ale lumii elene și ale Imperiului roman. Studii remarcabile privind istoria celor trei colonii grecești de pe coasta dobrogeană a Pontului Euxin.

Emil Condurachi a interpretat pentru prima oară în țara noastră, /.../, raporturile bilaterale dintre greci și băștinași în Dobrogea. A evidențiat rolul jucat de factorul economic și social - politic în dezvoltarea societății omenești în antichitate pe teritoriul de azi al României. Importante sunt și cercetările privind stăpânirea romană în regiunea Dunării de Jos. O serie de studii reconstituie istoria orașului Histria, de la întemeiere și până în epoca romano-bizantină.

Contribuții în domeniul artei și religiei greco-romane, dar mai ales în cel al numismaticii antice și bizantine, tratând probleme legate de vechimea și circulația monedelor emise în orașele pontice, precum și de unele aspecte ale economiei și schimburilor monetare în antichitate.” (“Enciclopedia istoriografiei românești”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1978, p. 103).

Academicianul Emil Condurachi a coordonat, a făcut parte din comitetele de inițiativă, ale unor volume omagiale, prilejuite de aniversările unor istorici români sau ale unor tratate de istorie:

- “Omagiu lui Constantin Daicoviciu. Cu prilejul împlinirii a 60 de ani”, “Studii, Comitetul de inițiativă /.../ acad. Emil Condurachi/.../, Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1960, XIX + 1577 p. cu fig. și h. + 1 f. portret.

- “Istoria României”, vol. II, (în comitetul de coordonare), ibidem, 1962, XLII + 1159 p. cu fig, facs. și h. + 9 f. pl.

- “Istoria României”, vol. III (în comitetul de coordonare), ibidem, 1964, XLIV + 1260 p. cu ilustr. potret și fasc. + 7 f. pl. + 4 f. h.

- “Istoria României”, vol. IV, ibidem, 1964, (în comitetul de coordonare), XLI, 863 p. cu ilustr., portr., fasc., + 8 f. pl + 2 f. portr. + 6 f.h.

- “Omagiu lui P. Constantinescu - Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani” (în comitetul de inițiativă), ibidem, 1965, XXII + 731 p. cu ilustr. și facs. + 1 portr. + 2 f.h.

BIBLIOGRAFIE

A. În volume

“I monumenti cristiani nell’Illirico”, în “Ephemeris Dacoromana”, IX, 1938, 118 p., teză de doctorat.

- “Vasile Pârvan” (1882-1927)”, studiu introductiv de Buc., Ed. Academia R.P.R., 1957, 80 p. + 1 f. portr. + 3 f. ilustr.

- “Histria”, Buc., ESPLA, 1959, 69 p. cu ilustr. + 1 f. hartă + 1 f. plan, Col. “Monumentele patriei noastre”

- “Descoperiri arheologice în Republica Populară Română”, Buc., Ed. șt. , 1960, 72 p. + 11 f. ilustr. + 2 f. hărți.

- “Crestomație de texte privitoare la istoria antică”, ed. I, Buc., E.D.P., 1961, 240 p. + 12 f. pl. ; ed. a II-a, Buc., EDP, 1963, 244 p. + 12 f. ilustr., în colab.

- “L’archéologie roumaine au XX-e siècle”, Buc., Éd. de l’Acad. de la R.P.R., 1963, 104 p. + 17 f. pl. + 1 legende, col. “Histrica

Romaniae", 3.

- "Rumanian arhaeology in the 20-th centry", Bucharest, Publishining of the Academy of the Rumanian People's Republic", 1964, 103 p + 18 f. pl. , Biblioteca Historica Romaniae, 3.

- "Cercetări arheologice în București", prefată de..., vol. II, Buc., 1965, 348 p. cu fig. și plan. + 1 f. pl. + 1 f. plan.

- "I. D. Amusin: "Manuscrisele de la Marea Moartă", traducere din lb. rusă, îngrijirea științifică de .., Buc., Ed. șt., 1965, 304 p. + 5 f. pl. plan și fasc.

- "Histria. Monografie arheologică", vol. II (Rezultatele cercetărilor dintre anii 1952-1962, sub îngrijirea lui..., Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1966, 561 p. cu fig și h. + 6 f. pl. , plan și hartă + 5 f. plan și anexe ; ed. a II-a, Buc., Ed. Meridiane, 1968 ("Monumentele patriei noastre").

- "Childe, Vere, Gordon: "De la preistorie la istorie", Prefată și îngrijire științifică de... , Buc., Ed. șt., 1967, 264 p. cu h. + 20 f. pl.

- "La Roumanie", Geneva, Paris, München, Ed. Nagel, 1972, 264 p. în colab.

- "Daco-Romania antiqua", 1988, postum.

B. În periodice

- "Isis - Aphrodite", "Bull. de la Séct. Hist. de l'Acad. Roum.", XXI, 1939, p. 33, 53.

- "La politique financière de l'empereur Julien", ibidem, XXII, 1941, p. 85-143.

- "Les trésor monétaires de la région carpat- danubienne et leurs importance pour l'histoire des Roumains", în "Balcanica", VII, 1, 1944, p. 23-44.

- "Quelques aspects prémédiévaux de la circulation monétaire dans la région danubienne", ibidem, p. 56-62.

- "Quelques considérations sur la renaissance des arts plastiques à l'époque d'Hadrien", "Revue historique sud-est européenne", Bucarest, vol. 23, 1946, p. 57, 70.

- "Autour des imitations pontiques des monnaies d'Alexandre le Grand", ibidem, p. 317-224.

"Cercetări de arheologie clasică în URSS", în "Analele româno-sovietice", 6 iul. - aug. 1947, 1947, p. 976-986.

- "Frământări politice și sociale la Istros în preajma anului 400 î.e.n.", "Bul. șt.", I, 2, ian. mart. 1949, p. 117-126.

- "Vechi monede pontice și importanța lor" (I), "Bul. șt.", tom. I,

nr. 3-4, apr.- dec. 1949, p. 163-166; vol. II, ibidem, II., 1950, p. 13-26.

“Coloniile grecești în Pontul stâng și lupta lor împotriva cotozirii romane”, ibidem, tom. II, nr. 3-4 apr.-dec. 1950, p. 67-76.

- “Din istoria cotozirii romane: deportarea triburilor bassilor în Dobrogea”, ibidem, tom. III, 1951, p. 31-36.

- “Cu privire la raporturile dintre autohtoni și greci în așezările din Dobrogea”, în SCIV, 2, 1951, p. 45-60.

- “Raport prezentat în vederea analizei cursului de istorie veche a R.P.R. în cadrul Facultății de istorie”, “Studii”, V, 1, ian.-mart. 1952, p. 182-186.

- “Cu privire la constituirea teritoriului rural al orașului Histria și funcțiunea sa social-economică”, “Bul. șt.”, tom. IV, nr. 1-2, ian. - iun. 1952, p. 59-69.

- “Problema schimbului în natură și a schimbului în ani în imperiul Roman în secolele IV-V e.n” “An. Univ.” Buc., Istorie, IX, 1957, p. 15-26.

- “Der Beitrag der Münzfunde von Istros zur Kenntnis der Waren - und Geldumlaufes an der unteren Donau”, în “Wissenschaftliche Annalen”, VI, Heft, 5, 1957, p. 289-304.

- “Tib. Plautius Aelianus și strămutarea transdanubienilor în Moesia”, “St. cercet. ist. veche”, IX, 1, 1958, p. 119-130.

- “În jurul reformei monetare a lui Polycrate din Samos”, în “Studii clasice”, 1, 1959, p. 9-16.

- “Eroicele lupte din ian.-febr. 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști”, comunicare prezentată în ședința Academiei R.P.R. din 20 febr. 1959 consacrată împlinirii a 26 de ani de la luptele din ian. - febr. 1933, în “An. Acad. R.P.R.”, vol. IV, 1959, p. 17-25.

- “Șantierul Histria”, “Mater. cercet. arheolog”, VI, 1959, p. 265-306 + 5 f. pl., în colaborare.

- “Vingt années de recherches archéologique en Roumanie (1944-1964)”, în “Dacia”, 8, 1964, p. 5-37 + 1 f.h.; și în “Revue Roumaine d'Histoire”, III, 3, iul.- sept. 1964, p. 425-442.

- “Geneza medalioanelor de marmură de pe arcul de triumf al lui Constantin cel Mare”, în “St. și cercetări numismatice”, vol. III, 1960, p. 171-181.

- “Unele probleme ale sfârșitului orânduirii slavagiste în istoriografia contemporană”, “St. și cercet. de istorie veche”, XII, 1, ian. - iun. 1961, p. 35-53.

- "Șantierul arheologic Histria", Mater. cercet. arheol.", VII, 1961, p. 227-271 + 1 f.h., în colab.
- "Sărbătorirea academicianului Petre Constantinescu - Iași în ziua de 14 dec. 1962, cu prilejul împlinirii a 70 de ani /.../, Cuvântul academicianului Emil Condurachi", în "An. Acad. R.P.R.", XII, 1962, p. 455-477.
- "Influences grecques et romaines dans les Balkans en Hongrie et en Pologne", în "Raport au VIII-e Congrès international d'archéologie classique", Paris, 1963.
- "Reuniunea Comitetului Asociației internaționale de studii bizantine" (Atena, aprilie 1964), în "Studii", XVI, 3, mai-iunie 1964, p. 703-705, în colab.
- "Le VIII-e Congrès international d'archéologie classique et les problèmes du sud-est européenne", "Rév. études sud-est européennes", II, 3-4, 1964, p. 615-628.
- "Relations entre les grecs et la population autochtone du Bas Danube, à la lumière des dernières découvertes archéologiques", în "Kultur Südosteuropa, ihre geschichte und ihre Ausdruckformen Südosteuropa Schiften", München, 1964, p. 25-44.
- "Problema apariției ceramicii Latène în regiunea Dunării de Jos", în SCIV, XVI, 1, ian. - mart. 1965, p. 43-50; Bibliografie 32 de titluri.
- "Un grand archéologue et historien roumain de l'antiquité: Vasile Pârvan (1882-1927)", în "Revue Roumaine d'Histoire", IV, 2, mart-april. 1965, p. 183-205.
- "N. Iorga et la problème de la romanité orientale", ibidem, IV, 6, nov.-dec. 1965, p. 1141-1149.
- "Nouvelles recherches sur l'organisation du Limes romain aux bouches du Danube", în "Actele Congresului al VII-lea internațional de studii ale Limes-ului", Tel-Aviv, 1967, 20 p.
- "Itinerar arheologic - Italia", "Magazin istoric", II, 3, mart. 1968, p. 84-95.
- "Hotărnicii în provincia romană a Dalmației (sec. II - I î.d.H.), în SCIV, 4, oct. - dec. 1968, p. 587-595.
- "L'expérience pontique", în "Sources archéologiques de la civilisation européenne", Bucarest, 1970, p. 183-193.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

- Dr. Robert Deutsch: "Istoricii și știința istorică din România. 1944-1969", Buc., Ed. șt. , 1970, p. 9, 104, 105, 107, 111, 118, 128, 133, 134, 154, 209, 311, 346, 347, 349, 356, 358, 359, 439,

440, 441, 455, 458, 459, 479, 484, 499, 510; "Contribuții la istoria dezvoltării Universității Iași. 1860-1960", vol. II, Buc., 1960, p. 208; "Dicționarul enciclopedic", vol. I, Buc., Ed. Pol., 1962, p. 762; "Amintiri despre anii de școală", Buc., Ed. Pol., 1968, p. 46-50; "Bibliografia lucrărilor științifice ale cadrelor didactice", Seria Istorie, Vol. I, A-L, Buc., Biblioteca Centrală Universitară, 1970, p. 152-165; Ioan Chindriș: "Chipuri din hronicul neamului", Buc., 1971, p. 114; "Mic dicționar enciclopedic", Buc., Ed. Encicloped. Rom., 1972, p. 1164; Mariana Filimon: "Medalioane universitare: Academicianul profesor Emil Condurachi", "Forum", Buc., XVII, 10 oct. 1975, p. 57-58; "Enciclopedia istoriografiei românești", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1978, p. 103-104; Virgil Sorin: "Muncă, idealuri, creație. Convorbiri despre secretul personalității", Buc., Ed. Albatros, 1978, p. 163-170; "Academicianul Emil Condurachi. Premiul Herder", "Contemp.", 6, 6 febr. 1981, p. 15; "Cici Iordachi: Academicianul Emil Condurachi a fost distins cu Premiul Herder", "Flacăra", Buc., X, 4 mart. 1981, p. 7; "Bibliographie des travaux du professeur Em. Condurachi 1929-1981", în "Revue Roumaine d'Histoire", Buc., 20, 1981, p. 581-586; Neculai V. Maftai - Const. Gh. Radu: "Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui", "Căminul cultural Vaslui, 1981, p. 18-20; Valeriu Râpeanu: "Omagiu profesorului Emil Condurachi la 70 de ani", "Flacăra", Buc., XXXI, 1, 7 ian. 1982, p. 15; C. Preda: "Le professeur Emil Condurachi à son 70-e anniversaire", "Dacia", XXVI, 1-2, ian-dec. 1982, p. 175-179; "70-e anniversaire de l'Academicien Emil Condurachi", "An. Univ. Buc.", Ist., XXXI, 1982, p. 3-4; Bordea G. Poenaru: "Academicianul Emil Condurachi la 70 de ani", "St. și cercet. de numismatică", Buc., 8, 1984, p. 13-15; "Universitatea din Iași. 1860-1985. Dezvoltarea științei", Iași, 1984, p. 169; Valentin Lippati: "Academico", "Rom. lit.", Buc., XX, 37, 10 sept. 1987, p. 3; Radu Voinea: "Emil Condurachi", "Contemporanul", Buc., 36, sept. 1987, p. 15; "Virgil Căndea: "L'Académicien Emil Condurachi" (In memoriam), "Revue des études sud-est européennes", Buc., XXV, 4, oct.-dec. 1987, p. 329; Gh. Ioniță: "Acad. prof. Emil Condurachi", "An. Univ. Buc.", Sect. Istorie, 37, 1988, p. 101-102; Ion Ioniță: "Emil Racoviță (1912-1987)", "Arheologia Moldovei", Iași, 13, 1990, p. 277-278; Cristian Popișteanu: "Mărturie", "Magazin istoric", XXV, 5, mai 1991, p. 40; Răzvan Teodorescu: "Profesorul Emil Condurachi", ibidem, p. 41-42; Kycyku Kpoi: "Pater"/Emil Condurachi/, Buc., Ed. șt., 1995, 112 p.; Ionel Maftai: "Personalități ieșene", vol. 6, Iași, 1996, p. 125-129.

CONSTANTIN-STELIAN, STELIAN

Scriitor, născut 1904 în Câmpina.

Studiile secundare la Vaslui, Dumbrăveni și în particular.

A frecventat cursurile *Facultății de Litere și Filosofie* la București.

A fost profesor și inspector școlar în București (era în 1940).

A debutat în 1920 cu pseudonimele Șt. Delacâmpina, S.C. și Șt. Lian. A mai colaborat la: "Universul literar", "Foaia Tinerimei", "Săptămâna", "Cosânzeana", "Năzuința", "Cuvântul", "Curentul", "Epoca", "Convorbiri literare", "Bilete de papagal", "Luceafărul", "Răsăritul", "România literară", "Secolul", "Adevărul literar și artistic", "Viața literară" etc.

OPERA

În volumul

- "Tainele lui Moș Crăciun", Buc., 1926.
- "Pasteluri petrolifere. Autumnale. Tălmăciri", Câmpina, 1929.
- "Lecturi pentru Educația morală", Buc., 1936, în colab.
- "Prigoana religioasă în Spania", traducere, 1937." ¹⁾
- "Ani de întuneric", Buc., 1943.¹⁾

În periodice (selectiv)

- "Literatura pentru copii", în "România literară", anul I, nr. 7, 2 apr. 1932, p. 2;
- "P. Cerna", ibidem, I, 13, 14 mai 1932, p. 4.
- "P. Cerna", în "Adevărul literar și artistic", nr. 614, 618 din 1932; nr. 652 și 655 din 1933.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 215; George Călinescu: "Istoria literaturii române de la origini și până în prezent", Buc., Ed. Minerva, ed. a II-a, 1985, p. 937, 1014, 1029; "Bibliografia revistelor *România literară*", Buc., Ed. Șt. și Enciclop., 1981, p. 56, 57.

¹⁾ Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 215.

CONSTANTINESCU, JAC N.¹⁾

jurist, n/ăscut/ 17 martie 1878 în Galați.

După ce termină *Liceul Vasile Alecsandri* din Galați în 1897, se înscrie la *Facultatea de Drept* din București, de unde își ia licența în 1900.

La 5 iunie 1904 este numit ajutor de judecător la Ocolul Călărași, până la 8 ian. 1905. La 14 mai 1905 este transferat în aceeași calitate la Ocolul Zeletin (Tecuci), unde stă până la 15 Decembrie 1907.

La 1 mai 1908 este numit judecător provizoriu la Ocolul Hârșova (Constanța), apoi la Scânteia (Vaslui); iar la 14 iunie 1908/ este numit judecător/ permanent la Ocolul Covurlui.

La 31 mai 1911,/devine/ jude-instructor la Tribunalul Ialomița și în urmă la Tribunalul Brăila. La 12 iulie 1912,/devine/ președinte la Tribunalul Muscel și în 1918 prim-președinte la Tribunalul Gorj.

La 1 septembrie 1920, Consilier la Curtea de Apel Galați; la 1 noiembrie 1925, consilier la Curtea de Apel din București, iar la 1 August 1929, președinte la Curtea de Apel din Galați.

OPERA

- "Drepturile de proprietate", teză/de licență/, Galați, 1901.
- "Câteva jurisprudențe în legătură cu ocupațiunea germană", Tg. Jiu, 1919.
- "Asupra contractului de locațiune", 1920.
- "Despre succesiuni", Câmpulung - Muscel, 1923.
- "Despre testamente", 1924.
- "Despre ipoteci", Buc., 1925.
- "Servitute zisă *tour d'échelle*", Câmpulung - Muscel, 1925.
- "Cambia", Buc., 1929.
- "Procedura penală", 1929.
- "Falsul în actele publice", 1931.
- "Legea accelerării", Câmpulung-Muscel, 1932.
- "Despre obligațiuni", 1932.
- "Legea contenciosului", 1933.
- "Delictul de abuz de încredere", Buc., 1934.
- "Transformarea amenzilor în închisoare", 1934. ¹⁾

¹⁾ reprodus de Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 217.

CORVIN, S.D.

“medic, n/ăscut/ 8 Febr.1844 în Vaslui.
A practicat medicina în cadrele armatei.

OPERA

- “De l’urémie à dyspnéique”, Le mans, 1875, teză.
- “Școala infirmierului”, Iași, 1894.
- “Tratamentul psoriasei vulgare”, Iași, 1895.
- “Școala sanitarului”, 1896.
- “Călăuza medicului activ și de rezervă. Serviciul sanitar în campanie”, 1897.
- “Conjunctivita granuloasă din punct de vedere social și medical”, 1897.
- “Compte rendu de 200 opérations radicales de hernies abdominales”, 1897.
- “Tuberculoza în armată și profilaxia ei”, 1898.
- “Despre apă”, Buc., 1899.
- “Râia”, Iași, 1899.
- “Mica chirurgie”, ed. a IV-a, 1900. ¹⁾

¹⁾ reprodus de Lucian Predescu: “Enciclopedia Cugetarea”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 222-223.

COTRUȚ, GHEORGHE V.

S-a născut la 23 noiembrie/6 decembrie 1900, în satul Ciofeni din fosta comună Telejna (azi Zăpodeni), județul Vaslui.

Din cauza deselor mutări ale tatălui său, care era jandarm, urmează primele trei clase primare în Bârsești (Ștefan cel Mare) din același județ, poi în comunele Solești (jud. Vaslui) și Găiceana (jud. Bacău), iar clasele a IV-a și a V-a primară, în Valea Rea din fostul județ Tecuci.

Urmează în continuare secția reală a *Liceului Codreanu* din Bârlad (1912-1921), după care își satisface serviciul militar (1921-1922) în cadrul *Școlii militare de ofițeri de artilerie în rezervă* din Timișoara, precum și în cadrul *Regimentului 14 artilerie grea* din Focșani.

În 1922 intră la *Facultatea de științe*, secțiile Fizico-Chimice și Chimie tehnologică a Universității din Iași, în cadrul căreia se întreține singur.

În 1928 își trece examenul de licență în fizico-chimice, după care, la 1 februarie al aceluiași an, este numit asistent suplinitor la Laboratorul de Chimie tehnologică a Institutului tehnologic de pe lângă *Facultatea de Științe* a Universității din Iași. Între timp își trece examenul de diplomă de inginer chimist, funcționând în același post până la 1 mai 1933, când devine asistent provizoriu, iar la 1 martie 1937 este avansat asistent definitiv la același laborator. Se încadrează cu același titlu în cadrul *Laboratorului de Chimie tehnologică anorganică* (1 ianuarie 1938 - 1 ianuarie 1942) a Școlii Politehnice "Gheorghe Asachi" din Iași, înființată în decembrie 1937.

Este concentrat în două rânduri, 14 decembrie 1939-14 ianuarie 1940 în Galați, 1 iulie -8 septembrie 1940 la Vatra Dornei, fiind mobilizat între 10-22 octombrie 1941 la Bacău.

La 1 noiembrie 1942 este avansat șef de lucrări suplinitor în cadrul aceluiași laborator, la Cernăuți, iar la 15 noiembrie 1942 devine șef de lucrări definitiv.

Politehnica din Cernăuți se evacuează la Turnu Severin, la 25 martie 1944, de unde se întoarce definitiv la Iași în martie-aprilie 1945.

După ce funcționează ca inginer ordinar clasa a III-a la *Institutul de încercări de materiale* de pe lângă Policlinica "Gheorghe Asachi" din Iași (8 noiembrie 1945-1 septembrie 1946), devine șef de servicii tehnic la același institut (1 septembrie 1946-1 ianuarie 1948).

La 6 decembrie 1948 este numit conferențiar suplitor la Catedra de chimie organică - Marea industrie anorganică (Industria azotului) de la *Facultatea de chimie industrială* a Politehnicii ieșene, catedră la care, începând cu anul școlar 1950-1951 se intitulează "Tehnologia Azotului și îngrășămintelor", predând simultan și la studenți, curs de zi, și la ingineri de exploatare, în calitate de conferențiar.

Începând cu anul școlar 1954 este numit (4 martie 1955) de către Consiliul științific al Politehnicii Iași, profesor universitar la catedra sus-amintită, precum și la *Catedra de Tehnologia chimică generală*. De asemenea, a predat cursuri de Chimie la *Facultatea de Mecanică* Iași.

A fost membru în Consiliul științific al Facultății de chimie industrială și al *Institutului Politehnic* din Iași (în anii școlari 1955-1956 și 1956-1957), a fost președintele comisiilor de bacalaureat între 1959 -1967, a activat ca cercetător principal și ca șef de laborator în cadrul *Institutului de chimie Petru Poni* al Academiei Republicii Socialiste România, Filiala Iași. A condus lucrările de diplomă ale absolvenților Facultății de chimie industrială.

Profesorul universitar Gheorghe V. Cotruț a fost un bun analist, a contribuit la formarea cadrelor tinere, fiind ocupat permanent de buna pregătire a studenților săi, contribuind la dezvoltarea plăcerii pentru lucrări de laborator, al spiritului de ordine și disciplină, preciziei și acurateței în cadrul acestor lucrări.

Din cauza unui organism șubred încetează din viață în 1972.

A organizat, în 1938, 1942, 1946 și 1948, laboratoarele studenților și cele de studii ale profesorilor din cadrul Facultății de chimie industrială.

A urmat cursuri I.C.D. (1948), a activat în cadrul sindicatului institutului, AST-lui etc.

OPERA

1. "Vergleichende Untersuchung über die Bestimmung des Gesamtschwefels im Kohlen nach der Methode von Hackl und Eschaka" în "Brenstoff Chemie", Band 13, Heft, 7, 1932, p. 126-127, (în colab.).

2. "Die Spaltung des Erwachses bei gewöhnlichen Druck im Gegenwart von Aluminiumchlorid", "Petroleum", 35, 561, 1939, p. 561-567, (în colab.).

3. "Das Verhalten des Paraffins, des paraffinschen Heizöls und des Vaselins beim Spalten im Gegenwart von Aluminiumchlorid", "Oil und Kohle", 36, nr. 33, 301, Berlin, 1940, p. 301-307, (în colab.).

4. "Cărbunăriile din Spitzberg", "Revista științifică V. Adamachi", vol. XXXIII, 4, 1947, p. 262.

5. "Distrugerea stocurilor de sodiu din America", ibidem, p. 263.

6. "O tehnică magnetică pentru accelerarea producției chimice", ibidem, 263.

7. "Valorificarea gudronului din lignit", "Revista științifică V. Adamachi", vol. XXXIV, 3, 1948, p. 215-216.

8. "Cercetări asupra Piretrului cultivat în Republica Populară Română", "Studii și cercetări științifice. Academia R.P.R., Filiala Iași", vol. I, fasc. 2, 1950, p. 133-142, (în colab.).

9. "Cercetări asupra uleiului de scaiet", ibidem, IV, 1-4, 1953, p. 273-289, (în colab.).

10. "Cercetări asupra uleiului din fructe de tei", ibidem, II, 1, 2, 1954, p. 89-102, (în colab.).

11. "Studii asupra cărbunilor de pământ din Raionul Fălțiceni", "Revista Universității Al. I. Cuza și a Institutului Politehnic din Iași", II, fasc. 1-2, 1955, p. 207-221.

12. "Studiu asupra utilizării gipsului din Nordul Moldovei pentru obținerea sulfatului de amoniu", "Buletinul Institutului Politehnic din Iași", serie nouă, II (VI), fasc. 1-2, p. 81-101, 1956, (în colab.).

13. "Modul de comportare al unor schimbători de cationi în tratamentul la cald al zemei de sfeclă, în fabricarea zahărului", "Studii și cercetări științifice", Chimie, X, fasc. 2, 1959, p. 339-378.

14. "Studii asupra purificării cu ajutorul schimbătorilor de ioni a soluțiilor de glucoză obținute prin hidroliza amidonului", ibidem, XII, fasc. 1, 1961, p. 101-135.

15. "Polielectroliti pe bază de polimeri vinilalifatici I, Sinteza cationiților poliensulfonici pe bază de policlorură de vinil", ibidem, XIV, fasc. 2, 1963, p. 233-253 (în colab.).

16. "Asupra determinării capacității de schimb a schimbătorilor de cationi pe cale iodometrică", "Buletinul Institutului Politehnic din Iași", serie nouă, X (XIV), fasc. 1-2, 1964, p. 123-138, (în

colab.).

17. "Polielectroliți pe bază de polimeri vinilalifatici. VI, Relații între structură și unele caracteristici ale cationiților poliensulfonici pe bază de policlorură de vinil", "Studii și cercetări de chimie", Acad. R.P.R., Filiala Iași, XIII, 7, iulie 1965, p. 695-707, (în colab.).

18. "Polielectroliți pe bază de polimeri vinilalifatici. V. Structura cationiților poliensulfonici pe bază de policlorură de vinil", ibidem, XIII, 6, iunie, 1965, p. 567-577, (în colab.), "Rev. rom. chim.", X, 6, 1965, p. 559-570.

19. "Polyélectrolytes à base de polymères vinyl-aliphatiques. Études sur les échangeurs de cations polyène - sulfoniques à base de chlorure de polyvinyl", "Omagiu acad. prof. Raluca Ripan", Ed. Academiei Republicii Socialiste România, Buc., 1966, p. 213-223, (în colab.).

20. "Studiu asupra obținerii de sulfat de amoniu din gipsul din Raionul Darabani", (în colab.), în manuscris.

21. "Dozarea amoniului liber, semilegat și legat", în manuscris.

22. "Obținerea de îngrășăminte mixte prin acțiunea acidului azotic asupra fosfaților naturali", în manuscris.

23. "Obținerea concomitentă a clorurii sulfatului de amoniu plecând de la materialul indigen-gipsul", în manuscris.

24. "Valorificarea fosgipsului de la fabricarea acidului fosforic pe fosfat de amoniu și sulfat de amoniu", în manuscris.

25. "Valorificarea soluțiilor bisulfite reziduale de la fabricarea celulozei pe rășini schimbătoare de ioni. I. Cationiții pe bază de acizi ligninsulfonici, obținuți prin condensare cu formaldehidă, în mediu acid", "St. și cercet. șt. Chim. Iași", XI, fasc. 1, 1960, p. 103-137.

26. "Valorificarea soluțiilor bisulfite reziduale de la fabricarea celulozei pe rășini schimbătoare de ioni. I. Cationiții pe bază de acizi ligninsulfonici obținuți prin condensarea cu formaldehidă în mediu acid", în "Studii și cercetări științifice. Chimie", Iași, fasc. 1, 1960, p. 183-187.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "Chemisches Zentralblatt", ed. I, nr. 24, 1932, p. 3249; Dittrich, Egbert: "Die Bestimmung des Schwefels in Brennstoffen", "Brennstoff Chemie", Heft nr. 20, 1933, p. 384; xxx: "Chemisches Zentralblatt", Band 2, nr. 19, 1939, p. 3364; xxx: "Brennstoff Chemie", Band 22, Heft 1, 1941, p. 7; xxx: "Chemisches Zentralblatt", Band 2, nr. 5, 1941, p. 693; xxx: "Referativni jurnal", nr. 10, 1955.

CREȚU, ADRIAN D.

S-a născut în 1944 în satul Bereasa, comuna Dănești, județul Vaslui.

A absolvit cursurile școlii primare în satul natal, după care au urmat cursurile *Liceului Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, pe care le absolvă în 1961, perioadă în care a manifestat o puternică înclinare către electrotehnică.

Între 1961-1966 a urmat cursurile *Facultății de Electrotehnică a Politehnicii Gheorghe Asachi* din Iași.

Datorită capacităților sale intelectuale și profesionale a fost numit asistent la Catedra de Electrotehnică a aceluiași Institut Politehnic (1966-1973).

A fost promovat în funcția de șef de lucrări, urcând, apoi celelalte trepte ierarhice universitare.

Numai până în 1980 avea 11 certificate de inventator pentru:

- "Motor electric de curent continuu cu comutație fără contacte"
- "Traductor pentru comanda comutației statice"
- "Releu pentru protecția generatoarelor de curent continuu"
- "Impedantmetru"
- "Fazmetru-cosfimetru electronic liniar"
- "Redresor sensibil la fază, electronic", etc.

Tot până la acea dată avea publicitate peste 20 de lucrări din domeniul mașinilor și măsurătorilor electrice.¹⁾

¹⁾ Neculai N. Maței și Constantin Gh. Radu: "Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui", *Căminul Cultural Dănești*, 1981, p. 20-21, de unde s-au extras informațiile.

CUZA, ELENA

S-a născut în Iași, la 17 iunie 1825.

Tatăl său, postelnicul Iordache Rosetti, fiul cel mai mic al marelui vornic, avea 29 de moșii care se întindeau până în Basarabia, dar din care a mai rămas numai cu cea din Solești Vasluiului.

Mama sa, Catinca Sturza, cea mai mare fiică a logofătului Dumitrache Sturza, energică, hotărâtă, aspră, dar dreaptă, chibzuită, bigotă, a condus efectiv treburile moșiei și casei din Solești (pe care a reclădit-o în 1827), îngrijindu-se și de educația copiilor săi, Zoe, Elena, Constantin, Dumitru, Teodor.

Elena Rosetti și-a petrecut copilăria la moșia părinților săi din ținutul Vasluiului.

Studiază la colegiul particular din Scheea, creat și întreținut de către fratele mamei sale, Constantin Sturza.

La vârsta de 14 ani, în 1899, se mută la Iași, în vederea studiilor pe care trebuia să le continue, fiind dată în grija mătușii sale, Profira Cantacuzino, unde stă până la vârsta de 19 ani, rămânând o fire timidă, stângace și naivă. În saloanele pe care le frecventa, cunoaște, în cel al Didiței Mavrocordat, pe Alexandru Ioan Cuza, cu care se va căsători la Solești, în ziua de 30 aprilie 1844.

Se mută cu soțul ei la Galați, Alexandru Ioan făcând parte din judecătoria districtului Covurlui, unde locuiesc împreună cu socrii ei.

După ce face o călătorie la Odesa împreună cu soțul ei, în vara anului 1845, suferă greua pierdere simultană a tatălui și bunicii ei din Solești, la 10 ianuarie 1846.

De la această dată până la evenimentele din 1848, viața Elenei Cuza se desfășoară în mod zbuciumat, datorită diferitelor procese, pe care soțul ei le susținea, în diverse afaceri personale.

După eșuarea revoluției de la 1848, Al. I. Cuza fiind nevoit să părăsească țara, Elena Cuza îl urmează în exilul său, în Franța, Bucovina, Constantinopol, până în primăvara anului 1849, când li s-a permis să se întoarcă în țară, reinstalându-se la gospodăria sa

din Galați, de unde, pleca, periodic, la Solești și Barboși, oprindu-se de fiecare dată, la sora și cumnatul ei, Zoe și Iordache Lambrino, în Bârlad, sau la moșia lor din comuna Banca.

Începând din februarie 1852, rămâne singură în Galați, soțul ei plecând la Iași, datorită numirii sale în postul de director al Ministerului de Interne al Moldovei. În primăvara aceluiași an, pleacă cu soțul ei la Paris, pentru tratament, de unde se întoarce în țară în ianuarie 1853, singură, soțul ei revenind în țară la foarte scurt timp de la plecare.

În vara anului 1857 se mută la Iași, la soțul ei, care cunoștea o ascensiune politică remarcabilă.

Din cauza vieții intime reprobabile pe care Cuza o ducea, și care se făcea cunoscută în public, Elena Cuza pleacă din țară în 1857, trecând prin Viena, Italia, stabilindu-se la Paris, de unde se interesa de soțul ei și de unde se întoarce în iarna 1857-1858, la Solești, apoi la Banca, și în cele din urmă la Galați. Revine în 1858 la Iași, lângă soțul ei, care prins în vârtejul evenimentelor politice, ducea o viață mai corectă și liniștită.

Principesa Maria Efrem Obrenovici, fiica antiunionistului Costin Catargi și mama viitorului principe al Serbiei, Milan, intră în viața domnitorului Cuza, șubrezindu-i căsnicia și în până la urmă și domnia.

Elena Cuza își petrecea clipele de liniște la Galați, în timp ce soțul ei călătorea prin țară, sau era în noua capitală a principatelor Unite, București, în care Elena nu se mută decât în 1862, după o lungă ședere la Paris, Napoli, Veneția, Torino, Roma, Londra, zbătându-se în mari lipsuri materiale, pe care trebuia să le mascheze, în calitate de "primă doamnă" a Principatelor Române.

Revenită în țară și instalată în București, participă la înființarea Azilului "Elena Doamna" (18 iulie 1862) se interesează de starea Serviciului de Ambulanță, este preocupată de pregătirea unui corp ales de infirmieri, de planul înființării "Crucii Roșii", se ocupă de opere de binefacere.

Continuă să-și împartă timpul liber între București, Galați și Ruginoasa, unde rămâne pentru repararea palatului, în timpul plecării domnitorului la Ems, pentru a-și trata astma care progresează.

După detronarea lui Cuza (11/23 febr. 1866), la câteva zile după plecarea lui din țară, Elena Cuza îi devine tovarășă de exil.

După încetarea din viață a domnitorului, la Heidelberg, Elena Cuza se întoarce în țară, împreună cu cei doi copii vitregi ai ei.

După un timp se duce la Paris, pentru completarea studiilor superioare ale fiilor săi.

După moartea ambilor fii și mamei sale, intră într-o deprimare morală progresivă, retrăgându-se complet din viața socială a țării.

Se stinge din viață, în suferință, la Piatra Neamț, așa cum și-a trăit și viața, în dimineața zilei de 2 aprilie 1909, în vârstă de aproape 84 de ani, fiind înmormântată la Soleștii Vasluiului.

La moartea ei, mitropolitul Moldovei lansa apelul: "(...) Să arătăm azi rămășițelor acestei sfinte, că în piepturile românești nu s-a sleit sângele recunoștinței, să însoțim cu toții, cu făclii de doliu, pe aceea care a ținut făclia reînvierii poporului românesc, alături de Alexandru Ioan I (...)"

Două momente semnificative din viața ei: a vizitat pentru câteva ore pe regele Carol I și regina Elisabeta (27 aug. 1886) și a spălat oasele soțului ei, la dezgroparea lor, pentru a fi reînhumate (1907).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Borș, Lucia: "Doamna Elena Cuza", Ed. Națională Ciornei, Buc., ed. I, 1936, 271 p. + 5 foto + 3 facsimile și postfață, ed. a II-a, f.a., 271 p.; ed. II, (1940), 345 p.; ed. a IV-a, 1944, 285 p.; Alecsandri, V.: "Dedicățiune", reproducerea scrisorii prin care poetul dedică volumul său de "Poezii populare" Doamnei Elena Cuza. Și răspunsul ei/, în "Foaie pentru minte, inimă și literatură", 24, 1862, p. 311-312; /notă/, în "Concordia", Pesta, 2, 1862, p. 354; "Din Independinți a romana. Partea literară" (cu o scrisoare a Elenei Cuza), "Foaie...", XXVI, 2, 1863, p. 14-15 și "Concordia", Pesta, III, 8, 1863, p. 29-30; Alecsandri, Vasile: "Poezii populare ale Românilor", adunate și întocmite de... București, Tip. Lucrătorilor asociați, 1866, XII + 416 p./dedicație Măriei Sale Doamnei Elena Cuza, p. V-VI/ și răspunsul ei, p. VII-VIII/ Telegrama de răspuns bărlădenilor, după înmormântarea lui Al. I. Cuza, la Ruginoasa, "Semănătorul", Bârlad, IV, 24, 17 iunie 1873;/ Scrisoare către Elena Cuza/, "Calendarul Curierului", Foaia intereselor generale", Iași, Tip. A. Bermann, 1874, p. 76; "Principesa Elena Cuza"/foto/, "Calendarul ilustrat român", Buc., Tip. "Românul", Carol Göbl, II, 1885, p. 24; "Elena Cuza"/foto/, "Calendarul istoricu, literaru și popularu/.../", Buc., Tip. Acad. Rom., 1887, p. 24; Rosetti, Dim. R.: "Cuza Elena", în "Dicționarul contimpuranilor", Buc., 1897, p. 60; Negoescu, Cristu: "Figuri din cartea de aur. Eufrosin Poteca, Iosif Niclescu, Elena Doamna Cuza", "Lit. și arta rom.", I, 1900-

1901, p. 368-376 (cu foto); Chendi, Il. și Carcalechi, E: "V. Alecsandri: Scrisori", ed. a II-a, vol. I, Buc., 1904, p. 224, 254, 271, 282, 298, 313, 314; "Elena Cuza" /portret/, "Anuarul ziarului "Patria", Craiova, Ralian și Ignat Samitca, I, 1906, p. 55; Evolveanu, Constanța: "Doamna Elena/Cuza", "Conv. lit.", XLIII, 1 ian. 1909, p. 42-47; "Elena Doamna. Cuza Vodă", "Luceaf.", VIII, 4, 16 febr. 1909, p. 76; Îngrijirile devotate ale d-lui Floru au scăpat cu boală pe Doamna Elena Cuza", "Neamul rom.", IV, 26, 18 mart. 1909, p. 423; "Elena Doamna. Cea din urmă fotografie?", "Luceaf.", VIII, 9, 1 apr. 1909, p. 213, I. C. "Elena Doamna", ibidem, VIII, 1 mai 1909, p. 213; Iorga N.: "Doamna Elena Cuza", "Neamul rom.", IV, 34, 5 apr. 1909, p. 537; "Moartea prințesei Elena Cuza (joi, 2 aprilie 1909)", "Birladul", X, 17, 12 aprilie 1909, p. 1; Iorga, N.: "O amintire despre Doamna Elena", "Neamul rom. lit.", I, 5, 1 mai 1909, p. 337-340; Iorga, N.: "Învățăminte din viața și domnia lui Cuza Vodă", ibidem, p. 417-426; "Doamna Elena Cuza", "Calendarul sătenilor", Buc., VI, 1909, p. 16; /foto/, "Almanahul "Adevărul" și "Dimineata, 1910, p. 58, 63; /foto/, "Calendarul Minervei", Buc., Ed. Minerva, XII, 1910, p. 60; "Doamna Elena Cuza", "Calendarul sătenilor", Fălticeni, VII, 1910, p. 59-60; Biografii/, "Anuarul general al presei române", IV, 1910; Rădulescu-Niger, N.: "Elenei Doamna"/versuri/, "Arhiva", XXI, 8 oct. 1910, p. 310-312; /foto/, "Anuarul ziarului Patria", Craiova, Legătoria de cărți Fane Constantinescu, II, 1911, p. 54; "Din viața prințesei Elena Cuza", "Almanahul Minervei", Buc., Ed. Minerva, 1911, p. 75; "Doamna Elena Cuza", "Călindarul poporului", Sibiu, Tip. Poporului, XXVIII, 1913, p. 67; "O scrisoare a doamnei Elena Cuza către o prietenă", "Ramuri", XVI, 2, 8 ian. 1922, p. 30; "De ținut minte", "Poporul românesc", I, 7, 1 apr. 1932, p. 114; Iorga, N.: "Doamna Elena Cuza", în "Oameni cari au fost", vol. I, Buc., Monit. Of., Imprimeria Națională, 1934, p. 307-312; Iorga, N.: "Borș, Lucia, Doamna Elena Cuza", Buc., Ed. Națională- Ciornei,/ 1936/, 340 p. (recenzie), în "Rev. istorică", XXIII, 1937, p. 196; Slătineanu, Sever Al.: "Doamna Elena Cuza" (recenzia cărții Luciei Borș), "Neamul românesc p. popor", XXV, 3, 1 febr. 1937, p. 37-38; Chiriac, Preotul C.: "Mormântul uitat... al unei Domnițe", "Poporul român", VII, 2, 16 ian. 1938, p. 27-28; Stino, Aurel G.: "O scrisoare a lui Theodor Rosetti", "Cuget clar", II, 29, 27 ian. 1938, p. 452; Rășcanu, Theodor: "Ruginoasa" /Buc., Ed. Vremea , 1938, 168 p. ; Furtună, Pr. D.: "O dedicație musicală a Doamnei

Elena Cuza", "Cuget clar", IV, 38, 5 apr. 1940, p. 630-631; Moisil, Const.: "Un portret medalistic al Doamnei Elena/Cuza", Buc., Ed. Cartea rom. , 1942, 5 p. (extras din revista "Arhiva românească", t. VIII, 1942); "Elena Cuza", Buc., f.e. , 1959, 30 p. (și în limba germană și în limba maghiară); Titu, Maiorescu: "Critice", vol. II, Buc., EPL, 1967, p. 480, 486; Maiorescu, Titu: "În chestia poeziei populare", răspuns la discursul de recepțiune al d-lui Duiliu Zamfirescu rostit la Academia Română la 16 mai 1909", în "Critice", vol. II, Buc., EPL, 1967, p. 480, 486; Vianu, Tudor: "Opere", vol. III, Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 611; "Documente", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 214, 299, 3453; Leon, Aurel: "Ca un cuib de rândunici" "Albina", LXXVII, 18, 30 apr. 1974, p. 2; Apostol Cornelia: "Elena Cuza (1825-1909). Evocări", "An. Inst. de șt. ist. și soc. pol. P.C.R.", XXII, 3, 1976, p. 128-131; Kirileanu, G.T.: "Corespondență", Buc., Ed. Minerva, 1977, p. 254; Maiorescu, Titu: "Jurnal", vol. II, Buc., Ed. Minerva, 1978, p. 145, 247, 453, 459; Năstase - Crânguri, Toma: "Elena Cuza cea dintâi judecătoare din Principatele Unite", "Rev. roum. șah", LIV, 2 febr. 1979, coperta 4; "Alexandru Ioan Cuza și Costache Negri. Corespondență", Buc., Ed. Minerva, 1980, p. VII, XXXIII, XLIV, XLV, 87; Maiorescu, Titu: "Jurnal", vol. III, Buc., Ed. Minerva, 1980, p. 135, 339, 343, 478; C.A. Rosetti, Corespondență", Buc., Ed. Minerva", 1980, p. 377.

CUZA, GRIGORE N.

S-a născut în satul Barboși, comuna Coceni, din fostul ținut al Fălciului (azi în județul Vaslui), în 1796, ca fiu al lui Neculai Cuza (1755-1866), bunicul domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Fratele său mai mare, postelnicul Ioan Cuza, tatăl domnitorului, a avut importantă influență asupra lui Grigore Cuza.

Ca mai toți fiii de boieri ai vremii, Grigore Cuza și-a făcut studiile la *Scoala domnească* din Iași, unde și-a însușit limba greacă.

După căsătorie a devenit proprietarul moșiei Ghergheleu (azi aparținând comunei Codăești) din ținutul Vasluiului, moșie pe care va locui , cu mici întreruperi, până la sfârșitul vieții sale.

Domnitorul Ioniță Sandu Sturdza l-a promovat în aparatul de stat, numindu-l ispravnic al ținutului Vaslui (1822), iar mai târziu a fost numit președinte al judecătoriei locale din ținutul Fălciului.

Devenind om politic , s-a situat în partida boierilor cu vederi moderne, avansate, alături de Neculai Istrate, Teodor Râșcanu și alții, despre care domnitorul Mihail Sturdza scria că “sunt cunoscuți prin turbulența și îndrăzneala lor”

În 1835 a trimis și întreținut la învățătură pe ruda sa, Ion Docan, fiul lui Panaite Docan din Bârlad și al Zoitei Docan (sora lui Grigore Cuza), văr cu Al. I. Cuza, cel care a studiat la Paris, a luat parte activă la revoluția din 1848 în Moldova, deputat al districtului Dorohoi (1857), membru al Camerei Centrale, deputat în Adunarea ad-hoc a Moldovei, membru al Comisiei Centrale, autor al proiectului Legii rurale și ale altor legi , moțiuni și amendamente, care au creat grave conflicte în Adunarea Obștească, bârlădean unionist (deși era conservator).

Fiind un patriot democrat, Gr. Cuza, intră în “Conjurația confederativă”, inițiată de Leonte Radu, în 1839, în scopul răsturnării regimului lui Mihail Sturdza, instituirea unui stat aristocratic supus Porții otomane, condus de un domn ereditar tutelat de boieri (declarați egali între ei, indiferent de rang), care urmau să se transforme într-o nobilime ereditară, constituirea unei confederații din Moldova”, Țara Românească și Serbia, după modelul Confederației germane (de unde și denumirea de “conjurație confederativă”).

A participat activ la mișcările revoluționare din 1846 și 1847,

care au constituit prologuri la revoluția din martie 1848, de redeșteptare națională.

Astfel, în 1846 a participat la acțiunea revoluționară a unor boieri de prin ținuturile Tutova și Vaslui, în fruntea cărora se află Teodor Râșcanu și Vasile Mălinescu. Ei au creat "Asociația patriotică", cu sediul în Vaslui, cuprinzând majoritatea intelectualității progresiste moldovene; asociația, care avea un program politic înaintat asemănător, în linii mari, cu acela al societății "Frăția" din Țara Românească, a fost lichidată prin arestarea sau exilarea membrilor săi.

Grigore Cuza scrie o celebră scrisoare, la 20 ianuarie 1847, lui Teodor Râșcanu, secretar al "asociației patriotice" din Paris, prin care descria situația revoluționarilor moldoveni.

Doctorul Anastasie Fătu îi dedică teza de doctorat în 1847 cu lucrarea "Des signes des maladies du coeur en général fournis par l'auscultation, la peronassion, l'inspection et la mensuration", Paris, 1847, teză de doctorat.

La adunarea celor aproape o mie de revoluționari moldoveni din Iași, la 27 martie 1848, în hotelul Petersburg" din Iași, Grigore Cuza a prezidat adunarea. Mișcarea fiind înăbușită, Grigore Cuza a fost nevoit să se ascundă câțeva vreme, Teodor Râșcanu fiind acela care l-a adăpostit o perioadă în casa sa de la moșie.

După înăbușirea răscoalei, domnitorul Grigore Sturdza s-a răzbunat pe Cuza, punând amănunții săi, în frunte cu un oarecare Incze, să-i devasteze casa și să-i prade unele bunuri. La 25 iulie 1849 comisul N. Contovici înaintează un raport Poliției din Iași, în legătură cu lucrurile furate lui Cuza, în noaptea de 29 martie 1848:

"Primind mesajul onorabilei Politii nr. 10.858, m-am lămurit de întrebarea ce mi-o face, ca să-i împărtășesc¹⁾ știință²⁾ asupra reclamațiilor făcute de dumnealui Grigore Cuza, pentru lucrurile ce i s-ar fi răpit în noaptea de 29 martie trecut, 1848, de către amăutul Inge/sic/ al luminării sale beizade³⁾ Grigore Sturza - și care lucruri mi s-au însemnat prin adresul cu nr. 11.593, din 8 septembrie 1849 - asupra cărora, cu onor răspund că eu fiind atunci poroncit⁴⁾ de Ocârmuire (însoțit și de un ofițer, anume Mihailov, cu un număr de soldați) a merge la locuința dumisale spătarului⁵⁾, și găsind că în adevăr dumnealui Cuza, ș-ar avea pregătire și oameni înarmați, precum și baricade, după știința ce luase de Ocârmuire - ca unul ce și dumnealui se cunoaște a fi unul din numărul celorlalți boieri amestecați în împrejurările cunoscute - apoi, nu numai că baricadele

a-i strica, dar și pe dumnealui cu oameni cu tot a-l regularisi, după povăturile ce am avut. Dar fiindcă nici baricade nu am găsit, nici oameni înarmați, și nici însuși dumnealui n-a arătat împotriviri cu arme, prin urmare - și din partea mea și a ofițerului - nu s-a putut aplica altă manieră, decât al lăsa în pace la locuința dumisale Cuza în chipul știut.

Despre urmarea însă a armăntului Inge, nu știu altă nimica, decât că în ceasul ce eu și ofițerul cu câțiva soldați mă aflam în casă, a venit și dumnealui cu câțiva armăuți în casă, dar ce lucruri au luat nu știu, căci eu și ofițerul ne îngrijeam de bună rânduială din parte-ne și a soldaților cu noi: auzind în adevăr numai pe dumnealui Cuza strigând către Inge și ceilalți *tâlhărilor nu mă prădați!* La care cuvinte, fiindcă și noi cu ofițerul am pornit a ieși, l-am îndemnat și pe Inge cu oamenii săi a păzi tot asemenea urmare și a-l lăsa pe dumnealui spătarul Cuza în nesupărare. Aceasta fiind știința mea, cu onor o împărtășesc cinstitei Poltii”⁶⁾

Neprimind nici un răspuns, nemaivorbind de satisfacție, Grigore Cuza înaintează o jalbă către domnie, la 15 august 1849, cerând restituirea lucrurilor confiscate în noaptea de 29-30 martie 1848:

“În noaptea fatală de 29 martie anul trecut 1848, când fostul domnitor Mihail Sturza a săvârșit, prin fii săi, nepilduite cruzimi asupra persoanelor a câțiva boieri, și când prin zbirii săi cei mai neomenoși, călcând, au prădat îndestule case în acea noapte, au năvălit și la casa unde mă aflam găzduind, faimosul trădătoriu armănt al luminării sale beizade Grigore Sturza, numit Inge, având supt a sa comandă și alți asemenea lui tâlhari în uniformă armăutească, precum și un paloton⁷⁾ din Straja Pământescă, și după porunca cu care zice că ar fi fost împuternicit de către luminatul beizade, m-au prădat de lucrurile însemnate mai jos, anume, cu prețul lor:

46 galbeni, două puști franțuzești de vânat, câte cu două țevi.

13 galbeni o sabie turcească

15 galbeni o pereche de pistoale franțuzești.

13 galbeni o geantă vânătoarească cu alte unelte vânătoarești.

14 galbeni cu ciasornic

2 galbeni în osebite monede, într-o pungă, pentru zilnica cheltuială.

Adică una sută trei galbeni cu totul.

Și fiindcă asupra mea - nici măcar în ace nenorocită epohă de calomnii și de denonsăiații⁸⁾ nu mi s-a empus vreo acuzație de către gheeneralnicul acuzator și domnitoriu, ca prin urmări să fi fost

dat în pradă spre pedeapsă, ci din contra, prin directorul de atunci al departamentului Dreptății și locțiitoriu de logofăt⁹⁾ dumnealui postelnicul¹⁰⁾ Corne, am fost chemat de către însuși la un post de funcție publică, urmare din care se poate deduce concluzia aceasta: că displicând chiar înălțimii sale purtarea către mine a zbirilor trimiși de fiii săi, a închipuit , în înalta sa înțelepciune a-mi mijloci , prin rânduirea în slujbă, despăgubiri cu mult mai covârșitoare prăzii ce am suferit , prin folosurile ce cunoaște înălțimea sa să tragă toți acei câți se învrednicesc de milele sale cele bogate.

Eu însă, mai mulțămît a-mi recâștiga puținul al meu de drept , ce mi se răpide ¹¹⁾ hoțește de mâini înarmate , m-am tânguit verbal șefului de atunci al Politiei, dumisale vornicului¹²⁾ Pruncu, care, arătându-se ca și cum ar compătimi, a făgăduit că-mi va mijloci întoarcerea prăzilor. Însă se vede că nu i s-a nemerit¹³⁾ sau că puțin s-a ocupat de asemenea treabă, care poate că nici era a timpului - când prada și cotropirea nenorociților boieri era ordinul zilei - și domnul Pruncu, după chemarea sa, avea a împlini misăoani ¹⁴⁾ cu totul alt - feliu - pe care și dumneavoastră le cunoașteți mai bine - decât într-o a înapoia drepturi răpite; așa dar, găsindu-mă și până acum tot păgubaș, rog plecat pe înălțimea voastră să binevoiți a porunci cui se cuvine, ca să-mi îndeplinească¹⁵⁾ suma însămnată, de 103 galbeni (despre care încredințez în cuget/curat că/ este adevărata valoare a lucrurilor prădate) - din averea /lu/minatului prădătoriu , beizade Grigore Sturza , sau a părintelui său, preaînălțatul fostului domnitoriu , care l-a otorizat¹⁶⁾ a-și împodobi armăuții vagabonți, străini, cu prăzile pacinicilor locuitori ai țării, din care măgulesc¹⁷⁾ a fi și eu unul și al înălțimii voastre prea plecată și credincioasă slugă,

Gr. Cuza spatar” ¹⁸⁾

La această jalbă domnitorul a scris “Se recomanduește Departamentului Dinlăuntru jăluirea dumnealui spătarului Grigore Cuza, spre a o lua în deaproape considerație și spre a i se face cuvenita îndestulare. ¹⁹⁾

Gr. Grigore Ghica Voievod” ²⁰⁾

După aproape doi ani de la săvârșirea actului banditesc asupra lui Gr. Cuza, situația lui tot nu se rezolvase. Grigore Sturza, printr-un protest către Ministerul de Interne al Moldovei, arăta că jalba lui Cuza este neîntemeiată, afirmând că “găsesc de cuviință a arăta neadevărurile prin care caută dumnealui spătarul , în această din nou cerere ca și în celelalte de mai înainte, a face pe ocârmuire

unealta patimilor sale.”²¹⁾

Dar Grigore Cuza nu renunță, trimițând o nouă jalbă Ministerului de Interne, la 17 martie 1850, în care scria:

“/.../Îndrăznesc dar a înnoi aducere aminte, plecat rugând să se facă luare aminte - atât asupra tînguirii cuprinsă în acea jalbă cum și asupra rezoanelor²²⁾ ce o sprijinesc - și o binevroiască cinstitul Departament , a pune în lucrare împlinirea sumei prețului lucrurilor prădate, de care socot că luminarea sa nu se poate apăra supt nici un cuvânt/.../.

Pe lângă materialnica pagubă ce mi s-a pricinuit, pătruns fiind mai mult de atacul ce am suferit a fi prădat fâțiș de către un vagabond arăut, în mijlocul capitalei țării - după autorizația unui tânăr beizade, care în iubirea sa de glorie se măgulea a-și face un nume măreț prin cotropirea și prada compatrioților săi nevinovați - adaog a ruga pe cinstitul Departament să binevoiască a nu mai prelungi cuvenita mie despăgubire bănească, dacă vreo satisfacție morală nu mai poate mijloci de la acel ce prin zbirii săi mi-a călcat casa fără nici o legalitate”²³⁾

Deși Grigore Sturza a referat pe jalba lui Gr. Cuza să i se dea satisfacție, nici până la 25 aprilie 1850 problema nu se rezolvase, ceea ce l-a determinat pe Cuza să trimită o nouă adresă Ministerului de Interne. Nu se cunoaște dacă păgubașul a primit vreo satisfacție.

Deși nu a avut o pregătire intelectuală corespunzătoare , Grigore Cuza a fost numit, în 1851, de către domnitorul Alexandru Grigore Ghica, ministrul Departamentului Averilor Bisericești și Instrucțiunii Publice. În această calitate, la începutul anului 1852 Cuza a recomandat pe August Treboniu Laurian, fost profesor în Țara Românească, aflat atunci la Viena, să ocupe postul de membru în Consiliul Școalelor din Moldova, post rămas vacant în urma demisiei lui Gheorghe Săulescu. Tot ca ministru , Cuza a aplicat Legea învățământului de toate gradele. Creindu-și vrăjmași, a fost nevoit să se retragă din minister, în 1853.

Grigore Cuza a luat parte și la acțiunile revoluționare ale boierilor din ținuturile Vaslui și Tutova.

Unul dintre capii acelor evenimente de răsccoală era și Theodor Râșcanu. Evadat în permanență din sat în sat, se refugia în colibe la pădurarilor, dar mai ales în conacurile prietenilor săi boieri.

Unul dintre ei era și Grigore Cuza. Astfel, în toamna anului 1846 Grigore Cuza, împreună cu Neculai și cu bărlădeanul Gheorghe (Iordache) Mălinescu (tatăl revoluționarului Vasile Mălinescu) l-au

vizitat pe ascuns, pe Theodor Râșcanu, într-un bordei din pădure, unde se fabricau cartușe, gloanțe și alice, în vederea unei apropiate răscoale contra cârmuirii Moldovei. În cazul când ar fi fost surprinși, ei au căzut de acord să declare că acele cartușe erau confecționate pentru viitoare vânători de păsări și de animale.

În popasurile peregrinărilor sale clandestine, Theodor Râșcanu poposea la casa lui Grigore Cuza din satul Gherghelieu, unde locuia de obicei. La plecarea musafirului, Cuza îl însoțea înarmat, călare, însoțit de argații săi, până când se considera că primejdia ce îl pândea pe Râșcanu se îndepărtase.

Mai mult, Grigore Cuza a prezentat domnitorului o jalbă în care cerea scoaterea de sub urmărire a lui Râșcanu, jalbă pe care domnitorul nu a primit-o.

Într-o altă intervenție a lui Gr. Cuza pe lângă domnitor, acesta din urmă i-a promis că-l va ierta pe Râșcanu, veste pe care Cuza s-a grăbit să i-o aducă la cunoștință urmăritorului. La acțiunea lui Grigore Cuza s-au raliat Manolache Costache Epureanu și Climentii.

Făcând parte din gruparea revoluționarilor pașoptiști care la 27 martie 1848 s-au întâlnit la Hotelul Petersburg din Iași, fiind surprinși de către oficialități, unii au fost prinși, alții au scăpat, până la urmă refugiindu-se la Paris, Viena și Cernăuți. La această din urmă localitate bucovineană a luat ființă un comitet revoluționar care ținea legătura cu cel din Iași.

La 1/13 iunie 1848, Grigore Cuza, în numele Comitetului revoluționar ieșean a trimis Comitetului revoluționar cernăuțean, trimițând totodată trei boieri acolo, odată cu mesajul, boieri ceruți de moldovenii refugiați la Cernăuți, pentru a hotărâ o acțiune a celor două comitete, pentru salvarea Moldovei:

“Iași, 1848, iunie 1/13

Nr. 1

Fraților!

Sub iscăliții cu mulțămiri/am/ primit încunoștiințare ce ne faceți obștește pentru liniștele cugetări care pot aduce nădăjduitul folos patriei, ne grăbim pe lângă încredințarea patriotizmului ce ne însuflă pe fieșcare în parte a împuțernici pe dumnealor Aron Cantacuzin, Alecu Mavrocordat și Aleco Aslan ca întâlnindu-să cu Dumneavoastră să se înțeleagă întru toate câte prin liniștitul chip să cuvin și ar cere trebuința a să lucra.

Grigore Ghica hatman,

Grigore Cuza

/alte trei semnături indescifrabile/.

Secretari: Hrisoverghi./O iscălitură indescifrabilă/

Primit: 6 Iunie 1848". ²⁴⁾

Peste 10 zile Grigore Cuza trimite un nou mesaj revoluționarilor din Cernăuți, prin care le face cunoscute acțiunile întreprinse către Poartă de către ieșenii revoluționari, privind starea asupraitoare a Moldovei și a celor fugiți din țară.

"/Iași, 1848, Iunie 11/23/

Fraților"

Boierii trimiși din partea noastră cu un nadins misie ca să spue D-Voastră de față starea lucrurilor de aici, numai puțin și împrejurările care ne leagă într-un singur și același scop mântuitoriu, cu întoarcerea Du-lor Sale ni-am umplut de ce mai vie nădejde că prin încrederea și înțelegerea ce pe viitoriu să va păzi între noi, vom aduce rapide și pe nesimțite la țărul dorinței care este acela a fericirii iubitei noastre patrii.

Acum dar Vă facem cunoscut că de lucrările făcute în urma celor prin boieri împărțite D-voastre, am făcut arzuri ²⁵⁾ către Înalta Poartă pe lângă care alăturând memoar la nelegiurile urmate și călcările făcute în așezământul țării și cu în nadins rugămintă pentru slobozirea fraților noștri ce se află la Brusa²⁶⁾, li-am trimis cu sigur ocazion spre a să supune Măriei sale Sultanului. Am făcut și două jalube^{27a)} una către comisariul turc și alta către acel rusăsc, iarăș cu alăturate memoaruri, toate aceste iscălite de prea sfințitul mitropolit, de prea sfințiii arhieriei și titulari și însămnat număr de boieri, între care sunt și toți acei bătrâni, ca după ce vor veni să le dăm, dacă aceștia vor voi a primi asămine jalube și a întreba comisie de cercetare care încă nu ne este cunoscut.

Primiți, fraților, aceste acum de odată și aveți toată încrederea și pătrunși toți de sentimentul patrioticesc, vom lucra cu un suflet de o inimă prin canalul legiuit tot aceea ce puțința ne va ajuta și împregiurările de față ne vor părăui spre mântuirea patriei de împilatoriul ei.

De care cu tot ocazionul Vă vom împărțăși știința de rezultat și de acele ce după aceasta vom mai lucra și îndată ce prilejul ne va erta. Vă vom trimite copii și de pe memoar.

Grigori Cuza, Grigori Ghica hatman, Antohi Sion spătar/ și o semnătură indescifrabilă/" ^{27 b)}

Raportul a fost primit la Cernăuți peste două zile de către aga

Iorgu Radu și serdarul Theodor Sion.

Evenimentele interne nu au permis întoarcerea în Moldova a patrioților moldoveni, decât abia până prin 1856-1857.

Grigore Cuza a fost printre puținii patrioți care nu au fost exilați. Mai mult, el a primit funcții înalte în administrația de stat, așa cum am arătat mai înainte.

Intrând în viața politică, Gr. Cuza a jucat un rol important în aranjamentele politice ale vremii.

În urma Congresului de Pace de la Paris (februarie-martie 1856), Moldova și Țara Românească au primit drepturi politice mărite. În ambele Principate au început multiple companii de unificare a celor două ținuturi românești.

La 1/13 ianuarie 1857 Poarta otomană emite firmanul ²⁸⁾ pentru convocarea Adunărilor ad hoc în cele două Principate Române.

În februarie 1857 se constituie la Iași "Comitetul electoral al Unirii", fixându-și în programul politic Unirea Principatelor.

Patrioții unioniști moldoveni, la 20 iunie 1857, redactează un protest împotriva măsurilor luate de către căimăcănie cu scopul de a împiedica alegerea unioniștilor în Adunarea Ad-hoc.

Printre cei omiși de pe listele electorale era și Grigore Cuza care, la 10 iunie 1857, trimite un protest împotriva omiterii sale de pe listele electorale, Comitetului de cercetare a reclamațiilor electorale din districtul Vaslui.

"Onoratul comitet entituat în cuprinderea înaltului ferman Vornic Grigori Cuza

În listili publicati despre persoanele cu drit a fi alegători sau aleși pintru Divanul ad hoc, cari urmiază a se convoca, văzând că numile meu nu figurează, ci cunoscând că driturile specificate prin firmanul empirial sunt și anumi: calitate de pământean, vârsta pusti 30 ani, domiciliu și proprietate de pământ în câtimi până la 300 fâlcii ²⁹⁾, vin a supuni în luare aminte onorabilul comitet că și eu am însușirile cirșuti³⁰⁾, căci pi lângă că sunt pământian din moși și strămoși, vrasta o adevirești albiata capului, lăcuința me-a fost și esti în satul Gheorghiliu, iar pământ posedez moșia întreagă numită Mânjăști sau Gherghiliu ³¹⁾, care deși a fost zestre a soției meli însă și după mortia ei întâmplată la anul /1836, pricum se dovedești din enscriptia di pi piatra ci acoperi mormântul său, în ograda bisericii sfântului Neculai din târgul Huși, di când fiind trecuți 20 ani, eu stăpânesc această moșie fără nici o contestație din partea cuiva și după diata³²⁾ ci păstrez din partea răposatii, urmiază să o stăpânesc până la finitul

vieții mele, tirminul comun la care tot muritorul cu oare ci titluri continești a fi proprietar de pământ, făcându-se însuși proprieta a lui Hris/tos/ de a se pogorâ în pământ. Plăcându-mi a credi că onorabilu comitet în a sali dizbateri urmiază să se enspire di nipărtiniri și lealitate ce-i recomandă înaltul firman, plecat rog să binevoiască a lua în considerații întâmplările sus descrise spri a-mi riconoaști driturile ci s-au dat uitării, pi cari li reclam de la au/to/ritatea firmanului empirial, iar di primirea reclamații di față cer să mi se slobodă formală adiverință.

Grigori Cuza

/Vaslui/, 1857, iunie 10" ³³⁾

La această petiție s-a scris următoarea rezoluție:

"În urmăria reclamații de față a d-sale vornic ³⁴⁾, subiscăliții membri ai comitetului în siansa ³⁵⁾ /de/ astăzi în 12 a curgătoarei luni, făcând cercetări, potrivit enstrucțiilor, prin asămine au dizvălit că moșia Ghergheliu fiind zestre a cucoanii d-sale, această moșie prin testament ci păstrează îi ești lăsată numai cât din venitul ei pe viață d-sale, iar nu și de vreo altă dispoziție în fond ³⁶⁾, precum dorința și interesul l-ar povățui, prin urmări dum/nea/lui vornic să cunoașteți proprietariu numai de venit, iar nu și de pământ și în privire art. 2, f.3 dum/nea/lui vornic nici un temei are di a se înregistra între alegători, despre/care/ se va închee jurnal cuvinit spre regularisi.

ss indescifrabil; Leca / G/ Buzdugan" ³⁷⁾

Neprimind răspuns satisfăcător la protestul precedent, Grigore Cuza trimite un lung protest ministrului de Interne, din cauza refuzului districtului Vaslui de a-l înscrie în listele electorale.

"Onoratului Departament din Lăuntru

Vornicu Grigori Cuza

Petiție

Luândștiință că comitetul enstituat la ținutul Vaslui în cuprinderea înaltului ferman electoral pe mine m-a esclus și la ocazia di acum din lista publicată prin Buletinul ofițial Extraordionar nr. 14, m-am adresat către dânsul cu riclamații, puindu-i în vedere că eu posedez calitățile ceruti di firmanul empiriel și di entirpretațiile făcute la București, adică vrâsta dovidită prin albița capului, domisiliul cunoscut di toți din satul Ghergheliu acelui ținut pământian din părinți, moși și strămoși, rangul de boier și calitate de proprietar mare, stăpânind întreg trupu de moșii Ghergheliu di 32 ani fără nici o contestații di partea nimăru și despre aceste calități fac apel

și la știința însuși domnului ministru din Lăuntru actual, marele logofăt Vasile Ghica, care ca ținutaș și megieș, odinioari când pitrice la moșia dum-sali Codăești, alături cu moșia mé Ghergheliu, cunoaști, mai bine decât oricari, ali meli calități încât se atingi di calități di proprietariu. Am pus în vederia arătutului comitet că o asăminia era cirută și după așezământul țării pentru acei ce urma a fi aleși dipotați la desființata Opștiască Adunare, la care eu am fost ales în doă perioadi, cu toati că fostul domn Măria sa Mihai vodă Sturza s-a cercat la al doilia period a-mi contista calitatea de proprietariu di pământ după săvârșirea din viață a soții meli, întâmplată la anul 1836. Însă, atât Consiliul administrativ di atunci, după protestația ținutașilor ci m-au ales, precum și însuși Opștiască Adunare, prin comisia aliasă din sânul ei, deși supt înrăurirea domniască, cu totul di altfel di nepărtiniria și lialitatea ci recomandă guvernul actual, amândoă sus arătatile respectabile autorități și mult mai demni de încrediri decât comitetul actual di Vaslui alcătuit parti și di streini, ba încă și afităr rusăsc, precum d-l Anania Leca, acile autorități legitimi a țării mi-au constatat și mi-au confirmat și această calitati, primindu-mă în corpul Adunării, unde am și fonsionat până la terminul priscris di așezământ. Niprimind însă de la comitet nici un răspuns după tricirea di 48 oare de la înfățișarea reclamației mele, după ricursul ci se lasă acelor asupriți di către comitetele ținitali prin țircularia acestui onorabil dipartament din 19 a curentii luni, nr. 17.165, publicată prin Buletinul oficial Extraordinar nr. 14, vin a riclama de la această mai înaltă instanție apărarea drepturilor mele politice, pi care cearcă a li lovi întriga, invidia și părtinirea, vieții comune a societății omenesti și mai ales undi lipsăști educația politică.

Grigorie Cuza

/Iași/, 1857, august 24" ³⁸⁾

A doua zi, la 25 august/6 septembrie 1857, Ministerul de Interne moldovean telegrafiază administrației districtului Vaslui că "dacă d. vornic Grigori Cuza administrează acea moșie și primește veniturile ei are tot dreptul de a fi alegător și /a fi/ ales și îndată să se treacă în liste". ³⁹⁾

Drept urmare, Grigore Cuza este înscris în listele electorale, printre alegători.

La 27 august/8 septembrie 1857 Grigore Cuza arată comitetului că a primit "în fine" înștiințarea reintegrării sale în drepturi". ⁴⁰⁾

Alegerile din 7/19 iulie 1857 fiind falsificate, sunt anulate de

către Poartă și Puterile europene. Noile alegeri au avut loc la 7/19 septembrie 1857.

Fiind bolnav, Grigore Cuza cere, din Vaslui, la 30 august 1857, administrației districtului Vaslui să-i permită să-și trimită votul în scris în mod secret.

“Vaslui/, 30 august 1857/

Onorabilei administrații a districtului Vaslui

Este cunoscut că la alegire ce urmează a se face astăzi pentru doi deputați de ținut din clasa proprietarilor mari, eu am venit cu două zile mai înainte aici, la rezidență, de a-mi da votul meu, întâmplare însă este iarăși cunoscută cu toți că eu mă aflu bolnav în momentele aceste și în neputință de a asista la alegire, fără însă a-mi pierde speranța că boala micșorându-se să poci și veni peste un cias.

Pentru un asemenea motiv legiuit, rog pe onorata isprăvnicie ⁴¹⁾ și pe toată adunarea asistentă să binevoiască ca votul meu să fie primit în scris și în secret, pe care am a-l încredința prin unul din dumialor secretarii adunării ce vor fi aleși ca să poată ține locul cât ăș fi de față.

Grigore Cuza vornic “ ⁴²⁾

Pe această cerere s-a trecut următoarea rezoluție:

“Fiindcă pe dum/nea/lui vornicu Cuza, s-a văzut și chiar de către însuși suptiscălitul diregător că ești bolnav, apoi se încuviințează cerere ce faci. Gane⁴³⁾.

Ca unionist și-a văzut dorința împlinită: Unirea Principatelor Alesul era nepotul lui, Alexandru Ioan Cuza.

În timpul domniei lui Cuza a fost ales deputat, susținând proiectul de reformă agrară, deci a luptat pentru împrăștierea țăranilor, ăărând pe țăranii clăcași.

În 1864, după reforma agrară, Grigore Cuza a fost dat de pildă de către Mihail Kogălniceanu pentru faptul că, deși era mare proprietar, a renunțat la răscumpărarea “boierescului” de către țăranii de pe pământurile pe care le stăpânea.

Grigore Cuza a încetat din viață în 1866, în vârstă de 70 de ani.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

“Colecția Hurmuzaki”, supliment, I, vol. VI, 1827-1849, ediția D.A. Sturdza, C.C. Colescu - Vartic, Buc., 1895, p. 136; “Acte și documente relative la istoria renașterii României”, vol. III, Buc., tip. Carol Göbl, 1889, p. 427-430, 531-532, 1139-1142; vol. VI, <https://biblioteca-digitala.ro>

ibidem, 1889, p. 6-7, 165-170, 497-500; vol. VII, ibidem, 1890, p. 31-32, 171-172; "Anuarul Institutului de istorie și arheologie <<A.D. Xenopol>> Iași", 4, 1967, p. 168; D. Ivănescu și Virginia Isac: "Alexandru Ioan Cuza, acte și documente", Iași, Ed. Junimea, 1973, p. V, XII, XVII, 16, 150, 155-158, 212, 213, 228, 239, 240, 403; Elena Diaconu: "Grigore Cuza (1796-1866)", în vol. "Bârladul odinioară și astăzi", vol. II, Buc., 1982, p. 567-568.

¹⁾ împărtășesc

²⁾ informație, cunoștință.

³⁾ fiul domnitorului.

⁴⁾ desemnat, numit.

⁵⁾ rang boieresc; general de cavalerie; comandant de oști.

⁶⁾ Arh. St. Iași Tr. 1772, op. 2020, dos. 15.776, f. 37.

⁷⁾ pluton.

⁸⁾ denunțuri.

⁹⁾ cancelar (prim ministru) al Moldovei.

¹⁰⁾ cel care se ocupă cu introducerea și prezentarea la ceremonialele curții domnești; mareșal al Curții.

¹¹⁾ răpește.

¹²⁾ boier cu rol de percepător și primar.

¹³⁾ cuvenit

¹⁴⁾ misiuni.

¹⁵⁾ restituie

¹⁶⁾ autorizat

¹⁷⁾ îmi face plăcere

¹⁸⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1772, op. 2020, dos. 15766, f. 1,4; "Doc. anul. ... 1848", 1960, p. 404-406.

¹⁹⁾ satisfacere.

²⁰⁾ vezi 18)

²¹⁾ ibidem, f. 4.

²²⁾ motivele, rațiunilor.

²³⁾ Arh. St. Iași, op. 2020, dos. 15.766, f.10, 13; reproduc în "Documente privitoare la anul revoluționar 1848 în Moldova", Buc., 1960, p. 417-418 (doc. 447).

²⁴⁾ Teodor Bălan: "Activitatea refugiaților moldoveni în Bucovina. 1848", Sibiu, Tip. Krafft & Drotleff, 1944, anexa 5, p. 55.

²⁵⁾ arz-mahzar - petiție către Poartă.

²⁶⁾ localitate turcească, fostă reședință a sultanilor turci; acolo au fost exilați câțiva patrioți moldoveni.

^{27a)} Jalbe.

^{27b)} Theodor Bălan, op. cit., p. 57-58.

²⁸⁾ ordin sau decret emis de sultan.

²⁹⁾ suprafață de 20 de prăjini lungime și 20 lățime = 14.322 m. liniari; o prăjină = 3 stânjeni; un stângen = 6.69 m.

³⁰⁾ cerute

³¹⁾ în apropierea satului Barboși, jud. Fălciu, azi în județul Vaslui; satul nu mai există

astăzi.

³²⁾ testament.

³³⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 298/1857, f. 25; "Documente..." (op. cit), p. 69.

³⁴⁾ Slujitor la curtea domnească, însărcinat cu supravegherea curții, cu conducerea treburilor interne ale țării, cu atribuții judecătorești, primar al unui stat sau al unui târg.

³⁵⁾ ședința.

³⁶⁾ fonduri

³⁷⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 298/1857, f. 25.

³⁸⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 311/1857, f. 3, 12; "Documente...", op. cit., p. 164-165.

³⁹⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 311/1857, f. 93.

⁴⁰⁾ ibidem, nr. 295/1857, f. 79.

⁴¹⁾ prefectura de astăzi.

⁴²⁾ Arh. Șt. Iași Iași, Doc. Pachet XLV/3/1857, f. 92; "Documente...", op. cit., p. 207-208.

⁴³⁾ Ibidem.

DARIE (DĂRMĂNESCU), IORDACHE

A trăit în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

“Darie Iordache, paharnic, zis și Dărmănescul, a fost ispravnic de Neamț, în 1772, iar în 1780 ispravnic de Vaslui, împreună cu paharnicul Iordache Roset.

Între 1772 - 1787, el apare ca biv-vel Paharnic, iar în 1796 oct. 5, ajunsese Mare Ban.

Se pare că era un om iubitor de literatură, căci la Academia Română se găsesc și trei manuscrise traduse în limba franceză:

- “Întâmplările lui Telemah”, 1772, mss. 342.
- “Istoria lui Altidalis și a Zelidei”, 1783, mss. 343.
- “Taina francmasonilor”, 1787, mss. 451.

Probabil că era un om mândru și înfumurat” ¹⁾

A fost un adversar al domnilor fanarioți Grigore Ghica și Dimitrie Moruzi, atrăgându-i-se surghiunuri și persecuții.

Francmason, cu vederi înaintate, propagator al literaturii franceze în România. Pe cheltuiala sa s-au făcut traduceri din limba franceză, în limba română (din Vicent Voiture și din Fénelon)²⁾.

¹⁾ reprodus din Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 256, parțial.

²⁾ “Dicționarul literaturii române de la origini și până la 1900”, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1979, p. 262.

DAVID, ION D.

S-a născut în Negrești, județul Vaslui, la 11 februarie 1882.

Cursurile liceale le-a urmat în Iași.

În continuare a urmat cursurile *Facultății de Științe*, secția Fizico-chimice a Universității Mihăilene din Iași.

A funcționat ca profesor la mai multe școli și licee din Iași, fiind și director la un liceu și o școală comercială.

A făcut politică activă în cadrul Partidului Național - Creștin, în județul Fălciu, fiind președintele județean al aceluia județ.

Între 1931-1932 a fost deputat, apoi prefect.

Încetează din viață în Huși, în luna februarie 1938.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 258.

DAVID, MIHAI

S-a născut la 21 mai 1886 în comuna (azi, orașul) Negrești, județul Vaslui, unde urmează școala primară.

Cursurile secundare le urmează la *Liceul Internat C. Negruzzi* din Iași (1898) unde absolvă, secția modernă, în 1906.

Între 1906-1910 a frecventat cursurile *Facultății de Științe*, secția Științe Naturale, a Universității din Iași, unde și-a luat licența în 1910, și unde a avut profesor pe Ion Simionescu, care-l angajează asistent la laboratorul de Geologie și Paleontologie (sept. 1911), geologia fiind baza pregătirii lui Mihai David.

În 1913, I. Simionescu îl canalizează spre geografie, și anume spre geomorfologie, angajându-l preparator -desenator la catedra de Geografie.

În 1914 devine asistent al Laboratorului de studii geografice, până în 1919.

În 1920 își susține teza de doctorat, la Iași, în fața profesorului Ion Simionescu, cu teza "Cercetări geologice din Podișul Moldovenesc"

La 24 septembrie 1919, prin transferarea profesorului George Vâlsan la Universitatea din Cluj, este numit profesor suplinitor la catedra de Geografie a Universității din Iași.

În septembrie 1920 este avansat șef de lucrări și conferențiar de Agrogeologie la Universitatea din Iași, funcționând în acest post până în 1922.

La 1 octombrie 1922 devine profesor titular la aceeași catedră ieșeană, unde a predat cursuri de Morfologie terestră, Climatologie, Hidrologie, Atmosferă, Hidrosferă, Geomorfologie, Geografia României, Geografia populației, Geografia continentelor, Geografia matematică (Topografie și Cartografie), Geografia istorică, Geografia botanică, Zoogeografia, Geologia generală, Geologia stratigrafică, Botanica, Zoologia, Paleontologia, Antropologia, Geologia, Istoria geografiei.

În ședința Senatului universitar din 20 iunie 1922 s-a discutat

oportunitatea sau nu a trecerii profesorului Mihai David de la catedra de Agrogeologie la cea de Geografie. Printre cei care au luat cuvântul a fost și profesorul Traian Bratu care a spus:

“Votez pentru recomandarea d-lui M. David la catedra vacantă de geografie; doresc însă să mă justific. Obiecțiunile colegului Myller, dacă am face abstracție de realitate, ar fi justificate. Însă chiar colegul Myller, recunoaște că singurul candidat bun ar fi dl David , dar peste 2-3 ani. Noi însă nu putem conta decât pe elementele de care dispunem azi, și chiar mâine va fi tot așa. Dl. David pleacă de la geologie ca orice filozof, care pleacă de la o știință pozitivă și poate ajunge a fi un foarte bun profesor de geografie. El face o geografie nu numai fizică, știm aceasta fiindcă elevii săi sunt excelenți profesori de geografie, cu multe cunoștinți și predau în lecțiunile lor, chiar noțiuni noi, peste cele ce cuprind admirabilele cărți/de geografie/ ale lui Mehedinți. Pun preț pentru cele ce rezultă din discuția urmată și că d-nii Mehedinți, Vâlsan, de Martonne etc. îl apreciază favorabil. Menținerea vacantei/catedrei, pentru dl. David care s-a prezentat la concurs, ar face doar să dăinuiască un provizorat, care și așa a durat prea mult. De aceea față de moțiunea atât de frumoasă a raportului , mă raliez la votul facultății”

În 1922 devine director al căminelor de studenți ale Universității din Iași, post pe care îl va deține până în 1933.

Din cauza tulburărilor studențești din decembrie 1922, când studenții creștini au împiedicat intrarea în sălile de curs ale studenților evrei, armata fiind nevoită să intervină, rectorul Traian Bratu și-a înaintat demisia în seara zilei de 6 decembrie 1922.

În semn de solidarizare cu rectorul, Mihai David înaintează rectorului demisia sa din postul de director al căminelor studențești:

“/.../ Față de ultimele manifestări, atât față de cea care s-a făcut la locuința dvs., cât și față de aceste din urmă, constatând cu regret că s-au amestecat și studenți din căminuri, unde am încercat timp de 8 luni de zile să readuc spiritul de liniște , însă o parte din studențimea din cămin e veșnic în situația de tulburare pe care nu o pot admite, nici patrona, fapt pentru care vă rog să primiți demisia mea /.../ Profesor Mihai David”

Rectorul Bratu îl roagă să mai rămână în post câteva zile, “până se vor soluționa chestiunile”, ceea ce profesorul David a acceptat propunerea cu sollicitudine.

În Cadrul Senatului universitar profesorul David și-a exprimat

regretul că rezordinele au atins un așa mare grad, cerând ca "forurile Universității să elimine pe turbulenți și să fie deferiți poliției, justiției"

Atitudinea lui M. David nu a trecut neremarcată de către studenți, care la alte manifestații violente din decembrie 1924 au atacat laboratorul profesorului David, fiind nevoit să fie evacuat, împreună cu alt profesor și cu rectorul, pe o ușa lăuntrică. Între 1929-1931 a fost profesor suplinitor de Geologie și Paleontologie la Iași, iar din 1934 devine membru în Consiliul Comunal al Municipiului Iași.

Mihai David a fost primul geograf român care a descris amănunțit aspectul geologic al Podișului Central Moldovenesc, a identificat trei nivele de eroziune și trei trepte de terasă în subcarpații Moldovei, a elaborat prima schemă geomorfologică a terenurilor la est de Carpați, a arătat strânsa legătură ce există între tectonică, structură geologică și compoziția litografică a scoarței, pe de o parte, și dezvoltarea formelor de relief dintr-o regiune, pe de altă parte.

A arătat modul în care omul poate folosi practic și rațional teritoriul unei regiuni, a sesizat unele aspecte negative ale stărilor de climă din țara noastră, a rezolvat probleme de ordin practic în cadrul unor institute de proiectări și de sistematizare urbană, a efectuat cu studenții săi excursii documentare, a creat o veritabilă școală geomorfologică română.

Unele lucrări nu mai au valabilitate azi (ipotezele emise în ele fiind infirmate de teorii și descoperiri moderne), iar altele a lăsat să se strecoare în lucrările sale amprenta geopoliticii.

A fost membru corespondent al Academiei Române (31 mai 1935), membru titular al Academiei de științe București, membru al Societății regale de geografie, președinte de onoare al Societății geografice "Dimitrie Cantemir" din Iași al cărui inițiator a fost în 1932 conducând între 1937-1943 revista acelei societăți "Lucrările Societății Geografice <<Dimitrie Cantemir>>" (1936-1941).

Secția de geografie pe care a creat-o la Iași, a dotat-o cu o bogată fototecă, o bibliotecă valoroasă, aparatură pentru lucrări de laborator și de teren, cu un depozit de planșe murale și topografice.

A efectuat numeroase documentări de teren, împreună cu studenții și colaboratorii săi, dintre care, pe cei mai buni, i-a trimis la Paris, pentru specializare.

În 1939 a ținut conferințe publice pentru învățători. Preocupat de predarea Geografiei în licee, a editat manuale de liceu.

Începând din 1944 a participat la organizarea și desfășurarea

activităților *Institutului de cercetări geografice din România*.

Sub conducerea sa s-au elaborat mai multe teze de doctorat.

Încetează din viață la 26 iunie 1954.

OPERA

1. "Note sur une crâne de *Rhinoceros leptorhinus*", "Bulletin de la Séction scientifique de l'Académie Roumaine", nr. 4, 1911-1912, Bucurest.

2. "Faits nouveaux pour la détermination de l'âge des argiles bassales du plateau Moldova", "Annales scientifique de l'Université de Iassy", tome VIII, 1914, Iași.

3. "Aceratherium austriacum Péters, en Roumanie", ibidem.

4. "Note sur les plantes fossiles des couches pliocènes du plateau moldave", ibidem, Iași, 1916.

5. "Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc", Anuarul Institutului Geologic al României", vol. IX, 1915-1920, Buc., teză de doctorat (1918).

6. "O schiță morfologică a Podișului sarmatic în Moldova", Bul. Soc. rom. de geogr.", XXXIX, 1920, Buc., și în "Ann. Sci. de l'Univ. de Iassy", vol. X, 1924.

7. "Formes caractéristiques dans la morphologie du plateau moldave", "Ann. sci. de l'Univ. de Iassy", XI, 1921, Iași.

8. "Munții Apuseni", București, Biblioteca "Cunoștinți folositoare", seria C, "Din lumea largă", nr. 3, 1922.

9. "Regiunea Codrilor Bâcului față de Podișul sarmatic moldovenesc", "Bul. Soc. rom. de geogr.", XII, 1925, Buc.

10. "Lecțiuni de geografie fizică. Atmosfera", curs litografiat, Iași, 1927.

11. "Asupra liniei tectonice bento-baltice", prezentată la Congresul profesorilor de geografie din România, Tulcea și Ismail, 20-24 mai 1928.

12. Relieful regiunii subcarpatice din districtele Neamț și Bacău", "Bul. Soc. rom. de geogr.", t. L, 1931, Buc., p. 5-113.

13. "Quelques considération géomorphologiques sur la forage de Vaslui", "Ann. sci. de l'Univ. de Iassy", XVII, 1931, Iași, p. 472-480.

14. "Câteva date geografice asupra văii și a băilor Slănicului Moldovei", Rev. med. - chir. a Soc. de medici și naturaliști din Iași", XLIII, 1, 1932.

15. "Câteva observații geomorfologice asupra Văii Nistrului"

conf. ținută la Filiala Chișinău a Soc. rom. de geografie, la 8 mai 1932.

16. "Lecțiuni de geografie fizică. Morfologia terestră", curs litografiat, Iași, 1933.

17. "Considerațiuni geopolitice asupra Statului Român", Iași, 1939.

18. "Omagiu prof. Simion Mehedinți la despărțirea sa de catedră", "Lucrările Soc. de geogr. <<D. Cantemir>>, vol. II, Iași, 1939.

19. "Unele probleme privind relieful Carpaților Orientali Moldovenesti", com. la Congr. prof. de geogr. din România, Piatra Neamț, 18-22 mai 1940.

20. "Relieful Coastei Iașilor și problemele pe care le ridică sub raport geomorfologic și antropogeografic", "Lucr. Soc de geogr. <<D. Cantemir>>, vol. III, Iași, 1941.

21. "Geneza, evoluția și aspectele de relief ale Podișului Transilvaniei", Rev. št. <<V. Adamachi>>, XXXI, 1-2, Iași, 1945.

22. "Geograful George Vâlsan, omul și opera", conferință ținută, cu ocazia a 10 ani de la moartea lui George Vâlsan, la Institutul de cercetări geografice a României, Filiala Iași, la 5 august 1945.

23. "Considerațiuni geomorfologice asupra unui sector al văii râului Siret", ibidem, la 26 august 1945.

24. "Observațiuni asupra regiunii subcarpatice externe și o încercare de împărțire a ei", ibidem, la 9 aprilie 1946.

25. "Zona submontană carpatică internă", ibidem, 26 mai 1946.

26. "Influențe criptotectonice în evoluția morfologică a Podișului moldovenesc", ibidem, 3 noiembrie 1946.

27. "Evoluția geografiei la Români în cadrul Geografiei ca știință", ibidem, 30 martie 1947.

28. "Diverse aspecte ale problemei platformelor de eroziune din România", ibidem, 25 ianuarie 1948.

29. "Locul lui Emil Racoviță în știința românească și mondială", ibidem, 8 februarie 1948.

30. Geologul Ion Atanasiu. Omul și opera", ibidem, 15 mai 1949.

31. "Evoluția reliefului în masivul Bistriței moldovenesti", "Rev. št. <<V. Adamachi>>, XXXV, 1-2, 1949, Iași.

32. "Moldova în cadrul geografiei fizice a Republicii Populare Române", introducere la lucrarea "Geografia comparată a Moldovei", dactilografiată, 278 p., cu profile, schițe panoramice și hărți (lucrarea s-a pierdut, necunoscându-se persoana în posesia

cărui se află) f.a.

33-40. Manuale de geografie pentru licee și școli comerciale, pentru clasele I-VIII, în colaborare, Buc., 1935 și urm.

41. "Profesorul Ion Simionescu", "Natura", 34, 1, ian. 1945, p. 34-38.

42. "Sur les plantes fossiles des couches pliocènes du plateau Moldave", "Ann. Sci de l'Univ. de Jassy", tome X, 1916.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Ed. Cugetarea, Buc., 1940, p. 258; Gh. Năstase: "Note și informații", în Rev. "V. Adamachi", nr. 1, 1941; Iancu Mihai: "Geograful fizician Mihai David", "Natura", 2, martie-aprilie 1966, p. 40-49; xxx: "Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași. 1860-1960", vol. II, Buc., 1960, p. 180-181; xxx: "Dicționar enciclopedic român", vol. II, D-J, Ed. Pol., Buc., 1964, p. 22; Gugiuman, I.: "Geograful Mihai David", "Terra", I, (XXI), 2, martie - aprilie 1969, p. 90-91; Bologa, V.L. și alții: "Istoria medicinei românești", Ed. Med., Buc., 1972, p. 506, 507; Maștei Ionel: "Personalități ieșene", vol. I, Omagiu, Iași, 1972, p. 205-206; "Arhivele Universității Iași", Registru de procese verbale ale ședințelor Senatului Universitar procesele verbale nr. 18 și 19 din anul școlar 1921-1922; Năstase, G.: "Note și informații", "Rev. Șt. V. Adamachi", Iași, 1, 1941; Neagoe, Stelian: "Triumful rațiunii împotriva violenței", Iași, Ed. Junimea, 1977, p. 161-162, 180, 185, 188, 302, 326; "Personalități ale Științelor naturii și tehnicii. Dicționar", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1982, p. 130.

DEDIU, CONSTANTIN I.

S-a născut la 1 august 1883 în comuna Pungești, județul Vaslui.

Deși era un autodidact, colabora cu articole și povestiri la revistele pentru săteni.

Din 1908 a fost funcționar la Vama Poștei din București, după care a funcționat la Teatrul Național din Capitală (din 1911).

BIBLIOGRAFIE

- "Moartea voinicului de mână păcătosului", dramă în trei acte, București, 1936.

- "O dragoste înmormântată", 1939.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. *Cugetarea*, 1940, p. 260.

DRAGU, TEODOR

“Născut în 1848, în comuna Zăpodeni, județul Vaslui.

Inginer și inventator. Studii la *Academia Mihăileană* (1863-1871)/ unul dintre cei 19 colegi de clasă /. Inginer diplomat al *Scolii centrale de arte și meserii* din Paris (1876). Practică și specializarea la Paris până în 1878. M/embru/ fondator al *Societății politehnice* (1881) și președinte (1915-1919). Șef al Serviciului de ateliere și material rulant al căilor ferate române (1886).

Prof. de construcții, de mașini și mașini de abur (1880-1915) la Școala națională de poduri și șosele.

A participat împreună cu A/nghel / Saligny la cel de al IV-lea Congres al drumurilor de fier, care a avut loc în 1892 la St. Petersburg, iar în 1905 la cel de la Washington.

Intemeietor al ingineriei mecanice în România. Constructor al mai multor tipuri de încălzire a trenurilor cu abur. A introdus la căile ferate române sistemul de locomotive cu abur luat de la locomotive (1887) iar în 1892/ a introdus/ frâna automată cu aer comprimat sistem Westinhouse. Inițiator al utilizării în țară a locomotivelor care funcționau cu combustibil lichid, inventând în acest scop un injector cu păcură pentru focarele cazanelor, perfecționat de specialiștii englezi, după primul război mondial.

A încetat din viață în 1925.

BIBLIOGRAFIE

- “Locomotivele tender și locomotivele cu tender deosebit, comparate din punct de vedere al aplicațiilor lor pe căile secundare în lărgime normală”, în “Bul. Soc. Polit”, anul II, nr. 1, 1886.

- “Description des installations et des appareils en usage aux chemins de fer de l'état roumain pour l'emploi des résidus de pétrol au chauffage des locomotives” (memoriu prezentat la “Congresul internațional de petrol”, București, 1907).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

- B. Popa, T. Mihăilescu: “Inginerul Theodor Dragu”, în revista “Căilor Ferate Române”, nr. 9, 1971.

- Teodosia Operescu: “Dragu Teodor”, în vol. “Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii”, Buc., Ed. Șt. și Enciclop., 1982, p. 138-139” (medalion pe care l-am reprodus aici, în întregime).

DUMITRESCU, ANGELA

“S-a născut la 11 septembrie 1918 în comuna Rafaila, județul Vaslui. După ce absolvă cursul inferior (gimnaziul) unui liceu din Râmnicu-Vâlcea (1930-1934), își întrerupe studiile secundare timp de 11 ani, reluându-le la Craiova (1945-1947).

A absolvit cursurile *Institutului de 2 ani de Pedagogie*, la Timișoara, după care a devenit învățătoare în comuna Vădăstrița din județul Olt, începând din anul 1950.

Îndrăgind folclorul a început să culeagă doine, balade, cântece populare vechi, basme populare, unele din ele cu ajutorul elevilor claselor la care predă (Școala generală nr. 1 din Vădăstrița (Vâlcea).

În prima ei carte editată a inclus 60 de balade din Dăbuleni (Dolj), Vădăstrița, Urzica, Izbiceni, Ștefan cel Mare (jud. Olt) etc., precum și din apropierea Corabiei.

Prin fișele pe care le-a introdus în prima ei publicație (14 la număr), se permite <<formularea unor concluzii privind starea actuală /1979/ și tendințele de evoluție ale cântecelor bătrânești din regiune/>>¹⁾

BIBLIOGRAFIE

- “N-ai auzit d-un Jian, d-un haiduc craiovean”, “Balade oltenesti, Cu o prefata de C.S. Nicolăescu - Plopșor, Craiova, Casa Regională a Creației Populare, 1967, 320 p.

- “Dorule, dor”, Culegere de doine și cântece populare vechi din județul Olt, Slatina, Casa Creației Populare a Județului Olt, 1969, 286p.

- “Cântă Oltul cântec nou”, Culegere de cântece noi realizată cu sprijinul pionierilor și școlarilor, Consiliul Județean Olt al Organizației Pionierilor, Pitești, Întreprinderea Poligrafică Argeș, 1970, 83 p (în colaborare cu Marin Stanca).

- “Ieși, papucule, de sub pat”, București, Ed. Ion Creangă, 1970, 88p.

- “Gălbior de lângă soare”, Basme populare culese de membrii Cercului Micii folcloriști, de la Școala generală nr. 1, din comuna Vădăstrița, jud. Olt și repovestite de..., București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1971, 292 p.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

I/on/ D/atcu/: “Dumitrașcu Angela”, în vol. “Dicționarul folcloriștilor. Folclorul literar românesc”, de Iordan Datcu și S.C. Stroescu, Buc, Ed. St. și Enciclop., 1979, p. 181.

¹⁾ Din bibliografia de referință de mai sus.

EVLOGHIE, DASCĂLUL

(Ioan Bantăș)

1705-1772 (?)

Cărturar

“Dacă deasupra părinților și a anului morții lui Evloghie Dascălul, păreri exprimate de specialiști sunt încă divergente, meritele lui ca bun traducător și profesor sunt unanim recunoscute.

Se pare că el a fost fiul Sofiei, fiica lui Artemie Bantăș din Bereasa/ sat aparținând comunei Dănești/ și că a emigrat în Rusia împreună cu părinții săi (1711), urmându-l pe Dimitrie Cantemir cu care se înrudea dinspre mamă.

Prenumele său era Ioan, dar călugărindu-se, probabil încă din Rusia, a luat numele monahal de Evloghie. Tot în timpul emigrației și-a însușit o temeinică cultură slavonă care l-a impus ca un însemnat cărturar.

Reîntors în Moldova, la mijlocul secolului al XVII-lea, Evloghie a fost numit *dascăl de slovenie* la Școala domnească din Iași, întemeiată de Nicolae Mavrodordat, în 1714.

Activitatea sa ca dascăl și psalt (profesor de muzică) este cuprins între 1755 și 1767, când a predat scrierea și citirea în limba slavonă și limba română, gramatica slavonă, caligrafia și cântarea bisericească. În același timp a desfășurat o prodigioasă activitate de traducător din limba slavonă în limba română. După Nicolae Iorga <<supt îngrijirea lui Evloghie dascăl la școala domnească din Iași, unul dintre cei din urmă reprezentanți ai vechii slavonești stăpânitoare>> s-au tradus și tipărit: un *Antologhion*, un *Apostol* (1756), un *Catavasier* (1778), un *Ceaslov* (1763, a doua ediție 1759), un *Molitvenic* (1764) precum și patru *Psaltiri* (1752, 1757, 1766 și 1782) folosite și în școlile laice ca manual școlar. El a mai tradus în 1758 *Viețile sfinților*, dar aceste volume <<frumos caligrafiate de Gheorghe fiul lui Evloghie, nu văzură niciodată lumina>>.

Tot lui Evloghie dascălul îi datorăm și traducerea unui important număr de documente. Suretele întocmite, pun în evidență că el poseda temeinice cunoștințe de paleontologie slavonă.

Cărturar de înaltă ținută pentru vremea sa, patriot recunoscut, Evloghie dascălul, a contribuit efectiv la răspândirea scrisului în limba română și la părăsirea limbii slavone.”¹⁾

1) reprodus din Neculai N. Maței și Constantin Gh. Radu: “Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui”, “Căminul cultural Dănești, 1981, p. 43-44.

FĂLCOIANU, MIHAIL A.

Născut la 4 februarie 1884 în comuna Pungești, județul Vaslui, unde a urmat cursurile școlii primare. În Vaslui a urmat cursul inferior al gimnaziului local, iar cursul superior se pare că l-a absolvit la *Liceul Național* ieșean.

A studiat, în continuare, la *Școala superioară de medicină veterinară* din București, pe care o absolvă în 1911. Doctoratul l-a susținut în 1911 la Milano.

Imediat a fost numit șef al Clinicii de patologie medicală (1911-1920).

Intrând în învățământul superior a străbătut toate etapele ierarhice devenind mai întâi profesor suplinitor la catedra de Obstetrică și Medicină operatorie a *Școlii superioare de medicină veterinară* din București (1920-1927), apoi profesor titular al aceleiași catedre (1927-1947).

A condus Secția de igienă a *Institutului de cercetări zootehnice* între anii 1936-1938.

“A reorganizat și modernizat învățământul clinic veterinar de obstetrică, ginecologie și medicină operatorie la noi în țară. În domeniul afecțiunilor obstetricale și ginecologice a realizat studii privind diferitele poziții de prezentare a fătului, a caracterizat clinic o serie de distocii la mai multe specii animale, experimentând diverse metode de remediere.

A pus la punct tehnici de embriotomie și a impus viziunea unui tratament obligatoriu pre și post operator.

O contribuție deosebită a constituit-o studiul aprofundat al gestației (inclusiv fiziologia și fiziopatologia) cu precizarea unor metode precoce de diagnostic (mai ales la vacă, iapă și oaie) foarte utile practicii. A imaginat metode operatorii și histerectomie la camasiere (în colaborare cu M. Mihăilescu, 1922) și de tratament chirurgical în eventrații, inclusiv la cal. A introdus însămănțărilor artificiale din țara noastră la oaie, vacă și iapă, contribuind la creșterea spectaculoasă a prolificității, cât și la profilaxia unor boli care se transmiteau pe cale genitală (vaginitele granuloase, trichomonoza, durina etc.)”¹⁾

A încetat din viață în București, la 29 noiembrie 1951.

BIBLIOGRAFIE

- "Cercetări/.../", teză, București, 1911.
- "Hysterectomie abdominală la cătea și scroafă", 1920, în colab.
- "Operația lui Williams", 1920, în colab.
- "Le diagnosi precoce delle gravidanza nella vacca", în "La Clinica Veterinara", Milano, nr. 14, 1922.
- "Cercetări asupra avortului infecțios al vacilor", 1923, în colaborare.
- "Două cazuri/.../", f.a., în colab.
- "Rachistovainizarea/.../", f.a., în colab.
- "Sur le diagnostic précoce de la gestation chez le jument", 1947, în colaborare cu V. Zinca.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*, Buc., Ed. Cugetarea, Georgescu - Delafras, 1940, p. 314.

"R. Iftimovici: "Fălcoianu Mihail", în vol. "Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii. Dicționar" Buc., Ed. Șt. și Enciclop, 1982, p. 148-149 (medalion din care am citat mai sus).

FRIMU, IOAN C.

S-a născut la 4/16 octombrie 1871 în satul Bîrzești, comuna Ștefan cel Mare, județul Vaslui. În 1878 se înscrie la școala primară din sat, unde frecventează doi ani.

Tatăl său, murind în 1883, crează în familia Frimu o situație gravă, privind posibilitățile materiale. Astfel, Ioan, unul din ~~trei~~ cei trei copii rămași în urma decedatului, pleacă în 1883 să-și câștige existența în Huși, Vaslui și Iași.

După ce-și satisface stagiul militar la Vaslui, vine în București unde se angajează muncitor la fabrica de tâmplărie "Rozanu" Aici ia legătura cu cercurile muncitorești-socialiste, intrând în viața politică.

La începutul anului 1898 a fost ales casier al *Clubului muncitorilor* din Bârlad, de curând reorganizat. În același an, între 7-9 aprilie, participă ca delegat al județului Vaslui la cel de al V-lea Congres al PSDMR care se amână pentru 27-29 iunie 1899, fiind ales în comisia de conducere a ziarului "Lumea nouă", care apare, în serie nouă (a III-a), la 11 iunie 1899.

Începe să organizeze la București mici cercuri culturale. Devine secretar-casier al Clubului muncitoresc unde se instruiește neconținut în biblioteca clubului.

La 14 mai 1900 devine casier al Clubului muncitorilor din București. Ține conferințe, scrie articole în ziarele socialiste ale vremii în care răspunde de "Poșta redacției".

În 1901 se căsătorește cu muncitoarea croitoreasă Rozalia Frimu (1881-1949) originară din Transilvania. Soția sa i-a rămas devotată până la moarte și a fost o ilegalistă, alături de soțul ei.

I.C. Frimu este numit administratorul revistei "România muncitoare" care a apărut între 1 ianuarie - 9 iunie 1902.

Scoate două gazete ocazionale "Întâi Mai" și "Jos despotismul".

Odată cu reapariția ziarului "România muncitoare", la 1 martie 1905, activează în cadrul Cercului muncitoresc cu același nume, unde devine președinte al comisiei de redactarea statutului și regulamentului unui sindicat al muncitorilor tâmplari, pe care dorea să-l înființeze.

A fost preocupat de obținerea de pașapoarte și plasarea la lucru a emigranților revoluționari ruși.

A participat la prima conferință a sindicatelor și cercurilor socialiste din România (13-15 august 1906).

Combate opiniile nerealiste exprimate de către Cercul de studii sociale din Iași și "demască" rolul jucat de către corporații.

Ține numeroase conferințe pe teme foarte variate, călătorește foarte mult prin țară, ia parte la crearea primului sindicat din Turnu Severin, a sindicatului tâmplarilor din Câmpina, publică materiale politice foarte numeroase.

La sfârșitul anului 1906 ia parte, ca delegat al Cercului "România muncitoare", la cel de al II-lea Congres al secției române al P.S. D. din Ungaria, care s-a ținut la Timișoara.

Ia atitudine față de opresiunile asupra țăranilor în răscoalele din 1907, se ridică împotriva diversiunii antisemite.

Între 29 iunie - 1 iulie 1907 participă la cea de a II-a conferință pe țară a sindicatelor și cercurilor socialiste, unde a și fost ales președinte al conferinței. La acest congres, creindu-se "Uniunea socialistă", I.C. Frimu este ales președinte al ei (5 sept. 1907) și intră în comitetul de redacție al "României muncitoare"

Apără presa muncitorească în cadrul celei de-a III-a Conferințe a sindicatelor și cercurilor socialiste (Buc. 6-7 ianuarie 1908). La această conferință I.C. Frimu este ales în Comitetul Central al "Uniunii socialiste din România"

Participă la organizarea tineretului muncitor, ia parte la adunările muncitorești și la conferințele Clubului social-democrat din București, Ploiești, Galați, la "Cercul ucenicilor" organizat pe lângă "România muncitoare", care, în 1909, se contopește cu "Cercul artistic" al aceluiași ziar, luând numele de "Cercul cultural al tinerimii".

La 31 ianuarie 1910 participă la Congresul de reconstituire al P.S.D. din România în al cărui comitet executiv intră.

Inaugurează în 1910 cooperativa tipografică "Poporul", iar la 23 septembrie 1910 înființează o școală de propagandiști cu o durată de 3 luni.

Candidează, în 1911, la alegerile de deputați în Colegiul II de Cameră din Ploiești, din partea PSD, alături de N. D. Cocea, Gheorghe Cristescu, M. Gh. Bujor.

În anii 1911 și 1912 întreține strânse legături cu mișcarea muncitorească din Transilvania.

Între 29 iunie - 1 iulie 1912 participă la Congresul al II-lea al P.S.D. la Congresul al IV-lea al Uniunii Generale a Sindicatelor.

A luat atitudine față de războiul româno-bulgar din 1913.

Face turnee prin țară ținând conferințe politice, organizând cluburile și organizațiile muncitorești.

Imediat după izbucnirea primului război mondial, denunță "caracterul imperialist" al lui, în cadrul Congresului extraordinar al PSDR și al Sindicatelor Unite, ținut la 10 august 1914.

Critică și "demască" Biroul socialist internațional, în cadrul Conferinței socialiste interbalcanice, din iulie 1915, în București.

În toamna aceluiași an organizează lucrările celui de al IV-lea Congres al P.S.D.R.

Intrarea României în primul război mondial îl surprinde în Moldova unde este mobilizat la un spital. Trece în București, sub ocupația germană, organizând în Capitală și în alte orașe, comitete ilegale de luptă contra ocupanților.

Între 5-12 septembrie 1917 participă la Conferința socialistă de la Stockholm.

În vara anului 1918 îi moare mama, la doi ani după moartea unicului său fiu adoptiv, Paul Frimu.

Organizează marea demonstrație muncitorească din București de la 13 decembrie 1918, motiv pentru care siguranța statului îl arestează la 25 ianuarie 1919, îl judecă, îl condamnă și îl închide la Văcărești, unde din cauza greutăților îndurate în timpul războiului, din cauza tratamentului inuman la care a fost supus de către poliție în timpul arestării sale, debilitat fizicește, se îmbolnăvește, contactând tifos exantematic.

Pentru a nu muri în închisoare este transferat la spitalul Colentina unde moare după câteva ore în seara zilei de 6/19 februarie 1919 și îngropat la cimitirul "Sf. Vineri" în ziua de 9/22 februarie 1919.

Sub semnăturile lui I.C. Frimu, i.c.f., f.i.c., a colaborat la următoarele periodice: "Adevărul", "Calendarul muncii" pe anii 1909, 1912, 1916, "Facla", "Independența tipografică", "Întâi Mai", "Jos despotismul", "Lumea nouă", "Lupta zilnică", "Munca", "România muncitoare", "Viața socială", "Vrem legalitate", Galați.

ARTICOLE

1. "O lege reacționară", "Munca", 36, 25 oct. 1892.
2. "Datoria noastră", "Lumea nouă", 19, 28 martie 1899 și în

volumul "Petreanu, N. și Baran, D.: *I.C. Frimu*", Ed. pol., Buc., 1969, p. 117-118.

3. "Să ne dăm seama", ibidem, 21, 11 apr. 1899 și în vol. citat, p. 118-120.

4. "În lături!", ibidem, 21, 11 apr. 1899 și în vol. citat, p. 118-120.

5. "Zece Mai", ibidem, 26, 16 mai 1899.

6. "Mincinoșii", ibidem, 28, 30 mai 1899.

7. "E ura de clasă!", ibidem, 31, 20 iunie 1899.

8. "Mergem înainte!", ibidem, 2, 18 iulie 1899.

9. "Nu, n-avea teamă!", ibidem, 8, 29 august 1899.

10. "Cu puteri noi", ibidem, 18, 7 noiembrie 1899.

11. "Sîntem singuri ?", ibidem, 33, 27 febr. 1900.

12. "Consecvență politică", ibidem, 34, 5 martie 1900.

13. "Pastele muncitorimei", ibidem, 39, 9 apr. 1900.

14. "Robilor de veacuri", ibidem, 41, 23 apr. 1900.

15. "Mișcarea meseriașilor", ibidem, 49, 25 iunie 1900.

16. "1 Mai" în "Întâi Mai", număr unic, 1 Mai, 1904.

17. "Decizii arbitrare ale *Camerei de meserii*", "Rom. munc.", 5, 3, apr. 1905.

18. "De la fabrica Ganea", ibidem, 6, 10 apr. 1905.

19. "Ziua noastră", ibidem, 7, 18 apr. 1905.

20. "Dispersați", ibidem, 31, 2 oct. 1905.

21. "Ce ne desparte", ibidem, 34, 23 oct. 1905.

22. "O constatare", ibidem, 45, 8 ian. 1906.

23. "Cum să aplicăm regulamentele de ateliere", ibidem, 7, 16-23 apr. 1906.

24. "Întrunirea din Turnu Severin. Situația din șantier", ibidem, 10, 7-14 mai 1906.

25. "Exploatarea românească de la fabrica <<Progresul>> din Ploiești", ibidem, 32, 8-15 oct. 1906.

26. "Tâmplarii", ibidem, 42, 17-24 dec. 1906.

27. "Cerem legalitate", ibidem, 4, 25 martie 1907.

28. "Cum să luptăm pentru cauză", ibidem, 8, 22-29 apr. 1907.

29. "Din luptele muncitorilor tâmplari", ibidem.

30. "Asupra conferinței", ibidem, 15, 10-17 iunie 1907.

31. "Drepturi constituționale", ibidem, 37, 11-18 nov. 1907.

32. "Aceeși tactică", ibidem, 39, 25 nov. 1907 și în vol. *I.C. Frimu* de N. Petreanu și D. Baran, Buc., Ed. Politică, 1969, p. 173-175.

33. "O hotărâre de asanare", ibidem, 40, 2-9 decembrie 1907.
34. "Societatea corporației tâmplarilor", ibidem.
35. "Ce citesc muncitorii", ibidem, 47, 22-27 ian. 1908.
36. "Ce datorăm liberalilor", "Vrem legalitate" (Galați), 1, 6 febr. 1908.
37. "Șefi ieri, căderi azi", ibidem, 2, 15 febr. 1908.
38. "Sindicatul și corporația tâmplarilor", "Rom. munc.", 7, 13 -20 apr. 1908.
39. "Agitația lucrătorilor tâmplari", ibidem, 10, 4-11 mai 1908.
40. "Lucrătorii și statul", ibidem, 12, 18-25 mai 1908.
41. "Anchetele muncitorești. Fabrica de postav <<Azuga>>, ibidem, 42, 9 oct. 1908.
42. "Dreptul la vot", ibidem.
43. "Anchete muncitorești. Fabrica de mobilă <<Azuga>>, ibidem, 42, 9 oct. 1908.
44. "Starea de fapt și starea de drept", ibidem, 57, 30 nov. 1908.
45. "Robia în fabrici", "Calendarul muncii pe anul 1909", p. 44-46.
46. "O zi", "Rom. munc.", 71, 25 ian. 1909.
47. "Despre socialism și roadele sale. Un răspuns domnului Petrescu - Comnen. Conferință ținută la Cercul <<România muncitoare>>, ibidem, 80, 26 febr. 1909.
48. "Lipsa dreptului de vot", ibidem, 25, 28 mai 1909.
49. "După 60 de ani de muncă", "Independența tipografică", 7, 3 oct. 1909.
50. "Un protest demn", "Rom.munc.", 64, 11 oct. 1909.
51. "Partea civilă în procesul nostru", ibidem, 81, 26 nov. 1909.
52. "Cuvânt de deschidere la Congresul de reconstituire a Partidului Social-Democrat", ibidem, 99-100, 7 febr. 1910.
53. "Accidente muncii, legislație, asigurări", ibidem, 10, 4 apr. 1910, și în vol. "I. C. Frimu", Buc., Ed. Politică, 1969, p. 226-227.
54. "Din pragul închisorii", ibidem, 22, 23 mai 1910.
55. "Legi numai pentru muncitori", ibidem, 41, 29 iulie 1910.
56. "O lecție de propagandă", "Calendarul muncii pe anul 1912", "Cercul de editură socialistă", Buc., 1911.
57. "Datoria democrației", "Facla", 2, 8 ian. 1911, p. 28-29.
58. "Dizidența sindicalistă este o manoperă guvernamentală", "Adevărul", 5 mai 1911.
59. "Prăbușirea firmei Paraschivescu-Neagu", "Rom. munc.", 53, 11 sept. 1911.

60. "Congresul viilor", ibidem, 39,41, 42, din 6, 20, 27 mai 1912.
61. "Inundațiile din Ploiești", ibidem, 89, 15 nov. 1912.
62. "Societățile de ajutor", ibidem, 97, 26 nov. 1913.
63. "Partidul social-democrat din România. Către toți tovarășii comuniști, ibidem, 10, 7 febr. 1913.
64. "Casele de ajutor", ibidem, 1, 5 ian. 1914.
65. "Cuvântare la înmormântarea lui Ștefan Gheorghiu", ibidem, 27, 11 martie 1914.
64. "O ochire asupra vechii mișcări socialiste din România", "Calendarul muncii pe anul 1916", Cercul de editură socialistă, Buc., 1915, p. 44-49.
65. "Tâmplarii și lipsa de lucru", "Lupta zilnică", 70, 28 martie 1915.
66. "Puterea presei", ibidem, 238, 12 oct. 1915.
67. "Voicu Andreiescu", ibidem, 244, 18 oct. 1915.
68. "Cuvântare la întrunirea din sala Dacia", "Adevărul", 10513, 17 iunie 1916.
69. (Ultima scrisoare adresată tovarășilor săi înainte de a fi trimis la spital de la închisoarea Văcărești), în vol. "Petreanu, N. și Naran, D.; I.C. Frimu, Ed. pol., Buc., 1969, p. 283.
70. "Din nedreptățile mecanicilor agricoli", ibidem, p. 254-255.
71. "Corporație și syndicate", "Calendarul Muncii", Buc., Tip. Speranța, 1907, p. 131-135.
72. "Din mizeriile muncitorilor", ibidem, 1910, p. 84-89.
73. "O lecție de propagandă", ibidem, VI, 1912, p. 90-93.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "România muncitoare", 29, din 16/23 sept. 1907; Cocea, N.D., în I.C. Frimu în viziunea contemporanilor", "Facla", II, 12 febr. 1911, p. 96; xxx, articol în "Izbânda", 98, 9 febr. 1919; Dobrogeanu Gherea, C.: "I. C. Frimu", în "Socialismul", 33, 19 febr. 1920; Brătfăleanu, Victor: "25 Jahre Arbeiterbewegung in Reschitza 1903-1928", Reșița, 1929, p. 27; Atanasiu, I.C.: "Pagini din istoria contemporană a României. 1881-1916)", "Mișcarea socialistă 1881-1900", I, Ed. Adevărul, Buc., 1932; Moscovici, Ilie: "Pagini alese", Buc., P.S.D., 1946, 48 p.; xxx: "Documente din mișcarea muncitorească 1872-1916", Ed. C.G.M., Buc., 1947, ed. a II-a completată, p. 338-340; Lazăreanu, B.: "I. C. Frimu", Edit.

C.G.M. Buc., 1948, 28 p.; "O scrisoare a lui V. I. Lenin adresată lui I.C. Frimu", "An. Inst. de ist. a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.", 1, 1957, p. 89-92; "Patruzeci de ani de la luptele din 13 decembrie. 1918-1958", f.e., Buc., 1958, p. 144; Galaction, Gala: "La mormântul lui I.C. Frimu", în "Opere alese", vol. II, E.P.L., Buc., 1961, p. 375-379; Tudoran, Georgeta: "Luptele muncitorilor de la Galați din 13 iunie 1916 și acțiunile de solidarizare din București și din țară", în vol. "Din istoria luptelor greviste ale proletariatului din România", Ed. Pol., Buc., 1962, p. 80; Munteanu, Nora: "Greva generală din Galați din iunie 1907", ibidem, p. 40; Iacos, Ion: "Greva generală a lucrătorilor tipografi din București (iulie-august 1910); ibidem, p. 62; Academia R.P. Române: "Dicționar enciclopedic român", vol. II, D-J, Ed. Pol., Buc., 1964, p. 467; xxx: "Documente din istoria mișcării muncitorești din România. 1916-1921", Ed. Politică, Buc., 1966, p. 3, 35, 121, 126, 163, 164, 187, 256, 291; Iorga, N.: "I. C. Frimu", în "Oameni cari au fost", E.P.L., Buc., 1967, vol. II, p. 165; Drăgan, N.: "Un simbol al devotamentului față de clauza clasei muncitoare. 50 de ani de la moartea lui I.C. Frimu", în "Scânteia", 38, 2 febr. 1968, p. 2; Felea, I.: "Un om de seamă. I.C. Frimu", "Mag. ist", III, 2 (23), febr. 1969, p. 70, 72; Sbîrna, Gh.: "Un element conducător al proletariatului. 50 de ani de la moartea lui I.C. Frimu", "Scânteia tineretului", 25, nr. 6133, 6 febr. 1969, p. 2; Petreanu, N și Baran, D: "I. C. Frimu. Studii și antologie", Ed. Pol., Buc., 1969, XVI + 288 p; Ignat, Petru: "Un luptător devotat pentru socialism, pentru fericirea poporului. O jumătate de veac de la moartea lui I.C. Frimu", în "Munca", 25, nr. 6604, 6 febr. 1969, p. 4; Felea, I.: "I.C. Frimu. 50 de ani de la moartea lui", "Albina", 72, nr. 6, 6 febr. 1969, p. 6; Capreanu, P.: "I. C. Frimu", în "Cronica", 4, nr. 6-8, febr. 1969, p. 10; Ceaușescu, N.: "P.C.R. continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor muncitorești și socialiste din România", Ed. Pol., Buc., 1969, p. 19; xxx: "Militanți de frunte ai mișcării muncitorești: I.C. Frimu", "Tânărul leninist", 10 oct. 1970, p. 55-57; Stan, Valeria, Tănăsescu Florian, Ștefan Marian: "1871-1971. Am iubit și admirat pe cel ce se chema I.C. Frimu", "Mag. ist." V, 10 (55) oct. 1971, p. 2-6; Rabinovici, Herbert: "I.C. Frimu la Timișoara în anul 1906. Istorie-document", "Orizont", Timișoara, XXIII, 28, 9 oct. 1972, p. 9; Rusenescu, M.: "Centenaire de la naissance du combattant révolutionnaire I.C. Frimu (1 oct. 1971)", "Revue roumaine d'histoire", XI, 2, mars-avril 1972, p. 361-365;

“Calenadrul Muncei”, Buc., Ed. Adevărul, 1908, p. 70 (foto); “Fapte mai importante din ultimul an al mișcării”, ibidem, Buc., Tip. “Speranța”, 1910, p. 97-103; “Polemici. Găinărie”, “Facla”, I, 13, 5 iunie 1910, p. 211; “Polemici. Frimu - Cantacuzino”, ibidem, I, 30, 2 oct. 1910, p. 64; “Polemici. D. Frimu ce păzește?”, ibidem, I, 31, 9 oct. 1910, p. 78; T.D.: “Paștile unui social-democrat. Printre burghezi. Ministerul Cocea-Frimu. Cum combate *Conservatorul* pe socialiști”, ibidem, II, 14, 2 apr. 1911, p. 249-251; “Polemici. Indulgență”, ibidem, II, 24, 11 iunie 1911, p. 418; “Calendarul Minervei”, Buc., Ed. Minerva, VI, 1912, p. 100; “I.C. Frimu în viziunea contemporanilor săi”, de N. Iorga, în “Iașul socialist”, din 28 febr. 1920; “O scrisoare a lui V. I. Lenin adresată lui I.C. Frimu. Documente”, “Analele Inst. de Ist. a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.”, 1, 1956, p. 89-92; Mihai, Dogaru: “I.C. Frimu (1871-1919)”, “Clubul”, 9 sept. 1966, p. 29; Ion Ilincioiu: Un militant de frunte al mișcării muncitorești din România. 95 de ani de la nașterea lui I.C. Frimu”, “Sc. tin.”, XXII, 5404, 4 oct. 1966, p. 2; Petru, Ignat: 95 de ani de la nașterea lui Ioan C. Frimu. O figură luminoasă a mișcării muncitorești din România”, “Munca”, XXII, 5880, 6 oct. 1966 și în “Munkásélet”, 494, 8 okt 1966, p. 4; I. Ilincioiu: “I. C. Frimu (1871-1919)”, “An. Inst. șt. ist. soc. P.C.R.”, XII, 6 noiembrie - dec. 1966, p. 133-139; Mariana Pârvulescu: “Cincizeci de ani de la moartea lui I.C. Frimu”, “Rom. lib.”, XXVII, 7557, 6 febr. 1969, p. 2; A/ugustin D/eac/: “A româniiai munkásmozgalom kimagarló alakja 50 éve halt meg Ioan C. Frimu”, “Előre”, XXIII, 6613, 7 febr. 1969, p. 6; “Fünfzig Jahre seit dem Tod I.C. Frimus”, “Neur Wegg”, XXI, 6148, 7 febr. 1969, p. 2; “Adunarea consacrată comemorării a 50 de ani de la moartea lui I.C. Frimu”, “Scânteia”, XXXVIII, 7984, 22 febr. 1969, p. 7; N. Petreanu și D. Bran: “I.C. Frimu. Studiu și antologie”, Buc., nr. 6, noiembrie - decembr. 1969, p. 160-163 (de Constantin Mocanu); “Publicațiile periodice românești”, tom. II, 1907-1918 și supliment 1790-1906”, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1969, p. 281, 725; Ion Stoica: “I.C. Frimu”, “Educ. pionier.”, IV, 3, martie 1971, p. 47-49; Valeriu, Nițu: “I.C. Frimu”, “Vatra”, I, 7, oct. 1971, p. 15; “A regi româniiai szocialista mozgalomról. (Fuchs Simon ismertetője). Megjelent a *Calendarul muncii pe anul 1916* című kiadványban, Bukarest, Cercul de Editură socialistă, 1915, p. 44-49”, în “Utunk”, XXVI, 4, 22 ian. 1971, p. 4; Ion Felea: “Așa scria Frimu pentru muncitori și țărani! Centenarul nașterii lui I.C. Frimu (1871-1919)”, “Presa

noastră", XVI, 9, sept. 1971, p. 37-38; N. Copoiu: "O personalitate exemplară", "Contemporanul", 41 (1300), 8 oct. 1971, p. 8; "I. C. Frimu în viziunea contemporanilor săi", "Cronica", VI, 41, 9 oct. 1971, p. 11; Ion Mîndrea și Ștefan Miklós: "I. C. Frimu și mișcarea muncitorească din Transilvania. Centenar.", "Astra", VI, 10 oct. 1971, p. 4; G. Pătrașcu: "Ideile nu mor... 100 de ani de la nașterea lui I.C. Frimu", "Ateneu", VIII, 10 oct. 1971, p. 2; I. Felea: "I. C. Frimu în conștiința contemporanilor săi", "Viața rom.", XXIV, 10, oct. 1971, p. 124-129; "Adunarea consacrată aniversării a 100 de ani de la nașterea lui I.C. Frimu", "An. Inst. Șt. Soc. Pol. P.C.R.", XVII, 6, noiembrie - dec. 1971, p. 176-177; I. Ardeleanu: "I.C. Frimu - luptător devotat pentru cauza clasei muncitoare", "Lupta de clasă", LI, 10, 1971, p. 94-102; Silviu Achim: "Tribune rabocegoklasa I.C. Frimu", "Rumunja", 10, oct. 1971, p. 54; "Adunarea jubiliară din Capitală. 100 de ani de la nașterea lui I.C. Frimu", "Scînteia, XLI, 8928, 5 oct. 1971, p. 1 și în "Neuer Wegg", XXXIII, 6972, 6 okt 1971, p. 3; Stelian Popescu: "Un militant de frunte al mișcării muncitorești din România", "Tribuna", XV, 42, 12 okt 1971, p. 12, 13; "Scrisori către G. Ibrăileanu", vol. II, Buc., Ed. Minerva, 1971, p. 334; N. Iorga: "O viață de om așa cum a fost", Buc., Ed. Minerva, 1972, p. 835; V. Tănăsescu: "I. C. Frimu, inițiatorul unei conferințe socialiste interbalcanice din București în septembrie 1911", în "St. și cercetări șt.", seria Ist. Filol, Inst. Pedag. Bacău, 1972, p. 75-79; Gala Galaction: "Jurnal", vol. I, Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 34; "I.C. Frimu, Th. D. Neculuță, I.A. Armașu", "Rom. lit.", VII, 45, 7 noiembrie 1974, p. 12-13; Traian Demetrescu-Elena Farago: "Correspondență", Buc., Ed. Minerva, 1976, p. 192; Nicolae Peteanu: "Un militant de seamă al mișcării muncitorești din România. 60 de ani de la moartea lui I.C. Frimu", "Era socialistă", LIX, 3, 1979, p. 39-42; "Panoramic românesc 1980! Începem un nou deceniu! La multe filme bune și foarte bune!.../Labirintul. Un film despre I.C. Frimu/.../", "Cinema", XVII, 12 dec. 1979, p. 4-7; Ion Teodoreanu și Izabela Sadoveanu: "Amintiri", Buc., Ed. Eminescu, 1980, p. 25, 188; Const. Graur: "Portrete socialiste. Cuvânt introductiv de Barbu Lăzăreanu, Buc., Tip. Grafocon, f.a., 88 p.; Georgeta Răduică și Nicolin Răduică: "Calendare și almanahuri românești. 1731-1918". "Dicționar bibliografic", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1981, p. 294, 295, 396, 397, 398, 399; I. Hagiu: "Dicționar al presei literare românești. 1790-1982", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1987, p. 47, 175, 199, 312, 337, 382; "Ioan C. Frimu", în "Tânărul leninist", 10 oct. 1969", p. 55-57.

GAIU, EMANOIL GH.

S-a născut în orașul Bârlad, la 16 februarie 1908, ca ultimul din cei nouă copii (șapte băieți și două fete) ai Leocardiei și Gheorghe Gaiu, mama fiind casnică, iar tatăl său, administratorul Spitalului "Bârlad și Elena Beldiman". Părinții săi au avut de luptat cu multe greutăți materiale, mai ales că la cei șapte copii ai lor s-au mai adăugat și patru nepoți rămași orfani de mamă, în 1918.

În timpul primului război mondial, unul dintre cei nouă frați Gaiu, cade în luptele susținute de către Regimentul 33 de infanterie Tulcea, iar altul a fost rănit în luptele de la Nămolosa.

În anul 1915 începe cursurile *Școlii primare de aplicație* de pe lângă *Scoala normală* din Bârlad, având ca învățător pe N. Comișescu căruia îi va purta o permanentă recunoștință pentru felul bun, drept și înțelept în care i-a purtat primii pași de viață.

Intră, în urma concursului la *Liceul Codreanu* din Bârlad, în 1920, unde întâlnește eminenți profesori de care se atașează, cu atât mai mult, cu cât rămâne orfan de tată, fiind nevoit să muncească alături de mama și de frații săi, pentru a se putea întreține la liceu. În timpul cursurilor liceale a fost bursier. Clasele a IV-a și a VIII-a le-a urmat în particulară (fără frecvență), tot din cauza lipsurilor materiale. Aproape în toate clasele a fost premiant. La examenul de bacalaureat a cerut scutire la taxa de examen. Neobținând-o, președintele comisiei (1926), profesorul universitar Octav Onicescu, i-a plătit personal taxa. (După 37 de ani, în 1963, pe când Emanoil Gaiu era conducătorul unor cursuri de perfecționare a cadrelor didactice, i-a amintit scena eminentului matematician, care era invitat la predarea unor cursuri).

În timpul cursurilor ultimelor patru clase de liceu, alături de alți colegi de-ai săi, Cezar Coșniță, Virgil Claudian, George Theiler, Nicu Grümbaum, ajutați de directorul liceului, Cezar Ursu și de profesorii Ștefan Negură și Neculai Gaiu a scos revista *Matematica bârlădeană*, editată în cadrul *Societății literar-științifice "Stroe Belloescu"*, de pe lângă *Liceul Codreanu*, al cărui președinte activ

a fost. Revista a apărut în patru numere și a editat două Anuare ale societății *Matematica bărlădeană*. În cadrul acestei reviste, susținute material și moral nu numai de către elevii liceului și de bărlădeni, dar și de către elevi din diferite licee din țară, printre care trebuie subliniat *Liceul Vasile Alecsandri* din Galați; elevul Emanoil Gaiu a publicat o serie de probleme, spre rezolvare și rezolvate, constituind debutul său științific, în domeniul matematicii.

După examenul de bacalaureat, în 1926, s-a înscris la *Facultatea de științe*, secția Matematică, a Universității din Iași, unde își susține examenul de licență, în 1930, cu teza "Ecuatii integro-diferențiale". În timpul studenției sale a trebuit să acorde preparatii particulare, pentru a se putea întreține la studii. Ca student a colaborat la revista de matematică din București și Timișoara.

După absolvirea facultății intră în învățământul liceal, funcționând timp de 12 ani la liceul din Vaslui (1936-1948), după ce își susține examenul de capacitate (1935).

În 1948 se transferă la *Scoala normală Vasile Lupu* din Iași, funcționând, simultan, și la *Seminarul pedagogic*, condus de către prof. dr. doc., membru corespondent al Academiei, Ștefan Bârsănescu.

În 1950 este solicitat să intre în învățământul superior, devenind conferențiar în cadrul Universității *Al. I. Cuza*, predând cursul de "Aritmetică generală".

Este solicitat să intre în "Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din Iași", în 1957, ca șef de catedră, funcțiune pe care o deține până în octombrie 1972, când este pensionat, la 64 de ani.

Singur, sau cu fiica sa, dr. în matematici, Eugenia Munteanu, publică o serie de culegeri cu probleme de matematici sau de metodologie, participă la conferințe științifice regionale, cum ar fi cele de la Piatra Neamț sau Botoșani.

În urma unui atac de cord, încetează din viață, la Iași, la 23 februarie 1976, în vârstă de 68 de ani.

OPERA:*)

1. "Despre un determinant special", "Gaz. mat", vol. XXXIII, 1927, p. 214.
2. "Din proprietățile asteroidei", ibidem, p. 416-417.
3. "Determinantul tip. <<Angheluță>>", ibidem, 1927.
4. "Coordonatele tangențiale și aplicațiile lor", "Rev. de mat.", Timișoara, 1927.
5. "Unele probleme de geometrie analitică", ibidem, 11, 1928.
6. "Despre curba cu <<para>>", "Gaz. mat", vol. XXXV, 1929, p. 214.

7. "Ecuatii integro-diferențiale", teză de licență, în manuscris, 1930.
8. "Dilatarea universului", "Rev. învățătorimeii vasluiene", 1934.
9. "Note matematice", Bârlad, Tip. C.D. Lupăscu, 1935.
10. "Culegere de probleme de aritmetică", Ed. Univ. Iași, 1953, în colab. și sub îngrijirea sa.
11. "Curs de aritmetică" (capitolele II, III și "Fracțiile zecimale" din capit. IV), ibidem, 1957.
12. "Asupra unui determinant", "Gaz. mat", seria A, nr. 2, 1959.
13. "Matrici cu elemente din inelul întregilor", ibidem, 6, 1959.
14. "Congruente de matrici cu elemente din inelul întregilor", ibidem, p. 334-336.
15. "Asupra divizibilității cu 19", ibidem, seria B, nr. 1, 1960.
16. "Studiu metodic al aflării câtului împărțirii a două numere întregi (în aceeași bază)", ibidem, seria A, nr. 1, 1961.
17. "Asupra divizibilității numerelor", ibidem, seria B, nr. 1, 1961.
18. "Asupra diviziunii a două numere în orice bază", ibidem, seria A, 1963.
19. "Matrici pseudo-ortogonale", ibidem, seria A, nr. 6, 1963.
20. "Asupra unor resturi", ibidem seria B, nr. 2, 1967.
21. "Sisteme liniare", în "Complemente de matematică, pentru definitivat", Buc., Ed. Did. și Ped., 1969.
22. "Elemente din teoria mulțimilor, aplicate în divizibilitate", în "Caiete matematice", Soc. de șt. matematice Piatra Neamț, nr. 2, 1972, p. 6-12, (în colab.).
23. "În legătură cu predarea noțiunii de <<Probabilitate>>, la clasele VI-VII", ibidem, p. 22-33, (în colab.).
24. "Profesori de matematici din Moldova: Stroe Belloescu", "Revista Liceului <<August Treboniu Laurian>>", Botoșani, nr. 1, 1974, p. 4-6.
25. "Scrierea numerelor într-o bază multiplă. Operații", 1976, în Franța (1975), (în colab.).
26. "Asupra centrelor conicelor înscrise într-un triunghi" (Notă), "Rev. matematică Timișoara", VII, 1927-1928, p. 128-129.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Ionescu, Ion, recenzie în "Gazeta matematică", 1926, p. 216;
Mihăileanu, N., recenzie în "Gaz. mat.", 1955, număr festiv,
corespondență și informații documentare trimise de Em. Gaiu, autorului.

GHICA, VASILE

Înainte de 1848 îl întâlnim ispravnic de Vaslui și pârcălab de Galați.

A fost unul dintre principalele personaje moldovene ale revoluției de la 1848. Astfel a luat parte la evenimentele din zilele de 27-29 martie 1848. În seara zilei de 29 martie 1848, aflându-se în casa lui Mavrocordat, din Iași, unde a luat cuvântul susținând revoluția, după ce a aflat că Mihail Sturza, domnitorul Moldovei, nu vrea să accepte programul de reforme care îi fuseseră înfățișate de către revoluționari, printre care se afla și el, a preconizat, împreună cu bărlădenii Al. I. Cuza și Costache Racliș, înarmarea celor prezenți în vederea solicitării doleanțelor lor, domnitorului.

Fiind obligați să se refugieze din Iași, revoluționarii au fost în parte prinși, în parte au scăpat cu fuga. Printre cei scăpați s-a aflat și Vasile Ghica care, în noaptea de 1 aprilie 1848, fuge, în travesti, pe la biserica Socola, la moșia sa din Codăești din ținutul Vasluiului, reușind astfel să se sustragă urmăririi sale de către domnitor.

Organele de Interne din Iași au dispus prinderea celor fugiți și exilarea celor prinși. Inspectorul -general al Miliției moldovene trimitea, la 3 aprilie 1848, garnizoanei din Galați, următoarea poruncă (nr. 1422):

“Precum s-au mai scris d-vs. sub. nr. 1329, prin domnescul adiotant ¹⁾, maiorul Duca, vi se adaogă știința din nou luată că, Costache Moruz, precum și frații Vasilică Ghica și Nicolai Ghica de la Budești²⁾, ar aduna oameni înarmați de prin satele din sus și de la Pechea ³⁾, ca să năvălească la Galați spre a scăpa pe trimișii la d-vs. spre distărare⁴⁾. Prin urmare, deși se crede că d-vs., până acum veți fi dat peste Dunăre pe arestanți și veți fi luat măsurile pentru prinderea lui Costachi Moruz, dar și prin aceasta vi se întărește că, dacă până acum n-ați împlinit cele poruncite pentru arestanți, apoi fără zăbavă de minut, după prinderea aceșteaia, să-i trădați sub cvitanța⁵⁾ d-sale aianului⁶⁾ de Măcin pe toți treisprezece, căci mai multă întârziere vă va aduce răspundere.

Totodată, să întindeți⁷⁾ cele mai agere măsuri pentru prinderea revoltanților de mai sus: Costachi Moruz, Vasilică și Necolai - Ghiculești, și atât pentru una cât și pentru alta, prin aceasta și înadins curier să ne raportuiți.

General - inspector Miliției și cavaler, D. Sturza”⁸⁾

Pe această “poruncă”, comandantul garnizoanei Galați, colonelul Mișcenco acris următoarea apostilă⁹⁾:

“Primit 5 april 1848. Arestanții fiind trădați¹⁰⁾ (vor sta?); iară pentru prinderea celorlalți se vor lua măsurile cuvenite”.

La porunca de mai sus , Garnizoana din Galați a trimis Hătmăniei¹¹⁾ din Iași, următorul răspuns:

“/5 aprilie 1848/ După porunca înălțimii voastre cu nr. 1377, primită la 4 april, pe de o parte am luat măsuri pentru prinderea revoltanților, Costachi Moruzi, Nicu Ghica și Vasilică Ghica, și pe de alta am întărit cu aspre porunci pazele graniței despre care supun înălțimii voastre”.¹²⁾

Pentru ca garnizoana Galați să ia măsuri și mai drastice pentru prinderea fugarilor revoluționari, Hătmănia ieșeană a trimis următoarea poruncă secretă (nr. 419-421), la 5 aprilie 1848, la trei zastave¹³⁾ a praporcicului¹⁴⁾ Luchian:

“Potrivit poruncii luminării sale d-lui hatmanului cu nr. 1377, împărtășitoare că între cei mai vajnici fiind Costachi Moruz de la Pechea, Nicu și Vasilică Ghica - frați de la Budești, care încă nu s-au prins , fugind din capitalie/Iași/ și pentru ca nu după urmărirea ce li se face spre a se prinde, să se ispitească a-și cerca scăparea peste graniță, se scrie dumneavoastră ca să întăriți paza la acea zastravă, cu toată strictetea, și la orice loc și vreme s-ar arăta numiții, sau câte trei , sau câte unul în parte, și sau singuri sau întovărășiți și cu alții, nu numai sa nu-i lași a trece granița, ci încă prin cea mai lucrătoare măsură să vă siliți a-i prinde numai de câț , vii sau morți, știind că prinzătorii unor așa făcători de rele vor fi cunoscuți de Ocârmuire și bine răsplătiți, precum și, din împotrivă, scăpătorii lor vor fi aspru pedepsiți. La întâmplare de a-i prinde vii, să-i legați la cot la cot cu nădejde sau, morți fiind, să-i trimiteți la batalion spre urmarea celor de cuviință”¹⁵⁾

Ca urmare a întăririi graniței de la Dunărea gălățeană, imediat Costache Moruzi a fost prins, dar frații Ghica, nu. În această situație dejurstva¹⁶⁾ Miliție din Iași, a trimis o nouă poruncă (nr. 1522 din 8 aprilie 1848), garnizoanei din Galați:

Prinzându-se și pe Costachi Moruz, unul din cei mai vajnici revoltanți cuprinși în țirculara din 1 a curgătoarei luni sub nr. 1377, s-a dat peste Prut în Rusia. Prin urmare se scrie dumneavoastră să aveți în deșteaptă priveghere ca nu cumva numitul să caute prilej a se întoarce în Prințipat prin cuprinsul acelei distanțe - povățuindu-vă

din porunca cu nr. 1451 - căci veți cădea în răspundere. Iar pentru Nicu Ghica de la Budești cu fratele său Vasilică Ghica, precum și încă pentru Iorgu Radu, veți urma întocmai după porunca cu nr. 1377, ținută mai sus.

General - inspector Miliției și cavalier, D. Sturza" ¹⁷⁾

Peste numai o zi, aceeași hătmănie adresa Isprăvniceii ¹⁸⁾ Romanului măsurile ce trebuiesc impuse pentru menținerea ordinii publice. Obsedată de neprinderea fraților Ghica, în acel ordin (nr. 2727-2730) se scria:

"Pentru Vasile Ghica și Costachi Moruzi care, fiind dintre căpiteniile răzvrătirii, au găsit prilej a fugi, în vreme ce s-au prins pe tovarășii lor, să se urmărească prin tainice cercetări, și la locul unde se vor afla că se găsesc, se vor lua de îndată măsurile cuvenite, de dumneata, împreună cu privighitorul de ocol, spre a nu se putea scăpa nicidecum, înștiințând cu grabire și pe isprăvnicie/.../" ¹⁹⁾

În cele din urmă Vasile Ghica a reușit să fugă din țară, alăturându-se confrăților săi, refugiați la Cernăuți, unde au alcătuit un comitet revoluționar. Procesul verbal din 25 iunie 1848 al ședinței Comitetului din Cernăuți, arată că munca organizatorică era la începutul ei:

"Seanța din 25 Iuni 1848

1°. S-au încredințat și s-au iscălit de către toți mădulari ²⁰⁾ afară de dl. Gr. Balș care nu a asistat la seanță) instrucțiile propuse de președinte pentru ținerea în bună orânduială a seanțelor.

2°. S-au format o listă de contribuții pentru înființarea unei case de bani hotărâtă cu ajutorul isbuterei planului societății. Acea listă s-au iscălit de către toți mădularii, însemnându-se tot odată de către D-lor sumele cu care vroesc a contribui.

3°. S-au ales prin voturi un comitet executiv alcătuit din D-ii C. Negri, A. Cuza și P. Cazimir cu îndatorire de a găsi suma de bani însemnată în lista mai sus pomenită, de a o lua în împrumut și a întrebuința potrivit hotărâreilor societății. Totodată s-a încuviințat de către toți mădularii îndatoririle acestui comitet.

P, Cazimir, V. Alecsandri

N.B. La această seanță au asistat domnii: C. Negri, Alecu Cuza, frații Alecsandri, P. Cazimir, Vasile Ghica, Curius, N. Pisoschi, G. Cantacuzino, Teodor Sion, Iorgu Sion, Dulcescu /G/, Z. Moldovanu, A. Hurmuzachi, N. Dimitrescu. Domnii Iorgu Radu și Gr. Balș nu au asistat.

Domnii V. Canta și C. Cazimir au lipsit fiind trecuți în

Moldova.”²¹⁾

Peste două zile acea societate a ținut o nouă ședință a cărei proces verbal conținea:

“Seanța din 27 iunie/1848/.

I. D. Pisoțchi au întrebat adunarea de primește propunerea D-sale a să înțelege în numele societății din Cernăuți cu o partidă din Iassi, a căreia șef ar fi d.N. Istrati și care, precum să spunea, ar lucra tot în senzul patriotic.

Ridicându-să oare care presupusuri asupra caracterului d. I. Istrati, adunarea n-au primit propunerea făcută.

II. S-au pus însărcinarea d-nului Pistoțchi ca să strângă agiutoruri bănești dela binevoitorii Români din Moldova și a trimite sumele adunate la casa de bani înjghebată în Cernăuți.

N.B. La această seanță au asistat dd.: C. Negre, P. Cazimir, A. Cuza, V. Ghica, Gr. Balș, T. Sion, G. Dulcescu, G. Cantacuzin, N. Pistoțchi, Z. Moldovanu.

Iar. dd. A. Hurmuzachi, I. Alecsandri, V. Alecsandri, G. Sion, n-au asistat la seanță și n-au ecscuzat neființa lor²²⁾ d. N. Dimitrescu s-au pornit de la Dresda, D. Curius la Paris, împărtaşind mai nainte la câțiva din mădularile societății cuvintele depărtării lor.

P. Cazimir”²³⁾

Aflând de ocuparea Moldovei și Munteniei de către ruși, comitetul cernăuțean a hotărât într-o ședință să trimită emisari în cele două țări românești, spre a observa la fața locului care este situația socio-politică de acolo:

“Seanța din 2 iulie 1848

Primindu-să înștiințare de intrarea Rușilor în principatele noastre s-au trimes:

I. În Moldova dd. F. Șiler și G. Dulcescu, ca cu ochii lor să să încredințeze de intrarea Rușilor în Moldova, să cerceteze scopul ce ș-au propus Rușii intrând în țările noastre, să să înformeze de aceea ce Moldovenii supt împregiurările de față gândesc a face.

Spre acestțal s-au dat trimișilor scrisori la câteva fețe din Moldova, mai ales la mădularile comitetului din Iași, cu care mai înainte să afla în corespondență societatea de aice. Du-lui Dulcescu pe lângă însărcinarea pomenită s-au mai pus și însărcinarea de a aduna contribuții de bani de la binegânditorii patrioți și de a le trimite la Cernăuți cât se poate de îngrabă.

II. Societatea au însărcinat pe d. Iancu Alecsandri să se ducă fără zabavă în Valahia și științele ce va pute culege tot în scopul misiei

trimișilor la Moldova să le împărtășească societății.

N.B. La această seantă au asistat dd. Negre, P. Cazimir, A. Couza, V. Alecsandri, I. Alecsandri, V. Ghika, Balsch, Th. Sion, G. Dulcescu, G. Cantacuzin, Z. Moldovanu, N. Piszki, A. Hurmuzaki, L. Rosetti, A. Mourouzi, Iorgu Radu.

P. Cazimir”²⁴⁾

În urma victoriei temporare a revoluționarilor din Muntenia, a solidarității căpeteniilor moldovenești în fața ocupanților ruși, comitetul din Cernăuți cere celui din Iași, la 18 iulie 1848, o acțiune puternică pentru salvarea Moldovei:

“Cernăuți, 1848, iulie 18

Fraților!

/.../.

Nr. 9. Deși prin poșta trecută nu am primit nici o scrisoare dela Moldova, multe vești mari au ajuns la auzul nostru și ne-au pătruns în adândul inimei.

Purtarea D-voastră înaintea comisarilor, plină de energie și vrednică de toată lauda, și unirea care vă leagă pe toți și la care au venit de s-au închinat însuși apărătorii cei mai zeloși ai cârmuirii de astăzi; acea unire nepilduită până acum în țerile noastre, ne-au insuflat cea mai mare bucurie și cea mai deplină nădejde pentru îmbunătățirea soartei Moldovei și mai cu seamă pentru viitorul fericit al României întregi!

Curaj dar, fraților, căci acum am ajuns într-o epohă unde putem face pașuri de urieaș spre a înainta către țelul dorit de toți, câți avem sânge de Român în inimile noastre. Curaj! căci acum au venit vremea în care o simplă răsturnare de domn este o chestiune ușoară și neînsemnată. Valahia s-a ridicat cu bărbăție și au proclamat neatârnamarea ei! (această veste au sosit de aice). Tot odată Rușii au călcat hoterele Moldovei, în vreme tocmai când doi comisari de pace se află în țara noastră!

Ce facem noi?

Trebue oare să privim cu nepăsare disprețuirea drepturilor noastre prin acel pas al Rosiei și să rămânem într-o ticăloasă nemișcare, când frații noștri au început lupta libertății României? Sau trebuie să simțim că ne este de sfântă datorie să protestăm în numele drepturilor noastre întemeiate pe tractaturi, împotriva călcării hotarelor noastre și să ne înțelegem cu frații de piste Milcov pentru ca să conlucrăm cu dâșii la acelaș țal? Aceasta este chestia ce resare acum pe orizontul nostru și pe care noi Moldovenii suntem datori a

o lua în privire cu bărbăție, pentru că Europa ne privește și ne judecă!

Mișcarea Valahiei spre dobândirea neatârnării naționale, ajutorul ce au priimit ea de piste Carpați și călcarea hotarelor Moldovei de către o putere ce s-au îndatorit prin tractate a respecta; aceste trei acte însemnate au să hotărască pentru totdeauna soarta provinciilor dunărene legată cu chestia Orientului. Totodată declararea Românilor din Banat și din Transilvania de a veni în ajutorul Moldovei și Valahiei când le-ar călca vre un dușman, este o dovadă de duhul ce însuflă astăzi pe toți Românii. Ce ne rămâne de făcut dar noă Moldovenilor?

Să închidem ochii la lumina ce resare în preajma noastră, pentru ca să ne arate drumul libertății?

Și să ne retragem cu mișalie sub cuvânt că suntem slabi? Nu, fraților! căci dacă nu avem putere singuri, putem dobândi putere prin înțelegerea noastră cu toți Românii. Nu, fraților! să nu ne dăm în lături de/la/ marea mișcare a Valahiei, căci de va izdândi ea, va izbândi și Moldova. Soartele acestor două provincii sunt atât de legate împreună, încât ele vor avea totdeauna același viitor.

De datoria și interesul nostru este dar să întindem mânele la frații noștri de piste Milcov, ca frați de același sânge și de aceeași soartă. Și dar să nu întârziem mai mult a ne înțelege lămurit cu ei și a protesta formal la consulatele franceze, austriane și prusiane din Iași, precum și la Poartă în contra călcării arbitrare a hotarelor noastre.

Totodată pentru a ne pregăti sprijin puternic în Evropa, ne grăbim a trimite deputați cu protesturi energice și cu cereri de ajutor la Dieta de Francfort, la Ministerul Vienii, la stăpânirea Prusiei și la Camera din Paris.

Să facem o chemare resunătoare Puterilor streine, care au făgăduit protecția popoarelor ce vor căta a recâștiga neatârnarea lor , și care au declarat că vor privi cel dintâi pas al Rosiei pe pământul nostru, ca un caz de războiu.

Și dacă, precum în Valahia, ar intra și s-ar opri în Moldova o armie dușmană, fiind ca din nenorocire nu aveam nici o putere pregătită spre împotrivire, noi socotim că atunci, dacă Preosfinția Sa mitropolitul cu Vlădiciei s-ar pune în fruntea boierilor adunați acum în Iași și părăsind capitalia, s-ar retrage cu toții la munte, acest act de bărbăție ar fi deocamdată o foarte însemnată prestație împotriva călcării țării noastre, o protestație energetică care nu numai că ar resuna în toată Evropa, dar ar și deștepta simpatia ei pentru cauza neatârnării noastre.

/Cu/ acea retragere a boierimii la munți, s-ar face totodată și un centru a tuturor bărbaților cu inimă din Moldova; un centru de scăpare către care ar alerga toți lăcuiitorii înspăimântați de venirea dușmanilor; un centru care întemeindu-se atât pe puterea adunată din țară, cât și mai vârtos pe puterile din Transilvania și din Banat, ar fi în stare să facă manifestații multe, mai serioase și mai mântuitoare în înțelegere cu Valahia.

Noi suntem convinși că de vom da semne de viață în ochii Evropii, Puterile liberale ne vor da ajutor și ne vor scăpa de peire; ear de vom sta în nemișcare în vremea de astăzi, ele ne vor părăsi ca un popor nevrednic de naționalitate. Dela noi, dela curajul, dela patriotismul nostru atârnă acum independența României. Să nu ne spăriem dar de intrarea Rușilor, dacă urmând pildă-i Valahiei, suntem hotărâți a rădica glasul și brațul, căci dacă prin energia noastră și mai cu seamă dacă prin intervenția Evropei, armia rusească va fi silită a se retrage din țerile noastre, apoi suntem scăpați pentru totdeauna de un protectorat primejdios și rămâneam în lume nu un popor, ci o nație puternică și de sine stătătoare!

Gheorghe Cantacuzene, Curius, Basile Canta, Costachi Negri, Theodor S/ion/, Al. I. Cousa, Zaharachi Moldovano, P. Cazimir, Iorgu Radu, V. Ghica, C. Cazimir, Grigori Balș, V. Alecsandri, G. Sion, I. Alecsandri”²⁵⁾

Refugiații moldoveni din Cernăuți trimit următoarea adresă consulului francez la Iași:

“Domnule consul- general,

[] No.12 Numeroasele probe de simpatie pe care dumneavoastră le-ați arătat față de nenorocirile noastre; serviciile cunoscute pe care dumneavoastră le-ați adus celei mai mari părți dintre noi și mai cu seamă puternicul și sincerul sprijin pe care dumneavoastră l-ați dat cauzei noastre naționale, sunt acte demne ale unei mari națiuni pe care dumneavoastră o reprezentați în Moldova, acte în stare să vă atragă recunoștința și dragostea întregului popor.

Sentimentele moldovenilor le cunoașteți deja, Domnule, și dacă compatrioții noștri nu vi le-au arătat încă pe față, se datorește împrejurărilor supărătoare în care se găsesc ei pe care dumneavoastră le-ați cunoscut, inimile lor vă sunt verificate în toate situațiile.

Permiteți-ne deci, emigranților Moldovei, ca înainte de momentul întoarcerii noastre la Iași să vă expunem însfârșit aici tot ceea ce noi

simțim pentru hotărârea cu care dumneavoastră ați venit să apărați drepturile țării noastre contra invaziei arbitrare a Rusiei.

Datorită dumneavoastră, domnule, frații noștri nenorociți de la Brussa au simțit îndulcirea chinurilor exilului lor, grație puternicei dumneavoastră intervenții poate să scape de ocupația dezastruoasă a unei armate dușmane.

Așadar în numele fraților noștri, în numele patriei noastre vă adresăm în acest moment sentimente de adâncă recunoștință de care noi suntem pătrunși de considerația față de dumneavoastră și asta în virtutea încrederii noastre totale în prietenia dumneavoastră, vă rugăm să prezentați personal noului comisar al Sublimei Porți, Soliman pașa, cererea alăturată aici, după ce ați luat-o la cunoștință, și dacă o găsiți nimerită.

Primiți, domnule Consul-general, asigurarea considerației noastre cele mai perfecte și a profundului nostru devotament.

Vasile Ghica, C. Negri, G. Sion, N. Pisoțki, Zaharachi Moldovanu, P. Cazimir, C. Cazimir, Th. Sion, A.I. Cuza, I. A. Cantacuzin, Em. Costache Iepureanu, C.A. Rosetti, G. Radu, prinț A. Moruzi, B.N. Cantacuzin, I. Alecsandri, V. Alecsandri.

12/26 iulie 1848, Cernăuți.”²⁶⁾

Peste patru zile același comitet revoluționar al moldovenilor din Cernăuți, trimite un memoriu comisarului turc, Soliman Pașa:

“Cernăuți, 1848, iulie 30

Nr. 11

Excelență,

Noi, emigrați din Moldova în urma cruzimilor Domnului Mihai Sturza, venim cu toată încrederea înaintea puternicii voastre intervenții și facem apelul la dreptatea voastră.

În numele patriei noastre noi acuzăm pe Mihai Sturza de trădător patriei sale, de trădător și chiar Înaltei Porți.

Această hiară încoronată mai grozavă de cât toate nenorocirile care au venit asupra Moldovei sub domnia lui, acest domnu dușmanu declarat a supușilor săi, în cursu de 14 ani, fără temere de asândă a făcutu faptele cele mai criminale: El a disprețuit legile divine și umane; el a călcat în picioare drepturile sfinte ale omenirii și împotriva însărcinărilor îndatoririi sale de către Înalta/ Poartă, el a necunoscut sfințenia datoriiilor ce trebuie să îplinească suindu-să pe tron.

Cu toate aceste Domnul Sturza numulțumitu de a fi trădătoriu numai patriei sale, mișcat de pedeapsa ce putea să tragă din partea

prea în/altului/ Sultan, s-au silit prin toate mijloacele să desfacă legăturile ce leagă Moldova de către Imperiul Otoman, și pentru ca să ajungă la scopul acesta cu țalu de a-și asigura avuțiile dobândite prin răpire, el nu s-au sfiitu a se face instrumentul activu a o mulțime de lucrări ascunse și contrariu intereselor Înaltei Porți.

În vederea unor asemenea fapte și în dorința de a pune un capăt influenței permicioase și corumpătoare a guvernului, Moldovenii, având în capul lor pe boierii și pe metropolitu, au făcut o manifestație legală în cele din urmă zile a lunei lui Martie, manifestație către care acest domnu a respunsu prin liste de conscripții, prin porunci arbitrării de întemnițare și de ecsiliu și prin mârșave clevetiri împotriva celor mai mulți din supușii sei.

În urma acestor nouă dovezi de ură, de trădare și de tirănie a lui Mihai Sturza, Moldovenii au făcutu o nouă manifestație către Ecselentia Sa Talaat Efendi, trimisu aice a Înaltei Porți, manifestație impozantă pe care domnu earăși a cercat a o trăta ca rebelie și pe care a voit să o sugrume prin toate chipurile, chiar cu perderea patriei sale; și spre acest sfârșit ca un trădător au mijlocitu ocupația arbitrară a Moldovei de o armată rusească, ticăloșie pe lângă lovirea holerei, stricăciunea lăcustelor, foametea și toate calamitățile ce deprădează astăzi țara astăzi nenorocită.

Ecselentia Voastră!

Moldova este pătrunsă de simțirile cele mai cordiale pentru Imperiul Otoman. Moldovenii, care prin poziția lor sunt și vor fi pururea amici credincioși a Înaltei/ Porți, astăzi mai mult decât totdeauna voescu a consolida tractatele strămoșilor lor cu Ea. Dar înainte de toate ei au nevoie de sprijinul suzeranului lor pentru ca să scape de asuprirea unui domn dușman naționalității lor.

Așa dar noi, pentru ca să scăpăm de un tiran recunoscut ca un trădător patriei și a Turciei, alergăm la ajutorul Înaltei Porți.

Prin un asemenea actu Prea Înaltu mare Sultan va adăoga la galeria sa aceea că au făcut dreptate unui popor prin înalta sa protecție și prin legături sacre de recunoștință ce are patru milioane de Români care vor cunoaște totdeauna de datorie a-și dovedi supunerea lor în toată împregiurarea.

Noi sfârșimu rugând pe Ecselentia Voastră de a primi binecuvântările ce făcemu pentru domnirea glorioasă a Înaltului Padișah și a considera că subînsemnații ca pe cei mai supuși și mai credincioși servitori a Ecseleței Voastre.

Vasile Ghica, Prinț Alexandru Moruzi, G. Radu, C. Negri, V.

Alecsandri, I. Alecsandri, A. Russo, T. Cazimir, B.N. Cantacuzino, N. Ionescu, I. Ionescu, Theodor Sion, Zaharia Moldovanu, Em. Costachi Iepurean, G. Sion, Al. I. Cuza, I. A. Cantacuzino, C.A. Rosetti, N. Pisoski”.²⁷⁾

Dar nici acest memoriu nu a avut nici un răsunet în inimile și orietarea politică a comisarilor cărora li s-au trimis sus-citatele memorii. Nici peste un an exilații moldoveni nu au putut intra în țară.

La 1 iulie 1849 Ministerul de Interne al Moldovei, prin porunca nr. 14.979, trimisă Isprăvniceii Suceava, scria:

“Potrivit cu încheierea Sfatului Cărmuitor împărtășită acestui Departament cu adresul Secretariatului de Stat nr. 1585, se scrie acelei Isprăvnicii că dumnealor Alexandru Moruz, vornicul Vasile Ghica, Manolachi Costachi - Epureanu, Ion Leca, V. Mălinescu, Neculai Ionescu, Grigore Cozadini, Neculai Chinezu, cneaz ²⁸⁾ Dimitrie Cantacuzin, nu au voie a se întoarce în țară, până la a doua deslegare ce se va da.

Prin urmare isprăvnicia va fi cu deaproape priveghere²⁹⁾ a se urma întocmai, iar încât se atinge de comandirii graniței, odată cu aceasta, s-a făcut către Hătmănie cuvenita împărtășire.

Ministru și cavaler, A. Sturza”

Când era în Cernăuți scria prietenilor săi³⁰⁾ că dorea unirea Principatelor cu Austria, în care scop a acționat din Germania.

Fiind în refugiu, a luat parte la “nenorocitele evenimente ale revoluției din 6 octombrie” din Viena.

Întors în țară, spre sfârșitul anului 1849, este numit ministrul Finanțelor, în timpul domniei lui Grigore Ghica (mai 1849 - mai 1856).

În 1857 îl întâlnim ministru de Interne al Moldovei.

În primăvara anului 1857 țăranii moldoveni, nemulțumiți de modul cum au fost tratați de proprietarii de întinse terenuri și de impozitele la care erau supuși, au început o liniștită mișcare de protest la adresa guvernului. Față de aceste protestări, ministrul de Interne (“din Năuntru”), Vasile Ghica, trimitea telegrame districtelor Moldovei, prin care amenința cu arestarea celor care vor mai protesta. Era un prim gest al desprinderii sale de unioniști.

În circulara Ministerul din Lăuntru al Moldovei, din 12/24 iunie 1857, cu nr. 12.197, ministrul trimitea următoarele dispoziții satului Oțeleni, Ocolul Siretul de Sus, din ținutul Roman:

“No. 1946, 1857, 24 iunie

Luându-se încredințătoare științe că prin unele sate se poartă oameni care preserează³¹⁾ feluri de vorbe cu scop de a ademeni pe sătenii lucrători, și a le tulbura liniștea în timpul de față, când este nevoie să se îndeletnicească tot gospodarul cu lucrul pământului, singurul mijloc de a aduce fericirea și îmbelșugarea.

Guvernul, într-o părintească sa îngrijire pentru liniștea și fericita petrecere, fiind dator a feri pe locuitorii săteni de orice ademeniri și rele invitări ce li s-ar face de niște așa oameni, vine prin organul iscălitului ministru din lăuntru a vă face cunoscut aceste, ca să vă păziți a aluneca sau a vă abate la neplăcute urmări, împlinind cu sfințenie datoriile prescrise prin așezământ, cu pașnică relație în privirea proprietarilor și posesorilor, și să vă aducă în sdruncinare și răspundere; fiți dar cu luare aminte ca, când s-ar purta printre săteni asemenea oameni de ademeniri, să dați în știre privighetorilor și isprăvnicilor; căci pe niște asemenea s-au poruncit a se aresta și nu vă alunecați de la buna cuviință și liniște, de la care numai atârnă îmbelșugarea și un viitor ferice.

Se pune dar mai cu seamă de aproape îndatorire într-o această vornicilor și pacânicilor din toate satele și frunțașilor gospodari, să fie cu mare priveghere pentru buna orânduială, ne dând nici un prilej de tânguire și nemulțumire, căci, la dinpotrivă, guvernul va fi silit a lua aspre măsuri în punerea legilor, asupra celor care s-ar abate de la statornicita bună orânduială.

Ministru din lăuntru, V. Ghica

Directorul Departamentului, P. Skeliti”³²⁾

După ce a fost numit ministru de Interne al Moldovei, în primăvara anului 1857, înlocuindu-l pe Costin Catargiu³³⁾, post din care, mai târziu, este destituit. A deținut și postul de președinte al Divanului ad-hoc. În ciuda faptului că în acest post de ministru se manifesta, la început, ca unionist, a lucrat, în realitate, împotriva intereselor reale ale țării (Unirea).

Era o figură politică dubioasă, care va face jocul reacțiunii separatiste. A continuat, mai accentuat decât Toderiță Balș, represiunea brutală a mișcării unioniste (arestări, destituiri, presiuni separatiste și acordarea titlurilor de boierie în mod ilegal.).

Luptând contra unirii, se întrunea la tipografia lui Gh. Asachi, cu caimacanul Vogoride, cu N. Istrati și cu agentul Austriei, unde elaborau liste antiunioniste.

La aceste carențe de ordin politic se adaugă altele de ordin moral, cum ar fi acela de jucător de cărți³⁴⁾ și de dorința de înavuțire (la

căsătoria sa a primit zestre suma de 50.000 de dolari).

Pentru a se vedea antiunionismul său, redăm câteva documente care atestă aceasta, de pe vremea când era ministru de Interne.

Circulara nr. 1110 către administratorii județelor Moldovei din 18/30 aprilie 1857.

“Domnul meu,

Escelența Sa prințul Caimacam³⁵⁾, prin Ofisul³⁶⁾ său, a binevoit a mă chema la ocârmuirea Departamentului treburilor din lăuntru. Misia aceasta, după evenimentele ce încească poziția actuală a țerei, este nu numai grea dar și delicată, m-am bizuit însă a lua asupra-mi această povară, întâi pe încredere că, sentimentele de moderație și a unui duh neprihănit de purtare într-o epocă așa de importantă pentru patria noastră, nu vor lipsi de la compatrioții mei, și al doilea, în speranța concursului pe care contez din partea tuturor funcționarilor ramului administrativ.

Chestia viitoareii organizații din lăuntru, ce ni s-a făgăduit prin bine-voitorul Firman a Majestății S/ale/ Imperatorului suzeran, în înțelegere cu înalții săi aliați, este chestia zilei de astăzi.

Ea ar fi fost ferită de agitațiile ce în parte a încercat dacă pregătitoarele sfătuirii ale cetățenilor îndrituiți s-ar fi făcut fără sgomot, dacă adunările numeroase la unele din localități a Principatului n-ar fi privit poate la manifestări desordonate și compromițătoare pașnicei liniștiri a poporului. Iar mai cu seamă dacă aceste adunări n-ar fi adoptat numire nepotrivită de cluburi, comitaturi și altele de asemenea, netolerate sub oricare guvern, și dacă, în sfârșit, duhul de loialitate și imparțialitate pe care cu deosebire recomand d-tale, domnule administrator, ar fi predominant în toate ocaziile, căci pe cât egalitatea în fața legii este sufletul dreptății, pe atâta și ținerea bunei armonii dintre cetățeni în dreptate și respect, este o datorie administrativă de căpetenie și care va servi temelie în lucrările atingătoare de atributul d-tale.

Domnule dregător, de la înțelepciunea concursului d-tale aștept pentru ținutul ce administrez, respectarea legilor în toată vigoarea lor; reglementul organic ³⁷⁾ și manualul administrativ sunt de-o dată în multe cazuri destule deslegări; respectarea liniștei publice, ce mai mult decât altă dată cere neadormirea politiei, trebuie să ocupe mai cu osebire îngrijirea d-tale; vei avea dar priveghere a fi tot-d-una în mijlocul ori-cărei împrejurări de fire provocatoare bunei neorândueli spre a restrânge și a preveni din vreme, prin bine chibzuite măsuri, influențele pernicioase ce ar putea duce neliniște

publicului, lătinându-se prin așa măsură, echilibrul legal al duhului tratatului din 30 martie și care, în conformitatea Firmanului împărătesc, făgăduiesc în Principat concursul unui Divan ales de toate clasele spre revisuirea statutelor țării, înțelegându-se că, pe cât guvernul va avea de păzit stricta neutralitate în ceea ce privește libera exprimare a unor așa nevoi, pe atâta este dator și cu stăruință va priveghia ca, această măsură să nu fie mijloc de rea cugetare și de rătăcire a publicului, ci, să se mărginească în înțelegerea lucrărilor în cercul numai a celor câți după Înaltul Firman sunt îndreptățiți în desbatere.

Acestea, domnul meu, păzindu-le cu stricteță și loialitate nu mă îndoiesc că veți trage stima compatrioților și mulțămirea guvernului, precum și la din împotrivă vă va privi o serioasă răspundere.

V. Ghika".³⁸⁾

O nouă circulară (cu nr. 13.595, din 30 iunie 1857), a ministrului de Interne, Vasile Ghica, deși redactată într-un lexic echivoc, cere administratorilor de județe instituirea unei stări excepționale înaintea și în timpul alegerilor, acestea bineînțeles, pentru a se elimina de la vot pe unioniști.

“Prin înaltul împărătesc firman pentru convocarea Divanului ad-hoc, chemat a exprima dorințele țării în privința statutelor și a regulamentului lucrător, se hotărește, că păzirea bunei rândueli în operațiile alergătoare este dată administrației; iar, prin jurnalul Sfatului administrativ extraordinar, publicat prin *Buletinul Oficial* sub No. 22 din 17 martie a anului curect³⁹⁾, se zice, la punctul al 4-lea, că administrația țerei, după art. 139 din regulamentul organic fiind încredințată ministrului din lăuntru, chiamă a sa luare aminte pentru păzirea bunei rândueli, atât prin capitală, precum și prin ținuturi, mai cu osebire în timpul alegerilor. Drept aceea, pe cât a fost însăși dorința guvernului a se confirma înaltului firman, păzind o strictă neutralitate a lucrărilor pregătitoare alegerii deputaților fără împedicare, precum dovedesc actele oficiale ale acestui minister, pe atâta grăbesc de a mea datorie a mă gândi din timp la măsurile ce ar trebui a se lua, în cas de trebuință, spre a se înlătura ori-ce necuviință, care ar aduce confuzie și ar turbura liniștea alegătorilor, pentru care să și pune strictă îndatorire d-sale administratorilor și șefului poliției, ca să fie cu cea mai de aproape luare aminte în timpul alegerii deputaților a fie-căreia clasă, și îndată ce vrenul din alegători ar face cea mai mică tulburare, sau ar insulta pe ori-cine, să se scoată din adunare, prin măsuri polițienești și să se aresteze,

spre a se restatormici liniștea, raportând grabnic ministerului de împrejurări.

În cât privește regula, ce trbue a păzi la alegerile deputaților, se scrie d-sale a întoarce osebită și strictă luare aminte asupra următoarelor mai jos puncturi.

1. În ziua hotărâtă prin *Buletinul Oficial*, la sfârșitul listei pentru clasa I, a preoților din reședința Romanului sau a Hușului, administrația va rândui polițienesci măsuri spre ferirea a ori-ce neorânduială, ce va proveni din lăuntru sau din afară.

2. În ziua hotărâtă pentru alegerea deputatului din partea proprietarilor ai clasei a doua după împărățescul fiman, la 10 ore dimineata, se vor aduna, în sala hotărâtă pentru alegere, toți acei înscriși în liste cu dreptul de alegători și se va proceda pentru alegerea deputatului, întocmai după alăturatele aici instrucții, care s-a observat la alegerea deputaților obștești obicinuite adunări de la 1837, până la 1848, prezentând în aceiași zi, prin estafete, actele alegerii la Departamentul din Lăuntru, votul se va da secret, iar biletele se vor deschide pe față.

3. Nici o persoană lătularnic, afară de alegătorii înscriși în liste, nu se va îngădui a intra în sala alegerii și aceasta sub aspră răspundere a dregătorului de ținut, pentru care sfârșit, din vreme se va pune pază la ușile sălei și un amplotiat⁴⁰⁾ cu lista alegătorilor.

4. Pentru alegerea deputaților din partea proprietarilor mici, fiind cel mai mulți în nesciință de carte, asemenea alegere se va face tot sub președenția ispravnicului și cu doi secretari aleși dintre dregători, cari vor înscrie voturile pe lista alegerii.

5. Tot asemenea se va urma și la alegerea deputatului din partea locuitorilor pontăș⁴¹⁾, din care cel mult sunt nesciință de carte.

6. Este cunoscut, din instrucțiile Sfatului ce s-au publicat, că alegerea deputaților din partea târgurilor urmează a se face în eforie⁴²⁾, sub presedinția preșidentului Sfatului municipal, pentru care în special se vor da instrucții tuturor Sfaturilor municipale despre rânduiala ce au a păzi la asemenea alegere.

7. Delegaților pontăș de întâiul grad să li se dea cheltuiala cuvenită din cutiile sătesci⁴³⁾, iar deputatului ce s-ar numi dintre pontăș la Divanul ad-hoc, administrația-i va da din sâmișie⁴⁴⁾ zece irmilici⁴⁵⁾ pentru cheltuiala cuvenită lui pentru zece zile, rămâind a se regula în capitală de a se răspunde unor asemenea deputați cheltuiala pe vreme cât Divanul va fi în lucrare.

Spre care, se pune iarăși în vedere d-sale administratorului asupra

căruia razimă toată buna rânduială, precum și răspunderea pentru ori-ce scăpare din vedere, sau nelegalitate, sau abatere din instrucții, ca în acest important obiect să fie cu neadormire, spre a-și atrage osebită considerație din partea țarei și a înaltului guvern.

Șeful departamentului, B.Ghica

Director, P. Scheletî”⁴⁶⁾

În ciuda faptului că administratorii ținutași comiteau numeroase ilegalități în înscrierea pe listele electorale, omițând pe unioniști, ministrul de Interne mai trimite circulare comitetelor ținutale, la 19/31 august 1857, pentru a da iluzia consulilor Puterilor garante că alegerile vor decurge normal. Circulara nr. 17.165 conținea textul:

“Ministerul din lăuntru

Către comitetele ținutale, instifuite după înaltul firman imperial

După propoziția⁴⁷⁾ acestui Minister, Sfatul administrativ extraordinar încuviințând, că atât listele de mai-nainte cât și aceste care s-au publicat acum și se alăturează aice în Buletinul extraordinar, pentru persoanele cu drituri⁴⁸⁾ în adunările electorale, să se supue în revizia comitetelor înființate de la ținuturi;

Iascălitul pune însărcinare sub cea mai aspră răspundere membrilor acelui comitet, ca grabnic și cu toată luarea aminte, precum și aceste din nou publicate pe baza modificățiilor din nou adoptate și cunoscute în toată țara, și pe toți acei care îi va găsi că s-au trecut din scăpare din vedere, fără să aibă însușirile cerute, să-i scoată din liste, făcându-le cunoscut că nu pot lua parte la alegere, sau să-i înscrie la clasa în care s-ar cuveni, iar pe acei cari ar reclama din nou, și ar găsi că au însușirile cuvenite și în urmarea acestui din nou înțeles, să-i treacă în liste ca să facă parte la alegere.

În sfârșit, Ministerul lasă în sarcina și răspunderea domnilor membri ai acestui comitet facerea unei asemenea exacte revizii, spre a nu lăsa nici un cuvânt de prihănire și de contestație; căci, dacă, după vre-o tânguire, s-ar descoperi cea mai mică abatere, mădularile comitetului vor fi supuse la o grea răspundere de învinovățire, și pedepsite după toată asprimea, fără cea mai mică cruțare, iar având cin-va vre-o reclamație, trebuie a o face grabnic la Ministerul din lăuntru, spre a se putea lua din vreme măsurile cuvenite.

Ministerul din lăuntru, V. Ghica

Direct/orul/ Depart/amentului/, P. Scheletî²⁹⁾

Prefectul de Tutova, Dia, îi trimite ministrului V. Ghica o depeșă

privind listele electorale (Dia era antiunionist), la care ministrul îi răspunde cu o notă telegrafică (nr. 17.259 din 1 sept. 1857):

“Ministerul din Năuntru

D-sale administratorului de Tutova

La depeșa d-tale sub nr. 8594 se răspunde că regula închezâsluiește o lucrare ferită de compromitație și că trebuie să fie păzită cu mai multă acuratețe având a se conforma modificărilor primite.

V. Ghica” ²⁹ bis)

Treptat, Vasile Ghica a trecut de partea unioniștilor. De la fierbinetele lui discurs patriotic din 1848 nu a mai rămas decât impostura și parvenitismul politic. Iată un fragment din cuvântarea pe care a ținut-o în ziua de 28 martie 1848, înainte de a fugi, alături de ceilalți revoluționari scăpați de arestare.

“Fraților, tiranul care șede pe scaunul domniei⁵⁰⁾ nu vrea să asculte de glasul poporului. Dorințele naționale, rostite cu atâta duh de pace, iscălite de mitropolitul și de toată floarea țării, el le respinge și încă ne amenință. Dar, voi știți, fraților, că glasul norodului este glasul lui Dumnezeu. Prin urmare ceea ce voiește țara, și Dumnezeu o încuviințează. Nu e dară de făcut decât să ne dăm mâna cu toții și să sfârșim idra ⁵¹⁾ cu șapte capete care ne chinuiește de patrusprezece ani. Noi cu toții am hotărât și am găsit cu cale ca mâine de dimineată să mergem cu mic, cu mare, cu tânăr cu bătrân, cu orice arme vom avea prin casele noastre, la Mitropolie; să luăm pe mitropolitul înaintea noastră, cu icoanele și cu prapurele, și să mergem la Palat. Soldații nu vor cuteza să dea cu armele lor în icoana Maicii Domnului, în capul bisericei, în floarea boierimei și în fruntea norodului. Așadar, mergeți fiecare pe-acasă și vă pregătiți în liniște. La arme, fraților, la arme!”⁵²⁾

După ce, în 1858, Vasile Ghica a candidat fără succes la domnia Moldovei, datorită mișcării unioniste, care, în cele din urmă a triumfat, Vasile Ghica a trecut în totală umbră, nemaicunoscându-se nimic despre el.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Ghenadie Petrescu, Dimitrie A. Sturdza, Dimitrie C. Sturdza: “Acte și documente relative la istoria renașterii României”, București, Tip. Carol Göbl, 1889, vol. IV, p. 456-457, 1012-1014; vol. V, 1890, p. 968-969; Teodor Bălan: “Activitatea refugiaților moldoveni în Bucovina: 1848”, Sibiu, Tip. Kraft & Drotleff, 1944, p. 58-59;

anexa 8; p. 64; anexa 13, p. 70; doc. 19, p. 104-105; doc. 41, p. 81-83; doc. 29, p. 100-103; doc. 40; "Documente privitoare la anul revoluționar 1848 în Moldova", Buc., 1960, p. 156; (doc. 158) p. 158; (doc. 162); p. 175; (doc. 180) p. 400; (doc. 431); "Anul revoluționar 1848 în Moldova", p. 65 (doc. 89); p. 81-82 (doc. 115); "Documente privind Unirea Principatelor", Buc., Ed. Acad., vol. II, 1965, p. XXI, XXXII, 35, 36, 39, 52, 84, 99, 107, 112, 113, 131, 134, 140, 145, 148, 164; vol. II, p. 162, 165, 210, 217, 240, 254, 274, 290, 304, 428; Constantin C. Giurescu: "Viața și opera lui Cuza Vodă", Buc., Ed. șt., 1966, p. 64; "Cuza Vodă, în memoriam", Iași, Ed. Junimea, 1973, p. 68; "Alexandru Ioan Cuza, acte și scrisori", Iași, Ed. Junimea (ediție îngrijită de D. Ivănescu și Virginia Isac), 1973, p. XXI, 22, 115, 116, 130, 131, 149, 153, 160, 339; George Sion: "Suvenire contemporane", Buc., Ed. Minerva, 1973, vol. I, B. p.t. nr. 738, p. 121, 234, 237, 238-240, 248, 292, 239; vol. II, B.p.t. nr. 739, p. 164; A.D. Xenopol: "Istoria românilor din Dacia traiană", vol. XII, Iași, Editura Librăriei școalelor Frații Șaraga, 1896, p. 187, 245; "Documente privind Unirea Principatelor", vol. II, Rapoartele Consulatului Austriei din Iași. 1856-1859, București, Ed. Academiei R.P.R., 1959, p. XLVI, 124, 125, 127, 136, 207, 211, 212, 218, 236, 240; C. A. Rosetti: "Correspondență", Buc., Ed. Minerva, 1980, p. 36, 311.

¹⁾ adjutant, ofițer atașat unei unități militare, care executa diferite sarcini.

²⁾ azi, sat în comuna Cotești, județul Vrancea.

³⁾ azi, comună în județul Galați.

⁴⁾ exilare.

⁵⁾ adeverință, confirmare.

⁶⁾ notabil, primar, dregător.

⁷⁾ îndrăzniți, luați.

⁸⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1760, op. I/2009, dos. 159, f. 13; "Documente privitoare la anul revoluționar 1848 în Moldova", Buc., 1960, p. 156 (doc. 158). În continuare, "Documente..."

⁹⁾ rezoluție pe marginea unui raport, a unei petiții etc.

¹⁰⁾ aflați, făcuți cunoscuți, identificați.

¹¹⁾ Minister al Apărării Naționale.

¹²⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1760, op. I/2009, dos. 159, f. 23; "Anul revoluționar 1848 în Moldova", p. 65 (doc. 89). În continuare, "Anul rev.", "Documente...", p. 158 (doc. 161).

¹³⁾ loc de trecere peste graniță.

¹⁴⁾ adjunct, sublocotenent.

¹⁵⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1760, op. I/2009, dos. 159, f. 21.

¹⁶⁾ corp de gardă.

¹⁷⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1760, op. I/2009, dos. 159, f. 26; "Anul revoluționar", p. 81-82 (doc. 115); "Documente...", p. 164-165 (doc. 172).

¹⁸⁾ Administrația unui județ; prefectura.

¹⁹⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1312, op. 1483, dos. 1664, f. 14-15; "Documente...", p. 175 (doc. 180).

²⁰⁾ membrii

²¹⁾ Teodor Bălan: "Activitatea refugiaților moldoveni în Bucovina: 1848", Sibiu, Tip. Krafft & Drotleff, 1944, anexa 8, p. 58-59.

²²⁾ neprezența, absența.

²³⁾ Theodor Bălan, op. cit., p. 64, anexa 13.

²⁴⁾ ibidem, p. 70, doc. 19.

²⁵⁾ ibidem, p. 81-83, doc. 29.

²⁶⁾ ibidem, p. 104-105, doc. 41.

²⁷⁾ ibidem, p. 100-103, doc. 40.

²⁸⁾ stăpân ereditar peste un teritoriu, cu privilegiu domnesc.

²⁹⁾ supraveghe.

^{29) bis.} Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 293/1857, f. 12; "Documente", p. 145.

³⁰⁾ Arh. St. Iași, Tr. 1763, op. 2012, dosar 1897, f. 359; "Documente...", p. 400 (doc. 431).

³¹⁾ de la "a presăra" = a împrăști, a arunca ici și colo.

³²⁾ Ghenadie Petrescu, Dimitrie A. Sturdza, Dimitrie C. Sturdza: "Acte și documente relative la renașterea României", Buc., Tip. Carol Göbl, 1890, vol. V, p. 968-969 (doc. 1446).

³³⁾ Costin Catargiu (?-1891) - Fiul logofătului George Catargiu (ambii, sateliții consulului rus Besack, complotiști contra domnitorului Mihail Sturdza. Destituit din postelnicie, dar la intervenția consulului rus sus-amintit, este numit membru extraordinar al Consiliului. Devine ministru de Interne, sub N. Vogoride; a fost unul dintre cei mai opozanți ai ideii Unirii. A demisionat înainte de alegerile din 1857 din cauza imixțiunii sale negative în înscrierile pe listele electorale.

³⁴⁾ G. Sion: "Suvénire contimporane", Buc., Ed. Minerva, vol. I, B.p.t. nr. 738, 1973, p. 121, 234, 237, 238-240, 248, 292; vol. II, B.p.t., nr. 739, p. 164.

³⁵⁾ Nicolae Vogoride (1820-1863). Fiul lui Ștefan V., caimacan al Moldovei după fuga lui Mihail Șutu (1821); prinț al Samosului. Nicolae, căsătorit cu fiica lui C. Conachi, antiunionist feroce, caimacan al Moldovei (1857), a falsificat listele electorale în alegerile din 1857, fiind anulate.

³⁶⁾ decre domnesc.

³⁷⁾ "Regulamentul Organic": legiuirea dată Principatelor Române în timpul ocupației rusești (1825-1834), lege intrată în vigoare la 1 ianuarie 1832.

³⁸⁾ Ghenadie Petrescu și alții, op. cit., vol. IV, Buc., Tip. Carol Göbl, 1889, p. 456-457 (doc. 1110); "Buletinul Oficial al Moldovei", nr. 20 din 18 aprilie 1857; "Gazeta de Moldavia", nr. 30 din 18 apr. 1857.

³⁹⁾ atunci, ministru de Interne, era logofătul C. Catargi.

⁴⁰⁾ funcționar.

⁴¹⁾ țaran sărac, obligat să presteze un anumit număr de zile de muncă pentru moșier, în schimbul folosirii unei parcele de pământ.

⁴²⁾ denumire dată unei comisii de supraveghe și administrare a unei instituții bisericesti, spitalicești etc.

⁴³⁾ suma de bani de care dispunea la un moment dat casieria unei instituții (consiliul sătesc, în cazul nostru).

⁴⁴⁾ casieria în care se strâneau birurile, impozitele, amenzile etc.

⁴⁵⁾ monedă turcească de argint, echivalând cu 14 lei vechi.

⁴⁶⁾ "Gazeta de Moldavia", nr. 49, 24 iunie 1857; Ghenadie Petrescu și alții, op. cit., vol. IV, p. 1012-1014 (doc. 1370).

⁴⁷⁾ gândire, judecată.

⁴⁸⁾ drepturi.

⁴⁹⁾ "Gazeta de Moldavia", nr. 66 din 24 august 1857; Ghenadie Petrescu și alții, op. cit., vol. V, p. 535.

⁵⁰⁾ Mihail Sturdza.

⁵¹⁾ hidra = monstru fabulos închipuit ca un șarpe cu mai multe capete, care, tăiate, creșteau la loc.

⁵²⁾ George Sion, op. cit., vol. I, p. 239.

GOLESTAN, STAN

S-a născut la 26 mai 1875 în orașul Vaslui. După terminarea studiilor la București, pleacă din tinerețe la Paris, unde a studiat atât la Conservator, cât și la Schola Cantorum (1857-1903), unde a avut ca profesori pe Vincent d'Indy, Albert Roussel, Paul Dukas (la Compoziție și Orchestrație), Larieux.

A fondat și a condus revista "L'Album musical" din Paris, în 1905.

A fost un distins și valoros reprezentant al muzicii românești peste hotare, muzică care și-a tras seva din folclorul românesc.

Lucrările sale, deși au și ele un pronunțat filon folcloric, sunt compuse cu mijloace componistice moderne.

Pentru meritele sale componistice a fost numit profesor la "École normale de musique" din Paris.

Prin opera sa, prin relațiile sale pe care și le-a creat în Paris, în Franța și în Europa, prin articolele pe care le-a scris în calitate de critic muzical al ziarului "Le Figaro" din Paris, precum și în calitate de secretar general al Confederației internaționale a criticii dramatice și muzicale din Paris, a contribuit la cunoașterea creației muzicale românești în lume. A cules și a prelucrat folclor românesc în toată perioada sa de creație, atât când era în țară, cât și în Franța.

A conferențiat și a susținut comunicări științifice atât în țară cât și în alte țări europene (Elveția, Belgia, Austria, Italia, Cehoslovacia), sau chiar africane (Maroc).

A colaborat cu multe cronică muzicale, eseuri, studii, recenzii, la publicații străine ("Le soir" din Bruxelles, "Larousse illustré", din Paris), cât și la unele românești ("România muzicală" - cu pseudonimul Stango - "Muzica", "Muzică și Poezie", "Adevărul", "L'indépendance roumaine" și altele). Astfel, în revista "Muzica" nr. 8-9 din 1922 publică "Rolul cântecului popular în opera simfonică".

A primit două distincții abia în plină maturitate, la 40 și 46 de ani: Premiul I de compoziție "George Enescu", în 1915, pentru lucrarea "Prima rapsodie română pentru orchestră", precum și "Premiul Varley" al "Societății de concerte Golschmann" din Paris (1921), pentru lucrarea "Hora"

Stan Golestan, unul dintre avangardiștii și marii compozitori ai muzicii simfonice moderne europene, a încetat din viață la Paris, în ziua de 21 aprilie 1956.

Lucrările sale se împart în patru secții: muzică simfonică, de cameră, corală și vocală.

BIBLIOGRAFIE

1. "La Dembovitza", rapsodie pe motive populare românești, Paris, Ed. E. Gallet, 1909, (scrisă în 1902).
2. "Lăutarul și cobzarul", dansuri românești pentru orchestră, 1902.
3. "Regretul", vals pentru orchestră, 1902.
4. "Le Muguet", 1905, versuri de L. Passurf, publicat în "L'Album musical", Paris, septembre 1905.
5. "Somnoroase păsărele", 1907, pentru voce și pian (flaut), versuri de Eminescu, traducere în limba franceză pe Stat Golestan ("Calme lunaire"), Paris, Ed. E. Gallet, 1907.
6. "Intimité", elegie, 1907, Paris, Ed. M. Labbé, 1907.
7. "Venise", 1907, versuri de M. Eminescu, Paris, Ed. M. Labbé, 1907.
8. "Sonata în mi bemol major pentru vioară și pian", 1908, Paris, Ed. E. Gallet, 1908.
9. "Sanglots", 1908, versuri de R. Damares, Paris, Ed. Hachette, 1908.
10. "Dix chansons populaires roumaines", 1908, Paris, Ed. E. Gallet, 1909.
11. "Serenadă mică pentru instrument mare", 1909, violoncel (contrabas) și pian, Paris, Ed. Gallet, 1909.
12. "Simfonia în sol minor, în stil românesc", 1910.
13. "Poème bleu. Soir", opus 16, pentru pian, Paris, 1910 (?).
14. "Poème bleu", 1910, Paris, Ed. J. Pitault, 1910.
15. "Première Rapsodie roumaine pour orchestre", 1912, Paris, Ed. Durand, 1929.
16. "Rapsodie concernantă pentru vioară și orchestră", 1920, Wien, Universal Edition, 1927, (prima audiere la Nancy, orchestra simfonică dirijată de Alfred Bachelet).
17. "Hora", 1921.
18. "Doînes et Chansons", pe versuri populare din colecția lui G. Dem Teodorescu, traducere în limba franceză de Jules Brun, Paris, Ed. "Compagnie française", 1922.

19. "Poèmes et paysages pour piano seul", opus 18, 1922, Paris, "Société d'Édition artistique", 1922.
20. "Quatuor en la bémol pour 2 violons, alto et violoncelle", 1927, Wien, Universal Édition, 1927.
21. "Arioso și Alegro de concert pentru violă și pian", 1932, Paris, Ed. Salabert, 1933.
22. "Ballade roumaine", harpă solo, 1932.
23. "Sonatine pour flûte et piano", 1932, Paris, Ed. Salabert, 1932.
24. "Concerto roumain", (pentru vioară și orchestră), 1933, Paris, Ed. Salabert, 1933.
25. "Concerto moldave" (pentru violoncel și orchestră), 1936, (prima audiere, noiembrie 1936, Paris).
26. "Concertul carpatic pentru pian și orchestră", 1940, Paris, Ed. C. P. Olivet, 1940.
27. "Uvertură simfonică", f.a.
28. "Thème, variations et danses pour piano", Paris, Éd. Durand.
29. "Eglogă pentru clarinet și pian", ?.
30. "Adagietto pour piano"?
31. "Cvartetul de cuarde nr. 2", ?.
32. "Fetișo din acel sat", cor mixt, versuri populare, Lugoj, Ed. "Asociația corurilor și fanfarelor române din Banat", ?.
33. "Madrigal, cor mixt, ?
34. "Deux mélodies pour voix élevée avec accompagnement de piano", versuri de Gabriel Courtial, Paris, Ed. M. Labbé (La voix des cloches; Obsession), ?

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Fagure, E. L.: "Impresii și păreri. Stan Golestan", "Adevărul", Buc., 5801, 1905; Kernabatt, D.: "Stan Golestan", "Rampa", Buc., 2391, 15 oct. 1925; Petrovici, Al.: "De vorbă cu Stan Golestan despre <<Românii din străinătate>>", ibidem, 2368, 18 sept. 1925; Fagure, E. L.: "Scriitori și compozitori streini despre Stan Golestan", ibidem, 2378, 26 sept. 1925; Ivela, A.L.: "Dicționar muzical ilustrat", Buc., Ed. Librăriei Universala Alcalay, 1927; Brăiloiu, Constantin: "Societatea compozitorilor români... 1920-1930", Buc., Ed. Bucovina, 1931; Vermont, Aida: "O oră cu Stan Golestan", "Rampa", apr. 1932, xxx: "Critică pariziană despre Stan Golestan", "Dimineata", Buc., 10.780, 6 ian. 1937; Predescu, Lucian: "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 367; <https://biblioteca-digitala.ro>

Dusmenil, René: "La musique en France entre les deux guerres. 1919-1939", Édition Du mileau du monde, Genève - Paris-Montréal, 1946, p. 45; Weinberg, I.: "Portrete: Stan Golestan", "Adevărul", Buc., 25 mai 1848; xxx: "Grove's Dictionary of Music and Musicians", vol. III, London, Mac Millan, 1954; xxx: "Stan Golestan (necrolog)", "Muzica", Buc., 3, 1956; "Nădejde, Lila; "Stan Golestan și cântecul popular ca izvor de inspirație în muzică", "St. și cercet. de istoria artei", Buc., 3-4, 1956; Dufourcq, Norbert: "Larousse de la musique", vol. I, Paris, Éd. Larousse, 1957; Riemann: "Musik-Lexikon", vol. I, Mainz, Ed. B. Schott's Söhne, 1959; Schäffer, Boguslav: "Leksykon Kompozytorow XX wieku", vol. I, Kracovia, Polskie, Wydawnictwo Muzyczne, 1963" xxx: "Dicționar enciclopedic român", vol. II, D-J, Buc., Ed. Pol., 1964, p. 580; xxx: "Enciclopedia della musica", vol. II, Milano, Ed. G. Ricordi, 1964 și "Encyclopédie de la musique", vol. II, Paris, ED. Fasquelle; Berger, W.G. : "Ghid pentru muzica instrumentală de cameră", Buc., Ed. Muzicală, 1965; Bratin, Jack: "Calendarul muzicii universale", Buc., Ed. Muzicală, 1966, p. 140; Seeger, Horst: "Musiklexikon", vol. I., Leipzig, V.E.B. Deutscher Verlag für Musik, 1966; Gatti, Guido M. - Basso, Alberto: "La Musica. Dizionario I (A-K)", Torino, Unione Tipografico-Editrice Torinese, 1968; Vancea, Zeno: "Creația muzicală românească. Sec. XIX-XX", vol. I, Buc., Ed. Muzicală, 1968; Cuibuș, George: "Vitrina cu portrete", Buc., Ed. Meridiane, 1970, p. 137; xxx: "Monografia orașului Vaslui", 1975, "Stan Golestan" (1875-1956). Compozitor român. Necrolog., "Scântea", 25 apr. 1956, p. 3; "George Enescu: Scrisori", vol. I, Buc., Ed. Muzicală, 1974, p. 194-195, 200, 208; Radu Stan: "Centenarul Stan Golestan", "Rom. lit.", VIII, nr. 40, 2 oct. 1975, p. 18; "Liviu Rebreanu la lumina lămpii", Buc., Ed. Minerva", 1981, p. 228, 229.

HANDOCA, JUSTIN

S-a născut în satul Poiana, astăzi încadrat orașul Negrești, județul Vaslui, la 23 aprilie 1856.

După ce absolvă cursurile școlii primare și pe cele ale unui gimnaziu din Iași, se înrolează voluntar în armată, la 1 septembrie 1871, în cadrul Regimentului 5 infanterie de linie. Acolo, dând dovadă de reale calități ostășești, este avansat în gradul de caporal (16 mai 1872) și de sergent (1 ianuarie 1873).

Intră în corpul ofițerilor, devenind sublocotenent, în urma examenului, la 16 iulie 1876.

Participă la luptele războiului de independență (1877-1878).

Astfel, la 3 iulie 1877 îl întâlnim în calitate de comandant al companiei a 7-a, din cadrul Regimentului 5 infanterie de linie, la ocuparea cetății Nicopol, din Bulgaria, când unitatea sa a sprijinit acțiunea trupelor rusești. Într-un document de epocă se scria:

“Sublocotenenții Handoca Iustin și Luchian au mers de și-au așezat compania de tiraliori pe malul Dunării sub focul bateriilor turcești, de unde au început a trage în contra lor după ce și-au făcut adăposturile necesare”¹⁾

La 27 august 1877 se afla în linia a doua de atac, cu scopul de sprijini atacurile regimentului 13 infanterie (dorobanți), asupra redanului din fața *Griviței 1*. El “se afla în rândurile acelor care, prin atacul viguros și neșovăielnic, puseseră mâna pe redan. Însuflețirea cu care s-a avântat în fruntea plutonului spre redută, la 30 august, n-avea deci nimic de-a face cu necunoașterea realităților, a primejdiilor pe care trebuia să le înfrunte. Era o stare emoțională pe care numai sentimentele puternice o mențin vie, oricâte furtuni s-ar abate asupra luptătorului.

Handoca a participat la toate cele patru dramatice atacuri.

Se povestește că, după cel de-al treilea, când se părea că otomanii nu pot fi clintiți, când batalioanele, înjumătățite, aveau inimile cernite, sublocotenentul, mai tânăr decât mulți soldați, s-a alăturat marilor animatori ai coloanei Diviziei a 4-a Candioano-Popescu, Moise Groza, Vionescu, și altora, reaprinzând în ostași nădejdea,

dorința și puterea de a învinge.

Spunem deci că însuflețirea lui tinerească avea statornicia maturității. Soldații îl vor fi văzut, în fața lor, neînfricat și poate că în ochii lor silueta lui lua proporții de personaj din cântecele de vitejie de toți știute. Ce cuvinte a găsit el pentru a readuce în suflete voința? Trudiți, cu sufletul uscat de câte înduraseră, poate că unii nici nu l-au auzit bine, ci numai le-au simțit, pentru că adesea, în luptă, în situațiile când stă să încline balanța izbândirii de o parte sau alta, oamenii se înțeleg și fără vorbe dacă îi încălzesc aceleași gânduri și aceleași năzuințe. Cum scria Coșbuc: <<Nici sunet de trâmbiță, nici muzică, nici comandă din gură nu s-a auzit>>. A fost o traectorie înaltă acest al patrulea atac al românilor și rușilor, însângerată (,) dar de neoprit. Din arcuirea ei s-a prăbușit Handoca. Un glonte l-a lovit în pânțe și i-a ieșit prin spate. Îngrijirile ce i s-au dat nu l-au putut salva. A încetat din viață la 10 septembrie (1877), la Turnu Măgurele, unde a și fost înmormântat. Ce vise a luat cu sine, la cei 22 de ani câți avea?”²⁾

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: “Anuarul armatei române”, 1877, ziarul “Războiul”, din 30 noiembrie 1877; Calmuțchi Gheorghe, “1877-1878” Eroii morți. Bibliografia însoțită de figura lor”, Iași, 1928, p. 32-33 (și foto); Olteanu Constantin, Ceaușescu Ilie, Mocanu Vasile, Bejancu Gheorghe, “Asalt la redute. Eroii ai războiului pentru independență”, ed. a II-a, Buc., Ed. Militară, 1977, p. 69-70; Tucă Florian, Cociu Mircea, Chirea dr. F. “Bărbați ai datoriei. 1877-1878”, Buc., Ed. Militară, 1979, p. 136-137.

¹⁾ “Bărbați ai datoriei. 1877-1878. Mic dicționar”, Buc., Ed. Militară, 1979, p. 136.

²⁾ “Asalt la redute”, Buc., Ed. Militară, 1977, p. 69-70.

HORDILĂ, MIHAIL V.

S-a născut la 2 iulie 1905 în satul Suhuleț, comuna Tansa, județul Vaslui, sat în care a urmat cursurile școlii primare.

Între 1919-1925 a urmat cursurile *Școlii Normale* din Vaslui.

Devenind învățător a fost numit la școala primară din Tețcani, comuna Berești-Tazlău, județul Bacău.

Ca publicist debutează în 1930 și sub numele real sau sub pseudonimul Călin Plutașu a colaborat la publicații, precum: "Curentul", "Opinia", "Vestea", "Luceafărul", "Harfa", "Înmuguriri", "Vraja", "Torentul" etc.

BIBLIOGRAFIE

- "Glasuri din trecut", București, 1936.
- "Balade", 1939.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 400.

IACOMI, CONSTANTIN

S-a născut în 1884 în satul Rădești, din județul Tutova, azi, satul aparținând comunei Bălăbănești, județul Galați.

După ce și-a susținut teza de licență în teologie, a devenit preot.

A urcat pe scara ierarhică până la aceea de protoereu.

A fost șeful (președinte) al Camerei de Agricultură.

Intrând în politică, a fost șeful organizației Partidului Național - Creștin din județul Vaslui, partid pe care l-a adus la obținerea scaunului de deputat în 1932.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 411.

IONESI, BICA

S-a născut la 29 martie 1928 în satul Cursești, comuna Pungești, județul Vaslui, din părinți țărani cooperatori.

În satul natal a urmat cursurile școlii primare, iar între 1940-1947 a urmat cursurile *liceului teoretic de fete* din Vaslui, fiind premiată în fiecare clasă.

După susținerea examenului de bacalaureat se înscrie la *Facultatea de Științe Naturale a Universității <<Al. I. Cuza>>* din Iași (1947-

1951), unde își dă examenul de diplomă în februarie 1952, pe care îl ia cu "Diplomă de merit", cu teza "Evoluția proboscidiienilor și importanța lor stratigrafică pentru țara noastră"

În 1950, pe când era studentă în ultimul an de studii, a fost încadrată preparator la Catedra de Geologie - Paleontologie, iar în mai 1951 a fost avansată în postul de asistent universitar.

În urma introducerii normelor în învățământului superior, a fost transferată la *Muzeul de istorie naturală* de pe lângă Universitatea ieșeană, în noiembrie 1952, unde a funcționat mai întâi ca asistent, apoi ca șef al secției Mineralogie-Paleontologie, depunând, pe lângă o activitate muzeistică, o susținută activitate științifică. În același timp a ținut legătura și cu catedra sa universitară, cumulând (1961-1964) postul de asistent la disciplina Paleontologie.

În anul 1956 s-a înscris la examenul de doctorat, în specialitatea Stratigrafie și Paleontologie, la Universitatea din București, având conducător științific pe acad. prof. dr. doc. Miltiade Filipescu. În octombrie 1966 și-a susținut examenul, iar lucrarea sa, "Stratigrafia depozitelor miocene de platformă dintre Valea Siretului și Valea Moldovei", a fost publicată de către Academia R.S.R. (1968), aceeași Academie conferindu-i premiul "Gheorghe Murgoci", în 1972, pentru aceeași lucrare.

În 1971, în urma reînființării secției de Geologie la Universitatea din Iași, a revenit, prin concurs, la catedră, unde a predat cursurile și lucrările practice de Micropaleontologie și Determinări paleontologice (la secția Geologie) și lucrările practice de Paleontologie și Stratigrafie (la secția Biologie).

A participat direct la "Congresul Asociației geologice carpato-

balcanice" (București, 1961), la "Al XII-lea Congres european de Micropaleontologie" (Simferopol, Chișinău, URSS, 1971), precum și la "A V-a Reuniune a grupului de lucru pentru Præthysul Central" (București, 1972). Deasemenea, a trimis să i se prezinte comunicările la următoarele manifestări științifice: "Congresul Asociației geologice carpato-balcanice" (Belgrad, 1967) și la "Colocviul asupra Buglovianului" (Lvov, 1967).

Cele 4 rapoarte geologice, 4 comunicări și 41 de lucrări publicate, până în 1975, se axează la studiul depozitelor sarmațiene din România, cu precădere asupra Platformei Moldovenești, precum și studii ale unor grupe de organisme actuale: foraminiferele din Marea Neagră și lamelibranhiatele de apă dulce din Moldova.

A lucrat la o temă înscrisă în cadrul Convenției de colaborare dintre Universitățile din Iași și din Bratislava.

Profesor universitar la Facultatea de geografie - geologie a Universității din Iași.

OPERA

1. "Cercetări geologice în regiunea Sfânta Maria (Depresiunea Huedin", raport geologic, Arh. Inst. Geol., Buc., 1952, (în colab.).

2. "Delimitarea masivelor de sare din Mediteraneanul din subcarpații dintre Oituz și Cașin", ibidem, 1953, (în colab.).

3. "Cercetări geologice în regiunea dintre Valea Troțușului și Pârâul Cașin", ibidem, 1954, (în colab.).

4. "Date microfaunistice din Sarmațianul Podișul Central Moldovenesc", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași", secț. II, fasc. 1, 1956, p. 297-310, (în colab.).

5. "Cercetări geologice în regiunea dintre Plăeșii de Sus și Pârâul Sulta (reg. Autonomă Maghiară), ibidem, secț. II (St. nat- Geogr.), t. II, fasc. 2, 1956, p. 315-329 cu o schiță geologică, (în colab.).

6. "Microfauna miocenă din fundamentul Podișului Central Moldovenesc", ibidem, secț. II, t. III, fasc. 1-2, 1957, p. 3-12, cu o planșă, (în colab.).

7. "Contributions à la connaissance des Lamellibranches d'eau douce de la Moldavie", ibidem, secț. II, t. IV, fasc. 2, 1958, p. 311-319, cu 5 pl.

8. "Distribuția foraminiferelor pe platforma continentală din nord-vestul Mării Negre. Nota I", în "Hidrobiologia", I, 1958, p. 33-54, cu tabele (în colaborare).

9. "Microfauna sarmațianului inferior din regiunea Pârteștii de

Jos - Strigoaia - Ilișești (reg. Suceava)", "An. Științifice ale Univ. Iași", sect. II, t. VI, fasc. 4, 1960, p. 305-314, cu o schiță geologică.

10. "Distribuția foraminiferelor pe platorma continentală din nord-vestul Mării Negre"; Nota II, în "Studii și cercetări geologice", seria Biol. animală, t. XIII, 4, 1961, Buc., p. 517-533.

11. "Distribution des Foraminifères sur la Plate - forme continentale du Nord - Ouest de la Mer Noire (Note III)", "Travaux du Museum d'Histoire Naturelle <<Gr. Antipa>> Bucarest", t. III, 1962, p. 45-60, cu o fig. și 2 tabele, (în colab.).

12. "Contribuții la studiul buglovianului din partea de nord a Platformei Moldovenești (reg. Vicșani - orașul Siret - Grămești)", "An. Univ. <<Al. I. Cuza>>, sect. II, t. IX, 1963, p. 23-37, cu o coloană stratigrafică, 2 tabele și 4 planșe.

13. "Masivul Ciungilor caracterizare geologică geomorfologică", ibidem, t. X, 1963, p. 105-114, cu 6 fig. și o schiță geol. (în colab.).

14. "Chimismul complexului argilo-nisipos din partea de nord a Platformei Moldovenești - Siret, reg. Suceava", "Bul. Inst. Polit. Iași", serie nouă, t. XI (XV), fasc. 3-4, 1965, p. 197-208, cu 8 fig. și 2 tabele (în colab.).

15. "Observații geologice paleogeomorfologice în zona de contact a obcinelor Bucovinei cu Podișul Sucevei", "An. șt. ale Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, t. XII, 1966, p. 101-110, cu o pl. (în colab.).

16. "Les Foraminifères de la Plateforme continentale du nord-ouest de la Mer Noire (le litoral roumain)" Note IV-ème, ibidem, t. XII, fasc. 1, 1966, p. 83-102, cu 7 planșe, (în colab.).

17. "Asupra prezenței unei faune de lammelibranhiate în gresia de Lucăcești), ibidem, seria Biol.-Geogr., t. XV, fasc. 2, 1966, p. 81-96, cu planșe, (în colab.).

18. "Contribuții la studiul unor argile cuaternare de lângă Dorohoi", ibidem, t. XIII, 1967, p. 39-45, cu 1 tabel și 5 planșe (în colab.).

19. "Sur la position stratigraphique du Bouglovien dans le Miocène de la Roumaine", "Assoc. géol. Carpato-Balkanique, VIII-ème Congres, Raports, Stratigraphie, Belgrad, 1967, p. 411-416, (în colab.).

20. "Les variations morphologiques d'Ammonia beccarii L. de la Mer Noire", "Ann. sc. de l'Univ <<Al. I. Cuza>> de Iassy", sect.

II, (St. Nat.), a. Biol., t. XIV, fasc. 2, 1968, p. 291-299, cu 3 pl. și 4 tabele, (în colab.).

21. "Contribuții la cunoașterea buglovianului dintre valea Siretului și valea Sucevei (Platforma Moldovenească)", ibidem, p. 69-78 (în colab.).

22. "Stratigrafia depozitelor miocene de platformă dintre Valea Siretului și Valea Moldovei", (Monografie geologică), Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1968, 390 p., cu 1 hartă geologică, 19 fig. cu sect. geol. și scheme stratigrafice, 9 tabele, 41 planșe. Lucrare de doctorat.

23. "Microfauna depozitelor tortoniene și bugloviene din Bazinul Oaș", An. Univ. Buc., Geol, t. XVIII, 1969, p. 167-188, cu 2 tabele și 4 pl. (în colaborare).

24. "Cercetări geologice în regiunea dintre Valea Sucevei și Pârâul Voitin (Platforma Moldovenească)", "An. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași", sect. II, geol., t. XV, 1969, p. 73-82, cu 1 tabel.

25. "Cercetări asupra proprietăților absorbante ale unor argile din împrejurimile orașului Siret", "Bul. Inst. Polit. Iași", serie nouă, sect. II (Chimie industrială), t. XV, fasc. 1-2, 1969, p. 33-40, cu 5 fig. (în colab.).

26. "Microfauna depozitelor sarmațiene din Bazinul Oaș", "St. și cercet. geol. - geofiz. - geogr.", seria Geolog., t. XV, fasc. 1, 1970, p. 213-225, cu 5 fig, 1 tabel, 3 pl., (în colab.).

27. "Contribuții la studiul microfaunei depozitelor sarmațiene din Bazinul Zarandului", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, b., Geol., t. XVI, 1970, p. 79-90, cu 1 tabel și 4 pl. (în colab.)

28. "Cercetări geologice în regiunea Horodnic - Volovăț-Burla (Platforma Moldovenească)", D.S. Inst. geol., vol. LVII/4, Buc., 1971, p. 67-78.

29. "Buglovskie sloi v Rumânii i nekotore soobreniia o ih soderžanii i stratigraficienskom položenii", în "Buglovskie sloi Mioțena", Izd. "Naukova Dumka", Kiev, 1970, p. 199-223, cu 1 tabel, (în colab.).

30. "Date noi privind pietrișurile din partea vestică a Podișului Sucevei", "Lucr. șt. ale cadrelor didactice Inst. Ped.", Suceava, vol. II, 1971, p. 345-349, cu 1 fig., (în colab.).

31. "Sur la limite Bessarabien - Kersonien dans la Dobrogea du Sud", "An. Șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, b. Geol., t. XVII, 1971, p. 79-90, cu 1 fig., (în colab.).

32. "Cercetări geologice în regiunea Bălăceanca - Ilișești din partea de nord-vest a Platformei Moldovenești", ibidem, p. 91-98,

cu 1 fig. și 2 tabele.

33. "Orizontarea depozitelor fluvio-deltaice din partea vestică a Podișului Sucevei și semnificația ei paleogeografică", ibidem, sect. II, c. Geogr., t. XVII, 1971, p. 9-15 (în colab.).

34. "Studiul depozitelor sarmațiene de la Minișul de Sus - Chisindia (Bazinul Zarandului)", "An. șt. Univ. Buc.", "Geol.", t. XX, 1971, p. 93-106, cu 3 fig. și 1 tabel, (în colab.).

35. "Asupra prezenței Buglovianului în Unitatea pericarpatică din regiunea Viișoara-Brătești", "An. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, , b. Geol, t. XVIII, 1972, p. 63-72, cu 3 fig., 1 tabel, 6 pl. (în colab.).

36. "Precizări asupra depozitelor sarmațiene din Unitatea pericarpatică de la Slobozia - Gura Văii (Bacău)", ibidem, sect. II, b. Geol., t. XVIII, 1972, p. 73-79, cu 1 fig., 1 tabel.

37. "Asupra unei formațiuni de apă dulce din Șaua Moineștilor", "St. și cercet. șt.", seria Geol. - Geogr., Inst. Ped. Bacău, 1973 (în colab.).

38. "Sur la valeur stratigraphique des espèces Nonion granosus (D'orb) et Porosonion subgranosus (Egger)", "Revue roumaine de géol.", t. XVII, 1, 1971, p. 115-130, cu 4 pl.

39. "Asupra prezenței Volhinianului în Dobrogea de sud", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași, sect. II, b. Geol., t. XVIII, 1973, p. 109-122, cu 2 fig, 1 tabel, 6 pl., (în colab.).

40. "Microfauna depozitelor bugloviene din regiunea Viișoara - Brătești (Unitatea pericarpatică)", ibidem, p. 101-108, cu 1 fig., 1 tabel.

41. "Studiul ostracodelor din Volhinianul de pe Platforma Moldovenească (sectorul dintre Valea Siretului și Valea Moldovei)", raport geologic, 1973, Instr. geol. de prospect., Buc., (în colab.).

42. "Studiul obstacolelor din depozitele bugloviene de pe Platforma Moldovenească", D.S. Inst. geol. Buc., vol. LX/4, 1974, p. 89-113, cu 2 fig., 1 tabel (în colab.).

43. "Microfauna Volhinianului" din Dobrogea de Sud. ", "An. șt. Univ. <<Al. I. Cuza>>, Iași", sect. I, b. Geol. t. XX, 1974, p. 109-116, cu 2 fig. 4 pl.

44. "Prezența dolomitelor în formațiunile sarmațiene din Dobrogea de sud", ibidem, p. 1-12, 5 fig. 1, tabel (în colab.).

45. "Studiul ostracodelor din depozitele volhiniene de pe Platforma Moldovenească (sectorul dintre Valea Siretului și Valea Moldovei)", D.S. Inst. Geol. Buc., vol. LXI/4, 1975, (în colab.).

46. "Cercetări mineralogice și geochimice asupra argilelor volhiniane din zona Dolhasca - Fălticeni", (în colab.).

47. "Studiul ostracodelor din Volhinianul superior al Platformei Moldovenești (regiune dintre Valea Sucevei și Valea Moldovei)", (în colab.).

48. "Studiul faunei sarmațiene din regiunea Chinușu - Fișer (sud-estul depresiunii Transilvaniei), (în colab.).

49. "Unele observații asupra faunei sarmațiene de la Soceni", (în colab.).

ISTRATI, CORNELIU

Născut în satul Toporăști, comuna Pungești, județul Vaslui, la 26 martie 1928.

A urmat cursurile liceale în Huși (1939-1947), apoi cursurile *Facultății de istorie* a Universității *Al. I. Cuza* din Iași (1947-1951).

Și-a susținut examenul de doctorat în Istorie la 5 iulie 1979 cu teza "Relațiile dintre țărani și stăpânii moșiilor în regiunea de munte a Moldovei în perioada de destrămare a feudalismului și apariție a elementelor capitaliste" (în 8 capitole).

A fost cercetător principal la *Institutul de istorie și arheologie "A. D. Xenopol"* din Iași.

A studiat domeniul istoriei economice și sociale din secolul al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea, precum și relațiile de producție din agricultura Moldovei.

Editor de documente.

A colaborat la "Carnetul agitatorului", Bacău; "Studii și cercetări științifice", Filiala Iași a Academiei R.P.R.; "Studii și cercetări științifice", Univ. *Al. I. Cuza*, Iași; "Revista arhivelor", "Anuarul Institutului de istorie și arheologie *A.D. Xenopol* Iași"; "Cercetări agronomice în Moldova", "Cronica" Iași.

BIBLIOGRAFIE

- "Știri noi despre atitudinea micii boierimi moldovene față de Regulamentul Organic", "Studii și cercetări științifice", Iași, IX, fasc. 1 a, 1958, p. 142-149.

- "Știri noi despre comerțul de tranzit prin Moldova în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea", ibidem, XI, fasc. 2, 1960, p. 241-255.

- "Despre diferențierea țăranimii clăcașe în regiunea de munte a Moldovei la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea", ibidem, XII, fasc. 1-2, 1961, p. 117-132.

- "Documente privind relațiile agrare în veacul al XVIII-lea. II, Moldova", București, Ed. Academiei R.S.R., 1966, 795 p. (în colab.).

- "Știri despre documente moldovenești în Transilvania la 1819", "Revista arhivelor", X, 2, 1967, p. 181-186.

- "Agricultura într-o gospodărie boierească din Moldova la

mijlocul secolului al XVIII-lea”, “Cercetări agronomice în Moldova”, III, 2, 1970, p. 138-147.

- “Despre gospodăria moșierească în regiunea de munte a Moldovei la mijlocul secolului al XIX-lea”, “Analele Inst. de ist. și arheol. Iași”, VIII, 1971, p. 245-260.

- “Lupta țăranilor domeni împotriva stăpânirii boierești”, ibidem, IX, 1972, p. 195-303.

- “Cu privire la exportul de grâne din Moldova în anii 1830-1831”, ibidem, X, 1973, p. 199-215.

- “Relațiile dintre țărani și stăpânii moșiilor în regiunea de munte a Moldovei în perioada de destrămare a feudalismului și apariție a elementelor capitaliste” (în opt capitole), teză de doctorat, 1979.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Dr. Robert Deutsch: “Istoricii și știința istorică din România. 1944 - 1969”, Buc., Ed. șt., 1970, p. 142, 190, 223; “Enciclopedia istoriografiei românești”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1978, p. 185.

ISTRATTY, EDGAR T.

Cercetând arborele genealogic al familiei sale, foarte vechi în Moldova, întâlnim un străbunic al său, paharnicul Gavrilă Istrati, care făcuse parte din grupul de personalități moldovene care se pronunțau pentru adoptarea unei legiuiri cu caracter constituțional. A avut trei copii: Meletie (Mihai) Istrati, episcop de Huși, Constantin Istrati, academician, prof. dr. în chimie și pe Nicolae Istrati, bunicul artistului Edgard Istratty.

Nicolae Istrati (1818-1861) a fost poet, dramaturg, scriitor, mare postelnic, cavaler al Ordinului "Nisam Ifțicar", antiunionist, pașoptist (a activat alături de Al. I. Cuza și a fost surghiunit la Mănăstirea Slatina). Dorea ca satul său., Rotopânești, să devină o comună model, înființând acolo o școală comunală (1853) cu clase speciale pentru fete și un conservator (1860) unde se predă declamația și cântul, pentru țărani. La acel Conservator se prezentau opere muzicale clasice și piese de teatru, la care participau Barbu Ștefănescu Delavrancea și fiica sa, Cella Delavrancea.

Nicolae Istrati este autorul primei drame istorice românești ("Mihai []") a unei farse filologice ("Babilonia românească") și a unor lucrări cu caracter juridic, politic, agricol, pedagogic.

Unul dintre fii săi, Titus Istrati (1851-1916) a fost membru al "Junimei" (fără a fi scris ceva), "mistuit de agricultură", președinte de tribunal, om integru și neclintit de la hotărârile lui. A fost tatăl marelui cântăreț, Edgar Istratty, care s-a născut la 28 aprilie 1887, în orașul Vaslui.

De mic copil a primit o aleasă educație, luând lecții de limbă franceză, la domiciliu.

În copilărie își petrecea vacanțele în satul Tatomirești (azi aparținând comunei, Rebricea, județul Vaslui), la conacul unui unchi de-al său, "Moș Neron", unde participa, alături de maturi, la partide de vânătoare.

Acolo, la Tatomirești, unchiul său o cheamă pe celebra cântăreață Elena Teodorini să-l audieze pe micul Edgar, care dădea dovadă

de un glas foarte frumos și de o sensibilitate artistică nuanțată.

Caricaturistul și desenatorul A. Jiquidi îndeamnă pe părinții micului Didi (Edgar) să-i dea lecții de pian, pe care le-a luat apoi cu doamna Răneșu.

Urmează cursurile *Școlii primare nr. 2 "Vasile Alecsandri"* din Vaslui, iar pe cele gimnaziale la *Gimnaziul "Roman Vodă"* din Roman. Cursul superior al liceului l-a urmat la *Liceul Internat "Costache Negruzzi"* din Iași, secția clasică, pe care o absolvă în 1902. La acest liceu făcea parte din fanfara liceului.

După terminarea liceului la Iași (unde a vizionat numeroase spectacole, care l-au atras și mai mult către artă), face un an de voluntariat în armată, după care pleacă la Paris să studieze dreptul la *L'École de Droit* a universității pariziene, unde își susține și examenul de licență. În capitala Franței cunoaște mari personalități românești ale artei și literelor, cu care se împrietenește: George Enescu, Elena Văcărescu, De Max.

Începând din 1908 începe să studieze canto, la Paris, cu Elena Teodorini, Duvernoy, Nuovina, Chevalier. La Paris cântă în câteva spectacole alături de Maurice Chevalier, Jeanne Calas (1912), în concerte de binefacere.

Debutează în țară, acompaniant de către George Enescu, cu scene din *"Parsifal"* de Wagner (1914).

După ce ia parte la campania din Bulgaria (1913), se întoarce la Paris.

Întors în țară, după studii de șase ani, în 1915, cântă în rolul lui Guerneman din *"Parsifal"*, de Wagner, acompaniat la pian de către George Enescu, în sala Teatrului Național din București, în compania cântăreților Jean Athanasiu și Romulus Vrabiascu.

Continuă concerte în sala Ateneului și în alte săli, George Enescu acompaniindu-l la toate concerte sale anuale, pe care le-a susținut între 1916-1947.

După această întoarcere în țară, din cauza izbucnirii primului război mondial, dă concerte nu numai în București, dar și în Iași, unde se refugiază, în 1917, fiind mobilizat, apoi, la insistențele lui George Enescu, este demobilizat. La Iași, a continuat să dea concerte de opere și de lideuri. Alături de alți oameni de artă fondează o *Societate de Operă Română*. Pentru activitățile sale artistico-umoristice este decorat cu *"Bene Merenti"* clasa I și cu *"Barbație și credință"*, cu spadă, clasa a II-a.

Întors în București, în 1919, intră în trupa Mărioarei Voiculescu,

jucând în "Dama cu camelii", "Învieră", "Fecioara răătăcită", cu care face și un turneu prin țară.

Este unul dintre cei 11 fondatori (printre ei I. Nonna - Otescu, Egizio Massini, Jean Athanasiu, Gh. Foreescu, Cecilia Nastea - Cerchez, Elena Drăgulescu - Stinghe) ai Operei Române din București (1919. sept. 4), unde devine societătar "hors classe"

A fost membru al "*Sindicatului artiștilor dramatici și lirici din România*", începând de la înființarea sa, din 1920.

Din motive patriotice a refuzat un angajament permanent la Opera din Paris.

Pentru acuzațiile pe care le-a adus societății burgheze românești indifferente la moartea tenorului Traian Grozăvescu, este dat afară din Opera Română (1923), mai ales că mai înainte protestase împotriva angajării continue de artiști străini, inferiori românilor. A stat eliminat din Operă timp de cinci ani. Din cauza acestei nedreptăți s-a declanșat, în 1923, prima grevă a intelectualilor români din București.

Pleacă, pentru a-și câștiga banii necesari vieții, la Paris (unde semnează un contract cu Opera Mare), la cazinoul din Vichy (unde dă concerte de înaltă calitate), la Monte Carlo.

Noul ministru, Ion Petrovici, îl reîncadrează la Operă.

În 1938 este ales artist pe viață la Opera Română și de la acea dată i s-au dat roluri din ce în ce mai rare.

În 1943 face prima imprimare pe discuri, iar în 1958 prima imprimare pe bandă de magnetofon.

Dă ultimul concert, la Ateneu, în noiembrie 1956, împreună cu Helmut Plattner, cântând din Bach, Haendel și César Frank.

Pentru calitățile sale interpretative de-a lungul celor 41 de ani în slujba Operei Române, statul îl recompensează cu titlul de "artist emerit"

A fondat primul sindicat al artiștilor dramatici și lirici din țară. A fost președinte al Comisiei de arbitri ai acestui sindicat. A fost membru aderent al "*Societății compozitorilor din România*"

Încetează din viață la 21 decembrie 1967. Soția sa, Ella Istratty, doctor în estetică muzicală, a organizat acasă, un autentic muzeu Edgar Istratty, care își așteaptă oficializarea.

ROLURI

<i>Nr. crt.</i>	<i>Opera</i>	<i>Autorul</i>	<i>Rolul</i>
1.	Carmen	Bizet	Escamillo
2.	Faust	Gounod	Mefisto
3.	Don Juan	Mozart	Don Juan
4.	Povestirile lui Hoffmann	Offenbach	Patru roluri
5.	Nunta lui Figaro	Mozart	Contele
<i>Nr. crt.</i>	<i>Opera</i>	<i>Autorul</i>	<i>Rolul</i>
6.	Aida	Verdi	Regele
7.	Bărbierul lui Sevilla	Rossini	Don Basillo
8.	Boris Godunov	Musorgski	Boris
9.	Ebreea	?	?
10.	Vasul fantomă	Wagner	Olandezul
11.	Walkiria	Wagner	Wothan
12.	Tristan și Izolda	Wagner	Marke
13.	Parsifal	Wagner	Gurnemans
14.	Lohengrin	Wagner	Regele
15.	Aurul Rinului	Wagner	Alberich
16.	Lakmé	Delibes	?
17.	Tosca	Puccini	Scarpia
18.	Mefistofele	Boito	Mefisto (în locul basului Gregor Melnik de la "Scala" din Milano)
19.	Boema	Puccini	Coline
20.	Samson și Dalila	Saint-Saens	?
21.	Don Quijote	?	?
22.	Damnațiunea lui Faust	Berlioz	?
23.	Oedip	G. Enescu	?
24.	Cneazul Igor	Borodin	Igor
25.	Idomeneo	Mozart	?
26.	Pelleas și Mélisande	?	?
27.	Târgul din Sorocinsk	?	?
28.	Fata din Far - West	?	?
29.	Olandezul zburător	Wagner	?
30.	Dama de pică	Ceaikovski	?
31.	Evghenii Oneghin	Ceaikovski	?
32.	Ivan Susanin	Glinka	Ivan

În afara rolurilor de mai sus a mai pregătit două roluri, pe care nu le-a mai cântat, în spectacolele Aigisto în "Meleagridele" de

Dimitrie Cuclin și în opera "Rusalka" de Dagomîrski.

În țară a cântat sub bagheta lui G. Enescu, Ionel Perlea, Emanoil Ciomac, D.G. Kiriac, Ion. Nonna - Otescu, Egizzio Massini, Alfred Alessandrescu, Giovanetti, Jean Bobescu, Mihail Brediceanu.

La opera din Vichy a cântat în fața lui Winston Churchill, iar la opera din Viena a filmat la casa "Wien-film", o secvență de câteva sute de metri.

A mai cântat pe scenele operelor din Milano, Parma și Genova.

A interpretat arii și lieduri din Massenet, Liszt, Haendel, Grieg, Mozart, Saint - Saens, Reynaldo Hahn, César Frank, G. Fauré, G. Enescu, Fr. Schubert, Flégier, Duparc, Giordano, Mussorgski, Rameau, Bextehude, Bach, Fevrier, A. Thomas, Lully.

A cântat alături de Jean Athanasiu, Mihail Amăutu, Arta Florescu, Dinu Bădescu, Mihail Știrbei, Maria Snejina, Maria Moreanu, Alexandru Feraru, Romulus Vrăbescu, Lisette Dima, Mircea Lazăr, Nella Dimitriu, Ion Puican, A. Costescu - Duca, Alexandru Enăceanu, Florence Coandă - Lupașcu, Enrichetta Rodrigo, Mihail Nasta, Elena Drăgulescu-Stinghe, Vasile Rebega, Al. Lupescu, Eleachim Algazi, Tana Mănescu, Constanța Dobrescu, Leo Slezavc, Elena Teodorescu-Mavrodi, Cellani, Al. Alger, G. Ștefănescu - Goangă, Evantia Costinescu, Șerban Tasian, Viorel Chicideanu, Pia Boilă, Venera Ticulescu, Emil Marinescu, Nae Săcăreanu, G. Niculescu - Bassu, Barbu Dumitrescu, Valentina Crețoiu - Tassian, Cornellia Gavrilesu, Ioana Nicola, Virginia Micioara, Lucian Nanu, G. Opreșan, Eugen Popescu, Nicolae Păun, Dora Massini, Zenaida Pally, Ritta Elinescu, Elena Galin, George Mircea, Constantin Simionescu.

ARTICOLE

- "Amintirea lui C. Hogaș", în "Magazin", X, nr. 440 din 12 martie 1960, p. 5

- "Despre George Enescu", ibidem, XIV, nr. 673 din 29 august 1970, p. 4 (interviu luat de Ion Potopin).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Istratty, Ella: "De vorbă cu Edgar Istratty", Buc., Ed. Muzicală, 1969, 193 p; Jianu, I. Vasiliu, G.: "Dr. C. Istrati", Buc., Ed. Șt., 1964, p. 9-15; Bratin, Jack: "Calendarul muzicii universale", Buc., Ed. Muzicală, 1966, p. 114; xxx: "Istoria literaturii române", II, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1968, p. 581-583; xxx: "Istoria teatrului în România", vol. al II-lea, 1919-1944, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1973, p. 27; Massoff, Ioan: "Teatrul românesc", vol. V, Buc., Ed. Minerva,

1974, p. 96, 114, 149, 192, 214, 222, 223, 264, 265, 267, 324; corespondență cu doamna Ella Istratty, în arhiva noastră; G. Breazul: "Cronica muzicală. Concertul basului Istratty (Sala Ateneului, 27 martie 1926)", în "Universul literar", XLII, 15, 11 aprilie 1926, p. 15; E.I.: "Edgar Istratty", în "Contemporanul", 19 (1330), 5 mai 1972, p. 6.

LEON, IOAN M.

Născut la 28 martie 1895 în Negrești, jud. Vaslui.

Și-a susținut teza de licență în Drept la Iași.

Între 1927-1928 a fost membru în "Zemstwo" din Tighina.

Fiind membru al Partidului Național - Țărănesc a fost șeful organizației județului Covurlui.

În cadrul aceleiași partid a fost și deputat în 1926, 1928 și 1931 în județul Tighina, iar în 1932 deputat de Făgăraș.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 484.

LEUȘTEAN-ZEFER, DIANA D.

“Diana Leuștean - Zefer, a așezat de curând, lângă diploma de învățătoare, pe cea de doctor în științe istorice. Dar între aceste două diplome, se așterne o lungă perioadă de activitate intensă, de muncă neobosită pe multiple planuri, de dăruire și studiu atent și metodic. Ea are deja 21 de ani studiului și pregătirii numeroaselor examene pe care le-a susținut: 1943-1950 elevă la *Scoala generală din Tătărani*, Vaslui, Dănești și Solești; 1950-1954 elevă la *Scoala Pedagogică* din Vaslui; 1963-1967 studentă la *Academia de studii social - politice “Ștefan Gheorghiu”* din București; 1967-1971 studentă la cursurile fără-frecvență ale *Facultății de Istorie* a Universității București; în 1974-1977 doctorand, specialitatea “Istoria contemporană a României” în cadrul *Academiei de studii social-politice “Ștefan Gheorghiu”* Subiectul tezei de doctorat: “Partidul Social-Democrat din România în anii revoluției democrat-populare (1944-1948)”

La început a fost învățătoare și instructoare superioară de pionieri la *Scoala generală din comuna Zăpodeni* (1954-1957). Apoi a fost activistă cu probleme de școli și pionieri în comitetul regional UTC Iași, Comitetul Central al UTC și Comitetul Municipal al UTC București (1957-1963 și 1967-1972). Din anul 1972 este activistă cu probleme de propagandă la Comitetul municipal PCR București./ trebuie ținut seama că articolul autorului a fost scris în 1980/.

Pentru munca desfășurată i-au fost acordate mai multe ordine și medalii.

Este fiica lui Dumitru și a Mariei Leuștean din Tătărani.” ¹⁾

¹⁾ articolul este reprodus din volumul “Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui, Căminul cultural Dănești, 1981, p. 21-22, autori: Neculai N. Maftei și Constantin Gh. Radu.

LIATRIS, IOAN

S-a născut în Prodocol județului Vaslui, la 23 septembrie 1878.

Între 1897-1900 a urmat cursurile *Facultății de Drept* din Iași, unde-și susține teza de licență ("Despre virtuțile de consimțământ") în 1900.

A început să practice avocatura în Iași, din octombrie 1901.

Pleacă la Paris pentru specializare, de unde se întoarce cu titlul de doctor în Drept.

Ocupă catedra de Drept comercial la Universitatea Mihăileană ieșeană.

Intrând în viața politică, devine membru al Partidului Conservator, fiind ales și deputat de Iași, în februarie 1911.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 489.

LUPU, EUGEN

A fost unul dintre primii propagandiști ai socialismului premarxist din România și unul dintre organizatorii cercurilor socialiste din deceniul al optulea al secolului trecut.

S-a născut în 1855.

După absolvirea școlii primare urmează cursurile *Liceului Național* ieșean, pe care-l absolvă în 1873. ca licean, Eugen Lupu a făcut parte din grupările de tineri studioși care se ocupau de problemele social-politice ale țării, prezentă semnalată de către autoritățile vremii și

de către unii dintre profesorii săi conservatori.

Activitatea sa social-politică a început imediat următoare Comunei din Paris (aug. 1871) când, atât pe plan intern cât și pe cel extern, se simpatiza cu comunarzii francezi, cu ideile Internaționalei I și cu principiile "fundamentale" ale marxismului.

Așa cum mișcarea muncitorească, în deceniul al optulea al secolului trecut, își accentua organizarea, tot așa și tineretul studentesc își pune bazele unei organizații cu preocupări socialiste. Membrii acestor organizații se grupau în jurul unor personalități care deveniseră membri ai Internaționalei I (Vasile Conta, Mircea Rosetti, Gh. Panu). Pe această linie un grup de studenți ieșeni (printre care se număra și Eugen Lupu, care urma cursurile *Facultății de drept* din Iași), la 5 martie 1875 a înființat *Clubul studenților Univ. din Iași*, în comitetul căruia Eugen Lupu era secretar. Această organizație colabora strâns cu *Societatea studenților în medicină* din București, înființată tot în acel an.

Eugen Lupu studia, cu toată preocuparea și seriozitatea, lucrări socialiste contemporane, mai ales cele referitoare la artă, el însuși fiind pictor.

A tras în *Clubul studenților ieșeni* foarte mulți din cei mai buni, dintre care, mai târziu, unii au devenit fruntași în activitatea de popularizare a marxismului, sau conducători ai mișcării muncitorești socialiste.

La Iași, între 1876-1877, a desfășurat o intensă activitate, pentru a atrage în cercurile socialiste ilegale pe membrii *Clubului studenților*

Universității din Iași, mai ales din rândul celor care se grupaseră în jurul lui Vasile Conta. Printre ei figurau și Gheorghe Nădejde și Constantin Mille.

Paralel cu această acțiune de atragere a studenților în cercurile socialiste ilegale, E. Lupu s-a preocupat și de sprijinirea mișcării revoluționare din Rusia și Bulgaria, solidarizându-se cu mișcarea socialistă și din alte țări europene.

În 1874, devenise omul de legătură dintre gruparea revoluționară a rușilor din Moscova, cu cei din Occident (care tipăreau și transportau literatură revoluționară în Rusia). A ajutat pe mulți emigranți ruși, persecutați de către regimul țarist, să treacă granița în România. Casa sa din Iași devenise loc de găzduire a emigranților și depozit de literatură ilegală revoluționară.

Participă, nemijlocit, la războiul de independență, alături de alți studenți revoluționari socialiști.

Activitățile sale revoluționare l-a pus în situația ca , din cauza persecuțiilor la care era supus de către profesorii săi conservatoriști, să se mute, către sfârșitul anului 1878, la *Facultatea de Drept* din București, unde și-a continuat o vreme, nestingherit, studiile și activitatea sa politică. Acolo intră într-o nouă organizație studențească *Unirea*.

În primele zile ale lunii ianuarie a anului 1879 semnează protestul colectiv, publicat în presă, împotriva încălcării dorinței revoluționarului Nicolae Zubcu - Codreanu de a fi înmormântat fără ceremonie religioasă.

Tot în 1879 participă, ca reprezentant al "Clubului studenților Universității din Iași", la cea de a patra aniversare a *Societății studenților de medicină* din București.

În același an a participat la prima conferință a conducerii mișcării socialiste, la care s-a stabilit tactica mișcării socialiste în rândurile muncitorilor și studenților, precum și liniile directoare generale ale programului mișcării (program realizat în 1880).

Persecutat de către profesorii Facultății de Drept din București, pentru activitatea sa politică, este obligat să-și susțină examenul de licență la Iași, în fața unei comisii a cărei președinte a fost V.A. Urechia. Influențat de către fostul său profesor de Drept Civil, Vasile Conta, E. Lupu își alege teza de licență cu tema "Despre probe în dreptul roman și dreptul civil roman".

După examenul de licență(1880) ocupă postul de judecător al Tribunalului din Vaslui, de unde, în august 1881, sub ministrul de

Interne C.A. Rosetti, ocupă postul de pretor la plasa Crasna (jud. Fălciu), în dorința de a face dreptate țăranilor și de a le fi de folos. Demisionează din acest post (ianuarie 1882), odată cu demisia ministrului Rosetti.

Revenit în magistratură, ocupă postul de judecător al Tribunalului de ocol din Sulina. Acolo contactează o tuberculoză pulmonară (avea un organism șubred) și neavând posibilități de îngrijire, se stinge din viață, la 30 ianuarie 1883, presa socialistă a timpului, consacându-i multe articole omagiale.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Munteanu, N.Z.: "Eugen Lupu", "An. inst. de studii ist. și social - pol de pe lângă C.C. al PCR", XIV, 1 ian. 1968, p. 130-133; xxx: "Istoria României", compendiu, Buc., E.D.P., 1969, p. 355; Dobre, Gheorghe: "Eugen Lupu - student", "An. de ist.", XVI, 6, 1970, p. 164-173; Popescu - Puțuri, Ion și Georgescu, Titu: "Purtători de flamuri revoluționare", Buc., Ed. Șt., 1971, p. 47-51; "Documente privind începuturile mișcării muncitorești și socialiste din România (1821-1878)", Buc., Ed. Pol., 1971, p. 22, 872; Maftei, Ionel: "Personalități ieșene", Iași, 1972, vol. I, p. 242-244; Mușat, Mircea: "Rădăcinile istorice ale Partidului Comunist Român", Buc., 1973, p. 35; Căncea, P.: "Viața politică în România în primul deceniu al Independenței de stat", Buc., Ed. Șt., 1974, p. 57; Olteanu, general maior dr. Constantin: "Masele populare și războiul de independență", Buc., Ed. Militară, 1977, p. 68.

MACAROVICI, CONSTANTIN GH.

S-a născut la 22 februarie/6 martie 1902 în târgul (azi, orașul) Negrești, din județul Vaslui.

Școala primară și primele șase clase de liceu le-a urmat în orașul Vaslui, ultimele două clase liceale le-a efectuat fără frecvență (clasa a VII-a la Vaslui, iar clasa a VIII-a și examenul de bacalaureat, la Huși, examen pe care-l susține în 1921).

În anii școlari 1919-1921 a ocupat un post de învățător suplinitor în satul Căzănești (azi, înglobat orașului Negrești), județul Vaslui. Acolo, găsind inițial o frecvență de numai 20-25% din copiii de școală, prin munca sa de lămurire asupra părinților și elevilor, a reușit să mărească treptat frecvența, la peste 80% din copiii satului.

În noiembrie 1921 s-a înscris la secția de Chimie a *Facultății de științe* a Universității din Iași, a cărei bursier a devenit în urma unui examen. În timpul studenției a meditat elevi de liceu, a scris și dactilografiat cursul de Chimie organică al profesorului Anastasie Obregia, și a suplinat la catedra de fizico-chimie de la gimnaziul din Târgu-Frumos și la catedra de chimie (clasele III-VIII) de la *Liceul Internat "C. Negruzzi"* din Iași, pe profesorii titulari de acolo. Pentru modul cum își predă aici cursurile (la cel din urmă liceu), cursurile însoțite de multe experiențe demonstrative, a fost apreciat și laudat de către prof. universitar Petre Bogdan.

În primăvara anului 1925, după absolvirea facultății, a fost numit secretar la *Liceul Național* din Iași, unde a funcționat până în august 1926, când a fost înrolat ca elev t.r. la *Școala de apărare contra gazelor*, pentru efectuarea stagiului militar. În acest timp a susținut examenul de licență în chimie (1926), la Universitatea din Iași.

În septembrie 1927 a fost numit asistent la catedra de Chimie anorganică și analitică a Universității din Cluj, funcționând continuu la această universitate, până la moartea sa.

În 1938 a fost înaintat șef de lucrări la aceeași catedră.

În anul 1929 s-a căsătorit cu Maria Tănăsescu (chimistă, asistentă, apoi lector), care de atunci, i-a fost un bun colaborator și o soție model.

La catedră de Chimie anorganică și analitică a lucrat sub conducerea academicianului Gheorghe Spacu, la care și-a susținut examenul de doctorat în chimie, la 21 noiembrie 1931. Rămâne, în continuare, colaboratorul profesorului său, până în anul 1940.

În urma dictatului de la Viena, între sept. 1940- aug. 1945, a fost refugiat, împreună cu *Facultatea de științe* a Universității din Cluj, la Timișoara. Acolo a fost avansat, prin concurs, conferențiar (1941-1948), la catedra de Chimie generală, a aceleiași facultăți.

La universitate a predat cursul de Chimie generală între 1941-1965 în calitate de conferențiar, profesor (1948-1972) și șef de catedră (1952-1972). La Timișoara a funcționat (1941-1945) ca profesor și la *Scoala de subingineri*, refugiată și ea, apoi între 1945-1949, după revenirea la Cluj, a predat în aceeași unitate școlară, devenită *Institut de Mecanică*.

Începând din martie 1949 a fost numit colaborator științific al Academiei R.P.R., iar în iulie 1955 a fost ales membru corespondent al Academiei R.P.R. Din 1964 devine conducător științific pentru pregătirea doctoranzilor în chimie anorganică și analitică.

În 1965 primește titlul de doctor-docent în științe chimice.

Între 1964-1972, revenind la Catedra de Chimie anorganică ca șef de catedră, a predat cursul de "Chimia elementelor metalice", și, sporadic, între 1957-1972, cursul de "Istoria chimiei".

Iese la pensie, la limită de vârstă, în 1972, devenind profesor consultant.

Începând din anul 1951 este numit decan al *Facultății de Chimie* a Universității "Babeș-Bolyai", până în 1958 și, în același timp, director adjunct științific al *Institutului de chimie* al Academiei RPR, Filiala Cluj, până în 1970, după care rămâne profesor cercetător științific la același institut, trecut în cadrul Ministerului Învățământului.

Profesorul Constantin Gh. Macarovici a depus o muncă cu pasiune și dăruire, în toate aspectele de dascăl: meditator, învățator, profesor de liceu și, după acestea, timp de peste 50 de ani, în toate gradele de învățământ superior, de la asistent, la profesor șef de catedră, precum și ca profesor consultant, după pensionarea sa.

În activitatea sa didactică a căutat să ușureze munca studenților, elaborând, singur sau în colaborare, diferite manuale și cărți. Dorind să ofere tinerelor generații exemple de muncă, de devotament pentru știință, de patriotism, a elaborat și tipărit viața și opera lui Nicolae Teclu și "Pionierii organizării învățământului de chimie în țara

noastră", Ștefan Micle și Alexe Marin" etc.

Prof. Constanstin Macarovici a avut mulți colaboratori tineri, capabili, dintre care 24 și-au susținut lucrările de doctorat, efectuate sub îndrumarea sa directă. A avut sub îndrumare mulți doctoranzi.

Pe lângă munca sa didactică și educativă, cu studenții, prof. Constantin Macarovici a desfășurat o muncă de cercetare științifică susținută, publicând peste 254 de lucrări originale, în revistele de specialitate din țară și din străinătate.

Domeniile de cercetare reprezintă o tematică nouă și variată, de natură fundamentală, precum și alte lucrări cu aplicații practice. De exemplu: combinații complexe cu liganzi diaminobifenilici, hidroxiacizi organici, tiocarbhidrazone, sulfonamide, aminobenzenamide etc., complecși micști - oxizi micști din care oxizi dubli, cu aplicații pentru obținerea unor termiatori de temperaturi înalte sau catalizatori de dehidrogenare și deshidratare chimică; a demonstrat că formarea oxizilor dubli, din combinații simple, se poate recunoaște numai cu ajutorul spectrelor în infraroșu, fără a se mai apela la spectrele roentgenografice etc.; metode chimice noi, precum și metode fizico-chimice, pentru determinarea și separarea unor elemente; un nou reactiv analitic de tip EDTA etc. În cercetările cu aplicații practice s-a urmărit obținerea oxidului de magneziu sau a oxidului de titan din minereuri indigene; prelucrarea cenușelor priritoase din haldele de la întreprinderile metalurgice, pentru a putea fi folosite ca materie primă feroasă și neferoasă etc. Pentru unele din aceste ultime lucrări s-au obținut sau s-a cerut brevetarea lor.

Toate lucrările publicate au fost recenzate, în mod obișnuit, în revistele de documentare "Chemische Zentralblatt", "Chemical Abstract", "Referativnii jurnal", "Index chemicus" etc. Extrase din aceste lucrări au fost solicitate de către diverși profesori și cercetători din diverse universități, institute sau întreprinderi industriale din Europa, America de Nord, Japonia etc. Unele dintre lucrările sale le-a prezentat direct, sau au fost incluse în materiale științifice ale diferitelor congrese I.U.P.A.C., ținute la Lisabona (1956), Viena (1967), Tokio (1967), Sidney (1968), Moscova (1969 și 1971), Haifa - Ierusalim (1969), Krakovia - Zăcopane (1970).

La invitația Academiei de științe a U.R.S.S. a prezentat, în cadrul unui schimb de experiență, o comunicare (1969) și tot atunci a fost invitat la Congresul internațional comemorativ, "O sută de ani de la enunțarea legii periodicității a lui D.I. Mendeleev", ținut la

Leningrad.

A participat, ca delegat al Academiei Republicii Socialiste România, la conferința comemorativă "1.000 de ani de la nașterea celebrului enciclopedist Al. Biruni (975-1048)", ținută la Tașkent, URSS, în septembrie 1973.

Primind sarcina din partea Secției de științe chimice a Academiei RSR s-a preocupat de adaptarea directivelor internaționale I.U.A.P. C. a nomenclaturii de chimie anorganică, în limba română.

A ținut mute conferințe la Cluj și în alte orașe din țară, apoi în cadrul Asociației Studențești.

Asupra unor lucrări cu scop aplicativ a înaintat protocoale sau referate, întreprinderilor sau departamentelor interesate. A elaborat mai multe zeci de referate asupra diferitelor lucrări de dizertație, doctorate, docențe, recunoașteri de grade didactice etc. A publicat, deasemenea, multe articole cu caracter științific, de popularizare, așa cum reiese din lista lucrărilor sale.

Pe lângă activitatea sa didactică și științifică în învățământul superior, prof. Const. Macarivici a participat la organizarea și montarea laboratoarelor de la catedra de Chimie anorganică și analitică din Cluj. În timpul celui de-al doilea război mondial, în anii de refugiu, a participat la mutarea și apoi la organizarea totală a laboratoarelor facultății, în reședința vremelnică de la Timișoara. După reîntoarcerea la Cluj, între 1945-1947, a dirijat și participat direct la organizarea, montarea și înzestrarea laboratoarelor de Chimie generală, prin transformarea a 7-8 camere, care nu fuseseră utilizate niciodată în acest scop. După unificarea celor două universități din Cluj (1958), a fost necesară mutarea și o nouă organizare a laboratoarelor. A participat din plin la organizarea și înzestrarea noului *Institut de Chimie* al Academiei R.P.R., Filiala Cluj, începând cu anul 1951 până în anul 1970, în calitate de director adjunct-științific al acestui institut. Grija îmbunătățirii treptate a bazei materiale a laboratoarelor, atât pentru scop didactic cât și științific, a fost mereu prezentă în activitatea sa, de-a lungul anilor.

Profesorul Constantin Macarovici a fost membru în Consiliul universitar al facultății, în comisiile de coordonare a cercetărilor științifice a metalelor rare și disperse, sau pentru produsele anorganice de pe lângă *Institutul central de cercetări chimice*, din cadrul Ministerului Industriei Chimice.

A făcut vizite, cerute de minister, ca schimb de experiență, la institutele de învățământ superior din Târgu Mureș, Brașov, Galați,

Iași, Craiova.

A fost numit președinte la examenul de stat, ani în șir, la universitățile din Iași, București și Cluj.

A condus Filiala regională Cluj a ASIT (oct. 1950-ian. 1959), ca președinte al comitetului. În acest interval de timp, Filiala ASIT Cluj a fost apreciată ca una dintre primele din țară, în ceea ce privește activitatea sa. Pentru felul cum a condus-o, Gh. Macarovici a fost ales membru al Comitetului Central ASIT din București. Tot ca sarcină obștească, timp de mai mulți ani, a fost responsabil A.L.A. pe orașul Cluj.

Pentru activitatea sa meritorie a fost distins sau decorat cu ordine și medalii, cu diplome de merit sau premii:

- Medalia "A 5-a aniversare a Republicii Populare Române" (decret nr. 508/1952);

- "Ordinul Muncii", clasa a III-a (decret nr. 368/1954);

- "Ordinul Muncii", clasa a II-a (decret nr. 249/1957);

- Medalia "A 25 aniversare a Republicii Socialiste România", (decret nr. 480/1972);

- "Diploma de merit ASIT", în 1956 și 1959;

- Premiul al II-lea în domeniul Chimiei, acordat de către Ministerul Învățământului, în 1964.

Profesorul dr. doc. Constantin Macarovici a inițiat studii de sonochimie, în țara noastră, obținând două brevete de invenție cu "Metodă și instalație pentru studiul reacțiilor sonochimice) și cu "Procedeu pentru obținerea oxidului de wolfram pur, în câmp ultrasonor"

A încetat din viață la Cluj.

BIBLIOGRAFIE *)

1. "Sur une nouvelle classe d'ammines: sélénocyanammines simples", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. V, 1930, p. 169-187, (în colab.).

2. "Sur une nouvelle classe d'ammines Sélénocyanammines simples", , ibidem, t. VI, 1931, p. 95-138, (în colab.).

3. "Sur une nouvelle classe d'ammines: sélénocyanammines simples", ibidem, t. VI, 1932, p. 401-410, (în colab.).

4. "La classe des sulfocyanammines avec la benzidine et la tolidine", ibidem, t. VII, 1933, p. 227-247 (în colab.)

*) Lucrările cu nr. 37, 39, 66, 71, 157, 180, 201, 244, 245, 252, 253, 254 sunt în volume.

5. "Über die Konstitution der Strömholmischen Doppelselze $2\text{MeCl}, \text{Me}_2\text{Cr}_2\text{O}_7, 4 \text{HgCl}_2 \cdot 2 \text{H}_2\text{O}$ ", Zeitschrift für anorg. und algem Chem", Band, 216, 1934, p. 263-272, (în colab.).

6. "Produsele farmaceutice rezultând din industria cârnii", "Rev. şt. V. Adamechi", Iaşi, XX, 117, 1934.

7. "Câteva din rezultatele obţinute în chimie cu ajutorul efectului Smekal-Raman", ibidem, XX, p. 189-192, 1934.

8. "Utilitatea ştiinţei teoretice", "Gândul vremii", Iaşi, II, 5, 1934, p. 17-22.

9. "Une nouvelle méthode volumétrique pour le dosage indirect du zinc", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. VIII, 1934, p. 129-139, (în colab.).

10. "Eine neue makro - und mikrogravimetrische Methode zur Bestimmung des kupfers", "Z.f. analyt. Chem.", Bd. 102, 1935, p. 350-352, (în colab.).

11. "Sur une nouvelle méthode colorimétrique pour le dosage du cobalt", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. VIII, 1935, p. 245-256, (în colab.).

12. "Razele cosmice", "Gândul vremii", Iaşi, III, 1, 1935, p. 14-20.

13. "Razele cosmice", (continuare), ibidem, III, 2, 1935, p. 23-29.

14. "Contributions à l'étude de la constitution des sels doubles", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. VIII, 1935, p. 286-295, (în colab.).

15. "Über eine volumetrische Methode zur Bestimmung des Selenocyans", "Z.f. analyt. Chemie", Bd. 105, 1936, p. 408-416, (în colab.).

16. "Sur une méthode de dosage simultané du cobalt et du nickel", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. VIII, 1936, p. 444-449, (în colab.).

17. "Sopra una reazione del rame con benzidina e sopra un nuovo metodo di dosamento di tracce di rame", "Atti della Reale Accademia della Scienza di Torino", vol. 72, 1936-1957, p. 1-10, (în colab.).

18. "Sur l'existence des sulfosalicylates complexes", "Bull. Soc. Sc. Cluj", t. VIII, 1936, p. 346-375, (în colab.).

19. "L'action de la pyridine et de l'ammoniac sur certaines amines complexes avec benzidine", "Bull. de l'Acad. Roumaine", t. XX, 1938, p. 1-13, (în colab.).

20. "L'influence des liaisons $-\text{CH}_2-\text{CH}_2-$, $-\text{CH}=\text{CH}-$ et $-\text{C}\equiv\text{C}-$

du p¹ p - diamminodibenzyle, - stilbene, - tolane et leur dérivée substitués sur l'addition aux sels métalliques", ibidem, XXIII, 1938, p. 61-72.

21. "Sur une classe d'ammines complexes nouvelles, appartenant au groupe du fer et du cobalt - dinitrosothiosulfates", ibidem, XX, 1938, 11 p., (în colab.).

22. "Sur la séparation du fer, aluminium et chrom, d'avec le cobalt, le nickel et le manganèse à l'aide de la pyridine", "Bull. Soc. Sc. Cluj", IX, 1939, p. 207-214.

23. "L'analyse de l'eau et du limon provenant du lac et des alentours des Bains de la ville de Turda", ibidem, p. 270-280, (în colab.).

24. "Sur une elasse d'ammines avec mercaptobenzthiazol", "Bull. de L'Acad. Roum.", XXI, 1939, 15 p. (în colab.).

25. "Sur une réaction du prontosil album", "Bull. Soc. Sc. Cluj", IX, 1940, p. 426-431.

26. "Sur une classe d'ammines avec 8 - oxyquinoléine et 5, 7 - brom - oxyquinoléine", "Bull. d'Acad. Roum.", XXII, 1940, p. 150-161, (în colab.).

27. "Die Autooxydation des Sonnenblumenöles und die Täufer-Sadlersche Reaktion", ibidem, p. 496-512.

28. "Berea, aliment sau băutură răcoritoare", "Țara nouă", 42, 1940.

29. "Margarina, aliment modern născut în vremuri de răstrie", ibidem, 60, 1940.

30. "Imperativele alimentației raționale", ibidem, 68, 1940.

31. "Gazele de luptă", conferință, Cluj, 1940.

32. "Chromatographischer Nachweis von Verfälschungen des Handelspeprikapulvers", "Bull. d'Acad. Roum.", XXIV, 1941, p. 1-6, (în colab.).

33. "Die mit der Täufer - Sadlersche Reaktion über einstimmende Peroxydzahl bei Fetten und Ölen", ibidem, XXIII, 1941, p. 372-383.

34. "Étude sur le dosage de l'ion tellureux comme tellure et sa séparation du bismuth", ibidem, XXIV, 1943, p. 283-294, (în colab.).

35. "Le dosage du tellure sous forme de TeO₂", ibidem, XXVI, 1943, p. 301-307.

36. "Dializa ca metodă de determinare a greutății moleculare sau ionice și ioni complecși cu două sau mai multe învelișuri", "Rev. șt. V. Adamachi", Iași, vol. XXIX, nr. 3-4, 1943, 14 p.

37. "Chimie analitică cantitativă. Gravimetria", ed. I, Timișoara, 1944, ed. a II-a, Buc., Ed. Tehnică, 1956, ed. a III-a, ibidem, 1959, 312 p.

38. "Referat asupra obținerii cărămizilor refractare de magnezită plecând de la dolomită", referat înaintat Uzinelor C.S. Hunedoara (1947) și Minist. Ind. Grele (1948), (în colab.).

39. "Chimie generală pentru facultăți neochimice", ed. I, Cluj, 1948, ed. a II-a, Buc., Ed. did. și ped., 1961; ed. a III-a, ibidem, 1962, 679 p.

40. "Les combinaisons des sulfamides avec des sels métalliques", "Bull. Soc. Sc. Cluj", X, 1948, p. 116-125, (în colab.).

41. "Une méthode pour déceler et doser colorimétriquement de silicium", ibidem, p. 236-239.

42. "Sur la réactif ferro-molibdique du Van der Muelen pour déceler des petites quantités des acides silicique, phosphorique et arsénique", ibidem, p. 240-245.

43. "Valorificarea chimică a lemnului", conferință, Cluj, 1948.

44. "Titarea suflamidelor în soluție alcoolică cu NaOH apos", "Analele Acad. R.P.R.", t. II, 1949, p. 849-881 (în colab.).

45. "Titarea sulfamidelor în soluție acetonică cu NaOH apos", ibidem, p. 863-898, (în colab.).

46. "Titarea sulfamidelor cu NO_3Ag ", ibidem, p. 799-912, (în colab.).

47. "Caet de lucrări practice de chimie, pentru uzul studenților în biologie, geologie și fizică", ed. I, 1950; ed. a IV-a, (rotaprint), Buc., Ed. did. și ped., 1963, 345 p. (în colab.).

48. "Titarea argentometrică a sulfamidelor în prezență de indicator de absorbție", "An. Acad. R.P.R.", t. III, 1950, p. 479-488, (în colab.).

49. "Controlul medicamentelor sulfonamidice", ibidem, p. 489-505, (în colab.).

50. "Asupra obținerii bazelor Schiff la sulfamide", "St. și cercet. Chim.", Acad. R.P.R., Fil. Cluj, t. I, 1950, p. 125-135, (în colab.).

51. "Asupra dozării titanometrice a azocoloranților", "Lucrările sesiunii generale științifice din 2-12 iunie 1950", Acad. R.P.R., p. 494-552, (în colab.).

52. "Asupra dozării potențiometrice a coloranților azoici cu TiCl_3 ", "St. și cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. I, 1950, p. 70-79, (în colab.).

53. "Teoria arderii, dezvoltată de savantul sovietic Semionov",

conferință, Inst. Româno-Sovietic, Cluj. 1950 și în cadrul A.S.I.T. Hunedoara.

54. "Importanța chimiei pentru studiul științelor biologice", conferință, Facultatea de științe naturale, Cluj, 1950.

55. "Valorificarea rezervei de dolomită din regiunea Hunedoara", "Rev. de chimie", Buc., nr. 8, 1951, p. 12-14, (în colab.).

56. "Asupra obținerii oxidului de magneziu din dolomita indigenă", "St. și cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. II, 1951, p. 60-78, (în colab.).

57. "Cronica Institutului de chimie al Academiei R.P.R., Filiala Cluj", "St. și cercet. șt", Fil. Cluj, t. II, 1951, p. 358-362.

58. "Referat asupra <<Studiului tehnico-economic comparativ privind fabricarea magnezitei>> întocmit de IPROCHIM", înaintat Minist. Ind. Met. și Minist. Ind. Chim., 1951, (în colab.).

59. "Titarea conductometrică a sulfamifelor de acid iodic", "St. și cercet. Chim", Fil. Cluj, t. III, 1952, p. 24-31, (în colab.).

60. "Recunoașterea microcristalină a unor sulfamide", "Bul. Științ., Secția de șt. tehnice și chimice, Acad. R.P.R.", t. IV, 1952, p. 169-178, cu 3 planșe, (în colab.).

61. "Studiu critic asupra metodelor de analiză volumetrică a magneziului și a calciului și magneziului în dolomite și calcaruri dolomitice", "St. și cercet. Chim", Fil. Cluj, t. III, 1952, p. 54-69, (în colab.).

62. "Combinatii complexe a unor baze Schiff de la sulfonilamidă", ibidem, t. VI, 1955, p. 115-122, (în colab.).

63. "Asupra obținerii bioxidului de titan din nămolurile roșii rămase la fabricarea aluminei", ibidem, p. 87-109, (în colab.).

64. "Die Kondukometrische Titrierung der Sulfonamide mit wässrigen Reagenzien in nichtwässrigen Lösungen", "Rev. Chim.", Acad. R.P.R., t. I, 1956, p. 79-92; și în "Himiceskii jurnal", t. I, 92, 1956, p. 79-93.

65. "Sur l'obtention des basse Schiff de sulfamides", "Rev. Chim.", Acad. R.P.R., t. I, 1956, p. 91-104; "Actas de Congresso XV International de Quimica pure e aplicada" (Quimica Analitica", vol. III, mem. IX-45, Lisabona, 1957, (în colab.).

66. "Chimie generală, Manual pentru școli tehnice", Buc., Ed. Tehnică, 1957, 300 p, (în colab.)

67. "Méthodes de dosage des sulfamides utilisables dans l'analyse de contrôle des médicaments respectifs", XV Congresso international de quimica pura e aplicada (Quimica Analitica), "Actes

do Congresso", vol. I, mem. III-35, Lisabona, 1957.

68. "Fenomenul de termocromie la bazele Schiff de la sulfonamide cu diferite aldehide aromatice", "St. și cercet. Chim.", "Fil. Cluj, t. VIII, 1957, p. 163-173; "St. Univ. Babeș - Bolyai, Chem.", t. II, 1957, p. 163-175.

69. "Asupra obținerii și compoziției oxiclururii de cupru", "St. și cercet. Chim.", t. VIII, 1957, p. 47-57, (în colab.).

70. "Profesorul Dr. Adrian Ostrogovich", "Făclia", Cluj, 11 ian. 1957.

71. "Aspecte din chimia analitică modernă", litografiat, ASIT, 1957.

72. "Decada culturală în RPR", "Făclia", Cluj, 18 dec. 1957.

73. "L'influence des liaisons - $\text{CH}_2\text{-CH}_2\text{-}$, - CH=CH- et - $\text{C}\equiv\text{C-}$ du p, p' -diamminodibenzyle, stilbene, tolane et leurs dérivés substitués sur l'addition aux sels métalliques", (II), "Rev. Chim.", Acad. R.P.R., t. III, 1958, p. 19-29; "St. și cercet. chim.", Fil. Cluj, t. IX, 1958, p. 121-131 (în colab.)

74. "Idem, (III), "Aplications analytiques", "Rev. Chim", Acad. R.P.R., t. III, 1958, p. 209-212; "St. și cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. IX, 1958, p. 131-136, "Biolletenâ naucinoi informații", Ottisk, 4, 1959, p. 89-92, (în colab.).

75. "Studiu conductometric al orto și meta-amino-benzen-sulfonamidelor", "St. Univ. Babeș - Bolyai, Chem", t. III, 1958, p. 21-42 (în colab.).

76. "Studiu conductometric al orto-meta și para-aminobenzamidelor", ibidem, p. 43-68, (în colab.).

77. "Studiu conductometric al orto-meta și para-aminobenzhidrazidelor în comparație cu sulfonamidele și benzamidele", "St. și cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. IX, 1958, p. 137-154, (în colab.).

78. "Asupra disociației termice a dolomitei indigene", "Rev. chim.", Buc., 4, 1958, p. 207-213, (în colab.).

79. "Procedeul de concentrare și de separare a mineralelor cu titan și a zirconiului din produsele detritice ale dacitului din Munții Vlădeasa", "St. și cercet. Chim", "Acad. R.P.R.", t. VI, 1958, p. 51-57, (în colab.).

80. "Protocol asupra separării mineralelor utile din nisipurile titano-zirconifere din Munții Vlădeasa", referat depus la Academia R.P.R. și la Minist. Ind. de Petrol și Chim., 1958, (în colab.).

81. "Combinatii complexe ale sarurilor metalice ale acizilor organici cu benzidina", "St. si cercet. chim.", Fil. Cluj, t. X, 1959, p. 59-65 (in colab.).

82. "Combinatii complexe ale mono-, di-, tricloracetaților, propionatilor si butiratilor de Cu, Hg, Pb cu benzidina", ibidem, p. 245-250, (in colab.).

83. "Asupra titrării directe si indirecte a sulfamidelor", "St. Univ. Babeș - Bolyai", Chem, t. IV, 1959, p. 115-125, (in colab.).

84. "Consideratii asupra nomenclurii românești în chimia anorganică", "St. si cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. X, 1959, p. 169-191.

85. "Asupra obținerii oxidului de magneziu din dolomită", referat înaintat Comitetului de Stat al Planificării, 1959.

86. "Asupra nomenclurii românești în chimia anorganică", conferință, Cluj, Iași, Timișoara, 1959.

87. "Cercetări asupra metalelor rare si disperse în URSS", conf. în cadrul "Lunii prieteniei româno-sovietice", oct. 1959, Cluj.

88. "Valorificarea materiilor prime minerale în R.P.R.", conf. în cadrul ASIT, Uzinele "Carbochim", Cluj, 1959.

89. "Combinatii complexe ale sarurilor organice cu p, p' diamino-difenilmetan", "St. Univ. Babeș - Bolyai", Chem., 1960, p. 97-102, (in colab.).

90. "Combinatii complexe ale sarurilor acizilor organici alifatici de cupru cu benzidina", ibidem, op. 103-108, (in colab.).

91. "Combinatii complexe ale sarurilor metalice cu derivati diamino-difenilici", "An. Șt. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași", sect. I, t. VI, 1960, p. 883-908.

92. "Asupra separării cromatografice pe hârtie a o-, m-, p-aminobenzensulfonamidelor, o-, m-, p-aminobenzamidelor si a o, m-, p - aminobenzhidrazidelor", "St. si cercet. Chim", Fil. Cluj, t. XI, 1960, p. 75-82, (in colab.).

93. "Combinatiile p-aminobenzamidei cu saruri metalice în comparație cu cele ale p-aminobenzsulfonamidei", "St. Univ. Babeș - Bolyai", "Chem", 1960, p. 109-1914, (in colab.).

94. "Studiu termografic si röntgenografic al procesului de deshidratare si descompunere termică a unui carbonat bazic de magneziu", "St. si cercet. Chim.", t. XI, 1960, p. 281-287, (in colab.).

95. "Directivile internaționale pentru nomenclatura în chimia anorganică", ibidem, p. 141-173.

96. "Principiile proiectului de nomenclatură a combinațiilor

anorganice", prezentat de Academia de științe a URSS la "Al VIII-lea Congres Mendeleev de chimie", "St. și cercet. de chim.", t. XI, 1960, p. 175-182.

97. "Dezvoltarea și orientarea cercetării în domeniile chimiei anorganice pe plan mondial" (pentru uz intern, în cadrul secției de Științe chimice al Academiei R.P.R.), 1960, 33 p, referat.

98. "Studiul actual și perspectivele de dezvoltare a chimiei anorganice în R.P.R.", ibidem, 1960, 12 p. (referat).

99. "Starea actuală și perspectivele de dezvoltare a chimiei combinațiilor complexe, în Uniunea Sovietică", Conf., noiembrie 1960, Cluj.

100. "Cercetări potențimetrice asupra complexării Ti (IV), Zr (IV) și Th (IV) cu acizii D-gluconic și D-zaharic", "St. și cercet. chim.", Fil. Cluj, t. XII, 1961, p. 229-243, (în colab.).

101. Adsorbabilitatea cationilor de Fe (III), Ti (IV), Zr(IV) și Th(IV) din soluțiile de acid D-gluconic și D-zaharic pe amberlite I.R. 120", ibidem, p. 245-253, (în colab.).

102. "Asupra determinării elementelor metalice grele și arseniului în uleiurile comestibile, grăsimi, stearină și oleină tehnică", "St. Univ. Babeș-Bolyai", Chem, 1961, p. 103-108, (în colab.).

103. "Obținerea bioxidului de titan în concentrat ilmenitic separat din produse detritice de dacit", "St. și cercet. Chim", Fil. Cluj, 1961, p. 91-97, (în colab.).

104. "Starea actuală și perspectivele de dezvoltare ale chimiei combinațiilor complexe", "St. și cercet. Chim", t. XII, 1961, p. 9-15, Cluj.

105. "Contribuția chimiei la cucerirea cosmosului", conf. oct. 1961, Cluj.

106. "Viața și opera lui M. Lomonosov", conf. noiembrie 1961, Cluj.

107. "Étude photolorimétrique des complexes de quelques sels de cuivre avec la benzidine", "Rev. chim.", Acad. R.P.R., t. VII, 1962, p. 303-308, (în colab.).

108. "Combinaisons complexes des sels métalliques avec les o, m- et p-aminobenzhydrazides", ibidem, p. 1055-1070, (în colab.).

109. "Acad. prof. I.G. Murgulescu", (cu ocazia împlinirii a 60 de ani), articol editorial în "Stud. Univ. Babeș-Bolyai", 1962, în "Studii și cercet. Chim.", 1962.

110. "Ortografia termenului de ammine complexe", referat înaintat Sect. de șt. chim. a Acad. R.P.R., 1962, 2 p.

111. "Schimbarea bazei de referință pentru determinarea maselor atomice", conf., Cluj, Târgu-Mureș, 1962.

112. "Schimbarea bazei de referință pentru determinarea maselor atomice ale elementelor chimice", "Rev. Chim.", Buc., t. XIII, 1962, p. 449-451.

113. "Combinatii complexe cu p, p' - diaminodifenilenmetan", "St. Univ. Babeș - Bolyai", Chem, 1963, p. 75-83, (în colab.).

114. "Studiu spectrofotometric al unor combinații complexe cu o, o', m, m' și p, p' - diaminodifenil", ibidem, p. 139-149, (în colab.).

115. "Tiocianați metalici cu benzidina", ibidem, p. 151-161, (în colab.).

116. "Combinatiile clorurii de zirconil cu benzidina", "St. și cercet. Chim", Fil. Cluj, t. XIV, 1963, p. 243-250, (în colab.)

117. "Combinatiile clorurii de zirconil cu tolidina și dianizidina", ibidem, p. 251-263, (în colab.).

118. "Studiul vitezei de hidroliză a o, m și p - aminobenzhidrazidelor", "St. Univ. Babeș Bolyai" Chem., 1963, p. 163-177, (în colab.).

119. "Compoziția și stabilitatea complexilor de Zr (IV) și Hf (IV) cu acid D-gluconic și D-zaharic", "St. și cercet. chim", Fil. Cluj, t. XIV, 1963, p. 69-80, (în colab.).

120. "Cunoștințe mai bogate în domeniul chimiei", "Scânteia", 28 august 1963.

121. "Chimia fizică a silicaților tehnici de prof. Șerban Solacolu", (receznie), "Scânteia, nr. 5785, 27 ianuarie, 1963.

122. "Studiu asupra unui procedeu de separare a izotopilor într-un câmp ciclonic potențial", referat înaintat cabinetului președintelui Acad. R.S.R., 1963, 2 p.

123. "Aspecte economice în producția de apă grea", referat, ibidem, 1963, 3 p.

124. "Bogațiile subsolului în R.P.R.", conf., Cluj, Aiud, 1965.

125. "Étude des spectres I.R. de quelques combinaisons complexes formées par le CuCl_2 , avec des dérivés diaminodiphényliques", "Rev. Roum. Chim.", t. IX, 1964, p. 51-63; "Studii și cercet. Chim.", Acad. R.P.R., t. XII, 1964, p. 49-60, (în colab.).

126. "La détermination des solubilités de quelques combinaisons complexes formées par la cuivre avec de dérivés diaminodiphénalique sur moyen des isotopes radio-actifs Cu_{64} ou I_{131} ", "Rev. Roum. Chim.", t. IX, 1964, p. 127-130; "St. și cercet.

Chim.", Acad. R.P.R., t. XII, 1964, p. 119-122, (în colab.).

127. "Combinaisons complexes des sels métalliques à o, o' - et m, m' - diaminodiphénile", "Rev. Roum. Chim", t. IX, 1964, p. 397-404; "St. și cercet. Chim.", Acad. R.P.R., t. XII, 1964, p. 405-411, (în colab.).

128. "I.R. Spektren und Struktur einiger Komplexverbindungen zwischen Benzidin und Kupfer (II) Salzen aliphatischer Säure", "VIII International Conference on Coordination Chemistry, Viena, 7-11 sept. 1964", Proceeding of VIII I.C.C.C. under No. 17, C.9., (în colab.).

129. "Les spectres I.R. et la structure de quelques combinaisons complexes de la benzidine avec les sels de Cu (II) des acides aliphatiques", "Rev. Roum. Chim.", t. IX, 1964, p. 693-702; "St. și cercet. Chim.", Academia R.P.R., t. XIII, 1964, p. 735-740, (în colab.).

130. "Sur l'obtention des combinaisons du thorium avec les acides D-gluconique et D-saccharique", ibidem, t. IX, 1964, p. 411-424; "St. și cercet. Chim.", Fil. Cluj, t. XII, 1964, p. 419-431, (în colab.).

131. "Cercetări științifice în R.P.R.", conf. Cluj, 1964.

132. "Sur l'obtention de l'oxyde de magnésium à partir de la dolomite, à l'aide du bioxyde de carbone en régime écumant et de barbotage", "Rev. Roum. Chim.", t. X, 1965, p. 979-998; "St. și cercet. Chim.", Academia R.P.R., t. XIII, 1965, p. 1015-1023, (în colab.).

133. "<<ALRO>>- Aluminiiu românesc", "Tribuna", Cluj, iulie, 1965.

134. "Un domeniu fertil: Chimia", "Făclia", XX, 5851, Cluj, 22 aug. 1965.

135. "Les combinaisons du chlorure de zirconile avec quelques bases Schiff de la benzidine", "Rev. Roum. Chem.", t. XI, 1966, p. 53-58, (în colab.).

136. "Studiu spectrofotometric și fotocolorimetric al complexului de clorură de cupru (II) cu p, p' - diaminodifenilmetan", "St. Univ. Babeș - Bolyai", Cluj, Chem., 1966, p. 129-134, (în colab.).

137. "Spectele I.R. ale unor combinații complexe cu p, p' diaminodifenilmetan și săruri anorganice", ibidem, p. 135-140, (în colab.).

138. "Studiu spectrofotometric, fotocolorimetric și spectrele röntgen ale unor combinații complexe cu săruri de cupru (II) ale

acizilor alifatici cu p,p' - diaminodifenilmetan", p. 141-146, (în colab.).

139. "Combinaisons complexes des sels du Cu(II) avec des acides aliphatiques et p,p' - diaminodiphénylméthane", în vol. omagial, "Acad. Prof. Raluca Ripan", Buc., Acad. R.P.R., 1966, p. 337-344, (în colab.).

140. "Solubilitatea aminobenzidrazidelor în diferiți dizolvanti", "St. Univ. Babeș-Bolyai. Chem.", Cluj, 1966, p. 103-108, (în colab.).

141. La séparation du titane (IV) d'avec le cobalt (II), le nickel (II) et le cuivre (II) à l'aide des cationites", "Rev. Roum. Chem.", t. XI, 1966, p. 823-828, (în colab.).

142. "Bis Acétyl-acétone-éthylénediimines de zirconium et de thorium", ibidem, p. 59-66, (în colab.).

143. "Academician Profesor Raluca Ripan", în vol. omagial <<Acad. Prof. Raluca Ripan", Buc., Ed. Acad., R.S.R., 1966, p. 11-16.

144. "Komplexverbindungen der Kupfer (II) diphenylcarbonata mit Anilin und Diaminodiphenylen", "Rev. Roum. Chim", t. XII, 1967, p. 453-461, (în colab.).

145. "Complex compounds with Diaminodiphenyl derivatives as Ligands XXI. Complex compounds of copper (II) - diphenyl - carboxylates with aniline and diaminodiphenylen", "Proceeding tenth International Conference on Coordination Chemistry - Tokyo and Nikko, Japan, 12-26 september 1967, "Proceedings of X, I.C.C.C. 3 Sat, 5, 1967", p. 372, (în colab.).

146. "Combinaisons complexes des sels de mercure (II) avec des acides aliphatiques et p,p' - diaminodiphénylméthane", "Rev. Roum. Chem", t. XII, 1967, p. 463-469, (în colab.).

147. "Obținerea combinațiilor complexe ale sărurilor de cupru (II) și Hg. (II) cu o-, m-, p-aminobenzamide", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai", Chem, 1967, p. 33-37, (în colab.).

148. "Studiu spectrofotometric al compușilor CuSO₄, cu o-, m- și p-aminobenzhidrazidă", ibidem, p. 125-129, (în colab.).

149. "Studiu fotocolorimetric al complexilor CuCl₂ cu o-, m- și p-aminobenzamide", ibidem, p. 97-103, (în colab.).

150. "Le spectre infrarouge de la benzhydrazide, des o-, m-, p-aminobenzhydrazides et de leurs combinaisons. Complexes avec le sulfate de cuivre", "Rev. Roum. Chem.", t. XII, 1967, p. 151-161, (în colab.).

151. "Le spectre en infrarouge des o-, m-, p- aminobenzamides et de leurs combinaisons complexes avec la chlorure de cuivre (II)", ibidem, p. 1469-1473, (în colab.).

152. "L'intercation du GeO_2 avec l'acide saccharique et les saccharates de sodium", ibidem, p. 163-167, (în colab.).

153. "Les complexes du Ga^{3+} avec l'acide gluconique", ibidem, p. 975-983, (în colab.).

154. "Metodă și instalație pentru studiul reacțiilor sonochimice", brevet de invenție nr. 51.305 din 14 iunie 1968, cu prioritate de la 22 iunie 1967, (în colab.).

155. "La cinétique et le mécanisme de la réaction entre l'ion hexasquo-chromique et l'ion polyphosphate", "Rev. Roum. Chem.", t. XII, 1967, p. 743-750, (în colab.).

156. "Polarographisches Verhalten von $[\text{Co en}_3]^{3+}$ und $[\text{Pt en}_3]^{4+}$ in Anwesenheit von Cyclohexandiondioxim", ibidem, p. 279-285, (în colab.).

157. "Chimie generală" pentru Institutele Pedagogice de 3 ani, Buc., Ed. Did. și Ped., 1968, 384 p., (în colab.).

158. "The ESR investigation of some complex cooper (II) Thiocyanates", "Rev. Roum. Chim.", t. XIII, 1968, p. 1329-1334, (în colab.).

159. "Synthèse de quelques complexes de titanyl-oxalate de Cobaltamines", ibidem, p. 1477-1481, (în colab.).

160. "Décomposition thermique du titanyl-oxalate d'hexaminocobalt (III)", ibidem, p. 1601-1607, (în colab.).

161. "On the structure of some Cu(I) and Cu(II) complex thiocyanates", ibidem, t. XIV, 1969, p. 357-364, (în colab.).

162. "Combinaisons complexes de métaux de transition bivalente avec des bases Schiff du p,p' - diaminodiphénylmethane et des hydroxyaldéhydes aromatiques", "St. Univ. Babeș - Bolyai. Chem.", 1969, p. 11-17 (în colab.).

163. "Étude spectrophotométrique du système $\text{TiO}(\text{ClO}_4)_2$ - Acid D-Gluconique", "Rev. Roum. Chem.", t. XIV, 1969, p. 57-66, (în colab.).

164. "Chelate complexes of some tetravalent elements with D-gluconic and D-saccharic acids", "XII International Conference on Coordination Chemistry, August. 20-27, 1969, Sydney, Australia".

165. "Les complexes du Ga^{3+} et In^{3+} avec l'acide saccharique", "Rev. Roum. Chem.", t. XIV, 1969, p. 1113-1124, (în colab.).

166. "Complexes de l'étain tétravalent avec les acides gluconiques et sacchariques et leurs sels alcalins", ibidem, p. 1231-1239, (în colab.).

167. "Sinteza unor complecși de titanil-oxalați și titanil-tartrați cu cromammine", comunicare la Ses. Șt. a Inst. Pol. Cluj, 22-23 dec. 1969, (în colab.).

168. "Die Entfornung der Störenden Wirkung des Eisens, Kobalts, Nickels und Kupfers bei der kolorimetrischen Bestimmung des Titans", "Rev. Roum. Chem.", t. XIV, 1969, p. 459-461, (în colab.).

169. "O sută de ani de la descoperirea legii periodicității și sistemului periodic a lui D.I. Mendeleev", conf. Baia Mare, Cluj, Brașov, Galați, 1969.

170. "Oxizii micști din oxalotitanato-cationi complecși și alți complecși asemănători", conf. la Fac. de chimie a Univ. Lomonosov din Moscova, sept. 1969.

171. "Complecși micști-oxizi micști", conf. la Cluj, Galați (sept. 1969).

172. "Complexes de Zr^{4+} et Ti^{4+} avec les acides gluconique et saccharique", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai. Chem.", 1970, p. 15-21, (în colab.).

173. "Étude potentiométriques et conductométrique du système In^{3+} -acide gluconique et gluconate de potassium", ibidem, p. 23-35, (în colab.).

174. "Étude potentiométrique et conductométrique du système Ga^{3+} - acide gluconique et Ga^{3+} gluconate de potassium", "Bull. Inst. Polit. Iași", t. XVI (XX), 1970, p. 103-115, (în colab.).

175. "Étude spectrophotométrique du système $ZrOCl_2$ - acide D-gluconique", "Rev. Roum. Chem.", t. XV, 1970, p. 1741-1750, (în colab.).

176. "L'étude potentiométrique du système $ZrOCl_2$ - acide D-gluconique; ibidem, p. 1863-1869, (în colab.).

177. "Décomposition thermique du titanyleoxalate de triéthylènediammino-chrome (III) décahydrate", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai Chem.", Cluj, 1970, p. 83-98. (în colab.).

178. "New syntheses of $Ti(IV)$ and $Bi(III)$ complexes with oxalic and tartaric acid", "Proceedings XIIIth of the International Conference on Coordination Chemistry", vol. I, Krakow - Zaczopana. Poland, 14-22 sept. 1970, p. 372, (în colab.).

179. "Polarographische Untersuchung der Reaktion zwischen

Pentachloro-aquo-platin (IV) - Säure und 1,2 - Cyclohexandion-dioxin", "Rev. Roum. Chim.", t. XV, 1970, p. 895-899, (în colab.).

180. "Nicolae Teclu. Viața și opera", Buc., Ed. Științifică, 1971, 176 p., (în colab.).

181. "Combinaisons complexes de quelques métaux bivalents avec les bases Schiff des diamines aromatiques et la protocatechualdéhyde", "St. Univ. Babeș - Bolyai, Chem.", Cluj, 1971, p. 81-88, (în colab.).

182. "Coordination compounds of Iron (III) with Tetradentate Schiff-Bases", "Rev. Roum. Chem", t. XVI, 1971, p. 527-534, (în colab.).

183. "Combinații complexe ale unor metale bivalente cu baza Schiff de la derivații diaminodifenilici și rezorcileldehida", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai. Chem.", Cluj, 1971, p. 31-37, (în colab.).

184. "Complecși ai tiocianatului și selenocianatului de Mn (II) cu derivați diaminodifenilici", "Rev. Roum. Chem.", t. XVI, 1971, p. 1367-1376, în limba engleză, (în colab.).

185. "Studium in bezug die Wechsler wirkung der Borsäure mit Trioxylglutarsäure", ibidem, (în colab.).

186. "Sur l'obtention de complexe, d'oxichlorure de zirconium avec l'acide D-gluconique", ibidem, p. 687-694, (în colab.).

187. "L'interaction du GeO_2 avec l'acide gluconique et le gluconate de kalium", ibidem, p. 825-827, (în colab.).

188. "Complexes de titane avec acides gluconique et saccharique", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai", Cluj, Chem., 2, 1971, p. 39-44, (în colab.).

189. "Studiul potențimetric al sistemelor Ga (III) - acid D-zaharic și Ga (III) - zaharat de potasiu", ibidem, p. 45-52, (în colab.).

190. "L'étude potentiométrique et conductométrique du système In (III)-acid D-saccharique et saccharate de potassium", "Rev. Roum. Chem", t. XVI, 1971, p. 1749-1757, (în colab.).

191. "Propriétés électriques et magnétiques des oxides $\text{Cr}_2\text{O}_3 \cdot 3 \text{TiO}_2$ ", ibidem, p. 389-397, (în colab.).

192. "Contributions à l'étude du système binaire $2\text{NiO} - \text{TiO}_2$ ", ibidem, p. 577-583, (în colab.).

193. "Proprietățile electrice ale unor oxizi micști de titan și bismut obținuți prin coprecipitare", "Bul. Inst. Polit. Cluj", XIV, 1971, p. 33-37, (în colab.).

194. "Proprietăți electrice ale unor oxizi micști de titan și cobalt obținuți prin coprecipitare", ibidem, p. 27-31, (în colab.).

195. "Equilibres thermiques des phases le systhème NiO- TiO₂", "Rev. Roum. Chem.", t. XVI, 1971, p. 1323-1327, (în colab.).
196. "Über Zirconium - Kobalt Doppeloxxyde", ibidem, p. 1759-1768, (în colab.).
197. "Din problematica actuală privitoare la comportarea compușilor anorganici în câmp ultrasonor", "Studii și cercet. chim.", Acad. R.S.R., t. XIX, 1971, p. 501-513, (în colab.).
198. "Installation pour l'étude des réactions sonochimiques", "Rev. Roum. Chem", XVI, 1971, p. 255-259, (în colab.).
199. "Procedeu pentru obținerea oxizilor puri de wolfram", brevet de invenție nr. 52834 din 7 dec. 1971, cu prioritate de la 7 dec. 1968, (în colab.).
200. "L'École de chimie de Cluj et ses contributions au developpement de la chimie", comunicare la "Al XIII-lea Congres de istoria științelor", Moscova, august, 1971.
201. "Chimie anorganică. Metale" (pentru studenții în chimie), Buc., Ed. did. și ped., 1972, 400 p.
202. "Cyanates métalliques simples et complexes avec dérivés diamminobiphenilliques", "Rev. Roum. Chim.", t. XVII, 1972, p. 981-9992, (în colab.).
203. "Cyanstes complexes du Cu (II)", ibidem, p. 993-1004, (în colab.).
204. "Studiu fizico-chimic al interacțiunii dintre acidul boric și acidul lactic", "Rev. medicală", Târgu Mureș, XVIII, 2, 1972, p. 193-196; și în limba maghiară, în aceeași revistă, (în colab.).
205. "L'obtention des quelques combinaisons complexes mixtes du Ti(IV) et Bi (III) avec les acides oxalique et tartrique pour leur conversion en oxides mixtes coresspondents", "Rev. Roum. de chim.", t. XVII, 1972, p. 1847-1853, (în colab.).
206. "Décomposition thermique de quelques oxalato - et tartratotitanates de bismut", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai", Cluj, 2, 1972, p. 5-13, (în colab.).
207. "L'étude cinétique de la réaction Bi₂O₃ + Ti O₂ avec formation du Bi₄Ti₃O₁₂", "Rev. Roum. Chim.", t. XVII, 1972, p. 1057-1059, (în colab.).
208. "Determinarea tipului de semiconductor și a activității catalitice a oxizilor Cr₂O₃, 2TiO₂ și Cr₂O₃, 3TiO₂", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai. Chem.", Cluj, 1, 1972, p. 85-96, (în colab.), în limba franceză.
209. "Mecanismul reacției de formare a Bi₄Ti₃O₁₂", ibidem, p.

45-48, (în colab.).

210. "Mixed Bismuth and Titanum oxides obtained by Thermolysis of Hydroxide Coprecipitates", "Z. anorg. allg. Chem.", 393, 1972, p. 275-283, (în colab.).

211. "Le dosage complexométrique du melange bismuth-titan", "Rev. Roum. Chim.", XVII, 1972, p. 1061-1064, (în colab.).

212. "Studiul proceselor de clorurare a cenușelor pirotoase", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai.Chem", Cluj, 2, 1972, p. 29-38, (în colab.).

213. "Thiosemicarbazones complexes de Cuivre (II et I)", "Ann. de Chimie", Paris, t. VII, 1972, p. 365-372, (în colab.).

214. "Compoziția chimică a Selenei", conf. la Cluj, Baia Mare, mai-iunie 1972.

215. "Nomenclatura românească a combinațiilor anorganice și ultimile directive ale I.U.P.A.C.-ului", conf. în cadrul Acad. R.S.R., Buc., dec. 1972.

216. "Preparation and Magnetic Properties of the N, N' - o - phenylane bis (salicylidènamine) - chromium chloride", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai. Chem.", 1973, p. 107-109, (în colab.).

217. "Infrared Absorbtion spectral of Cobalt and Titanium Oxides obtained by Thermolysis of Mixed complexes", ibidem, I, 1973, p. 67-73, (în colab.).

218. "On the chromium and zirconium Dubble Oxides", ibidem, 2, 1975, p. 15-21 (în colab.).

219. "Die termieschen Phasengleichgewichte und einige Eigenschaften des Systeme NiO-SiO₂-TiO₂", "XI Konferenz des Silikatindustrie - Silicone, Budapest, 1973", p. 1053-1064, (în colab.).

220. "Obținerea și studiul oxizilor dubli de indiu și titan din peroxotitanat și oxalotitanat de indiu", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai, Chem.", Cluj, 2, 1973, p. 123-128, (în colab.).

221. "Determinarea fosforului în substanțele apărate prin cromatografie pe silicagel", "St. și cercet. de Biochimie", XVI, 1973, p. 301-304, (în colab.).

222. "Obținerea tetraclorurii de titan din concentratul ilmenitic separat din produse detritice de dacit", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai. Chem.", Cluj, 1, 1973, p. 101-106, (în colab.).

223. "Studiul rapoartelor molare ale componentilor din cenușile pirotoase în procesul de purificare prin sublimarea clorurilor", ibidem, 2, 1973, p. 73-80, (în colab.).

224. "Prelucrarea compușilor piritosi pentru reutilizarea lor în siderurgie", cerut pentru brevetare, în sept. 1973, (în colab.).

225. "Pionierii organizării învățământului superior de chimie din țara noastră: Ștefan Micle și Alexe Marin", cominic. la ses. șt. "Istoria științelor în România", Acad. R.S.R., 5-8 iunie 1973.

226. "Alocuțiune, din partea Academiei R.S.R., la Tașkent (URSS), cu ocazia împlinirii a 1.000 de ani de la nașterea enciclopedistului Abu Beruni (973-1048), la 5-7 sept. 1973"

227. "Aspecte din viața și opera lui Abu Raihan Beruni", conf. Buc., 27 noiembrie 1973.

228. "Investigation of complex compound with diaminobiphenyl derivatives, XXVIII, Cobalt (III) complex pseudohalides", "Rev. Roum. Chim.", t. XIX, 1974, p. 1157-1167, (în colab.).

229. "Privire generală asupra sistemelor Ga (III) - In (III) cu acidul D-gluconic și D-zaharic", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai, Chem", Cluj, 2, 1974, p. 5-12, (în colab.).

230. "Contribuții la studiul sistemului ternar NiO-SiO₂-TiO₂, în engleză", "Rev. Roum. Chim.", t. XIX, 1974, p. 1005-1018, (în colab.).

231. "Contribuții la sistemul studiului ternar In₂O₃- TiO₂", ibidem, p. 49-55, (în colab.).

232. "Coprecipitates of the type basic Cobalt carbonate-hydrated titanium dioxide", ibidem, 1, 1974, p. 32-36, (în colab.).

233. "Thermal decomposition of coprecipitates of the type basic cobalt carbonate-hydrated titanium dioxide", "Stud. Univ. Babeș-Bolyai, Chem.", Cluj, 1, 1974, p. 38-46, (în colab.).

234. "Cobalt and germanium double oxides", "Rev. Roum. Chim.", t. XIX, 1974, p. 805-810, (în colab.).

235. "Un nouveau réactif du type E.D.T.A.", "Rev. Roum. Chim.", t. XIX, 1974, p. 1855-1860, (în colab.).

236. "Obtention de complexons dérivés de l'éthylènediphosphine", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai. Chem.", Cluj, 1, 1974, p. 9-12, (în colab.).

237. "Pioniers de l'enseignement supérieur de physique et de chimie en Roumanie: Ștefan Micle et Alexe Marin", "Noesis", vol. III, 1975, p. 23-43.

238. "Aspects de la vie et de l'oeuvre d'Abu Raihan Beruni", ibidem, p. 339-346.

239. "Sursele de energie ale viitorului", conf. Cluj, 1975.

240. "Originile limbajului chimic și fixarea nomenclaturii chimice românești", conf. Cluj, 1976.
241. "Aportul acad. Gh. Spacu în domeniul chimiei analitice", referat în cadrul Acad. R.S.R., Buc., 1976.
242. "Studiul spectrofotometric al sistemului $\text{TiO}(\text{ClO}_4)_2$ - acid D-zaharic", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai. Chem.", Cluj, 1977, p. 25-29, (în colab.).
243. "Aspecte noi în domeniul chimiei combinațiilor coordinative", conf. Cluj, Tulcea, Brașov, 1977.
244. "Începuturile și dezvoltarea științelor chimice pe teritoriul patriei noastre", Acad. R.S.R., (în colab.).
245. "Analiză chimică cantitativă anorganică"
246. "Cobaltammines and Chromiumammines -oxalatotitanates and oxalatogemenates and the Corresponding mixed oxides", "Eleventh International Conference on Coordination Chemistry, 8-18 september, Haifa-Jerusalem", "Progress in Coordination Chemistry", Proceedings of XI I.C.C.C. under No. 45, (în colab.), 1969.
247. "Obținerea tetraclorurii de titan din concentratul ilmonitic aparut din produsele dietetice de dacit", "Stud. Univ. Babeș - Bolyai, Chem", Cluj, 2, 1973, p. 101-106, (în colab.).
248. "Însemnătatea combinațiilor complexe , 4 p, în manuscris.
249. "Despre dialectica unor noțiuni de bază ale chimiei", conf. în cadrul Inst. de chimie al Acad. R.S.R., Fil. Cluj.
250. "Capacitatea de complexare a derivaților diaminodifenilici", (colab.).
251. "Asupra modului de desfășurare a lucrărilor de laborator în <<Facultatea de Chimie>>, referat, susținut în cadrul Consiliului facultății 10 p. dactilografiate.
252. "Chimia oxizilor dubli și utilizările lor", 1975.
253. "Analiza chimică cantitativă anorganică", 1979.
254. "Raluca Ripan", 1981, (în colab.).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

- L.I. Marchidan, recenzie despre "*Chimie anorganică. Metale*", Buc., EDP, 1972; în "Progresele științei", 2, febr. 1973; "Claudiu Liteanu, idem, în "St. și cercet. de Chimie", XXI, 7, 1973, p. 877-878; Rodica Semeniuc: Sărbătorirea prof. Const. Macarovici", în "Progresele științei", 8, 1973; C. Albu: "Macarovici, Const.", în vol. "Personalități ale științelor naturii și tehnicii. Dicționar", Buc.,

Ed. Șt. și Enciclop., 1982, p. 221; W. Fresenius - Jander: "Handbuch der analytischen Chemie"; J.C. Bailar: "Chemistry of the Coordination Compounds", "Paul Pascal: "Chimie minérale", C. Duval: "Inorganic Termogravimetric Analysis"; "Curriculum vitae", manuscris în arhiva noastră; referate în "Chemische Zentralblatt", "Chemical Abstracts"; "Referatnâi Jurnal Himii", "Index Chemicus" etc.

MACAROVICI, NECULAI GH.

S-a născut la 12 aprilie 1900 în comuna (azi oraș) Negrești, județul Vaslui.

După ce absolvă (1919) cursurile *Liceului Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, urmează cursurile *Facultății de Științe*, secția Științe Naturale, a Universității din Iași, unde își susține examenul de licență în 1925.

După ce absolvă facultatea, în 1923, satisface mai întâi serviciul militar la *Scoala militară de geniu* (1923-1924), devenind locotenent de rezervă, intrând apoi în învățământul secundar, ca profesor de Științe Naturale (1 oct. 1924-31 aug. 1934) la liceele din Târgu-Frumos, Vaslui și Iași, iar între 1 noiembrie 1937-31 aug. 1939 a funcționat ca profesor la *Liceul de Aplicații*, al Seminarului pedagogic universitar Iași.

În aprilie 1939 își trece examenul de doctorat în geologie, la Universitatea din Iași, cu profesorul Ion AtanasIU.

În acest timp fusese numit și asistent suplinitor la *Laboratorul de geologie* al Universității din Iași (1 ian. 1927-31 ian. 1931), apoi asiastent titular provizoriu, la același laborator (1 febr. 1931-15 iulie 1939). I se încredințează în această ultimă perioadă, funcția de șef de lucrări, în intervalul de timp 1 oct. 1933-31 ian. 1943.

Trece prin celelalte trepte ierarhice universitare: asistent titular definitiv (15 iulie 1939, conferențiar suplinitor (1 febr. 1941), conferențiar definitiv (1 febr. 1943), profesor suplinitor la *Catedra de Geologie* a Facultății de Științe a Universității din Iași, profesor al *Facultății de geologie- geografie* din Iași (1 oct. 1952 - 1 oct. 1970). În anul 1956 i s-a acordat titlul de docent.

Începând cu anul 1925 și-a început activitatea de geolog de teren, în cadrul Institutului geologic al României.

După 1944 reorganizează, în 1945, *Laboratorul de geologie și paleontologie* al Universității ieșene; reorganizează și-l repune în starea de funcțiune, ca director, *Muzeul de istorie naturală* din Iași (1948-1969), al cărui director onorific a fost timp de 21 de ani (1 apr. 1948 - iunie 1969).

A activat în cadrul sindicatului Universității Iași, din 1945.

A instruit tinere cadre pentru teren și laborator, creând secția de Micropaleontologie, pe lângă Laboratorul de geologie pe care-l conducea.

Fiind un atent și perseverent îndrumător al activităților studenților săi și al cadrelor didactice de la Muzeul de istorie naturală din Iași, și-a atras prețuirea și stima multor promoții de studenți și cercetători.

După pensionarea sa la limită de vârstă, la 1 oct. 1970, devine profesor consultant al facultății pe care o slujise timp de 43 de ani, rămânând și conducător de doctorate.

Pentru activitățile pe planul economiei naționale, științific și didactic, profesorul doctor docent Neculai Macarovici a fost numit membru corespondent al Academiei R.S.R. (1974), a fost distins, totodată, cu Ordinul *Steaua Republicii Socialiste România*, clasa a V-a (1969), cu medalia *Meritul științific*, (1966). În anul 1957 a fost ales în Comitetul general de conducere al *Societății de Științe Naturale - Geografie*, apoi membru în Comitetul de Conducere al *Societății de Geologie* din RSR. A fost membru fondator al revistei "Malacologia" (SUA), din al cărui comitet de redacție face parte din 1962, fiind și membru activ al Asociației internaționale *Unitates Malacologia Europaea* (din 1963), cu sediul la Basel (Elveția).

Este autorul unor valoroase hărți tipărite: Geologia regiunii de platformă din nordul Moldovei dintre Siret și Prut, Geologia regiunii de pe versantul drept al Văii Prutului între Ruși și Galați regiunea de platformă de pe dreapta Siretului.

Cele peste 340 de lucrări științifice, didactice, rapoarte, articole de răspândirea științei și culturii, dări de seamă, note, conferințe, comunicări, informații, foiletoane, diverse articole din presă, cuprind o gamă variată de teme, care ar putea fi clasificate în mai multe grupe de tematică.

I. Geologia și paleontologia sudului Moldovei și a regiunii dintre Prut și Nistru, de la nord de Delta Dunării, unde a pus în evidență prezența Pliocenului, separându-i și cartându-l, descriind și o faună fosilă de acolo, necunoscută până atunci, la nord de Delta Dunării.

II. Geologia nordului Moldovei (în colab.), cartând formațiile geologice de la vest de Prut, elaborând și harta geologică a acestei regiuni.

III. Geologia și paleontologia Sarmatianului de pe stânga și dreapta Siretului din Podișul Moldovenesc, stabilind pentru prima dată prezența Chersonianului - din punct de vedere paleontologic - pe partea dreaptă a Siretului și în Podișul Moldovenesc.

IV. Geneză apelor minerale dintre Siret și Prut, arătându-se interesul lor practic.

V. Delimitează stratotipul Dacianului, în zona de curbură a Carpaților.

VI. Articole de paleontologie, în care se ocupă, detaliat de fauna de mamifere din Sarmațianul din Nordul Moldovei și din Podișul Moldovenesc, cât și de resturile de mamifere din Meotianul Moldovei.

VII. A pus în evidență o faună cuaternară de moluște din diferite zone din Moldova, precum și specii de mamifere cuaternare, de interes stratigrafic.

VIII. Rapoarte hidrogeologice privind alunecările de teren dintre Iași și Vaslui, precum și posibilitățile alimentării cu apă a unor localități din Moldova (Vaslui, Huși, Hârlău, Mănăstirea Neamț etc.).

IX. A întocmit (în colab.) rapoarte de interes economic asupra exploatărilor miniere din zona Brad, precum și zăcămintele de cărbuni de la Tebea-Brad și din sectorul Fălticeni-Baia.

Profesorul doctor docent Neculai Macarovici a participat cu lucrări la numeroase congrese și colocvii internaționale: Congresul Asociației "American Zoologist" de la Dallas (USA) 1968; Congresul al VI-lea al "Asociației geologice carpato-balcanice", Varșovia, 1963; "Al VIII-lea Congres al Asociației geologice carpato-balcanice", Belgrad, 1967; "Al VII-lea Congres european de Malacologie", Viena, 1968"; "Al VIII-lea Congres al I.N.Q.U.A.", Paris, 1969; "Al IV-lea Congres internațional al Neogenului", Lyon, 1971; "Al IV-lea Congres internațional de geologie", Montréal, Canada, 1972"; "Colocviul internațional asupra biostratigrafiei continentale a neogenului", Montpellier - Madrid, 1974; "Congresul de geologie a Paratethys-ului", Bratislava, 1974.

Încetează din viață în Iași, la 26 iulie 1979, în Iași, fiind înmormântat în Cimitirul "Eternitatea", parcela 29, rândul 33, loc 3.

BIBLIOGRAFIE¹⁾

1. "Dr. Ștefan I. Mateescu: *"Cercetări geologice în partea externă a curbei sud-estice a Carpaților României"*, dare de seamă, "Rev. Șt. Vasile Adamachi", Iași, vol. XIV, nr. 1, ian. 1928, p. 37.

¹⁾ Lucrările cu numerele 25, 190, 211, 249, 277, 278, 293, 322, 323 sunt în volume.

2. "Nic. N. Moroșan: *Contribuții la cunoașterea paleoliticului din Moldova de Nord*", ibidem, p. 38.
3. "Iuliu Prodan: *Flora mică ilustrată a României*", ibidem, XIV, 2 apr. 1928, p. 87.
4. "Note științifice", "Vremea școlii" (Revista învățătorilor ieșeni), an. I, nr. 4, apr. 1928, p. 21.
5. "Notă asupra depozitelor pliocene din sudul Moldovei", "Acad. Rom.", Mem. sect. șt., seria a III-a, t. VI, mem. 6, Buc., 1929, p. 151-168.
6. "Ion Borcea: *Observations sur les poissons migrants dans les eaux roumaines de la Mer Noire*", dare de seamă, "Rev. șt. V. Adamachi", Iași, vol. XV, 2-3 sept. 1929, p. 81.
7. "Gh. I. Năstase: *Capture dans le bassin inférieur du Prouth*", ibidem, p. 84.
8. "Nic. N. Moroșan: *Noi contribuții preistorice asupra Basarabiei de nord*", ibidem, p. 84.
9. "Th. Vascăuțanu: *Asupra prezenței Ordovicianului și basinul Moldo-Podolic*", ibidem, vol. XV, 4, dec. 1929, p. 132.
10. "Idem: Fauna argilelor sarmatice de la Ungheni", ibidem, p. 132.
11. "I. Protopopescu: *Banantul turistic*", ibidem, XVI, 1 martie 1930, p. 66.
12. "I. Simionescu: *Arctomys bobac în cuaternarul din România*", ibidem, vol. XVI, 2-3, sept. 1930, p. 118.
13. "I.Z. Barbu: *Catalogul vertebratelor fosile din România*", ibidem.
14. "C.S. Antonescu: *Spongierii jurasici din Dobrogea*", ibidem, XVI, 4 dec. 1930, p. 187.
15. "S. Athanasii și D.M. Preda: *Stratigrafia basinului inferior al Trotușului; El. meridionalis în Pliocenul superior de la Pralea - Căiuți*", ibidem.
16. "Horia Grozescu: *Structura geologică a basinului superior al Tazlăului Mare*", ibidem, p. 186.
17. "Dr. Th. Kräutner: *Die Spuren der Eiszeit in den Ost und Südkarpathen*", ibidem, p. 189.
18. "Sur une Testudo - bassarabica. Riab. trouvée dans les couches néotiques de Cioburciu (dép. Tighina) - Bassarabie", "Acad. Rom.", "Bull. de la séct. sc. XIII-è année, no. 1-2, Buc., 1930, p. 26-30.
19. "Locul României în producția mondială a lânii", "Rev. șt. V.

Adamachi", XVI, 1 martie 1930, p. 55.

20. "*Agricultura în Rusia Sovietică*", ibidem, XVI, 4 dec. 1930, p. 177-178.

21. "Dr. Ioan G. Botez: *Date paleolitice pentru stratigrafia loessului din Nordul Basarabiei*", "Rev. șt. V. Adamachi", XVII, 1 martie 1931, p. 44.

22. "Nic N. Moreșan: *Contribution à l'étude du Quaternaire de la Moldavie*", ibidem, XVII, 2 iunie 1931, p. 118.

23. "Pericolul importului merilor în California", ibidem, XVIII, 4 dec. 1932, p. 161-162.

24. "Confesiunile Albaniei", ibidem, p. 163.

25. "Călăuza Ceahlăului", Iași, 1932, (în colab.), 84 p. +1 schiță hartă.

26. "S. Gilet et H. Derville: *Nouveau gisement d'un récif à Nubecularia à Cricov, près de Chișinău*", "Rev. V. Adam", XVIII, 4, dec. 1932, p. 171.

27. "Originea castanului din Oltenia", ibidem, XIX, 1, martie 1933, p. 37-38.

28. "Rezervele de minereuri aurifere ale României", ibidem, p. 39-40.

29. "Asupra geologiei sudului Basarabiei" (Dări de seamă), Inst. geol. al Rom., t. 18, Buc., p. 225-231.

30. "Victor Tufescu: *Iașii și orașele din nordul Moldovei*", "Rev. șt. V. Adamachi", 18, 4, dec. 1932, p. 171.

31. "Aurelian Z., Strat: *Des possibilités de développement industriel de la Roumanie*", ibidem, p. XIX, 1, martie 1933, p. 47.

32. "Th. Kräutner: *Geologia regiunii cursului superior al Bistriței Aurii, Văii Tibăului și Cârlibabei*", ibidem.

33. "Mircea Savul: *Erupțiunile de diabaze din nordul Dobrogei*", ibidem.

34. "H. Grozescu: *Geologia zonei Marginale a Flișului dintre Moinești și Piatra Neamț*", ibidem, XIX, 1, martie, 1933, p. 121.

35. "Al. Codarcea: *Studiul geologic și petrografic al regiunii Ocna de Fier - Bocșa Montană*", ibidem, p. 124.

36. "Th. Vascățanu: *Formațiunile siluriene din malul românesc al Nistrului*", ibidem, p. 124-125.

37. "La Personalia: *Dr. Teodor Vascățanu*", ibidem, XIX, 4, 1933, p. 181-182.

38. "I. Atanasiu: *Quelques observations sur le diapirisme*", ibidem, XIX, , 4 oct. - dec. 1934, p. 185.

39. "Centenarul unei cărți", ibidem, p. 177.
40. "Capul Caliacra, un popas pentru păsările migratoare", ibidem, XX, 1-2, martie-iunie 1934, p. 56-57.
41. "Ceahlăul", "*Bul. Automobil - Clubului Moldovenesc*", Iași, I, 8, aug. 1934, p. 7-11.
42. "Pomerania poloneză", "Gândul vremii", Iași, II, 6, iunie 1934, p. 15-17.
43. "Ceahlăul", "Meșecul", I, 2, Iași, 1934, p. 6.
44. "Bucegii", ibidem.
45. "Turism: Bucegii", "Opinia", Iași, XXX, 8181, 29 iul. 1934.
46. "Stațiunea zoologică maritimă Agigea (jud. Constanța)", ibidem, 8182, 31 iul. 1934.
47. "Turism: Ceahlăul", ibidem, 8184, 2 aug. 1934.
48. "Turism: Rarăul", ibidem, 8188, 7 aug. 1934.
49. "Turism: Călimanii", ibidem, 8191, 10 aug. 1934.
50. "Orașe basarabene: Bălți", ibidem, 8200, 21 aug. 1934.
51. "Turismul în România", ibidem, 8210, 1 sept. 1934.
52. "Munții noștri: Făgărașii", ibidem, 8243, 10 oct. 1934.
53. "Ceahlăul", "Lumea turistică", Buc., 1934.
54. "A optesprezecea bătălie devisivă în istoria lumii" (după cartea lui d'Abernon), "Opinia", Iași, XXX, 8017, 11 ian. 1934.
55. "Probleme europene: Coridorul polonez", ibidem, 8145, 17 iunie 1934.
56. "N. M. Moroșan: *Depozitele cuaternare paleolitice și levallosiene de la Gherman Dumeni*", "Rev. șt. V. Adamachi", XX, 1-2 martie, iunie 1934, p. 78.
57. "Al. Bădăuță: *Guide balnéaire et climatique de la Roumanie*", ibidem.
58. "Jerzy Stam: *Rumunja jej bogactwo i pickno*", ibidem.
59. "Ing. Const. Chiriță: *Problema solului în silvicultura română*", ibidem.
60. "Ing. D. Chiriță și Ing. Șt. Popescu: *Contribuții la problema regenerării naturale a gorunului în România*", ibidem.
61. "I. Simionescu: *Sur quelques cerveaux fossiles du Néogène de Roumaine*", ibidem, XX, 3, sept., 1934, p. 139.
62. "G. Macovei et I. Atanasiu: *L'évolution géologique de la Roumaine- Cretacé*", ibidem, p. 140.
63. S. Gillet: *Essai de Synchronisme du Miocène supérieur et du Pliocène dans l'Europe centrale et orientale*", ibidem, XX, 4, dec. 1934, p. 212.

64. "M. G. Filipescu: *Cercetări geologice între valea Teleajănelui și valea Doftanei*", ibidem.
65. "*La sondage de Socola (Jassy) en 1927. Faune des Foraminifères. I-e note*", Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", t. 20, 1934, fasc. 1-4, p. 415-421, (în colab.).
66. "Mihai Haret: *Calendarul săptămânal pe 1935 de turism*", ibidem.
67. "Les mactres sarmatiques de l'est et du sud-est de la Roumanie", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", t. 21, 1935, p. 497-531.
68. "Observațiuni hidrologice în împrejurimile orașului Vaslui, raport pentru Primăria Vaslui", august 1935.
69. "Ereditatea în lumina ultimelor teorii", "Atheneum", I, 1, Iași, 1935, p. 57-66.
70. "Petrolul", ibidem, I, 3, 1935, p. 307-319.
71. "I. Z. Barbu: *Contribuții la cunoașterea florei fosile din podișul Moldovei și Basarabiei*", "Rev. șt. V. Adam.", XXI, 1 martie, 1935, p. 60.
72. M. Costețchi: *Curs de pomicultură*", ibidem, p. 62-63.
73. "*Cea mai veche carte de geologie în limba română*", ibidem, XXI, 1, martie 1935, p. 49.
74. "I. Simionescu: *Asupra unui Anthrocotherium de la Petroșani*", ibidem, XXII, 1, ian. - martie 1936, p. 57.
75. "Broștenii, jud. Neamț", "Enciclop. tur. rom.", vol. II, săpt. 23, 1935.
76. "Mănăstirea Durău", ibidem, vol. II, săpt. 31, 1935.
77. "Mareșalul Iosif Pilsudski", "Opinia", Iași, XXXI, 8379, 20 mart. 1935.
78. "Victor Tufescu: *Observațiuni asupra limitei de vest a depresiunii Jijiei*", "Rev. șt. V. Adam.", XXII, 1, ian. - mart. 1936, p. 57.
79. "Moroșan Nic.: *Dinothérides de Bassarabie*", ibidem, XXII, 2, 1936, p. 112.
80. "Étienne Patte: *Sur les Elephants fossiles de Roumanie*", ibidem.
81. "Emil Pop: *Die pliozäne Flora von Borsec*", ibidem.
82. "Erich Jekelius: *Der weise Triaskalk von Brașov und seine Fauna*", ibidem.
83. "Erich Jakelius: *Der Parallelisierung der Plioänen Ablagerungen Sudosteuropas*", ibidem.

84. "Al XVII-lea Congres internațional de geologie", "Rev. șt. V. Adam.", vol. XXII, 2, apr. - iunie 1936, p. 108.
85. "Iașul turistic", "Encicl. tur. rom", vol. III, săpt. 16, 1936.
86. "Mănăstirea Bistrița", ibidem, săpt. 53, 1936.
87. "Mănăstirea Neamțului", ibidem, săpt. 3, 1936.
88. "Mănăstirea Râșca", ibidem, săpt. 23, 1936.
89. "Pietrosul Bistriței", ibidem, săpt. 34, 1936.
90. "Restes de mamifères fossiles de la Bessarabie méridionale", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", t. 22, 1936, p. 349-367.
91. "Sur la faune de mamifères fossiles de Giurcani - (Fălciu)", ibidem, t. 24, sect. partie, 1937, p. 403-408 și în "Bull. Soc. Rom. de Geol.", t. 3, Buc., 1937, p. 218-222.
92. "<<România<<", Revista Oficiului Național de Turism", "Rev. șt. V. Adam.", vol. XXIII, 1, ian. - martie 1937, p. 50.
93. "Congresul geologic internațional, a XVII-a sesiune, Moscova, 1937", ibidem.
94. "Harta turistică a Ceahlăului și a Cheilor Bicăzului", scara 1: 50.000, Brașov, Inst. cartografic "Unirea", 1937, (în colab.).
95. "Prof. I. Simionescu: *Țara noastră*", "Rev. șt. V. Adam.", XXIII, 1, ian. - martie 1937, p. 55.
96. "V. C. Tufescu: *Castanii de la Baia Mare*", ibidem, p. 56.
97. "Ettiene Patte: *Souvenirs de voyage en Roumanie. Notes de préhistoire*", ibidem, p. 59.
98. "Asupra faunei de mamifere fosile de la Giurcani, jud. Fălciu", "Acad. Rom.", Mem. sect. șt., seria 3, t. XIV, mem. 7, 1938, p. 149-154.
99. "Observații hidrologice în împrejurimile orașului Huși", iunie 1938 (raport pentru Primăria Huși).
100. "Munții Făgăraș", "Meșceul", V, 49, 1938, p. 14-17.
101. "Turismul", ibidem, V, 50, ian. - febr. 1938, p. 27-29.
102. "Drumuri pe Ceahlău", "Enciclop. tur. rom", vol. V, 1938, p. 13-16.
103. "Sava Atanasiu: *Privire istorică asupra dezvoltării cunoștințelor geologice relative la România*", ibidem, "Rev. șt. V. Adam.", XXIII, 1, 1937, p. 59.
104. "Denumiri pe Ceahlău", "Enciclop. rom.", vol. VI, 1939, p. 1-5.
105. "Iașul și împrejurimile", ibidem, p. 64-76.
106. "Gh. I. Nastase: *Itinerarii și popasuri basarabene*", "Rev. șt. V. Adam.", XXIII, 1 ian. - mart. 1937, p. 110.

107. I. Rick: *Mișcarea aerului în Câmpia Română*, ibidem.
108. "I. Simionescu: *Mamiferele pliocene de la Cimișlia*", ibidem, XXV, 2, 1939, p. 207.
109. "Prof. I. Atanasiu: *Distribuția regională și geneza apelor minerale din România*", ibidem, XXVI, 1-2, ian. - martie 1940, p. 78.
110. "I. Simionescu: *Sur quelques algues mésosiques de Roumanie*", ibidem, p. 79.
111. "Virg. Barbu și El. Dobrescu: *Foraminifere, Bryozoare și Ostracode din Meolit. de la Slobozia - Sirăuți pe Pruf*", ibidem, p. 79.
112. "G. Manolescu: *Étude géologique et pétrographique dans les Munții Vulcan*", ibidem. .
113. "I. Atanasiu: *Contributions à la géologie des Pays Moldaves*", ibidem, p. 79-80.
114. "Mănăstiri din județul Botoșani", "Enciclop. tur. rom", vol. VII, 1940, p. 61-63.
115. "Lacul Sf. Ana", ibidem, p. 52-54.
116. "Recherches géologiques et paléontologiques dans la Bessarabie méridionale", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", XXVI, sect. partie, 1940, p. 377-404.
117. "Sur certains mamifères fossiles trouvées dans le bassin de Comănești, dép. Bacău", ibidem, XXVII, 1941, p. 3-10.
118. "Profesorul Sava Athanasiu (cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani)", "Rev. șt. V. Adam.", Iași, XXVII, 4, 1941, p. 161-163.
119. "R. Călinescu: *Insula Ada Kaleh, schiță monografică*", ibidem, XXVII, 2-3, 1941, p. 145.
120. "Enciclopedia turistică românească", ibidem, p. 146.
121. "St. Cantuniari: *Monografia geologico-tehnică a Carierei Rușchița*", ibidem.
122. "D.M. Preda: *Les gisements dans la plateforme russe*", ibidem.
123. "I. Simionescu: *Mamiferele pliocene de la Cimișlia. IV. Echinocerothidae*", ibidem.
124. "I. Simionescu și El. Dobrescu: *Mamiferele pliocene de la Cimișlia. V. Rumegătoarele*", ibidem, p. 147.
125. "M.D. Preda: *La nappe de conglomérats de Zăganu et de Ceahlău*", ibidem.
126. "St. Cantuniari: *Contribuții geologico-tehnice la construirea drumurilor*", ibidem.

127. "I. Simionescu et I.Z. Barbu: *La faune sarmatienne de Roumanie*", ibidem.
128. "I.Z. Barbu: Noi plante fosile din Moldova", ibidem, p. 156.
129. "D. M. Preda et Paucă: *Sur un bois de cervus elaphus L.*", ibidem, p. 157.
130. "I. Atanasiu: *Privire generală asupra geologiei Dobrogei*", ibidem.
131. "Sava Athanasiu: *Vechimea omului pe pământ și în special în România*", ibidem, XXVII, 4, oct. - dec. 1941, p. 241.
132. "M. Paucă: *Poissons paléozoïques de la rive bucovinienne du Dniester*", ibidem.
133. "Profesorul Sava Athanasiu, cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani", ibidem, p. 161-163.
133. "Valea Prutului", "Enciclop. tur. rom.", vol. VIII, 1941, p. 74-77.
134. "Din frumusețile Basarabiei", ibidem, vol. IX, 1942, p. 29-34.
135. "Turismul în Moldova", conf. la "Radio Moldova", 24 iunie 1942.
136. "Rarăul și Giumalăul", ibidem, 22 iulie 1942.
137. "Pitorescul Ceahlăului", ibidem, 18 august 1942.
138. "Iașul văzut de scriitorii străini", ibidem, 2 septembrie 1942.
139. "Muzeul de Șt. Naturale din Iași", ibidem, 26 oct. 1942.
140. "Muzee moldovenești", 30 decembrie 1942.
141. "Enciclopedia turistică românească", "Rev. șt. V. Adam.", XXVIII, 2-3, apr. - sept. 1942, p. 214.
142. "I. Simionescu: *Rhinoceros Mercki in Rumänien*", ibidem, p. 220.
143. "I. Simionescu: *Sur un Rhinoceros de petite taille du Pliocène inférieur de Cimișlia*", ibidem.
144. "D. Fr. Rainer et I. Simionescu: *Sur le premier crâne d'homme paléolithique trouvé en Roumanie*", ibidem, p. 220-221.
145. "I. Simionescu: *Sur un delphide sarmation de Roumanie*", ibidem, XXVIII, 4, oct. - dec. 1942, p. 318.
146. "Ing. M. Stamatin: *Monografia Salinei Slănic*", ibidem, p. 329.
147. "Asupra prezenței gazului natural în Podișul Moldovenesc", ibidem, XXVIII, 2-3, 1942, p. 183-185.

148. "Observații asupra alunecărilor de teren de la Iași din primăvara anului 1942", *ibidem*, p. 185-188.
149. "Profesorul Grigore Cobălcescu (1831-1892)", *ibidem*, p. 107-113.
150. "Turismul în Moldova", "Prutul", IV, 804, 30 iunie 1942 și nr. 805, 1 iulie 1942.
151. "Rarăul și Giumalăul", *ibidem*, IV, 842, 13 aug. 1942.
152. "Din pitorescul Ceahlăului", IV, 873, 18 sept. 1942.
153. "Sur les foques fossiles du Sarmatien de l'Europe", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", XXVIII, sect. partie, 1942, p. 260-268.
154. "Quelques vertébrés fossiles trouvés dans les calcaires récifales de Chișinău (Basarabie)", "Acad. Rom.", Mém. sect. sc., serie 3, t. XVII, mem. 6, 1942, p. 351-382, (în colab.).
155. "Vertebrates fossiles de Chișinău", "Ann. Acad. Roum.", Mem. Sect. Sc., t. XVII, 1942.
156. "Raport geologic asupra terenurilor fugitive din cuprinsul municipiului Iași", raport pentru Primăria Municipiului Iași, iunie 1943.
157. "Raport geologic asupra ținutului minier <<Iași - Vaslui>> - regiunea dintre pâraul Stăvnic și pâraul Vasluiet", raport pentru Soc. *Unirea Petrol*", sept. 1943.
158. "Asupra vârstei geologice a Basinelui Comănești (Bacău)", "Rev. șt. V. Adam.", XXIX, 1, ian. - martie 1943, p. 74-76.
159. "Muzee moldovenești", "Prutul", V, 975, 21 ian. 1943 și 976, 22 ian. 1943.
160. "Plaiuri moldovenești: Ținutul Neamțului", *ibidem*, V, 1017, 12 martie 1943; conf. la "Radio Moldova", 3 martie 1943.
161. "Iașul pitoresc", *ibidem*, V, 1243, 5-6 dec. 1943 și 1244, 7-8 dec. 1943; conf. la "Radio Moldova", 25 oct. 1943.
162. "Turismul în Moldova și scriitorii moldoveni", "Encicl. tur. rom.", vol. X, 1943, p. 52-55.
163. "Iașul văzut de scriitori români", conf. la "Radio Moldova", 10 februarie 1943.
164. "Culmea Stănișoarei", conf. la "Radio Moldova", 15 sept. 1943.
165. "Observații geologice asupra ținutului minier de cărbuni <<Tebea>> pentru Soc. <<Mica>>", nov. 1944 și dec. 1944.
166. "Producția mondială a unor metale rare", "Rev. șt. V. Adam.", XXX, 4, oct. - dec. 1944, p. 269.
167. "Zăcămintele petrolifere în nordul Canadei", *ibidem*, p. 270.

168. "Orașe patriarhale din Moldova", "Brazda", II, 65-66, 23-24 febr. 1944; conf. la "Radio Moldova", 18 febr. 1944.
169. "Ținutul Dornelor", conf. la "Radio Moldova", 14 ian. 1944.
170. "Profesorul Ion Simionescu", ibidem, 2 martie 1944.
171. "Raport geologic asupra ținutului minier <<Muncelu - Zlatna>> pentru Soc. <<Oram>>", dec. 1945.
172. "Raport geologic asupra rezervelor din mina <<Maria - Jeruga (Albini)>> pentru Soc. <<Minaur>>", ian. 1945, (în colab.).
173. "Aurul din Munții Apuseni", "Rev. șt. V. Adam.", XXXI, 3, 1945, p. 155-162.
174. "Zăcămintele de aur din reg. Baia Mare", ibidem, XXXI, 1-2, ian. - iunie 1945, p. 125-126.
175. "Insecte și Arachnide pe zăpadă", ibidem, XXXI, 4, 1945, p. 287.
176. "L'âge de calcaires d'Odessa", "Acad. Roum", Bull. de la Sect. sc., t. 37, Buc., 1945, p. 492-501; text românesc; "Vârsta calcarelor de Odessa", "Rev. șt. V. Adam.", XXXI, 1-2, Aiud, 1945, p. 74-80.
177. "Asupra Miocenului din Basinelul Brad-Hunedoara", ibidem, p. 100-102.
178. "Asupra poziției stratigrafice a speciei *Congerina novorossica* Sinz", ibidem, XXXI, 3, iulie - sept. 1945, p. 189-190.
179. "Câteva indicații asupra prezenței gazului natural în Podișul Moldovei", ibidem, p. 203.
180. "Aurul din Munții Apuseni", ibidem, p. 155-162.
181. "Observații asupra <<Introducerii în Biogeografia României>>", ibidem, XXXII, 1, ian. - martie 1946, p. 77-78.
182. "Răspuns" (cu subsol de comentariu al răspunsului), ibidem, XXXII, 2-3, 1946, p. 178-179.
183. "Cel mai vechi manual de Geografie fizică asupra teritoriului locuit de români", ibidem, XXXII, 1, ian-martie 1946, p. 65-66.
184. "Lemn de brad din epoca romană păstrat în minele de aur din Munții Apuseni", ibidem, XXXII, 4, oct. - dec. 1946, p. 195.
185. "Asupra prundișurilor de la Poiana - Brăiești, jud. Dorohoi", ibidem, XXXII, 2-3, 1946, p. 153-155.
186. "Istoricul exploatărilor miniere din munții Apuseni", ibidem, XXXII, 4, oct. - dec. 1946, p. 233-239.

187. "Sur les mactres du Sarmatien supérieur dans le Vallée de Cuciurgan (district de Tiraspol - Ukraïne)", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", séct. nat, t. XXX, Iași, 1944-1947, p. 1-13.

188. "Cétacés du Sarmatien inférieur du nord de la Moldavie et de la Bessarabie", ibidem, p. 133-140.

189. "Asupra Hydrologiei a împrejurimilor orașului Iași", "Studii", Buc., an. III, 1948, p. 14-20.

190. "Curs de Paleontologie stratigrafică", partea I (Paleozoic și Mezozoic)", Iași, Litogr. Polit. "Gh. Asachi", 1948, 234 p, 43 pl.

191. "Observații asupra forajului de la Deleni, jud. Botoșani", "Rev. șt. V. Adam", XXXV, 1-2, 1949, p. 78-80.

192. "Les sédiments miocènes de la partie septentrionale de la Moldavie (dép. de Dorohoi, de Botoșani et de Jassy)", "An. Comit. Geol. al R.P.R.", Buc., t. XXIII, 1950, p. 269-320, (în colab.).

193. "Asupra vârstei cărbunilor din județul Baia", "Lucr. Ses. Acad. R.P.R.", din 2-12 iunie 1950, Buc., 1951, p. 1751-1758.

194. "Zăcămintele de turbă din raionul Vatra Dornei", raport pentru Comitetul Geologic, oct. 1951, 11 p.

195. "Zăcămintele de turbă din raionul Dorohoi", Raport pentru Comit. Geol., oct. 1951, 2 p.

196. "Raport asupra aflorimentelor de cărbuni de la Pralea - Căiuți (Pârâul lui Vodă, Pârâul Secu și Pârâul Doamnei)", raport pentru Comit. de Geol., dec. 1952, 3 p + 1 hartă.

197. "Delimitarea masivelor de sare din Mediteraneanul din Subcarpații dintre Oituz și Cașin", raport pentru Comit. Geol., nov. 1953, 9 p. + 1 hartă, (în colab.).

198. "Raport geologic la Memoriul tehnico-economic al complexului hidrotehnic al regiunii geografice Iași", vol. I, anexa 1, cuprinzând 18 referate, 50 p., 12 pl., ian. - iunie 1953, (în colab.).

199. "La limite orientale du Méditerranéen, entre Suceava et Bistrița", "Dări de seamă", Comit. Geol. R.P.R.", t. 37, Buc., 1953, p. 34-37.

200. "La Sarmatien sur la droit du Séreth entre Ozana et Bistrița", ibidem, t. 38, 1954, p. 261-268.

201. "Cercetări geologice în Sarmatianul din Moldova", "An. Comit. Geol.", Buc., t. 28, 1955, p. 221-250.

202. "Observation sur la présence des dépôts sarmatiens dans la dépression gétique méridionale", "Acad. R.P.R.", Bul. șt. Sect. Geol. - Geografie", t. I, 3-4, Buc., 1956, p. 181-186, (în colab.).

203. "La géologie de la région Ruginoasa - Hărmanesti - Vașcani

- Costești", "An. șt. ale Univ. din Iași", serie nouă, (Șt. nat.), t. II, fasc. 1, 1956, p. 287-295, (în colab.).

204. "Données sur la microfaune de quelques profils sarmatiens du Plateau Moldave", ibidem, p. 297-310, (în colab.)

205. "Couches de Babele (Lexique stratigraphique international)", "Europe", fasc. 13; Roumanie, "Centre National de recherches scientifiques", Paris, 1956, p. 7.

206. "Sur la faune silurienne du fondement du Plateau Moldave", "An. șt. Univ. Iași", serie nouă, (Șt. nat.), t. II, fasc. 1, 1956, p. 311-314.

207. "Sur la faune fossile du bassin Brad-Baia de Criș", ibidem, t. II, fasc. 2, 1956, p. 331-337.

208. "Sur les cinérites méotiens andésitiques du raion Bacău (entre Cleja et Răcăciuni et entre Séréth et la vallée Răcătau)", "Dări de seamă, Comit. de Geologie", t. 40, Buc., 1956, p. 183-188.

209. "Sur la constitution de gisements tourbières du nord de la Moldavie, raion Dorohoi", ibidem, p. 189-191.

210. "Asupra genezei apelor minerale din Moldova dintre Siret și Prut", "St. și cercet. de Balneol. și Climat", t. I, Buc., 1957, p. 259-280, (în colab.).

211. "Tabloul analizelor apelor minerale, anexă la articolul <<Asupra genezei apelor minerale din Moldova dintre Siret și Prut>>", Iași, Litografiat, 1957, 35 p. (în colab.).

212. "La microfaune miocène du fondement du Plateau Central Moldave", "An. șt. Univ. Iași", sect. II (Șt. nat.), t. 3, fasc. 1-2, 1957, p. 336-345, (în colab.).

213. "Observations sur le Sarmatien du bord de la Mer Noir et de la Dobrogea méridionale", ibidem, t. III, fasc. 1-2, 1957, p. 346-363.

214. "Observații de ordin stratigrafic în lungul Prutului, între Mitoc și Movila Ruptă", "Raport către Comit. Geol., 1957.

215. "Observații de ordin tectonic în regiunea Racova (Buhuși)", ibidem.

216. "Distribution de Foraminifères sur la plateforme continentale du nord-ouest de la Mer Noir", Note I, "Acad. R.P.R., Hidrobiologie", t. I, Buc., 1958, p. 33-54, (în colab.).

217. "Mammifères fossiles du Sarmatien de Păun - Jassy", An. - Șt. Univ. Iași", sect. II (Șt. nat.), t. IV, fasc. I, 1958, p. 143-154.

218. "Revue générale du néogène de plateforme de la Moldavie", ibidem, fasc. 2, 1958, p. 423-450, (în colab.).

219. "Recherches géologiques la gauche de Șușița, entre les ruisseaux Mirăoara et Limpejoara", "Dări de seamă, Comit. Geol.", t. 42, 1953-1954, Buc., 1958, 12 p., (în colab.).

220. "Aceste animale au trăit în țara noastră", "Șt. și teh.", Buc., 4, 1958.

221. "Lucrări practice pentru predarea Geologiei în Școala medie", Buc., "Natura", XI, 1, 1959.

222. "Jubileul <<Muzeului de istorie naturală din Iași>>", ibidem, XI, 5, 1969, Buc., (în colab.).

223. "Sur les certfs fossiles de Quaternaire de la Moldavie", "An.șt. Univ. Iași", sect. II (Șt. nat.), vol. V, 1959, p. 125-136, 3 pl.

224. "Sur la géologie de la région entre V. Muscelu et V. Călmățui (Buzău)", "Dări de seamă, Comit. Geol.", t. 43, 1955-1956, Buc. 1959, p. 93-112.

225. "Gasteropodele de la Malul Galben - Mitoc (din terasa inferioară a Prutului)", "Acad. R.P.R., Materiale și cercetări arheologice", t. VI, Buc., 1959, p. 19-20.

226. "Recheches géologiques dans le Sarmatien du Plateau Moldave", "An. Comit. Geol.", t. XXIX, XXX, Buc., 1960, p. 199-206 (résumés).

227. "Muzeul de Istorie Naturală din Iași", extras din "Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași, 1860-1960", vol. II, Buc., 1960, p. 186-193 și în "Iașul literar", XI, 5, mai 1960.

228. "Istoricul Laboratorului de Geologie și Paleontologie", ibidem, p. 112-118..

229. "Sur les restes de tortues de la faune de Mălușteni de la Moldavie méridionale (Roumanie)", "An. șt. Univ. Iași", sect. II (Șt. nat.), t. VI, fasc. 1, 1960, p. 377-386, (în colab.).

230. "Contribuții la cunoașterea geologiei Moldovei meridionale", "An. Univ. <<Al. I. Cuza>>", Iași, vol. VI, fasc. 4, 1965, p. 231-294.

231. "Geologia regiunii de platformă din nordul Moldovei, dintre Subcarpați și Prut", raport la harta machetă, scara 1: 200.000, foile: L. 35 - III (Suceava); M. 35 -XXXIII (Darabani); M. 35-XXXIV (Liveni - Prut) și L 35 - IV (Ștefănești-Prut), depus la Arhiv. Comit. de Stat al Geol., Buc., 1960; (hărțile au apărut în 1965 și 1966).

232. "Geologia regiunii de pe versantul drept al văii Prutului, între Huși și Galați", raport la harta machetă 1: 200.000, foile: L. 345 - XVII (Fălciu) și L 35 - XXIII (Galați), ibidem, (hărțile au

apărut în 1967).

233. "Geologia regiunii de platformă de pe deeața Siretului", raport pentru harta machetă (pentru Sarmațian), scara 1: 100.000, foile: L. 35-30 (Pașcani); L. 35-12 (Roman) și L. 35-54 (Bacău), ibidem, hărțile au apărut în 1969.

234. "Muzeul de istorie naturală Iași", "Iașul lit.", XI, 5, mai 1960.

235. "Cu 500.000 de ani în urmă pe pământul țării noastre", "Șt. tehn.", 11, 1960.

236. "Evoluția vieții în timpul Neozoicului", "Natura", XII, 2, Buc., 1960.

237. "Considérations sur les cinérites andésitiques méotiennes du district Bacău (entre Cleja et Răcăciuni et entre Siret et la vallée de Răcățiu)", C.R. Comité Géol.", t. 40-41, 1952-1954, Résumés, Buc., 1961, p. 139-141.

238. "Considérations sur le Sarmatien de la rive droite de la vallée du Siret, entre les vallées de l'Ozana et de la Bistrița - Plateau Moldave", ibidem, p. 127-129.

239. "Observații stratigrafice pe structura Barca - Arbănași, cu privire asupra limitelor Dacianului", "Acad. R.P.R.", "St. și cercet. geol.", t. VI, 3, 1961, Buc., p. 387-403.

240. "Considérations sur la formation des gisements de tourbe du district de Dorohoi", "Comptes Rendus Comité Géologique", t. XL - XLI (1952-1954), Résumés, Buc., 1961, p. 143-144.

241. "Contributions à la connaissance de *Alces palmatus* Ham. Smith dans le Quaternaire de la Roumanie", "Eiszeitalter und Gegenwart", Band 12, 66-72, Ohringen/Würt, 1961.

242. "Distribution des Foraminifères sur la plateforme continentale du nord-ouest de la Mer Noire", Note II, "Acad. R.S.R., St. și cercet. seria Biologie animală, t. XIII, Buc., 4, 1961, p. 517-533, (în colab.).

243. "O sută douăzeci de ani de existență a Muzeului de istorie, naturală din Iași", conf. de Ses. șt. a Univ. <<Al. I. Cuza>>, Iași, martie 1954.

244. "Observații stratigrafice asupra sondajului de la Todireni (raionul Botoșani)", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza", Iași, sect. II, b) Geologie - Geografie, t. VII, 1962, p. 21-28.

245. "O sută de ani de la publicarea celei dintâi lucrări științifice de geologie scrise în limba română", An. Acad. R.P.R., Buc., , vol. XII, 1962 și "An. Univ. Al. I. Cuza", Iași, t. IX, St. nat., 1963, p. 1.

246. "Distribution des Foraminifères sur la Plateforme continentale du nord-ouest de la Mer Noir", Note III, în "Travaux du Museum d'Histoire naturelle *Gr. Antipa*", vol. III, Buc., 1962, (în colab.).

247. "Observations stratigraphiques sur la structure Berca - Arbănași", "Acad. R.P.R., Revue de Géol. șt. Géogr.", t. VI, nr. 1, 1962, p. 5-20.

248. "Quelques observations stratigraphiques et sédimentologiques sur le Pliocène de la curbe des Carpates Orientales roumaines", "Assoc. géol. Carpato - balc.", VI-é Congrès, Varsovie, 1963", (în colab.).

249. "Album jubiliar <<Muzeul de istorie naturală Iași>>, 1833-1963", Iași, 1963, (în colab.).

250. "Nouvelles contributions à la connaissance d'*Alces palmatus*. Ham. Smith dans le Quaternaire de la Roumanie", comunic. la Ses. șt. "Gr. Cobălcescu" a Univ. din Iași, oct. 1962, în "An. șt. Univ. Al. I. Cuza", Iași, sect. II, b) Geol. Geogr., t. IX, 1963, p. 65-74.

251. "Prezența stratelor cu Uniosturi M. Hoernes și a stratelor de Barboși - Babele în Câmpia Română", ibidem, vol. VII, "Șt. nat.", 1963, p. 123-125, (în colab.).

252. "Studiu geologic și hidrogeologic al zonei Iași, prin foraje adânci", "Comit. Geol., Studii tehnice și economice, seria E, Hidrogeologie, Buc, nr. 6, 1963, p. 189-216, (în colab.).

253. "*Elephas trogontherii* Pohling de Holboca Jassy (Roumanie)", în "Folia Quaternaria", fasc. 12, Cracovia (Polonia), 1963, (în colab.).

254. "Unele observații în legătură cu problema glaciațiunii cuaternare în Carpații Orientali", "Natura", XV, 4, 1963, p. 8-15.

255. "Contributions à la connaissance du Sarmatien entre la vallée du Siret et les Subcarpates", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", sect. II, Geol.-Geogr., t. X, 1964, p. 13-43.

256. "Ein Endocranialausguss von *Hipparion sebastopolitanum* aus des Sarmat von Păun - Iași (Rumänien)", "Sitzb. der Osterr. Akad. der Wissen, Mathem. - Nature", Abt. I, Band 174, H 7, Wien, 1964, p. 219-230, (în colab.).

257. "Asupra posibilităților de existență a unor terenuri submarine cu hidrocarburi pe platforma continentală din nord-vestul Mării Negre", memoriu înaintat organelor superioare de partid, mai, 1965.

258. "Asupra Meotianului fosilifer de la Barna", "Natura", seria Geografie - Geologie, XVII, 1, 1965, p. 45-46.

259. "Evoluția mamiferelor în Cuaternar pe teritoriul țării noastre", ibidem, Seria Biologie, XVII, 1, 1965, p. 30-40.

260. "Asupra unui *Trionyx* sp. găsit în Kersonianul din Munții Vrancei", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II, St. nat., b) Geol. - Geogr., t. XI, 1965, p. 93-96, (în colab.).

261. "Date noi asupra faunei Silurianului din fundamentul Podișului Moldovenesc", ibidem, p. 89-92, (în colab.).

262. "Asupra Pliocenului din valea Dunării dintre Calafat și Corabia", "Comit. Geol.", vol. III, al Soc. St. Nat. și Geogr., Buc., 1965, (în colab.).

263. Flora și fauna din Sarmatianul superior de la Păun - Iași", comunic. de la Ses. Centenarului Univ. București, în "An. Univ. București, sect. Șt. Nat., Geol. Geogr.", XV, 1, 1966, p. 67-81 (în colab.).

264. "Apeçu sur le Néogène supérieure et le Pontien du bassin dacique", "Rev. roum. de géol...", sér. Géologie, t. 10, 2, 1966, p. 185-195, Ed. de l'Acad. R.S.R., Bucarest, (în colab.).

265. "Les Foraminifères de la Platfonne continentale du nord-ouest de la Mer Noir", Note IV, "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", Sect. II, Șt. nat, a) Biologie, t. XII, fasc. I, 1966, p. 83-102 (în colab.).

266. "Grigore Cobălcescu (1831 - 1892)", "Rev. arh.", IX, 2, 1966, Buc., p. 144-152.

267. "Grigore Cobălcescu", "Natura", serie Geogr. - Geolog., Buc., 3, 1967, p. 12-18.

268. "Treisferturi de veac de la moartea lui Grigore Cobălcescu, ctitorul geologiei românești", "Flacăra Iașului", XXIII, 6434, 20 mai 1967, p. 2.

269. "O călătorie în Republicile Sovietice din Asia Centrală", "Natura", seria Geogr.-Geol., Buc., 5, 1967, p. 75-83.

270. "Afinități panonice și euxinice ale neogenului superior din Bazinul dacic", "St. și cercet. de geol., geogr. și geofiz.", seria Geol., t. II, 2, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1966, (în colab.).

271. "Caractères stratigraphiques et sédimentologiques des dépôts sarmato-pliocènes de la courbure des Carpates Orientales", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", sect. II b) Geol. - Geogr., t. XIII, 1967, (în colab.).

272. "Asupra unor mamifere fosile din sarmatianul Podișul Moldovenesc", "Bul. Soc. șt. geol.", R.S.R., Buc., vol. X, 1967, (în colab.).

273. "Kristischer Überblick über Hipparion in Neogen von Rumänien", "Osterr. Ak. der Wissenschaft, Mathem - Naturw.", Wien, Kl. Abt., I, 176, Band 5 bis, 7 Heft, 1967.

274. "Asupra unui Hipparion din pliocenul de la Derșida (Sălaj)", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza" Iași, sect. II, Șt. Nat., Geol. - Geogr., t. XIV, 1968, p. 101-104, (în colab.).

275. "Sur la position stratigraphique du bouglouvien dans le Miocène de la Roumanie", "Assoc. géol. carpato - balkanique, VIII-é Congrès, Belgrad, Rapports, Stratigraphie, Belgrad, 1968, p. 411-416, (în colab.).

276. "Asupra mediteranianului de la Murfatlar (Dobrogea)", "Soc. Șt. Naț. Geogr.", Comit. Geol. R.S.R., t. IV, Buc., 1967, p. 123-125.

277. "Geologia Quaternarului", Buc., Ed. Did. și Ped., 1968, 234 p + 146 fig.

278. "Muzeul de istorie naturală din Iași", Buc., Ed. Meridiane, 1968, 48 p.

279. "Nouvelles données sur quelques Cétacés du Sarmatien inférieur du nord de la Moldavie", "Travaux Mus. d'Hist. nat. Gr. Antipa", t. VIII, Buc., 1968, p. 587-590, (în colab.).

280. "Les variations morphologiques de *Ammonia beccarii* L de la Mer Noir", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II (Șt. Nat.). Biol., t. XIV, m fasc. 2, 1968, p. 291-300, (în colab.).

281. "Cum l-am cunoscut pe prof. I. Borcea", volum festiv "Lucr. șt. Staț. cercet. marine <<Prof. I. Borcea>>, Agigea, noiembrie 1966", Iași, 1968, p. 321-324.

282. "Considérations critiques sur les espèces de *Macra* du Sarmatien de la Roumanie", résumé, "Travaux de III-e Congrès Européen de Malacologistes à Vienne, 1-8 sept. 1968", p. 42.

283. "Der Pallengehalt einiger Boden - profile des Berges-profile des Berges Repedea bei Jassy Rumänien", "Zusammenfassung", "VIII-e Congrès, INQUA, Paris, 1969" (Résumés des communications, p. 96), (în colab.).

284. "Considérations critiques sur les espèces de *Macra* du Sarmatien de la Roumanie", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", sect. II (Șt. nat.), b) Geologie, 1969, p. 97-103.

285. "Observations sur la présence de certains Lamellibranches lithophages fossiles du Miocène dans le Sud-Est de l'Europe et dans la Mer Noir", "Review American Zoologist", Theusand Oaks, California, USA, vol. IX, 1969, p. 721-724.

286. "Le contenu palynologique de quelques coupes dans le sols de la colline Répédéa, près de Jassy (Roumanie)", "VIII Congr. INQUA. Paris", "Ann. sc. l'Univ. Al. I. Cuza, Jassy", sect. II, b) Biologie, t. XVI, 1969, p. 121-126, (în colab.).

287. "Profesorul Ion S. Atanasiu. In memoriam", "Bul. Soc. St. Gewol., R.S.R.", Buc., vol. XI, 1969, p. 415-423.

288. "Sur les espèces des chevaux fossiles du Quaternaire de la Roumanie", în "Folia Quaternaria", fasc. 34, Kraków (Polonia), (în colab.).

289. "Asupra unor mamifere foasile din Sarmațianul Podișului Moldovenesc", ibidem, vol. X, Buc., 1969, p. 217-227, (în colab.).

290. "Asupra unor fosile necunoascute din Miocenul Podișului Moldovenesc", "St. și cercet., Muz. Șt. nat. Piatra Neamț", vol. I, Paleontologie, 1970.

291. "La faune silurienne du fondament du Plateau Moldave (les forages de Jassy et de Todireni - Botoșani)", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza, Iași", sect. II, b) Geol. t. XVII, 1971, p. 99-115.

292. "Scurte observații geologo-geomorfologice în zona precarpatică pe traseul Curtea de Argeș - Schitu Golești", "Muzeul Pitești, Studii și comunicări, Pitești, 1972", p. 17-23, (în colab.).

293. "Paleontologia stratigrafică a României", Buc., Ed. Tehnică, 1972, 265 p., + 84 pl. (în colab.).

294. "Sur la faune <<Villafranchienne>> de la Roumanie", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza Iași", sect. II, b) Geol., t. XVII, 1972, p. 93-148.

295. "Précisions sur la faune <<villafranchienne>> de la Roumanie", "Studii Universitas Babeș - Bolyai", ser. Geol. Miner., fasc. 2, Cluj, 1972, p. 37-47.

296. "Evoluția vieții în timpul Paleozoicului", "Natura", Buc., 4, 1972, p. 11-27.

297. "Viața și opera lui Gh. Munteanu - Murgoci", "Terra", Buc., 3, 1972, p. 91-94.

298. "Paleogeografia Arhaicului și Paleozoicului", ibidem, 3-4, 1973, p. 53-56, 62-67.

299. "Mișcarea naturalistă din jurul Societății de medici și naturaliști din Iași, între 1833-1870", comunic. la șed. Acad. R.P.R., 22 apr. 1973.

300. "Ion Simionescu, paleontolog", ibidem, șed. Acad. R. S. R., 7 nov. 1973.

301. "Sur quelques Stratotypes à la limite entre les sous - étages

du Sarmatien de la région Moldave comprise entre Siret et le Prout (Roumanie)", "Geol. Zbornik - Geologica Carpathica", XXIV, 1, Juni 1973, Bratislava.

302. "Sur la faune à Hipparion du Méotien et du Pontien de la Roumanie", articol trimis la "Al V-lea Congres internațional al neogenului mediteranean, Lyon, 1971", în "Muzeul de Șt. nat. Piatra Neamț, Șt. și Cercet. Geol. Geogr.", 1973, p. 79-84

303. "Sur les dépôts de Bârboși - Babele, entre le Siret et le Prout", "An. șt. Al. I. Cuza, Iași", sect. II, Geol., t. XIX, 1973, (în colab.).

304. "Scurte observații geologo-geomorfologice în zona precarpatică din traseul Curtea de Argeș - Schitu Golești", "Muz. Pitești, Șt. și comunicări", t. I, 1973, p. 17-23.

305. "Le centenaire de la naissance du professeur Ion Simionescu", "An. șt. Univ. Al. I. Cuza", Iași, sect. II, a) Geol., t. XIX, 1973, p. 5-9.

306. "L'évolution de la faune des Mammifères fossiles du Pliocène et du Pleistocène de la Roumanie", "Lucr. Staț. <<Stejarul>>", Geol.- Geogr., Bacău, 1973", p. 25-32.

307. "Contributions à la connaissance de la faune quaternaire des terrasses et des loessoides de la région de la Moldavie, comprise entre le Siret et le Prout", ibidem, p. 33-60, (în colab.).

308. "Le développement des dépôts sarmatien en Moldavie - Roumanie (Chronostratigraphie und Neostatotypen. Miozän der Zentralen Paratethys)", Bd. IV, M5, Sarmatien, "Slowakischen Akademie der Wissenschaften, Geologische Institut", Bratislava, 1974, p. 114-118.

309. "Sur la faune de Vertébrés Pleistocènes de la Roumanie", ("Claude W. Hibbard: *Vertebrate Paleontology*"), Symposium, Museum of Paleontology, Ann. Arbor, Michigan, USA, 1975 (prezentat în 1974).

310. "Studiu introductiv" la "Ion Simionescu: *Opere alese*", Buc., Ed. Șt. 1974.

311. "Evoluția vieții în timpul Cuaternarului", "Natura", Buc., I, 1974, p. 3-22.

312. "Un articol inedit scris de Gr. Cobălcescu în 1855", ibidem, 2, 1974, p. 83-84.

313. "Dr. Anastasie Fătu (1816-1886) și Academia Română", comunic. la ședința Academiei R.S.R., 17 ian. 1974.

314. "Viața și opera lui Grigore Cobălcescu (1831-1892)",

comunicare la ședința Fil. Iași a Acad. R.S.R., 5 apr. 1974.

315. "Asupra dezvoltării cercetării economico-științifică de geologie-mineralogie din jud. Iași și Moldova, în perioada 1964-1974", comunic. la șed. Fil. Iași a Acad. R.S.R., 16 noiembrie 1974.

316. "Ion Simionescu și Academia Română", comunic. la ședința Acad. R.S.R. din 23 ian. 1975.

317. "Școala ieșeană de geologie", conf. la "Radio Iași", 14 apr. 1974.

318. "Teorii noi în legătură cu originea Pământului", ibidem, 27 apr. 1974.

319. "Sur les espèces de chevaux fossiles du Quaternaire de la Roumanie", "Folia Quaternaria", fasc. 34, 1969, Kraków, Polonia", (în colab.).

320. "Sur la limite entre le Pliocène supérieur et Pleistocène inférieur en Roumanie, établie d'après le critère des Mammifères fossiles continentaux", în "Trabajos sobre Neogeno- Cuaternario, 4, Actus i coloquio internacional sobre Biostratigrafia continental del Neogeno superior y Cuaternario inferior, Montpellier, 25 IX 1975, Montpellier - 11 X 1975 Madrid", "An. Muz. șt. nat. Piatra Neamț", t. III, 1976.

321. "Kritischer Überblick auf die Formen von Hipparion gracile, die aus dem Miozän und Pliozän Rumäniens Bekannt sind", "Revue Roumaine de géologie", Buc., Ed. Acad. R.S.R., t. XX, 2, 1976.

322. "Condițiile de mediu ale viețuitoarelor din trecutul geologic" (Probleme de Paleocologie), Buc., Ed. Tehnică, 1977, (în colab.).

323. "Iași, ghid turistic", Buc., Ed. Sport - Turism, (în colab.).

324. "Sur la faune des Mammifères fossiles néozoïques de la Roumanie" comunic. la secț. Geol. - Geofiz. Acad. R.S.R., iunie 1977.

325. "Contribuția Academiei Române la dezvoltarea cercetărilor de geologie din țara noastră, în perioada 1866-1920", comunicare pentru ses. din oct. 1977, a Acad. R.S.R.

326. "Sur la faune de mollusques qui se trouve la limite entre le Pliocène supérieur et le Pleistocène inférieur en Roumanie", comunic. la ses. șt. a Muzeului de științe naturale din Piatra Neamț, 8-9 oct. 1977.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

"Prof. dr. doc. Macarovici Neculai, membru corespondent al Acad. Rep. Soc. România: "Memoriu de titluri și lucrări (1925-

1975)", "Universitatea *Al. I. Cuza*", Iași, 1975, în arhiva noastră; "Analele Academiei R.S.România", anul 113, seria IV, vol. XXIX, 1979; V. Popescu - Gogan: "Macarovici Neculai I.", în vol. "Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii. Dicționar", Buc., Ed. St. și Enciclop., 1982, p. 221-222; "Revista științifică *V. Adamachi*", Iași, 1, martie 1935, p. 60, 62, 63, 64.

MACOVEI, GHEORGHE V.

S-a născut la 25 septembrie 1880 în satul Tansa (azi comună), din județul Vaslui, ca fiu al lui Vasile și Profirei Macovei.

Primele trei clase ale cursului primar le-a urmat cu tatăl său, învățător în satul natal, ultima clasă terminând-o la *Școala Primară nr. 3 de băieți* din Vaslui.

A urmat cursurile *Liceului Național* din Iași (1891-1899), cu profesorii Petru Poni, Grigore Cobălcescu, Ion Simionescu.

Între 1899-1904 frecventează cursurile secției *Științe Naturale* a Facultății de Științe a Universității din Iași, licențiat la 14 octombrie 1904.

După efectuarea stagiului militar s-a angajat pedagog la *Liceul Internat "Costache Negruzzi"* din Iași.

În octombrie 1905 este numit asistent la *Catedra de Geologie și Paleontologie*, pe care a organizat-o, catedră condusă de profesorul Ion Simionescu, cu care a întreprins cercetări în stepa kirghiză și în Balcani și de la care a deprins metoda de cercetare stratigrafică și paleontologică.

Începe studiul Bahnei și Dobrogei.

Cu savantul Ludovic Mrazec, face o excursie documentară la Broșteni, județul Suceava; în 1906 a fost solicitat de către savat să se transfere la *Institutul de Geologie* din București, atunci înființat.

În 1908 face un stagiu de specializare la "*Muzeul de Istorie Naturală*" din Viena (cu profesorul Fr. Schaffer), efectuând excursii geologice în bazinul Vienei.

În 1909 a fost numit asistent la Institutul Geologic din București, unde este introdus în problemele: structura arcului Carpat, vârsta și tectonica sării, originea, geneza și răspândirea petrolului.

La Iași, își susține teza de doctorat (1909), sub conducerea lui Ion Simionescu, după care face stagii de specializare la Universitățile din Viena, Paris, Grenoble și Lausanne, lucrând în laboratoarele geologice de acolo și făcând trasee în Alpi (1909-1911).

În 1911 continuă studiile în Dobrogea (Peceneaga - Camena -

Comarnic).

Împreună cu geologul rus Tihonovăi a efectuat studii în stepele Kirghize (regiunea Embla - Ural), între Urali și Caspică, descoperind marele câmp petrolifer.

În 1915 a stabilit, în colaborare, posibilitățile de alimentare cu apă subterană a Dobrogei, în același an valorificând rapid cărbunii accesibili din bazinul Comănești.

A efectuat cercetări (1918) pe flișul Văii Bistriței, pentru un viitor baraj la Bicz.

A fost numit profesor de Geologie stratigrafică și Paleontologie la Secția de Mine (viitoarea Facultate de Mine și Metalurgie) a *Școlii Politehnice* din București, în 1919, la care a predat până în 1959.

Studiază Carpații Orientali. Aduce idei noi despre formarea petrolului. Participă la reuniunile "Asociației pentru avansarea geologiei Carpaților" (1925, 1927, 1931), la primul și al doilea "Congres de Geologie Internațional de Foraj" (București, 1925, 1928), la "Congresul Geologic Internațional" (Madrid, 1926), la care a prezentat lucrări.

În 1927 a organizat la București a doua reuniune a "Asociației Geologice Carpatice" la care a prezentat o sinteză a geologiei Carpaților Orientali.

A fost numit, în locul lui L. Mrazec, directorul "*Institutului Geologic al României*" (1928). Deși contactase ulcer, a continuat să lucreze asiduu la organizarea și conducerea aceluiași Institut, a continuat munca la harta geologică a României, a început o suită de lucrări de sinteză privind problemele geologice ale țării, a elaborat un tratat de geologie a zăcămintelor de țiței de la noi, publicat la Paris (ceea ce i-a atras titlul de membru activ al *Academiei Române*, 1939), după ce mai înainte (1931) fusese numit membru corespondent al Academiei.

Devine membru al *Academiei de Științe și Arte* din Cordoba (1931), al "Societății de Geologie a Franței"

După cutremurul din 10 noiembrie 1940, când Institutul pe care-l conducea fusese grav avariat, a protejat biblioteca și colecțiile Institutului; același lucru l-a făcut după bombardamentele americane și în timpul și după evacuarea Institutului (1944).

A elaborat o sinteză privind problemele geologice românești la nivelul anului 1947.

Prezidiul Academiei R.P.R. îl alege membru al său, în 1948, când Academia s-a "reorganizat" - după modelul Moscovei.

În 1950 s-a înființat "*Comitetul Geologic*", al cărui președinte de onoare devine, post din care se retrage în 1960, la împlinirea vârstei de 80 de ani.

În 1955 Academia îl sărbătorește cu ocazia împlinirii vârstei de 75 de ani. În 1952 și 1955 devine "Laureat al Premiului de Stat", iar în 1964 "om de știință emerit".

Numit președintele de onoare al *Comitetului de Stat al geologiei*. (1960).

Deși avea 81 de ani, a fost numit președinte de onoare al celui de "Al V-lea Congres al Asociației Geologice Carpato-Balcanice", ținut în septembrie 1961 la București.

A primit numeroase ordine și medalii.

În cercetările sale a studiat Geologia Moldovei (cu scopul de a aproviziona economia națională și populația cu materii prime necesare în primul război mondial), a efectuat studii asupra hidrogeologiei Dobrogei, flișului Carpaților Orientali, a depozitelor miocene din nordul Podișului Moldovenesc, a făcut cercetări geologice și hidrologice în stepa kirghiză și în Balcani, a lucrat la cea mai bună hartă geologică a României la scara 1: 500.000, a efectuat studii stratigrafice, paleontologice, geologia solului și cărbunii de pământ din țara noastră. A rezolvat problema alimentării cu apă a Dobrogei de sud, a proiectat barajul de la Bicaz, a descoperit noi zăcăminte de sare, petrol, gaze naturale și cărbuni de pământ în România.

Academician, prof. dr. docent. Gheorghe Macovei a încetat din viață în București, la 31 mai 1969, fiind înmormântat la 2 iunie în Cimitirul "Bellu".

La 15 noiembrie 1980 Academia Română, secția de Științe geologice, geofizică și geografică, a comemorat centenarul nașterii lui G. Macovei. Au vorbit: Saba Ștefănescu (Cuvânt de deschidere), acad. G. Murgeanu, conf. dr. Vasile Lăzărescu, dr. Iosif Bercia, dr. V.C. Papiu, dr. doc. Ion Pătruț, dr. Mircea Chiriac.

BIBLIOGRAFIE

"Asupra vârstei variației faciesurilor terenurilor sedimentare din Dobrogea Meridională", D.d.S, Institutul Geologic Român, vol. II, Buc., 1911.

"Asupra extensiunii Numuliticului în Dobrogea", ibidem, vol. III, 1912.

"Asupra prezenței primului etaj mediteran în Dobrogea", ibi-

dem.

“Harta hidrologică a Dobrogei de Sus”, broșură confidențială, București, Ministerul de război, 1915, (în colab.).

“Poziția stratigrafică și tectonică a masivelor de sare din România”, vol. VII (1915-1916), Buc., 1917.

“Structura geologică a văii Buzăului între Păltineni și Cislău”, ibidem.

“Câteva date asupra constituției geologice a zonei Flișului din regiunea văilor Slănicului și Oituzului”, ibidem, vol. XI, Buc., 1923.

“Structura geologică a Văii Bistriței între Pângărați și Bistricioara (Neamț)”, ibidem, vol. VIII, Buc., 1926, (în colaborare).

“Formarea zăcămintelor de petrol în România”, “Natura”, XV, 1, 1926, p. 28.

“Aperçu géologique sur les Carpathes Orientales. Guides des excursions”, “Associations Av. Géol. Carpathique”, Bucarest, 1927.

“La chaîne volcanique Căliman-Harghita. Guide des excursions”, “Association Carpathique”, 1927.

“Studii geologice în Dobrogea, după anexare. Volum festiv, Dobrogea 1878-1928”, Buc., 1928, 377 p (în vol. “50 de ani de viață românească”).

“Observațiuni la comunicarea d-lui O. Schmidt: Scurtă expunere asupra rezultatelor cercetărilor geologice făcute în regiunile cristaline ale Carpaților Meridionali”, “Dări de seamă” (D.d.S) ale ședințelor Institutului Geologic Român”, XVII, 1928-1929, p. 89.

“Observațiuni la comunicarea d-lui A. Streckeisen: Profilul de la Vai de Ei (Gorj)”, ibidem, p. 98.

“Observațiuni la comunicarea d-lui G. Murgeanu: Flișul intern între Prahova și Verbilău”, ibidem, p. 154.

“Darea de seamă asupra activității Institutului Geologic în campania de lucru 1929”, ibidem, XVIII, 1929-1930, p. 3.

“Die Erdöl-Gas und Asphaltlagerstätten Rumäniens”, în “Engler Höfer: Das Erdöl”, II, p. II, vol. II, 1930, p. 19-71.

“Câteva considerațiuni asupra înrudirilor dintre petrol și rezidurilor bitumoase” D.d. s. ale ședințelor Inst. Geologic Român”, XII, 1923-1924, Buc., 1930.

“Geologische Beobachtungen über das Miozän zwischen dem Siret und dem Nistru in der Bukowina und im nördlichen Bassarabien”, “An. Inst. Geol. Rom.”, vol. XIV, Buc., 1931, (în colab.).

“L'origine du pétrole des Carpathes roumaines et ses roches

mères”, “Bull. Soc. Rom. Géol.”, vol. I, Buc., 1932, p. 126-168.

“Originea petrolului din Carpații Orientali și rocile lui mame”, “Comunicare la Congr. Asoc. ing. și tehnicienilor din industria minieră”, secția “Petrol”, iunie 1931, Buc., 1932, p. 5-23; versiunea franceză în “An. Min. Rom.”, XVI, 1, 1933, p. 3-5.

“La géologie en Roumanie”, “An. Min. Rom.”, XVI, 3, 1933, p. 103-105.

“Le sel”, ibidem, vol. XVI, 4, 1934, p. 152-154.

“Vingt - cinq ans d’activité de l’Institut Géologique de Roumanie”, “Ann. Inst. Géol. Roum.”, ibidem, p. 21-62.

“L’évolution géologique de la Roumanie. Crétacé”, ibidem, XVI, Buc., 1934 (în colaborare).

“Barajul de la Bicaz”, “Inst. Naț de Energie”, nr. 79, Buc., 1935.

“Les gisements de pétrole de Roumanie, Les Carpathes et l’avant pays III”, Karpatski Institut geologiczke naftowy”, Warszawa - Boryslav Lwow, 1935, p. 31-90, (în colab.).

“Apeșu sur la mise en place des gisements de pétrole des Carpathes Orientales Roumaines”, “Congr. Internaț des mines /...”, VII, 1935, Sect. Géologique Appliqué, I, Paris, 1936, p. 491-499.

“Les réserves de pétrole et la politique d’exploration”, “Min. Pétr. Roum”, 3, 1936, p. 183-187 și în “An. Statistică și Economice”, 1936.

“Quelques affleurements du Méditerranéen dans la Dobrogea du Sud”, “Comptes Rendus de l’Inst. Géol. Roum”, vol. XXI, 1932-1933, Buc., 1937, p. 209-214, (în colab.).

“Sur la structure géologique et les richesses du Bassin du Trotuș (Département de Bacău)”, “Bull. Soc. Roum. Géol.”, III, 1937, Buc., 1937, p. 50-59, (în colab.).

“Les possibilités géologique de développement de l’industrie pétrolière de Roumanie”, comunicare la “Congresul de Petrol”, în “Monitor. Pétr. Roum.”, vol. II-ème, 1937, p. 49-53.

“Din perspectivele industriei noastre de petrol”, “Bull. Soc. Politehnice din România”, II, nr. 11, 1937, p. 526-534; și în “Bul. Inst. Naț. de Energie”, V, 3, 1937, p. 326-334.

“Posibilitățile geologice de dezvoltare ale industriei de petrol din România”, “Miniera”, XII, 11, 1937, p. 18-20.

“Les gisements de pétrole. La crétacique”, Paris, Masson et Cie, 1938.

“Le gisement de pétrole; géologie, statistique, économie”, Buc., Cartea Românească, 1938, 502 p. cu 222 fig., 200 tab. în text.

“Curs de geologie stratigrafică”, Buc., 1954; ed. a II-a, 1958, Ed. Tehnică; ed. a III-a, 1958.

“Geologia petrolului”, ?, (tradus în numeroase limbi).

“Evoluția paleografică a pământului României”, ?.

“Bazinul terțiar din Bahna”, 1909.

“Contribuția românească la cunoașterea petrolului”, 1940.

“Din problemele actuale ale Geologiei României”, “Acad. Rom.”, Sect. șt., (3), XXII/2, 1947.

“Profesorul L. Mrazec Biologie”, în “Natura”, XXX, 1, 15 ian. 1941, p. 3-7.

“O viață de muncă”, Buc., Cartea Românească, 1941, 94 p.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Theodor Kräutner: “Bibliografia geologică a României”, Buc., Imprimeria Națională, 1939, p. 38-39; G. Murgeanu: “Acad. Gh. Macovei”, “Contemporanul”, 47, 25 noiembrie 1955, p. 4; “Dicționar enciclopedic român”, vol. 3, Buc., Ed. Politică”, 1965, p. 192; “Academia R.S.R. Organizarea Unității de cercetare”, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1966, p. 72; D. Moroianu și I. M. Ștefan: “Pasiunea științei”, Buc., Ed. Did. și Ped., 1968, p. 306; /necrologuri, în “Scânteia”, XXXVIII, 8082, 1 iunie 1969, p. 7; “România liberă”, XXVIII, 7656, 1 iunie 1969, p. 7; “Revista minelor”, XX, 6 iunie 1969, p. 274; “Profesorul Gheorghe Macovei. 1880-1969”, “Terra”, I, (XXI), 5, sept. - oct. 1969, p. 91-92 cu foto; Vasile Lăzărescu: “Viața și opera academicianului profesor Gheorghe Macovei (1880-1969)”, 1969; G. Murgeanu: “Acad. Gh. Macovei”, “Ocrotirea naturii”, XIV, 1, ian. - iunie 1970, p. 81-82; Ionel Maftעי; “Personalități ieșene”, vol. I, Comit. de cult. și educație soc. Iași, 1972, p. 349-350; “Centenarul nașterii lui Gheorghe Macovei”, , “Analele Acad. R.S.R.”, anul XIV, seria IV-a, vol. XXX, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1981, p. 219-242; “Șt. Rădulescu: “Macovei Gheorghe”, în vol. “Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii”, Buc., Ed. Șt. și Enciclop., 1982, p. 222-223; “Revista științifică V. Adamachi”, Iași, XXI, 1, martie 1935, p. 63; ibidem, XXXI, 1, ian./ 1942, p. 37; ibidem, VIII, 4, august 1922, p. 187-188.

MAFTEI, NECULAI N.

S-a născut la 21 mai 1930 în comuna Dănești, județul Vaslui. A urmat școala primară în comuna natală, între anii 1937-1942, apoi cursul inferior al *Liceului Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, în perioada 1942-1946. În continuare a fost elev al *Școlii Pedagogice "Vasile Lupu"* din Iași (1947-1951) după absolvirea căreia a frecventat cursurile *Facultății de Planificare*, secția "Economia industriei socialiste" a *Institutului de științe economice și planificare* din Iași, luându-și examenul de diplomă în 1954. Este repartizat la întreprinderea "7 Noiembrie" din Tecuci, la care a ocupat funcția de șef al serviciului de planificare, între 15 noiembrie 1954- 5 septembrie 1956. De acolo s-a transferat la *Șantierul naval din Galați*, unde pînă la 30 septembrie 1964, a deținut mai multe posturi: șef al biroului preț de cost, al serviciului de organizare a muncii și al serviciului de planificare.

În acest interval de timp a urmat cursurile *Universității politice și de conducere* (1960- 1963).

La 1 octombrie 1964 s-a transferat la Institutul Politehnic din Galați (care ulterior s-a transformat în Universitatea din Galați), unde înaintează ierarhic pînă la gradul de profesor universitar. În cadrul unui schimb de experiență a fost trimis la specializare (aprilie 1966) la prof.dr.ing. Ion Stăncescu, șeful Catedrei de organizare a întreprinderilor industriale, de pe lîngă Institutul Politehnic București.

Timp de 2 ani (1970-1971) a fost redactor-șef al revistei studențești "Orizont Politehnic"

Tot pe linie politică devine membru al Consiliului județean de control muncitoresc al activității economice și sociale(din 1972), membru al comisiei de prognoză a județului Galați(între 1972-1975).

La 8 aprilie 1975 și- a susținut teza de doctorat cu tema:"Eficiența economică a activității de construcții navale din Republica Socialistă România", teză care analizează "principalele probleme economice ale industriei navale în etapa transpunerii în practică a

programului prioritar de dezvoltare a producției de nave, când se fac eforturi susținute pentru crearea bazei tehnico-materiale în vederea trecerii la construcția unor nave de capacitate mare și foarte mare, precum și a unor nave moderne, specializate, impuse de noile tehnologii de transport pe apă (nave port-containere nave port-barge etc [...]). Lucrarea urmărește să-și aducă contribuția la sporirea eficienței activității de producție în industria navală fiind angajată pe linia promovării unor schimbări tehnologice și organizatorice esențiale. În acest context ea are, în primul rând, o însemnătate practică oferind un mare număr de propuneri privind modernizare concepție tehnologice de construire a navelor, specializarea și crearea unor noi întreprinderi navale, folosirea mai eficientă a mijloacelor de producție, construirea unor noi tipuri de nave, optimizarea producției etc.”¹⁾

Prof.dr.Neculai Maței este coautorul inovației “Mașina uiversală de bucătărie pentru prepararea alimentelor la bordul navelor”(15 iunie1978), inovație care se aplică la *Întreprinderea mecanică navală din Galați*.

La catedrele pe care le-a ocupat, a predat următoarele cursuri:”Economia navală”, “Organizarea și planificarea șantierelor navale”, “Economia, organizarea și planificarea șantierelor navale”, ”Organizarea, planificarea și analiza economică a șantierelor navale”, ”Conducerea șantierelor navale “, “Sisteme informative și analiza economică”, “Organizarea și conducerea producției în șantierele navale”

Până în 1979 a prezentat 71 de comunicări în cadrul diferitelor conferințe naționale, sesiuni științifice, simpozioane, etc., organizate în Galați, București, Constanța, Brașov, Craiova, Timișoara, Iași, Brăila, Drobeta Turnu Severin.

A participat la realizarea a 19 teme de cercetare și proiectare, dintre care la 3 din ele a fost responsabil de temă, iar la celelalte, a fost colaborator.

A îndrumat mai multe colective de studenți, inițiindu-i în activitatea de cercetare științifică, împreună cu care a elaborat 35 de teme(susținute în cadrul cercurilor științifice studențești), dintre care 20 au fost distinse cu premii și mențiuni.

Actualmente prof.dr. Neculai Maței este secretarul de redacție al “Buletinului Universității din Galați “ și este în plină perioadă de creație profesională.

BIBLIOGRAFIE¹

1. "Analiza prețului de cost într-o întreprindere industrială", "Cercul de studii Galați" al revistei "Evidența contabilă", sept.1957.
2. "Evidența statistică a producției în industria de construcții navale", "Rev. de statist.",11,1963,p.66-69.
3. "Cargoul de 3250/4500 tdw.", "Viața economică", 11, 1963, p.5, 13.
4. "Reducerea consumurilor specifice în construcția de nave la Șantierul naval Galați", comunic. la Ses. Șt. a Inst. Polit. Galați,18-19 aprilie 1964, (în colab.).
5. "Rentabilitatea la export a motonavelor de 2.000 tone", "Bul. constr. naval",1, 1964.
6. "Asupra unor căi de reducere a consumurilor de metal în Șantierul naval Galați", ibidem, 2, 1964.
7. "Prin reproiectarea și perfecționarea tehnologiei", "Viața nouă", Galați, nr.5979,1964.
8. "Organizarea locului de muncă - cheia îndeplinirii sarcinilor de producție", "Șantierul roșu",nr.291,1964.
9. "O pagină de istorie la Dunăre",ibidem,nr.295,1964.
10. "În lupta cu timpul: ritm și calitate", "Viața nouă", nr.6139, 1964, (în colab.).
11. "Contribuția mișcării de inovații la creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost în întreprinderile industriale din orașul Galați",comunic. La ses.șt.a Inst. Polit. Galați, 7-9 mai 1965, (în colab.).
12. "Contribuții la îmbunătățirea calculului cursului de revenire în exportul de nave", ibidem.
13. "Probleme ale exprimării productivității muncii în industria de construcții navale", ibidem, (în colab.).
14. "Probleme ale productivității muncii în Șantierul naval Galați", ibidem. (în colab.).
15. "Probleme ale introducerii tehnicii noi și îmbunătățirii calității produselor la unele întreprinderi din regiunea Galați: Progresul tehnic și aspectele privind corelațiile unor indicatori de bază ai planului tehnic, industrial și financiar la Uzina Progresul Brăila, Șantierul naval Galați, Laminorul, comunic.la Ses. Șt. a Inst. Polit. Galați, 19-20 mai,1967, (în colab.).

¹ Lucrările cu numerele 38, 48, 49, 50, 51, 54, 56, 82., 99, 100, 122 130, 137 sunt în volume.

16. "Caile de reducere a consumurilor specifice de materii prime și materiale la *Șantierul naval Galați*, ibidem, (în colab).
17. "Analiza economică, criteriu de bază în alegerea soluției optime", "Viața nouă", nr. 6965, 1967.
18. "O cale importantă de sporire a eficienței economice în industrie", ibidem. nr.7089, 1967.
19. "Psihologia muncii industriale", "Viața nouă", nr. 7110, 1967 și "Vremea nouă", Vaslui, nr.150, 1968.
20. "Construcțiile de nave în România(1484-1829)", comunic. la ses. șt. a Inst. Polit. Galați, 10-11 mai 1968.
21. "Căile atingerii indicilor tehnico-economici proiectați la "IPROFIL Mobila Focșani", ibidem, (în colab).
22. "Principalele căi de creștere a productivității muncii la *Șantierul naval Galați*, ibidem, (în colab).
23. "Eficiența economică a investițiilor și tehnicii noi în industria alimentară", ibidem, (în colab).
24. "Considerații asupra organizării științifice a producției în șantierele navale", ibidem, (în colab).
25. "Planificarea operativă a execuției unor repere la secția forjă a Uzinei *Progresul Brăila*", comunic. la ses. a II-a de "Îmbunătățirea calității pieselor forjate", Brașov, 10-12 sept. 1968, (în colab).
26. "Organizarea științifică a producției și muncii, principală cale de sporire a eficienței muncii în industrie", comunicare la simpozionul de la expoziția "Organizarea științifică a producției și muncii în industrie în regiunea Galați", 18 sept. 1968.
27. "Calculul statistic al productivității muncii în industria de construcții navale", "Studii de statistică", 1968, p.881-887, (în colab).
28. "Perfecționarea sistemului informațional, la baza optimizării deciziilor", "Vremea nouă", Vaslui, 254, 1968.
29. "Rolul informației în elaborarea deciziei", "Viața nouă", 7423, 1968.
30. "Construcțiile navale în România (Prima jumătate a secolului al XIX-lea)", comunic. la Ses. șt. a Inst. Polit. Galați, 16-17 mai 1969.
31. "Realizări și perspective în acțiunea de organizare științifică a producției și muncii în industria județului Galați", ibidem.
32. "Construcțiile de nave în Brăila în sec. XVIII-XIX", comunic. la Ses. de comunic. șt. a Muzeului Brăilei, 26-30 mai 1969.
33. "În industria județului Galați esențialul nu e numărul, ci conținutul și eficiența studiilor" "Rev. econ.", 1 1969, p.10-11,

(în colab).

34. "Ergonomia - știință complexă a muncii", "Rev.învăț. profesional și tehnic", 1, 1969, p.27,29.

35. "Ergonomia știință completă a muncii", "Vremea nouă", Vaslui, 283, 1969.

36. "Prof. V.D. Cerchezeanu", "Ancora", 1, 1970.

37. "Orientarea și selecția profesională", ibidem, 3, 1970.

38. "Monografia localității Dănești", Comit. pentru cult. și artă al jud.Vaslui, Galați, 1970, (în colab.).

39. "Cursul de revenire brut și cursul de revenire net la exportul unei nave", "Lucrări științifice", vol 3, Bulet. Inst. Polit. Galați, Buc., Ed.Tehică, 1970, p.515-522.

40. "Un conflict de muncă colectiv la Șantierul Române de la Dunăre, 1935-1936", "Danubius", Bulet. Muzeului de istorie Galați, vol.5, 1970, p.207-224.

41. "Estetica industrială", "Orizont polititehnic", nr.1(6), 1971.

42. "Unele direcții de investigație ale esteticianului industrial", "Rev. învăț. profes. și tehnic", 1, 1971, p.18-19.

43. "Dezvoltarea industrială a județului Galați în cincinalul 1966-1970", comunic.la ses.șt.a Inst. Polit. Galați, mai 1972, (în colaborare).

44. "Construcțiile de nave în România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea", comunic.la ses. șt. a cadrelor didactice de la Grupul școlar *Al.I.Cuza* Galați, 9 iunie 1972.

45. "Monografia Grupului școlar *Al.I.Cuza* Galați.1872-1972", Galați, 1972, (în colab.).

46. "Anuarul Grupului școlar *Al. I. Cuza* Galați , 1972, (în colab.).

47. "Pechea-Arc peste timp", Galați, 1972, (în colab.).

48. "Organizarea salarizării în industrie ", Inst. Polit. Galați, 1972, 30 p., xerox.

49. "Conducera întreprinderilor Îndrumar pentru lucrări practice", Inst. Polit.Galați, 1972, 134p, xerox.

50. "Eficiența economică a investițiilor", *Acad. "Ștefan Gheorghiu"*, "Institutul central de pregătire și perfecționare a cadrelor, Filiala Galați, 1972, 50 p. xerox.

51. "Județul Galați pe scara timpului", capit.VIII din "Anii avântului general al economiei naționale (1966-1970)", Galați, 1972, (în colab.), xerox.

52. "Construcțiile de nave din lemn pe teritoriul României (până

în secolul al XV-lea)", "Lucrările științifice", Inst. Polit. Galați, vol.5, Galați, 1972, p.447-454.

53. "Unele aspecte ale contribuției Galațiului industrial la sporirea participării României la circuitul economic mondial", comunic. la ses. de comunic. și referate dedicate aniversării unui pătrar de veac de la proclamarea Republicii. Școala interjudețeană de partid, Galați, 1972, p.117-121, (în colab.).

54. "Șanierul naval Galați pe treptele timpului. 1893-1973", Galați 1973, (în colab.).

55. "Dezvoltarea industriei navale în România în lumina Directivelor Congresului al XI-lea al P.C.R.", comunic. la Colocviul dedicat celui de al XI-lea Congres al P.C.R., Univ. Galați, 30 nov. 1974.

56. "Eficiența economică a navelor maritime, fluviale și de pescuit. Îndrumător pentru lucrări practice", Univ. Galați, 1974, 80p., xerox.

57. "Revista *Arte și meserii*, Galați, 1919-1940", în "100 de ani de la înființarea primei biblioteci publice din județul Galați", *Biblioteca V.A. Urechia*, Galați, 1974, p.207-214.

58. "Eficiența economică a activității de construcții navale în Republica Socialistă România", temă de cercetare, beneficiar Centrala navală industrială Galați, 1974 (responsabil de temă).

59. "Amenajarea stației de pompare plutitoare 2D 750", temă de cercetare, beneficiar "Inst. de proiectare pentru îmbunătățiri funciare București", 1974, (în colab.).

60. "Construcțiile de nave în România în cursul cincinalului 1971-1975", comunic. la ses. de comunic. șt. a cadrelor din "Inst. de marină *Mircea cel Bătrân*", Constanța, 28 apr. 1975.

61. "Fluctuația forței de muncă la I.M.N. Galați", simpoz." Organizarea și raționalizarea locurilor de muncă", 5-6 iunie 1975, (în colab.).

62. "Industria navală românească pe calea afirmării sale plene", Centrala industrială navală Galați, ibidem.

63. "Direcții de creștere a eficienței economice în construcțiile navale", ibidem.

64. "Unele posibilități de îmbunătățire a activității de transport și manipulare a produselor la Întreprinderea *Textila*, Galați", comunic. la "A VI-a conf. naț. de industrie ușoară", Iași, 3-4 iulie 1975, (în colab.).

65. "Preocupări privind perfecționarea structurilor organizatorice

la întreprinderile cu profil textil", ibidem, (în colab.).

66. "Începuturile industriei navale moderne", comunic. la ses. de comunic. şt., Univ. Braşov, 14-15 noiembrie 1975.

67. "Unele probleme ale informaţiei economice pentru elaborarea proiectelor de diplomă", comunic. la Simpoz. de bibliologie, Bibl. Univ. Galaţi, 6 dec. 1975, (în colab.).

68. "Contribuţia bibliotecii la elaborarea de către studenţi şi absolvenţi a proiectelor de diplomă cu caracter economic în Universitatea din Galaţi", "Şt. si cercet. de documentare", XVII, 3-4, 1975, p.365-369, (în colab.).

69. "Probleme specifice ale creşterii eficienţei activităţii de construcţii navale", Eficienţa activităţii economice, Şcoala interjudeţeană de partid Galaţi, 1975, p.49-58.

70. "Eficienţa economică a agregatizării mecanismelor navale", în "Tehnologii noi de fabricaţie în construcţia de maşinii", Univ. din Galaţi, vol.I, 1975, p.109-112.

71. "Stabilirea sortimentului optim prin modelarea sistemului de producţie a secţiei *Laminorul de tablă groasă*, de la "Combinatul siderurgic din Galaţi", ibidem, vol.II, 1975, p.69-72, (în colab.).

72. "Posibilităţile de creştere a capacităţii de producţie şi implicaţiile acesteia asupra eficienţei economice la Fabrica de ulei <<Prutul>> din Galaţi", în "Elaborarea de noi tehnologii şi perfecţionarea celor existente în industria alimentară şi piscicolă", Univ. din Galaţi, vol. I, 1975, p. 43-46., (în colab.).

73. "Aspecte ale creşterii eficienţei economice la Întreprinderea <<Piscicolă>> Galaţi", ibidem, vol. II, 1975, p. 43, 46, (în colab.).

74. "Studii privind cercetarea mişcării şi fluctuaţiei forţei de muncă la <<Întreprinderea de mecanică navală >> Galaţi", temă de cercetare; beneficiar, "Întreprinderea mec. navală Galaţi", 1975, (în colab.).

75. "Dispozitiv pentru măsurarea pasului elicelor", idem, beneficiar U.M. 02029 Mangalia, 1975, (în colab.).

76. "Stand pentru rodat redctoare", idem, beneficiar, Uzina "Progresul", Brăila, 1975, (în colab.).

77. "Navă pentru recuperarea produselor petroliere - N.R.P.", idem; beneficiar, "Inst. de cercet. marine Constanţa", 1975, (în colab.).

78. "Îmbunătăţirea organizării locurilor de muncă. Indicatori de eficienţă economică", comunic. la Simpoz. "Organizarea şi raţionalizarea locurilor de muncă", Şantierul naval Drobeta - Turnu

Severin, 13-14 mai 1976.

79. "Unele aspecte ale confruntărilor teoretice în domeniul planificării", comunic. la colocviul "Confruntări de idei în domeniul gândirii filozofice, social - politice, economice și istorice contemporane", Univ. din Galați, 27 mai 1976, (în colab.).

80. "Fluctuația intrauzinală și efectele asupra productivității muncii", comunic. la colocviul "Mobilitatea și fluctuația forței de muncă", Univ. din Timișoara, 29-30 oct. 1976, (în colab.).

81. "Realizări tehnice de prestigiu ale studenților navalisti la Universitatea din Galați", comunic. la Ses. șt. "Tineretul - puternică forță socială", "Centrul de cercetări pentru problemele tineretului", Buc., 3-4 dec. 1976, (în colab.).

82. "I.C.E.P.R.O.N.A.V. - Galați Realizări și perspective în cercetarea și proiectarea navală", "Galați, 1976, 72 p., xerox.

83. "Un sfert de veac de învățământ naval superior la Galați", "Forum", 7, 1976, p. 15-19, (în colab.).

84. "Unele aspecte privind mișcarea și fluctuația forței de muncă la <<Întreprinderea mecanică navală>> Galați; Integrarea socio-profesională a tineretului", "Centrul de cercetări pentru problemele tineretului", București, 1976, p. 136-152, (în colab.).

85. "Învățământul naval în contextul integrării cu cercetarea și producția", în "Învățământ - cercetare- producție", Univ. din Galați, vol. I, fasc. 1, 1976, p. 35-38, (în colab.).

86. "Integrarea învățământului cu cercetarea și producția la Facultatea de I.A.T.P.", ibidem, p. 11-16, (în colab.).

87. "Organizarea proiectării navale", în "Organizarea producției și muncii în industria și transporturile navale", Univ. Galați, vol. III, 1976, p. 7-16.

88. "Efectele economice ale reducerii duratei ciclului de fabricație a navelor", ibidem, p. 135-142.

89. "Reducerea duratei ciclului de fabricație a navelor", temă de cercetare, "Centrala industrială navală Galați", 1976, (responsabil de temă).

90. "Determinarea eficienței economice pentru petrolierul de 30.000 tdw și pentru mineralierul de 150.000 tdw", temă de cercetare; beneficiar, ICEPRONAV Galați, 1976, (responsabil de temă).

91. "Studiul regimurilor de funcționare la stațiile de pompare", temă de cercetare, beneficiar, "Întreprinderea de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, Galați", 1976, (în colab.).

92. "Cercetarea, proiectarea, construirea și omologarea prototipului unei mașini de bucătărie universală pentru navele maritime", temă de cercetare, beneficiar, "Întreprinderea mecanică - navală Galați", 1976, (în colab.).

93. "Organizarea ungerii planificate", comunicare la Consfăt. tehnic-șt. "Ingineria tehnologică în serviciul optimizării activităților de exploatare și întreținere a utilajelor metalurgice, în scopul asigurării integrității și funcționării lor normale", Univ. din Galați și Centrala industrială metalurgică Galați", 26-28 ian. 1977.

94. "Metodologie îmbunătățită pentru stabilirea stocului optim de piese de schimb la <<Combinatul siderurgic Galați>>", comunicare la "Consfăt. tehnico-șt. organizată de Univ. din Galați" și "Centrala industrială metalurgică Galați", 26-28 ian. 1977, (în colab.).

95. "Indicatorii duratei ciclului de fabricație", comunic. la Simpozionul "Creșterea eficienței economice", Univ. din Timișoara, 27-28 aprilie 1977.

96. "Producția netă în industria navală. Contribuții la îmbunătățirea metodologiei de calcul", comunic. la ses. șt. "Probleme actuale privind perfecționarea sistemului informatic și de conducere la nivel micro și macro economic", Univ. Al. I. Cuza, Iași, 25-26 nov. 1977.

97. "Căi de creștere a eficienței economice în industria construcțiilor de nave", comunic. la simpoz. "Conducerea, organizarea și planificarea unităților economice", Acad. de Șt. Ec. Buc., 2-4 dec. 1977, (în colab.).

98. "Organizarea secțiilor de producție în întreprinderile de industrializare a laptelui", ibidem, (în colab.).

99. "Creșterea eficienței economice a activităților de producție", "Școala interjudețeană de partid Galați", 1977, 21 p., xerox.

100. "Organizarea și planificarea activității de industrie alimentară. Îndrumar de laborator", Univ. din Galați, 1977, 94 p., xerox, (în colab.).

101. "Alegerea căilor de scurtare a duratei ciclului de fabricație", "Rev. econ.", 3, 1977, p. 14, 18.

102. "Un sistem avantajos de manipulare și transport în industria textilă", ibidem, 14, 1977, p. 16 (în colab.).

103. "Organizarea științifică a producției și a muncii în lumina hotărârilor Congresului consiliilor oamenilor muncii", material documentar pentru propaganda prin conferințe, "Cabinetul pentru

activitatea ideologică și politico-educativă, Galați", 1977, p. 22-30.

104. "Reducerea duratei ciclului de fabricație și sporirea volumului producției", în "Raționalizarea sistemelor de producție", Inst. Polit. Timișoara, 1977, p. 50-55.

105. "Durata ciclului de fabricație - un indicator de plan necesar", în "Tehnici moderne de calcul economic", Univ. din Craiova, 1977, p. 83-88.

106. "Probleme ale organizării activității de întreținere și reparații", în "Tehnologii noi de fabricație în construcția de mașini", Univ. din Galați, vol. VII, 1977, p. 59-62, (în colab.).

107. "Proiectarea, realizarea, încercarea și omologarea unei mașini universale pentru prepararea alimentelor la bordul navelor", ibidem, vol. V, 1977, p. 123-126, (în colab.).

108. "Contribuții la stabilirea metodologiei de organizare și planificare a întreprinderilor din industria alimentară", în "Diversificarea și îmbunătățirea calității producției alimentare și piscicole", Univ. din Galați, vol. I, 1977, p. 81-84, (în colab.).

109. "Aspecte ale tipizării navelor și mecanismelor navelor", "Bul. Inst. de Marină *Mircea cel Bătrân* Constanța", vol. I, 1977, p. 291-298.

110. "Creșterea, proiectarea, probarea și omologarea separatorului de reziduuri petroliere de 10 m.c./oră", temă de cercetare; beneficiar, "Centrala industrială navală Galați", 1977, (în colab.).

111. "Cercetări experimentale în tunelul de cavitație al Universității din Galați privind stabilirea caracteristicilor hidrodinamice ale unei serii de elice contrarotative", temă de cercetare, beneficiar U.M. 02190 Constanța, 1977, (în colaborare).

112. "Instalație de ardere la <<Fabrica de pâine Tecuci>>", temă de cercetare; beneficiar, <<Fabr. de pâine Tecuci >>, temă de cercetare, 1977, (în colab.).

113. "Instalație pentru prepararea micilor cu peliculă coagulată", temă de cercetare, beneficiar, "Centrala industriei cârnii București", 1977, (în colab.).

114. "Unele considerații privind organizarea atelierelor de debitare a laminatelor feroase la șantierul naval", în "Tehnologii noi de fabricație în construcția de mașini", Univ. din Galați, vol. VII, p. 53-58.

115. "Dezvoltarea bazei materiale și a producției în industria

navală din RSR”, comunicare la a II-a conf. a specialiștilor în domeniul construcțiilor de nave, Galați, 24-26 nov. 1978, (în colab.).

116. “Contribuția industriei navale la dotarea tehnică a altor ramuri ale economiei naționale”, ibidem, (în colab.).

117. “Eficiența economică a navelor de pescuit oceanic”, ibidem, (în colab.).

118. “Galați - centru important pentru pregătirea cadrelor necesare industriei navale”, ibidem, (în colab.).

119. “Eficiența economică a exploatării navelor Roll-on/ Roll-off”, ibidem, (în colab.).

120. “Eficiența economică a folosirii complete a fondului de timp al muncitorilor de bază”, comunic. la simpoz. “Pregătirea și folosirea rațională a forței de muncă”, Galați, 8-9 dec. 1978.

121. “Integrarea studenților navaliști în activitatea de cercetare și proiectare”, comunic. la simpoz. “Integrarea profesională și socio-culturală a tineretului universitar”, Timișoara, 15-16 dec. 1978, (în colab.).

122. “Organizarea și conducerea producției în șantierele navale”, curs, Univ. din Galați, 1978, 266 p, xerox.

123. “Reducerea duratei ciclului de fabricație”, “Rev. econ.”, 29, 1978, p. 8.

124. “Începuturile industriei navale românești moderne”, “Bul. Univ. din Galați”, fasc. 1, Șt. sociale și umaniste, anul I, 1978, p. 87-94.

125. “La contributions de la réduction des frais unitaires des matières premières et des matériaux directs sur l’augmentations de la productivité du travail”, ibidem, p. 25-30.

126. “Naționalizarea industriei navale - punct de plecare pentru dezvoltarea de noi realizări”, în “30 de ani de la naționalizarea mijloacelor de producție”, “Școala interjudețeană de partid, Galați”, 1978, p. 53-60.

127. “Instalație pentru prepararea micilor cu peliculă coagulată”, temă de cercetare, beneficiar “Centrala ind. cărnii, Buc.”, 1978, (în colab.).

128. “Mașină pentru curățat usturoi” temă de cercetare, beneficiar, “Centrala ind. cărnii”, Buc., 1978 (în colab.).

129. “Mașină pentru prelucrat palele elicelor navale”, temă de cercetare, beneficiar, “Centrala industrială navală Galați”, 1978, (în colab.).

130. "Aplicații și probleme de organizare, planificare și conducere a unităților economice", Buc., Ed. did. și ped. 1978, (în colab.).

131. "Dezvoltarea construcțiilor navale în țara noastră după Eliberare", comunic. la Simpozionul "Lupta poporului român pentru libertate, unitate și independență", Galați, 12 iulie 1979.

132. "Sarcinile fundamentale reieșite din cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu cadrele de conducere din industrie, construcții, transporturi și agricultură din 5-6 martie 1979", documentar pentru învățământul politico-ideologic, propagandă pentru conferințe, predarea științelor sociale, informare politică, la Cabinetul pentru activitatea ideologică și politico-educativă, Galați, 1979, p. 10-18.

133. "Unele criterii de apreciere a eficienței economice la navele de pescuit oceanic", în "Bul. Inst. de marină <<Mircea cel Bătrân>>, Constanța", vol. II, 1979, p. 205-214 (în colab.).

134. "Dezvoltarea construcțiilor navale gălățene în anii de după Eliberare", comunic. la ses. de comunic. și referate consacrată celei de "A 35-a aniversări a revoluției de eliberare națională, antifascistă și antiimperialistă", Galați, 1979.

135. "Eliberarea, proiectarea și realizarea cornetelor pentru sirenele navale"; temă de cercetare, beneficiar, "Întreprinderea mecanică navală centrală Galați", 1979, (în colab.).

136. "Cercetarea, proiectarea și realizarea dozatoarelor pentru sfeclă", temă de cercetare, beneficiar, "Inst. de Cercet. pentru Industria Alimentară", București, 1979, (în colab.).

137. "Eficiența economică a activității de construcții navale în Republica Socialistă România", teză de doctorat, București, 1975, xerox.

138. "Memoriu de activitate profesională, științifică și socială", 18 p., (în manuscris, la autor).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

"Const. , C. Dănești - o reușită încercare monografică", în "Vremea nouă", Vaslui, 906, 24 ian. 1971; Stoica, George: "Dănești", ibidem, 913, 13 februarie 1971; I.C.: "O monografie", "Cronica", Iași, 13 (268), 27 martie 1971; Caproșu, I.: "Toponimie și istorie", "Vremea nouă", Vaslui, 365, 3 aprilie 1971; Caproșu I.: N.N. Maftei și C. Gh. Radu, <<Dănești, Vaslui, 1970>>, în "Anuarul Institutului de istorie și arheologie <<A.D. Xenopol>> Iași", vol.

IX, 1972, p. 620; Stoicescu, N.: "Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova", Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1974, p. 246; xxx: "Documenta Romaniae Historica", A. Moldova, vol. I, 1387-1448, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1974, p. 420; Tudorie D. Avram, Neamțu C.: "Podgorii și vinuri din județul Vaslui", Vaslui, "Casa Agronomului", 1974, p. 293; xxx: "Vaslui 600, 1375-1975, Schiță monografică a orașului", Vaslui, Comit. pentru cultură și educație socialistă, 1975, p. 111; Ostap, Melania: "Contribuții la cunoașterea artei populare din județul Vaslui", Vaslui, 1976, p. 169; Buraga Eugenia, Buraga Costache: "Dăinuiri dănaștene", Iași, Ed. Junimea, 1977, p. 268.

¹⁾ Din rezumatul tezei sale de doctorat, Buc. 1975, p. 1-2, xerox.

MAGDER, B. *)

Născut /în/ iulie 1891 la Codăești - Vaslui.

A urmat cursurile secundare la *Gimnaziul Ștefan cel Mare* și la *Liceul Ștefan cel Mare* din Iași /1911/.

A absolvit *Facultatea de Juridică* din București (1914).

A fost directorul ziarelor “Jurământul chiriașilor” / al cărui președinte al “Ligii chiriașilor” a fost/ și “Timpul”

A mai colaborat la “Adevărul”, “Dimineața”, “Lupta”, etc.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea
Georgescu - Delafras, 1940, p. 506.

*

*) reprodus din bibliografia de referință de mai sus.

MANOILESCU, GHEORGHE ¹⁾

S-a născut în satul Cozmești, comuna Delești, județul Vaslui, la 28 martie 1882, unde a urmat cursurile școlii primare.

Absolvă, apoi, cursurile *Școlii Normale de băieți* din Bârlad, după care a fost numit învățător la *Școala primară de băieți, nr. 1* din Bârlad, al cărui director devine.

La decretarea mobilizării, în 1916, funcționa la *Școala primară de băieți nr. 5* din Bârlad, fiind mobilizat ca sublocotenent. A participat la luptele de la Paloș și Bran (Transilvania), Mama Giuvala, Dragoslavele și Valea Bughei (jud. Muscel), Adâncata (jud. Dâmbovița) și Mărășești (jud. Putna).

La 1 septembrie 1917 a fost înaintat la gradul de locotenent. Prin decretul Regal nr. 378/27 apr. 1917 i s-a conferit Ordinul "Mihai Viteazul" În acel decret se scria:

"Dorind a răsplăti meritele sublocotenentului de rezervă Manoilescu Gheorghe din regimentul Mircea nr. 32, pentru vitejia și avântul cu care a luptat pe câmpul de onoare. La 3 noiembrie 1916, atacă în fruntea companiei sale, trupele inamice ce se găseau în Valea Bughei și respingându-le, capturează 271 ofițeri de trupă, cu 2 mitraliere. La 21 noiembrie rezistă cu compania sa pe poziție, până când cade grav rănit. Noi îi conferim ordinul *Mihai Viteazul clasa a III-a*"

A mai fost decorat și cu *Legiunea de onoare*, în grad de cavaler, prin Decretul Republicii Franceze nr. 18.692/6 iulie 1917.

A fost autorizat să poarte însemnele "Legiunii de onoare", conform brevetului nr. 12.293 din 18 sept. 1917, al Ministerului de Externe al României.

A funcționat ca învățător al *Școlii primare de băieți nr. 5* din Bârlad, între 5 oct. 1911-1921.²⁾

În Bârlad a fost președintele *Societății Învățătorilor*, membru în *Comitetul antirevizionist*, revizor școlar al județului Tutova și deputat Național - Democrat de Tutova (1931-1932).

¹⁾ Lucian Predescu: *Enciclopedia Cugetare*, 1940, p. 515-516.

²⁾ Arh. St. Vaslui, Fond. Sc. primară nr. 5 Bârlad, dosar 125/1914-1915, filiala 33.

MĂDĂRJAC, ALEXANDRU I.

S-a născut la 1 mai 1897, în comuna Zorleni, a județului Tutova, ca fiu al lui Ion Mădărjac, funcționar de percepție (născut în satul răzășesc Mădărjac, azi, în județul Iași) și al Mariei Pogonat, învățătoare.

Școala primară a urmat-o în orașul Vaslui, între 1904-1908.

În Bârlad, între 1908-1916, a urmat cursurile *Liceului Codreanu*.

După absolvirea liceului, în 1916, intră la *Școala Militară de ofițeri de artilerie*, din Iași, de unde, la 1 aprilie 1917, este trimis pe front, ca elev plutonier al școlii pe care o frecventa.

Este înaintat la gradul de sublocotenent, la 1 iunie 1917.

Participă la luptele primului război mondial, în cadrul Diviziei a 8-a, pe Valea Oituzului, pe râul Cașin, la Mănăstirea Cașin. Divizia sa cuprindea și Regimentul 17 obuziere din Bârlad, la care își începuse cariera militară, ca sublocotenent.

După încetarea ostilităților, în 1918, se înscrie la *Facultatea de Drept* din Iași, la care susține examenul de licență în 1921.

În anul 1920 a intrat în cadrul justiției militare, ca sublocotenent, la Consiliul de război al *Corpului IV de armată*.

Își susține examenul de doctorat, în drept, în 1923, la București.

Este transferat, în 1928, cu gradul de căpitan, la Ministerul de război, *Direcția Justiției militare*, ca atașat pe lângă generalul magistrat Constantin Manolache, inspectorul șef al Justiției militare.

În cadrul Ministerului de Război a colaborat la revista *Justiția militară* și a elaborat reforma justiției militare și a colaborat, alături de generalul magistrat Constantin Manolache (1933-1934), la alcătuirea noului cod al Justiției militare, în care, pentru prima oară în justiția militară, s-a introdus obligația ca magistratul să motiveze sentința, în fapt și în drept.

În primăvara anului 1939, odată cu numirea ca prim ministru a lui Armand Călinescu, care pensionând pe generalul Constantin Manolache, îl numește pe locotenent-colonelul Alexandru Mădărjac la Tribunalul Militar al Capitalei.

De acolo, în 1941, este detașat ca director de Cabinet al ministrului subsecretar de stat, generalul C. Z. Vasiliu, apoi este numit director al Direcției Publice, post în care va rămâne până la 23 august 1944.

A participat la realizarea actului de la 23 august 1944. În tot cursul carierei sale a căutat să sprijine cadrele democratice și muncitorești, întârziind aplicarea măsurilor represive, sau chiar încercând să le înlăture. Astfel, în martie 1944, pe baza referatului juridic pe care colonelul magistrat Alexandru Mădărjac l-a întocmit, s-a putut stăvili punerea în aplicare a Legii Marinescu, care prevedea trimiterea în fața Curților Marțiale și condamnarea la moarte a miilor de evrei, refugiați din Transilvania de nord și din Ungaria, din cauza terorii fasciste, acei evrei fiind socotiți ca elemente dușmănoase, comuniste.

Încetează din viață la 3 iulie 1968.

În ceea ce privește activitatea sa în preajma actului “eliberării”, a se vedea “Magazin istoric”, august 1973, p. 14.

MILESCU, NICOLAE Gv.

S-a născut în anul 1636 în satul Milești, azi desființat, din actualul județ Vaslui, unde tatăl său, Gavril, avea o moșie, trăgându-se dintr-o familie de boieri, proveniți din Peloponez.

Studiile și le-a început, probabil, la Academia Domnească din Iași (inaugurată de Vasile Lupu), continuându-le la "Marea Școală" a Patriarhiei de la Constantinopol, de unde se întoarce în 1653, cunoscător al limbilor latină, slavonă, italiană, turcească, greacă veche, neogreacă, arabă, chineză, precum și al filosofiei, teologiei, istoriei, științelor naturale, matematicii, geometriei euclidiene, geografiei. În Italia a studiat științele naturale și matematica.

Devine grămătic (secretar) la cancelaria domnească (1655), sub domnia lui Gheorghe Ștefen, apoi spătar (1658), sub noul domnitor, Gheorghe Ghica.

Simulează o expediție în Transilvania, contra lui Rakoczy (1659), după care urmează, în Țara Românească, pe Gheorghe Ghica, numit domn acolo, și care îl ridică la demnitatea de "mare spătar"

În 1660 se întoarce în Moldova și, sub Ștefăniță Vodă Lupu (1659-1661), scrie și traduce numeroase opere, mai ales cu caracter religios..

Fiind implicat și surprins într-un complot, domnitorul îi taie cartilagiul nasului.

În 1661 revine în Țara Românească unde noul domn, Grigore Ghica, îl numește capucheaia (reprezentant, ambasador) la Poartă, de unde fu nevoit să plece în 1664, (nu înainte de a-i încredința lui Șerban Cantacuzino, cu care se împrieteniise la Constantinopol, lucrările sale), în țările apusene, mai întâi la Stettin (unde îl întâlnește pe refugiatul Gheorghe Ștefan, fostul domn al Moldovei), apoi la Berlin, Paris, Stockholm și din nou la Paris.

Se întoarce în Moldova în 1668, sub domnia lui Iliș Alexandru.

În 1669 era din nou la Constantinopol.

Între 1669 și ianuarie 1671 nu se cunoaște nimic despre activitatea lui Nicolae Milescu. Se prea poate să se fi dus din nou în țările apusene, fie pentru a-și trata rănila nasului și a-l opera, fie din motive politice, fie din amândouă.

Patriarhul Constantinopolului, Dosithei, îl convinge să plece, în ianuarie 1671, la Moscova, dându-i o scrisoare de recomandare

către țarul Rusiei. Drumul pe care l-a parcurs a fost Adrianopol, Ungaria, Varșovia, Smolensk, Moscova.

La Moscova este primit la Posolski prikaz, fiind primit în rândul curtenilor și având atribuția de translator pentru limbile română, greacă și latină. Acolo se bucură de stimă și onoruri și lucrează intens la marea sa operă literară.

Pleacă din Moscova (3 martie 1675), nu înainte de-a fi numit colonel în armata țarului Alexei Mihailovici, în istorica misiune diplomatică la Pekin, unde ajunge la 15 mai 1676, cu scopul de a reuși să deschidă un nou drum comercial Rusiei.

A fost primul om care a reușit să descifreze inscripții kirghize vechi, în regiunea cursului superior al fluviului Enisei.

Pleacă din Pekin la 1 septembrie 1676 și ajunge la Moscova, după multe peripeții, abia la 5 ianuarie 1678, unde își reia funcțiile și își redactează celebrele lucrări, "Jurnalul siberian" și "Documentul de stat".

În 1679 dă curs rugăminții mitropolitului Dosoftei al Moldovei, de a interveni la curtea țarului, pentru a aduce în Moldova o tiparniță.

Se pare că între 1684-1689 a mai fost de două-trei ori în China. Anul 1695 îl găsește ca participant la asediul Azovului, împreună cu Petru cel Mare.

Despre această ultimă parte a vieții lui Miclescu nu se mai cunoaște nimic. Se știe doar că s-a căsătorit în Rusia, a avut copii (descendenții lor se pot urmări până la începutul secolului nostru), că a dus o viață familială liniștită și că a rămas atașat de patria sa de baștină, Moldova, până la moartea sa, în 1708.

Nicolae Miclescu, care a căpătat în ochii contemporanilor dimensiuni legendare, acest enigmatic diplomat, a fost o "cometă rătăcitoare", cu ochiul său de vultur a surprins fațete inedite ale moravurilor vremii și ale istoriei, a contribuit substanțial la triumful limbii și cărții românești, rămânând primul umanist, primul om universal din cultura românească.

BIBLIOGRAFIE

1. "Istorie despre sfânta icoană a Mariei", 1655, manuscris.
2. "Liturghie", 1660, manuscris, în greacă.
3. "Carte cu multe întrebări foarte de folos pentru multe trebi ale credinței noastre, tălmăcită de Nicolae Spătarul de pre limba grecească pre limba noastră rumânească, întru trecutul anilor de la Hs 1661, în luna lui ghen. 10 dni", 1661, traducere din grecește,

după lucrarea lui Atanasie al Alexandriei, părintele bisericii, din sec. al IV-lea, ms. Bibl. Academiei R. S. R., 494/4.

4. "Cronica pe scurt a Românilor", un fragment, în manuscris, cca 1663.

5. "Rugăciuni de seară", între 1666-1667, manuscris, în rusește.

6. "Vechiul Testament", 1667, traducere integrală după o versiune greacă; (a stat timp de trei secole la baza tipăririi Bibliei, la noi; vezi ediția protestantă, Frankfurt, 1597).

7. "Aritmologhion", 1672.

8. "Cartea Sibilelor", 1672, traducere din slavă, manuscris.

9. "Enchiridion sive Stella Orientalis Occidentali splendens, id est sensus ecclesiae orientalis scilicet graecae de transsubstantione corporis Domini aliisque controversiis a Nicolae Spadario Moldovalaccone, barone ac olim generali Valachiae, conscriptum Holmiae, mens Februarii" ("Scrierea unui boier moldovean asupra credinței grecilor. Manual sau steaua Răsăritului strălucind în Occident, adică înțelesul bisericii răsăritene sau a celei grecești despre transsubstanțierea trupului Domnului și despre alte controverse, de Nicolae Spătarul moldovalah și odinioară general al Valahiei scris în Stockholm în luna februarie"), Paris, 1673-1674, prima scriere a unui român, tipărită la Paris.

10. "Culegere de locuri din autorii greci privitoare la <<Cele nouă muze și la cele șapte arte liberale>>", trad. din grecește, 1673.

11. "Alegerea și încoronarea ca țar a țarului Mihail Feodorovici" (în colab. Cu subdiaconul Petru Dolgov), 1673.

12. "Hresmologhion sau Cartea profeților", tradus din grecește, în rusește, neterminat, 1673.

13. Arborele genealogic al țărilor ruși", 1674.

14. "Traducerea discursului pronunțat înaintea marelui țar și mare prinț Alexeei Mihailovici, de către ambasadorul Poloniei Samuel Veneslavsky, 18 septembrie 1674", 1674.

15. "Jurnal de călătorie în China" 1677.

16. "De bello tartarico. Istoria, de Martini", traducere în grecește și prelucrare din latinește, sub titlul "Cartea tătarilor", 1677.

17. "Descrierea Asiei", 1678, traducere după Martini, manuscris.

18. "Rugăciuni", 1678, în rusește, manuscris.

19. "Cartea împotriva ereziilor", de Simion din Tessalonic, trad. în limba greacă, Iași, 1683.

20. "Despre rațiunea dominantă. Pentru singurul țiitorul gând", 1688, traducere (prima scriere filosofică în limba română).
 21. Jurnalul siberian", 1693, în neogreacă.
 22. "Descrierea Chinei", 1693 (izvorul: "Atlas Siniensis", de Martini).
 23. "Tratat al ereziilor și al credinței ortodoxe a creștinilor", 1697, trad. din grecește.
 24. "Cristofor Ignatie Diariescu", 1701.
 25. "Descriere a Chinei", în slavonă, pentru țarul Rusiei.
 26. "O expunere a credinței ortodoxe despre transsubstanțiere pentru janseniștii de la Port- Royal"
 27. "Itinerar siberian"
 28. "Statenii Spisok" (Documentul de stat).
 29. "Ecrit d'un seigneur moldave sur la croyance des grecs"
 30. "Dicționar românesc".
 31. "Descrierea marelui fluviu Amur", tradus în românește și englezește.
 32. "Tratat despre Mohamet și Papa", în manuscris.
 33. "Psaltire", în românește, în manuscris.
 34. "Împărații turcești și primejdia cea rea și căderea oștii țării Ardealului", traducere după Kemeny.
 35. "Carte de stat a suveranilor Rusiei și a altor țări vechi și moderne"
 36. "Manuale de științe naturale"
- Cercetătorul rus I. N. Mihailovschi atribuie lui Nicolae Milescu următoarele scrieri rusești, anonime:
- a) "Povestirea despre sibile"
 - b) "Despre cele șapte arte liberale".
 - c) "Carte numită Vasiliologhion adică cronologia sau istoria tuturor împăraților", 1673
 - d) "Povestea asupra construcției bisericei cele mari Sfânta Sofia din Constantinopol", 1684.
 - e) "Cartea hieroglifelor"
 - f) "Despre cele șapte minuni ale lumii"
 - g) "Predoslovia la cartea istoriilor", scrisă din porunca țarului Feodor, între 1679-1682.
 - h) "Predoslovia către preacinstul (cneaz) Pan Mihajlovici Cerkaski când era încă școlar"
 - i) "Cartea despre animalele lumii"
 - j) "Dovadă pe scurt cum că învățarea limbii eline este mai

foliositoare slavilor decât a limbii latine”, după 1685.

k) “Dicționar slavo-grec-latin”, neterminat.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Avril, Philippe: “Voyage en divers États d’Europe et d’Asie entrepris pour decouvrir un nouveau chemin a la Chine”, Paris, 1692; Neuville, Foy de la: “Relation curieuse et nouvelle de Moscovie contenant l’état present de cet empire, les expeditions des Moscovites en Crimée en 1689, les causes des dernieres revolutions, leurs moeurs et leurs religion. Le recit d’un voyage de Spatarius par terre a la Chine”, Paris, 1698; ed. La Hayee, 1699; Hașdeu, B. P.: “Viața, faptele și ideile lui Nicolae Mănescu”, “Satyrul”, nr. 12, 13, 14, din 1866; Codrescu, Th., în “Uricariul”, ed. a II-a, Iași, 1871, p. 402; Arseniev, J. N.: “Călătoria prin Siberia, de la Tobolsk până la Nercinsk și hotarul Chinei, a ambasadorului rus N. Spătarul, în anul 1875”, S. Petersburg, 1882; Picot, Émile: “Notice biographique et bibliographique sur Nicolas Spatar Mănescu, ambassadeur du tsar Alexis Mihajlovic en Chine”, Paris, Ed. Ernest Leroux, 1883 (Extrait des Melanges orientaux, publié par l’École des langues orientales vivantes); Urechia, V. A.: “Spatarul Mănescu”, “Atenaul Român”, I, I, 1894, p. 8; Șăineanu, L.: “Istoria filologiei române”, ed. a II-a, Buc., 1895, p. 44; Sbiera, I.: “Mișcări culturale”, Buc., 1897, p. 53; Bogdan-Duică, G.: “Despre Spătarul Mănescu”, “Conv. Lit.”, XXV, 3, 1901, p. 243-247; Iorga, N.: “Istoria literaturii române în secolul al XXVIII-lea”, vol. I, Buc., 1901, p. 31, 146, 252; Nicolescu, M.: “Primul călător român prin Siberia și China”, Buc., 1905; Iațimirski, A.: “Nicolae Mănescu Spătarul, o pagină din istoria relațiilor ruso-române în veacul al XVII-lea”, Kazan, 1908; Dragomir, S.: “Contribuții privitoare la relațiile bisericii românești cu Rusia în veacul XVII”, extras din “An. Acad. Rom.”, 1912, p. 126-129; Licea, I.: “Petru Movilă, Nicolae Mănescu, Antioh Cantemir”, “Neamul rom. literar”, 1912, p. 363; Iorga, N. “În legătură cu Biblia de la 1688 și Biblia de la 1667 a lui Nicolaie Mănescu”. “An. Acad. Rom.”, Memoriile secției istorice, seria a II-a, tom XXXVII, Buc., 1915-1916; “Notiță despre <<Biblia>> lui Mănescu”, “Drum drept”, X, 1915, p. 376; xxx: “O nouă știre despre Biblia lui Nicolae Mănescu”, “Conv. Lit.”, XLIX, 1915, p. 1074; Baddeley, J. F. “Spathary Mission”, în “Russia, Mongolea, China”, vol. II, London, 1919, p. 224-340; Adamescu, Gh.: “Istoria literaturii române”, Buc., Ed. Alcalay, B. p. t., 1920, p. 111, 155,

179; Bitay, A: "Contribuții la viața lui Nicolae Mănescu", "Dacoromania", III, 1923, p. 786 passim; Adănescu, Gh.: "Contribuțiuni la bibliografia românească", fasc. a II-a, Buc., Tip. Rom. Unite, 1923, p. 30-31; Drăganu, N. "Codicele pribeagului Gheorghe Ștefan", "Anuarul Inst. de Ist. Naț.", Cluj, III, 1926, p. 252-253; Iorga, N. "Istoria literaturii române", vol. I, ed. a II-a, Buc., 1925, p. 365; Panăitescu, P. P. "Nicolas Spathar Mănescu (1636-1708)", extras din "Melanges de l'École Roumaine, en France", I-ère partie, Paris, 1925, p. 135-144; Grigoraș, Em. C. "Prefață" la Spătarul Nicolae Mănescu în China", Buc., 1926; ed. a II-a, Buc., 1941; Giurescu, C.: "Nicolae Mănescu Spătarul, Contribuție la opera sa literară", Buc., "An. Acad. Rom.", mem. Sect. Ist., seria III, t. III, mem. 7, 1927; Adănescu, Gh. "Contribuțiune la bibliografia românească" fasc. a III-a, Buc., Ed. Casei Școalelor, 1928, p. 24-25; Hudiță, Ioan : "Contribuții la istoria spătarului Neculai Mănescu și a lui Gheorghe Ștefan", extras din "Arhiva, XXXVI, 2, 1929, Iași, 1929; Mărculescu, Octavian : "Spătarul Nicolae Mănescu", extras din "Învățătorimea vasluiană", anul II, 1936, Vaslui, Tip. Onceanu; Dimitriu, Ion G. "Contribuții la opera spătarului Nicolae Mănescu", extras din "RFRPLA", VII, 12, 1940; Predescu, Lucian "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 550-551; Cartoian, N. Un mare cărturar român în China, Nicolaie Mănescu", "Ist. lit. rom. vechi", vol. II, Buc., 1942, p. 129-135; Lefter, Mile I. "Il boiario moldavo Nicola Spatar Mănescu", Pontifical Institutum Orientale, Roma, 1949; Grecu, Al.: "Despre legăturile lui N. Mănescu în Rusia", "Studii", III, 4, 1950, p. 115; Costin, Miron : "Letopisețul Țării Moldovei de la Aron Vodă încoace", Ed. P. P. Panăitescu, Buc. , 1944, p. 189; Panăitescu, P. P.: "Despre legăturile lui Nicolae Mănescu Spătarul cu Rusia", "Studii", III, 4, 1950, p. 113-120; Tappe, E, D. "An english contribution to the biography of Nicolae Mănescu", "Revue des études roumaines", I, 1953, p. 152-160; Almaș, Dumitru: <<Neculai Mănescu Spătarul", Buc., Ed. Tin., 1954, 691 + 1h; Turdeanu-Cartoian, Laetitia: "Une relation anglaise de Nicolae Mănescu: Thomas Smith", "Revue des études roumaines", II, 1954, p. 145-152; Gafița Mihai: "Trei romane istorice. Dumitru Almaș: <<Neculai Mănescu Spătarul>>, București, Editura Tineretului, 1954", "Sc. Tin.", 15 mai 1955, p. 2; Călinescu, G. "Istoria literaturii române", Compendiu, Buc., 1954, p. 49-50; Neculce, Ion: "O samă de cuvinte", în "Letopisețul Țării Moldovei", ed. îngrijită de Iorgu

Iordan, Buc., 1959, p. 105; Almaș, Dumitru: "Neculai Milescu Spătarul, un călător și un diplomat iscusit", "Sc. Tin.", 11 iunie 1956, p. 2; Cioculescu, Șerban: "O figură enigmatică, Spătarul N. Milescu", "Gaz. Lit.", 44, 1 nov. 1956, p. 1; Soloviev și Kidell, Prefață la "N. Milescu Spătarul: Siberia și China", Chișinău, 1956; Bărbulescu, C., Prefață la "Nicolae Milescu Spătarul, Jurnal de călătorie în China", ed. a II-a, Buc., ESPLA, p. V-XLVII și Note, p. 475-486; Sărățeanu, L.: "Nicolae Milescu Spătarul", "Ap. Patriei", XIV, 17, 22 ian. 1958, p. 1,2; Constantin, G. I.: "The transbaikalian routes to China as known to or explored by Nicolae Milescu (Spathary)-1675", "Studia et acta orientalia", Buc., I, 1957, p. 83 passim; Ciurea, Al. I.: "Mărturisirea de credință a Spătarului Nicolae Milescu", "Stella orientalis occidentali splendens", "Ortodoxia", X, 4, 1958, p. 511-531; Bărbulescu, C., Prefață la "Nicolae Milescu Spătarul: Jurnal de călătorie în China", Buc., EPL, 1962, B. p. t., p. III-VI; Haneș, P. V.: "Un Tricentenar Milescu, Cartea cu întrebări (1661-1961)", "Glasul Bisericii", XXI, 1-2, 1962, p. 74-96; Căndea, Virgil: "Nicolae Milescu și începuturile traducerilor umaniste în limba română", "Limbă și lit.", 7, 1963; Căndea, Virgil: "Tratatul <<Despre rațiunea dominantă>> cea dintâi operă filosofică publicată în limba română (1688)", "Viața rom.", XVI, 3 1963, p. 84-89; "Istoria literaturii române", vol. I, Buxc., Ed. Academiei - R.P.R., 1964, pp. 336, 437, 451, 458-472, 504, 559, 658, 671; xxx: "Dicționar enciclopedic român", vol. III, K-P, Buc., Ed. Pol., 1965, p. 367; xxx: "Istoria literaturii române", II, Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1968, p. 12, 144, 612; Ivașcu, George: "Istoria literaturii române", I, Buc., Ed. Șt., 1969, p. 9,12, 75, 163, 164-179, 183, 184, 187, 188, 191, 199, 221, 222, 235, 237, 254, 262, 267, 272, 278, 563, 586; Vianu, Tudor: "Scriitori români", Buc., Ed. Minerva, 1972, p. 398; Rotaru, Ion: "O istorie a literaturii române", Buc., Ed. Minerva, 1972, p. 95, 763; Boureanu, Radu: "Viața spătarului Milescu", Cluj, Ed. Dacia, 1973, p. 163; Bucur, Marin: "Istoriografia literară românească", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 20, 22, 85, 160, 163, 338, 341, 407, 594; Lovinescu, E.: "Istoria literaturii române contemporane", Buc., Ed. Minerva, vol. I, 1973, p. 199; B. P. Hașdeu: "Viața, faptele și ideile lui Nicolae Spătaru din Milești", în "Traian", București, II, 7-9, 11-12, 14, 16, 1870; Vasile A. Urechia: "Schite de istoria literaturii române", Buc., Tip. Statului, 1885, p. 200-203; Al. I. Philippide: "Introducere în istoria limbei și literaturii române", Iași, Tip. Șaraga, 1888, pp. 130-138; C. Erbiceanu: "Cronicari greci care au scris

despre români în epoca fanariotă”, Buc., Tip. Cărților bisericești”, 1888, pp. 104-108; Gîrge Pascu: “Istoria literaturii române din secolul al XVII-lea”, Iași, Viața românească, 1922, pp. 85, 97, 177; N. Iorga: “Istoria literaturii românești”, ed. a II-a, vol. I, 1925, Tip. Suru, pp. 365-369; P. P. Panaitescu, C. C. Giurescu: “Nicolae Mălescu Spătarul”, “Dacoromania”, V, 1927-1928; N. Iorga: “Oeuvres inédites de Nicolas Mălescu”, Buc., Tip. Cultura Națională, 1929; Gîrge Pascu: “Note despre Mălescu”, “Revista critică”, Iași, IV, 1, 1930; Sextil Pușcariu: “Istoria literaturii române. Epoca veche”, ed. a II-a, Sibiu, Tip. Krafft, 1930, pp. 126-131; C. A. Stoide: “N. Mălescu și Poiana Cărnului”, “Revista critică”, VII, 2-3, 1933; D. Russo: “Studii istorice greco-române”, vol. I, Buc., FRPLA, 1933, pp. 337-339; Tiberiu Moșoiu: “Neculai Mălescu Spătarul, călător în China”, “Familia”, Oradea, 1936; Radu Boureanu: “Viața Spătarului Mălescu”, Buc., 1936, ed. a II-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1973; Pompiliu Constantinescu: “Scrieri alese”, Buc., ESPLA, 1957, pp. 303-308; Ion Simionescu: “Oameni aleși”, Buc., Ed. Cartea românească, 1937, vol. II, pp. 18-26; N. Iorga: “La Biblia lui Șerban Vodă”, în “Revista istorică”, XXIV, 7-9, 1938; Ion G. Dimitriu: “Contribuție la opera spătarului Nicolae Mălescu”, Buc., Tip. Bucovina, 1940; Ștefan Ciobanu: “Istoria literaturii române vechi”, Buc., Monitorul Oficial, 1947, pp. 311-321; D. Almaș: “Neculai Mălescu spătarul”, Buc., Ed. Tineretului, 1954; D. Ursul: “Conceptiile filosofice și social-politice ale lui N. G. Mălescu Spătarul”, Chișinău, 1955; Gh. I. Constantin: “The transbaikalian routes to China as known to of explored by Nicolae Mălescu (Spathary-1675)”, în “Studia et acta orientalia”, Buc. I, 1957; Gh. I. Constantin: “Nicolae Mălescu Spătarul s-a înapoiat în China”, “Tribuna”, I. 4, 1957; Gh. I. Constantin: “Studii sovietice și românești despre Nicolae Mălescu la Moscova, Peking și București”, “Studii. Revistă de istorie”, X, 6, 1957; Dumitru Cristescu: “Opera teologică și apologetică a spătarului Nicolae Mălescu”, “Ortodoxia”, Buc., X, 4, 1958; Perpessicius: “Alte mențiuni de istoriografie literară și folclor”, Buc., E.P.L. I, 1961, pp. 378-385; Ion Hurdubețiu: “Câteva știri privitoare la relațiile româno-suedeze”, “Mitropolia Olteniei”, Râmnicu-Vâlcea, XI, 9-12, 1959; H. Dj. Siruni: “Le spathar Nicolae Mălescu et son rôle dans les relations des Arméniens avec Pierre le Grand” în “Studia et acta orientalia”, Buc., II, 1960; Petre V. Haneș: “Un tricentenar Mălescu. Cartea cu întrebări (1661-1961)”, în “Glasul bisericii”, Buc., XXXI, 1-2, 1962; Petre V. Haneș:

“Studii de istorie literară”, Buc., 1970, pp. 7-131; Al. Piru: “Istoria literaturii române”, Buc., EDP, 1970, vol. I, pp. 198-216; I. D. Lăudat: “Istoria literaturii române vechi”, Buc., EDP, 1962, vol. I, pp. 162-185; Virgil Cândea: “O epigramă grecească tradusă de spătarul Nicolae Mănescu”, în “Limba română”, Buc., XII, 3, 1963; Virgil Cândea: “Tratatul *Despre rațiunea dominantă*, cea dintâi operă filosofică publicată în limba română (1688)”, “Viața Românească”, XVII, 3, 1963; Virgil Cândea: “Nicolae Mănescu și începuturile traducerilor umaniste în limba română”, în “Limba și literatură”, Buc., VII, 1963; “Istoria literaturii române”, Buc., ed. Acad., ed. a II-a, vol. I, 1970, pp. 423-436, 444-445; Virgil Cândea, Dinu C. Giurescu, Mircea Malița: “Pagini din trecutul diplomației românești”, Buc., Ed. Politică, 1966, pp. 148-167; Scarlat Porcescu: “O operă scrisă în Occident de un cărturar român acum trei sute de ani”, în “Cronica”, Iași, II, 5, 1967; Paul Cernovodeanu: “Știri noi despre Spătarul Nicolae Mănescu și relațiile lui cu teologul anglican Thomas Smith”, în “Biserica Ortodoxă Română”, LXXXIX, 3-4, 1971; C. Cihodaru: “Originea spătarului Neculai Mănescu”, în “Analele științifice ale Universității Al. I. Cuza Iași”, seria Istorie, tom. XVII, fasc. 2, 1971; Henri Zalis: “Scriitori pelerini”, Buc., Editura pentru turism, 1973, pp. 25-35; Șerban Cioculescu: “Mănescu-călătorul”, în “Rom. Lit.”, VIII, 29, 1975; Ștefan Pascu: “N. Mănescu, umanist și luminist”, “Steaua”, Cluj, XXVI, 8, 1975; N. A. Ursu: “Dosoftei necunoscut”, în “Cronica”, Iași, XI, 6, 1976; Titu Popescu: “Nicolae Mănescu, primul călător-literat”, în “Transilvania”, VII, 10, 1977; Gabriela Drăgoi: “Mănescu, Nicolae, spătarul”, în vol. “Dicționarul literaturii române de la origini până în 1900”, Buc., Ed. Acad. R. S. R., 1979, pp. 570-573; V. Hilt: “Călători și exploratori români pe meleaguri îndepărtate”, 1961; G. Șt. Andonie: “Istoria matematicii în România”, vol. I, 1965; G. Andonie: “Mănescu Nicolae Spătarul”, în vol. “Personalități românești ale științelor naturale și tehnicii. Dicționar”, Buc., Ed. șt. și enciclop., 1982, pp. 247-248.

MIRON, RADU

S-a născut în comuna Codăești, județul Vaslui, la 3 octombrie 1927.

După ce absolvă cursurile școlii primare din comuna natală, din cauza lipsei mijloacelor materiale se înscrie la *Liceul industrial* din Iași (1939), de unde se transferă la cel din Bârlad, pe care-l absolvă în 1948.

Între 1948-1952 a urmat cursurile *Facultății de matematică-fizică* a Universității din Iași. Dovedindu-se un student foarte inteligent,

serios și muncitor, este numit în 1950, pe când era încă student, preparator, la facultatea unde studia.

Institutul de matematică al Academiei R. P. R., Filiala Iași, îl angajează ca cercetător, în 1951, în același an fiind numit și asistent al facultății sale.

După ce își susține cu strălucit succes examenul de diplomă, 1952, devine peste un an doctorand, cu scoaterea din producție, la specialitatea *Mecanică*, a Institutului de matematică al Academiei R. P. R., Filiala Iași, unde lucrează sub îndrumarea profesorului Mendel Haimovici. Aici devine cercetător principal, în 1956, an în care este numit și lector al *Facultății de matematică-fizică* a Universității din Iași.

În 1957 își susține examenul de doctor în științe fizico-matematice, cu teza *Problema geometrizării sistemelor mecanice neolonomice*.

Anul 1963 îi aduce mari satisfacții profesionale: este avansat șef de sector al Institutului de matematică al Academiei, conferențiar al *Facultății de Matematică-Mecanică*, primind și premiul acordat de către Ministerul Învățământului, pentru lucrările științifice publicate în cursul anului 1962.

Un alt premiu "Gh. Țițeica", acordat de către Academia R. S. R., pentru *Geometria configurațiilor Myller*, încununează munca și rezultatele lui prestigioase.

Devine profesor titular al *Facultății de Matematică-Mecanică* a Univ. din Iași (1969), unde, în 1972 este numit decan, funcționând în această funcție până în 1976.

Cele peste 80 de lucrări publicate până în 1972 se încadrează în următoarele domenii: geometria diferențială a suprafețelor din spațiul euclidian; teoria varietăților neolonome și a câmpurilor de vectori; mecanica analitică; varietăți neolonome în spații Riemann; spații Finsler; curbe pe varietăți din spații Riemann; configurații Myller; subvarietăți; distribuții în spațiul conexiune afină; spații N_n ; obiecte geometrice în spații de elemente geometrice; G-structuri; bazele algebrei; fundamentele geometriei; manuale, cursuri, monografii.

Este membru titular al Academiei Române.

OPERA¹⁾

1. "Câteva probleme din geometria unui câmp de vectori unitari", "St. și cercet.", Șt. mat., Iași, VI, 1-2, 1955.

2. "Asupra sferei neolonome și planului neolonom", "An. șt. Univ. Iași", s. I, t. 1, fasc. 1-2, 1955.

3. "Despre torsiune totală a unei suprafețe", "Gaz. mat.-fiz.", seria A, nr. 8, 1955.

4. "Culegere de probleme de aritmetică", Buc., Ed. Min. Învăț., (în colab.), 1955.

5. "Problema geometrizării sistemelor mecanice neolonome", teză de doctorat, "St. și cercet. șt. mat.", Iași, VII, fasc. 1, 1956.

6. "Despre reducerea la forma canonică a grupului intrinsec al unui spațiu neolonom", "Bul. șt. al Acad. R. P. R.", sect. Mat.-Fiz., t. VIII, nr. 3, 1956.

7. "Despre geometria intrinsecă a varietăților neolonome", "An. șt. Univ. Iași", sect. I, t. II, fasc. 1-2, 1956.

8. "Despre geometria intrinsecă a varietăților neolonome"(II), "Șt. și cercet. șt. mat.", Iași, VIII, fasc. 1, 1957.

9. "Observații asupra unor formule din geometria variațiilor neolonome", "Bul. Inst. Polit. Iași", t. III, fasc.3-4, 1957.

10. "O generalizare a noțiunii de <<curbură de paralelism>>", "Gaz. Mat. Fiz.", seria A, nr. 12, 1957.

11. "Curbura și torsiunea de paralelism în geometria varietăților neolonome $E^{2/3}$ ", "An. șt. Univ. Iași", s. I, t. III, fasc. 1-2, 1957.

12. "Despre geometria intrinsecă a varietăților neolonome", "Comunic. Acad. R. P. R.", t. VII, nr.1, 1957.

13. "Geometrizarea sistemelor Pfaff în spații riemanniene cu met-

¹⁾ Lucrările cu numerele 4, 30, 41, 42, 54, 55, 60, 64, 68, 74, 75, 76, 77, 78 sunt în volume

rică nedefinită”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, X, fasc. 1, 1958, 50 p.

14. “Geometrizarea sistemelor Pfaff în spații riemanniene cu metrică nedefinită”, “Lucr. Conf. de geom. și topol. din Iași, 2-5 iunie 1958”

15. “Geometrizarea sistemelor Pfaff, care au sisteme derivate și subsisteme invariante, în spații riemanniene, cu metrică nedefinită”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, X, fasc. 1, 1959.

16. “Geometria unor configurații Myller”, “An. șt. Univ. Iași”, s. I, Mat., VI, fasc. 3, 1960.

17. “Observații în legătură cu indicatoarele lui Dupin și Bonet ale varietăților neolonomie $E^{2/3}$ ”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, XI, fasc. 1, 1960.

18. “Despre unghiul direcțiilor conjugate pe o varietate neolonomie $E^{2/3}$ ”, ibidem, XI, fasc. 2, 1960.

19. “Asupra conexiunilor pseudoeuclidiene ale spațiilor Finsler cu metrică nedefinită”, ibidem, XII, fasc. 1, 1961.

20. “Curbura geodezică mixtă, curbura normală mixtă și torsiunea geodezică mixtă, în teoria suprafețelor”, “Gaz. mat.-fiz.”, A, 5, 1961.

21. “Configurația Myller $\mathbb{M}_n(c, \xi^i, T_{n-1}^2)$ formulă matematică în spații riemanniene V_n . Aplicații la studiul hipersuprafețelor V_n^{2-1} din V_n ”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, XII, fasc. 2, 1961.

22. “Sur la géométrie des courbes des variétés V^m immergées dans les espaces de Riemann V^n ”, “Comptes Rendus”, Acad. de scien., Paris, t. 254, 1962.

23. “Configurații Myller $\mathbb{M}_n(c, \xi^i, T^n)$ în spații riemanniene V^n . Aplicații la studiul varietăților V_m din V^n ”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, XII, fasc. 1, 1962.

24. “Les configurations de Myller (c, ξ^i, T^{n-1}) dans les espaces de Riemann V_n (I)”, “Tensor”, XIII, 3, 1962 (Japonia).

25. “Geometria curbilor de varietăți V^m sau V_m^n din spații riemanniene V_n ”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, XII, fasc. 2, 1962.

26. “Sur les espaces à connexions conjuguées au sens de Norden”, “An. șt. Univ. Iași, s. I, IX’ fasc. 2, 1963.

27. “Configurații Myller complementare, octogonale în spații Riemann V_n ”, “St. și cercet. Șt. Mat.”, Iași, XIV, fasc. 1, 1963.

28. “Familii de direcții în spații cu conexiune afină”, ibidem, XIV, fasc. 2, 1963.

29. “Tensori invariante ai transformărilor conexiunilor conjugate în sens Norden”, ibidem.

30. "Curs de geometrie analitică", multiplicat, Univ. "Al. I. Cuza", Iași, 1963.

31. "Les configurations de Myller $\mathbb{M}_n(c, \xi^i, T^m)$ dans les espaces de Riemann $V_n(II)$, "Tensor", (Japonia), vol. XV, nr. 1, 1964.

32. "Asupra sistemului complet de invariații și unei familii de direcții tangente unei suprafețe", "Gaz. mat.-fiz.", A, 1-2, 1964.

33. "Sur l'axiomatique de l'espace affine à n dimensions", "An. șt. Univ. Iași", X, fasc. 1, 1964, (în colab.).

34. "Sur l'indépendance des axiomes d'un espace linéaire", ibidem, X, fasc. 2, 1964.

35. "Dezvoltarea geometriei la Iași, în ultimele două decenii", "Gaz. mat.", A, X, 1964.

36. "Un système d'axiomes indépendents de l'espace affine à n dimensions", "An. șt. Univ. Iași", s. I, Mat., XI, fasc. 2, 1965.

37. "Un théorème local d'existence pour les variétés plongées dans un espace à connexion affine", "Comptes Rendus", Acad. Sci. Paris, t. 260, (În colab.), 1965.

38. "La théorie des variétés de l'espace à connexion affine", "An. șt. Univ. Iași", XII, 1966, (în colab.).

39. "Sur la dérivée de Lie des objets géométrique $\Omega^A(\xi, \xi)$ " "Tensor" (Japonia), N. S. 17, 1966.

40. "Despre paralelism, înfășurare și concurență pe varietăți din spații cu conexiune euclidiană", "An. șt. Univ. Timișoara", 1966.

41. "Bazele geometriei analitice euclidiene", "Probleme actuale de matematică", 1966.

42. "Geometria configurațiilor Myller", Buc., Ed. Tehnică, 1966.

43. "Acad. M. Haimovici la a 60-a aniversare", "Gaz. mat.", A, LXXI, 12, 1966, (în colab.).

44. "Configurations de Myller (c, ξ^i, T^m) dans les espaces à connexion affine", "An. șt. Univ. Iași", Mat. XIII, 1967.

45. "Sur la théorie des distributions définies sur un espace à connexions affine", "Revue roumaine de mathématique", XII, 4, 1967, (în colab.).

46. "Sur les couples des connexions compatibles aux structures presque complexes", "An. șt. Univ. Iași", Mat, XIII, 1967, (în colab.).

47. "Sur les connexions compatibles à une structure métrique ou presque symplectique", "Mathematica", Cluj, vol. 9 (32), 2, 1967, (în colab.).

48. "Asupra conexiunilor compatibile cu structuri conform

aproape simplectice sau conform metrice", "An. Univ. Timișoara", vol. V, 1967.

49. "Connexions compatibles aux structures conformes presque sympléctique", "Comptes Rendus", "Acad. Sci. Paris, no. 265, 1967.

50. "Mouvements conformes dans les espaces W_n et N_n ", "Tensor" (Japonia), N. S. vol. 19, 1968.

51. "Derivata Lie a obiectelor geometrice $\Omega^\Delta(\xi, T)$ " "St. și cercet. Mat.", Acad. R. S. R., nr. 8, t. 20, 1968.

52. "Tensori invariante la transformările de conexiuni conform simplectice", "Lucr. șt. ale Inst. Ped. Galați", vol. II, 1968.

53. "Espaces de Finsler ayant un groupe de Lie d' invariance donné", "Revue Roumaine de Math.", XIII, 9, 1968.

54. "Geometria analitică și diferențială", vol. I, Buc., Ed. did. și ped., 1968, (în colab.).

55. "Geometrie elementară", Buc., Ed. did. și ped., 1968.

56. "Objets géométriques et leurs dérivées de Lie sur les variétés à éléments géométriques", "Tensor" N. S., vol. 20, 1968.

57. "Connexions compatibles aux structures presque cosympléctiques et conforme presque cosympléctiques", "Comptes Rendus", Acad. Sci. Paris, no. 268, 1969, (în colab.).

58. "Sur les espaces affines généralisées", "Rev. Roum. de Math. Pure et Appl.", XIV, 5, 1969 (în colab.).

59. "Asupra spațiilor Riemann generalizate", "Bul. Inst. Ped. Iași", 1969.

60. "Geometrie analitică și diferențială", vol. II, Buc., Ed. did. și ped., 1969, (în colab.).

61. "Sur la géométrie des courbes intégrales d'une distribution d'un espace de Riemann", 1970.

62. "Asupra grupurilor aditive cu operatori", "Lucr. șt. ale Inst. Ped. Galați", vol. IV, 1970.

63. "Proprietăți caracteristice triunghiurilor asemenea", "Gaz. mat.", B, 8, 1970.

64. "Introducere vectorială în geometria analitică plană", Buc. Ed. did. și ped., 1970.

65. "Quelques généralisations des espace linéaires", "Rev. Roum. de Math. Pure et Appl.", t. XVI, nr. 10, 1971, (în colab.).

66. "Almost cosymplectic and conformal almost cosymplectic connexions" (I), ibidem, XVI, 6, 1971, (în colab.).

67. "Almost cosymplectic and conformal almost cosymplectic

connexions" (II), ibidem, 1971, (în colab.).

68. "Introducere în geometria diferențială", vol. I, Min. Ed. și Învăț., Iași, 1971.

69. Espace à structure conforme presque symplectique", "Colloquium Mathematicum", XXVI, Warszawa, 1972.

70. "Sur la formule intégrale de Gauss-Bonnet", "Trésor" N. S., vol. 26, 1972.

71. "On the linear connections on a manifold admitting an almost cosymplectic structure", "An. Univ. Iași", t. XVIII, 1972, (în colab.).

72. "Profesorul Gheorghe Gheorghiev la a 65-a aniversare", "Gaz. mat.", A, LXXVII, 8, 1972, (în colab.).

73. "Sur quelques structures affines", "Demonstratio Mathematica", vol. VI, partea I, 1973.

74. "Introducere în topologia algebrică", Minist. Educ. și Învăț., Iași, 1973, (în colab.).

75. "Topologia algebrică (omologie, omotopie, spații de acoperire)", Buc., Ed. Acad. R. S. R., (în colab.).

76. "The geometry in Iași from 1944 to 1972", în "Istoria științelor", Buc., Acad. R. P. R., (în colab.).

77. "Geometrie analitică", Buc., Ed. did. și ped..

78. "Geometrie în spațiu", manual pentru clasa a X-a, Buc. Ed. Did. și Ped., (în colab.).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Popa, Ilie: "Dezvoltarea matematicii", în "Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași, 1860-1960", Buc., vol. II, 1960, p. 35; Bîcikov, V. P.: "Iz istorii matematiki v Rumîinii", "Istoria fizico-matematiceskih nauk", t. 43, 1961; Kovantov, N. I.: "Teoriia kompleksov", Kiev, 1963; Vrânceanu, Gh.: "Lecții de geometrie diferențială", vol. II, Buc., Ed. Did. și Ped., 1964; Vaisman, I.: "Contributions à la géométrie différentielle projective-symplectique", "An. Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași", Monografii, 1966; Krucikobici, G. I.: "Rumanovî I psevdorimanovî prastranstva I toghi nauki-Algebra, topaloșia, gheometriia", 1966; Scerbakov: "Itoghii nauki", 1967; Craioveanu, M.: "Sur les espaces de Norden à torsion", "Tensor", N. S. vol. 18, nr. 3, 1967; Sirokov, A. P.: "Strukturi po differentiurēmā mnogo obraziiā", "Itoghi nauki, Gheometria", 1967; Permutti, R.: "Geometria affine d'un anello", "Atti della Accademia Nazionale dei Lincei", VIII, 1967; Andonie, George

Șt.: "Istoria matematicii în România", vol. III, Buc., Ed. Șt., 1967, p. 407-411; Oproiu, V., teză de doctorat, Univ. Al. I. Cuza, Iași, 1969; Climescu, Al.: "Vecteurs et construction de modèles concrets d'espaces vectoriels", "Bul. Inst. Polit. Iași", sect. I, Mat.-Fiz.-Chim., XV, 1969; Golab, S.: "Über die Grundlagen der affinen Geometrie", "Jahresbericht D. M. V.", 71, 1969; Craioveanu, M. și Atanasiu, Gh.: "Mouvements conformes dans les espaces C et N ", "Tensor", vol. 22, nr. 2, 1971; Opreș, teză de doctorat, Univ. Cluj, 1972; Gancerzewicz, J.: "Connexions conjuguées", "Colloquium Mathematicum", Warszawa, XXVI, 1972; Ianoș, S.: "Sulla geometria delle varietà cosimpletliche", "Istituto di matematica dell'Università di Napoli", 18, 1972; Matsumoto, M.: "Bibliography of Finsler geometry", vol. I, II, Tokio, 1973; Ghiorghiev, Gh.: "Sur la géométrie de variétés hilbertiennes généralisées", "Publicationes mathematicae", Debrecen, 1873; Gheorghiev, Gh.: "Despre geometria distribuțiilor finite dimensionale din spațiile hilbertiene", "Izvestia mat. Inst.", Sofia, 1973; Gancarzewicz, J.: "Connexions linéaires conjuguées", "Annales Polonia Math.", XXVII, 1973; Atanasiu, Gh., teză de doctorat, Universitatea Al. I. Cuza, Iași, 1973; Dobrescu, Andrei: "Geometria diferențială", Buc.?, xxx: "Matematica za pubejom", nr. 3, U. R. S. S.

MIRONESCU, GEORGE G.

Cel care avea să devină un mare om politic, industriaș, jurist, fruntaș al aripei drepte a Partidului Național Tărănesc, deputat, senator, ministru, prim-ministru și rezident regal, George Mironescu, s-a născut în Vaslui, la 28 ianuarie 1874.

Urmează cursurile *Facultății de Litere* din București, unde își ia licența în *Drept*, în 1894.

După ce își susține examenul de doctorat, în *Drept*, la Paris, în 1899, intră în învățământul superior în cadrul *Facultății de*

Drept din București, unde trece prin toate gradele ierarhice, ajungând profesor universitar, șeful *Catedrei de Enciclopedia dreptului*, la aceeași facultate devenind, mai târziu, decan.

În preajma primului război mondial intră în viața politică a țării. Îl întâlnim făcând parte din grupul celor 29 de profesori universitari și 40 de parlamentari care, la propunerea prof. univ. Simion Mândrescu, în numele *Asociației profesorilor universitari din România*, au plecat din România, la Paris, pentru a organiza și susține acolo propaganda pentru Unire. G. G. Mironescu este unul din cei 62 de români care au semnat, la Paris, telegrama de protest adresată guvernului român, contra condițiilor care ni se impuneau prin Pacea de la Buftea. Un protest similar a fost înaintat guvernului francez și ambasadurilor Puterilor Aliate, la Paris.

La 30 aprilie 1918 a făcut parte din "Comitetul național al românilor din Transilvania și Bucovina", creat la Paris, ca urmare a evoluției ascendente a mișcării patriotice românești din Franța. din acel comitet mai făceau parte dr. C. I. Istrati, Elena Văcărescu, O. Goga, N. Titulescu etc.

La 3 octombrie 1918 a fost cooptat membru al "Consiliului național al unității române" care a jucat rolul de reprezentant al țării noastre pe lângă puterile Antantei. Acest comitet a ținut legături cu consilii similare din țările vecine, oprimate: Iugoslavia, Polonia, Cehoslovacia. Acțiunile acestui comitet au fost așa de valoroase, încât a fost recunoscut oficial de către guvernele francez (12 oct. 1918), englez (11 noiembrie 1918) și italian (22 noiembrie 1918).

G. G. Mironescu a făcut parte din delegația română la "Congresul naționalităților din Austro-Ungaria" (8-11 aprilie 1918) care s-a ținut în sala *Capitolului* din Roma și la care au participat, pe lângă reprezentanți ai țărilor oprite (România, Cehoslovacia, Polonia, Iugoslavia) și reprezentanți ai aliaților (Franța, Italia, Anglia, S. U. A.). După acest Congres, activitatea românilor aflați în Italia, mai ales a prizonierilor români din Transilvania, ia amploare. Alături de prof. univ. Simion Mândrescu, G. G. Mironescu a organizat multe manifestații, în sprijinul luptei naționale a poporului român. În aprilie 1918 a vizitat lagărele de prizonieri români de la Cassino, Camaldoli, Cittaducale, unde se aflau circa 18.000 români din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș. S-a reușit să se constituie "Legiunea română de voluntari", care a luptat în Italia, Grecia și România, contra trupelor austro-ungare.

Reîntors în țară, intră în viața politică, activând în cadrul Partidului Național Țărănesc. În câteva legislații consecutive este ales deputat.

Între 17 decembrie 1921-19 ianuarie 1922 a fost vicepreședintele *Senatului* și ministru al *Instrucțiunii Publice*. Și mai înainte G. G. Mironescu deținuse funcția de ministru al Instrucțiunii Publice, dar pentru o perioadă foarte scurtă. În acea perioadă începuse să dea curs "Cazului Coroi" (un profesor universitar care fusese numit profesor de către Senatul universitar, la o catedră a Fac. De Drept din Iași- 5 ian. 1920- cu condiția și sub prestare de jurământ că se va stabili cu locuința la Iași, dar, călcându-și cuvântul de onoare, după mai bine de un an, continua să facă naveta București-Iași). Noul ministru, dr. C. Angelescu, a mușamalizat această problemă.

În 1926 se crează, prin fuziunea Partidului Național Român și a Partidului Țărănesc, Partidul Național Țărănesc. Din cauza situației politice și economice interne, în sânul noului partid acționau mai multe curente:

- gruparea foștilor conservatori din anturajul lui Take Ionescu (takiști), condusă de G. G. Mironescu, care era în favoarea urcării pe tron a prințului Carol, și, mai târziu, pentru statornicirea dictaturii regale;

- gruparea vaidistă era pentru dictatura regală și, în unele perioade, susținătoare, aproape fățișă, a Gărzii de fier;

- grupările conduse de dr. N. Gh. Lupu și Dem. Dobrescu (în general aripa stângă a partidului) era pentru apărarea democrației parlamentare, pentru încheierea "Frontului popular";

- cercul manist (care se identifica cu poziția oficială a P. N. Ț.)

era anticarlistă, antifascistă, dar potrivnică "Frontului popular"

Unele din aceste grupări au părăsit partidul, altele (takiștii, lupiștii) au rămas, după fuzionarea din 1934 (toate aceste partide și grupări ale lor au fost desființate în 1947).

Alegerile din 12 decembrie 1928 s-au desfășurat în condițiile unui curent favorabil național-tărâniștilor (78 % din voturi). Guvernul Maniu format a obținut cea mai mare majoritate din istoria parlamentului românesc: 306 din 378 voturi. La deschiderea Parlamentului, din 22 decembrie 1928, pe banca ministerială lua locul și G. G. Mironescu (ca ministru de Externe) din 10 nov. 1928, alături de alți miniștri (Iuliu Maniu, Al. Vaida-Voievod, Grigore Iunian, Ion Mihalache, Virgil Madgearu, Nicolae Costăchescu, general Henri Cihoschi etc.).

Mult timp după încetarea primului război mondial continuau discuțiile în jurul stabilirii despăgubirilor de război. În perioada când planul Dawes trebuia înlocuit cu planul Young, s-a ventilat ideea unui sistem de plăți a reparațiilor. Reparațiile orientale (de care România era direct interesată) căutau să soluționeze numai reparațiile germane, din care România primise o cotă neînsemnată. În România se făceau simțite primele semne ale crizei economice. Unele țări învinse promovau o politică de revizuire a tratatelor și se bucurau de bunăvoința Angliei și Italiei. Țările cu "interese limitate" erau îndepărtate de la dezbaterile și hotărârile cele mai importante, privind soluționarea sistemului de reparații. G. G. Mironescu, ca ministru de Externe cerea (16 dec. 1928) lui Zăuceanu, delegatul român la *Comisia reparațiilor*, să intervină pe lângă guvernele Angliei, Franței și altor țări și să ceară ca statele care nu figurau pe lista comitetului de experți, dar erau creditoare Germaniei, să obțină acest drept. "Credința noastră este să fim ținuți la curent în mod oficial, cu lucrările experților și aceste lucrări să fie supuse ulterior unei conferințe la care România să-și spună cuvântul", era părerea lui G. G. Mironescu.

La mijlocul lunii aprilie 1929 se afla, împreună cu N. Titulescu, la Londra, la *Conferința de reparații*. Ambii se străduiau să facă modificări și suprimări în documentele și materialele primite, în chestiunea minorităților, ca având "părți pronocatoare și inabilități care ne slăbesc situațiunea".

În urma reîntregirii țării, după primul război mondial, când Transilvania a revenit la trupul țării, s-a creat problema "optanților", susținută de guvernele occidentale, prin care foștii proprietari

unguri, din Transilvania, cereau despăgubiri guvernului român. Răspunzând, în Camera deputaților, la 21 iunie 1929, interpelărilor lui I. G. Duca, O. Goga și N. Iorga, referitoare la optanți, G. G. Mironescu spunea: "În ce privește tratativele în chestia optanților este exact că guvernul nostru, cel dintâi, de altminteri, a prevăzut că aceste negocieri le face nu pentru a ajunge să se îndemneze un număr de proprietari unguri, care se pretind, fără justă cauză, nedreptățiți, ci mergem pentru a putea să creăm o situație mai bună în raporturile dintre aceste două state, pentru a face un pas hotărâtor către o mai bună înțelegere între Ungaria și România"

În martie 1930 a conferențiat la *Fundația Regală* despre "Soluționarea problemei reparațiilor și optanților ("Neamul românesc", XXV, 57, 12 martie 1936, p. 2).

În cadrul Conferinței de la Haga, la care se discuta planul Young, privind reparațiile de după primul război mondial (delegația română fiind compusă din G. G. Mironescu, ca ministru de Externe, M. Popovici, ca ministru de Finanțe și N. Titulescu, ministru plenipotențiar la Londra), la 14 august 1929, Mironescu a ținut o cuvântare, la Haga, în care se declara contra semnării planului Young.

Ca ministru de Externe era de acord cu demersurile întreprinse de N. Titulescu, la Conferința de la Haga (2 ian. 1930) privind stabilirea datoriilor de război ale Ungariei, prin comisia de reparațiuni. În ianuarie 1930, la Haga, a semnat, alături de omologul său bulgar, Burov, acordul cu Bulgaria, prin care acea țară era obligată să ne despăgubească cu 160. 000.000 de lei, "spre satisfacția ambelor țări"

Singura problemă rămasă în suspensie după prima Conferință de la Haga (6 august 1929) a fost problema optanților, de care s-a amintit mai înainte. Ungaria refuza tranșarea, printr-un compromis, cu "Mica Înțelegere", a problemelor optanților și a reparațiilor. Țările "Micii Înțelegeri" și-au menținut poziția solidară, la cea de a doua Conferință de la Haga (3 ianuarie 1930). Înainte de această conferință, într-o convorbire cu Aristide Briand, G. G. Mironescu declara categoric că România nu va participa la conferința proiectată și nu va adera la planul Young dacă "nu se rezolvă dinainte, în mod satisfăcător, chestiunea reparațiilor orientale", în așa fel, încât să primească satisfacții. În cadrul conferinței care s-a deschis la Haga, contele Bethlen, delegatul maghiar, a respins propunerea română de compromis, între cererea optanților și reparațiilor

maghiare. Ungaria cerea, în contul despăgubirilor pământurilor din Transilvania, suma de 130.000.000 franci aur. În cele din urmă România a semnat planul Young, în condiții satisfăcătoare, în ianuarie 1930, prin care România obținea un beneficiu de 90 miliarde de lei. Parlamentul român, votând acordurile de la Haga (21 mai 1930) a depus instrumentele de ratificare, la Paris, pe care le-a semnat la 29 iunie 1930.

Tot în legătură cu despăgubirile de război, este de reținut faptul că planul Dawes și planul Young nu aduceau nici o satisfacție țării noastre. Astfel, planul Dawes asigura un avantajos export de capital american și englez în Germania, sub forma împrumutului de două sute milioane de dolari. Planul Young a eșalonat până în 1988 plata datoriilor germane. Prin aceste planuri, în trei ani (1921-1924), volumul plăților germane s-a redus de la 33 la 9 miliarde de dolari. În legătură cu această situație, G. G. Mironescu, ca ministru de Externe, a ținut o conferință de presă, în 14 februarie 1930, în fața reprezentanților presei române și a corespondenților străini, reuniți la Ministerul Afacerilor Externe, prin care a comentat rezultatele Conferinței de la Haga, pentru România. Mironescu analizează beneficiile nebanuite de către Germania prin planurile Dawes și Young și prejudiciile aduse prin aceste măsuri României și altor țări din această zonă geografică.

Ca ministru de Externe, Mironescu primea și urmărea cu multă atenție notele informative primite de la *Societatea Națiunilor*, de la Geneva, din partea lui Const. Vișoianu, în legătură cu pactul Briand-Kellogg, la care România n-a aderat.

Deși "Mica Înțelegere" nu avea caracterul unui organism internațional unificat, deoarece îi lipsea un mecanism de studiu (pentru a-și coordona interesele economice), îi lipsea coeziunea politică (ce i-ar fi permis unitatea de acțiune în toate domeniile); în iunie 1930 se deschide Conferința de la Strbsky Plesse, la care "Mica Înțelegere" își formula statutul, pe baza căruia a funcționat până în 1933. În legătură cu Memorandum-ul Briand, Mironescu are un schimb de opinii (26 iunie 1930) cu miniștrii de externe ai Iugoslaviei și Cehoslovaciei, la care reprezentantul român exprima punctul de vedere al guvernului său, prin care se declara de acord ca latura economică să fie subordonată celei politice, în scopul unificării economice a popoarelor balcanice. În legătură cu acest plan Briand, prin care se urmărea crearea unor uniuni regionale în Europa, la 3 iulie 1930, G. G. Mironescu acorda, la Atena, un

interviu ziarului atenian "Elefteron Vima", prin care afirma că pentru obținerea unei ameliorări a crizei europene, vede necesitatea grupării diferitelor țări în uniuni regionale, precum și o raționalizare a industriei și agriculturii. "Suntem cu totul în favoarea proiectului domnului Briand, care trebuie să se întemeieze pe tratatele existente; mai ales trebuie să se înjghebeze federațiuni regionale, mai cu seamă pe terenul economic. Uniunea trebuie să se facă în etape, creându-se uniuni regionale din două sau mai multe state, căci în mijlocul profunde crize economice prin care trecem, nevoia unei cooperări între popoarele vecine a devenit din ce în ce mai urgentă" La aceste idei au subscris și miniștrii de externe ai Greciei, Bulgariei și Turciei. Câtă constanță, văzută peste aproape șapte decenii, în ceea ce privește politica externă a țării noastre, privind coopeerarea între țările din Balcani!

Șeful P. N. Ț., Iuliu Maniu, promovând o politică anticarlistă, nu era de acord cu revenirea pe tron a prințului Carol, în 1930. Pentru o legiferare a acestui act politic, Maniu își dă demisia, formarea guvernului fiind încredințată lui G. G. Mironescu, care, la 7 iunie 1930, formează un nou guvern P. N. Ț. în care rămânea ministru de Externe, având misiunea limitată de a îndeplini procedura constituțională, așa cum s-a spus, de a proclama pe prințul Carol, ca rege. Acest guvern a funcționat foarte scurt timp, până la 13 iunie 1930, când a fost când a fost înlocuit de Iuliu Maniu, guvern care, și el, a durat puțin, până la 10 octombrie 1930, când este preluat de către G. G. Mironescu și ca ministru de Externe, care la 18 aprilie 1931 își dă demisia. În timpul guvernării lui Mironescu s-a promulgat (31 dec. 1930) legea pentru reducerea lefurilor salariaților publici (cu 10 %), începând cu 1 ianuarie 1931, reducere cunoscută sub numele de "prima curbă de sacrificiu", ceea ce a atras mari demonstrații la București, Cluj, Timișoara, Galați etc. (ian.-febr. 1931). Tot în timpul guvernării sale, Mironescu obține a doua tranșă a "împrumutului de stabilizare" ("împrumuturi de dezvoltare"), în sumă de 53.000.000 de dolari. În 1931 Camera discută situația gravă economică a țării. Statul avea o datorie de peste 60 de miliarde de lei. Primul ministru, G. G. Mironescu, dovedește (10 martie 1931) acțiunea de sabotaj a guvernului liberal. În locul ministrului de Finanțe ("indispus"!), care trebuia să prezinte proiectul, G. G. Mironescu prezintă proiectul prin care autoriza "Casa Autonomă a Monopolurilor" să contracteze acel renumit "împrumut de dezvoltare", în străinătate, în valoare de 1.

325.000.000. franci francezi, precum și un proiect de creare a "Societății de credit agricol ipotecar", căruia i-ar fi revenit jumătate din suma de împrumut.

Tot în perioada cât a deținut șefia guvernului, Mironescu a semnat, alături de August Zaleski, la 15 ianuarie 1931, "Tratatul de garanție dintre România și Polonia"

În perioade cât a fost ministru de Externe a contribuit personal și substanțial la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Brazilia.

La 6 iunie 1932 au loc noi alegeri parlamentare, fiind numit un guvern Vaida-Voievod cu 11 miniștri și 10 subsecretari de stat, din distribuție făcând parte G. G. Mironescu (la Finanțe), Virgil Madgearu, D. Gusti, Iuliu Hațieganu, Armand CĂlinescu, Gr. Gafencu, V. V. Tilea, Mihail Ghelmegeanu etc.

Prima mare măsură a guvernului a fost să se plătească imediat salariile în restanță și pensiile, din împrumutul din Elveția, de 50.000.000 de franci elvețieni, sau 1,6 miliarde de lei, ca rezervă pentru salariile viitoare. La critica lui Dinu Brătianu, privind împrumutul, G. G. Mironescu a răspuns că a luat măsuri ca împrumutul să fie achitat în rate de 50 de milioane de lei pe lună, arătând că pentru redresarea țării are în vedere și alte împrumuturi mai mari.

La 10 aug. 1932 G. G. Mironescu și-a dat demisia din postul de ministru de Finanțe, după ce fusese ad-interim la Lucr. Publ. și Com. până la 6-7 iunie 1932.

În noul cabinet Iuliu Maniu de la 20 octombrie 1932, Mironescu a fost numit ministru fără portofoliu și vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Între 20 oct. 1932-13 ian. 1933, în guvernul Iuliu Maniu, a fost vicepreședinte al Consiliului de miniștri fără portofoliu.

În noul guvern Vaida-Voievod deține portofoliul de Interne și este numit vicepreședinte al Consiliului de Miniștri (14 ian.-13 noiembrie 1933). În acest nou parlament, deschis la 23 ianuarie 1933, sub ministeriatul de Interne al lui Mironescu, s-a votat în Cameră (3 februarie 1933) introducerea stării de asediu, ca urmare a dezvoltării mișcării comuniste din țară. În aceeași zi, în Parlament, Mironescu explica situația tragică creată, că, datorită "agitațiilor" economice, care se transformaseră în "agitații" politice, pentru a menține ordinea, a trimis armata să forțeze pe muncitori, să-i evacueze în 5 (cinci!) minute. Ministrul de Interne pretindea că muncitorii erau înarmați cu puști și mitraliere, că ei au ucis un ostaș

înainte de a se fi dat ordin armatei să tragă, punând întreaga vină pe seama comuniștilor. În acea repesiune, în afara celor morți, după o săptămână de la desfășurarea evenimentelor, mai existau arestați încă 1.200 de muncitori.

Deși, după 1933 G. G. Mironescu este prezent din ce în ce mai puțin în viața politică a țării, pentru o perioadă de cinci ani, îl găsim făcând reactuală Legea Mârzescu-Mironescu, lege care a fost demascată de prof. univ. Petre Constantinescu-Iași, în articolul "Pro domo", din "Cuvântul liber", din 7 martie 1936:

"(...) Noi suntem învinuiți de a fi pregătit răsturnarea ordinii actuale, indiferent de articolul în care aceeași lege Mârzescu-Mironescu ne îmbarcă laolaltă. Baza acestei legi se dovedește azi mai mult ca oricând a fi tendința de apărare a unui regim care duce spre fascizarea țării, spre strângularea ultimelor libertăți cetățenești, spre mizerie și îndeosebi spre război, alături de statele încăpute pe mâna capitalismului monopolist."

Odată cu instaurarea dictaturii regale a lui Carol al II-lea, G. G. Mironescu reîntră în viața politică a țării. Este numit ministru de stat, fără portofoliu, în guvernul de la 10 februarie 1938, alături de N. Iorga, Ar. Văitoianu, Gl. Al. Averescu, C. Angelescu, Gh. Tătărăscu, Vaida-Voievod. Aceeași formație, cu aceleași atribuții, a rămas și în guvernul de la 30 martie 1938, excepție făcând numele și sarcinile miniștrilor cu portofolii. Începând de la 30 martie 1938 a făcut parte și din Consiliul de Coroană.

La 7 martie 1939, sub guvernul Armand Călinescu, s-au creat posturi de rezidenți regali, pentru cele zece ținuturi în care a fost împărțită țara. Pe foștii prim miniștri (Averescu, Iorga, Văitoianu, Vaida-Voievod, Mironescu, Angelescu), Carol i-a numit consilieri regali, dându-le uniforma "Frontului Renașterii Naționale"

La 6 septembrie 1939 Consiliul de Coroană a discutat problema orientării politicii externe românești, în noile condiții și împrejurări politice. Toți membrii Consiliului de Coroană au căzut de acord, dar cu nuanțe diferite, să adopte linia neutralității. Vaida și Mironescu cereau guvernului să obțină din partea marilor puteri, mai ales a Germaniei, garanții că vor respecta neutralitatea noastră; Argentoianu cerea o politică de apropiere de U. R. S. S., iar Tătărăscu cerea conservarea prieteniei cu puterile occidentale.

Obosit de prea multe manevre politice, pus în imposibilitatea de a acționa în mod liber (se desființase orice partid politic, odată cu instaurarea dictaturii regale), G. G. Mironescu iese la pensie în

1939, an în care Academia Română îi acordă titlul de membru de onoare al ei.

Pe lângă faptul că G. G. Mironescu era profesor universitar, jurist, industriaș, politician conservator, apoi național-țărănist, a deținut numeroase funcții politice, pe care le vom rezuma în cele ce urmează;

-participant la "Congresul naționalităților oprimate din monarhia austro-ungară" (aprilie 1918);

-deputat și senator;

-ministru Instrucțiunii Publice (1921-1922);

-ministru de Externe (1928-1931 și martie 1935 ad-interim);

-reprezentantul României la "Liga Națiunilor" (1929-1930);

-delegat la Conferința pentru reparații de la Haga (august 1929-ianuarie 1930);

-prim-ministru (7-13 iunie 1930; 10 oct. 1930-18 apr. 1931; mart. 1935);

-ministru de Finanțe (1931 ad-interim; iunie-oct.; 1932);

-ministru de Interne (aug. 1927; 1938; martie 1935 ad-interim);

-ministru de Stat (10 febr.-30 mart. 1938);

-consilier intim al Palatului Regal.

Activitatea sa politico-diplomatică a cunoscut o permanentă efervescență. Numai în patru luni ale anului 1930 a definitivat și a semnat următoarele convenții, legi, tratate etc.:

-Convenția de comerț și navigația româno-norvegiană (21 iunie);

-Convenția de comerț româno-polonă (23 iunie);

-Convenția de comerț româno-cehoslovacă (27 iunie);

-Legea pentru organizarea Camerelor de Agricultură (1 iulie);

-Legea pentru protecția monumentelor naturii (7 iulie);

-Tratatul de reglementare judiciară, de arbitraj și conciliațiune româno-belgian (8 iulie);

-Convenția referitoare la expoziții internaționale (19 iulie);

-Concesionarea Serviciului Român de Telefoane, S. U. A. (27 iulie);

-Tratatul de comerț și navigație româno-englez (6 august);

-Tratatul de comerț și navigație româno-francez (27 august);

-Participant la prima Conferință balcanică la Atena (5-13 oct.).

Aîncetat din viață într-o pușcărie comunistă, în 1954.

BIBLIOGRAFIE

A. în volume și broșuri

- "Despre lucrurile care pot face obiectul unui legat", teză de

licență, București, 1894, 181 p.

- "Din istoria Dreptului Privat Roman", București, 1896, 117 p., Tip. Gutenberg.

- "Traité théorique et pratique du casier judiciaire", Paris, Giard et Brière, 1899, 263 p.

- "Noul Cod de procedură civilă", Buc., 1900, în colaborare.

- "Revizuirea Codului de procedură civilă", Buc., 1901.

- "Lacunele noului Cod de procedură civilă", Buc., 1902, 70 p.

- "Analiza noului Cod de procedură civilă", Buc., 1904, ed. a II-a, 320 p.

- "Ancheta în futurum", Buc., 1904, 40 p.

- "Principalele erori de drept", Buc., 1905.

- "Un prim răspuns /.../", Buc., 1905.

- "Copie după petițiunea /.../", Buc., 1906.

- "Asigurările muncitorești", Buc., 1912, 27 p., broșură.

"Dezbateri asupra legii pentru încurajarea industriei naționale", Buc., 1912, 46 p., broșură.

- "Despre acțiunile posesorii", Buc., 1912, 56 p., broșură.

- "Noțiunea dreptului", Buc., 1912, 64 p., broșură.

- "Situatii juridice", Buc., 1912, 64 p., broșură.

- "Program pentru un curs de Enciclopedia Dreptului", Buc., 1914, 15 p., broșură.

- "România față de războiul european", Buc., 1915, 50 p., broșură.

- "Aperçu sur la question roumaine (avec une carte hors texte)", Paris, Ernest Leroux, 1919, 258 p. + 1 h.

- "Le problème du Banat (Avec une carte en couleur hors texte)", ibidem, 1919, 64 p., broșură; în limba engleză: "The problem of the Banat", în românește de D. Cracking, Ibidem.

- "În chestia națională", Buc., 1920, 30 p., broșură.

- "Cum s-au desfășurat alegerile parlamentare", Buc., 1926, broșură.

- "Cime a prezidat, de fapt, Adunarea Națională de la Alba Iulia", Buc., 1927, broșură.

- "La politique dela paix", brochure, conférence donnée le 8 novembre 1929 au Syndicat des Journalistes, Bucarest, 1929, 20 p., broșură.

- "Quelques allocutions et discours", Bucarest, Typographies roumaines réunies, 1930, 183 p.

- “Cuvântări”, 2 volume, Buc., Tip. Române Unite, 1930; vol. I, 447 p.; vol. II, 387 p., 1937.
- “France et Roumanie”, Bucarest, 1930.
 - “Rezultatele conferinței de la Haga, pentru România”, Buc., 1930, 52 p., broșură.
 - “Lege asupra cumulului”, Buc., 1931.
 - “Cuvântări”, Buc., 1931.
 - “Conversiunea agricolă și chestiunea în legătură cu ea”, Buc., 1932, 56 p., broșură.
 - “Rezultatele conferinței de la Haga pentru România”, Buc., 1930, 52 p., broșură.
 - “Privire generală asupra crizei economice și financiare”, Buc., 1932, 60 p., broșură.
 - “Lege pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice”, Buc., 1933.
 - “Scrisoare /.../”, Buc., 1934.
 - “Politica externă a lui Mihail Kogălniceanu”, Conferință ținută la Radio București în februarie 1935, Buc., Tip. Române Unite, 1936, 16 p., broșură.
 - “Ce este Dreptul? Rezumat de prelegeri”, Buc., 1936, 33 p., broșură.
 - “Titu Maiorescu”, comunicare făcută la Institutul de Științe Morale și Politice, în ședința de la 14 martie 1940, Buc., Ed., Bucovina, I.E. Torouțiu, 1940, 31 p., broșură.
 - “Restaurația”, în vol. “Zece ani de domnie a M. S. Regelui Carol al II-lea, vol. I, Buc., 1940

B. în periodice

- “Tribuna liberă. Industria berei în România”, “Rev. democrației române”, anul I, nr. 2, 31 ian. 1910, pp. 52-58.
- “Din pribegie. Prizonierii români din Italia în aprilie 1918”, “Conv. Lit.”, 60, mai-august 1927, pp. 64-77.
 - “În pribegie”, ibidem, aug. 1929.
 - “La sentinelle roumaine”, în “L’Illustration”, no. 4520 du 19 octob. 1929 și în “Cuvântări”, vol. I, pp. 339-344.
 - “Rezolvarea problemei reparațiilor și a optanților”, conferință ținută la 9 martie 1930 la “Institutul Social Român”, publicată în “Independența economică”, XIII, 2, 1930.
 - “În amintirea profesorului G. G. Longinescu”, /scrisoare/,

în "Natura", XXVIII, 5, 15 mai 1939, pp. 229-230.

- "Contribuțiune la biografia lui Constantin Negri", comunicare la Academia Română la 7 iulie 1939, publicată în "Memoriile secțiunii istorice a Academiei Române, seria a III-a, tom XXII, mem. 3, 1940, pp. 35-42; "Universul", LVI, nr. 186 din 10 iulie 1939.

- "Amintiri despre Nicolae Iorga", comunicare făcută în ședința intimă a Academiei Române din 28 martie 1941, tipărită în Buc., Tip. Bucovina I. E. Torouțiu, 18 p. (Extras din "Analele Academiei Române", t. LXI, 1940-1941).

- "O scrisoare a lui Constantin Negri", în "Arhiva românească", t. VI, 1941, pp. 74-75.

"Menirea noastră, Propagarea naționalismului specific românesc. II. O scrisoare a lui Constantin Negri", extras din "Arhiva românească", Buc., tom VI, 1941.

- "Un centenar cultural la Vaslui" / Școala primară nr.1 din Vaslui/, "Conv. Lit.", LXXV, 9-10, sept.-oct. 1942, pp 583-587.

C. Comunicări, conferințe, discursuri, cuvântări, expuneri, alocuțiuni, declarații, toasturi, declarații (din vol. I și II "Discursuri", 1930, 1937).

- "Sociologia penală a dreptului", conf. 10 apr. 1899.

- Cuvântare rostită în Senat, în sprijinul propunerii de a se declara ca senator de drept D-l Ștefan Ciceo-Pop, în calitate de fost președinte al Adunării Naționale din Alba Iulia, 1918, la 7 febr. 1927 în "Cuvântări" (în continuare, "Cuv."), I, pp. 23-57.

-Cuvântare rostită în ședința Senatului din 16 august 1920 la discuția generală asupra Tratatului de pace cu Ungaria, "Cuv.", II, pp. 7-17.

-În amintirea profesorului Toma Stelian. Cuvântare pronunțată, în calitate de decan al Facultății de Drept din București, la comemorarea prof. Stelian de către Facultate (16 nov. 1925), în "Cuv.", I, pp. 7-14.

-Souhais de bienvenue à la mission universitaire polonaise (en qualité de Doyen de la Faculté de Droit de Bucarest), 17 nov. 1926, în "Cuv.", I, pp. 19-20.

-Cuvântare rostită în Senat cu ocazia ratificării de către Italia a tratatului de recunoaștere a alipirii Basarabiei la patria mamă, 9 martie 1927, în "Cuv.", I, pp. 58-60.

-Alocuțiunea rostită în Senat. Omagiu pentru Iuliu Coroianu, la

încetarea lui din viață. 31 martie 1927, "Cuv.", I, pp. 61-62.

- Discurs rostit în Senat, în discuția generală asupra legii de înființarea unor catedre universitare. 8 aprilie 1927, "Cuv.", I, pp. 63-79.

- "Allocution d'ouverture à la série des conférences du Professeur Henry Truchy de la Faculté de droit de Paris, données à Bucarest" 3 mai 1927, "Cuv.", I, pp. 79-81.

- Omagiu lui I. I. C. Brătianu. Cuvântare rostită în Senat în ziua morții lui. 24 noiembrie 1927, "Cuv.", I, pp. 84-85.

- Toast au déjeuner donnée par la Faculté de droit de Bucarest en l'honneur du Professeur G. Jèze de la Faculté de Droit de Paris. 19 Janvier 1928, "Cuv.", I, pp. 86-87.

- Déclarations faites aux représentants de la presse roumaine et étrangère, réunis au ministère des affaires étrangères. (Première conférence avec la prese en qualité de Ministre). 1-er Décembre 1928, "Cuv.", I, pp. 89-91.

- Déclaration aux représentants dela presse étrangère et roumaine réunis au Ministère des Affaires Étrangère. 28 Décembre 1928, "Cuv.", I, pp. 95-100.

- Discurs rostit în Adunarea Deputaților. Răspuns la întrebarea D-lui deputat E. Crăciun, cu privire la tratativele dintre Polonia și Rusia pentru aplicarea anticipată a pactului Kellogg. 14 ian. 1929, "Cuv.", I, pp. 105-113.

- Allocution à la conférence de Mr. G. Puaux, ministre de France. 23 Janvier 1929, "Cuv.", I, pp. 114-115.

- Discurs rostit în Adunarea Deputaților în discuția generală asupra legii pentru ratificarea pactului Kellog. 30 ian. 1929, "Cuv.", I, pp. 117-121.

- Allocution d'ouverture à l'assablée de la Société de Législation comparée. Un pieux himmage à la mémoire du doyen Duguit. 10 Février 1929, "Cuv.", I, pp. 122-123.

- "Allocution de clôture de l'assemblée de la Société du Législation comparée. 10 Fevrier 1929, "Cuv.", I, pp. 125-126.

- Discurs în Adunarea Deputaților. Iscălirea protocolului ruso-polono-român pentru punerea în vigoare anticipată a pactului Kellogg. 14 febr. 1929, "Cuv.", I, pp. 129-136.

- Déclarations faites à Varsovie aux représentants de la presse polonaise. 16 Février 1929, "Cuv.", I, pp. 142-144.

- Discours prononcé a Varsovie au diner donné en l'honneur de Monsenieur le Ministre G. G. Mironesco par Monsieur Zaleski,

Ministre des Affaires Étrangères de Pologne (en réponse au discours de Monsieurs la Ministre Zaleski. 27 Février 1929), "Cuv.", I, pp. 137-139.

- Discours prononcé au dîner de la Petite Entente donné en l'honneur de Mrs. les Ministres Beneš et Mironesco à Topchider près Belgrade, en réponse au discours de Mr. Kumanudi, Ministre des Affaires Étrangères, par-intérim de la Jugoslavie. 21 Mai 1929, "Cuv.", I, pp. 162-165.

-Declarations faites à Paris aux représentants de la Presse parisienne et aux correspondants de la presse étrangères à Paris, réunis à la Legation de Roumanie. 29 Mars 1929, "Cuv.", I, pp. 147-155.

-Discours prononcé à Dubrovnik (Raguse), au cours du banquet offert par la municipalité en l'honneur des Ministres des Affaires Étrangères de la Roumanie et de la Tchécoslovaquie. 25 Mai 1929, "Cuv.", I, pp. 169-171.

-Discours prononcé à Split (Spalato) lors du banquet offert par la Municipalité en l'honneur des Ministres de Affaires Étrangères de la Petite-Entente. 27 Mai 1929, "Cuv.", I, pp. 174-176.

-Declarations faites à la presse roumaine et aux correspondants de la presse étrangères, au palais Stourdza (Ministère des Affaires Étrangères). 20 juin 1929, "Cuv.", I, pp. 180-184.

-Răspuns domnilor deputați Duca, Goga și Iorga în chestia agitațiunilor ungare. Discurs rostit în Adunarea Deputaților. 21 iunie 1929, "Cuv.", I, pp. 189-191.

-Discurs la dezvelirea bustului lui Ion Lahovary la Parcul Carol. 23 iunie 1929, "Cuv.", I, pp. 192-194.

-Răspuns la întrebarea d-lui deputat Polizu-Micșunești în chestia demersului făcut la Budapesta de statele Miciei Înțelegeri. Discurs rostit în Adunarea Deputaților. 26 iunie 1929, "Cuv.", I, pp. 195-205.

-14 iulie serbarea Franței. Discurs rostit la Radio București. 14 iulie 1929, "Cuv.", I, pp. 206-209.

Discours prononcé au banquet donné à Genève en l'honneur de monsieur le ministre Guerrero, délégué del la République de Salvador élu Président de la dixième Assemblée de la Société des Nations. 4 Septembre 1929, "Cuv.", I, pp. 210-212.

-Discours prononcé à Genève, à dixième Assamblée Générale de la Société des Nations dans la discursion générale du rapport

sur l'oeuvre accomplie par la Société. 11 Septembre 1929, "Cuv.", I, pp. 215-227.

- Toast prononcé au banquet offert par le gouvernement roumain en l'honneur de Monsieur la ministre de la Grande Bretagne, R. Greg, qui allait quitter le pays. 11 octobre 1929, "Cuv.", I, pp. 239-241.

- "Exposé sur l'activité des Délégations roumaines à la Haye, à Paris et à Genève, fait à la presse roumaine et aux correspondants de la presse étrangères, au Ministère des Affaires Étrangères) à Bucarest). 19 octobre 1929, "Cuv.", I, pp. 244-258.

- Discours prononcé au banquet offert (au ministre des Affaires Étrangères) en l'honneur de Monsieur Zaleski, ministre des Affaires Étrangères de Pologne. 25 octobre 1929, "Cuv.", I pp. 270-272.

- "La politique de la paix", conférence donnée par Monsieur G. G. Mironesco, Ministre des Affaires Étrangères, au palais du Syndicat des Journalistes de Bucarest, le 8 Novembre 1929, "Cuv.", I, pp. 273-274.

- Discours prononcé au radio de Paris lors de la mort de Clémenceau. 7 Décembre 1929, "Cuv.", pp. 275-278.

- Discours prononcé à Prague, au banquet offert par le Ministre des Affaires Étrangères de la République Tchécoslovaque en l'honneur de Monsieur le Ministre G. G. Mironescu (réponse au discours prononcé par Monsieur le Ministre Beneš). 11 Décembre 1929, "Cuv.", I, pp. 281-284.

- Déclarations faites à Prague aux représentants de la presse tchécoslovaque et aux correspondants étrangers réunis à la Légation de Roumanie, 11 Décembre 1929, "Cuv.", I, pp. 289-294.

- Rezultatele Conferinței de la Haga pentru România. Expunere făcută de dl. Ministru de Externe G. G. Mironescu în ședințele Camerei și Senatului de la 14 febr. 1930, "Cuv.", I, pp. 300-344.

- Exposé fait aux représentants de la presse roumaine et aux correspondants étrangers (reunis au Ministère des Affaires Étrangères) sur les résultats de la Conférence de Haye, pour la Roumanie, 14 Février 1930, "Cuv.", I, pp. 345-375.

- Discurs rostit în ședința festivă de la Fundația Universitară Carol I în onoarea d-lui președinte al Republicii Cehoslovace Masarik, cu ocazia împlinirii a 80 de ani. 7 martie 1930, "Cuv.", I, pp. 378-383.

- Allocution à l'inauguration du bureau de l'association des

correspondants de la presse étrangère à Bucarest. 23 Mai 1930, "Cuv.", I, pp. 384-385.

- Discours d'ouverture de la conférence de la "Presse Polono-Roumaine" (au palais du Syndicat des journalistes de Bucarest). 26 Mai 1930, "Cuv.", I, pp. 388-390.

- Discours prononcé à la séance solennelle du Parlement roumain en l'honneur du Monsieur Loucheur (dans la Salle des séances de la Chambre des députés). 27 Mai 1930, "Cuv.", I, pp. 393-396.

- Toast au déjeuner offert à Monsieur Loucheur par le Président du Conseil des Ministres (au Cercle Militaire). 28 Mai 1930, "Cuv.", I, pp. 400-401.

- Discours prononcé à la séance solennelle du Parlement roumain en l'honneur du Monsieur le Comte de Saint-Aulaire (dans la salle des séances de la Chambre des députés). 30 Mai 1931, "Cuv.", I, pp. 404-406.

- Cuvinte rostite în calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri, în ședința Reprezentațiunii naționale, formate din amândouă Corpurile legiuitoare, întrunită într-o singură Adunare pentru restaurarea în drepturile Sale Regale a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea. 8 iunie 1930, "Cuv.", I, pp. 18-19.

- Le Programme de la Conférence de Strbske Pleso. Rapports avec la Bulgarie. Déclarations faites aux représentants de la presse roumaine et étrangère, réunis au Ministère des Affaires Étrangères (à Bucarest). 21 Juin 1930, "Cuv.", II, pp. 20-24.

- L'Entente Nalkanique. Les relations avec la Bulgarie. Le bloc agraire de l'Europe Centrale. Déclarations faites à Strbske Pleso aux représentants de la presse tchécoslovaque. 26 Juin 1930, "Cuv.", II, pp. 28-30.

- Le Statut de la Petite Entente. Nécessité d'harmoniser les intérêts économiques. Déclarations faites à Strbske Pleso à la Presse de la Petite Entente. 28 Juin 1930. "Cuv.", II, pp. 33-35.

- Discours prononcé au banquet offert par le gouvernement roumain en l'honneur de Son Excellence Monsieur Marinkovitch, Ministre des Affaires Étrangères de la Yougoslavie. 30 Juin 1930. "Cuv.", II, pp. 37-40.

- Le Programme de la session de Septembre 1930 de la Société des Nations. Déclarations faites aux représentants de la presse roumaine et étrangère, réunis aux Ministère des Affaires étrangères (à Bucarest). 30 Août 1930. "Cuv.", II, pp. 43-46.

- "L'Union Balkanique" "Eleftheron Vima", Athènes; reprodușă

în "La Nation Roumaine" din 6 Septembre 1930. "Cuv.", II, pp. 349-352.

- Les difficultés du désarmement. Causes et remèdes de la crise économique générale. Tendances d'Unions régionales économiques. Adhésion de la Roumanie à l'idée de l'Union Européenne. Procédure à suivre. 16 Septembre 1930. "Cuv.", II, pp. 49-61.

- La Conférence agraire. Le bloc danubien. Le programme du gouvernement. Déclarations faites aux représentants de la presse roumaine et étrangère, réunis au Ministère des Affaires Étrangères (en qualité de chef du Gouvernement, qu'il avait constitué la 10 octobre 1930. 24 octobre 1930. "Cuv.", II, pp. 78-82.

- Deschiderea sub noi auspicii a sesiunii Corpurilor Legislative.

- Programul guvernului. Discurs rostit la Consfătuirea majorităților parlamentare din 15 noiembrie 1930, în calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri. "Cuv.", II, pp. 86-89.

- Toast prononcé au banquet offert par le gouvernement roumain en l'honneur de Son Excellence Monsieur de Caedenas, Ministre d'Espagne, qui allait quitter le pays. 18 Novembre 1930, "Cuv.", II, pp. 90-91.

- Pregătirea bugetului pentru exercițiul 1931. Relațiile majorităților parlamentare cu opoziția. Discurs rostit la consfătuirea majorităților parlamentare, în calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri. 27 noiembrie 1930, "Cuv.", II, pp. 94-98.

- Situația politică externă. Situația financiară a țării și tratativele pentru împrumutul Dezvoltării. Cuvântare rostită la Consfătuirea majorităților parlamentare ținută la Senat (în calitate de șef al guvernului). 23 ian. 1931. "Cuv.", II, pp. 99-104.

- Omagiu memoriei generalului Berthelot. Cuvântare rostită în ședința solemnă a Adunării Deputaților, în calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri, la 3 febr. 1931. "Cuv.", II, pp. 105-107.

- Omagiu memoriei lui Aristide Briand. Cuvântare rostită în ședința solemnă a Senatului. 8 martie 1932. "Cuv.", II, pp. 193-194.

- Răspuns la interpelarea privitoare la revocarea guvernatorului Băncii Naționale a României. Discurs rostit în ședința Adunării Deputaților. 10 martie 1931. "Cuv.", II, pp. 108-138.

- Împrumutul de dezvoltare. Discurs rostit în Cameră, cu prilejul ratificării împrumutului. 18 martie 1931. "Cuv.", II, pp. 139-178.

- Discurs rostit la inaugurarea monumentului Take Ionescu. 21

iunie 1931. "Cuv.", II, pp. 190-192.

- Problema salariatilor publici, a pensionarilor statului și problema apărării monedei naționale. Cuvântare rostită la Radio București (în calitate de ministru al Finanțelor), 17 iunie 1932, "Cuv.", II, pp. 195-198.

- Omagiu memoriei generalului Coandă. Cuvântare rostită din partea guvernului în ședința Senatului. 30 sept. 1932. "Cuv.", II, pp. 199-200.

- Conversiunea datoriilor agricole și chestiunile în legătură cu ea. Combaterea ideii devalorizării monedei. Cuvântare rostită la discuția proiectului de lege asupra conversiunii, în ședința Adunării Deputaților. 5 oct. 1932. "Cuv.", II, pp. 201-243.

- Discours prononcé au dîner offert au Ministère des Affaires Étrangères, par le gouvernement roumain, en l'honneur de Monsieur le Ministre de Pologne, la Comte J. Szebek nommé sous-secrétaire d'État au Ministère des Affaires Étrangères de Pologne. 21 décembre 1932. "Cuv.", II, pp. 244-246.

- Cuvântare rostită în numele guvernului, la înmormântarea lui Ion Grădișteanu. 30 dec. 1932. "Cuv.", II, pp. 248-250.

- Discours prononcé au dîner offert (au Ministère des Affaires Étrangères) par le gouvernement roumain, en l'honneur de Monsieur le Ministre d'Italie, Gabriel Preziosi, qui aller quitter la Roumanie, 9 Janvier 1933, "Cuv.", II, pp. 251-254.

- Politica externă a lui Mihail Kogălniceanu. Conferință ținută la Radio București, 5 febr. 1933. "Cuv.", II, pp. 308-323.

- Susținerea proiectului de lege pentru completarea legii din 19 decembrie 1924 pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștii publice. Pedepsirea ocupării uzinelor Interzicerea uniformelor partidelor politice. Discurs pronunțat în ședința Adunării Deputaților. 8 martie 1933. "Cuv.", II, pp. 257-282.

- Discours prononcé au déjeuner offert (au Ministère des Affaires Étrangères) par le gouvernement roumain, en l'honneur de Monsieur le Ministre de France, Gabriel Puaux, qui allait quitter la Roumanie. 12 avril 1933, "Cuv.", II, pp. 283-285.

- Discurs rostit la Adunarea antirevizionistă convocată la Arenele Romane, adunare la care au ținut cuvântări și reprezentanții Yugoslaviei și Cehoslovaciei. 28 mai 1933. "Cuv.", II, pp. 289-291.

- Discours prononcé au nom du gouvernement, à la Séance d'ouverture de la Conférence des États Agricoles de l'Europe

centrale et orientale. 4 Juin 1933, "Cuv.", II, pp. 292-294.

- Discours prononcé au dîner offert au Ministère des Affaires Étrangères par le gouvernement roumain, en l'honneur de Monsieur la Ministre de Suède, le Baron Alstromer, qui allait quitter la Roumanie. 24 Juin 1933. "Cuv.", II, pp. 298-299.

- Apărarea pasivă a țării și măsurile luate pentru ocrotirea populației contra atacurilor aeriene. Cuvântare rostită la Radio București, 27 iulie 1933. "Cuv.", II, pp. 301-307.

- "Souvenirs et impressions", în vol. Omagial editat în onoarea Ex/celentei/ Sale Domnul E. Beneș, april 1934, Prague. "Cuv.", II, pp. 355-359.

- Omagiu memoriei lui Pavel Brătășanu. Cuvântare pronunțată în ședința Senatului de la 19 martie/ 1935/ cu ocazia comemorării lui Pavel Brătășanu. "Cuv.", II, pp. 324-325.

- Datoria oamenilor de bine. Apel pentru înfometării din Basarabia. Cuvântare ținută la Radio București. 18 oct. 1935. "Cuv.", II, pp. 326-331.

- "Take Ionesco et la Petite Entente", în "La Roumanie Nouvelle", no. 140 (1936) și în "Adevărul" din 28 oct. 1936. "Cuv.", II, pp. 364-368.

- Dezvelirea monumentului lui Mihail Kogălniceanu. Cuvântare la predarea monumentului către Primăria municipiului București, rostită în calitate de președinte al "Fundației Culturale *Mihail Kogălniceanu*", 8 noiembrie 1936. "Cuv.", II, pp. 332-335.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

xxx: "Analele Universității Iași", registrul cu procesele verbale ale ședințelor Senatului universitar, dosar 14/1921, foile 17-25; Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 557; Titulescu, Nicolae: "Documente diplomatice", Buc., Ed. Pol. 1967, p. 287, 319, 324, 478; Savu, Al. G.: "Dictatura regală", Buc., Ed. Pol. 1970; xxx: "Probleme de politică externă a României. 1919-1939", Buc., Ed. Militară, 1971, p. 44, 114, 117, 120, 425, 463; xxx: "Reprezentanțele diplomatice ale României. 1911-1939", vol. II, Buc. Ed., Pol., 1971, p. 151, 227, 228; Giurescu, C. C.: "Istoria României în date", Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1971, p. 344, 345, 347; Constantinescu-Iași, Petre: "Pagini de luptă din trecut", Buc., Ed. Pol., 1972, p. 352; Iorga, N.: "O viață de om așa cum a fost", Buc., Ed. Minerva, 1972, p. XIV, 597,

653, 731, 849; Constantinescu, Ion: "Din însemnările unui fost reporter parlamentar", Buc., Ed. Pol., 1973, p. 141, 202, 262, 267, 273, 314, 315, 332, 333, 338, 415; Bold, Emilian: "De la Versailles la Lausanne (1919-1932)", Iași, Ed. Junimea, 1976, p. XIII, XIV, XXI, XXV, 42, 43, 71, 116, 117, 118, 133, 135, 139, 141, 146, 153, 154, 158, 159, 161, 164, 165; Savu, Al. Gh.: "Sistemul partidelor politice din România. 1919-1940", Buc., Ed. Șt. și Enciclopedică, 1976, p. 16, 32, 33, 119, 120; xxx: "Probleme de politică externă a României, 1919-1939", Buc., Ed. Milit., 1977, vol. II, p. 40, 71; Neagoe, Stelian: "Triumful rațiunii împotriva violenței", Iași, Ed. Junimea, 1977, p. 128.

MOISIL, CONSTANTIN C.

Originea scriptică a familiei Moisil se întâlnește pentru prima oară la jumătatea secolului al XVIII-lea, în comuna Maieru din județul Bistrița-Năsăud, iar cel de care ne ocupăm afirma că familia sa este de origine maramureșeană și datează din secolul al XV-lea.

Tatăl său, Constantin Gr. Moisil, din Tiha-Bârgăului, era doctor în filosofie, căsătorit cu Lucreția Mureșianu din Năsăud, cu care a avut opt copii, printre care și pe viitorul academician, Constantin Moisil.

Constantin C. Moisil s-a născut la 8 decembrie 1876 în Năsăud, unde a urmat cursurile școlii primare și ale gimnaziului superior (liceul) românesc, între 1886-1894. Ca elev al acelui gimnaziu a activat în societatea elevilor "Virtus Romana Rediviva". Pe când era elev în clasele superioare, a urmărit cu pasiune lupta dusă de către Partidul Național Român și de către studențimea română din Transilvania și Ungaria împotriva asupririi naționale a românilor; aceste momente istorice au lăsat urme adânci în conștiința sa, făcând din el, mai târziu, un luptător pentru ridicarea românilor pe teren politic, cultural și național.

După ce-și susține examenul de bacalaureat la Năsăud (1-2 iunie 1894), se înscrie, la invitația directorului școlii, Alexandru Odobescu, la *Școala Normală Superioară* din București, ca student al *Facultății de Litere*, unde a avut profesori pe Gr. Tocilescu, N. Iorga, V. A. Urechia și Dimitrie Onciul. În timpul studenției a activat în cadrul asociațiilor studențești care luptau pentru îmbunătățirea condițiilor politice și sociale ale românilor din Imperiul Austro-Ungar. A întocmit statutul și a înființat (28 aug. 1895, Blaj) *Asociația generală a studenților români din Austro-Ungaria*, fiind ales și membru în Comitetul Central al sus-numitei asociații (22 oct. 1895).

Terminându-și studiile universitare, în vara anului 1898, își susține examenul de licență în litere, cu teza "Arheologia preistorică"

Fiind numit profesor de istorie (sept. 1898) la Liceul "Unirea"

din Focșani, unde nu a funcționat decât un an școlar, înființează la acel liceu o societate de lectură și o bibliotecă a elevilor.

La cererea sa este mutat (sept. 1899) la liceul din Tulcea, unde s-a aclimatizat imediat. Și acolo inițiază (16 sept. 1900) și conduce societatea de lectură a elevilor și o bibliotecă.

În februarie 1900 este numit secretarul comitetului de conducere al "Reuniunii muzical-literare"

La insistențele lui Constantin Moisil ia ființă la liceu un internat pentru elevii de la țară, se înființează o bancă populară pentru populația sătească de la marginea orașului, a înființat mai multe biblioteci populare.

La Tulcea s-a căsătorit cu Elena Niculescu, fiica unui învățător localnic.

Înființându-se Cabinetul numismatic al Academiei Române (prin fuzionarea colecției Academiei cu cea a Muzeului de antichități), este chemat și numit în postul de numismat-ajutor al sus-numitului cabinet, Constantin Moisil, paralel, predând și la catedra de istorie a Liceului "Matei Basarab" (dec. 1900). Începând de la această dată, activitatea sa va cuprinde nu numai studii și cercetări de istorie, arheologie și didactică, ci și de arhivistică, heraldică, sigilografie, medialistică, metrologie și numismatică (mai ales).

Colaborând cu *Societatea numismatică română*, înființată în 1903, este numit membru activ al ei (ian. 1913), apoi secretar de redacție al "*Buletinului*", care apărea din februarie 1904. Începând cu nr. 19, din anul 1913, revista apare sub conducerea sa, până la desființarea revistei, cu numărul 92-95 (1944-1947). Nemulțumit că revista apare trimestrial sau semestrial, scoate o altă revistă, lunară, "*Cronica numismatică*" (mai 1920), denumită ulterior "*Cronica numismatică și arheologică*" (mai 1921).

Începând din vara anului 1912 ține conferințe la Universitatea populară din Vălenii de Munte (1912, 1922), la Universitatea populară din București (1913), la congresul *Asociației pentru înaintarea și răspândirea științelor* (Galați, 1912), în cadrul societății *Prietenii științei din Craiova* (1922), la *Institutul sud-est european* (1922), în cadrul *Academiei Române* (din 1935), la Radio București (iunie 1942).

A contribuit la organizarea Muzeului pedagogic al Casei Școalelor și a unei biblioteci a acelei "Case" (1910).

În 1916 intră în conducerea revistei *Arhiva Dobrogei*, pe care o coordonează până în 1920.

În octombrie 1916 își părăsește postul de profesor și de numismat-ajutor din București, refugiindu-se în Moldova, la Vaslui, unde a funcționat ca director al *Liceului "Mihail Kogălniceanu"*, până în 1918, când revine la București, la posturile pe care le părăsise, forțat de ocupația germană.

La conducerea (1920-1945) revistei *Cronica numismatică și arheologică*, iar în 1921 a condus revista societății *Tinerimea Română*.

Este numit (1 noiembrie 1923) director general al *Arhivelor Statului*, organizându-le conform concepției sale, arhive pe lângă care a deschis (28 noiembrie 1924) *Școala practică de arhivari-paleografi*, în prezența lui N. Iorga, școala fiind aprobată de minister abia la 15 iunie 1925, prin "Legea de organizare a Arhivelor Statului" (întocmită de C. Moisil), în al cărui articol 15 se prevedea și înființarea sus-numitei școli la care a funcționat ca director între 1924-1938, după care, timp de doi ani (1938-1940), a predat benevol, ca profesor la aceeași școală. Trebuie menționat faptul că de la 10 iunie 1931 școala și-a schimbat denumirea în *Școala superioară de arhivistică și paleografie*, aparținând, deci, de învățământul superior.

În 1924 crează și conduce *Revista arhivelor*, până în 1937.

A organizat (1925) la București primul Congres al profesorilor de istorie din România (următoarele s-au ținut la Sibiu, în 1929, și la Iași).

Prin stăruința sa se amenajează un parc în jurul Arhivelor Statului din Capitală, în care, la 10 noiembrie 1927, a dezvelit busturile lui B. P. Hasdeu și Dimitrie Onciul, busturi executate de către sculptorul hușean Mihai Onofrei.

Împreună cu Ion Andrieșescu și alți istorici și arheologi, întemeiază, în 1929, societatea istorico-arheologică "*Bucureștii Vechi*", al cărei statut a fost votat abia la 16 februarie 1930. Scopul societății era de a cunoaște mai bine trecutul Capitalei și monumentele sale istorice și arheologice, organizând în acest scop excursii de documentare (1933, 1934). Activitatea acestei societăți ia sfârșit în 1947, odată cu decedarea președintelui ei, Ion Andrieșescu.

După moartea lui M. C. Sutz, în 1933, Constantin C. Moisil devine conducătorul de drept al *Cabinetului de numismatică* al Academiei Române, deținând această funcție de la 14 iunie 1933, până la încetarea sa din viață, în 1958.

Din inițiativa lui C. C. Moisil s-au ținut congrese anuale de numismatică și arheologie, însoțite de expoziții de monede și medalii, în diverse orașe ale țării, între anii 1933-1937, celelalte congrese nemaiputându-se ține din cauza evenimentelor politice interne și apoi internaționale. Toate cele cinci congrese au fost urmate de excursii la monumente istorice regionale.

Constantin Moisil trăiește, în 1935, marea bucurie a repatrierii materialului arhivistic românesc, care fusese evacuat la Moscova, în timpul primului război mondial. În același an, la 17 februarie, tulcenii, neuitând activitatea științifică și obștească depusă de C. Moisil în orașul lor, îl aleg președintele *Asociației tulcenilor din București*.

Anul 1938 îi aduce numirea sa ca membru onorific în comisia heraldică de pe lângă Ministerul de Externe, precum și pensionarea sa (1 februarie 1938) din funcția de director general al "Arhivelor Statului", girând în continuare acest post până la numirea noului director general, Aurelian Sacerdoțeanu (sept. 1938), director care, după un an, în semn de recunoștință pentru predecesorul său, îl sărbătorește în cadrul unei ședințe festive, în sala de conferințe a Arhivelor Statului.

Activitatea științifică a lui Constantin Moisil continuă și după 1944.

Cu ocazia împlinirii unui semicentenar de activitate științifică, didactică și culturală și a 25 de ani de când a înființat "Revista arhivelor" și "Școala superioară de arhivistică și paleografie", este sărbătorit festiv, la 23 aprilie 1948, în sala de festivități a Ateneului Român, la inițiativa lui C. I. Parhon, M. Sadoveanu, D. Pompei și Iorgu Iordan.

La 27 decembrie 1956 Academia Republicii Populare Române l-a sărbătorit festiv, cu ocazia împlinirii a 80 de ani, cu care ocazie i s-a bătut o medalie comemorativă, după ce i se bătuse o alta, în 1939.

Este numit redactor responsabil al revistei *Studii și cercetări de numismatică*, editată de Academia R. P. R., al cărei prim număr apare în 1957. Deși a pregătit materialul pentru numărul al doilea, nu a mai apucat apariția revistei, sfârșindu-și zilele în București, la 20 octombrie 1958, înmormântarea având loc la Belu la 22 octombrie 1958.

Datorită neobositei sale activități și datorită competenței sale profesionale, a primit diverse atribuții și funcții în numeroase instituții

de cultură:

- membru în comitetul de conducere al *Muzeului Militar Național* (până la 13 iunie 1939);
- membru în *Comisia Monumentelor Istorice* (până la 11 nov. 1938);
- membru în *Comisia Bibliotecii Academiei Române*;
- membru în Comitetul de redacție al *Enciclopediei României* (până în 1943);
- președintele comisiei de specialiști, în vederea evaluării obiectelor de artă vândute țării de către moștenitorii lui G. Olszewski (1944);
- consilier tehnic în *Comisia consultativă pentru medalistică și gravură*, înființată pe lângă *Monetăria Națională* (din 1945);
- membru în *Comisia științifică a muzeelor și monumentelor istorice și artistice* (din 1951);
- președintele *Comisiei consultative pentru lucrări de medalistică și gravură* ce se comandă de către stat (din 1948);
- membru în *Colegiul arheologic român*;
- membru de onoare al *Muzeului din Năsăud* (din 1936));
- membru al Comitetului științific al *Muzeului municipal București* (din 1933);

A primit următoarele titluri și recompense:

membru corespondent al Academiei Române (1919);

membru titular al Academiei R.P.R. (1948);

“Ordinul Muncii”, clasa I;

membru corespondent, sau de onoare, al Societății numismatice din Viena, Praga, Sofia, Cracovia, Zagreb, Paris;

Cele peste 630 de lucrări și comunicări ale academicianului Const. Moisil (semnate cu numele său, rar, cu pseudonimele C.B., C. Bănuș, C. Someșanu, Pertinex, Un creștin adevărat), cuprind o arie de cercetare multiplă, așa cum se vede din enumerarea lucrărilor sale.

Numele și activitatea științifică a acad. Constantin C. Moisil a rămas definitiv înscris în știința românească.

BIBLIOGRAFIE

1. “Doue-spre-dece scrisori domnesci din arhiva orașului Bistrița (Transilvania)”, Buc., 1897, 28 p.
2. “Documente din timpul ocupației ruso-austriece, 1787-1792”, “Arh.”, Iași, X, 5-6, 1899, p. 376-377.

3. "Istoricul liceului din Tulcea", în *"Anuarul Liceului clasic Tulcea pe anul 1900-1901"*, p. 3-28.
4. "Cronici literare: Probleme generale", *"Dobr. Lib."*, I, 1, 24 dec. 1905, p. 3.
5. "Povestiri din istoria Dobrogei", *ibidem*, 1, 1905, 2, 3, 4, 1906.
6. "O nouă inscripție găsită în Dobrogea", *"Conv. Lit."*, XXXIX, 6, 1905, p. 563-566.
7. "Al. Odobescu", *"Dobr. Lib."*, 2, 7 ian. 1906.
8. "N. Iorga", *ibidem*, 3, 14 ian. 1906.
9. "Cuza vodă", *ibidem*, 4, 21 ian. 1906, p. 1.
10. "Unirea", *ibidem*, p. 2.
11. "Lupta pentru limba românească", *ibidem*, 9, 1906.
12. "Despre băncile populare. Scurtă privire asupra dezvoltării lor până în prezent", *ibidem*, 16, 15 oct. 1906, p. 3.
13. "Despotatul lui Dobrotici", *"Conv. lit."*, XL, fasc. 6-8, 1906, p. 680-692.
14. "Școala dobrogeană", *"Rev. gen. a învăț."*, 1, 1905-1906; 8, 1 martie 1906, p. 561-568; 9, 1 apr. 1906, p. 670-676.
15. "Școlile din Tulcea", *ibidem*, II, 2, 1 iulie 1906, p. 88-89.
16. "Monede vechi românești găsite în Dobrogea (Tezaurul din Bădila)", *"Conv. lit."*, XL, 12, 1906, p. 1117-1128.
17. "Istoria culturii românești în școlile noastre secundare", *"Rev. gen. a învăț."*, 6, 1 ian. 1907, p. 390-407.
18. "Cum se predă istoria națională în școlile primare", *ibidem*, III, 2, 1907-1908, p. 99-103; nr. 4, p. 265-277.
19. "Din practica examenelor de absolvire", *ibidem*, 3, 1907-1908, p. 186-189.
20. "Solidaritate?" (Cercurile didactice), *"Voința națională"*, 29 iulie 1907, p. 3; 31 iulie 1907, p. 3.
21. "Cum să ocupăm timpul liber al elevilor", *"Rev. gen. a învăț."*, IV, 1, 1908-1909, p. 34-40.
22. "Cele mai vechi monete muntene", *"Conv. lit."*, XLII, 5, 1908, p. 508-594.
23. "O nouă inscripție găsită la Troesmia", *ibidem*, 8, 1908, p. 142.
24. "Un nou mijloc de educație națională", *"Rev. gen. a învăț."*, IV, 10, 1908-1909, p. 713-715.
25. "Monetele lui Mircea cel Mare" (Fragment din "Excursiuni arheologice în Dobrogea"), *"Conv. lit."*, nr. 10, XLII/1908, p. 413-

419.

26. "Un fragment de diplomă militară găsită la Salsovia", ibidem, 11, XLII/1908, p. 501-505.

27. "Descoperirea numismatică de la Dăeni (jud. Tulcea)", ibidem, 7, XLIII/1909, p. 1168-1173.

28. "Un apel la experiența profesorilor secundari", "Rev. gen. a învăț.", V/1909-1910, nr. 1, p. 69-70.

29. "Un <<mithreum>> în Dobrogea", "Bul. Com. Mon. Ist.", II, I, 1909, p. 46.

30. "Cetăți romane la Dunărea de Jos – pe brațul Sf. Gheorghe", ibidem, 2, V, 1909, p. 85-92.

31. "O nouă diplomă militară romană", ibidem, 3, p. 113-119.

32. "Antichități creștine din Istros", ibidem, 4, p. 165-170.

33. "O descoperire numismatică la vechiul Arrubium (Măcin)", "Conv. lit.", 7, XLIII, 1909, p. 751-755.

34. "Învățământul secundar", "Viitorul", 870, 23 apr. 1910, p. 1.

35. "Unde a fost vechiul Halmyris?", "Bul. Com. Mon. Ist.", III, 1910, p. 93-94.

36. "Bisericițele. (Ruine străvechi din Dobrogea)", ibidem, p. 29-34.

37. "Sarcofagul din Niculițel", ibidem.

38. "Mormântul antic din Măcin", ibidem.

39. "Sarcofagii de piatră", ibidem, p. 81-88.

40. "Noi inscripții antice din Dobrogea", ibidem, p. 95.

41. "Stâlpi militari romani găsiți în satul Garvăn (jud. Tulcea)", ibidem, p. 141-143.

42. "Privire asupra antichităților preistorice din România", ibidem, p. 115-124, 171-174 și în IV, 1911, p. 83-84.

43. "Monete vechi romane la Tulcea", ibidem, III, 1910, p. 95.

44. "I. Marțian, Arhäologisch – prähistorisches Repertorium für Siebenbürgen, Viena, 1909", recenzie cu titlul "Călăuza arheologică - preistorică a Transilvaniei", ibidem, p. 40.

45. "Cetatea Biroe", ibidem, IV, 1911, p. 45-46.

46. "Din istoria culturii românești în Dobrogea. Lui Spiru C. Haret. <<Ale tale dintru ale tale>> la împlinirea celor 60 de ani", Buc., 1911, p. 1109-1123.

47. "Inscripție grecească din Istros", "Bul. Com. Mon. Ist.", IV, 1911, p. 106.

48. "Două morminte antice din Dobrogea", ibidem, p. 125-129.

49. "Colecțiuni particulare de antichități din România: Colecția Maria Istrati-Capșa", ibidem, p. 133-145 și extras.

50. "Noi descoperiri arheologice în Dobrogea (Pantelimonul de Sus, jud. Constanța)", ibidem, p. 146.

51. "Descoperiri preistorice (Ceptura, jud. Prahova)", ibidem, p. 27-31.

52. "Cabinetul numismatic", "Acad. Rom. Crest. Col.", 1911, p. 363-385; 1911, p. 235-237; 1913, p. 194-229; 1914, p. 140-183; 1915, p. 195-225; 1916-1919, p. 288-296; 120 – 1933, I, p. 1-92; 1933/II, 1936, p. 1-136; 1937, p. 1-30; 1938-1942, p. 125. Extrasele din aceste publicații încep cu nr. 1.

53. "Dr. I. Weiss, Die Dobrudscha im Alterum, Sarajevo, 1911", "Bul. Com. Mon. Ist.", IV/1911, p. 162.

54. "Din trecutul culturii românești în județul Năsăud", "Rev. gen. a învăț.", IX, 4, 1913, p. 145-159.

55. "Monete și tezaure...", "Bul. Soc. Num.", X, 19, 1913, p. 19-22; X, 20, 1913, p. 62-64; XI, 21, 1914, p. 23-27; XI, 22, 1914, p. 55-57; XII, 23, 1915, p. 43-44; XII, 25, 1915, p. 152-154; XIII, 27-28, 1916, p. 42-43; XV, 33-36, 1920, p. 78-81; XVII, 41-44, 1922, p. 58-62; XVIII, 45-48, 1923, p. 90-91; XXI, 57-60, 1926, p. 17-18 (ultima parte fiind trecută cu titlul "Noi descoperiri monetare în România").

56. "Considerațiuni asupra monetelor lui Mircea cel Bătrân", Ibidem, X, 20, 1913, p. 37-56 și extras.

57. "Medalia Academiei Române în onoarea d-lui D.A. Sturdza", ibidem, X, 19, 1913, p. 23-24.

58. "Monetele barbare din România și țările românești învecinate", comunicare la 18 dec. 1913, în "Bul. Soc. Num.", X, 20, 1913, sub titlul "De la societatea noastră", p. 70.

59. "Dimitrie A. Sturdza și numismatica românească", ibidem, XI, 22, 1914, p. 37-56 și extras.

60. "Monetele lui Mihnea-vodă Radul" (În articolul lui N. Iorga: "Steagul lui Mihnea Vodă în Muzeul istoric din Belgrad"), în "An. Acad. Rom.", Mem. Sect. ist., t. XXXVI, 1914, p. 8.

61. "Bogăția arheologică a pământului românesc", "Ziarul șt. pop. și al căl.", XIV, 24, 1914, p. 376.

62. "Notițe arheologice și numismatice", ibidem, 28, 1914, p. 437.

63. "Medaliile lui Constantin-Vodă Brâncoveanu", "Bul. Soc. num.", XI, 21, 1914, p. 9-18 și extras.

64. "N. Iorga: Acte și documente din arhivele orașelor ardelene", partea a II-a, Buc., 1913, în Col. Hurmuzachi, vol. XV, ibidem, p. 30-31, recenzie.

65. "I. Bogdan: Documentele lui Ștefan cel Mare, vol. I și II, Buc., 1913", ibidem, p. 31, recenzie.

66. "C. Giurescu: Material pentru istoria Olteniei sub austrieci, vol. I, Buc., 1913", ibidem, recenzie.

67. "A. Blanchet: Recherches sur l'influence coeconomice de Massalia en Gaule et dans l'Italie Septentrionale, Bruxelles, 1913", ibidem, p. 31-32, recenzie.

68. "E. Bahrfeld: Branderburgisch – preussische Münzstudien, Berlin, 1913", ibidem, p. 32, recenzie.

69. "Comte Jean Tolstoi: Monnaies byzantines, St. Petersburg, 1912-1924", ibidem, p. 32, recenzie.

70. "Numismatica greacă (14 articole în diverse reviste); Numismatica română (8 articole în reviste diferite); Numismatica română (5 articole în reviste diferite)", recenzii, ibidem, p. 33-35.

71. "Medalii privitoare la războiul actual, bătute în Ungaria, Germania și Rusia", ibidem, nr. 22, 1914, p. 57-60.

72. "Medaliile lui Constantin-Vodă Brâncoveanu", "Ziarul șt. pop. și al călăt.", XIV, 55, 25 nov. 1914, p. 868-869.

73. "Noutăți medalistice: a) O medalie românească unică (bătută într-un singur exemplar în anul 1912, de către exploatatorii minei de aur de la Valea lui Stan, jud. Vâlcea); b) Medalia păcii, viitoare (bătută de o fabrică din Olanda, înainte de terminarea primului război mondial);", "Bul. Soc. num.", 24, 1914, p. 107.

74. "Bilciurescu I.G.: Rectificări și constatări cu privire la Banca Națională a României, București, 1914", ibidem, 22, 1914, p. 60.

75. "Pick B.: O monetă a confederațiilor armene, Bordeaux, 1914" (extras din "Revue des études anciennes"), ibidem.

76. "Pick, B. Statui ateniene pe monete, Zürich, 1914", ibidem, p. 60-61.

77. "Filitti, I.C.: Domniile române sub Regulamentul Organic, 1834-1848, București, 1914, ibidem, p. 61.

78. "Câteva tipuri interesante de monete românești", comunicare la "Soc. Num. Rom.", 19 dec. 1914, ibidem, XI, 22, 1914, p. 78-80.

79. "Istoria românilor înfățișată în proiecțiuni luminoase. Text explicativ. I. Viața și cultura dacilor din timpurile preistorice până la cucerirea română", în "Muzeul pedagogic al <<Casei

Școalelor>>”, Buc., 1915, 59 p.; ed. a II-a, 1925; în “Ziarul șt. pop.”, XV, 14, 7 apr. 1915, p. 220.

80. “Luptele dacilor cu romanii în vremea regelui Decebal și a împăratului Traian”, ibidem, Buc., 1915, 96 p.; ed. a II-a, 1925.

81. “Importanța monumentelor monetare pentru cunoașterea trecutului românesc”, “Conv. lit.”, XLIX, 1, ian. 1915, p. 61-66.

82. “Cele mai vechi ateliere monetare de la noi; Atelierele orașelor pontice”, ibidem, 3, 1915, p. 293-306.

83. “Contribuții la istoria monetăriei vechi românești”, “Bul. Soc. Num.”, XII, 23, 1915, p. 12-29 și extras.

84. “Monete antice privitoare la evenimentele războinice”, ibidem, p. 49-50.

85. “Monete antice în stațiunile balneare”, ibidem, p. 50-51.

86. “Descoperiri monetare în tranșee”, ibidem, p. 51.

87. “Bănăria lui Dabija-Vodă”, ibidem, nr. 24, p. 51.

88. “Efigiile monetare ale Domnilor români”, ibidem, 25, p. 126-142 și extrase.

89. “Numismatica antică și mormintele regilor sciți”, ibidem, 26, p. 172-181.

90. “I. Ruzicka: Die Münzen von Derdica, Wien, 1915” (Extras din “Numismatische Zeitschrift”, vol. XLVIII, ibidem, XII, 23, 1915, p. 47-48.

91. “Periodice: 5 articole din diferite reviste”, ibidem, p. 48-49.

92. “General V.P. Năsturel: Nova plantatio și regele României moștenitorul imperiului bizantin, București, 1915” (Extras din “Revista pentru istorie, arheologie și filologie”, XV), ibidem, 26, 1915, p. 197-198.

93. “Numismatica Dobrogei”, “Arh. Dobr.”, I, 1916, p. 112-123 și extras.

94. “Monete și podoabe de la sfârșitul veacului al XV-lea (Tezaurul de la Țifești, jud. Putna)”, “Bul. Soc. Num.”, XIII, 27-28, 1916, p. 13-16 și extras.

95. “Bătălia de la Codrul Cosminului și cursul monetelor polone”, ibidem, p. 44.

96. “Monete vechi românești inedite sau puțin cunoscute”, “An. Acad. Rom.”, secț. ist., t. XXXVIII, 1916-1917, p. 55-57 și extras.

97. “Noutăți medalistice: a) Medalia scriitorilor francezi morți pe câmpul de luptă”; b) “Placheta bătăliei de la Marna (bătută pentru comemorarea victoriei de la Marna din anul 1914)”; c) “Placheta primei promoții a Școalei Superioare de Comerț”, “Bul. Soc. Num.”,

XIII, 27-28, 1916, p. 76-80.

98. "M.C. Șutzu: Contribuțiunea numismaticii la istoria antică a României transdanubiene", "An. Acad. Rom.", XXXVIII, ibidem, 28, 1916, p. 80-81.

99. "Monete românești inedite (De la Ștefan Tomșa, Alexandru al II-lea etc.)", ibidem, 26, 1916, p. 51, comunic. la Soc. Numism. Rom., 16 martie 1915.

100. "Monete muntești inedite (găsite în Oltenia)", ibidem, p. 51-52, comunic. la "Soc. Num. Rom.", la 22 mai 1915.

101. "Încercările făcute de domnii Știrbei și Cuza-Vodă de a bate monedă și prima încercare de a emite hârtie-monedă în Moldova", comunic. La "Soc. num. Rom.", la 14 dec. 1919, ibidem, XV, nr. 33-36, 1916, p. 46.

102. "Problemele numismaticii în România", ibidem, XIV, 29-32, 1919, p. 1-5.

103. "Avut-au dacii monete proprii?", în vol. "Lui Ion Bianu – Amintire din partea foștilor și actualilor funcționari ai Academiei Române la împlinirea a șaizeci de ani", Buc., 1916, p. 307-331.

104. "Monete polone cu stema Moldovei", ibidem, p. 139.

105. "Convorbiri numismatice: I. Importanța monumentelor monetare pentru cunoașterea trecutului românesc. II. Cele mai vechi ateliere monetare de la noi: Atelierele orașelor pontice", ibidem, p. 1-24 din anexa de după p. 140.

106. "La Dobrogea Roumaine", "Arh. Dobr.", II, 1, 1919, p. 88, recenzie.

107. "V. Pârvan: Histria, IV", ibidem, 2; 1919, p. 149-150, recenzie.

108. "Emmanuel de Martonne: La Dobroudja, Paris, 1918", recenzie, ibidem, p. 150-152.

109. "R. Netzhhammer: Die christlichen Altertümer der Dobrodja", recenzie, ibidem, p. 311.

110. "Expoziția de medalii ale d-lui Levrillier (deschisă la Ateneul Român în lunile martie și aprilie 1919)", "Bul. Soc. Num.", XIV, 29-32, 1919, p. 34-35.

111. "Șt. Morărescu-Adria: Despre monete și lingouri, București, 1916", recenzie, ibidem, p. 36.

112. "Dr. N.I. Angelescu: Evoluția economică a Țărilor Românești, vol. I, Economia familială și agrară. Economia orașenească, București, 1918", ibidem, p. 36-37, recenzie.

113. "C.I. Băicăianu: Banca Națională în timpul ocupațiunii

(Noiembrie 1916 – noiembrie 1918)”, recenzie, ibidem, p. 37-38.

114. “C.N. Teianu: Biletul Băncii Generale Române și mijloacele practice pentru înlocuirea lui” (În “Cronica financiară”, 15 martie 1919), recenzie, ibidem, p. 38.

115. “Contribuțiuni la originea cuvântului <<ban>>”, ibidem, XV, 33-36, 1920, p. 27-34 și extras.

116. “Monetele dacilor”, ibidem, XV, 33-36, 1920, p. 58-78 și extras (după ce apăruse în lucrarea de la punctul 102, sub o formă apropiată).

117. “Din istoria veche a Dobrogei. Populația străveche a Dobrogei: 1) geții; 2) coloniștii greci; 3) sciții”, “Arh. Dobr.”, III, 1, 1920, p. 29-35.

118. “Moneta lui Basarab-Voievod”, “Cr. Num.”, I, 1, 1920, p. 1-3 și extras.

119. “V. Pârvan: Gerusia din Callatis” (În “An. Acad. Rom.”, XXXIX), în “An. Dobr.”, III, 1, 1920, p. 39 și “An. Dobr.”, I, 2, 1920, p. 329-331.

120. “<<Analele Dobrogei>>, revista Societății culturale dobrogene”, I, 1, recenzie, “Analele Dobrogei”, III, 1, 1920, p. 39-40.

121. “Monete satirice privitoare la împăratul Gallienus; II. O medalie inedită, bătută pentru comemorarea primei reprezentări a operei <<Norma>> la București, 19 februarie 1838”, comunic. La Soc. Num. Rom., la 23 mai 1920, “Bul. Soc. Num.”, 2, 1920, p. 16.

122. “Monete satirice privitoare la împăratul Gallienus”, “Cr. Num.”, I, 2, 1920, p. 14-16.

123. “Istoria monetei în România”, expunere sumară, ibidem, 3-4, 1920, p. 19-23; 5, p. 34-36; 6-7, p. 44-47; 8, p. 58-60; 9-10, p. 64-66; 11-12, p. 72-76; II, 1921, n. 1-3 (13-15), p. 13-16; 4-5 (16-17), p. 25-28; 6-8 (18-20), p. 32-41; 9-10 (21-22), p. 62-63; 11-12 (23-24), p. 76-80; III, 3-4 (27-28), 1922, p. 29-32; 5-6 (29-30), p. 40-41; 7-8 (31-32), p. 57-60; 9-10 (33-34), p. 71-74; IV, 3-4 (39-40), 1923, p. 27-30.

124. “Cum trebuie înțeleasă istoria românilor”, “Rev. Tin. Rom.”, I, 1, mai 1920, p. 58-64.

125. “Arta noastră medalistică”, “Cr. Num.”, I, 5, 1920, p. 29-33 și extras.

126. “O medalie curioasă: Intrarea germanilor în Paris în anul 1914” (sic!), ibidem, 7, 1920, p. 51.

127. "Numismatica și descoperirile de la Curtea de Argeș", ibidem, p. 37-40.
128. "Prima bancă românească de emisiune", ibidem, p. 47-49.
129. "Două medalii privitoare la istoria teatrului românesc", ibidem, 8, 1920, p. 53-58 și extras.
130. "Biletul de Imprimare al Comitetului revoluționar român din 1853", ibidem, 9-10, 1920, p. 61-63 și extras.
131. "Bula de aur a căsătoriei suveranilor României 1893", ibidem, I, 9-10, 1920-1921, p. 66-67.
132. "Medalii și plachete: a) Medalia liber-cugetătorilor români (bătută în perioada 1879-1881); b) Insigna și placheta pentru apărarea orașului Galați, (8 ianuarie 1918); c) Placheta medicilor căzuți în război", ibidem, 11-12, 1921, p. 76-78, (în colab.).
133. "Originea pondurilor" (comunic. Cu acest titlu făcută de M.C. Sutz, la Academia Română), ibidem, I, 6-7, 1920, p. 50-51.
134. "Medalia lui Mihai Viteazul", "Bul. Soc. Num.", XV, 33-36, 1920, p. 1-20 și extras.
135. "Noutăți medalistice: a) Medalia lui Eugeniu Carada, fost guvernator al Băncii Naționale; b) Medalia Legiunii Române din Italia", ibidem, p. 84-85.
136. "Din epoca lui Tudor Vladimirescu", "Cr. Num.", I, 11-12, 1920, p. 69-72.
137. "Ce au făcut românii pentru creștinătate?", "Rev. Tin. Rom.", II, 1, ian. 1921, p. 1-4.
138. "Lămuriri istorice", ibidem, p. 26-32.
139. "Două monumente vechi moldovenești: a) Talerul marelui vornic moldovean Nicoară; b) Cupa de argint a marelui postelnic Drăgan", "Cr. Num.", II, 1-3, 1921, p. 5-11.
140. "Reflecții asupra Unirii din 1859", "Rev. Tin. Rom.", II, 2, 1921, p. 61-67.
141. "Centenarul lui Tudor Vladimirescu", ibidem, p. 77-78.
142. "Steagul albastru al revoluției naționale", ibidem, p. 85-86.
143. "Un suflet mare" ibidem, 86-87.
144. "Din viața lui Tudor Vladimirescu", ibidem, 115-125.
145. "Două inele domnești (unul de la Todosca, soția lui Vasile Lupu, și unul de la fiul lui Ioan-Vodă)", "Cr. Num.", II, 4-5 (16-17), 1921, p. 23-24 (după ce publicase un material asemănător în "Bul. Com. Mon. Ist.", IX, 1916, p. 43).
146. "Pond roman din Turda", ibidem, II, 4-5 (16-17), 1921, p.

17-19.

147. "Medalii și plachete: a) Medalia fraților Cantacuzino; b) Medalia Trandafir G.Djuvara; c) Medalia mitropolitului – primat Miron Cristea", ibidem, II, 6-8 (18-20), 1921, p. 44-45.

148. "Antichități de la Curtea de Argeș", ibidem, p. 42-44.

149. "Cultul strămoșilor", "Rev. Soc. Tin. Rom.", II, 1, 1921, p. 18-20.

150. "Societăți de elevi", ibidem, p. 36-37.

151. "Ce excursii se pot face iarna?", ibidem, p. 38.

152. "Lucrul manual în școlile secundare de băieți", ibidem, 7-8, p. 242-243.

153. "Patriotism luminat", "Cr. Num.", II, 11-12, 1921, p. 65-66.

154. "Monete descoperite în Biserica domnească din Curtea de Argeș", comunic. La Soc. Num. Rom., la 12 dec. 1920, "Bul. Soc. Num.", I, 9-10, 1921, p. 68.

155. "Activitatea numismatică a lui M.C. Sutz și meritele ce și le-au câștigat pentru Cabinetul numismatic al Academiei Române", ibidem, I, 11-12, 1921, p. 78, comunic. ținută la Soc. Num. Rom. La 13 martie 1921.

156. "Monetele împăratului Traian privitoare la cucerirea Daciei", comunic. La Soc. Num. Rom., la 17 apr. 1921, ibidem, p. 79.

157. "Talerul marelui vornic moldovean Nicoriță", comunic. La Soc. Num. Rom., la 19 iulie 1921, ibidem, II, 1-3 (13-15), 1921, p. 16.

158. "Cele mai vechi monete din Istros", comunic. La Soc. Num. Rom., la 4 dec. 1921, ibidem, II, 6-8 (18-20), 1921, p. 47.

159. "Un plan de muncă", "Cr. Num.", II, 9-10 (21-22), 1921, p. 49-50.

160. "Înființarea monetăriei statului la București", ibidem, 11-12 (23-24), 1921, p. 66-74.

161. "Domnul M.C. Sutz și Cabinetul numismatic al Academiei Române", "Bul. Soc. Num.", XVI, 37-40, 1921, p. 54-56.

162. "Opera științifică a d-lui M.C. Sutz", ibidem, 101-107 și extras.

163. "Cele mai vechi monete din Istros", ibidem, p. 108-112 și extras.

164. "Un document numismatic", ibidem, p. 119-123.

165. "Comori arheologice în România. I. Comorile din Șimleul

Silvaniei", "Cr. Num.", II, 1-2 (25-26), 1922, p. 1-11.

166. "Comoara din Apahida", ibidem, 3-4 (27-28), 1922, p. 17-23.

167. "III. Tezaurul din Crasna, jud. Trei Scaune", ibidem, 5-6 (29-30), 1922, p. 34-39.

168. "Medalii și plachete: a) Medalia încoronării (5 oct. 1922); b) Placheta, Automobil-Clubului Român (19-23 iunie 1922)", ibidem, p. 44-45.

169. "IV. Tezaurul de la Pietroasa", "Bul. Com. Mon. Ist.", 7-8 (31-32), 1922, p. 51-55.

170. "O istorie monumentală a artei românești: N. Iorga și C. Balș, Histoire de l'art roumaine ancienne", Paris, 1922, "Cr. Num.", III, 7-8 (31-32), 1922, p. 61-62, recenzie.

171. "I. Bianu: Documente de artă românească (din manuscrise vechi)", ibidem, p. 62-63, recenzie.

172. "Concepția modernă a numismaticii", ibidem, p. 49-50.

173. "Documente numismatice", ibidem, III, 9-10, 1922, p. 65.

174. "V. Pârvan: Începuturile vieții romane la gurile Dunării", recenzie, ibidem, p. 74-75.

175. "Al. Lepădatu, I. Marțian, D. Teodorescu, M. Roșka: Publicațiunile Comisiunii monumentelor istorice din Transilvania și Institutului de istorie națională din Cluj", recenzie, ibidem, p. 76-78.

176. "Ar. Basilescu: Moneda, studiu economic (O carte despre moneda)", recenzie, ibidem, p. 78.

177. "Mihai Viteazu", "Rev. Tin. Rom.", IV, 1-3, 1922, p. 28-32.

178. "Istoria războiului pentru întregirea neamului", ibidem, p. 49-50.

179. "Comori arheologice în România. V. Tezaurul din Suluc, jud. Tulcea", "Cr. Num.", 9-10 (33-34), 1922, p. 66-70.

180. "Sextil Pușcariu: Dacoromania", recenzie, ibidem, 11-12 (35-36), 1922, p. 90-91.

181. "Un bilet inedit de 3 ducăți (= 100 lei vechi) al Băncii Naționale a Moldovei", comunic. La Soc. Num. Rom., la 15 ian. 1922, "Bul. Soc. Num.", 9-10 (21-22), 1922, p. 64.

182. "Întemeierea Monetăriei Statului din București și primele monete bătute în țară sub Carol I (1870)", comunic. la Soc. Num. Rom., la 21 mai 1922, ibidem, III, 1-2, (25-26), 1922, p. 15.

183. "Monetăria Statului Român", comunic. la Soc. Num. Rom.,

la 5 nov. 1922, ibidem, 5-6 (29-30), 1922, p. 48.

184. "Numismatica și istoriografia noastră modernă", comunic. la Soc. Num. Rom., la 10 dec. 1922, ibidem, 7-8 (31-32), 1922, p. 64.

185. "Un mare reformator: Dr. C. Angelescu", "Rev. Soc. Tin. Rom.", III, 5-6, 1922, p. 242-243.

186. "Două științe surori: numismatica și sigilografia", "Bul. Soc. Num.", XVII, 41-44, 1922, p. 75-86 și extras.

187. "Tezaure monetare. Două tezaure interesante: Unul descoperit în anul 1918 în Bulgaria, la Cacița (jud. Șumla) și descris de Mușmoff, iar al doilea descoperit în anul 1913 la Calianandra din Peninsula Calcidică și descris de Ernest Babelon în <<Revue numismatique>> din anul 1922", ibidem, p. 106-107.

188. "Dimitrie Onciul", "An Inst. Ist. Naț.", II, 1923, p. 507-512.

189. "Obiecte de schimb anterioare invenției monetei", "Bul. Soc. Num.", XVIII, 45-48, 1923, p. 28-32.

190. "Tradițiile privitoare la invențiunea monetei", ibidem, 53-54.

191. "Documente (numismatice): 1) dintre anii 1456-1818", ibidem, p. 58-59; dintre anii 1456-1832", ibidem, p. 94-96, (în colab.).

192. "Cu privire la banii lui Cuza-Vodă", ibidem, p. 98-100.

193. "Monetele lui Radu I Basarab", "Bul. Com. Mon. Ist.", 1923, p. 122-133 și extras.

194. "O operă numismatică monumentală (Corpus nummorum Italicorum)", "Cr. Num.", IV, 2 (38), 1923, p. 9-10.

195. "Colecțiile de monete ale școalelor secundare", ibidem, p. 18-19.

196. "Dr. C. Angelescu", ibidem, IV, 1 (37), 1923, p. 1.

197. "Noi academicieni (G. Murnu și G. Balș)", ibidem, 2 (38), 1923, p. 16.

198. "Biblioteca N. Iorga", ibidem.

199. "G. Seure: Descoperiri de monete antice pe teritoriul bulgăresc, în "Revue Numismatique pe anul 1923", ibidem, p. 17, recenzie.

200. "Cyziceni (Kurt Regling în vol. din "Realencyklopädie der Klassischen Alterumswissenschaft)", ibidem, p. 17-18, recenzie.

201. "Originea orfăurăriei cu îngrădituri (Ernest Babelon: Le tombeau de roi Childéric et les origines de l'orfèvrerie cloisonnée", în "Memoriile Societății naționale de antichități din Franța", tom

LXXVI), ibidem, 3-4 (39-40), 1923, p. 30-31.

202. "Colecția de arme din castelul Peleş", ibidem, p. 31-32.

203. "Arhivele Statului", ibidem, p. 21-23.

204. "Bule de aur românești", ibidem, p. 24-26.

205. "Spicuri din cronicarii turci", "Rev. tin. rom.", 6-7, 1923, p. 195-202 și nr. 9-10, 1923, p. 259-276.

206. "Comori arheologice din România. VI. Descoperiri din Bărdut (jud. Odorhei)", "Cr. Num.", IV, 5-6, 1923, p. 37-40.

207. "Bijuteriile de la Curtea de Argeș (G.I. Brătianu, în "Revue archéologique" pe anul 1923), ibidem, p. 40-41.

208. "Solidi svedo-baltici din Suceava" (Axel Wahlstedt, în "Numismatiska Meddelanden", vol. XXIII, 1923), ibidem, p. 42.

209. "O turnătorie de bronz din Oltenia" (C.N. Plopșor, în Oltenia), ibidem, p. 42-43.

210. "Din numismatica Olteniei", "Arh. Olt.", II, 6, 1923, p. 77-90 și extras.

211. "O colecțiune de vechi monumente de cultură românească (colecția G. Olszewski)", "Cr. Num.", 5-6 (41-42), 1923, p. 33-34.

212. "Patriotism luminat (italianul Giovanni Trecani din Milano a dăruit patriei sale renumita Biblie a lui Borso d'Estate)", ibidem, 7-8 (43-44), 1923, p. 58.

213. "O colecție de stampe a Academiei Române", ibidem, p. 59.

214. "Mihail Popescu", ibidem, p. 45.

215. "Ernest Babelon", ibidem, IV, 9-10 (45-46), 1923, p. 61-66.

216. "Comori arheologice din România. VII. Tezaure de obiecte antice de argint (Cerbil, Someșul-Cald, Gura-Văii, Maroda, Oradea, Cioara, Mediaș, Senercuș)", ibidem, p. 66-72.

217. "Muzeele regionale", ibidem, IV, 11-12 (47-48), 1923, p. 73-77.

218. "Medalii și plachete: a) Medalia *Răsplata muncii pentru construcțiuni școlare* (1923); b) Placheta școalei de arhitectură (25 de ani de activitate, 1897-1922); c) Placheta A. Romalo, directorul Societății de asigurare <<Dacia – România>> (30 de ani de activitate)", ibidem, p. 83.

219. "Dimitrie Onciul", ibidem, III, 11-12, 1922, p. 81.

220. "O părere nouă despre unele tezaure arheologice de la noi" (C. Diclescu: Die Gepiden, Leipzig, 1922), ibidem, 7-8 (43-44), p. 57-58, recenzie.

221. "Buletinul Comisiunii monumentelor istorice pe anii 1917-1923", ibidem, p. 59.

222. "Concepția modernă a numismaticii", comunic. la Soc. Num. Rom., la 28 ian. 1923, "Cr. Num.", 9-10 (33-34), 1923, p. 79.

223. "Moneta lui Basarab voievod", ibidem, I, 1, 1920, p. 5, comunic. la Soc. Num. Rom., la 1 febr. 1920.

224. "Dreptul monetar la români", ibidem, 11-12 (35-36), 1923, p. 92, comunic. la Soc. Num. Rom., la 25 martie 1923.

225. "Un tezaur de monete barbare de argint, imitații ale didrahmelor din Larissa, descoperit aproape de Severin", comunic. la Soc. Num. Rom., la 11 nov. 1923, ibidem, IV, 7-8 (43-44), 1923, p. 60.

226. "Cu privire la numismatica levantină", "Bul. Soc. Num.", XVIII, 45-48, 1923, p. 21-25.

227. "Primele peceti cu stemele unite ale Moldovei și Țării Românești", ibidem, p. 60-63.

228. "O stemă interesantă de la C. Mavrocordat", ibidem, p. 92-93.

229. "Cu privire la originea stemei unite", ibidem, p. 93-94.

230. "Ernest Babilon: Les monnaies grecques, Paris, 1921", recenzie, ibidem, p. 32.

231. "I.V. Svoronos: Trésor de la numismatique grecque ancienne. Les monnaies d'Athènes, fasc. I, München, 1923", ibidem, p. 63-64.

232. "Antichități din Balcic", "Bul. Soc. Mon. Ist.", VII, 1924, p. 27-31.

233. "Sur les monnaies byzantines trouvées en Roumanie" în "Académie Roumaine", Bulletin de la section historique, XI, 1924, p. 208-212 și extras.

234. "Monetăria Țării Românești în timpul dinastiei Basarabilor", "An. Inst. Ist. Naț.", III, 1924-1925, p. 107-159 și extras.

235. "Un program de muncă", "Rev. arh.", I, 1, 1924, p. 1-2.

236. "Viața și activitatea defunctului numismat francez Ernest Babilon", comunic. la Soc. Num. Rom., la 27 ian. 1924, "Cr. Num.", 9-10 (45-46), 1924, p. 72.

237. "Medalia Eug. Carada, fost guvernator al Băncii Naționale", ibidem, V, 49-50, 1924, p. 23.

238. "Problema monetară în Țara Românească în anii 1848-1849", "Bul. Soc. Num.", XIX, 49-52, 1924, p. 59-95 (cu

documente).

239. "Monete primitive", ibidem, p. 38-46.

240. "A Dieudonné: Les monnaies françaises, Paris, 1923", ibidem, p. 47, recenzie.

241. "*Numismatic Notes and Monographs*, ale Societății numismatice americane, publicate cu începere de la 1922", ibidem, recenzie.

242. "N.A. Mușmoff: Monetele și pecetile țărilor bulgari, Sofia, 1924", ibidem, recenzie.

243. "Jean Babelon et Pierre d'Espezel: Arethuse", ibidem, p. 48, recenzie.

244. "American Journal of Numismatic", publicat de Societatea numismatică din New York, ibidem, recenzie.

245. "Numismatisches Literaturblatt", ibidem, recenzie.

246. "I.G. Bibicescu", ibidem, "Cr. Num.", V, 49-50, 1924, p. 1-2.

247. "Alexandru G. Cantacuzino", ibidem, 51-52, 1924, p. 25-27.

248. "O medalie interesantă, bătută în anul 1921 pentru a comemora explorările făcute de Fritz Holm în China", ibidem, 53-54, 1924, p. 52-53.

249. "Douăzeci de ani de activitate a Societății Numismatice Române", ibidem, p. 54-59.

250. "Satul Mănăstirea (jud. Ilfov)", "Bul. Com. Mon. Ist.", VI, 55-58, 1925, p. 5-6.

251. "Un muzeu în Vălenii de Munte", ibidem, 59-62, 1925, p. 25-26.

252. "Proiectul unui monument pentru tezaurul de la Pietroasa", ibidem, 63-64, 1925, p. 57-60.

253. "O amintire din războiul ruso-turc de la 1768-1774 (o tabacheră împodobită cu scene, ornamente și inscripții referitoare la acest război și la tratativele de pace de la Focșani de la 1777)", ibidem, 65-66, 1925, p. 61-64.

254. "Bule de aur sigilare de la domnii Țării Românești și Moldovei", I, 2, 1925, p. 249-265 și extras.

255. "Comisiunea consultativă heraldică", ibidem, p. 260-261 și nr. 5, 1928-1929, p. 453-454.

256. "Comori arheologice din România. VIII, Mormântul crăiesc din Concești (jud. Dorohoi)", "Bul. Com. Mon. Ist.", VI, 55-58, 1925, p. 7-13.

257. "Primele monete de argint", "Bul. Soc. Num.", XX, 53-56, 1925, p. 62-64.
258. "Leon Ruzicka: Einstempelungen auf römischen Konsulardenaren und auf barbarischen Silbermünzen, Berlin, 1924", ibidem, p. 28, recenzie.
259. "N. Muşmoff: Monete antice suprabătute" (În "Bul. Inst. Arh. din Sofia, pe anul 1924), ibidem, recenzie.
260. "Revolta monetarilor din timpul împăratului Aurelian", "Cr. num.", VI, 55-58, 1925, p. 13-16.
261. "Monetele gepizilor (Iosif Brunzmid "Monetele regelui gepid Kunimund și Fr. Stelian: Monetăria din Sirmium sub ostrogoți și gepizi)", ibidem, p. 2-3.
262. "N. Iorga: Memoriile Congresului de bizantinologie din București de la 14-20 aprilie 1924" (vol. XI și XII din "Bulletin de la Séction historique de l'Académie Roumaine"), în ibidem, p. 16-21 și nr. 59-62, 1925, p. 43-44, recenzie.
263. "Michel Bouquet și gravurile sale" (G. Oprescu în revista "Cultura" din Cluj, nr. 2, 1924), ibidem, p. 21-22, recenzie.
264. "Covoarele orientale din Biserica Neagră din Brașov" (Ernest Kühlbrant în revista "Cultura" din Cluj, nr. 4, 1924), ibidem, p. 22-23, recenzie.
265. "Ion Ursu", ibidem, 63-64, 1925, p. 49.
266. "Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice", ibidem, 59-60, 1925, p. 44-46, recenzie.
267. "O revoltă din motive monetare în veacul al XIV-lea", ibidem, 63-64, 1925, p. 50-52.
268. "Un autor anonim despre numismatica Daciei", ibidem, 65-66, 1925, p. 64-68.
269. "Expoziția de artă românească din Paris și Geneva", ibidem, 63-64, 1925, p. 60.
270. "D. G. Ionescu", ibidem, VI, 55-58, 1925, p. 1.
271. "Organizarea Arhivelor Statului", "Cr. arh.", II, 3, 1926, p. 417.
272. "Carte de mărturie din 1634 pentru confirmarea proprietăților clucerului Barbu Poenaru", ibidem, p. 378-382.
273. "O monetă inedită din Histria", "Bul. Soc. Num.", XXI, 57-60, 1926, p. 28-29.
274. "De la înființarea Societății Numismatice Române", ibidem, p. 30-31.
275. "Mileniul monetei cehe", ibidem, p. 6.

276. "Conferințele lui M.C. Sutzu în străinătate", ibidem, p. 24.
277. "Bisericile noastre de lemn", "Cr. num.", VII, 71-72, 1927, p. 33-34.
278. "Dezvelirea busturilor lui B.P. Hașdeu și D. Onciul", ibidem, p. 262.
279. "Din istoria arhivelor românești: arhivele județene și școală de arhivari", ibidem, p. 220-222.
280. "Muzeul Arhivelor Statului", ibidem, p. 261-262 și nr. 5, 1926, p. 453.
281. "Progresele arhivisticii", ibidem, 4, 1927, p. 1-8.
282. "Levéltári Közlemények: Periodicul arhivelor statului ungar, publicat de Csanki Dezső, anii I-IV", "Rev. arh.", 4, 1927, p. 241-242, recenzie.
283. "Traian Popa: Documente privitoare la trecutul românilor din vechiul scaun al Mureșului, vol. I", ibidem, p. 243, recenzie.
284. "Teodor Balan: Familia Onciul, Studii și documente, Cernăuți", ibidem, p. 244, recenzie.
285. "Arhiva someșană din Năsăud", ibidem, p. 248, recenzie.
286. "General Radu R. Rosetti: Partea luată de armata română în războiul din 1877", ibidem, p. 257-258, recenzie.
287. "Archivistische Zeitschrift, vol. II și III, München, 1925 și 1926", ibidem, p. 240, recenzie.
288. "Archives et Bibliothèques de Belgique, 1923 și 1926", ibidem, p. 240-241, recenzie.
289. "Studii de sigilografie românească", ibidem, p. 126-149 și extras; a apărut și în "Biblioteca Arhivelor Statului", în 1941.
290. "Părerile lui Pârvan despre monetele antice din Dacia", "Bul. Soc. Num.", XXII, 61-64, 1927, p. 30-44.
291. "Banca Națională și Știința noastră numismatică", "Cr. num.", VII, 67-68, 1927, p. 1-3.
292. "Medalii și plachete: a) Medalia expoziției de industrie casnică din Brusturoasa, jud. Bacău (1926); b) Al 7-lea centenar al morții Sf. Francisc d'Assisi", ibidem, p. 18-19.
293. "Școala superioară de arhivistică și paleografie", "Rev. arh.", 4, 1927, p. 261; nr. 5, 1928-1929, p. 452-453; nr. 6-7, 1936-1937, p. 180.
294. "Noile monede de aur (cu efigia regelui Ferdinand)", "Cr. num.", VII, 69-70, 1927, p. 21-22.
295. "Mai multe tezaure de monete vechi românești găsite în ultimii ani", comunic. la Soc. Num. Rom., la 30 mai 1926, ibidem,

p. 32.

296. "Colecția de monete antice a marelui ban Mihail Ghica", ibidem, VII, 73-76, 1927, p. 51-53.

297. "Dobrotici și Mircea cel Bătrân", în vol. "Dobrogea, cincizeci de ani de viață românească", Buc., 1928, p. 305-314.

298. "Vechile cupe de argint", "Cr. num.", VII, 83-88, 1928, p. 35-39.

299. "Documente de miniaturistică românească", "Rev. arh.", 5, 1928-1929, p. 454.

300. "Arhivele Statului și Regulamentul Organic", ibidem, p. 269-289 și extras.

301. "Societatea istorică-arheologică Bucureștii-Vechi", ibidem, p. 454.

302. "Archivistische Zeitschrift, vol. IV, München, 1928", ibidem, p. 444-445, recenzie.

303. "Archives et Bibliothèques de Belgique tom. III, Bruxelles, 1926", ibidem, p. 441, recenzie.

304. "Levéltári Közlemények: Periodicul arhivelor statului ungar, anul V", ibidem, p. 441-446, recenzie.

305. "Jubileul dobrogean și numismatica (1878-1928)", "Bul. Soc. Num.", XXIII, 65-68, 1928, p. 43-47.

306. "Medalii și plachete: a) Medalia C. Dissescu, profesor universitar și jurist; b) Medalia Teatrului Național din București; c) Medalia Băncii Chrisoveloni; d) Medalia Societății Națiunilor; e) Medalia Crucii Roșii a României", "Cr. num.", VIII, 77-82, 1928, p. 21-22.

307. "Din istoria numismaticii românești", comunic. la Soc. Num. Rom., la 29 ian. 1928, ibidem, p. 23.

308. "Monede dace din Muscel", ibidem, VIII, 83-88, 1928, p. 44-45.

309. "Introducere în numismatica Dobrogei", în vol. "Dobrogea, cincizeci de ani de viață românească", Buc., 1928, p. 145-175.

310. "Medalii și plachete: a) Medalii jubiliare ale Dobrogei; b) Medalia expoziției balneoclimaterice", "Cr. num.", VIII, 83-88, 1928, p. 41-43.

311. "Medalistul C. Kristescu", ibidem, p. 25-26.

312. "Cu privire la plachetele orașului Târgu-Mureș din timpul războiului mondial", ibidem, p. 29-30.

313. "Monetele împăratului Traian referitoare la războaiele cu dacii și la cucerirea Daciei", în "Transilvania, Banatul, Crișana,

Maramureșul 1918-1928", vol. III, Buc., 1929, p. 1483-1502 și extras; republicat, modificat, în "Bul. Soc. Num.", XXIV, 69-72, 1929, p. 11-38 și extras.

314. "Două colecții monetare românești", "Cr. num.", IX, 89-91, 1929, p. 22, comunic. la "Soc. Num. Rom.", la 27 ian. 1929.

315. "Monetele împăratului Traian privitoare la războaiele cu Dacii și la cucerirea Daciei", ibidem, p. 23-24, comunic. la "Soc. Num. Rom.", la 16 mai 1929.

316. "Monetele de aur ale regelui Ferdinand I al României", ibidem, IX, 92-94, 1929, p. 25-27.

317. "Comemorarea înfăptuirii unității naționale: Publicații comemorative, medalii, insigne, decorații, expoziții", ibidem, p. 37.

318. "Arhivele Statului", "Boabe de grâu", I, 10, 1930, p. 592-601.

319. "Din începuturile numismaticii românești", "Bul. Soc., Num.", XXV-XXVI, 73-78, 1930-1931, p. 12-15.

320. "Stema României. Originea și evoluția ei istorică și heraldică", în "Arhivele Statului, Școala superioară de arhivistică și paleografie", Buc., 1931, p. 1-10.

321. "Bucureștii-Vechi, schiță istorică și urbanistică", Buc., Ed. Soc. arheologică "Bucureștii-Vechi", 1932, p. 49 p. H. H. p. M., reproducă în "Boabe de grâu", III, 9, 1932, p. 385-424 și în extras, cu completarea ultimului capitol.

322. "Cabinetul numismatic al Academiei Române", "Boabe de grâu", IV, 12, 1933, p. 705-726 și extras.

323. "Bucureștii și împrejurimile la mijlocul veacului al XVIII-lea", "Bucureștii-Vechi", I-IV, 1930-1934, p. 17-28.

324. "Primul sfat orașenesc al Bucureștilor", ibidem, p. 136-154.

325. "Galeria numismatilor romani. Mihail Ghica", "Cr. num.", X, 97, 1934, p. 44-47.

326. "După patru ani", ibidem, X, 95, 1934, p. 113-114.

327. "Câteva probleme de numismatică românească", comunic. la Soc. Num. Rom., la 15 martie 1931, ibidem, p. 16-14 p. 1201.

328. "Completați la monetele împăratului Traian referitoare la războaiele cu dacii și la cucerirea Daciei", ibidem, 96, 1934, p. 30-31, comunicare la Soc. Num. Rom., la 17 ian. 1932.

329. "Monetele moldovenești din veacul al XVI-lea", ibidem, p. 32, comunic. la Soc. Num. Rom., la 29 mai 1932.

330. "Victor Anastasiu", ibidem, p. 17-18.
331. "O monedă inedită de la Ștefan Răzvan, Domnul Moldovei", ibidem, X, 97, 1934, p. 33-34.
332. "I. Nestor: Der Stand der Vorgeschichtsforschung in Rumänien (Bericht der römisch-german. Kommission, 1933)", ibidem, p. 47, recenzie.
333. "C.S. Nicolaescu-Plopșor: Ein Schatzfund der Gruppe Untersiebenbrunn von Coșoveni" (Extras din "Germania", 1933), ibidem.
334. "C.S. Nicolaescu-Plopșor: Les celts en Oltenia", ibidem, p. 48.
335. "Dinu V. Rosetti: Descoperiri paleolitice în preajma Bucureștilor – Săpăturile de la Vidra" (Nr. 1 din publicațiile "Muzeului municipiului București"), ibidem.
336. "E. Colin: O nouă descoperire în domeniul ceramicii pictate" (În rev. "Milcovia", Focșani, 1933), ibidem.
337. "D. Berciu: Un vas din epoca de bronz" (Publicațiile Inst. de arheologie olteană, 1934), ibidem.
338. "Cărțile fundamentale despre monetele imperiale romane", ibidem, X, 98-99, 1934, p. 53-56.
339. "Medalia I.G. Duca", ibidem, p. 60.
340. "Podoabe monetare", ibidem, X, 100, 1934, p. 73-80.
341. "Heraldica monetară românească", comunic. la Soc. Num. Rom., la 7 febr. 1930, ibidem, X, 95, 1934, p. 15.
342. "Colecția N. Docan", ibidem, XI, 101, 1935, p. 97-101.
343. "Determinarea și clasarea monetelor romane imperiale", ibidem, p. 103-107.
344. "O colecție particulară de monete vechi (Colecția Iosefina Stoicescu, n. San Marin)", ibidem, p. 108.
345. "Medalii și plachete: a) Medalia N.P. Ștefănescu; b) Medalia expoziției-târg a industriei românești; c) Placheta expoziției-târg", ibidem, p. 102.
346. "Un numismat bucovinean puțin cunoscut: Alexandru de Petrawicz", ibidem, XI, 1-2, 1935, p. 126-127.
347. "Ion Bianu", ibidem, p. 117-119.
348. "Monetăria națională", ibidem, XI, 103-104, 1935, p. 158-159.
349. "Colecția medalistică Șt. Capșa", ibidem, p. 139-141.
350. "Dimitrie Onciul", în "Lui Dimitrie Marmeliuc – 20 octombrie 1936", Cernăuți, 1936, p. 49-54.

351. "Problema arhivelor românești", "Rev. arh.", vol. III/1, nr. 6-7, 1936-1937, p. 1-46 și extras.
352. "Galeria numismaților români: Nicolae Mavrus (1781-1868)", ibidem, XII, 105, 1936, p. 178-181.
353. "Câteva probleme de numismatică antică", ibidem, p. 184, comunic. la Soc. Num. Rom., la 1 dec. 1933.
354. "Un nou tratat de numismatică franceză", ibidem, XII, 106-107, 1936, p. 185-189.
355. "Colecțiile numismatice și arheologice ale lui Mavrus și soarta lor", ibidem, p. 193-204.
356. "Acțiunea numismatică internațională", ibidem, XII, 108, 1936, p. 217-218.
357. "Monetele barbare din Panonia", ibidem, p. 238 și în "Universul", 28 ianuarie 1934, comunic. la Soc. Num. Rom., la 28 ian. 1934.
358. "Câteva descoperiri monetare recente", "Universul", nr. 323, 25 noiembrie 1937, și "Cr. num.", XI, 119-120, 40, p. 291.
359. "Prima carte tipărită în România", "Bul Impr. Stat.", dec. 1937, p. 21-25.
360. "Monetele arhaice grecești", "Cronica numismatică", XV, 119-120, 1940, p. 289 și în "Curentul", nr. 3307, 16 apr. 1937.
361. "Arhivele României", în "Enciclopedia României", vol. I, Buc., 1938, p. 320-324.
362. "Decorațiile României", ibidem, p. 85-98, (în colab.).
363. "Sigiliul statului", ibidem, p. 59-71.
364. "Stema României", ibidem.
365. "Însemnele regalității române", ibidem, p. 83-84.
366. "Monetele dacilor. Apel pentru colecționarea și studierea lor în vederea publicării unui corpus al monumentelor dace", "Cr. num.", XII, 109, 1938, p. 30-31.
367. "Enache Ionescu", ibidem, p. 1-2.
368. "Un institut românesc de numismatică", ibidem, XII, 110-111, 1938, p. 60.
369. "Galeria numismaților români: Damaschin Bojincă (1802-1869)", ibidem, p. 61-63.
370. "Monetele României", "Enciclopedia României", vol. I, Buc., 1938, p. 98-125.
371. "Paul Strack: Untersuchungen zur römischen Reichsprägung des zweiten Jahrhunderts, partea a III-a, Stuttgart, 1937", "Cr. num.", XIII, 110-111, 1938, p. 64, recenzie.

372. "O activitate medalistică prodigioasă" (sculptorul Emil Becker), ibidem, XIII, 112, 1938, p. 65-68.
373. "Sarmisegetuza: II, Colonia romană", "Univ.", 327, 28 nov. 1939, p. 1-2.
374. "Două ponduri inedite din Callatis din epoca romană imperială", ibidem, dec. 1938 și în "Cr. num.", XV, 119-120, 1940, p. 292.
375. "Portretele monetare ale regelui Carol I", în "Artă și tehnică grafică", "Bul. Impr. Stat", caietul 9, 1929, p. 40-46.
376. "Trofeul lui Traian și Muzeul Militar Național", "România", II, 306, 6 aprilie 1939, p. 2.
377. "Pentru cunoașterea trecutului: Muzeul și arhiva", "Univ.", 152, 6 iunie 1939; p. 1-2.
378. "Reprezentarea simbolică a victoriilor militare pe monetele antice", "Bul. Muz. Milit.", III, 5-6, 1929-1940, p. 56-60; IV, 7-8, 1940-1941, p. 60-64.
379. "Antichități scitice din România", "Univ.", 159, 13 iunie 1939, p. 1-2.
380. "Depozitul de obiecte de artă scitică din regiunea Craiovei", ibidem, 166, 20 iunie 1939, p. 1-2.
381. "Primele monete care au circulat la noi", ibidem, 173, 27 iunie 1939, p. 1-2.
382. "Noile monete de aur emise la noi", ibidem, 29 iunie 1939, comunicare la Soc. Num. Rom., la 25 iunie 1939.
383. "Monetele dacilor", ibidem, 180, 4 iulie 1939, p. 1-2.
384. "Specimene de monete dace", ibidem, 187, 11 iulie 1939, p. 1-2.
385. "Alte specimene de monete dace", ibidem, 194, 18 iulie 1939, p. 1-2.
386. "Cum circulau monetele dace", ibidem, 201, 25 iulie 1939, p. 1-2.
387. "Coiful de aur din Coțofănești - Prahova", ibidem, 208, 1 aug. 1939, p. 1-2.
388. "Orașul antic Histria: I. Așezare și inscripții", ibidem, 215, 8 aug. 1939, p. 1-2.
389. "Orașul antic Histria: II Ceramica", ibidem, 222, 13 aug. 1939, p. 1-2.
390. "Orașul antic Histria: III. Monetăria", ibidem, 229, 22 aug. 1939, p. 1-2.
391. "Antichități din Tomis: I. Monumente arhitectonice și

sculpturale”, ibidem, 236, 29 aug. 1939, p. 1-2.

392. “Antichități din Tomis: II. Monumente vechi creștine”, ibidem, 257, 19 sept. 1939, p. 1.

393. “Antichități din Tomis. III. Monete și ponduri”, ibidem, 264, 26 sept. 1939, p. 7.

394. “Callatia antică: I. Așezare și monumente”, ibidem, 271, 3 oct. 1939, p. 1-2.

395. “Callatia antică: II. Monetăria”, ibidem, 278, 10 oct. 1939, p. 2.

396. “Antichități din Tyras”, ibidem, 292, 24 oct. 1939, p. 1-2.

397. “Bule de plumb sigilare”, ibidem, 306, 7 nov. 1939, p. 1-2.

398. “Cetatea Aegyssus”, ibidem, 313, 14 nov. 1939, p. 1-2.

399. “Sarmisegetuza: I. Reședința regilor daci”, ibidem, 320, 21 nov. 1939, p. 1-2.

400. “Începuturile comerțului roman în Dacia”, ibidem, 354 bis, 28 dec. 1939.

401. “Sarmisegetuza: III. Dezgroparea orașului antic”, ibidem, 334, 5 dec. 1939, p. 1-2.

402. “Cultul lui Mithra în Dacia”, ibidem, 341, 12 dec. 1939, p. 1-2.

403. “Primele monete romane în Dacia”, ibidem, 338, 19 dec. 1939, p. 1-2.

404. “Staterii de aur din orașele noastre pontice”, “Cr. num.”, XIV, 113-114, 1939, p. 142-143.

405. “Gheorghe Volenti”, ibidem, p. 109-110.

406. “Dr. G. Severeanu”, ibidem, XIV, 115-116, p. 145-146.

407. “Ioan C. Panaitescu”, ibidem, p. 146.

408. “Prof. Nicolae Drăgan”, ibidem, p. 147.

409. “Callatia antică: Pondurile”, “Universul”, 285, 17 oct. 1939, p. 1-2.

410. “Stemele primelor monete românești”, “An. Acad. Rom.”, XXI, 1939, p. 77-78 și extras.

411. “Mihail Kogălniceanu și heraldica națională”, “Arh. Rom.”, t. III, 1939, p. 49-58 și t. IV, 1940, p. 350 și extras.

412. “Medalia Dr. Al. Slătineanu”, “Cr. num.”, XIV, 113-114, 1939, p. 110.

413. “Probleme de nimismatică românească: 1) Sistemul monetar din Țara Românească și Moldova la înființarea monetăriei naționale; 2) Monete mărunte din veacul al XIV-lea”, “An Acad. Rom.”, t.

XXII, 1940, p. 237-246 și extras.

414. "Renașterea monetei românești", "Arh. rom.", t. IV, 1940, p. 37-71 și extras.

415. "Proiecte de legi monetare din domnia lui Cuza-Vodă", ibidem, V, 1940, p. 71-102 și extras.

416. "Medalia Dr. Rainer", "Cr. num.", XV, 119-120, 1940, p. 287.

417. "Ion Ghica și stema Principatelor Unite", "Arh. rom.", V, 1940, p. 339-342.

418. "Noi studii de sigilografie românească: a) Sigiliul lui Mihai Viteazul, ca domn al Țării Românești, Ardealului și Moldovei; b) Primele sigilii cu stema unită a Moldovei și Țării Românești", "Rev. arh.", IV, 1, 1940-1941, p. 100-109 și extras.

419. "Originea cuvântului <<ban>>", "Cr. num.", I, 1, 1940, p. 6.

420. "Monete greco-romane curioase găsite în Dacia", "Univ.", 2, 3 ian, 1940, p. 1-2.

421. "Hotarul roman de la Dunăre", ibidem, 7, 9 ian. 1940, p. 1-2.

422. "O viață nouă la hotarul Dunării dacice", ibidem, 14, 16 ianuarie 1940, p. 1-2.

423. "Romanii la Porțile de Fier", ibidem, 21, 23 ian. 1940, p. 1-2.

424. "Columna lui Traian: importanța ei, pentru istoria noastră", ibidem, 28, 30 ian. 1940.

425. "Columna lui Traian: II. Cum luptau dacii?", ibidem, 55, 6 febr. 1940, p. 1-2.

426. "Columna lui Traian: III. Dacii aliați", ibidem, 42, 13 febr. 1940, p. 1-2.

427. "Columna lui Traian: IV. Traian și Decebal", ibidem, 49, 20 febr. 1940, p. 1-2.

428. "Monetele lui Traian privitoare la războaiele cu dacii: a) Monetele emise de împărat", ibidem, 56, 27 febr. 1940.

429. "Monetele lui Traian privitoare la războaiele cu dacii: b) Monetele emise de Senat", ibidem, 63, 5 martie 1940, p. 1-2.

430. "Pacea romană și provincia Dacia", ibidem, 70, 12 martie 1940, p. 1-2.

431. "Monumente romane din România: I. Trofeul lui Traian", ibidem, 77, 19 martie 1940, p. 1-2.

432. "Monumentele romane din România: II. Reliefurile

Trofeului lui Traian", ibidem, 84, 26 martie 1940, p. 1-2.

433. "Idem: III. Romanitatea Dobrogei", ibidem, 91, 2 apr. 1940, p. 1-2.

434. "Idem: IV. Podul lui Traian", ibidem, 98, 9 apr. 1940, p. 1-2.

435. "Idem: V. Podul lui Constantin cel Mare", ibidem, 105, 16 apr. 1940.

436. "Idem: VI. Temple și altare", ibidem, 112, 23 apr. 1940, p. 1-2.

437. "Idem: VII. Monumente funerare", ibidem, 123, 7 mai 1940.

438. "Idem: VIII. Diplome militare", ibidem, 130, 14 mai 1940.

439. "Idem: IX. Table cerate", ibidem, 137, 21 mai 1940.

440. "Idem: X. Stâlpi militari", ibidem, 144, 28 mai 1940.

441. "Comori în străinătate: I. Medalioanele din Șimleu", ibidem, 151, 4 iunie 1940, p. 1-2.

442. "Comori în străinătate: II. Bijuteriile din Șimleu", ibidem, 158, 11 iunie 1940, p. 1-2.

443. "Comori în străinătate: III. Vasele din Concești", ibidem, 165, 18 iunie 1940, p. 1-2.

444. "Comori în străinătate: IV. Barele monetare din Crasna", ibidem, 172, 25 iunie 1940, p. 1-2.

445. "Comori din străinătate: V și VI. Tezaurul de la Pietroasa", ibidem, 179, 2 iulie 1940, p. 1-2 și nr. 186, 9 iulie 1940, p. 1-2.

446. "Comori în străinătate: VII, VIII și IX. Tezaurul din Sânmiclăușul-Mare", ibidem, 193, 16 iulie 1940; nr. 200, 23 iulie 1940; nr. 207, 30 iulie 1940, p. 1-2.

447. "O comoară salvată: Tezaurul din Apahida", ibidem, 214, 6 aug. 1940, p. 1-2.

448. "Arheologia și numismatica în serviciul continuității dacoromânilor", ibidem, 221, 13 august 1940.

449. "Monetele provinciei Dacia", ibidem, 228, 20 aug. 1940.

450. "Creștinismul și moneta", ibidem, 235, 27 aug. 1940, p. 1-2.

451. "Doliul științei naționale", ibidem, 24, 23 sept. 1940, p. 1-2.

452. "Din Transilvania pierdută", ibidem, 249, 10 sept. 1940, p. 1-2.

453. "Monete comemorative pentru Constantinopol și Roma", ibidem, 256, 17 sept. 1940, p. 1-2.

454. "Iarăși trofeul lui Traian", ibidem, 263, 24 sept. 1940, p. 1-2.
455. "Medalion de aur de la Justinian", ibidem, 270, 1 oct. 1940, p. 1-2.
456. "Muzeul municipiului București", ibidem, 277, 8 oct. 1940, p. 2.
457. "Colecții particulare de antichități", ibidem, 284, 15 oct. 1940, p. 1-2.
458. "Monete bizantine", ibidem, 291, 22 oct. 1940, p. 1-2.
459. "Monete barbare medievale", ibidem, 298, 29 oct. 1940, p. 1-2.
460. "Vechi sculpturi în fildeș", ibidem, 305, 5 nov. 1940, p. 1-2.
461. "Împăratul Aurelian și monetarii", ibidem, 319, 19 nov. 1940, p. 1-2.
462. "Sigillii antice", ibidem, 326, 26 nov. 1940, p. 1-2.
463. "Monete romane târzii", ibidem, 333, 3 dec. 1940, p. 1-2.
464. "Aspecte din criza monetară romană" ibidem, 340, 10 dec. 1940, p. 1-2.
465. "Monumente medievale românești: Vechea stemă a Țării Românești", ibidem, 347, 17 dec. 1940, p. 1-2.
466. "Stema veche a Moldovei", ibidem, 354, 24 dec. 1940.
467. "Stemele medievale românești: Stemele voievozilor Transilvaniei", ibidem, 358, 31 dec. 1940.
468. "Monete dace cu chipul lui Ianus", "Cr. num.", XV, 119-120, 1940, p. 241-249 și extras.
469. "Încercările lui Cuza-Vodă de a institui decorații naționale", ibidem, XV, 117-118, 1940, p. 193-197.
470. "Activitatea medalistică a monetăriei naționale. 1935-1940", ibidem, XV, 119-120, 1940, p. 297.
471. "Un mic tezaur de monete barbare antice descoperit în 1914 la Voloșcani, jud. Putna", ibidem, p. 287 și în "Univ.", 20 oct. 1934, comunic. la Soc. Num. Rom., la 18 nov. 1934.
472. a) Podoabe monetare: o piesă heraldică împodobită cu monete germane din anii 1848-1890; b) un relief antic de marmură (cavalerul trac) găsit la Constanța", "Cr. num.", XV, 119-120, 1940, p. 287 și în "Univ.", 21, 22 ian. 1935, comunic. la Soc. Num. Rom., la 20 ian. 1935.
473. "Circulația monetară în Țările Românești în secolul al XVIII-lea", "Cronica Num.", XV, 119-120, 1940, p. 289, comunic. la

Soc. Num. Rom., la 19 ian. 1936.

474. "Monetăriile vechi din România", ibidem, p. 290, la Soc. Num. Rom., la 17 mai 1936.

475. "Tezaurile monetare, importanța și clasificarea lor", ibidem, comunic. la Soc. Num. Rom., la 17 ian. 1937.

476. "Datarea monetelor antice și medievale", "Cr. num.", XV, 119-120, 1920, p. 292, comunic. la Soc. Num. Rom., la 27 mai 1938.

477. "Monetele divizionare ale Domnilor munteni din secolul al XV-lea", ibidem, p. 293, comunic. la Soc. Num. Rom., la 29 ian. 1939.

478. "Câteva probleme de numismatică românească", ibidem, p. 293-294, comunic. la Soc. Num. Rom., la 23 apr. 1939.

479. "Monete barbare cu tipul lui Ianus, găsite în Dacia", ibidem, p. 295 și în "Univ.", 29, 31 ian. 1940, comunic. la Soc. Num. Rom., la 28 ian. 1940.

480. "Primele monete de aur ale principelui Carol I al României", ibidem, p. 296 și "Univ.", 2 apr. 1940, comunic. la Soc. Num. Rom., la 31 martie 1940.

481. "P. Septimiu Geta și orașele noastre pontice", ibidem, p. 296, și în "Univ.", 173, 26 iunie 1940, comunic. la Soc. Num. Rom., la 23 iunie 1940.

482. "Michel C. Soutzo: Sa vie et son oeuvre. Note biographique", "Balcanica", IV, 1941, p. 479-502 și extras.

483. "Câteva reminiscențe din timpul propagandei pentru Unirea Principatelor Române", "Arh. rom.", VII, 1941, p. 123-132 și extras.

484. "Relicvii de la Cuza-Vodă", ibidem, p. 353-356.

485. "Din istoria Școlii de arhivistică", în "Hrisovul", I, 1941, p. 11-45 și extras.

486. "Primele monete muntene", "Univ.", 6, 8 ian. 1941, p. 1-2.

487. "Primele monete moldovene", ibidem, 12, 14 ian. 1941, p. 1-2.

488. "Monumentele medievale românești: I, Necropola domnească din Curtea de Argeș", ibidem, 19, 21 ian. 1941, p. 1-2.

489. "Idem: II. Bijuteriile din necropola de la Curtea de Argeș", ibidem, 24, 28 ian. 1941, p. 1-2.

490. "Stema României", "Boabe de grâu", II, 1941, nr. 2, p. 65-85 și extras.

491. "Monetele lui Radu I Basarab", ibidem, 31, 4 febr. 1941, p. 1-2.
492. "Monumente medievale românești: III. Vechi pietre de mormânt", ibidem, 38, 11 febr. 1941, p. 1-2.
493. "Vechi sigilii domnești de la primii domni ai Moldovei", ibidem, 45, 18 febr. 1941, p. 1-2.
494. "De la Mircea cel Bătrân", ibidem, 52, 25 febr. 1941, p. 2.
495. "Cu tipuri iconografice", ibidem, 60, 5 martie 1941, p. 2.
496. "Monete și sigilii românești: I. Monetele lui Mircea cel Bătrân", ibidem, 66, 11 martie 1941, p. 2.
497. "Ibidem: II. Monete de la Alexandru cel Bun", ibidem, 73, 18 martie 1941, p. 2.
498. "Idem: III. Monete de la Iancu-Vodă de Hunedoara", ibidem, 80, 25 martie 1941, p. 2.
499. "Idem: IV. Monete de la domnii contemporani cu Iancu-Vodă", ibidem, 87, 1 apr. 1941, p. 2.
500. "Idem: V. Monete de la Ștefan cel Mare", ibidem, 94, 8 apr. 1941, p. 2.
501. "Bule de aur românești", ibidem, 101, 15 apr. 1941, p. 2.
502. "Sigile de aur de la Vasile Lupu, domnul Moldovei", ibidem, 106 bis, 23 apr. 1941, p. 2.
503. "Steme vechi românești: Basarabi și Mușatini", ibidem, 112, 29 apr. 1941, p. 2.
504. "Despot-Vodă și Mihail Radu", ibidem, 119, 6 mai 1941, p. 2.
505. "Șerban Cantacuzino", ibidem, 126, 13 mai 1941, p. 2.
506. "Brâncoveanu și Cantemir", ibidem, 133, 20 mai 1941, p. 2.
507. "Ioan Sandu Sturza și Mihail Gr. Sturza", ibidem, 140, 27 mai 1941, p. 2.
508. "Alexandru Ghica, Gheorghe Bibescu, Barbu Știrbei", ibidem, 147, 3 iunie 1941, p. 2.
509. "Stemele unite ale Țărilor Românești și Moldovei", ibidem, 154, 11 iunie 1941, p. 2.
510. "Stemele unite ale Moldovei, Țării Românești și Transilvaniei", ibidem, 160, 17 iunie 1941, p. 2.
511. "Victorii militare comemorate prin monete: a) Antichitatea romană", ibidem, 174, 1 iulie 1941, p. 2.
512. "Primul sfat orașenesc al Bucureștilor", "Gaz. Munic.", 478, 6 iulie 1941.

513. "Victorii militare comemorate prin monete: b) regii macedoneni", "Univ.", 181, 8 iulie 1941, p. 2.
514. "Bucureștii de altă dată: Așezări istorice în împrejurimile orașului, Palatul Mogoșoaia", "Gaz. Munic.", 479, 13 iulie 1941.
515. "Victorii militare comemorate prin monete: c) "Romanii", "Univ.", 188, 15 iulie 1941, p. 2.
516. "Curtea domnească din București", "Gaz. Munic.", 480, 20 iulie 1941, nr. 481, 27 iulie 1941.
517. "Talerul marelui vornic Nicoară", "Univ.", 209, 5 aug. 1941, p. 2.
518. "În preajma Olbiei", ibidem, 216, 12 aug. 1941, p. 2.
519. "Enigmaticul Bosfor Cimerian", ibidem, 223, 19 aug. 1941, p. 2.
520. "Cupe de argint românești (Cupa jupânului Tăutu din anul 1600)", ibidem, 230, 26 aug. 1941, p. 2.
521. "Primele monete cu legende românești", ibidem, 257, 2 sept. 1941.
522. "Podoabe monetare: a) Monete transformate în bijuterii", ibidem, 244, 9 sept. 1941.
523. "Podoabe monetare: b) Obiecte împodobite cu monete", ibidem, 251, 16 sept. 1941, p. 2 și nr. 258, 23 sept. 1941, p. 2.
524. "Crize monetare: a) Monete de necesitate din România", ibidem, 265, 30 sept. 1941, p. 2.
525. "Crize monetare: b) Monete obsedionale și de campanie", ibidem, 272, 7 oct. 1941, p. 2.
526. "Un erou uitat: Radu VI, Domnul Țării Românești (Radu de la Afumați)", ibidem, 286, 21 oct. 1941.
527. "Târgul și ulițele breslașilor", ibidem, 494, 26 oct. 1941.
528. "Steaguri vechi românești", ibidem, 293, 28 oct. 1941, p. 2.
529. "Monete moldo-polone", ibidem, 328, 2 dec. 1941, p. 2.
530. "Bănăria lui Dabija-Vodă: a) Primii ani de activitate", ibidem, 335, 9 dec. 1941, p. 1.
531. "Bănăria lui Dabija-Vodă: b) Produsele ei monetare", ibidem, 342, 16 dec. 1941, p. 2.
532. "Steaguri și steme" Ibidem, 300, 4 nov. 1941, p. 2.
533. "Câteva reminiscențe din timpul propagandei pentru Unirea Principatelor Române", "Arh. rom.", VII, 1941, Buc., 1942 și extras.
534. "Un portret medalistic al Doamnei Elena", ibidem, VIII,

1942, p. 191-195 și extras.

535. "Cercetări sigilografice: Licitatie de sigilii domnești", "Rev. arh.", V, 1, 1942-1945, p. 209-212.

536. "Inele sigilare domnești de aur", ibidem, p. 212-219 și extras.

537. "Monetele lui Vladislav I Basarab, Considerațiuni istorice și heraldice", "Bul. Soc. Num.", XXIX-XXXVI, 81-90, 1933-1942, p. 133-139.

538. "Monete comemorative de 500 lei", "Cr. num.", XVI, 121-122, 1942, p. 31.

539. "Noile monete de argint de 200 de lei (puse în circulație în iunie 1942, în urma retragerii celor de 250 lei, emise în 1941)", ibidem, p. 32.

540. "Monete de piatră (la locuitorii insulei Yap din grupul Carolinei)", ibidem.

541. "Un cabinet numismatic al Olteniei", ibidem, p. 6-9.

542. "Încercările lui Cuza-Vodă de a institui decorații naționale", ibidem, p. 28, comunic. la Soc. Num. Rom., la 28 mai 1940.

543. "Leul românesc și peripețiile lui în cursul veacurilor", ibidem, p. 29, comunic. la Soc. Num. Rom., la 16 martie 1941.

544. "Inginerul Constantin Orghidan", ibidem, p. 1-2.

545. "Tetradrahmele de argint de tipul lui Alexandru cel Mare și al lui Lysimah, bătute în orașul Callatis", ibidem, p. 29, comunic. la Soc. Num. Rom., la 7 dec. 1941.

546. "Cu privire la activitatea monetară a lui Filip al II-lea, regele Macedoniei", ibidem, XVI, 123-124, 1942, p. 46-58 și extras.

547. "Tezaurele monetare ca izvoare istorice", ibidem, p. 68-75 și extras.

548. "Noutăți medalistice: - Medalia lui Titu Maiorescu, Medalia primului aluminiu produs în România (1942)", ibidem, p. 76-77.

549. "Henri Stahl", ibidem, p. 33-34.

550. "Monete arhaice din Olbia", ibidem, p. 77, comunic. la Soc. Num. Rom., la 8 febr. 1942.

551. "Monetele din orașul antic Panticapeum Kerci)", ibidem, p. 79, comunic. la Soc. Num. Rom., la 11 oct. 1942.

552. "George Olszewski", ibidem, XVII, 127-128, 1943, p. 176-177.

553. "Inele sigilare boierești din colecția prof. Mihail Seulescu", "Bul. Soc. Num.", XXIX-XXXVI, 81-90, 1933-1942, p. 180-184, comunic. la Congr. de Numism. și Arh., 1933.

554. "Medalia centenarului învățământului medical", "Cr. num.", XVII, 127-128, 1943, p. 196.
555. "Măsuri și greutăți de altă dată", "Enciclopedia României", vol. IV, Buc., 1943, p. 499-505.
556. "4 octombrie 1943", 5-7, 1953.
557. "Cameea Orghidan și reprezentarea apoteozei imperiale romane", "Bul. Soc. Num.", XXXVII, 91, 1943, p. 11-38 (glictică) și extras.
558. "Monetele arhaice din Olbia", "Cr. num.", XVII, 125-126, 1943, p. 95-111 și extras.
559. "Legendele monetelor lui Petru Mușat", ibidem, p. 124-125.
560. "Monetele antice găsite la București", ibidem, p. 127, comunic. la Soc. Num. Rom., la 4 apr. 1943.
561. "Tetradrahmele orașului Thasos și ale regiunii Macedonia Prima", ibidem, XVII, 127-128, 1945, p. 149-165 și extras.
562. "Placheta renașterii artileriei românești", ibidem, p. 196.
563. "M.C. Sutzu, La împlinirea unui deceniu de la moartea lui", ibidem, p. 129-132.
564. "Legendele lui Petru Mușat", ibidem, p. 197, comunic. la Soc. Num. Rom., la 13 iunie 1943.
565. "Despre ultima lucrare științifică a lui M.C. Sutzu", ibidem, comunic. la Soc. Num. Rom., la 27 iunie 1943.
566. "Un depozit de monete de la Mircea cel Bătrân găsit în 1938 la Constanța", ibidem, p. 198, comunic. la Soc. Num. Rom., la 31 oct. 1943.
567. "Un tezaur de monete dace găsit în 1939 la Mănăstirea (jud. Ilfov)", ibidem, p. 199, comunic. la Soc. Num. Rom., la 28 nov. 1943.
568. "Tetradahmele din Thasos și ale Macedoniei Prime și circulația lor în Dacia", ibidem, XVIII, 128, 1943 în "Curentul", 5470; 11 mai 1943, comunic. la Soc. Num. Rom., la 9 mai 1943, în "Balcania", VII, 1, 1944, p. 3-22 și extras.
569. "Sigiliile lui Mircea cel Bătrân", "Rev. arh.", VI, 2, 1944-1945, p. 256-286 și extras.
570. "N. Iorga: Două publicațiuni monumentale, a) L'art populaire en Roumanie, b) La Roumaine pittoresque", "Cr. num.", V, 51-52, 1944, p. 31-32, recenzie.
571. "Marin Simionescu-Râmnicănu: Istoria artelor", ibidem, p. 32, recenzie.

572. "Medalia secularizării averilor mănăstirești", ibidem, XVIII, 130, p. 254.
573. "A.H. Papazian", ibidem, p. 256.
574. "O nouă eră", ibidem, XVIII, 131-132, 1944, p. 259-262.
575. "Noi monete de 500 lei și bilete de bancă de 5000 lei", ibidem, p. 293.
576. "În amintirea lui Const. Orghidan", ibidem, p. 257-258.
577. "Bombardamentele aeriene și numismatica", ibidem, p. 293-294.
578. "Medalia împrumutului refacerii naționale", ibidem, p. 294.
579. "George Sion", ibidem, p. 290-291.
580. "Nicolae Butculescu", ibidem, p. 291.
581. "Inginerul Constantin Orghidan", ibidem, p. 291-292.
582. "Profesorul Ion Andrieșescu", ibidem, p. 292-293.
583. "Vechile monetării din România. Istoric – Organizare – Activitate monetară", în "Monetăria Națională. Zece ani de activitate, 1935-1945", Buc., 1945, p. 25-30.
584. "Alexandru G. Golescu și acțiunea pentru restabilirea monetei naționale", "Arh. rom.", X, 1945-1946, p. 101-120 și extras.
585. "Realipirea Ardealului de nord și importanța ei pentru numismatică și arheologie", "Cr. num.", XIX, 133-134, 1945, p. 1-2.
586. "O monetă curioasă: Constanda (sau potronicul)", ibidem, p. 8-14.
587. "Cu privire la numismatica orașelor noastre pontice", ibidem, p. 16-20.
588. "Medalia Stella Maris", ibidem, p. 22.
589. "Mihail Oromolu", ibidem, p. 22-23.
590. "O monetă enigmatică: Constanda sau potronicul, care a circulat la noi în secolele XVI-XVIII", ibidem, p. 31, comunic. la Soc. Num. Rom., la 25 martie 1945.
591. "Medalia comemorativă a realipirii Ardealului de nord", ibidem, XIX, 135-136, 1945, p. 63-64.
592. "Primii ani de activitate a Monetăriei Naționale. 1935-1945", ibidem, p. 62-63.
593. "Cheltuieli pentru o hotărnicie în anul 1709", ibidem, p. 64.
594. "Bani vechi (Când se cerea ca plata să fie făcută în bani vechi?)", ibidem.
595. "Raymond Netzhammer", ibidem, p. 33.

596. "Mai multe monete moldovenești incerte de la unul sau mai mulți domni cu numele Petru", ibidem, p. 59, comunic. la Soc. Num. Rom., la 8 iulie 1945.

597. "George Seulescu și activitatea sa numismatică și arheologică", ibidem, p. 60, comunic. la Soc. Num. Rom., la 22 iulie 1945.

598. "Unele secrete ale monetăriei romane imperiale", ibidem, comunic. la Soc. Num. Rom., la 21 oct. 1945.

599. "Informații noi despre mormântul crăiesc din Concești – Dorohoi", ibidem, p. 61, comunic. la Soc. Num. Rom., la 18 nov. 1945.

600. "Cabinetul numismatic. Un nou tezaur de monete antice", "Buletin lunar", Academia Română, II, 1-2, 1947, p. 8-9.

601. "Referat asupra organizării Cabinetului numismatic al Academiei Române", în "Bul. Lunar al Bibl. Acad. Rom.", II, 4-5, 1947, p. 17-19.

602. "Cabinetul numismatic: Colecția de medalii moderne românești", ibidem, II, 1-2, 1947, p. 9-10.

603. "Statistica tezaurelor monetare intrate din anul 1920 până la 31 dec. 1946", ibidem, II, 3, 1947, p. 7-11; nr. 4-5, p. 31-34; nr. 6-12, p. 3-5.

604. "Marii citori ai numismatiei românești", "Bul. Soc. Num.", XXXVIII-XLI, 92-95, 1944-1947, p. 3-6.

605. "Monete dace de tip vrâncean, Tezaurul de la Voloșcani", ibidem, p. 59-61.

606. "O pagină de heraldică românească veche", "Bul. șt.", I, 1948-1949, p. 151-152 și extras.

607. "Problema monetelor dace", "Bul. șt., Acad. Rom.", seria C.I., 1, 1948, p. 19-27.

608. "Monetele dacilor ardeleni", comunic. la Soc. Num. Rom., la 1 febr. 1948.

609. "Cu privire la monetele de restituție", ibidem, la 29 febr. 1948.

610. "Monetele lui Ivanco Dobrotici", "Univ.", 13 febr. 1949, comunic. la Soc. Num. Rom., la 10 apr. 1949.

611. "Informații noi cu privire la originea și caracterul monetelor dace", "Acad. Rom., Bulet. șt.", seria C. II, nr. 2-4, 1950, p. 53-65 și extr.

612. "Despre ponduri", comunic. la Soc. Num. Rom., la 11 iunie 1950.

613. "Câteva tezaure monetare medievale", "Acad. R.P.R., Lucrările Sesiunii generale științifice din 2-12 iulie 1950, Buc., 1950, p. 1553-1562 și extras.

614. "O nouă bulă de aur sigilară din Țara Românească", "Bul. șt.", Acad. R.P.R., III, 1951, p. 13-24 și extras.

615. "Cu privire la bula de aur sigilată a lui Mihnea al II-lea", ibidem, IV, 1-2, 1952, p. 103-104 și extras.

616. "Diferite ponduri antice", comunic. la Soc. Num. Rom., la 9 nov. 1952.

617. "Tezaurul de la Coadă Malului", ibidem, la 1 febr. 1953.

618. "Sigilii aplicate pe obiecte de lux în antichitate", ibidem, la 18 ian. 1953.

619. "Poduri inedite sau puțin cunoscute din Histria. Callatis și Tomis", "Studii și cercetări de numismatică", vol. I, 1957, p. 247-295.

620. "Mărunțișuri sigilografice: a) Sigilări cu inelul domnesc; b) Sigiliul lui Zotu Tzigara; c) Sigilii de doamne; d) Primul sigiliu al orașului Turnu Severin; e) Curiozități sigilografice", ibidem, p. 405-406.

621. "Notițe arheologice și numismatice. Bogăția arheologică a pământului românesc", în "Ziarul științelor și al călătoriilor" XXIV, nr. 24 din 22 aprilie 1914, p. 376.

622. "Sigilografie și heraldică românească", conf. Univ. Pop. N. Iorga, 1930 ("N. Popa", XXV, 156, 16 iulie 1930, p. 2).

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

***: "Anuarul <<Liceului clasic>> din Tulcea, 1900-1901", 1901, p. 4; Kovacevici, Ljubomir: "Despre legenda celor mai vechi monede din Muntenia. Prinos numismaticii românești", în rev. "Starinara", 1907, p. 48-60 și extras, 1907 (în limbile română și sârbă); ***: "Revista generală a învățământului", V, 5, 1 dec. 1909; Docan, N.: "Studii privitoare la numismatica Țării Românești", extras din "An. Acad. Rom.", seria a II-a, tom XXXII, Mem. Sect. ist., Buc., 1910, p. 45-58 (503-516); Pârvan, Vasile: "Despre abaterile lui Const. Moisil de la îndatoririle sale de delegat permanent pentru Dobrogea, al Comisiei monumentelor istorice", 1911, în "Vasile Pârvan: Corespondență și acte", Buc., 1973, p. 137-139; ***: "Buletinul Muzeului pedagogic al <<Casei Școalelor>>, an I, vol. I, 1914, p. 3-4, 7; ***: "Bul. Soc. numismatice", XI, 21, 1914, p. 35; Pârvan, Vasile: "Expunere asupra activității lui Const. Moisil,

cu ocazia alegerii ca membru corespondent al Academiei, la Secția istorică, 7 iunie 1919", Arh. Acad., a-3-1919, f. 239 și în "An. Acad. Rom.", Dezbatere, XXXIX, 1916-1919, p. 361-362; ***: "Cronica numismatică", IV, 7-8 (43-44), 1923, p. 60; ***: "Dezvelirea bustului lui B.P. Hașdeu și Dimitrie Onciul", "Rev. arh.", IV, 1927, p. 262; Dimitrescu, I.M.: "Însemnări cu privire la orașul Focșani" Extras din rev. "Natura", 1931, p. 146, 552; Andrieșescu, I.: "Cuvânt înainte", în "Bucureștii – Vechi", I-IV, 1930-1934, p. 4-5; ***: "Cronica numismatică", XI, 102, 1935, p. 132; ***: "Monitorul oficial", partea I, nr. 229, 3 oct. 1938, p. 4705; Velcu, Dr. Anton D.: "Sărbătorirea profesorului Const. Moisil, președintele Societății Numismatice Române, pentru 40 de ani de activitate didactică, 30 de ani de activitate numismatică și 15 ani de activitate arhivistă", "Cronica numismatică și arheologică", 113-114, 1939; ***: "Sărbătorirea profesorului Constantin Moisil", "Bul. Muz. Milit. Naț.", III, 5-6, 1939-1940, p. 164; ***: "Sărbătorirea d-lui profesor Constantin Moisil", "Universul", 309, 10 nov. 1939; ***: "Cronica numismatică", XVI, 121-122, 1942, p. 31; Sacerdoțeanu, A.: "Dare de seamă despre <<Arhivele Statului>>", "Rev. arh.", VI, 2, 1944-1945, p. 295; Lăzăreanu, Acad. Barbu: "Cuvânt de omagiu" rostit la sărbătorirea acad. Const. Moisil, "An. Acad. R.P.R.", vol. VI, 1956, p. 533; Constantinescu-Iași, Acad. Petre: "Cuvânt de omagiu", ibidem, p. 535-536; Mitrea, Bucur: "Cuvânt de omagiu", ibidem, p. 538; ***: "Sărbătorirea acad. Const. Moisil", ibidem, p. 551-552; ***: "Scânteia", 3789, 28 dec. 1956; ***: "Scânteia", 4351, 1958, p. 4; Acad. R.P.R.: "Dicționar enciclopedic român", vol. III, K-P., Buc., Ed. Pol., 1965, p. 397; Țabrea, Ilie: "Constantin Moisil pionier al numismaticeii românești", Buc., Ed. Șt., 1970, p. 156; Pârvan, Vasile: Scrisoare din Roma, 2 martie 1925, în "Coresp. și acte", Buc., 1973, p. 268-269; Giurescu, Constantin C.: "Istoria românilor", I, Buc., Ed. Științifică, 1974, p. 58; Idem: "Istoria românilor", vol. II, Buc., Ed. Științifică și enciclopedică, 1976, p. 36, 91, 259; "De la Societatea de numismatică", "Neamul românesc", XIX, 51, 7 martie 1924, p. 2.

MOISIL, GRIGORE C.

S-a născut la 10 ianuarie 1906 la Tulcea, ca fiu al celebrului numismat, acad. prof. dr. Constantin Moisil (titluri pe care le va primi mai târziu).

După ce a urmat școala primară în București (1912-1916), pleacă în refugiu în Moldova, unde urmează primele două clase liceale la *Mihail Kogălniceanu* din Vaslui (1916-1918). Reîntors cu familia în București, urmează cursurile celorlalte clase de liceu, la "Spiru

Haret" (1918-1923).

În toamna anului 1923 se înscrie la secția Matematică a *Facultății de Științe din București*, unde își ia licența în 1926.

Paralel cu această facultate a urmat și cursurile *Politehnicii* din București (1924-1929), secția *Construcții*, unde și-a susținut examenele primilor trei ani de facultate, după care a renunțat la cursuri.

Își susține examenul de doctorat (4 iunie 1929) cu teza "La mécanique analytique des systèmes continus", Paris, Ed. Gauthier-Villars, la Universitatea din București, în fața unei comisii formată din Gh. Țițeica, D. Pompei și Anton Davidoglu.

Pleacă, pentru scurtă perioadă (1930-1931) la Paris, după care își susține, la aceeași universitate bucureșteană, examenul de docență (1 iulie 1931), în specialitatea *Analiză matematică*, cu teza "Sur une classe de systèmes d'équations au dérivées partielles de la physique mathématique" (Bucarest, Ed. Carol Göbl, 1931).

După docență, obținând o bursă Rockefeller, pleacă la studii de specializare la Roma (1931-1932), unde studiază cu profesorul Vito Volterra. De la Roma pleacă la Paris tot pentru studii de documentare.

Este numit conferențiar suplinitor la catedra de *Algebră superioară* a Universității din Iași (1 noiembrie 1931), catedră la care este definitivat, la 1 ianuarie 1935.

La aceeași universitate este numit (1 noiembrie 1936) profesor agreat la catedra de *Calcul diferențial și integral*, unde este titularizat definitiv în noiembrie 1939.

La 30 noiembrie 1941 este chemat la catedra de *Analiză superioară și logică matematică* a Facultății de Științe, a Universității din București, catedră la care funcționează până în 1949, în perioada 1946-1948 fiind suplinit la catedră, deoarece a fost numit ambasadorul României la Ankara (Turcia). În Turcia a ținut o serie de conferințe cu subiecte de matematică, la *Universitatea Tehnică* din Istanbul.

În perioada anilor 1948-1955 a predat cursurile de *Aplicații geometrice ale analizei* (1948-1949, la Universitatea din București), *Analiză matematică* (1948-1951, ca șef de catedră, la Institutul de geologie și tehnică minieră, din București), *Teoria elasticității* (1949-1955, ca șef de catedră, la Fac. De matematică și fizică din București), *Elemente de teoria algebrică a mecanismelor automate și Relee temporizate și relee polarizate*, la Univ. din București, începând din toamna anului 1954. Între 1955-1965, ca șef al catedrei, a predat cursul de *Algebră*, la Facult. de matematică și fizică, din oct. 1965, tot ca șef al catedrei, a predat cursul de *Mașini de calcul*, La Fac. de matematică și mecanică, iar între 1971-1973 a deținut catedra de *Filozofia științelor matematice* în cadrul Fac. de filozofie și drept, a Universității bucureștene.

Acad. Prof. dr. doc. Grigore Moisil a conferențat, ca invitat, în numeroase centre științifice din lume: Poitiers (Franța, 1931), Varșovia, Wrocław, Poznań, Toruń (Polonia, 1955), Bologna, Milano, Napoli, Roma, Bari (Italia, 1957), Roma, Varenna, Milano (Italia, 1959), Paris, Poitiers, Grenoble (Franța, 1960), Sofia (Bulgaria, 1960), Roma (Italia, 1960), Palermo, Messina, Bologna (Italia, 1960), Moscova (U.R.S.S., 1960), Helsinki (Finlanda, 1962), Chicago, Arbor – Michigan, Univ. Columbia – New York, Inst. de studii superioare și Univesitatea Princeton – New Jersey, Universitatea Georgetown – Washington, Inst. Tehnologic din statul Illinois, Laboratorul “Watson” al Soc. “International Business Machinery” – New York, Detroit (S.U.A., 1960), Tokyo (Japonia, 1964), Novosibirsk (U.R.S.S., 1964), Budapesta (Ungaria, 1964) și Montreal (Canada, 1973).

A participat la următoarele manifestații științifice, peste hotare:

- Congresul matematicienilor slavi, Praga, 1-8 sept. 1955.
- Congresul matematicienilor germani, Dresda, R.D.G., 22-26 nov. 1955.
- Al III-lea Congres al matematicienilor sovietici, Moscova, iulie, 1956.

- Congresul de mecanică aplicată, Bruxelles, sept. 1956.
- Consfătuirea unională din U.R.S.S. asupra teoriei schemelor cu relee, Moscova, 2-5 oct. 1957.
- Al III-lea Congres internațional al matematicienilor, Edinburgh, Anglia, aug. 1958.
- Conferința asupra reglării automate, Liblice, 5-7 mai 1959.
- Simpozionul polonez de logică matematică, Varșovia, 2-8 sept. 1959.
- Primul Congres mondial de automatică, Moscova, 27 iunie – 1 iulie 1960.

Congresul de logică, metodologie și filozofie a științelor naturii, Stanford University, California, S.U.A., 24 aug. – 2 sept. 1960.

- Al IV-lea Congres unional de matematică, Leningrad, 3-12 iulie 1961.

- A II-a Conferință a matematicienilor din țările de limbă latină, Bologna – Franța, 26 sept.- 3 oct. 1961.

- Sesiunea *Cibernetica și relațiile ei cu matematica, fizica, tehnica și automatizarea*, Berlin, R.D.G., 19-22 martie 1962.

- Ședința Comitetului *International Federation Automat Control* (I.F.A.C.), Cambridge, Anglia, 31 mai – 8 iunie 1962.

- Al XIV-lea Congres internațional al matematicienilor, Stockholm, 15-22 august 1962.

- Conferința de mecanică, Krinica, Polonia, 2-13 septembrie 1962.

- Colocviu asupra logicilor neclasice, Helsinki, sept. 1962.

- Conferința de elasticitate și plasticitate, Iablona – Polonia, sept. 1962.

- Colocviul *Bazele matematicii, mașini matematice și aplicațiile lor*, Tihany – Ungaria, sept. 1962.

- Simpozionul *Teoria sistemelor cu relee și a automatelor finite*, organizat de către I.F.A.C. Moscova, 24 sept. – 2 oct. 1962.

- Consfătuirea privind colaborarea în problemele tehnicii de calcul, Varșovia, 28-30 noiembrie 1962.

- Colocviul de algebră, Chișinău, 1965.

- Congresul matematicienilor, Sarajevo, Iugoslavia, 1965.

Academicianul Grigore Moisil a fost deținătorul următoarelor funcții și titluri:

- membru al *Societății de științe* din Iași;
- membru titular al *Academiei de științe*, București;
- membru al *Société mathématique de France*;

- membru titular al *Academiei Republicii Socialiste România*;
- președintele *Societății de științe matematice din România*;
- membru în prezidiul Academiei R.S.R.;
- președintele *Comisiei de automatizare*;
- președintele *Comisiei de cibernetică de pe lângă Prezidiul Academiei R.S.R.*;
- *Om de știință emerit*;
- *Laureat al Premiului de stat*;
- membru al *Academiei lumii latine*;
- membru al *Comitetului Grupării matematicienilor de expresie latină*;
- președintele *Comitetului național pentru matematică*;
- președintele *Subcomitetului de Teorie algebrică a sistemelor cu relee și a automatelor finite ale I.F.A.C.*;
- membru în *Comitetul Executiv al Federației Internaționale de Automatică (IFAC)*;
- membru în *Comitetul de redacție al rev. Elektronische Informations – verarbeitung und Kybernetik*, Berlin;
- membru în *Comitetul de redacție al International Computing Center Bulletin*, Roma;
- membru în *Comitetul de redacție al rev. Revue roumaine de mathématique pures et appliqués*;
- membru al comit. de redacție al *Bulletin de la Société des sciences mathématiques de la R.S.R.*;
- membru al revistei *Acta logica*;
- membru în comit. de redacție al rev. *Cahiers de linguistique*;
- membru în comit. de redacție al rev. *Studii și cercet. Matematice*;
- membru al *Academiei de Științe din Polonia*;
- Doctor Honoris Causa al *Universității Comenius* din Bratislava;
- membru corespondent al *Academiei de Științe din Messina*;
- vice-președinte al *Uniunii Internaționale de istoria și filozofia științelor*;
- membru al *Consiliului Asociației de logică simbolică* din Oslo;
- *Erou al Muncii Socialiste*;
- membru al *Institutului internațional de filozofie*, Paris;
- membru corespondent al *Academiei de Științe, Bologna* (Italia);
- vicepreședinte al *Comisiei de Lingvistică matematică*;
- șef de secție pentru *Algebră aplicată*, la Inst. de matem. al Acad.;
- șef de secție la *Centrul de logică* al Acad. R.S.R.;
- membru în Comit. de redacție al revistei *Journal de Mécanique*,

Paris;

- membru în Comit. de redacție al revistei *Automatisme* (Revue A), Bruxelles.

În mod cu totul neașteptat, acad. Grigore Moisil, încetează subit din viață, la Ottawa (Canada), la 21 mai 1973, pe când se afla la o manifestare științifică.

Cele peste 360 de lucrări, referate, comunicări, articole, conferințe, pe care le-a elaborat Grigore Moisil, cuprind a largă gamă de preocupări ale domeniului matematicii și altor științe adiacente. Dintre ele amintim câteva preocupări.

Utilizarea analizei funcționale, a ecuațiilor cu derivate funcționale și a ecuațiilor integrodiferențiale, în studiul mecanicii analitice a sistemelor cu o infinitate de grade de libertate, în special a firului perfect flexibil și inextensibil.

Extinderea noțiunii de derivată areolară și de funcție monogenă în spațiul cu mai multe dimensiuni și utilizarea acestor extinderi în studiul sistemelor de ecuații cu derivate parțiale ale fizicii matematice și în special ale ecuațiilor elasticității plane neizotrope și ale hidrodinamicii lichidelor vâscoase.

Reducerea studiului proprietăților formale ale sistemelor de ecuații cu derivate parțiale liniare, a coeficienților constanți la studiul matricelor de polinoame asociate și aplicarea acestei metode în diferite capitole ale fizicii matematice, elasticitatea clasică izotropă și anizotropă, hidrodinamica lichidelor vâscoase incompresibile sau compresibile etc.

Algebrizarea studiului logicilor lui Lukasiewicz, cu mai multe valori.

Studiul logic al unor logici modale generale.

Întrebuințarea algebrei logice pentru studiul unor categorii de automate finite, cu elemente speciale: relee polarizate, selectori, relee cu funcționare tripozițională, tranzistori, oriotroni și elaborarea unor teorii a automatelor finite, cu structură algebrică dată.

Studiul logicii pozitive și a unor sublogici ale ei, cu ajutorul unui calcul al secvențelor (G. Gentzen) de tip superior.

BIBLIOGRAFIE*)

1. "Teoreme asupra triunghiului", "Gaz. Mat.", XXIX, 1923-

*) Lucrările cu nr. 43, 50, 53, 87, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 135, 133, 136,, 169, 170, 209, 211, 212, 214, 238, 239, 247, 265, 274, 275, 282, 285, 287, 288, 299, 300, 301, 304, 305, 310, 311, 317, 325, 337, 339, 345 – sunt în volume.

1924, p. 162, 205, 281.

2. "Cercuri și puncte remarcabile în legătură cu cercurile ortogonale", "Bul. Soc. studenților în matematici" (mai departe, BSSM), I, 1925, p. 19.

3. "Despre polaritatea poligonală", ibidem, p. 26.

4. "Clase de polinoame în legătură cu grupurile numărabile", ibidem, I, 1, 1925.

5. "O proprietate funcțională a suprafețelor de translație", ibidem, I, 2, 1925.

6. "Asupra integralelor unei clase de ecuații diferențiale", ibidem, I, 3, 1925.

7. "Asupra funcțiunilor și operatorilor ce satisfac o condiție funcțională a D-lui Appell, ibidem, I, 4, 1926.

8. "Confluentele funcțiunii lui Clausen și alte funcțiuni hipergeometrice", ibidem, I, 5, 1926.

9. "Asupra unei funcții de linie", ibidem.

10. "Sisteme liniare de triunghiuri", ibidem, II, 1, 1926.

11. "Cercurile tritangente la trei cercuri date", ibidem, II, 2, 1926.

12. "Asupra unei funcții hipergeometrice confluente", ibidem.

13. "Câteva însumări algebrice", "Rev. matematică din Timișoara", VI, 9, 15 noiembrie 1926.

14. "Sur les polygones autoprojectifs", "Bul. Soc. de Șt. Cluj", vol. IV, fasc. 3, 1928, p. 365-367; și în "Mathematica", vol. I, Cluj, 1929, p. 25.

15. "Sur les variétés fonctionnelles", "Compte Rendu, Acad. Sc. Paris", t. 187, 5 nov. 1928, p. 796.

16. "Sur les groupes fonctionnelles", ibidem, t. 188, martie 1929, p. 691.

17. "Sur la dynamique du fil", "Bul. Math. de la Soc. roum. des Sc.", t. XXXI, fasc. 2, Buc., 1929., p. 170-176 (comunicare la primul Congres al matematicienilor români, Cluj, mai 1929).

18. "La mécanique analytique des systèmes continus", Paris, Ed. Gauthier-Villars, 1929, *teză de doctorat*.

19. "Sur les groupes paramétrique des groupes fonctionnels", "Bull. de mathém. et de phys. pures et appl. de l'Éc. Polyt. de Bucarest", I, 1, 1929, p. 10-12.

20. "Sur le calcul différentiel absolu des variétés plongées dans l'espace fonctionnel", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy", t. XVI, 1929, p. 339.

21. "Sur les repères mobiles dans l'espace fonctionnel",

“Rendiconti dei Lincei”, t. X, 1929, p. 497.

22. “Sur la théorie des groupes infinis”, “C.R. Acad. Sc. Paris”, t. 189, 1929, p. 834.

23. “Sur la courbure des variétés fonctionnelles”, “Mathematica”, vol. III, 1930, p. 118 (comunicare la Primul Congres al matematicienilor, Cluj, 1929).

24. “Sur le mouvement d’un fil sur une surface”, ibidem, p. 144.

25. “Sur la stabilité géodésique du mouvement d’un système continue”, “Bull. de mathém. et de phys. de l’Éc. Polyt. de Bucarest”, I, 2, 1930, p. 113-116.

26. “Sur les formes de Pfaff à une infinité de variables”, ibidem, t. III, fasc. 1-2, 1930, p. 68-71.

27. “Remarques sur les trajectoires orthogonales d’une famille de surface”, “Bull. Fac. de şc. Cernăuți”, t. III, fasc. 2, 1930, p. 187-191.

28. “Sur l’arc affin”, “Bull. de mathém. et de phys. de l’Éc. Polyt. de Bucarest”, I, 3, 1930, p. 154.

29. “Sur les propriétés affines et conformes des variétés nonholonomes”, “Bul. Fac. şt. Cernăuți”, t. V, fasc. 1, 1930, p. 15-21.

30. “Sur l’équation $\Delta u=0$ ”, în “C.R. Acad. Sc. Paris”, t. 191, 1930, p. 1064.

31. “Sur les systèmes d’équation de M. Dirac du type elliptique”, ibidem, p. 1292.

32. “Sur les variétés totalement géodésique d’une espace de Riemann”, “Mathematica”, Cluj, vol. V, 1931, p. 10; şi în “Bul. Soc. şt. Cluj”, t. V, febr. 1931, p. 451-467.

33. “Sur la mécanique ondulatoire des champs d’ondes”, “C.R. Acad. Sc. Paris”, t. 192, 1931, p. 449.

34. “Sur le structure matématique des lois physique”, conferință, Poiriers (Franța), 1931.

35. “Sur l’arc projectif”, “Bull. Soc. mathém. de France”, t. LIX, 1931, p. 28.

36. “Sur le principe de d’Alembert pour les liquides incompressibles”, “Bull. de la séct. Scient. de l’Acad. Roum.”, XIV, 3-5, 1931, p. 76.

37. “Sur les quaternions monogènes”, “Bull. Soc. des Sc. Mathém.”, Paris, t. 55, 1931, p. 168-174.

38. “Sur les fonctions monogènes dans l’espace à plusieurs di-

mensions", "C.R. du LXIV-ème Congrès des Sociétés des Savants", Clermont-Ferrand, France, 1931, p. 129.

39. "Fonctions holomorphes dans l'espace", "Mathematica", Cluj, 1931, vol. V, p. 141; și în "Bul. Soc. de șt. Cluj", VI, sept. 1931, (în colab.).

40. "Sur les fonctions conjuguées au sens de Volterra", "Rendiconti d.r. Acad. naz. dei Lincei", t. XIV, 1931, p. 401.

41. "Sur un système d'équation fonctionnelles", "C.R. Acad. Sc. Paris", t. 192, 1931, p. 1344.

42. "Sur l'emploi des potentiels vecteurs généralisés dans l'intégration d'une classe d'équations aux dérivées partielles", ibidem, t. 192, 1931, p. 1520.

43. "Sur un classe de systèmes d'équations aux dérivées partielles de la Physique mathématique", Bucarest, Imprimerie Göbl, 1931, 40 p.

44. "Sur l'intégration des matrices", "C.R. Acad. Sc. Paris", t. 195, 1932, p. 456.

45. "Sur les sauts des probabilités dans les évolutions stochastiques", ibidem, p. 507.

46. "Remarques sur quelques types d'Algèbres non associatives", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy", t. XX, 1934, p. 10.

47. "Caracterul global al legilor fizicii", conferință, Universitatea Cernăuți, 1932.

48. "Recherces sur l'algèbre de la logique. Hommage à M. Vito Volterra pour son 75-ème anniversaire", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy", t. XXII, fasc. 1-4, 1936, p. 1-118.

49. "Le principe d'identité", ibidem, t. XXIII, 1937.

50. "La statistique et la logique du concept", "Rev. de filoz.", 3, 1937, Buc., 24 p.

51. "Le principe d'identité et le principe du syllogisme", "C.R. Acad. Sc. Roum.", t. I, 1937, p. 276-278.

52. "Sur le mode problématique" ibidem, t. 2, 1937, p. 101.

53. "Curs de algebră superioară", Fac. de Șt. Iași, litografiat, 1935.

54. "Les étapes de la connaissance mathématique", "Rev. de filoz.", vol. XXII, 4, oct.-dec. 1937, p. 409-424.

55. "La structure mathématique de la logique", "Actes du Congrès interbalkanique de mathém.", Bucarest, 1937.

56. "Recherches sur les équations aux dérivées partielles du second ordre du type parabolique", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy",

t. XXIV, 1938, p. 322.

57. "Sur un calcul des Théorèmes", "C.R. Acad. Sc. Roum.", II, 3, 1938, p. 221-227.

58. "Sur le syllogisme hypothétique dans la logique intuitioniste", "Journal de mathém. pure et appliquée", Paris, 9 s., t. 17, 1938, p. 197.

59. "La logique formelle et son problème fondamental", "Istoria filozofiei moderne", Buc., III, 1938.

60. "Sur la structure algébrique du calcul des propositions", "Bull. Mathém. de la Soc. Roum. des Sc.", t. 40, fasc. 1-2, 1938, 8 p.

61. "Sur la théorie classique de la modalité des jugements", ibidem.

62. "Richiami geometrici sul metode di integrazione di Hadamard-Théodoresco", I. "Rendiconti d.r. Acad. naz. dei Lincei", t. 27, fasc. 11, 1938, p. 537-540.

63. "La logique formelle et son problème actuel", "Ist. Filoz. Moderne", vol. IV, "Hommage à M. Prof. I. Petrovici", Buc., 1939, p. 593-618.

64. "Les principes de la logique et l'idée de chaîne", "Rev. de filozofie", vol. XXIV, nr. 2, Buc., 1939, 12 p.

65. "Sur la topologie des familles d'ensembles", I, "C.R. de l'Inst. des Sc. de Roumanie", t. III, no. 2, Buc., 1939.

66. "Les systèmes de deux équations du premier ordre à deux fonctions inconnues du type parabolique", ibidem, p. 125-135.

67. "Sur les caractéristiques des équations aux dérivées partielles du type parabolique et d'ordre supérieur", "Bull. Mathém. de la Soc. Roum. des Sc.", t. XLI (1), 1939, p. 79-90.

68. "Sur l'application de la Méthode d'intégration de MM Hadamard et Théodoresco à l'étude des équations aux dérivées partielles à deux variables", "C.R. de l'Inst. des Sc. de Roum.", III, 3, 1939, p. 273-274.

69. "Recherches sur le syllogisme", "Ann. Scient. de l'Univ. de Jassy", t. XXV, partie I, fasc. 2, 1939, p. 341-348.

70. "Sur les petits mouvements des corps élastiques", "Disquisit math. et phys.", t. I, fasc. 1, Buc., 1940, p. 83-92.

71. "Recherches sur les logiques non-chrysippiennes", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy", t. 26, 1940, p. 431-466.

72. "Sur les anneaux de caractéristiques 2 ou 3 et leurs applications", "Bul. Polit. din Buc.", anul XII, nr. 1-2, 1941, p. 66-90.

73. "Notes sur les logiques non-chrysippiennes", "Ann. Sc. de l'Univ. de Jassy", t. 27, 1941, p. 86-98.

74. "Sur les géodésique des espaces de Riemann singulairs", "Bul. Mathém. de la Soc. Roum. des Sc.", t. 42 (1), Buc., 1941, p. 33-52.

75. "Sur un algorithme généralisant la théorie des fonctions monogènes, qui peut être utile pour l'intégrations des équations aux dérivées partielles d'ordre supérieur", "An. Acad. Rom.", Mem. Sect. št., seria III, t. XLI, mem. 17, 1941, p. 695-730.

76. "Remarques sur la logique modale du concept", ibidem, seria III, t. XVI, mem. 20, 1941, 38 p.

77. "Sur la représentation des groupes abéliens infinis de tersien", I, "Bull. de la séct. Scient. de l'Acad. Roum.", t. XXIII, no. 8, 1941; partea a II-a, a III-a și a IV-a, ibidem, t. XXIV. nr. 1-2, 1941.

78. "Sur la théorie déductive à logique non-chrysippienne", "C.R. Acad. Sc. Roum.", t. V, no. 1-2, 1941, p. 21-24.

79. "Ce este algebra logicei", "Rev. št. *Adamachi*", XXVII, 1941.

80. "Sur la structure algébrique de la logique de M. Bochvar", "Disquisit. math. et phys.", t. I, fasc. 3-4, 1941, p. 307-314.

81. "Contributions à l'étude des logiques non-achrysippiennes. I: Un nouveau système de l'axiome pour les algèbres Lukasiewiczziennes tétravalentes", "C.R. Acad. Sc. Roum.", Buc., t. V, 1941, p. 289-293.

82. "Recherches sur la théorie des chaînes", "Ann. sc. de l'Univ. de Jassy", t. 27, fasc., 1, 1941, p. 181-240.

83. "Logique modale", "Disquisit. Math. et phys.", t. II, fasc. 1, 1942, p. 3-98.

84. "Contributions à l'étude des logiques non-chrysippiennes. II: Anneaux engendrés par les algèbres Lukasiewiczziennes tétravalentes centrées", "C.R. Acad. Sc. Roum.", t. IV, 1942, p. 9-14.

85. "Contributions à l'étude des logiques non-chrasippiennes. III: Anneaux agendrés par les algèbres Lukasiewiczziennes tétravalentes axées", ibidem, t. IV, 1942, p. 14-19.

86. "Perspectivele filozofiei axiomatice", "Rev. št. *V. Adamachi*", Iași, vol. XXVIII, nr. 1, ian.-martie 1942, p. 32.

87. "Curs de analiză generală", Litogr. Univ. Buc., 1942.

88. "Contributions à l'étude des logiques non-chrysipiennes. IV: Sur la logique de Mr. Becker", "C.R. Acad. Sc. Roum.", t. VII, 1943, p. 9-11.

89. "Sur le passage des variables de Lagrange aux variables d'Euler en hydrodynamique", "Bull. Matém. Soc. Roum. des Sc.", t. 44, 1-2, 1943, p. 55-58.

90. "Hydrodynamique planes des liquides visqueux", comunicare la Congresul de mecanică aplicată de la Paris, sept. 1946.

91. "Sur une génération de la fonction d'Airy", "Bul. Polit. <<Gh. Asachi>> Iași", vol. III, fasc. 1, 1948, p. 156-163.

92. "Mecanica plană a corpurilor elastice și a lichidelor vâscoase", conf. La Univ. din Istanbul (Turcia).

93. "Relations entre les tensions dans un corps élastique en vibration", "Bul. Polit. Buc.", vol. XVII, nr. 1, 1948, p. 5-9.

94. "Sisteme de ecuații cu derivate parțiale și numere ipercomplexe", "An. Acad. R.P.R.", seria A, t. II, mem. 14, p. 409-422.

94. "Asupra sistemelor de ecuații cu derivate parțiale liniare și cu coeficienți constanți", "Bul. șt. Acad. R.P.R.", seria A, t. I, nr. 4, martie 1949, p. 341.

95. "Asupra formulelor lui Galerkin în teoria elasticității", ibidem, I, 5, mai 1949, p. 587-590.

96. "Un analog al vectorului lui Galerkin în hidrodinamica lichidelor vâscoase", ibidem, I, 9, 1949, p. 803-840.

97. "Asupra unei generalizări a ideii de monogenitate datorită lui V. S. Feodorov", ibidem, I, 10, 1949, p. 959-965.

98. "Asupra teoriei caracteristicilor sistemelor de ecuații cu derivate parțiale", "An. Acad. R.P.R.", seria A, t. II, mem. 25, 1949, p. 639-665.

99. "Ecuațiile electrodinamicii în dielectricile și în conductorii izotopi și omogeni", ibidem, mem. 20, 1949, p. 509-548.

100. "Sisteme de ecuații cu derivate parțiale și ideale de polinoame", ibidem, mem. 17, 1949, p. 467-474.

101. "Analiza matematică. Caietul I: Funcțiuni elementare. Caietul II: Integrale și derivate", litografiat, Inst. Politehnic Buc., Fac. de geologie și tehnică minieră, 1948-1949, 211 + 158 p.

102. "Fundamentele matematicii", litografiat, curs, Buc., 1949, 111 p.

103. "Grupuri, corpuri și inele", "Gaz. Mat. și Fiz.", seria A, vol. I, 11-12, 1949, p. 20-37; și vol. II, 2, 1950, p. 18-38.

104. "Teoria mediilor continue deformabile", curs litografiat, Univ. Buc., 1949, 111 p.

105. "Ecuatii cu derivate partiale. Problema geometrizarii", partea I și a II-a, litografiat, Fac. de matemat., Buc., 1950, 411 + 224 p.
106. "Ecuatii diferențiale ordinare și cu derivate partiale", părțile I-III, litografiat, Fac. mat.-fiz., Buc., 1950; ed. A II-a, 1953-1954.
107. "Problema determinismului", Bibl. "Natura", 2, 1950, Univ. Buc., Seminarul de Filozofia științei (în colab.).
108. "Matricele asociate sistemelor de ecuații cu derivate partiale. Introducere în studiul cercetărilor lui I.N. Lopatinski", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1950, 59 p.
109. "Metoda funcțiilor de o variabilă ipercomplexă în hidrodinamica plană a lichidelor vâscoase incompresibile", "St. și cercet. Matem.", vol. I, fasc. 1, 1950, p. 9-39.
110. "Două aplicații ale polinoamelor aerolare de ordinul I", "Bul. șt. al Acad. R.P.R.", secția Mat.-Fiz., anul II, nr. 2, 1950, p. 125-128.
111. "Asupra descompunerii undelor seismice în unde de condensare și unde de forfecare", ibidem, II, 3, 1950, p. 235-240.
112. "Integrale ale ecuațiilor echilibrului elastic. I: Integrale caracterizate prin condiții geometrice privind deplasările", ibidem, secția Mat.-Fiz.Chim., 4, 1950, p. 283-291.
113. "Despre funcțiile monogene în sensul lui V.S. Feodorov", ibidem, II, 7, 1950, p. 545-556, (cu observații de Viorica Ionescu-Cazimir).
114. "O definiție invariantă a caracteristicilor unui sistem de ecuații cu derivate partiale", ibidem, II, 9, 1950, p. 683-686.
115. "Asupra câtorva puncte ale teoriei ecuațiilor cu derivate partiale", în "Lucrările Ses. Generale Științifice", Buc., 2-12 iunie 1950, Ed. Acad. R.P.R., 1950, p. 170.
116. "Asupra ecuațiilor maxwelliene ale lui L. de Broglie pentru particule de spin 1", "Studii și cercet. de fiz.", I, 4, 1950, p. 23-30.
117. "Asupra ecuațiilor echilibrului corpurilor elastice", "An. Acad. R.P.R.", t. III, mem. 31, 1950, p. 739-769.
118. "Sisteme diferențiale adjuncte și formule de reciprocitate", I, II, III, "Bul. șt. Acad. R.P.R.", secția Mat.-Fiz., t. III, nr. 2, 1951, p. 189-207.
119. "O descompunere a mișcărilor plane, lente și nepermanente ale lichidelor vâscoase incompresibile", "Comunic. Acad. R.P.R.", I, 3, 1951, p. 233-237.
120. "Definiția sistemelor diferențiale adjuncte pentru unele sisteme ce nu sunt de forma Cauchy-Kowalewska", ibidem, I, 4,

1951, p. 327-329.

121. "Preliminariile algebrice ale teoremelor de existență", ibidem, p. 314-343.

122. "Observații asupra ecuațiilor elasticității plane", ibidem, I, 5, mai 1951, p. 395-398.

123. "La începutul unui nou an de apariție" "Gaz. Mat.-Fiz.", vol. III, nr. 1, ian. 1951, p. 3-7.

124. "Problemele de matematici ale Academiei R.P.R.", ibidem, p. 8-13.

125. "Aplicațiile algebrei la teoria ecuațiilor diferențiale", ibidem, III, 4, 1951, p. 5-18; și nr. 5, 1951, p. 7-17.

126. "Sisteme diferențiale adjuncate și formule de reciprocitate", nota IV", "Bul. șt. al Acad. R.P.R.", secția Mat.-Fiz., IV, 1, 1952, p. 39-51.

127. "Polinoame asociate expresiilor diferențiale biliniare cu coeficienți constanți", ibidem, II, 2, 1952, p. 129-131.

128. "Teoria preliminară a sistemelor de ecuații cu derivate liniare parțiale cu coeficienți constanți", ibidem, IV, 2, 1952, p. 319-401.

129. "Asupra ecuațiilor distribuției spațiale instantanee a mărimilor fizice, în cazul fenomenelor nestaționare", ibidem, IV, 3, 1952, p. 481-496.

130. "Asupra integralelor exponențiale ale sistemelor de ecuații cu derivate parțiale cu o funcție necunoscută", ibidem, II, 5-6, 1952, p. 307-309.

131. "Asupra unor formule de medie", "Rev. Univ. și Polit. Buc.", 1, 1952, p. 52-54.

132. "Dimitrie Pompei", "Gaz. Mat. Fiz.", seria A, V, 9, 1953, p. 385.

133. "Introducerea în algebră. Vol. I: Inele și ideale", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1954, 256 p.

134. "Cartea matematică românească în cei 10 ani de la eliberare", "Gaz. Mat.-Fiz.", seria A, VI, 8-9, 1954, p. 348.

135. "Lecții asupra teoriei algebrice a mecanismelor automate" (profesate la Inst. de cercet. Electrotehnice), poligrafiate, Buc., 1953-1954.

136. "Teoria algebrică a schemelor cu contacte de rele în mai mulți timpi" (lecții ținute la Casa oamenilor de știință), litografiate, 1954.

137. "Meseria de matematician", "Gaz. Mat.-Fiz.", seria B, V, <https://biblioteca-digitala.ro>

5, 1954, p. 121-122.

138. "Asupra invariantilor sistemelor lui Vecua", nota II, "Bul. şt. al Acad. R.P.R.", secţia Mat.-Fiz., VI, 3, 1954, p. 595-601.

139. "Algebra schemelor cu elemente ventil", "Rev. Univ. şi Polit. Buc.", seria Şt. Matem., 4-5, 1954, p. 9-43.

140. "Întrebuinţarea imaginariilor lui Galois în teoria mecanismelor automate. I. Asupra schemelor cu elemente ventil", "Comunic. Acad. R.P.R.", t. IV, nr. 11-12, 1954, p. 581-586.

141. "Întrebuinţarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. II: Scheme cu două elemente intermediare", ibidem, p. 587-589.

142. "Asupra unei teoreme a lui Zolotarev", "Bul. şt. al Acad. R.P.R.", sect. Mat.-Fiz., t. VI, 1954, p. 797-800.

143. "Teoria algebrică a funcţionării în mai mulţi timpi a schemelor cu contacte de rele cu două elemente intermediare", "St. şi cercet. şt.", Acad. R.P.R., Fil. Cluj, secţia Mat.-Fiz., t. V, 3-4, 1954, p. 7.

144. "O caracterizare a transformărilor pseudoconforme", "Bul. şt. Acad. R.P.R.", V, 1, 1955, p. 5-17.

145. "Asupra invariantilor sistemelor lui Vecua", nota I, "Comunic. Acad. R.P.R.", V, 1, 1955, p. 7-13.

146. "Asupra invariantilor sistemelor lui Vecua", nota III, ibidem, V, 1, 1955, p. 13-21.

147. "Asupra funcţionării schemelor cu butoni reali", "Bulet. şt. Acad. R.P.R.", secţia Mat.-Fiz., VII, 1, 1955, p. 33-49, (în colab.).

148. "Interpretarea corpurilor câturilor de operatori diferenţiali cu o aplicaţie la teoria corpurilor vâsco-elastice", ibidem, p. 127-138.

149. "O definiţie a numerelor ideale în cadrele teoriei locale a lui Zolotarev", "Comunic. Acad. R.P.R.", V, 2, 1955, p. 279-283.

150. "Asupra ecuaţiilor caracteristice ale unui releu", "St. şi cercet. şt.", Acad. R.P.R., Fil. Cluj, VI, 3-4, 1955, p. 7-15 (comunic. la Ses. Gen. Cluj, 18-22 dec. 1954).

151. "Teoria algebrică a funcţionării schemelor cu contacte de rele în mai mulţi timpi", "St. şi cercet. Matem.", VI, 1-2, 1955, p. 7-53.

152. "Contribuţii la teoria algebrică a mecanismelor automate", "Bul. şt. Acad. R.P.R.", sect. Mat.-Fiz., VII, 2, 1955, p. 181-230.

153. "O definiţie a spaţiilor uniforme", "Comunic. Acad. R.P.R.", V, 6, 1955, p. 909-912.

154. "Observații asupra notei <<Metoda schemelor echivalente în studiul releelor temporizate>>", ibidem, p. 933.
155. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. III: Scheme cu relee polarizate", ibidem, p. 959-963.
156. "O metodă pentru sinteza schemelor cu programe de lucru date", "St. și cercet. șt. Acad. R.P.R.", Fil. Iași, VI, 1-2, 1955, p. 19-27.
157. "O interpretare a grupului fundamental al unei varietăți diferențiale", "Comunic. Acad. R.P.R.", V, 10, 1955, p. 1407-1410.
158. "Metoda funcțiilor analitice în hidrotehnica lichidelor vâscoase", ibidem, p. 1411-1419.
159. "Asupra ecuației undelor", ibidem, p. 1421-1423.
160. "O definiție a numerelor ideale", "Bul. șt. al Acad. R.P.R.", secția Mat.-Fiz.", VII, 4, 1955, p. 831-841.
161. "Simplificarea schemelor prin introducerea contactelor multipoziționale", ibidem, p. 843-852.
162. "Teoria algebrică a mecanismelor automate", comunicare la "Al IV-lea Congres al matematicienilor cehoslovaci", Praga, 1-8 sept. 1955.
163. "Hotărârea guvernului sovietic de a ne da ajutor tehnico-științific pentru întrebuințarea pașnică în industrie a energiei nucleare", "Gaz. Mat.-Fiz.", seria A, 1, 1955, p. 4.
164. "Congruențele de numere întregi în teoremei mecanismelor automate. Noțiuni de bază în fizica nucleară", ibidem, VII, 2, 1955, p. 53.
165. "Alexandru și Vera Myller", ibidem, VII, 1955, p. 185.
166. "Un analogon pentru suprafețe a teoremei concurenței înălțimilor unui triunghi", comunic. la lucrările primei ses. șt. a S.S.M.F., în "Gaz. Mat.Fiz.", VIII, 8, 1955, p. 293-294.
167. "Aplicațiile geometriei diferențiale în diferite domenii ale matematicii și tehnicii", în "Lucrările consfătuirii de geometrie diferențială", Timișoara, 9-12 iunie 1955, p. 119-128.
168. "Teoria algebrică a mecanismelor automate", conf. la Varșovia, Wrocław, Poznań, Toruń (Polonia), oct. 1955; Inst. de geometrie din Bologna și Milano (Italia), mai 1957; Roma (iulie, 1959); Varenna (aug. 1955); Milano (aug. 1959).
169. "Algebra", vol. I, Tip. și litogr. învățământului, Buc., 1956, 427 p.
170. "Algebra", vol. II, ibidem, 1956, 422 p.

171. "Teoria algebrică a schemelor de mecanisme automate cu contacte și rele", expunere la consfăt. asupra problemelor de automatizare organizată de Comisia de automatizare, 1955, în "An. Acad. R.P.R.", vol. V, anexă, 15-17 mai 1956, p. 33.

172. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. IV: O teorie trivalentă a releelor polarizate", "Comunic. Acad. R.P.R.", VI, 4, 1956, p. 505-508.

173. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. V: Clasificarea evoluțiilor schemelor cu un releu", ibidem, p. 509-513.

174. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. VII: Relee polarizate reale", ibidem, VI, mai 1956, p. 621-623.

175. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. VIII: Relee basculante reale", ibidem, p. 625-626.

176. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. II: Ecuația caracteristică a unui releu polarizat", ibidem, VI, 2, 1956, p. 231-234.

177. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. III: Scheme cu contacte reale", ibidem, VI, 3, 1956, p. 383-385.

178. "Relațiile între metoda lui Lunt și metoda lui Tsetlin pentru schemele în punte", ibidem, VI, 6, 1956, p. 743-744.

179. "La synthèse des schémas à contacts et relais avec des conditions de travail données par les éléments exécutifs", "Rev. de mathém. pure et appl.", Buc., I, 2, 1956, p. 167-198, (În colab.).

180. "Probleme algebrice legate de clasificarea schemelor cu contacte și rele", comunic. la al IV-lea Congres al matematicienilor români, Buc., 27 mai - 4 iunie 1956.

181. "Sur l'application des imaginaires de Galois à la synthèse des schémas à relais polarisés", "Izvestia na matematicheskaia Institut", Acad. R.P. Bulgaria, 1956.

182. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. IV: Realizarea funcțiilor de lucru în funcționarea reală", "Comunic. Acad. R.P.R.", t. VI, aug. 1956, p. 971-973.

183. "Întrebuințarea imaginarelor lui Galois în teoria mecanismelor automate. IX: Clasificarea schemelor cu un buton și un releu", ibidem, VI, sept. 1956, p. 1055-1058.

184. "Sinteza schemelor cu rele ideale cu ajutorul corpurilor

de imaginare ale lui Galois", "Bul. șt. al Acad. R.P.R.", secția Mat-Fiz., t. VIII, nr. 3, 1956, p. 429-453.

185. "Analiza și sinteza schemelor cu comandă directă cu ajutorul imaginarelor lui Galois", ibidem, p. 455-467, (în colab.).

186. "Analiza, sinteza și simplificarea schemelor cu contacte și supape, cu comandă directă", ibidem, p. 469-487, (în colab.).

187. "Sur l'application des logique à trois valeurs à l'étude des schémas à contacts et relais", "Actes-Proceedings du Congrès international de l'automatique", Paris, 18-24 iunie 1956, p. 48.

188. "Dezvoltarea în România a teoriei algebrice a mecanismelor automate", conf., la Inst. de calcul din Roma, Italia, iunie 1957.

189. "Funcționarea în timp a mecanismelor automate", conf. la Univ. din Bari, Italia, 1957.

190. "Aplicațiile algebrei și logicii în studiul mecanismelor automate", conf. la Univ. din Bari, Italia, iunie 1957.

191. "Automatica și cibernetica în România", conf., la Cercul de cibernetică din Napoli, Italia, iunie 1957.

192. "Asupra logicii cu cinci valori și aplicarea ei în teoria circuitelor cu contacte și rele", Librice, mai 1959, conf.

193. "Ecuațiile caracteristice ale releelor basculante", comunic. la "A doua Confăt. naț. Asupra automatizărilor industriale", Buc., 7 iunie 1957.

194. "Izomorfismul schemelor cu contacte și rele", "Bul. Mat. al Soc. șt. mat. și fiz. din R.P.R.", t. I (49), nr. 1, 1957, p. 87-97.

195. "Asupra unei probleme algebrice", I, "Comunic. Acad. R.P.R.", VII, 6, 1957, p. 557-579.

196. "Sur la théorie algébrique des mécanismes automatiques. Synthèse des schémas à relais polarisés", comunicare prezentată la Congresul din Dresda, 22-27 noiembrie 1955, în "Bericht über das internationale Mathematikerkolloquium Dresden", V.E.B., Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, 1957, p. 51-56.

197. "Asupra unei probleme algebrice", II, "Comunic. Acad. R.P.R.", VII, 7, 1957, p. 637-639.

198. "Configurația caracteristică a sistemelor de două ecuații cu derivate parțiale liniare de ordinul II cu 3 variabile independente" ibidem, VII, 8, 1957, p. 689-692.

199. "Recherches sur les systèmes de deux équations aux dérivées partielles du second ordre. L'équation induite sur un plan", "Rev. de mathém. pure et appl.", t. II, Buc., 1957, p. 5-46.

200. "Aplicațiile logicii trivalente la studiul funcționării reale a

schemelor cu contacte și relee”, “Bul. Mat. al Soc. de șt. mat. și fiz. din R.P.R.”, t. I (49), nr. 2, 1957, p. 147-191.

201. “Sur la synthèse des schémas à relais polarisés”, “Izvestia na matematieskaia Institut”, Sofia, t. 2, 1957, p. 121-131.

202. “Sur la Théorie algébrique de certains circuits électriques”, “Journal de mathem. pures et appl.”, t. XXXVI, fasc. 4, Paris, 1957, p. 313-324.

203. “Stadiul actual al teoriei schemelor cu contacte și relee în R.P.R.”, comunic. la “A doua Conf. asupra automatizărilor industriale, Buc., 5 iunie 1957.

204. “Matematica în R.P.R. în anii de democrație populară”, “Gaz. mat. și fiz.”, seria A, vol. IX (LXII), nr. 12, 1957, p. 617-621.

205. “Zaris algebry autómatywnych ukladow prezekaznikowo-stykowych”, în “Zastowania Matematyki”, t. IV, nr. 1, 1958-1959, p. 1-27.

206. “Sur la théorème d’existence dans la théorie algébrique des mécanismes automatiques discrets”, “Rev. de mathém. pures et appl.”, Paris, III, 1, 1958, p. 9-23.

207. “Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. V: Schema P-I”, “Comunic. Acad. R.P.R.”, VIII, 11, 1958, p. 1127-1128.

208. “Asupra algebrei relațiilor binare.”, nota I, ibidem, VIII, 12, 1958, p. 1251-1254.

209. “Teoria algebrica dei meccanismi automatici”, conferenze del Seminario di Matematica dell’Università di Bari, nr. 33-34, 1958, 31 p.; și la ASIT, Buc., litografiat, 1958.

210. “Sur la logique positive”, “An. Univ. Buc.”, seria “Acta logica”, t. I, nr. 1, 1958, p. 149-171.

211. “Fundamentele aritmeticii și algebrei”, litografiat, Univ. Buc., 1958, 101 p.

212. “Ecuatiile fizicii matematice”, ed. I, 1955, 384 p.; ed. a II-a, litografiat, Min. Învăț., 1959, 302 p. (redactat de Mariana Nedelcu).

213. “Problema sintezei schemelor cu contacte și relee cu programe de lucru date pentru elementele executive”, referat la Consfăt. de la Moscova, oct. 1957.

214. “Problema studiului schemelor cu contacte și relee în funcționare reală”, ibidem; și extras din “Bul. Mat. al Soc. de șt. mat.”, vol. 2 (50), nr. 3, 1958, Litogr. Min. Învăț., 1960.

215. "Logica matematică de ieri și de astăzi", "Contemporanul", 16 mai 1958.

216. "Sintez releino-kontaknîh shem pri realnom deistvii", "Bull. Math. de la Soc. math. et phys. de la R.P.R.", t. 2 (50), nr. 3, 1958, p. 445-463.

217. "Scheme cu comandă directă cu contacte și relee", Buc., 1959.

218. "Formule de reciprocitate și sisteme diferențiale adjuncate", nota V, "Comunic. Acad. R.P.R.", IX, 3, 1959, p. 229-231.

219. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. VI: Relee polarizate cu neutrul instabil", ibidem, IX, 5, 1959, p. 411-413.

220. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. VII: Funcționarea releelor ordinare cu curent de automenținere redus", ibidem, IX, 6, 1959, p. 531-532.

221. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. VIII: Dipoli π cu contacte și rezistențe", ibidem, p. 533-536.

222. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. IX: Dipoli π cu contacte, supape și rezistențe", ibidem, IX, 7, 1959, p. 665-666.

223. "Întrebuințarea logicilor trivalente în teoria mecanismelor automate. X: Interpretarea fizică a funcției caracteristice a unui multipol", ibidem, p. 667-669.

224. "Sur l'application de la logique à trois valeurs dans l'étude des circuits électrique à contacts, redresseurs et résistances", "Rev. de mathém. pures et appl.", Paris, IV, 2, 1959, p. 173-183.

225. "Asupra simplificării circuitelor cu tranzistori, a celor cu tuburi electronice și a celor cu criotroane", "St. și cercet. Matem.", X, 1, 1959, p. 7-67.

226. "Sur l'homomorphisme des schémas à contacts et relais" "Izvestiana matematieskaia Institut", Acad. R.P. Bulgară, t. 3, nr. 2, 1959, p. 163-167; și în "Bul. Inst. Polit. Iași", t. V, fasc. 3-4, 1959, p. 51-56.

227. "Circuite cu criotroni", "Automatica și electronica", vol. III, nr. 3, 1959, p. 98-103.

228. "La logique à cinq valeurs et ses applications à l'étude des circuits à fonctionnement électrique", conf. ținută la Liblice, 1959.

229. "Teoria algebrică a circuitelor cu elemente electronice. I: Funcționarea în timp a circuitelor Eccles-Jordan", "Comunic. Acad.

R.P.R.", IX, 8, 1959, p. 755-757.

230. "Asupra unei forme canonice a sistemelor de ecuații cu derivate parțiale", "An. Univ. Buc.", nr. 21, 1959, p. 9-19.

231. "Teoria algebrică a circuitelor cu elemente electronice. II: Criotronul cu înfășurări diferențiale", "Comunic. Acad. R.P.R.", IX, 9, 1959, p. 871-873.

232. "Asupra utilității ideii de izomorfism a două scheme cu contacte și relee", "Lucr. șt. Inst. pedag. Timișoara", seria Mat.-Fiz., 1959, p. 17-22.

233. "Sur la simplification des programmes exactes pour les mécanismes automatiques discrets", "Mathematica", vol. I, fasc. 1, 1959, p. 35-43.

234. "Sur les fonctions monogènes au sens de Féodorov", "Izvestia na matematieskaia Institut", Acad. R.P. Bulgară, IV, 1, 1959, p. 25-34.

235. "Ob uproșcenii ţepeii s tranzistorami, s electronnimi lampami i o kriotronami", "Rev. de mathém. pures et appl.", Paris, IV, 4, 1959, p. 497-554.

236. "Sintez releino-kontaknîh shem pri realnom deistvii", "Bull. Mathém. de la Soc. de mathém. et phys. de la R.P.R.", t. 3 (51), nr. 1, 1959, p. 65-76.

237. "Les logiques à plusieurs valeurs et l'automatique", *infinistic Methods (Proc. Sympos. Foundations of Math.)*, Varșovia, 1959, p. 337-345; și Pergamon, Oxford, Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, Varșovia, 1961.

238. "Scheme cu comandă directă cu contacte și relee", Ed. Acad. R.P.R., 1959, 201 p.

239. "Teoria algebrică a mecanismelor automate", Acad. R.P.R., 1959, 703 p. (Premiul de Stat pe anul 1962) și tradusă în cehă, 1964.

240. "Referat asupra cercetărilor în Teoria algebrică a schemelor cu contacte și relee, dezvoltate în R.P.R.", comunic. la Conf. de la Moscova, oct. 1957; în "Automatica și electronica", t. III, nr. 4, 1959, p. 152-160.

241. "Rapport sur le développement dans la République Populaire Roumaine de la théorie algébrique des mécanismes automatiques. Bibliographie des travaux roumains", "An. Univ. Buc.", seria "Acta logica", II, 1, 1959, p. 145-159 și în Ed. Șt., 1960.

242. "Teoria algebrică a circuitelor cu tranzistori", conf. ținută

în cadrul cursurilor C.I.M.E., Varenna, Italia, aug. 1959.

243. "Asupra unor reprezentări ale grafurilor ce intervin în probleme de economia transporturilor", "Comunic. Acad. R.P.R.", X, 8, 1960, p. 647-652.

244. "Sur les idéaux des algèbres lukasiewiczziennes trivalentes", "Acta logica", III, 1, 1960, p. 83-95.

245. "Probleme puse de traducerea automată, Conjugarea vertelor în limba română", "St. și cercet. de lingv.", 1, 1960.

246. "Asupra logicii lui Bocivar", "An. rom.-sov.", seria Mat.-Fiz, t. 14, nr. 3, 1960, p. 19-25. 247.

247. "Funcționarea în mai mulți timpi a schemelor cu relee ideale", litografiat, Acad. R.P.R., Comisia de automatizări, Inst. de matemat., 1960, 279 p.

248. "Logica matematică și dezvoltarea tehnicii", "St. și tehn.", XI, 6, 1960, p. 14-15.

249. "Problemele puse în traducerea mecanică. Conjugarea verbelor în limba română scrisă", "St. și cercet. de lingv.", Acad. R.P.R., XI, 1, 1960, p. 7-24.

250. "Logicile polivalente și aplicațiile lor în tehnică", conf. la Fac. de Șt., Paris, mai, 1960.

251. "Funcționarea reală a circuitelor electrice", conf. ținută la Paris, sub auspiciile "Asociația franceză pentru problemele automatizării", mai 1960.

252. "Aplicațiile algebrei în automatică", conf. la Inst. Polit. Grenoble, Franța, mai 1960.

253. "Automatizarea științei și știința automatizării", conf. la Muzeul Politehnic, Moscova, iulie 1960.

254. "Creația românească privind schemele cu relee", conf. la Soc. "International Business machinery", New York, sept. 1960.

255. "Calculatori electronici", conf. ținută la Acad. de Șt., Sofia, noiembrie 1960.

256. "Teoria algebrică a circuitelor cu elemente electronice", conf. la Inst. superior de telecomunicații, Roma, 9 dec. 1960.

257. "Observații asupra ecuațiilor liniarizate ale fluidelor vâscoase compresibile", "St. și cercet. de mec. aplic.", XII, 1, 1961, p. 41-45; trad. în franceză, "Rev. de méc. appl.", VI, 2, 1961, p. 191-195.

258. "Teoria algebrică a circuitelor cu tranzistoare" (partea I), "Automatica și electronica", V, 3, 1961, p. 101-104.

259. "Circuite cu tranzistoare NPN" (partea a II-a), ibidem, V,

4, 1961, p. 146-148.

260. "Le calcul des prédicats dans la logique trivalente", în l. rusă: "Ob islicislenii predikatov v trehznacnoi loghike", "An. Univ. Buc.", seria "Acta logica", t. IV, 1961, p. 103-112.

261. "Teoria algebrică a circuitelor cu tranzistoare" (partea a III-a), "Automatica și electronica", t. V, nr. 5, 1961, p. 193-199.

262. "Formulele de interpolare în corpul δF și aplicațiile lor la sinteza circuitelor cu tranzistori", "An. Univ. Buc.", vol. X, nr. 29, 1961, p. 83-127.

263. "Logica matematică și tehnica modernă. Logicile cu mulți multe valori și circuitele cu contacte și rele", în vol. "Problemele filozofice ale științelor naturii", Buc., Inst. rom.-sov., 1961.

264. "Algebraic theory of electronic circuits" (în l. bulgară), în "Fis. Mat. Spis. Bulgar Akad. Nauk.", t. 4 (37), 1961, p. 7-21; 107-123 (rezumat al conferinței ținută la Inst. bulgar al Acad. de Șt. din Sofia, nov. 1960).

265. "Circuitele cu tranzistori", vol. I, litogr., Ed. Acad. R.P.R., Comisia de automatizări și Inst. de matem., Buc., 1961, 142 p.

266. "Aplicații ale algebrei la mașinile moderne de calcul", conf. la Bologna, Italia, sept. 1961.

267. "Circuite cu tranzistori", vol. II, litogr., Buc., Ed. Acad. R.P.R., Comisia de automatizări și Inst. de matem., 1962, 155 p.

268. "Sur la logique à trois valeurs de Lukasiewicz", "An. Univ. Buc.", seria "Acta logica", t. V, 1962, p. 103-117.

269. "Sur la théorie algébrique des circuits logiques à transistors", "Automatisme", vol. VII, no. 4, 1962, p. 136-140.

270. "L'application des fonctions monogènes d'une variable hypercomplexe dans la théorie de l'élasticité plane des corps anisotropes", "Coloque de Krinica", 1962.

271. "Algebra circuitelor cu tranzistori", "Problemele automatizării", vol. IV, 1963, p. 135-153.

272. "Le algèbre di Lukasiewicz", "An. Univ. Buc.", seria "Acta logica", VI, 6, 1962, p. 97-135.

273. "Les logiques non-chrysippiennes et leurs applications", "Acta Philos. Phenn.", f. 16, 1963, p. 137-152.

274. "Scheme cu comandă directă cu contacte și rele", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1963, 205 p.

275. "Funcționarea în mai mulți timpi a schemelor cu rele ideale", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1963, 279 p.

276. "Despre cibernetică și iteratură", interviu, "Luceafărul", VI,

6, (117), 16 martie 1963, p. 3.

277. "Simpozion de matematică la București în toamna anului 1964", "Automatica și electronica", VII, 6, 1963, p. 241-245.

278. "Asupra problemei plane a elasticității anizotrope", Krinice (Polonia), conf., sept. 1962.

279. "Logice cu mai multe valori", conf., Helsinki, sept. 1962.

280. "Sur les logiques de Lukasiewicz à un nombre fini de valeurs", "Rev. roum. de mathématiques pures et appl.", IX, 10, 1964, p. 905-920.

281. "An algebraic theory of the actual operation of the relay switching circuits", IFAC Sympos. On hazard and race phenomena in switching circuits letter 5, Buc., 1964.

282. "Funcționarea reală a schemelor cu relee ordinare", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1964.

283. "Titlul se pune la sfârșit", "Secolul XX", nr. 2, 1964, p. 48-62.

284. "Cărți de matematică", "Gaz. matem.", vol. LXIX, nr. 10, oct. 1964, p. 361-372.

285. "Sur la logique de la mécanique des quantes", 1965.

286. "Logica, știință aplicată. De la filozofie la inginerie", "Progresul științei", anul I, nr. 1, febr. 1965, p. 5-11.

287. "Teoria algebrică a circuitelor cu tranzistori", Buc., Ed. Tehnică, 1965.

288. "Un exemplu de model în logica neoclasică", "Materialismul dialectic și științele naturii", vol. X, Buc., Ed. Pol., 1965.

289. "Economia matematică", "Probleme economice", nr. 6, iunie 1965.

290. "Sur la logique strictement positive", "An. șt. ale Univ. <<Al. I. Cuza>> Iași", 1965, p. 15-24.

291. "Sur les lois distributives dans le calcul des propositions", "An. Univ. Buc.", seria "Acta Logica", Buc., 1965, VII-VIII, p. 125-130.

292. "Sur les aléas de continuité dans les circuits de commutation", "Automatisme", X, 9, 1965, p. 313-315.

293. "One inrest of the actual operation of switching circuits for the logician", "An. Univ. Buc.", seria "Acta Logica", 7-8, 1965, p. 131-139.

294. "Problèmes posés par le traduction automatique. La microsyntaxe du verbe roumain", "Chaiers de linguistique théorique et appliquée", II, 1965, p. 165-189.

295. "Asupra conjuncției <<și>>", în "Omagiu lui Al Rosetti", 1965, Acad. R.P.R.
296. "Matematica și tehnica în a doua jumătate a secolului al XX-lea", "Rev. de filoz.", XII, 6, 1965, p. 755-768.
297. "Razvitie teorii tranzistoriîh i drughi beskontaktnîh shem v Rumânskoï Narodnoi Respublike", 1965.
298. "The development in the rumanian people's republic of the theory of circuits with transistors and other electronic device in translated Proceedings Relay Systems and Finite Automate", Burroughs Corporation, 1965, p. 78-100; figuri, p. 153-161; bibliografie, p. 55-77.
299. "Funcționarea reală a schemelor cu contacte de rele", vol. I, Buc., Ed. Acad., 1965, 189 p.
300. "Teoria algebrică a schemelor cu contacte și rele", Buc., Ed. Tencică, 1965, 406 p.
301. "Încercări vechi și noi de logică neclasică", Buc., Ed. Științifică, 1965, 461 p.
302. "Remarques sur les modèles de la logique élémentaire", "Bull. Sci. Math. R.S.R.", Buc., X (LVIII), 1966, p. 27-29.
303. "Sur l'arithmétique élémentaire", "An. Univ. Buc.", seria "Acta Logica", IX, 1966, p. 135-136.
304. "Zastosowanie algebri Lukasiewicz de teorii ukladow po przekazuikewestychewich", vol. I, Varșovia, 1966; vol. II, 1967.
305. "Théorie structurelke des automates finis", Paris, Gauthier-Villars, 1967.
306. "Remarques sur la théorie algébrique des circuits séquentiels à relais", ICC, Bull., nr. 2, 1967, p. 87-98.
307. "Sur les aléas de commutation dans les circuits à relais", "Elektronische Informationsverarbeitung und Kybernetik", III, 1967, p. 11-24.
308. "Sur le calcul des propositions de type supérieur dans la logique de Lukasiewicz à plusieurs valeurs", "An. Univ. Buc.", X, 10-11, 1967, p. 93-104.
309. "Sulla sintesi dei circuiti con contatti relè", "Boll. Un. Mat. Bologna", 1967, p. 33-44.
310. "Elemente de logică matematică și teoria mulțimilor", Buc., 1968.
311. "Îndoieli și certitudini" (Essais), ed. I, Buc., 1971, ed. a II-a, Buc., 1974.
312. "Logica clasică a propozițiilor de tip superior", "St. și cercet.

Matem.", Acad. R.S.R., Buc., XX, 1968, p. 237-258.

313. "Sur la logique des proposition à modèles partiellement ordonés", "Rev. Math. pures et appl.", București, XIII, 1968, p. 1413-1437.

314. "Les logiques à plusieurs valeurs et leur intérêt dans l'étude des circuits à contacts et relais", "Bull. Math. de la Soc. des sciences mathém. de la R.S. de Roumanie", tome XII (LX), no. 3, 1968, p. 73-79.

315. "Introducere în logica propozițiilor. Echivalența", "Gaz. matem.", seria A, Buc., LXXIV, 1969, p. 164.

316. "Fenomene de indeterminism la automatele cu relee temporizate", An. Univ. Timișoara, 1969, p. 91-94.

317. "The algebraic theory of switching circuits", Pergamon Press, Oxford - London - Edinburg - New York - Toronto - Sidney, Paris - Braunschweig și Buc. (Ed. Tehnică), 1969, 716 p.

318. "Universalnaia Algebra i konecinie avtomata", Matematicheskie Isledovaniia, Akad. Nauk Moldavskoi S.S.R. Kișinev, tom IV, nr. 2, 1969, p. 95-115.

319. "Studio algebrice della logica elementare", Atti della Academia delle scienze dell' Instituto di Bologna, anno 257, Rendiconti serie XII, tomo VI, 1969, p. 33-56.

320. "La logique de la statistique dans les sciences sociales", "Coloque franco-roumain sur la théorie: La planification, ses méthodes, ses techniques, Bucarest, 24-26 septembre 1969"

321. "Contribuția românească în teoria algebrică a automatelor", (A.M.C.) Automatica - metrologie - calculatoare, nr. 13-14, 1970, Buc., p. 81-88.

322. "Bibliografia literaturii românești în teoria algebrică a automatelor", ibidem, p. 84-100.

323. "Activitatea Centrului de calcul al Universității din București", ibidem, p. 9-20.

324. "Institutul de matematică al Academiei Republicii Socialiste România. 20 de ani de activitate, 1949-1969", Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1970, capitolele: "Logica matematică" (p. 11-20); "Teoria preliminară a sistemelor de ecuații cu derivate parțiale" (p. 71-72); "Teoria automatelor finite" (p. 123-126); "Începuturile cercetărilor de mecanica solidelor la Institutul de mecanică al Academiei R.S.R." (p. 137-146); "Economia matematică" (p. 155-158); "Informatica" (p. 168-169).

325. "Essais sur les logiques non-chrysippiennes", Buc., Ed.

Acad. de la R.S. Roumanie, 1971, 791 p.

326. "Sur le mode ponendo ponens", "Analele științifice ale Universității <<Al.I. Cuza>> Iași", serie nouă, sect. I, Matem. t. XVII, fasc. 1, 1971, p. 1-16.

327. "La logique élémentaire", în vol. "Logique-Automatique – Informatique", Buc., Ed. de l'Acad. de la R.S.R.", 1971, p. 31-39.

328. "Les états transitoires dans les circuits séquentiels", ibidem, p. 215-268.

329. "Dezvoltarea matematică și procesul de materializare al altor științe", în vol. "Relațiile dintre matematică și științele naturii și societății", Buc., Ed. Acad. R.S.R., 1971, p. 13-24.

330. "Cantitate și structură în lingvistica matematică", comunicare la Cursurile de vară, Sinaia, 1971; și în limba franceză.

331. "Quantité et structure en linguistique mathématique", ibidem.

332. "Déterminisme et enchaînement", în vol. "Recherches sur la philosophie des sciences", Buc., Éd. de l'Acad. de la R.S. de la Roumanie, 1971, p. 23-72.

333. "Les mathématique structurelles et leurs applications", ibidem, p. 131-178.

334. "La logique mathématique pure et appliquée en République Socialiste de Roumanie", "XIII-ème Congrès International d'Histoire des Sciences", 18-24 août 1971.

335. "La logique élémentaire", comunic. la "IV-ème Congrès International de Logique. Méthodologie et Philosophie des Sciences", Bucarest, 1971.

336. "Rolul Academiei R.S. România în dezvoltarea informaticii în țara noastră", comunicare la "Colocviul "Pregătirea cadrelor pentru informatică", Buc., 17-19 febr. 1971.

337. "Îndoieli și certitudini", Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1971, 210 p.

338. "Când se poate face și când nu se poate face o colaborare", comunicare la Ses. Acad. R.S.R., 5-7 apr. 1971, în "Cercetări multidisciplinare și interdisciplinare", 1971.

339. "Essais sur les logiques non-chrysippiennes", Buc., Éd. de l'Acad. de R.S. Roum.", 1972, 820 p.

340. "Identitate și clasificare" (și versiunea franceză "Identité et classification"), cursurile de vară Sinaia, Univ. București, 23 iulie – 19 august 1972, rotaprint.

341. "Introducere matematică în teoria clasificării. Caietul I: Mulțimi și predicate", Universitatea din București, Laboratorul de semiotică, Centrul de multiplicare al Universității din București, 1972, rotaprint.

342. "Ensembles flous et logique à plusieurs valeurs", Centre de recherches mathématiques, Université de Montréal, Canada, mai 1973.

343. "La logique des propositions du type supérieur", ibidem, mai 1973.

344. "Introducere în istoria matematicienilor", în "Ziarul științelor și al călătoriilor" XXVI, nr. 52, 26 dec. 1922, pp. 618, 620.

345. "Problema determinismului", Buc., Ed. oficiul de librărie, Bibl. Nr. 2, 1942, 128 p.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Voltaire, Vito: "Theory of functionals", 1930, p. 182-183; Predescu, Lucian: "Enciclopedia Cugetarea", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 562; Birkhoff, Garret: "Lattice theory", vol. XXV, American Mathematical Society, Colloquium publications, New York, 1948, p. 21, 138, 141, 164, 196, 197; ***: "Enciclopedia delle matematiche elementari", volume terzo, parte secunda, a cura di Luigi Berzolari, editore Hoepli, Milano, 1950, p. 805; Schouton, J.A.: "Ricci-Calculus", Springer - Berlin, 1954, p. 133, 227, 253, 270; Castello, P.: "Clé des schémas électriques", Paris, Ed. Dunod, 1965, p. 174-178; Denouette, M.: "Compte Rendu de mission en Roumanie. 6 février - 29 septembre 1964", rapport, 1965, 134 p., p. 2; Andonie, G.: "Istoria matematicii în România", II, Buc., Ed. Șt., 1966, p. 10-12, 21, 29, 30, 169, 195, 201, 202, 214, 223, 292, 293, 319-321, 326, 364, 371, 393-421, 435, 438, 452. "Personalități ale științei. Mic dicționar", Buc., Ed. Șt. și Enciclop., 1977, p. 205.

MORARU, ION

“Publicist, istoric, animator al vieții culturale teleormănene, orator de marcă, consilier al Primăriei Alexandria (din 1992), președinte al Comisiei Județene Teleorman pentru monumentele istorice și cimitirele eroilor, Prof/esor/, n/ăscut/ 25 dec. 1932, Vaslui, stabilit la Alexandria.

Studii: Șc/oala/ primară (1939-1943), *Liceul Mihail / Kogălniceanu Vaslui* (1943-1952), Universitatea București – *Facultatea de istorie* (1957-1962).

Președinte al *Comitetului Municipal de Cultură Alexandria* (din 1976), director al *Căsei de creație populară Teleorman* (1970-1975), profesor de istorie la Școala generală / din/ Poroschia, jud. Teleorman.

Are numeroase comunicate științifice: *Desfășurarea revoluției de la 1848 în județul Teleorman* (Izlaz – 120 de ani de la revoluție); *Contribuția locuitorilor județului Teleorman la războiul pentru independență, 1877-1878* (Alexandria, 1977) etc.

Debutază în publicistică cu articole de istorie națională și locală în ziarul *Teleormanul*, în mai 1968.

Debutază editorial cu ocazia apariției volumului *Județele României* (ed. 1969, 1972) aducându-și contribuția la capitolul consacrat județului Teleorman.

Colaborează la *Teleormanul*, *Pentru Patrie*, *Magazin istoric*, *România literară*, *Noi tracii* etc.

BIBLIOGRAFIE

- “Zile fierbinți în Teleorman”, Buc., Ed. Acad., 1970, 240 p., în colab.

- “Pentru Patrie”, Culegere de documente și amintiri privind participarea locuitorilor din județul Teleorman la războiul pentru întregirea patriei 1916-1918, Buc., 1982, 320 p.

- “Eroi-martiri din Teleorman ai Revoluției Române din decembrie 1989”, Alexandria, Inspectoratul pentru Cultură Teleorman, 1992, 16 p.”¹⁾

¹⁾ Reprodus din Ion Al. Stănescu “Dicționar al oamenilor de cultură /.../”, din județul Teleorman”, Ed. Calende, Pitești, 1993, pp. 98-99.

MOȘULEȚ, ALEXANDRU N.

“Este cel mai de seamă reprezentant al satului Tătărăni, comuna Dănești /județul Vaslui/, născut la 1 noiembrie 1913, al doilea fiu al soților Neculai și Ecaterina Moșuleț.

A urmar școala primară la Iași, Ferești /comuna Văleni/ și Vaslui (1921-1925), cursurile medii la *Liceul Național* din Iași 1925-1932) și *Școala Politehnică din București* (1932-1937).

În anul 1939 a obținut titlul de doctor în Științe

tehnice

A fost inginer la *Fabrica de zahăr Roman* (1937-1940), inginer și apoi director general la firma *General Transport* (1940-1945).

În anul 1945 intră în învățământul superior, parcurgând toate treptele ierarhice până la cea de profesor, șef de catedră la *Universitatea din București* și *Institutul Politehnic din București*.

A publicat lucrări numeroase atât în țară cât și în străinătate, subiectul preferat constituindu-l mecanica construcțiilor de mașini și teorii asupra structurilor componente ale agregatelor.”¹⁾

¹ Reprodus din Neculai N. Maței și Constantin Gh. Radu: “Fii ai comunei Dănești, județul Vaslui”, Căminul cultural Dănești, 1981, pp. 23-24.

MOTĂȘ, COSTICĂ C.

S-a născut în orașul Vaslui, la 8/20 iulie 1891, tatăl său fiind funcționar la P.T.T., iar mama sa, casnică.

Urmează în orașul Vaslui cursurile *Școlii primare nr. 1*, cu învățătorul Constantin Grigoriu, apoi urmează, tot acolo, cursurile primelor două clase gimnaziale, având profesori pe Nicu Gh. Motăș (director), Ion Kirilă, Barbier, Lazăr Lazea, preotul Grigoriu, D. Băncescu, Vasiliu.

Rămânând orfan de mamă, fratele bunicului său, Ioan N. Motăș, îl ia la Iași, întreținându-l, unde urmează cursurile *Liceului Național*, unde a avut profesori pe Grigore Bârsan, Traian Bratu, Petre Gârcineanu, Xenofon Gheorghiu, Jean Laroche, Ion Constantinescu, Constantin Fedeleș, Scorpan Atanasiu, Gabaret Ciolac, Vasile Teodoreanu, Valeriu Hulubei.

Profesorul Paul Bujor i-a sugerat oiciorului Octav Băncilă, unchiul soției sale (C. Motăș), să-i dea lecții de pictură, dar împrejurările nu i-au permis să urmeze această propunere.

Dintre colegii săi de liceu amintim pe Petre Constantinescu-Iași, Cezar Petrescu, Paul Scorțeanu, Ion Manu (viitorul actor), Gr. T. Popa.

Este atras de ideile socialiste, citind din operele lui Ernst Haeckel, C. Dobrogeanu-Gherea, Sofia Nădejde, Paul Lafargue.

Împrietenindu-se cu fiul librarului ieșean Elias Șaragea, Lascăr Șaragea, socialist, care tipărise revista *Floare albastră*, Constantin Motăș publică primele sale încercări literare la sus-numita revistă. Dintre schițele și nuvelele cu care a colaborat la revistă, amintim: *Moartea unui șoricel*, *Cocostârcul răzvrătit*, *La moartea lui Vlaicu*, *La moartea lui Caragiale*. De asemenea, a colaborat și la revistele *Umanitatea*, scoasă de Eugen Relgis, cu articolele *Tradiție și progres*, *Într-ajutorarea reciprocă* etc.

Absolvind liceul în vara anului 1910, dă examen de admitere la *Facultatea de Științe*, secția Științe naturale, a Universității din Iași, din comisie făcând parte Petru Poni și Paul Bujor. La facultate a avut ca profesori pe Ion Simionescu, Paul Bujor, Alexandru Popovici, Ion Constantinescu, Vasile Butureanu, Petre Bogdan, Mihai David.

Între 1911-1915 a urmat cursurile acestei facultăți, la care își susține examenul de licență, pe care îl ia cu distincția "foarte bine cu distincție", în 1915.

În timpul studenției a audiat cursurile profesorilor C. Stere, Matei Cantacuzino (la Facultatea de drept), precum și ale profesorului N. Leon (la Facultatea de medicină).

După absolvirea facultății este angajat custode al *Bibliotecii Centrale Universitare din Iași*, unde se documentează în științe, literatură, arte, socialism (Marx, Engels, Lamarck, Darwin, Mendel).

În urma demisiei asistentului său, Ernst Rus, doctor în științe naturale la Berlin, profesorul Ioan Borcea îl angajează pe Constantin Motăș, în 1915, la *Laboratorul de zoologie descriptivă* al Facultății de științe din Iași.

Între 1915-1921 trece prin posturile de asistent provizor, asistent definitiv și șef de lucrări suplinitor. În 1919 se căsătorise.

Refuză plecarea la Paris, pentru a studia preistoria.

În 1924 a fost numit pentru doi ani decan al *Facultății de medicină veterinară* din București.

Pleacă, totuși, în Franța, în primăvara anului 1925, unde se specializează la Grenoble (cu profesorul Louis Léger, directorul *Laboratorului de zoologie*) în hidrologie și piscicultură. Cu ajutorul *Casei naționale a cercetării*, explorează râurile și lacurile din regiunea Dauphiné, ceea ce îi permite ca după trei ani de cercetări, să-și treacă examenul de doctorat, cu teza "Contribuția la studiul Hidracarienilor francezi, din sud-estul Franței", în anul 1928. Lucrarea tipărită, avea 373 pagini, cu 247 figuri și 6 planșe. Lucrarea a primit mențiunea "Foarte onorabil"

La Grenoble a luat parte la campaniile de repopulare cu păstrăvi a râurilor și lacurilor de munte.

În anul 1926 a lucrat cu profesorul Er. Zschokke în *Laboratorul de Zoologie* a Universității din Basel (Elveția).

În anul 1928 *Asociația internațională de Limnologie teoretică și aplicată* îl declară membru titular.

Întors în țară este înaintat șef de lucrări definitiv, la *Catedra de Zoologie* (1929), apoi conferențiar (1930), la catedra de *Zoologie aplicată*, la numai o lună după ce-și susține examenul de docență (iunie 1930).

În anul 1932 a fost numit profesor agregat de *Zoologie aplicată și Entomologie*, la Universitatea din Iași, la care, în 1936, devine profesor titular. Peste un an, în 1937, este numit profesor titular de

Zoologie descriptivă, totodată fiind numit și director al *Stațiunii zoologice maritime* de la Agigea.

La 22 iunie 1937 este numit membru corespondent al Academiei Române.

Între 1936-1940 a funcționat ca director al *Muzeului de istorie naturală* din Iași.

În perioada activității sale ieșene, profesorul Constantin Motăș a desfășurat o susținută activitate democratică. Astfel, în 1933 semnează Apelul de constituire a *Comitetului Național Antifascist*, fiind membru fondator al *Asociației antifasciste*, alături de Petre Constantinescu-Iași, Iorgu Iordan, Radu Cernătescu, G.M. Zamfirescu, G. Nicuță și alții. În anii crizei economice (1929-1933), Constantin Motăș a făcut parte din secția Iași a *Comitetului național antirăzboinic*, care avea la Iași o puternică secție.

A fost membru fondator al *Asociației Prietenii Uniunii Sovietice*, din 1934.

Pledează în "Procesul de la Chișinău" (7 martie 1936), în apărarea profesorului universitar Petre Constantinescu-Iași, demascând totodată primejdia hitleristă, demascând faptul că agenții ordinii publice l-au vizitat pentru a-i cere lămuriri privitoare la cărțile ce le primește din străinătate.

În mai 1937 ziarul "Universul" publică o listă, de o pagină, cu numele comuniștilor periculoși, aducându-li-se grave acuzații. Printre cei puși la index figura și C. Motăș.

La parte, la 23 septembrie 1939, la celebra ședință a Consiliului universitar și a Școlii politehnice "Gh. Asachi" din Iași, prin care s-a înfierat odiosul asasinat comis asupra lui Armand Călinescu.

La 23 August 1940 este transferat, ca profesor titular, la secția Morfologie a *Catedrei de Zoologie* a Universității din București. Peste o jumătate de an a fost numit directorul *Stațiunii zoologice din Sinaia*.

În primăvara anului 1944 prof. dr. doc. Constantin Motăș semnează, alături de alți 64 de intelectuali români, scrisoarea de protest către Mareșalul Antonescu, protestând împotriva războiului antisovietic. Printre semnatori, în afara prof. C. Motăș, figurau și alți șase intelectuali care se leagă de actualul județ Vaslui: acad. Gh. N. Lupu, prof. dr. doc. Gr. T. Popa, acad. N. Profiri, prof. dr. C. Balmuș, acad. D. Bagdasar, acad. Vasile Rășcanu, precum și alte trei personalități, legate de aceste meleaguri: acad. C. Popovici, acad. M. Ralea și acad. Gh. Vrânceanu.

În anul școlar 1944-1945 a funcționat ca profesor al Universității din București.

În urma morții lui Grigore Antipa este numit la 4 martie 1945 directorul *Muzeului național de istorie naturală*, care poartă numele marelui dispărut.

Regimul comunist îl numește, la 23 mai 1948, membru titular al Academiei Republicii Populare Române (raportor, prof. D. Voinov), în locul lăsat vacant prin moartea lui E. Racoviță.

A fost numit responsabil titular, de către Academia R.P.R., al vastei lucrări "Fauna Republicii populare Române"

Ignorând onorurile pe care conducerea comunistă i le acordase între 1944-1948, academicianul Constantin Motăș a fost arestat de către aceeași conducere, deoarece rămăsese fidel lui Constantin Titel-Petrescu, președintele Partidului Social-Democrat, refuzând fuzionarea P.S.D. cu P.C.R. (când s-a creat Partidul Muncitoresc Român).

A trecut prin maimulte închisori (Pitești, Ministerul de Interne etc.), stând în celulă cu celebrul Petrache Lupu (cel care susținea că a văzut pe Dumnezeu, și care avea o afecțiune remarcabilă pentru profesorul C. Motăș), cu profesorul universitar Nicolae Mărgineanu și alții. Acesta din urmă îl prezenta, după eliberare, astfel:

"Un om de o cinste ireproșabilă profesorul Motăș și un suflet de aur, scos uneori din minți de anchetatorii fără cap și de rea-credință, care căutau cu orice preț să-l scoată vinovat. A fost eliberat după ani de zile, odată cu Titel Petrescu, la intervenția lui /Clement/ Atlee, șeful guvernului laburist /britanic/ adresată direct lui Hrușciiov cu ocazia vizitei acestuia la Londra. Studiile de specializare profesorul Motăș le-a făcut la Grenôble cu o bursă acordată de Vintilă Brătianu, ministrul Finanțelor, pe propunerea regretatului profesor Ion Simionescu, președintele Academiei, entuziasmat de lucrările tânărului asistent. Cu ocazia unei vizite pe care Vintilă Brătianu a făcut-o în Franța, el a ajuns și la Grenôble. N-a uitat de bursa dată tânărului asistent și a trecut pe la profesorul lui Motăș pentru a se interesa dacă e folosită cu cap. Și, desigur, pentru studii, nu pentru aperitive. Profesorul i-a dat cele mai călduroase referințe, propunând prelungirea bursei pentru al doilea an ca tânărul cercetător să aibă timp să-și termine investigația sa. În după masa zilei ministrul a sosit pe neașteptate și la locuința lui Motăș, care consta dintr-o singură cameră în care locuia cu soția sa și cei doi copii ai săi.

- Dar de ce domnul profesor Simionescu nu mi-a spus că ești

căătorit și ai doi copii? a spus el.

- Dar sunt foarte mulțumit și așa, domnule ministru.

Înainte de a pleca din Grenoble, ministrul a avut grijă să-i trimită un coș mare cu alimente alese pentru copii și flori pentru soție, iar sosit la București i-a prelungit bursa și pentru al doilea an, dublându-i cuantumul ei.

- Oameni și oameni, domnule coleg, mi-a spus profesorul Motăș.

- A spus și Iorga la moartea lui Vintilă Brătianu că a fost omul cel mai cinstit pe care l-a cunoscut, am adăugat eu.

La Grenoble studia în acea vreme și Corneliu Codreanu, tot cu bursă, dar fără să-și treacă examenele, mi-a spus Motăș. Iar bursa o avea de la Ministerul de Interne, care reușea astfel să aibă liniște cu tulburările studențești de la Iași.

- Alți oameni, i-am răspuns eu.¹⁾

În cadrul Academiei a devenit șef de secție, la 1 iunie 1956, iar peste trei săptămâni (26 iunie 1956) a devenit directorul *Institutului de Speologie al R.P.R.*

După ce, la 2 august 1963, este decorat cu "Ordinul Muncii" clasa a II-a, *Societatea de zoologie a Franței* îl declară membru titular, la 22 noiembrie 1966.

I se acordă titlul de "om de știință emerit" (28 august 1964), medalia "Virtutea ostășească" clasa I (28 iulie 1967).

Între 14-22 mai 1967 a întreprins o călătorie de studii și informare la Dijon, Paris, Lyon, Grenoble, Toulouse, cu contribuție acordată de "Recherches Scientifiques" (C.N.R.S.).

Mai este recompensat cu medalia "A XXV-a aniversare a eliberării patriei" (23 August 1969).

Pentru competența sa profesională a fost cooptat codirector al revistelor "Acarologie" (Paris), "Analele Institutului de studii româno-sovietice" (seria Biologie), "Annales scientifiques de l'Université de Jassy", "International journal of speleology" (la Weinheim, iar azi apare la Leyda), "Natura", "Revista științifică <<Gh. Adamachi>>"

Opera științifică și de publicistică a acad. prof. dr. doc. Constantin Motăș cuprinde peste 600 de titluri. Lucrările sale științifice se referă la zoologia sistematică, ecologia, zoogeografia și hidrobiologia pură și aplicată. După 1946 și-a îndreptat atenția asupra cercetării

¹⁾ Nicolae Mărgineanu: "Amfiteatre și închisori", Cluj-Napoca. Ed. Dacia, 1991, p. 218.

faunei cavernicole și freaticole. A creat capitolul hidrobiologiei, numit de el "Freatobiologia", precum și termenii adecvați, inițiind o serie de elevi, care, ulterior, i-au devenit colaboratori. Un mare număr de oameni de știință din domeniul acarologiei și hidrobiologiei l-au citat în operele lor: prof. Ivan Sokolov (Leningrad), prof. O. Lundblad (Stockholm), prof. Carl Wesenberg-Lund (Copenhaga), dr. Karl Viets (Berna), prof. Cl. Delamare-Deboutteville (Paris) etc.

A încetat din viață în București, la 15 iunie 1980.

BIBLIOGRAFIE¹

1. "Contribution à la faune des coléoptères d'eau douce de Roumanie", 1921, (în colab.).

2. "Yves Delage", "Rev. șt. V. Adamachi", vol. VIII, nr. 3, mai 1922, p. 107-111.

3. "Lupta contra insectelor parazite și a boalelor ce se transmit prin metoda trofică", ibidem, p. 138-139.

4. "Pasteur", ibidem, IX, 1, 1922, p. 23-37.

5. "Determinismul caracterelor sexuale", ibidem, VIII, 2, 1922, p. 108.

6. "Expertiza rapidă a laptelui", ibidem.

7. "Influența factorilor chimici asupra dezvoltării ființelor", ibidem, p. 102.

8. "Foița germinativă medie la celenterate", ibidem, p. 104.

9. "O curioasă descoperire paleontologică", ibidem, p. 104.

10. "Alimentația rațională", ibidem.

11. "E. Gley: Sur les sécrétions internes", ibidem, p. 103-104.

12. "Studiul histologic al fenomenelor provocate la mormolocul de Rana temporaria prin alimentarea tiroidiană", ibidem, VIII, 3, mai 1922, p. 139.

13. "Contra schizoneuriei", ibidem, p. 141.

14. "O ciupercă carnivoră", ibidem, p. 141.

15. "O avitaminoză la vite", ibidem, VIII, 4, p. 182.

16. "Parenchimul viermilor lați", ibidem, IX, 1, 1922, p. 51.

17. "Strechia vitelor", ibidem, IX, 3, 1923, p. 128-132.

18. "Bilharzioza în Portugalia", ibidem, p. 144.

19. "Cloropicrina ca mijloc de combatere a Artropodelor parazite", ibidem.

20. "M. Nicolle et J. Magrou: Les maladies parasitaires des

* Lucrările cu nr. 65, 66, 80, 138, 212, 226, 239, 253, 255, 256, 262, 267, 271, 275, 289, 288, 289, 293, 294, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 307. sunt în volume.

plantes", ibidem, p. 152.

21. "Culturi de Tripanosomide", ibidem, IX, 4, sept. 1923, p. 187.

22. "Transformarea experimentală a larvei Axolotl în Amblystoma, ibidem, p. 188.

23. "Lupta contra Hypodermei", ibidem.

24. "Palmatohydra și Hydra vulgaris", ibidem.

25. "O nouă revistă de Parazitologie", ibidem, p. 193.

26. "A. Lipschütz et W. Krause: Recherches quantitatives sur le hermaphroditisme expérimental", ibidem, p. 204.

27. "Celule anorganice", IX, 2, 1923, p. 95.

28. "Rezistența la căldură a sporurilor de B. antracis", ibidem, p. 96.

29. "Recordul transplantărilor de organe", ibidem.

30. "Unnele Spipunculizelor și rolul lor", ibidem, p. 97.

31. "Mortalitatea cioarelor", ibidem, p. 98.

32. "D.G. Constantinescu: Ereditatea experimentală", ibidem, p. 104-105.

33. "Eugen Botezat: Cours de zoologie", ibidem, p. 106.

34. "<<Pachetul stercorail">> al larvelor de Casside, X, 1, nov. 1923, p. 257-258.

35. "Influența temperaturii asupra creșterii peștilor", ibidem, p. 258-259.

36. "Aviația în lupta contra insectelor dăunătoare", ibidem, p. 260.

37. "C.N. Ionescu" Quelques nouveaux insectes Collemboles recoltées dans les grottes des Carpathes meridionales", ibidem, p. 266.

38. "Cântecul păsărilor", ibidem, X, 2, 1923, p. 304-305.

39. "El. Blaringhen: Pasteur et le Transformisme", ibidem, X, 2, 1924, p. 314-315.

40. "I. Borcea: Dégats causés par les Bostrychidés en Roumanie", ibidem, p. 319-320.

41. "Reaparitia mătăsarului la noi", ibidem, X, 3, 1924, p. 365.

42. "Jacques Loeb", ibidem, p. 366.

43. "Colorația pupelor unor fluturi", X, 4, 1924, p. 418.

44. "Polimorfism pecilogenic", ibidem.

45. "I. Ciurea: Heterophydés de la faune parasitaire de Roumanie", ibidem, p. 435.

46. "Et. Rapaud: La variation chromatique et l'homochromie",

ibidem, p. 438.

47. "Păsări boreale la noi", ibidem, XI, 1, nov. 1924, p. 42-43.

48. "Limanurile noastre", ibidem, p. 50-51.

49. "I. Borcea: Faune survivante de type caspien dans les limans d'eau douce de Roumanie", ibidem, p. 61-62.

50. "G. Marinescu: Problema bătrâneții și a morții naturale", ibidem, p. 62.

51. "Rezistența chisturilor infuzorilor", ibidem, XI, 2, 1924, p. 105.

52. "Originea cordiloflorei lacustre", ibidem, p. 105.

53. "Profilaxia paludismului", ibidem, XI, 3, 1925, p. 161.

54. "Feminizarea completă a masculilor castrați, la batraciene", ibidem, p. 165.

55. "Piroplasma calului și agentul transmitător", ibidem.

56. "Altoirea unui fragment de creastă de cocș pe spate de cocoș", ibidem, p. 166.

57. "Petroli din alune americane", ibidem, XI, 8, 1925, p. 167-168.

58. "Plasma pură a animalelor canceroase și cultura țesuturilor", ibidem, XI, 4, 1925, p. 225.

59. "Ereditatea somațiunilor", ibidem, p. 255.

60. "Grefe canceroase în testicol", ibidem, p. 222.

61. "Institutul de piscicultură și hidrobiologie din Grenoble (Isre)", ibidem, XII, 2, 1926, p. 68-71.

62. "Gobiidele", ibidem, p. 78.

63. "Hidracarieni", ibidem, p. 116-123.

64. "C. Walter: Hydracariens nouveaux ou peu connus du Sud-Est de la France" "Travaux du Laboratoire de Pisciculture à l'Université de Grenoble", vol. XVIII, 1926.

65. "Contributions à la connaissance des Hydracariens français particulièrement du Sud-Est de la France", Grenoble, 1928.

66. "Curs de limnologie și piscicultură", 1928, (în manuscris).

67. "J. Bahov: Traitement de la scarlatine par le sérum des convalescentes", "Rev. șt. V. Adam.", XIV, 3-4, 1928, p. 33-34.

68. "N. Fintescu: Musca ferăstrău a prunelor", ibidem, p. 34.

69. "Raport asupra stațiunilor de Salmonicultură de la Frasin și Tarcău", rev. "Pescăria și piscicultură", II, 11-12, 1929, p. 178-182.

70. "Salmonidele și Salmonicultură", "Rev. șt. V. Adam.", XV, 2, 1929, p. 13-19.

71. "Navigația aeriană și pescuitul maritim", ibidem, XV, 1, 1929, p. 29-30.
72. "Ornitologice", ibidem, p. 30.
73. "Pagon", ibidem.
74. "Fauna Insulelor Șerpilor", ibidem.
75. "Un Ichneumonid nou", ibidem.
76. "Prof. Al.Fr. Kammer: Die Maikäferschwarm in Siebenbürger", ibidem, p. 38.
77. "Margareta et R. Codreanu: "Un nouvel Euglennien (*Astasia chaetogastri* n.sp.) parasite coelomique d'un Oligochète (*Chaetogaster distrophus* Gruith)", ibidem.
78. "C.L. Légère: Biologie d'un Chironomide le *Cricotopus bifornis* Edw. et son intérêt en Salmoniculture", "Travaux du Laboratoire de Pisciculture à l'Université de Grenoble", vol. XX, 1928.
79. "La faune hydracarienne des eaux courantes et des lacs élevées des Du Dauphiné, Contribution à l'étude du peuplement des Hautes Montagnes", "Société de Biogéographie", Paris, vol. 2, 1928.
80. "Contribution à la connaissance des Hydracariens français particulièrement de Sud-Est de la France", "Travaux du Laboratoire de Pisciculture de l'Université de Grenoble", vol. XX, 1928, 33 p., teză de doctorat.
81. "Sur le développement postembryonnaire de *Calonyx brevipalpis* (Maglio) et sur les affinités des *Procladocera*", "Ann. Sc. Univ. Jassy", vol. XVI, 1929.
82. "I. Leps: Un nouveau protozoire marin, *Gastrocirrhus intermedius*", "Rev. št. V. Adam.", XV, 1, 1929, p. 39.
83. "Adaptarea animalelor marine la viața terestră", ibidem, XV, 2, 1929, p. 61-69.
84. "I. Ciurea: "Contributions à l'étude morphologique de *Strigea cornu*", ibidem, XV, 2-3, 1929, p. 83.
85. "I. Ciurea: Sur une nouvelle *Proalaria* et sa métacercarie", ibidem.
86. "I. Ciurea: Sur une infestation parasitaire de la carpe causée par la métacercarie d'un trematode du genre *Néodiplostomum* Railliet", ibidem.
87. "*Mesostoma ehrenbergii* O. Schm. în bălțile de la Critești", XV, 4, 1929, p. 119.
88. "Mii de meduze din specia *Pilema* (= *Rhizostoma pilmo*)",

ibidem, p. 121.

89. "Cnidari de apă dulce", ibidem.

90. "Trecerea tuberculozei prin placentă", ibidem.

91. "Un gen și două specii noi de Isopode cavernicole", ibidem, p. 122.

92. "L. Baliff et C. Vasilescu: Le Kyste hydatique du coeur", ibidem, p. 129.

93. "I. Ciurea: Rossicostrema donicum Skriabin et Lindtrop et sa métacercaire", ibidem, p. 130.

94. "Larva de Liponeura brevisrostris în pârâul Peleş", ibidem, XVI, 1, 1930, p. 47-48.

95. "O planarie oarbă (Polycladodes voinovii)", ibidem, p. 48.

96. "Castorul reînvie", ibidem.

97. "Miriapode din România", ibidem, p. 49.

98. "O importantă carte de biologie generală", ibidem, p. 56.

99. "Zotta, G. et Ionescu, C.: "Sur l'inversion de la formule leucocytaire dans l' inanition", ibidem, p. 62.

100. "Homarul din Marea Neagră", ibidem, p. 55.

101. "Viața în apele poluate ale Prahovei", ibidem, XVI, 2-3, 1930, p. 107-108.

102. "Slătineanu, Dr. Al. și Alexa, Dr. I.: Starea sanitară a Circumscripției Tomești (Iași)", ibidem, p. 128.

103. "Călinescu, R. și Călinescu, H.: Systematisch zoogeographische Beiträge Z. Kenntnis des Skorpiens Rumäniens", ibidem, p. 123.

104. "Kirîțescu, C.: Cercetări asupra faunei hepertologice a României", ibidem.

105. "Călinescu, R.: Manual pentru determinarea amfibienilor și reptilelor din România", ibidem, p. 124.

106. "Inversiunea sexuală la pești și problema diferențierii sexului după concepția neomendeliană", ibidem, XVI, 4, 1930, p. 150-157.

107. "Un interesant nematoid parazit la cegă", ibidem, p. 172.

108. "Un nou crab de apă dulce în Europa", ibidem, p. 173-174.

109. "Musca cireșilor", ibidem, p. 174.

110. "Ornitologice", ibidem.

111. "O nouă reformă a calendarului", ibidem, p. 177.

112. "D. Călugăreanu: Eine funktionelle Eigentümlichkeit des Spindrüse des Seidenspinners (Bombyx mori)", ibidem, p. 182.

113. "Sur les Hydracariens du genre *Megapus* dans les Alpes du Dauphiné", "C.R. Acad. Sci. Paris", 184, 6, 1927.
114. "Din viața licuricilor", "Rev. șt. V. Adam.", XVII, 1, 1931, p. 35-36.
115. "Agenti patogeni invizibili", ibidem.
116. "Migrația somonilor", ibidem, p. 37.
117. "Un palmiped siberian", ibidem, p. 38.
118. "Pomicultura la noi și viitorul", ibidem, p. 39.
119. "Păsări acvatice din Germania călătoresc pe la noi", ibidem, p. 40.
120. "Institutul de biologie fizico-chimică din Paris", ibidem, p. 41.
121. "A. Cardaș: Cunoștințe de zootehnie generală", ibidem, p. 42.
122. "A. Dorier: Recherches biologiques et systematiques sur les Cordiacés", ibidem, p. 44-45.
123. "R. Codreanu: La nutrition et l'action sur l'hôte de *Symbiocladius rhithrogenae* Chironamide à larve ectoparasite des nymphes d'Ephémères", ibidem, p. 50.
124. "Îngrijirea arborilor fructiferi și lupta împotriva inamicilor care-i devastează", ibidem, XVII, 2, 1931, p. 83-88.
125. "Studiul Cordiaceelor din România", ibidem, p. 109.
126. "Stațiunea ornitologică Rossitten (Germania)", ibidem, p. 108-109.
127. "Borcea, I.: Action du froid et du gel sur la faune litorale de la Mer Noire", ibidem, p. 114-115.
128. "Ciurea, I.: Contributions à l'étude morphologiques et biologiques de quelques Strigéides des oiseaux ichtyophages de la faune de Roumanie", ibidem, p. 115.
129. "Bogăescu, C. – Crășneanu, C.: Sur une nouvelle espèce de *Habroloptoides Schoen*", ibidem, p. 117.
130. "Ionescu, M.: Contribuții noi asupra faunei Proturilor din România", ibidem, p. 118.
131. "Ionescu, M.: Contribuțiuni la studiul faunei scoarței de prun", ibidem.
132. "Manolache, C.: *Harpalus distinguendus* Duft", ibidem.
133. "Călinescu, R.: Mamiferele României. Repartiția și problemele lor biogeografice-economice", ibidem, p. 117.
134. "Knechtel, W.: Zur Kenntnis der Coccidenfauna Rumäniens", ibidem.

135. "Un omagiu D-nei prof. dr. Elena Pușcariu", ibidem, XVII, 4, 1931, p. 224.
136. "Un Colonyx nouveau recueilli dans les Alpes du Dauphiné", "Transilvaux du Laboratoire d'Hydrobiologie et de Pisciculture", Grenoble, XXIV-è année, 1932, p. 63-73.
137. "Sur deux nouveaux Hydracariens malgaches", ibidem, p. 75-84.
138. "Expunere de titluri și lucrări", Iași, 1932.
139. "Amphilina foliaces Rud. și gazdele ei intermediare", "Rev. șt. V. Adam.", XVII, 1, 1932, p. 34.
140. "Primul hidracarian cavernicol", ibidem.
141. "Din biologia himenopterelor predatoare", ibidem, XVIII, 2, 1932, p. 55-66.
142. "Profesorul Ch. Perez la Iași", ibidem, p. 79-80.
143. "Un Bobirian parazit al Caridelor din Marea Neagră", ibidem, XVIII, 3, 1932, p. 105.
144. "Cabana <<Societății Naturaliștilor din România>>", ibidem, p. 106.
145. "C. Wesenberg-Lund: Contributions to the developemenat one Trematoda digenea", ibidem, p. 114.
146. "Margareta et Radu Codreanu" Étude de plusieurs cas de mosaïque chez une Ephémère (Baëtis rhodani Pict.), ibidem, p. 118.
147. "Cîțiva hidracarieni torenticoli din Carpați", ibidem, XVIII, 4, 1932, p. 158.
148. "Noi acarieni subterani", ibidem, p. 161.
149. "Douăzeci de ani de la moartea lui Spiru Haret", ibidem, p. 165.
150. "I.A. Scribin u. Autrum-Hiridinea", ibidem, p. 167.
151. "A. Caradja: Über einige umstrittene biogeographische Fragen. Ein Schlusswort zum <<Dritten Beitrag zur Kleinfaltenfauna Chinas", ibidem, p. 168.
152. "Faune hydracarienne de quelques lacs des environs de Bucarest", "Acad. Roum.", membr. Séct. Sci., s. III, vol. 9, mem. 7, 1933, 19 p., (în colab.).
153. "Aturus (Crinaturus) spatulifer Piersig in den rûmânischen Karpathen", "Zoologischer Anzeiger", 1-6, Ed. 103, Heft 1-2, 1933, p. 1-13, cu 5 fig. (în colab.).
154. "Sur la présence de l'Hydracarien steinmani Walter", "Travaux du Laboratoire de Pisciculture à l'Université de Grenoble",

XXV-e année, 1933, 4 p. cu 5 fig., (în colab.).

155. "Insecte auxiliare curioase", "Rev. şt. V. Adam.", IX, 1, 1933, p. 37.

156. "Halacarienii cavernicoli din America", ibidem, XIX, 1, 1933, p. 38.

157. "I. Borcea: *Livoneca pontica* n. sp. Cymothol de parasite des aloses et sardines de la Mer Noire", ibidem, p. 43.

158. "Expediția limnologică germană la insulele Sundelor", ibidem, XIX, 2-3, 1933, p. 116.

159. "K. Viets: Vierte Mitteilung Über Wassermilben aus unterirdischen Gewässern", ibidem, p. 119.

160. "J. Rostand: Évolution des espèces. Histoire des transformites", ibidem, p. 121.

161. "L. Léger et M-Ile M. Gunthier: Endomycètes nouveaux des larves aquatiques d'Insectes", ibidem, p. 125.

162. "A. Droser: Inféction de truites arc-en-ciel d'élevage par *Echinox-hynques*", ibidem.

163. "Migrația cocostîrcului", ibidem, XX, 1-2, 1934, p. 56.

164. "Sur la biologie du *Lyonetia clerckelle* et les mœurs de sa chenille", Bull. de la Soc. Sci. de l'Acad. Roum.", t. 17, nr. 3-4, 1934, p. 11, cu 1 pl. și 5 fig., (în colab.).

165. "O nouă meduză de apă dulce", ibidem, p. 56.

166. "Noi trematode monogenetice parazite la peștii din Marea Caspică", ibidem.

167. "P. Suster: Fühlerregeneration nach Ganglioneextirpation bei *Sphodromantis bioculata*", ibidem, p. 71.

168. "P. Suster: Beinregeneration nach Ganglioneextirpation bei *Sphodromantis bioculata*", ibidem.

169. "K. Viets: Fünfte Mitteilung Über Wassermilben aus unterirdischen Gewässern", ibidem, p. 72.

170. "Dr. Gr. Antipa: Muzeul Național de Istorie Naturală <<Gr. Antipa>> 1893-1933", ibidem.

171. "I. Borcea: Révision systématique et distribution géographique de Gobiides de la Mer Noire et particulièrement des eaux roumaines", ibidem, p. 73.

172. "Un nou gen de diptere în România", ibidem, XX, 3, 1934, p. 116-117.

173. "Alți noi acarieni din apele subterane", ibidem, p. 117.

174. "O nouă formă de ciocănitoare din România", ibidem.

175. "Forme noi de crustacee amfipode de la noi", ibidem, p.

118-119.

176. "Pești constructori de cuiburi", ibidem.

177. "Einar Naumann", ibidem, p. 128.

178. "C. Wessenberg-Lund: Contributions to the developpement of the Trematoda digenea", partea a II-a, ibidem, p. 129.

179. "G. Russov: Un cas d'aérophagie épidémique chez la truitte arc-en-ciel", ibidem, p. 132.

180.. "A. Dorier: Observation sur deux larves de Cordiacés appartenant au genre Parachordodes", ibidem, p. 131.

181. "Viața și opera lui B. Gley", ibidem, XX, 4, 1934, p. 146-153.

182. "Acarieni auxiliari", ibidem, p. 200.

183. "Acarieni observați în depozitele de tutun", ibidem.

184. "Cocostârci din Germania în trecere pe la noi", ibidem, p. 200-201.

185. "Problema repopulării apelor de munte", ibidem, p. 201-202.

186. "Câteva himenoptere interesante din fauna României", ibidem, XXI, 1, martie 1935, p. 42-43.

187. "Fluturi întârziați", ibidem, p. 43.

188. "Varietățile de Anopheles masculipennis", ibidem, p. 43.

189. "Criodrilus lacuum Hofm. la noi", ibidem, p. 43.

190. "Gh. I. Năstase: <<Peuce">> - contribuție la cunoașterea geografică fizică și omenească a Deltei Dunării în antichitate", ibidem, p. 55-56.

191. "Al. Bâznoșanu-Popovici și M.A. Ionescu: Călăuza excursionistului în pădure", ibidem, p. 56-57.

192. "Introduction à l'étude des Hydracariens", "Travaux du Laboratoire de Pisciculture à l'Université de Grenoble", vol. 17, 1935.

193. "Societatea de medici și naturaliști din Iași", "Boabe de grâu", IV, 1935, cu 22 de fotografii.

194. "Un nor uriaș de Afide asupra Iașilor", "Rev. șt. V. Adam.", XXI, 2-3, 1935, p. 122.

195. "Aviația și insectele vătămătoare", ibidem.

196. "K. Viets: Die Wassermilbender deutschen limnologischen Sunda-Expedition", ibidem, p. 139.

197. "K. Viets: Wassermilben aus unterirdischen Gewasser Jugoslaviens, Achte Mitteil", ibidem, p. 140.

198. "K. Viets: Die Wassermilben von Sumatra, Java und Bali

nach den Ergebnissen der deutschen limnologischen Sunda-Expedition", ibidem, p. 139.

199. "F.R. Lawrence: The prostigmatic Mites of south african Lizards", ibidem, p. 142-143.

200. "L. Howard: La menace des insectes", ibidem, p. 137.

201. "Un nevropter nou pentru fauna României", ibidem, p. 208.

202. "Carii țevilor de plumb", ibidem.

203. "I. Simionescu" Energii române în străinătate", ibidem, p. 209.

204. "E.X. Epure: L'Anatomie des organes genitaux des Ascaris vitulvrum Goeze", ibidem, p. 219.

205. "M.A. Ionescu: Contribuțiuni la studiul Pseudoscorpionidelor din România", ibidem.

206. "Zborul nupțial al <<Veverițelor>> sau a <<Rusaliilor>> la Ada-Kaleh", ibidem, XXII, 2, 1936, p. 94-96.

207. "Roiuri de fluturi albi", ibidem.

208. "K. Viets: Hydracarienen aus Jugoslavien", ibidem, p. 109.

209. "Anton Husiatinschi: Zur Kenntnis des Mänschens von Piersigia intermedia Will", ibidem.

210. "Hieronim Jawlowski: Beitrag zur Kenntnis der Diplodenfauna Moldaviens", ibidem.

211. "Sur un Bopyrien parasite chez une espèce d'Hippolyte de Mer Noir", "C.R. Acad., des Sci. Roum.", t. 3, 1936, p. 231-232, (în colab.).

212. "Zoologia, Anatomia și Biologia animală", în "La vie scientifique en Roumanie", I: Sciences Pures, Bucarest, 1937, 64 p., (în colab.).

213. "Notes sur Bopyrina giardi", "Ann. Sci. Univ. Jassy", vol. XXII, fasc. 2, 1937, p. 164-172, cu 14 fig., (în colab.).

214. "Les premières Polychetes d'eau douce recueillies en Roumanie", "Comunic. Acad. St. Rom.", dec. 1937, (în colab.).

215. "Stația zoologică maritimă <<Regele Ferdinand I>> de la Agigea (jud. Constanța)", "Bulet. Soc. Nat. din Rom.", nr. 11, 1937.

216. "Notes sur la faune torrenticole des environs de Broșteni et particulièrement sur quelques larves et nymphes de Dipteres recueillies dans les cours d'eau a Truites du bassin de la Bistritza", "Acad. Rom.", memoriile secțiunii științifice, seria a III-a, tomul XII, mem. 4, Buc., 1937, (în colab.).

217. "Ion Borcea: Anuarul Univesității pe anul academic 1935-

1936", vol. XXI, Iași, Ed. Univ. Mihăilene, 1937, p. 103, 105, cu portret.

218. "Moartea prof. G. Marinescu", "Rev. șt. V. Adam.", XXIV, 1, 1938, p. 43.

219. "Lucrările Stațiunii zoologice maritime Agigea", Vol. I, 1938.

220. "K. Viets: Wassermilben oder Hydracarina (Hydrachnelles und Halacaridae) in die Tierwelt Deutschlands und der angrenzenden Meeresteile", "Rev. șt. V. Adam.", XXIV, 1, 1938, p. 48.

221. "Victor Pop: Neue Lubrificiden aus Rumanien", ibidem, p. 182.

222. "P. Portier: Physiologie des animaux marins", ibidem.

223. "Hypania invalida (Grube) et Hypariola Kowalewskii (Crimm) en Roumanie", "Ann. Sci. de l'Univ. de Jassy", vol. XXIV, f. II, 1938, p. 337-345, (în colab.).

224. "Sur quelques Cumacés limniques et matricoles de Roumanie", dans le volum jubilaire, "Grigore Antipa", Buc., 1938, (în colab.).

225. "La decouverte en Roumanie d'une nymphe d'Ephémère appartenant au genre Behningia J.A. Lestage", 1938.

226. "Biogeografia Mării Negre", "Analele Dobrogei", XIX, 1938, 32 p. + 3 fig. + 4 hărți.

227. "Les premières Polichetes sédentaires d'eau douce recueillis en Roumanie", "C.A. Acad. Sci. de Roum.", no. 4, 1938, p. 3-32, (în colab.).

228. "Notes complémentaires sur la nymphe de Behningia lestagei Motaș 1937, trouvée en Roumanie", "Ann. Sci. de l'Univ. de Jassy", XXV, 1938, (în colab.).

229. "Lucrările Stațiunii zoologice maritime Agigea", vol. II, 1939.

230. "Pericolul aero-chimic și protecția populației civile", "Rev. șt. V. Adam.", XXV, 1, 1939, p. 36-38.

231. "Al VI-lea centenar al Universității din Grenoble", ibidem, XXV, 4, 1939, p. 202-203.

232. "O carte elementară nouă de biologie generală", ibidem, p. 206.

233. "I. Simionescu: Flora României", ibidem, p. 206.

234. "Erasmus Iuliu Nyárády: Enumerarea plantelor vasculare din Cheia Turzii", ibidem, p. 209.

235. "L. Rodewald: Systematische und ökologische Beiträge zur Tradigradenfauna Rumäniens", *ibidem*.

236. "Sur deux Halacarides recuillis dans les monts Apuseni", "Bull. du Musée Royal d'Hist. Nat. de Belgique", t. XV, no. 38, Bruxelles, 11, 1939, p. 12, (în colab.).

237. "Sur deux Feltria nouvelles trouvées dans les Carpathes Orientales et sur les caractères sexuels secondaires dans le genre Feltria Koen. 1892", "Mém. Acad. Roum.", Séct. Sci., s. III, t. XV, Mém. 2, 1939, p. 29-45, cu 13 fig. și 5 pl., (în colab.).

238. "Organizarea muncii științifice în România", "Rev. št. V. Adam.", XXV, 3, 1939.

239. "Punerea în valoare a apelor de munte", "Inst. de Cercet. Agronomice al României. Metode, Îndrumări, Raport, Anchete", nr. 49, Buc., Imprimeria Națională, 157 p., 1939, cu 39 fig., fotogravuri și o hartă, (în colab.).

240. "Sur deux nouveaux Hydrocariens français recueillis dans les Pyrénées", "An. Sci. de l'Univ. de Jassy", t. XXV, fasc. 2, 1939, 13 p. cu 22 fig. și 5 pl., (în colab.).

241. "Monografia limnobiologică piscicolă a bazinului râului Bistrița (Moldova)", "An. Inst. de cercet. Agr. al Rom.), vol. XI, Buc., (în colab.).

242. "Sur quelques Halacarides de la Mer Noire", "Ann. Sci. de l'Univ. de Jassy", t. XXVI, fasc. 1, 1940, (în colab.).

243. "Biocenologia bentonică a fundurilor marine argiloase", "Rev. št. V. Adam.", XXVI, 1-2, 1940, p. 37-39.

244. "Heterotrofia la vegetale și diversele ei aspecte", *ibidem*, p. 56-58.

245. "Hrana rîmelor în grădini, toamna", *ibidem*, p. 59.

250. "Colecția de cetacee de la Kikmuseum din Stockholm", *ibidem*.

251. "I. Grințescu: Ciuperce otrăvitoare", *ibidem*, p. 72.

252. "H. Vasiliu: Istoricul Facultății Agronomice din Chișinău", *ibidem*, p. 77-78.

253. "Lucrările Stațiunii zoologice maritime Agigea", vol. III, 1940.

254. "Sur doux Hydracarides rares trouvées dans les Carpathes Roumains", "Bull. Acad. Roum.", Séct. Sci. XXII, 10, 1940, (în colab.).

255. "Cercetări hidrobiologice în bazinul râului Bistrița", în "Monografia Institutului de Cercetări Piscicole", nr. 2, 1944, 319

p., cu ilustrații, (în colab.).

256. "Lucrările Laboratorului de zoologie și ale Stațiunii zoologice de la Sinaia", vol. I, 1944.

257. "Profesorul Emil Racoviță", "An. Acad. R.P.R.", seria III, t. XXIII, nr. 227, 21 mai 1947.

258. "Profesorul Emil Racoviță", "Natura", XXXVI, Buc., 1947.

259. "Zece ani de la moartea marelui savant și explorator român Emil Racoviță", "Natura", Buc., 1, 1958, 10 p.

260. "Acariens phréaticoles de Transilvania", "Notițe biologice", 4, 1-3, 1946, (în colab.).

261. "Hydracariens phréaticoles de Roumanie", "Notații biologice", V, 1-3, 1947, (în colab.).

262. "Lucrările Laboratorului de zoologie și ale Stațiunii zoologice de la Sinaia", vol. II, 1948.

263. "Über einige neue phreatische Hydrachnellae aus Roumänien und Über Phreatobiologie, ein neues Kapitel der Limnologie", "Abh. Naturw. Var.", Bremen, XXXV, 1, 1957, (în colab.).

264. "Hydrachnelles phréaticoles de la R.P. Roumaine", "Acta Soc. Zool.", Bohemosl., XXII, 4, 1958.

265. "Freatobiologia, o nouă ramură a limnologiei", "Natura", X, 3, 1958.

266. "Descriptions de trois Hydracariens nouveaux", în "Omagiu lui Traian Săvulescu cu prilejul împlinirii a 70 de ani", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1959.

267. "Figuri de naturaliști", Buc., Ed. Științifică, 1960, 339 p + 34 fig.

268. "Hydrachnellae", "The Zoology of Inceland", 56, 1961.

269. "Cercetări freatobiologice", "Studii și cercetări de biologie animală", t. XIII, 1961, (în colab.).

270. "Spéologie, science naturelle du domaine souterrain", "L'Institut de Spéologie de l'Université de Cluj", 1961, p. 11-18.

271. "Cercetări asupra biologiei izvoarelor și apelor freatice din partea centrală a Câmpiei Române", Buc., Ed. Acad. R.P.R., 1962, 366 p., cu ilustr., (în colab.).

273. "Beschreibung einiger Hydrachnellae aus Rumänien nebst der Aufstellung über bis jetzt gefundene Formen von Hydrachnellae, Porohalacaridae und Halacaridae (Acari)", 1962, (în colab.).

274. "Fouder of Biospeleology", în "The National Speleological Society Bulletin", vol. 24, part. 1, Virginia, U.S.A., 8 pag., cu

portret, 1962.

275. "Lucrările Institutului de speologie <<Emil Racoviță>>, vol. I și vol. II, 1963.

276. "Preface and exploratory notes", în "Spelaeology, a New Science of Ancient Underground Secrets", 15 p. with 1 figure, Bucarest, 1963.

277. "Emil Racoviță", "Albina", anul 65, nr. 329, 1963.

278. "Nașterea Biospeologiei", "International Journal of Speology", Weinheim, vol. I, nr. 1-2, 1964, p. 153-161.

279. "Emil Racoviță and the Belgian Antarctic Expedition (1897-1899)", "Emil Racoviță, Selected Works", Publishing House of the Academy, 1964, p. 83-100.

280. "Emil Racoviță, científico rumano explorador antártico", "Revista de la Universidad", publicación de la Universidad de La Plata, Republica Argentina, Cronica, 1965, p. 187-203.

281. "Un pionier al oceanografiei românești", "Tomis", Constanța, 1, 1966.

282. "Din viața și activitatea savantului român Ioan Borcea", "Natura", seria Biologie, 5, 1966.

283. "Emil Racoviță and the Belgian Antarctic Expedition (1897-1899)", "Travaux du Museum d'Histoire Naturelle <<Grigore Antipa>>", vol. VI, Bucharest, 1966.

284. "Doi mari prieteni: Emil Racoviță și Dragomir Hurmuzescu", "Cronica", Iași, anul I, nr. 17, 4 iunie 1966, p. 9, (în colab.).

285. "Legile eredității. Mendel și precursorii săi. Genetica modernă", "Natura", XVIII, 3, 1966, p. 24-31.

286. "Quelque Hydrachnellaes nouveaux ou rares dans les Pyrénées Orientales", "Ann. de Limnologie", t. III, Fasc. 1, 1967, cu 65 fig., (în colab.).

287. "Emil Racoviță. Douăzeci de ani de la moartea sa", "Revista muzeelor", IV, 5, Buc., 1967, p. 408-409.

288. "Emil Racoviță (1868-1947)", "Meridiane Publishing Hous", Bucharest, 1968, 66 p.

289. "Gr. Antipa (1867-1944). Les vues la mise en valeur des terrain inondables. Le programme biologique international", extrait de "Travaux de Museum d'Histoire Naturelle <<Grigore Antipa>>", în "Le centenaire Grigore Antipa (1867-1967)", Bucarest, 1968, 74 p.

290. "Centenarul nașterii lui Dimitrie Călugăreanu, eminent fiziolog, mare patriot și popularizator talentat al științei", "An. Acad.

R.S.R.", anul 102, seria a IV-a, vol. XVIII, 1968, Ed. Acad. R.S.R., p. 491-500.

291. "Emil Racoviță și biologia marină", "Studii și comunicări", Bacău, 1969, p. 7-16.

292. "Pericolul poluării aerului", comunicare, Simpozionul cu cadrele didactice din județul Vaslui, 21 noiembrie 1971.

293. "Istoria învățământului din România", Compendiu, Buc., 1971, (în colab.).

294. "Charles Darwin. Viața și opera", Buc., Ed. Șt., 1972, 262 p., cu 33 ilustr.

295. "Sur un Hydracarian nouveau de la sous-famille des Thyasinae (*Palcothyopsis fibulata* n.g.sp.) et sur l'homologie des formations cuticulaires dans ce groupe", "Arkiv for zoology", ser. 2, 11, 12, ?.

296. "Viața în adâncul mărilor", Buc., f.a., "Cunoșt. folositoare", seria C10.

297. "Pasteur. Viața și roadele muncii sale", Biblioteca "Cunoștințe folositoare", seria A, "Știința pentru toți", nr. 10-11, Ed. "Cartea Rom.", f.a.

298. "Îngrijirea păsărilor și boalele lor", Biblioteca "Cunoștințe folositoare", seria B, "Sfaturi pentru gospodari", nr. 1, Buc., Ed. Cartea Rom., f.a.

299. "Creșterea păsărilor", ibidem, nr. 16, ibidem.

300. "Bolile parazitare la animale, care se trec la om" ibidem, nr. 31, ibidem, f.a.

301. "Viața în fundul mărilor", "Cunoștințe folositoare", seria B ("Sfaturi pentru gospodari"), nr. 10, f.a.

302. "Efectele înfometării în Rusia", "Rev. șt. V. Adamachi", Iași, IX, 4, sept. 1923, p. 193.

303. "Yves Delage", I, idem, VIII, 3, mai 1924, pp. 107-111.

304. "Contributions à la faune des Coléoptères d'eau douce de Roumanie", în S.A.R., no. 4-6, 1924, pp. 105-107.

305. "A 25-a aniversare a Revistei științifice V. Adamachi", în "Natura", XXI, 1, martie 1935, pp. 1-2.

306. "À propos de la synonymie dans deux espèces du genre *Hydrachna* Müll.", "Bull. Séct. Sci. Acad. Roum.", XVII, no. 1-2, 1934, 3 p.

307. "Punerea în valoare a apelor de munte", "Inst. de cercetări agronomice al României. Metodologie. Îndrumări etc.", nr. 49", Buc., 1939.

308. "Călugărița", "Natura", XXIX, 4, apr. 1940, pp. 157-161.
 309. "Stațiunea zoologică de la Sinaia" I, ibidem, XXXI, 2, martie 1942, pp. 67-68.
 310. "O vizită la Grozăvești", ibidem, XXXI, 6, iunie 1942, pp. 206-209.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

***, în "Cuvînt nou", 27 oct. 1934; ***, în "Dimineata", XXXV, 141, 21 martie 1938; Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 571; ***: "Lupta antifascistă a intelectualilor în cadrul profesiunilor", în "Buletin cu ocazia zilei de 23 August 1945", nr. 5, Buc., Ed. Uniunii Patrioților, 1945, p. 24; ***: "Realise of Marine Ecology and Paleocology", vol. V, capit. 25, "Black Sea and of Azov", 30 dec. 1957; ***: "Geological Society of America", Memoir, 67/1957; Georgescu, Titu: "Organizații de masă legale, conduse de P.C.R. (1932-1934)", Buc., Ed. Pol., 1967, p. 74; Ioniță, Gh.I. și Karețchi, A.: "Intelectuali ieșeni în lupta antifascistă", Iași, 1971, p. 26, 96, 122, 230, 247, 254; Ghenciu V.I., Bălănescu I., Cogean I., Ghenciu-Munteanu A.: "Culegere de comunicări și referate de biologie generală", Vaslui, 1973, p. 258-268; Iordan, Iorgu: "Memorii", vol. I, Buc., Ed. Eminescu, 1977, p. 266, 273, 282; Neagoe, Stelian: "Trimful rațiunii împotriva violentei", Iași, Ed. Junimea, 1977, p. 458, 501, 516; Iordan, Iorgu: "Universitatea din Iași și lupta contra războiului", (în manuscris), p. 2; "Who's Who in the World", Chicago, 1972; C.S. Antonescu: "Profesorul Constantin Motăș la 80 de ani", "Natura", XXIV, nr. 1, 1972; G.D. Vasiliu: "Index bibliografic cronologic al publicațiilor profesorului dr. doc. Constantin Motăș (1916-1976)", "St. comunic. Muz. St. Nat. Bacău - Biologie animală", 9, 1976; M. Filimon: "Profesorul Constantin Motăș", "Forum", XVIII, 11, 1976; V. Soran și Sidonia Farcaș: "Motăș Constantin", în vol. "Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii", "Dicționar", Buc., Ed. Șt. și Enciclop., 1982, p. 257-258, "Natura", XI, 1, nov. 1924, p. 69; ibidem, XXI, 1, martie 1935, p. 64; ibidem, XXVIII, 7, 14 iul. 1939, p. 321; ibidem, XXVIII, 11, 15 noiembrie 1939, p. 488; "Neamul Românesc", XIX, 41, 23 febr. 1924, p. 3.

MUNTEANU, ION

S-a născut în martie 1845 în București, unde a urmat cursurile școlii primare (1851-1856), cursurile gimnaziale la "Sf. Sava" (1856-1860), după care a intrat la *Școala de medicină* (1860-1865).

În 1865 odată cu susținerea bacalaureatului își susține și teza de licență în Medicină, după care pleacă la Turin (Torino) în Italia, unde studiază la *Facultatea de Medicină* și unde-și susține teza de doctorat (1868).

Revenit în țară ocupă, din 1868, postul de medic secundar al *Spitalului Eforie* din Capitală.

După susținerea concursului, deține funcția de medic primar al județului Cahul (1877) dar pentru scurt timp, câteva luni, deoarece a fost mutat ca medic primar al județului Vaslui, post în care a funcționat 11 ani, până în 1888. În orașul Vaslui a făcut politică militantă liberală, devenind deputat de Vaslui (1888), dată la care părăsește orașul, Camera Deputaților fiind dizolvată.

Reluându-și profesia de medic, a funcționat, organizat și a dotat spitalele rurale din Târgu-Frumos, Slatina și Răducăneni (jud. Fălciu), între 1888-1895.

Fiind numit prefect de Vaslui (1895) părăsește din nou profesia de medic: Prefectura vasluiană a deținut-o până în mai 1896 când a fost numit inspector general administrativ, post pe care-l deține până în iulie 1897. În aceeași perioadă a girat și postul de prefect de Bacău.

Din vara anului 1897 devine prefect de Fălciu, dar peste un an, în 1898, se retrage la pensie în vârstă de 53 de ani.

Reintrând în politică, este ales senator (martie 1901), iar peste un an, în 1902, devine primarul orașului Huși.

A redactat revistele "Omul și natura" (în Basarabia) și "Hygea" (în Vaslui).

Ca politician a publicat numeroase articole în presa liberală.

Din cărțile sau broșurile publicate de el, amintim:

- "Activitatea mea ca primar al Comunei Huși", București, 1902;
- "Votul obștesc", 1910.
- "Activitatea mea de primar al comunei Huși", Buc., 1902.
- "Reforma electorală", 1912.
- "Pelagra", 1914.

- "O excursiune din Atlantic în Pacific", Huși, 1915.
- "Amintiri", 1929.
- "Legea pentru asanarea datoriilor agricole", Cluj, 1932.
- "După zece ani de activitate", f.a., în colaborare.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea Georgescu-Delafras, 1940, p. 576.

MURGEANU, ION V.

S-a născut la 7 iunie 1940 în comuna Zorleni, județul Tutova, din părinți agricultori.

Urmează cursurile școlii primare și cele ale ciclului II, în cadrul *Școlii generale de 7 ani* din Zorleni. În continuare, urmează primele șapte clase ale *Liceului Codreanu* din Bârlad, iar ultima clasă o absolvă la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, primele două clase de liceu urmându-le între 1953-1955, iar ultima clasă liceală, în anul școlar 1955-1956.

Între 1957-1960 a funcționat ca profesor suplinitor în comunele Tăcuta și Bogdana, din regiunea Iași, iar în anul școlar 1960-1961 a funcționat în aceeași calitate în satul Coroiești de Sus, comuna Coroiești, în județul Tutova, trecând apoi cu catedra în satul Oasele, comuna Rădăuți, județul Galați (1961-1962), iar la începutul anului școlar 1962-1963 a funcționat la Școala elementară din satul Saucă, comuna Lăzărești, județul Vaslui.

În acest interval de timp a debutat în poezie cu "Tinerete" și "Împlinire", la "Flacăra Iașului" (august 1959), la rubrica *Cenaclisti bârlădeni*, alături de Cezar Ivănescu și Ion Iancu Lefter. În februarie 1962 îi apare articolul "Poezie", la rubrica "Cronica optimistului" semnată de G. Călinescu, în "Contemporanul"

Între 1962-1964 își satisface stagiul militar la Câmpulung-Muscel și București, perioadă în care îl cunoaște pe Tudor Arghezi (31 martie 1962) și pe A.E. Bakonski (iulie 1963).

După stagiul militar revine în învățământ, funcționând în anii școlari 1962-1963 în comuna Cărlibaba, județul Suceava.

Între 1965-1967 a funcționat ca inspector în *Comitetul regional pentru cultură și artă* al regiunii Suceava, sectorul cinematografiei.

Se înscrie la Facultatea de filologie a Universității din București, la cursurile fără frecvență.

Revine în învățământ, predând la Școala generală din comuna Adâncata, județul Suceava, în anul școlar 1967-1968.

În perioada 1968-1970 a deținut funcția de redactor la ziarul "Clopotul" din Botoșani, la care colaborează cu numeroase articole. În aceeași perioadă a devenit membru al "Fondului literar" al

scriitorilor.

În 1971 Marin Preda îl propune pentru premiul Uniunii Scriitorilor, pentru volumul său de poeme, "Confesiunea"

La 25 mai 1972 devine membru stagiar al Uniunii Scriitorilor din România, al cărui membru titular este numit la 12 februarie 1976.

Ion Murgeanu a lucrat într-un post de corespondent al ziarului "România liberă"

OPERA

1. "Repaose", versuri, Buc., Ed. Tineretului, 1969, col. "Luceafărul", 86 p.

2. "Confesiunea", poeme, Buc., Ed. Cartea Românească, 1971, 71 p.

3. "Datoria", poezii, Buc., Ed. Eminescu, 1972, 114 p.

4. "Confesiunea patetică", poeme, Buc., Ed. Cartea Românească, 1976, 115 p.

5. "Via", roman, Buc., Ed. Eminescu.

6. "Sonata Waldstein", roman.

7. "Poeme neoromantice"

8. "Sonetele viei".

9. "Confesiunea rigorii"

10. "Oratoriul"

11. "Inima mea într-o zi",

12. "Carte a Moldovei"

13. "Aur și flacăra", poezii, Timișoara, Ed. Helicon, 1996, 128 p.

14. "Iisus", Buc., Ed. Crater, 1999.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Călinescu, G.: "Poezie", în "Contemporanul", 16 februarie 1962, p. 3; Poantă, Petre, articol în "Steaua", 1969; Baltag, Nicolae, în "Scânteia tineretului", 1969; Ciolca, Cătălin, în "Iașul literar", 1969 (?); Manolescu, Florin, în "România literară", 1, ian. 1970; Valea, Lucian, în "Clopotul", Botoșani, joi 13 ian. 1972, p. 2; Constantin, Ilie, în "Luceafărul", ("Cronica literară"), 15 ian. 1972; Flămând, Dinu, "Scânteia tineretului", ("Debuturi poezie"), vineri 21 ian. 1972, p. 3; Georgescu, Paul: "Lumina Câmpiei", "Contemporanul", 8 (1319), 18 febr. 1972, p. 3; Ciolca, Cătălin, în "Vremea nouă", 26 martie 1972, p. 2; Dimitriu, Daniel: "Cronica poeziei", în

“Convorbiri literare”, 4, 29 febr. 1972, p. 9; Poantă, Petre, în “Steaua”, 1972; Minculescu, Mihai, în “România literară”, 8, joi 22 febr. 1973; Prelipceanu, N., în “Tribuna”, 1973; Georgescu, Paul: “Printre cărți”, Buc., Ed. Eminescu, 1973; Angheluș, Ion Alex.: “Scriitori vasluieni contemporani”, “Vremea nouă”, Vaslui, 27 ian. 1974, p. 2; Piru, Al.: “Poezia română contemporană”, vol. II, Buc., Ed. Eminescu, 1975, p. 339-340; Iorgulescu, Mircea: “Scriitori tineri contemporani”, Buc., Ed. Eminescu, 1978, p. 110-112; Popa, Marian: “Dicționar de literatură română contemporană”, Buc., Ed. Albatros, 1977, p. 366-367; I.I. Lefter: “Ion Murgeanu, Poetul asasinat?”, “Rom. lit.”, XXIX, 46, 20-26 noiembrie 1996, p. 11.

NATBA, SAVILE

“Taban Vasile, adevăratul nume al său, s-a născut în 1905¹⁾ în satul Jigoreni, comuna Țibănești, județul Vaslui (azi, în județul Iași), sat în care a urmat cursurile școlii primare și unde a devenit învățător.

După ce a absolvit *Școala normală de băieți* din Vaslui, a devenit învățător.

Împreună cu Delafântănele, a scos revista “Grai moldovenesc”.

A colaborat la “Universul literar”, “Vitrina literară”, “Opinia”, “Curentul”, “Căminul cultural”, “Vasluiul”, “Glasul învățătoresc”, “Orientări”, “Învățătorimea vasluiană”, “Viața românească”

Din volumele sale:

- “Plopul din Măgura”, nuvele, Iași, 1932.
- “Sub epitrafir”, roman, București, 1935.
- “Între ape” (fragment din romanul “Sub epitrafir”, în “Orientări”, III, 1-2, ian. –febr. 1934, pp. 749-750.
- “Din tainele noastre”, nuvele.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, Buc., Ed. Cugetarea Georgescu-Delafras, 1940, p. 586 (de unde s-a reprodus medalionul); B. Iordan: “Antologia învățătorilor în literatură”, Buc., Ed. Cugetarea, f.a., pp. 318-324, cu foto (p. 315).

¹⁾ după unii biografi s-ar fi născut în 1899.

NEGURĂ, MIHAIL

Om politic, n. 1890¹⁾ în Dumbrăveni²⁾ (Dorohoi).

Absolvent al Liceului Internat din Iași³⁾.

Licențiat în drept de la Iași, 1912.

Liberal, deputat de Vaslui de la 1920 în 6 legislații consecutive.

A fost prefect de Vaslui.

Fost subsecretar de Stat la Agricultură și Domenii (14 noiembrie 1933- -aug. 1936).

Din aug. 1936, ministru de stat însărcinat cu cooperăția (până la 28 decembrie 1937).

OPERA

“Interpelare”, Vaslui, 1924.

“Cuvântare”, Buc., 1929.

“Discurs”, 1931.

“Pentru renașterea și consolidarea Cooperăției române”, 1935, în colaborare cu V. Sassu...⁴⁾

¹⁾ În realitate s-a născut în 1899.

²⁾ În satul Coțușca.

³⁾ Absolvent al secției clasice, promoția 1909, fiind coleg de promoție cu viitorul prof. univ., filologul Constantin Fedeș.

⁴⁾ Reprodus din Lucian Predescu: “Enciclopedia *Cugetarea*”, 1940, p. 594, cu completări personale.

NESTOR, GEORGE

S-a născut la 18 mai 1921, în satul Chetreni, comuna Stănuești, din județul Tutova, azi, aparținând comunei Motoșeni, din județul Bacău, ca unul dintre cei 12 copii (șase fete și șase băieți) ai unui talentat, pasionat și inteligent învățător și al unei “mame eroine”, casnică.

Într-o astfel de familie, cu multiple greutăți materiale, George Nestor a fost nevoit să-și petreacă o copilărie precară, redată, în extenso, în unele din cărțile sale.

După absolvirea școlii primare din satul natal, urmează cursul inferior (gimnazial) al *Liceului Codreanu* din Bârlad, după care s-a transferat la *Liceul Mihail Kogălniceanu* din Vaslui, deoarece, acolo, fiind un liceu cu internat, părinții săi erau scutiți de alergare, în fiecare toamnă, după o nouă gazdă. Pe când era elev în clasa a VII-a liceală, în Vaslui, și-a publicat primele sale versuri (1940), în revista școlară “Vlăstarul”, pe care a editat-o, ca redactor-responsabil.

Absolvind liceul în 1942, a dat examen, și a reușit, la *Facultatea de medicină veterinară* din București, cu scopul de a scăpa de armată și de a nu lua parte la război. După 1944 părăsește facultatea începută, deoarece nu-i plăcea perspectiva profesiei, înscriindu-se la *Facultatea de litere și filozofie* a Universității din București, la care și-a susținut licența, în 1947.

Acolo a audiat cursurile eminentilor profesori George Călinescu, Tudor Vianu și G.G. Antonescu.

Ca student, a publicat poezia “Mila” și altele, în revista “Viața”, de sub direcția lui Liviu Rebreanu.

Prieten fiind cu poetul bărlădean George Tutoveanu (din 1940), la intervenția acestuia din urmă pe lângă G.G. Ursu, inspectorul școlar al Regiunii Galați de atunci, George Nestor a fost numit profesor la Bârlad, post la care nu s-a prezentat, deoarece, între timp, se căsătorise cu o bărlădeancă, Didi Smădu, cu care are un băiat, Alexandru, artist plastic design-actor.

În 1949 devine membru al Uniunii Scriitorilor.

Atras de ziaristică, se angajează la ziarul “Glasul armatei” (1948), apoi la “Albina” (1949-1952), “Tânărul scriitor” (1953-1958).

Este recrutat ca activist cultural, instructor artistic, sau director

de club, în cadrul sindicatelor (1960-1966).

Revine într-o altă redacție, "Revista de pedagogie", cu care avea afinități de structură și pregătire profesională, la care a funcționat, ca secretar-responsabil de redacție, timp de unsprezece ani (1966-1977).

Între 1969-1977 a editat, în calitate de redactor-responsabil, "Almanahul părinților"

Din cauza contractării unei arterite, la ambele picioare, se pensionează înainte de termen, în 1977, continuând să activeze pe tărâm literar și cultural.

A colaborat la periodicele "Albina", "Almanahul părinților" (redactor-responsabil), "Cravata Roșie", "Cutezătorii", "Luminița", "Radio", "Ramuri" – Craiova, "Revista de pedagogie", "Revista literară", "România literară", "Școala bărlădeană" – Bârlad, "Tânărul scriitor" (redactor), "Veac nou", "Viața", "Viața militară", precum și la ziare din Capitală și din provincie, la almanahuri, culegeri (cum ar fi "Omul de la catedră", scoasă de către Editura Tineretului), la unele manuale școlare pentru clasele a III-a și a IV-a primară (cu bucăți pentru lectura elevilor) etc. În ele se insera versuri, proză (mai ales povești pentru copii), reportaje, recenzii, anchete, discuții, mese rotunde etc.

În cadrul revistelor "Albina" și "Tânărul Scriitor" a desfășurat o meritorie muncă de îndrumare literară, la care au debutat mulți scriitori din acea generație.

Debutul său editorial datează din 1958, cu volumul "Rața cu mărgele", în Editura Tineretului. De atunci, George Nestor, scriitor fecund, continuă să-și vadă editate multe din cărțile sale pentru copii, cărți recenzate în periodicele "Contemporanul", "Flacăra" (seria veche), "Gazeta literară", "Luceafărul", "Revista de pedagogie", "România literară", "Tribuna școlii" etc.

În cărțile sale, povestiri sau romane pentru copii, sunt plantate multe amintiri și experiențe personale. Sunt descriși copii care vor să urmeze școli superioare celei primare, dar nu pot din cauza lipsurilor materiale ("Puiul ciorii"), povestiri istorice ("Vodă-Cuza la Hanul Cucului"), întâmplări din lumea animalelor și aspecte ale vieții de la țară ("Unde cântă ciocârlia"), tablouri sociale din ajunul ultimului război mondial ("Cineva scutură cuibul"), descrie, pe înțelesul copiilor Fabrica de tractoare Brașov ("Camionul lui Iliuț"), rezistența țăranilor români în fața fascismului ("Călăreți în zare"), viața unui copil, fiu de cioban, care coboară cu familia în sat,

acomodându-se la "noua" viață, în cadrul C.A.P.-ului ("Flăcări pe apă"), aspecte ale constructorilor din București ("Omul din Parc"), aspecte educative despre relația copil-stradă ("Copiii și strada"), probleme de orientare școlară și profesională ("Încotro fiule"), eseuri pedagogice ("Elev la 6 ani" în colaborare, sau "Bunici, părinți, copii"), o feerie dramatică ("Colinaș Voinicul"), povestiri științifico-fantastice ("Castelul singuratic").

Fiind membru de partid, George Nestor a desfășurat și o variată activitate socială și politică, fiind lector la diverse forme de învățământ de partid, membru al B.O.B., la Institutului de cercetări pedagogice și psihologice, locțiitor de secretar de partid.

Pentru întreaga sa activitate și realizare a fost recompensat cu diplome și medalii conferite de către *Consiliul Național al Pionierilor*, Comitetul Central al "Crucii Roșii", Consiliul de Stat ("Meritul științific").

BIBLIOGRAFIE

A. În volume

1. "Rața cu mărgele", București, Editura Tineretului, 1958.
2. "Puiul ciorii", roman, București, Editura Tineretului, 1959.
3. "Vodă-Cuza la Hanul Cucului", ed. I., București, Editura Tineretului, 1959; ed. a II-a, ibidem, 1961; ed. a III-a, 1980. Povestirea a fost inclusă și în două culegeri de povestiri, în 1972 și 1977.
4. "Unde cântă ciocârlia", povestiri, București, Editura Tineretului, 1960.
5. "Colinaș Voinicul", feerie în trei acte, București, Editura Tineretului, 1960, (în colab.).
6. "Cineva scutură cuibul", roman, București, Editura Tineretului, 1961; ed. a II-a, revăzută, "Capcana viselor", Buc., Ed. Tineretului, 1971.
7. "Camionul lui Iliuț", povestire, Buc., Ed. Tineretului, 1962.
8. "Călăreți în zare", roman, București, Editura Tineretului, 1963.
9. "Flăcări pe apă", București, Editura Tineretului, 1964.
10. "Omul din parc", roman, București, Editura Tineretului, 1965.
11. "Copiii și strada", București, Ed. Didact. și Ped., 1969.
12. "Castelul singuratic", apărut în trei broșuri, povestire științifico-fantastică, București, Editura revistei "Știință și tehnică", 1971.
13. "Elev la 6 ani", eseu pedagogic, București, Editura științifică,

1972, (în colab.).

14. "Bunici, părinți, copii", povestiri, București, Editura Didact. și Ped., 1977.

15. "Încotro fiule?", povestiri, București, Editura Didact. și Pedag., 1979.

B. În periodice

1. "Căsuța cu trei morți", "Tânărul scriitor", VI, 12 dec. 1957, p. 39-41.

2. "Călărețul din pădure", "Cravata Roșie", 3, 1966, p. 22-23.

3. "Consfătuire cu cititorii", "Revista de pedagogie", Buzău, dec. 1969; realizator, George Nestor, "Rev. de Ped.", XIX, 2, febr. 1970, p. 120-121.

4. "Bârladul de altădată", "Școala bărlădeană", /6/, nov. 1974, p. 98-100.

5. "Școala generală din Vitănești", "Rev. de ped.", XXVI, 1, ian. 1977, p. 55-57.

6. "Liceul industrial de construcții din Bacău", ibidem, XXVI, 2, febr. 1977, p. 45-46.

7. "Gospodarii de pe Valea Bistriței", "Cutezătorii", XI, 20, 19 mart. 1977, p. 4, 5.

8. "Tradiție și inovație la Liceul industrial nr. 9 din Craiova", "Rev. de Ped.", XXVI, 4, apr. 1977, p. 56-57.

9. "Mohorul", "Cutezătorul", XI, 34, 24 aug. 1977, p. 6-7.

10. "Realizat de pionieri"/ din activitatea de întreținere și înfrumusețare a municipiului Buzău/, "Cutezătorii", XI, 47, 24 nov. 1977, p. 9.

11. "Clubul Ciurel", "Rom. lit.", XII, 43, 25 oct. 1979, p. 14.

12. /Dialog cu Mircea Bivol despre promovarea succesului școlar și înlăturarea repetenței la clasele I-IV/, "Rev. de Ped.", XXVIII, 12, dec. 1979, p. 55-57.

13. /Discuție cu prof. Coriolan Văleanu, Școala generală nr. 1 și prof. Vasile Fabian, Liceul industrial din Carei – Satu Mare/, "Despre modern în actul de predare-învățare", ibidem, XXIX, 1, ian. 1980, p. 40-42.

14. "Pregătirea profesorului, condiție a succesului școlar. Discuție cu profesorul Valerian Ginghină din Bârlad", ibidem, XXIX, 9, sept. 1980, p. 26-27.

15. "Același pământ" / "Vaslui, locul de lângă inimă"/, "Rom. lit.", XIV, 15, 9 apr. 1981, p. 12.

16. "Alexandru Gheorghe, *Trandafirii lui Gheorghita*", Craiova, Ed. "Scribul românesc", 1980, "Rev. de Ped.", XXX, 5, mai 1981, p. 10.

17. "Bârladul de altădată", în "Școala bârlădeană", 6, noiemb. 1974, pp. 98-100.

18. "Moș Fântână din Bârlad", în vol. "Bârladul odinioară și astăzi", vol. I, Buc., 1980, pp. 273-274; "Bârladul odinioară și astăzi", II, 1982, pp. 277-279.

19. "O gazdă din Bârlad" (fragment din romanul "Cineva scutură cuibul"), în broșura "A 8-a aniversare a bârlădenilor din București, 7 noiembrie 1981", Buc., 1981, pp. 9-11.

20. "Amintiri din mansarda nebunilor", "Bârladul odinioară și astăzi", II, 1982, pp. 155-159.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Lector: "Vitrina. George Nestor, *Cineva scutură cuibul*, București, Editura Tineretului, "Contemp.", 16 (758), 21 apr. 1961, p. 3.

Constanța Sorik, "Elev la șase ani" Coordonator științific, Emilian Dimitriu. Coautori George Nestor, Elvira Crețu, Silvia Doană..., București, Edit. Științifică, 1972 (Psyché), "Rev. de Ped.", XXII, 1, ian. 1973, p. 99-100.

Augustin Macarie, "George Nestor, *Bunici - părinți - copii*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977", ibidem, XXVI, 11, nov. 1977, p. 17.

Gheorghe Alexandru, "Nestor George, *Încotro fiule?*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979 (Pentru părinți)", ibidem, XXIX, 2, febr. 1980, p. 56, 64.

Marian Popa, "George Nestor", în vol. "Dicționar de literatură română contemporană", ed. a II-a, București, Editura "Albatros", 1977, p. 383.

Constanța Sorik "Elev la șase ani" Coordonator științific Emilian Dimitriu. Coautori: George Nestor, Elvira Crețu, Silvia Doană /.../, Buc., Ed. Șt., 1972, în "Rev. Pedag.", XXII, 1, ian. 1973, pp. 99-111.

NICOLEANU, NICOLAE

Tomoșoiu (este numele de familie) Neagoe, s-a născut în Cernatu de lângă Brașov. Adevăratul său nume era Tomoșoiu Neagoe, născut la 9 martie 1833 (după Șt. Vellescu), sau 16 martie 1835 (după G. Bogdan-Duică) și la 16 iunie 1835 după condica bisericii din sat și afirmația poetului.

Tatăl, Tomoșoiu, nume purtat pentru o vreme și de către copilul lui, care se numea atunci Neagoe Tomoșoiu.

Familia sa trece în Țara Românească (1848) la Ploiești, de unde trece la Buzău, Neagoe urmând în Buzău cursurile *Seminarului*, la care Vlădica îi era rudă. Acum își schimbă numele în Nicolae Nicoleanu.

În 1849 profesorul Caloianu l-a dus în Craiova și l-a înscris la Colegiul de acolo.

Începând din 1855 începe să scrie versuri, devenind “poetul Nicoleanu”.

Înainte de 1858 pleacă la Paris să-și completeze studiile, unde cunoaște pe Titu Maiorescu, scriindu-i din Berlin și Anvers (1860-1861).

Se întoarce în București în septembrie 1861, făcând gazetărie. A fost numit corector la ziarul “Românul”, la care devine redactor și colaborator.

A fost numit delegat de Consiliul pentru confecționarea rolurilor județului Roman (13 septembrie 1862), în luna decembrie a aceluiași an fiind numit inspector al județului Roman.

Între 27 august 1864 – iunie 1865 a fost directorul *Liceului Național* din Iași, apoi, imediat, a fost numit (23 iunie 1865) cap al Secțiunii Lucrărilor Publice în Direcțiunea generală a *Arhivelor Statului*.

În Iași a luat parte activă la întemeierea “Junimei”

La 26 mai 1866 a fost numit revizor școlar în județele Iași, Vaslui și Fălciu, după care, la 8 august 1867 devine secretar al Direcțiunii *Arhivelor Statului*. Peste numai 22 de zile, la 30 august 1867 devine “cap al *Diviziunii Școalelor* din Ministerul Instrucțiunii Publice”

În București a desfășurat o bogată activitate culturală și literară, ca unul dintre fondatorii “Ateneului Român” (31 octombrie 1865), a făcut parte din comitetul de redacție al mensualului “Ateneului

Român”, alături de B.P. Hașdeu și Const. Esarcu (1866-1869). În cadrul “Ateneului Român” a conferențiat despre “Influența lecturii romanelor străine” (1867). A fost membru al *Societății pentru învățătura poporului român*, al “Societății de arme, gimnastică și dare la semn” secretar al secției *Științe morale și politice* din cadrul “Ateneului Român”

A colaborat la “Satyrul” lui Hașdeu (la care a semnat și cu pseudonimele San Huang Ki și Thao Wan Ki), “Familia”, “Ateneul Român”, “Ghimpele”, “Convorbiri literare”

În timpul petrecerii la onomastica lui Vasile A. Urechie, la 1 ianuarie 1868, a fost lovit de o boală mintală care-i va aduce moartea la 7 aprilie 1871, la *Ospiciul Pantelimon* din Capitală.

A scris poezii pesimiste, lirice, erotice, cu tematică socială și patriotică.

Era un om instabil, dar iubit, căruia i se făceau toate gusturile, ducea o viață sportivă, era “franc și nobil”.

Nu admitea imitația stilurilor și tematicilor unor scriitori, pentru el imitația fiind “copil diform al neputinței”

Citea din Dante, Milton, Herder, Chateaubriand, George Sand, Lamartine, Sénancour, Winkelmann, Alfred de Musset.

A publicat “Poezii”, Iași, 1865, volum care cuprindea 32 de poezii, iar, postum, George Bogdan-Duică a publicat volumul “N. Nicoleanu, Vasile Cârlova, C. Stamati: “*Opere alese*”, Buc., Ed. Minerva, 1906.

În “Convorbiri literare” a publicat poeziile “Dedicațiune”, “Un consiliu”, “În memoria celor morți pentru patrie și libertate”, “9 martie”, “Astăzi”, “Sonet”, “C...”, “Un răspuns”, “Nu mă uita”, “Unei doamne”, “Versuri scrise pe fațada peșterii Dâmbovicioara”, “O victimă”, “Cititorului”, “C...”, “XXX” (în numerele V, 4, iunie 1865, p. 56-60; V, 5-6, iul. – aug. 1865, p. 74-76; V, 7, sept. 1865, p. 85-87; 8, oct. 1886, p. 104-106).

Evocări despre Nicolae Nicoleanu

George Panu, scria în “*Amintiri de la Junimea din Iași*”, vol. I, Buc., Ed. Minerva, 1971, p. 325-326:

“Avusesem, înaintea d-lui Maiorescu, doi directori / La *Liceul Național* din Iași / pe care îi iubisem până la entuziasm, anume doi munteni / eroare: Nicoleanu era transilvănean / trimeși de la București, pe Gheorghe Petrescu și pe urmă pe regretatul și talentatul poet N. Nicoleanu, amândoi natuți entuziaști, partizani înfocați ai Unirei / deși, mai târziu a dedicat o poezie celor care l-au îndepărtat

pe Cuza, motiv pentru care a fost numit în diferite posturi funcționărești /, naturi, ca să zic așa, patruzecioptiste. /.../

Niculeanu, care i-a succedat /lui Gheorghe Petrescu/, era o natură mult mai profundă și sub entuziasmul lui aparent se trăda un mare dezgust de viață. Natură poetică în toată puterea cuvântului, Niculeanu s-a apropiat imediat de *Junimea*. Ne iubea în felul lui, brusc și foarte puțin comunicativ, dar ne iubea, asta se vedea în tot felul lui de a vorbi cu noi. În volumul său de poezii, astăzi uitat / să reținem: prima ediție a vol. I, a apărut în 1909 /, se găsesc lucruri admirabile.

Ni se vorbește și vorbim tot timpul de inspirație. La cei mai mulți poeți, așa numita inspirație este o pregătire laborioasă și înceată a subiectului și o căutare trdelnică a expresiilor, este acele discursuri așa numite improvizate, pe care oratorul le-a pregătit acasă timp de două săptămâni. Ei bine, poeziile lui Niculeanu, dacă le veți mai găsi – eu nu le mai am – și vă veți face idee ce înseamnă un poet de temperament, aș putea zice ce înseamnă inspirația. Să nu credeți că aveți să găsiți o inspirație înaltă, largă, superioară, dar în tot ce scrie îl vezi că a pus creierul lui și, mai cu seamă, inima lui.

Amândoi acești directori de scurtă durată de la Iași, au avut un sfârșit trist, au murit tineri și nebuni”

Nicolae Iorga, în “Oameni cari au fost” (primul volum apărut în 1911, celelalte trei în 1935, 1936, 1939), vom cita din ediția a doua, în două volume (vol. I, Buc., EPL, 1967, B.P.T. nr. 368, p. 132-137):

“/.../ Să încercăm astăzi a statornici chipul de scriitor al lui Niculeanu.

Acesta e, printre scriitorii de acum jumătate de veac, cari nu se mai cetesc de nimeni, unul cu o mai bună reputație. Ne amintim cu milă de viața lui zvânturată, pe rând băiețos oploșit la o episcopie unde se mânca puțin sub un vlădică zgârcit, apoi dascăl de franțuzește pe la casele oamenilor cu dare de mână, mai pe urmă student la Paris, pe socoteala nu știu cui, după aceasta, în curs numai șapte ani (1861-1868), revizor financiar rătăcitor al rolurilor de plată ale contribuabililor, director de liceu și de internat în Iași; pentru oda ce închină răsturnătorilor lui Cuza Vodă, el a făcut apoi de oamenii din februarie, cârmuitorii cei noi ai țării, revizor școlar, secretar de arhive. Nu se uită așa de ușor ca versurile lui soarta grozavă a nebuliei care atinse la începutul anului 1868 pe acest tânăr care abia trecuse de treizeci de ani, ori întunericul desăvârșit al zilelor

din urmă.

Rămâne înfipț în minte și chipul lui neobișnuit, de romantic luptător: părul zburlit în şuvițe revoltate deasupra înaltei frunți albe, privirea cam nehotărâtă și tulbure de visător care nu se încrede în el, șfichiuirile zburdalnice ale mustăților și barbișonul după moda lui Napoleon al III-lea. Din scrierile lui au rămas anume avânturi de mânie, bogată în fraze retorice, anume gesturi de respingere neiertătoare a ticăloșilor și slăbiciunilor omenești. Tânăr, frumos, nenorocit, pletos, purtându-și cravata ca un steag, gata să fluture împotriva *tiraniei*, împotriva *Lasității*, a *trădării*, a *corupției* – așa se înfățișează el înaintea noastră.

Cu toate multele schimbări săvârșite din vremea lui până astăzi, cu toată raritatea scrierilor lui puține, cu toată deprinderea altor cetiri stăpânitoare, ceva din el a trăit, înconjurat de cearcănul de lumină cu care iubirea oamenilor împodobește totdeauna fruntea celor ce au pățimit și n-au ajuns să stăpânească vreodată, celor ce au murit ducând cu dâșii talentul pe care n-au putut să-l facă a rodi pe lume așa cum s-ar fi cuvenit. /.../

Un ardelean însă, profesorul Tîrcă (ce se scrie Circa), asigură că ar fi copilărit cu cel ce era să fie poetul Nicoleanu, pe vremea când acesta era numit Neagoe, băiatul lui Tomoșoiu, țăran din Cernat, unul dintre cele șapte sate ale Săcelelor din marginea de munte a Brașovului. Ar fi trecut cu ai lui, la vârsta de treisprezece ani numai, pentru a hoinări prin țară, până ce nimeri într-o chilie de la Buzău, unde alt fecior de mocan, al lui Preșoiu, ajunsese vlădică: Filotei, cel cu punga legată strâns la gură. Numai pe urmă, profesorul Caloianu l-ar fi luat cu dânsul la Craiova, unde era școala cea mai bună a lui Ioan Maiorescu. /.../

Tot acestor călătorii de funcționar le datorește el și șederea în Iași, unde avu norocul să fie unul dintre cei dintâi scriitori cari se strânseseră în jurul steagului *Junimii*. Întipărirea ce a purtat-o el totdeauna a fost însă aceea a literaturii franceze din anii 1850: o primise cetind mult în țară și trăind câtva timp în mediul Parisului, de unde s-a întors așa cum era să rămână toată viața. A tradus ceva din Musset; în cutare bucată se vede limpede imitația vestitului sonet al lui Arvers / Alexis-Felix Arvers (1806-1850) – poet și dramaturg francez /;.../

Iubiri sfărâmate de trădare, desfășurarea obrăzniciei care întovărășeste puterea și bogăția nemeritată, cam acestea sunt temele sale.

Ar mai merge încă dacă Nicoleanu – care puna de altminteria foarte puțin temei pe scrierile sale și pe chemarea care-l îndemna la ele – dacă tânărul romantic de modă franceză ar avea o limbă bogată, vâjoasă, nouă. Din nenorocire, însă, e jargonul acela boieresc, curățit, frizat și parfumat, adus în acea vreme de o strivitoare înrăurire franceză, care ne făcea să ne rușinăm de tot ce e mai vioi, mai adevărat și mai frumos în graiul pe care-l vorbesc milioane de oameni cu suflete răspicate și focoase. Se mai adaugă în sfârșit și un simț foarte slab al armoniei, care nu-l împiedică de a schilodi foarte adeseori intonația firească a cuvintelor./.../

În notația lui despre o piesă proastă a lui Pantazi Ghica vezi un om de gust, în conferința de la Ateneu se dezvăluie un deplin înțelegător al legăturilor neapărate ce trebuie să aibă arta cu societatea, atât în originile ei, cât și în acea înrăurire pe care, oricare ar face, o va exercita asupra oamenilor./.../Când Nicoleanu își pierdu mințile, o întreagă viață părea că i se deschide încă înainte, și cine știe ce roade de poezie ar fi putut el culege într-o maturitate de care nu i-a fost dat să aibă parte.

25 iunie 1906" ¹⁾.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

“Notiță despre poezii de N.N.”, în “Opinia Națională”, Buc., nr. 26, 18 iunie 1865; I. Negruzzi: “Neculai Nicoleanu”, “Conv. lit.”, V, 1871-1872, pp. 81-84; “Românul” din 10 mai 1880; C.D. Ștefănescu: “O privire asupra literaturii noastre din acest secol”, / Buc., 1880; Șt. Vellescu: “Nicolae Nicoleanu. 1835-1871”, în “Revista Nouă”, I, 12, 1888; Tr. Demetrescu: “Studiu literar despre Nicoleanu”, “Revista Olteană”, 1889, p. 233; “Literatura și arta română”, I, 5, martie 1897; “Convorbiri literare”, V, 7, sept. 1886, pp. 83-84; Aron Densușianu: “Istoria literaturii și limbii române”, ed. a II-a, Iași, 1984, p. 304, nota 2 (Despre originea ardeleană a lui N.N.); “Prima vorbă”, în “Pagini alese”, II, 1, 14 martie 1902; “Scrisori de la vechi colaboratori”, în “Conv. lit.”, XI, mart.-apr.

¹⁾ Un strănepot al scriitorului Nicoleanu vine să confirme știrile /.../ în casa unde astăzi e Școala românească din Cernat (în târg, în fața bisericii celei mari, Sf. Adormire). Părinții lui: Ion Tomoșoiu și Paraschiva, născută Chițu, l-au avut ca al optulea copil, gemen cu Nicolae, mort curând, și al cărui nume probabil că l-a luat fratele său Neagoe, mai târziu Nicoleanu. Părinții lui. oameni gospodari (un fiu, Gheorghe, era cel mai avut din toate Săcelele) l-au dus la carte, la Seminarul ce era alipit pe lângă Episcopia din Buzău, în 1846, de unde în 1849 pleacă la Craiova, condus de profesorul Vasile Caloianu.” (“Semănătorul” din 25 octombrie 1906).

1906 și următoarele, BCU, mss. 926; George Panu: "Amintiri de la *Junimea* din Iași", Buc., vol. I, 1909, p. 106, 286; vol. II, Buc., 1910, p. 168; N. Iorga: "Poesii din epoca Unirii" (antologie), Vălenii de Munte, 1909; N. Iorga: "Oameni cari au fost", Vălenii de Munte, 1911, p. 136; Ilie Constantinescu: "O poezie necunoscută încă a lui N. Nicolescu" în "Arhivele Olteniei", III, 1924, p. 156; Victor Tudoran: "Nicolae Nicolescu", "Plaiuri săcelene", 6, 1935; Gheorghe Adamescu: "Contribuțiune la bibliografia românească", vol. I, Buc., 1921, p. 116; P.V. Haneș: "Istoria literaturii românești", Buc., 1924, p. 190; Gheorghe Adamescu: "Contribuțiune la bibliografia românească", fascicula a II-a, Buc., Tip. Profesională Dimitrie C. Ionescu, 1923, p. 152; G. Ibrăileanu: "Caracterul specific național în literatura română", "Viața românească", XIV, 11, noiemb. 1922; Gheorghe Adamescu: "Contribuțiune la bibliografia românească", fascicula a III-a, Buc., Casa Școalelor, 1928, p. 120; Dr. C. Diaconovici: "Enciclopedia Română", vol. III, Sibiu, Tip. W. Krafft, 1902, p. 1040; Lucian Predescu: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 600; G. Călinescu: "Amica lui Nicolescu", "Națiunea" din 21 septembrie 1947; G. Călinescu: "N. Nicolescu", "St. și cercet. lit. și folclor", 2, 1960, pp. 352-355; I. Hangiu: "Presa literară românească", Buc., EPL, 1968, vol. I, p. 279, 469; vol. II, p. 33, 316, 325; "Bibliografia revistelor *România literară*", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1981, p. 307; I. Zamfirescu, V. Căndea, V. Moga: "Ateneul Român", Buc., Ed. șt. și enciclop., 1976, pp. 27, 76, 142, 200; I.E. Torouțiu: "Studii și documente literare", vol. I, 1931, pp. 311-312; George Călinescu: "Istoria literaturii române de la origini până în prezent", Buc., Ed. Minerva, ed. a II-a, 1985, pp. VII, VIII, XIV, 334-336, 371, 397, 984, 991, 995-996.

NIȚESCU, TRAIAN

S-a născut la 18 iulie 1924 în comuna Băcești, județul Vaslui.

Urmează cursurile Școlii primare din comuna Moinești, județul Bacău, iar cursurile liceale le începe la *Liceul Roman Vodă* din Roman, terminându-le la *Liceul Ferdinand I*, din Bacău.

În continuare urmează cursurile Institutului de artă teatrală și cinematografică "I.L. Caragiale", din București, secția Regie și teatru, unde își susține examenul de licență în 1950, semnând regia și scenografia piesei "Dealul vrăbiilor", de A. Simukov, luând calificativul "foarte bine"

Simultan cu acest institut de artă, Traian Nițescu a urmat și cursurile Institutului de arhitectură "Ion Mincu", din Capitală, pe care le absolvă tot în 1950.

Încă din perioada când era student în ultimul an (oct. 1949), a fost numit asistent la catedra de scenografie din cadrul *Institutului de artă plastică Nicole Grigorescu* din București, post în care rămâne până în 1952. Tot în 1949 este numit asistent-regizor la *Teatrul Național Ion Luca Caragiale*.

Din 1952 devine asistent la catedra *Arta actorului*, din cadrul I.A.T.C., funcție pe care o deține până în 1962.

După un an, în 1953, devine regizor artistic al Teatrului Național din București, unde funcționează până în 1960.

Între 1960-1967 a fost regizor artistic al Studioului I.A.T.C.

Începând de la 10 octombrie 1962 a funcționat ca lector al Catedrei de *Arta actorului*, de la I.A.T.C., secția Regie de teatru, până în 1967 când a preluat scenografia, la categoria I, la Studioul I.A.T.C.

În perioada 15 februarie 1967-1970, a deținut titlul de conferențiar la Catedra *Arta actorului*, secția Regie de teatru, iar din 1971 și până la pensionare, deține titlul de profesor, la Catedra Regia de teatru, film și televiziune. Din 1973 este numit profesor definitiv la catedra "Regii", disciplina "Scenografia de teatru și film"

A predat următoarele cursuri:

1. "Geometrie descriptivă", la secția Regie de film și operatorie de film (1963-1964), precum și la secția Regia de teatru (din 1963).
2. "Machetă și compoziție scenografică" (din 1964).
3. "Regie de teatru" (din 1971).
4. "Regie de film și operatori de imagine" (din 1971).
5. "Istoria stilurilor", la secția Regie de teatru (din 1965).
6. "Tehnica scenei", la secția Regie de teatru (din 1965).
7. "Tehnica de film" (din 1972).

Potrivit cu metodologia adoptată în programa de studii prin cursurile enumerate mai sus, seminarii și ore de atelier, a îndrumat studenții în vederea conceperii, proiectării și realizării schițelor tehnice de decor și a machetelor plastice necesare examenelor la secția Regie de teatru, regie de film și televiziune, operatori de imagine.

Pentru artiștii amatori, sub egida Sindicatului, a Comitetului pentru artă și a Casei centrale a creației populare, a ținut următoarele lecții:

- Curs de perfecționare pentru tehnicienii de teatru (10 lecții), 1959-1960.
- Curs de tehnica scenei (4 lecții), 1963-1964.
- Curs de scenografie și Curs de machiaj (4 lecții), 1964-1965.

Activitate artistică:

<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Calitatea deținută</i>	<i>Teatrul</i>
Michelangele	Al. Chirițescu	Asistent director de scenă	Teatrul Național București
Femeia îndărătnică	W. Shakespeare		
Azilul de noapte	M. Gorki		
Evantaiul	C. Goldoni		
Trei surori	A. Cehov		
Moni Ghelester	Ziua cea mare	Maria Banuș	Teatrul Municipal
Confruntarea	Tur Seinin	"	"Național" (B)
Trei surori	A. Cehov	Asistent scenograf	"Național" (B)
Undeva într-o țară	A. Virta	"	"
O scrisoare pierdută	I.L. Caragiale		
Conu Leonida față cu reacțiunea	I.L. Caragiale		
Revizorul	Gogol		
Egor Buliciov	M. Gorki		

<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Calitatea deținută</i>	<i>Teatrul</i>
Ruptura	Lavreniev	Scenograf	"Armatei"
{ Zori deasupra Moscovei	A. Surov		"Național" (B)
{ Câinele grădinarului	Lope de Vega	{ Asistent scenograf	Teatrul Municipal
Vadul nou	L. Demetrius	"	
Cum vă place	W. Shakespeare		
Școala calomniei	B. Sheridan		"Armatei"
Fântâna turmelor	Lope de Vega		
Liubov Iarovaia	L. Treniov	Scenograf	Teatrul municipal
Oameni de azi	L. Demetrius		
Dealul vrăbiilor	A. Simucov	Regizor și scenograf Teatrul Naț.	
Viață nouă	A. Stehlik		
Pulberea argintie	A. Iacobson		
Cupă răsturnată	Li Tai Pe		"Național B."
O noapte furtunoasă			
furtunoasă	I. L. Caragiale	Scenograf	I.A.T.C. Buc.
D-ale carnavalului	"	"	"
O scrisoare pierdută			
Momente și schițe			
Păpuși lumești	V. Alecsandri		
Chirița în provincie	"		
Chirița în Iași			
Despot Vodă			Teatrul Naț. Iași
Fântâna Blanduziei			
Hagi Tudose	Delavrancea		Teatrul de stat Brașov
Răzvan și Vidra	B. P. Hașdeu		Teatrul de stat Arad
Trei Crai	"		I.A.T.C. Buc.
Mitică Popescu	C. Petrescu		"
Suflete tari	"		Teatrul de stat Brăila
Surorile Boga	H. Lovinescu		I.A.T.C.
Omul care a văzut moartea	"		C.I. Nottara
Vadul nou	L. Demetrius		Teatrul de stat Sf. Gheorghe
Oameni de azi			I.A.T.C. 1959-1961
Secunda '58	Dorel Dorian		
Jocul de-a vacanța	M. Sebastian		

<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Calitatea deținută</i>	<i>Teatrul</i>
Steaua fără nume	"	"	"
Ultima oră			
Domnișoara			
Nastasia	G.M. Zamfirescu		Teatrul de stat Arad
Ion Anapoda	"		Teatrul de stat Baia Mare
Titanic vals	T. Mușatescu		I.A.T.C.
Ziariștii	Al. Mirodan		"
Șeful sectorului suflă			
Celebrul 702			
Să nu-ți faci	Eugen Barbu		Teatrul de stat Arad
Prăvălie cu scară			Teatrul de stat Bârlad
Camera de alături	Paul Everac		Teatrul de stat Sibiu
Întinericul	I. Naghiu		Teatrul tineretului Piatra Neamț
Eumenidele	Esc. Hill		I.A.T.C.
Oedip	Sophocles		"
Ifigenia în Aulida	Euripide		
Omul cu mârtoaga	Gh.Ciprian		Teatrul de stat Arad
Macbeth	W. Shakespeare		I.A.T.C.
Othelo			"
Antonio și Cleopatra			
Femeia îndărătnică			
A XII-a noapte			T. de stat Arad T. de stat Brașov
Cum vă place			I.A.T.C.
Nevestele vesele din			
Windsor			I.A.T.C. T. de stat Arad
Richard al II-lea			Teatrul Mic
Richard al III-lea			Teatrul de stat Sibiu
Pygmalion	G.B. Shaw		I.A.T.C.
Nu se știe niciodată	"		Teatrul de stat Arad
Discipolul diavolului			I.A.T.C.
Unchiul Vania	A.P. Cehov		"
Pescărușul	"		
Vassa Jeleznova	M. Gorki		" 1966-1967
Vilegiaturiştii	"		
Inspectorul de poliție	J.B. Priestley		

<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Calitatea deținută</i>	<i>Teatrul</i>
Au ajuns la un oraș	"	"	I.A.T.C. T. de stat Botoșani
Muttercourage	B. Brecht		I.A.T.C.
Ascensiunea lui Arturo Ui			
nu poate fi oprită			
Nevasta evreică			
Ondine	J. Geraudoux		
Slugă la doi stăpâni	C. Goldoni		I.A.T.C. T. Nord Baia Mare
Năzdrăvanul			
Occidentului	B. Singer		I.A.T.C. – turneu Anglia
Spectacolul	"		I.A.T.C., T.
"Commedia dell'Arte"			"M. Eminescu" Botoșani
Minciuna are			
picioare lungi	Eduardo de Fillipo		I.A.T.C.
Oceanul	Al. Stein		"
Poemul lui			
Octombrie	Vl. Maiakovski		
Mica studentă	Pogodin		
Orașul viselor			
noastre	Arbuzov		
Julius Fucik	I. Buriakovski		
Romulus cel Mare	Fr. Dürrenmatt		I.A.T.C., T. de stat Oradea
Cântăreața cheală	E. Ionescu		I.A.T.C. 1967
Procesul Horia	Al. Voitin		{T. de stat Arad T. stat Tg. Mureș
Rachierita	A. Luca		"
Războiul cu Troia			
nu se face	J. Giradoux		I.A.T.C.
Pete de soare	A. Lahela		T. Tineretului P. Neamț
Cei șase	R. Hossein		T. Naț. București
Manevrele	D. Tamaș		T. de Nord Satu Mare
Joc de pisici	I. Örkeny		T. de stat Arad, T.
			"V.I. Popa" Bd.
Ciocârlia	J. Anouilh		I.A.T.C.
Valpone	B. Johnson		T. Naț. Craiova
Diavolul alb	Webster		I.A.T.C.
Cei din Dangaard	A. Nexö		T. "V.I. Popa" Bârlad

<i>Piesa</i>	<i>Autorul</i>	<i>Calitatea deținută</i>	<i>Teatrul</i>
Plicul	L. Rebreanu	"	I.A.T.C., T. de stat Arad
Asociația minunilor	A. Sathos		T. de stat Arad
Lady X	E. Mirea		T. "Nottara" Buc.
Într-o singură seară	I. Naghin		T. "L.S. Bulandra" București
Ultima cursă	H. Lovinescu		T. "Nottara", Buc., T. de stat Constanța
Logodnicii Sucevei	Fl. Ionescu		T. "V.I. Popa" Bârlad
Puterea întinericului	L. Tolstoi		
"Piatră la rinichi"	P. Everac		T. "I. Vasilescu" București

În afara spectacolelor de mai sus, a mai lucrat la primul spectacol de sunet și lumină, "C. Brâncoveanu" de la Palatul Mogoșoaia. De asemenea, a semnat scenografia la filmele "Bijuterii de familie", de P. Dimitriu, alături de Al. Broșteanu, la Centrul de producție cinematografică Buftea, la serialul de televiziune "Eroi au fost", 6 episoade, scenariu de P. Anghel, la TV, 1976-1977, precum și la filmul "Vis de ianuarie", scenariu de Anda Boldur, Casa de filme nr. 5, 1978.

Traian Nițescu a mai colaborat cu regizorii Sică Alexandrescu, Al. Finți și Maria Sadova.

Activitate obștească:

Nr. crt.	Felul activității	Locul	Anul
1.	A X-a aniversare a eliberării	Stadionul Republicii	1954
2.	Spectacol de gală cu ocazi a Festivalului Tineretului de la Varșovia		1955
3.	"500 de ani" (Aniversarea orașului București)		1959
4.	A XV-a aniversare a Eliberării		"
5.	Spectacol de gală cu ocazia Festivalului Tineretului de la Viena		
6.	A 40-a aniversare a PCR		1961-1962
7.	Spectacol de gală cu ocazia Festivalului Tineretului de la Helsinki		1962
8.	A XX-a aniversare a Eliberării	"	1964
9.	50 de ani de la lupta de la Mărășești (spectacol de sunet și lumină)	Mausoleul Mărășești	1967

Nr. crt.	Felul activității	Locul	Anul
10.	50 de ani de la Întregirea Patriei	Stadionul Republicii	1968
11.	Spectacol festiv de 1 Mai	"	1972
12.	Spectacol festiv de 1 Mai		1973
13.	125 de ani de la Revoluția de la 1848		1973
14.	A XXX-a aniversare a Eliberării		1974
15.	Spectacol festiv de 1 Mai		1975
16.	Spectacol festiv de 1 Mai		1977
17.	9 Mai 1899 – 1977	Stadionul "23 August"	1977
18.	Gala laureaților Festivalului		1977
	{ "Cântarea României"		1977
19.	{ Aniversarea pionierilor	Stadionul "Dinamo"	1977
20-32.	Proiectarea și execuția decorației de la Palatul Republicii și Palatul Consiliului de Miniștri, pentru revelioanele din anii 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, precum și la cele organizate la "Pavilionul Expoziției", din anii 1968, 1972, 1973.		

În domeniul arhitecturii a prezentat următoarele proiecte:

1. Proiectul mecanizării și modificării scenei sălii "Comedia" a Teatrului Național "I.L. Caragiale" din București (realizat).

2. Proiectul de amenajare și decorație a studoiului I.A.T.C. "I.L. Caragiale", București (realizat).

3. Proiectul de amenajare și decorațiuni pentru cinematecă (A.C.I.N.) din Bulevardul Magheru (realizat).

4. Proiectul Clubului A.C.I.N., din strada Pictor Verona (în colab.).

5. Proiectul Teatrului de vară din fostul raion "Tudor Vladimirescu"

6. Proiectul de amenajare a sălii de teatru de tip universal 101 la Teatrul Mic (Intrarea Zalomit).

7. Anteproiectul I.A.T.C. "I.L. Caragiale" București.

8. Proiectul Teatrului de păpuși "Tândărică" prezentat în cadrul simpozionului internațional, Moscova, februarie 1959.

9. Arhitectul și scenograful Traian Nițescu a primit patru premii I:

a) pentru regie și scenografie, la primul concurs al tinerilor actori, cu piesa "Viața nouă", de A. Stelik (1955);

b) pentru scenografia spectacolului "Muttercourage", de B. Brecht (acordat de către Ministerul Învățământului (1962-1963);

c) pentru scenografia spectacolului "Tragedia antică, Eschil,

Sophocle, Euripide”, acordat de către același minister, 1962-1963;
 d) pentru scenografia spectacolelor “9 Mai 1977” și, pentru Gala laureatilor din cadrul Festivalului “Cântarea României” 1977.

A mai primit un premiu III pentru scenografia piesei “Procesul Horia” de Al. Voitin”, interpretat de către colectivul de actori al Teatrului de stat din Târgu-Mureș, în cadrul Festivalului “Cântarea României”

A deținut sau deține următoarele titluri și funcții:

- membru al Fondului plastic din R.S.R. (1958);
- membru al Uniunii Artiștilor Plastici din R.S.R. (1961);
- secretar executiv al Organizației Internaționale a Scenografilor și Arhitecților de Teatru – Secțiunea Română, 1970;
- tematician și proiectant al expozițiilor de scenografie de la Praga (1971-1976);
- comisar general la Trienala de scenografie, Praga, 1971-1976;
- tematician și proiectant la Trienala de scenografie, Varșovia, 1974;

tematician și proiectant la Trienala de scenografie de la București, 1971-1976;

- comisar general la Expoziția de scenografie, Varșovia, 1974;
- vicepreședinte al Organizației Internaționale a scenografilor și tehnicienilor de teatru, cu sediul la Praga (din 1975);
- secretar al Secției de scenografie a U.A.P. din R.S.R. (din 1975);
- tehnician și proiectant al Expozițiilor de scenografie de la Havana (1976) și Berlin (1976);

Pentru activitățile sale remarcabile, pe tărâm artistic și obștesc, a primit următoarele ordine și medalii:

- “Medalia Muncii” (1961);
- “Merite Sportive” (1961);
- “Ordinul Muncii”, clasa a III-a (1961);
- medalia “A XX-a aniversare a Eliberării patriei” 1964);
- Ordinul “Meritul Cultural” clasa a V-a (1966).

Cronicile de spectacol, care apreciau realizările artistice ale lui Traian Nițescu, au fost numeroase. Iată câteva extrase, selectiv, din acele cronici.

“[...] Cadrul scenografic semnat de Traian Nițescu este remarcabil prin monumentalitatea simplă a coloanelor sale, veritabile <<coloane vertebrale>> ale întregii montări cu caracter foarte funcțional” (C. Căliman: “Don Carlos”, de Fr. Schiller, în “Teatrul, XI, 1965).

"[...] Decorul modern, frumos, chiar foarte frumos al aceluiași pictor scenograf Traian Nițescu (colaborarea sa cu Teatrul din Arad s-a dovedit fructuoasă) îi conferă o ambianță foarte propice" (C. Căliman: "Capcana", de R. Thomas, ibidem).

"[...] Ne-a demonstrat, de pildă cât de luminoase și de aerate știuseră să fie decorurile lui Traian Nițescu, ce inspirate și moderne panourile fotografice mari, ce dilatau scena, anexându-i perspectiva unui șir de blocuri sau măcar privesc la un colț de parc" (Adriana Rotaru: "Omul care a văzut moartea", de H. Lovinescu, în "Informația", 19 apr. 1971).

"[...] Într-un cadru scenic construit pe datele teatrului realist, datorat lui Traian Nițescu, personajele capătă identități precise [...]" (R.F. Alexandru: "Ferma Dangaard", de A. Nexö, în "Scânteia tineretului", 20 martie 1974).

"[...] Să recunoaștem în același timp că Virgil Tănase a beneficiat și de ambianță scenică aparent luxuriantă și caracterizantă totodată (Traian Nițescu – artist valoros, aducând mereu gust și pătrundere, ca și în scenografia lui *La Fântâna Blanduziei*, realizată acum câțiva ani la Iași) [...]" (N. Barbu: în "Burghezul gentilom", de J.B. Molière, în "Cronica", Iași, 14 noiembrie 1975).

PUBLICAȚII:

în revistele "Îndrumătorul cultural", 1963-1964 și "Educația pionierească", 1968.

1. "Construcția scenei"
2. "Iluminatul și aparatul de iluminat"
3. "Elemente tip de decor"
4. "Montarea și elementele ajutoare".
5. "A.B.C. teatral. Dicționar de termeni teatrali"
6. "Indicații de regie pentru piese într-un act"
7. "Scenografia pentru piese într-un act"
8. "Catalogul de scenografie", Praga, Q.P., 1971.
9. "Machiaj", volum.
10. "Tehnica scenei", București, Casa Centrală a Creației Populare din R.S.R..
11. "Tratat de Tehnica spectacolului", vol. I, 1973.
12. "Tratat de Tehnica spectacolului", vol. II, 1974.
13. "Album de scenografie. 1964-1971", pentru Quadrienala din Praga, 1971.

Traian Nițescu a mai colaborat la revista "Forum", editată de

către Ministerul Educației și Învățământului, precum și la revista "România literară" (1976-1978).

Traian Nițescu are publicate numeroase articole, dintre care consemnăm:

- "Unele aspecte ale mișcării în scenă. Consultatie în imagini" / Festivalul biennial de teatru *Ion Luca Caragiale*", "Îndrumătorul Cultural", XV, 9, sept. 1962, pp. 54-60.

- "Nisa – o a doua facultate", "Scânteia tineretului", XVI, 3377, 24 martie 1960, p. 2.

- "Despre machiaj", "Îndrumătorul Cultural", XV, 11, noiembrie 1962, pp. 52-53.

- "A.B.C. Teatral", ibidem, XVI, 10, octombrie 1963, pp. 55-56.

- "A.B.C. teatral", (VI), ibidem, XVII, 2, februarie 1964, pp. 57-58; "Müvelódes", VII, 2, febr., 1964, p. 62.

- "A.B.C. Teatral" (VII), ibidem, XVII, 3 mart. 1964, p. 49; "Müvelódes", XVII, 3, marc. 1964, p. 45.

- "A.B.C. teatral" (VIII), ibidem, XVII, 4, apr. 1964, p. 4; XVII, 4 apr. 1964, pp. 48-49.

- "A.B.C. teatral (prolog)", "Educația pionierilor", 1, 1 ian. 1968, pp. 38-42.

- "A.B.C. teatral" (I), ibidem, I, 2, febr. 1968, pp. 31-43.

- "A.B.C. teatral" (II), ibidem, I, 3, mart. 1968, pp. 41-43.

- "A.B.C. teatral (III)", ibidem, I, 4, apr. 1968, pp. 38-40.

- "Amenajarea și utilizarea tehnică a unei scene mici. A.B.C. teatral (IV)", ibidem, I, 6, iunie 1968, pp. 42-47.

- "Un Complex cultural-sportiv înseamnă mai mult decât o sală de spectacole", "Îndrumătorul cultural", XXI, 7, iul. 1968, pp. 2-5, 55.

- "Iluminarea scenei și aparatura de iluminat. A.B.C. teatral (V)", "Educația pionierilor", I, 8, aug. 1968, pp. 35-39.

- "A müvelódési otthan a községredezési és sportkomplexum több mint az előadóteren", "Müvelódes", XXI, 8, aug. 1968, pp. 24-28.

- "Sunetul. A.B.C. teatral (VI)", "Educația pionierilor", I, 10 oct. 1968, pp. 35-37.

- "Machiajul A.B.C. teatral", ibidem, II, 1, ian. 1969, pp. 28-32.

- "De ce se întâlnesc scenografiile?", "Rom. lit.", IV, 6, 4, febr. 1971, p. 27.

- "Teatral" "Luminița", 10 oct. 1975, pp. 9-10.

- "Criterii de valoare", "Arta", XXVI, 5-6, 1979, pp. 17-19.

- "Păpușarii", ibidem, pp. 43-45.

- "Scenografii de teatru", ibidem, pp. 35-37.
- "Die Soziologie des Schauspielraums"
- "În "Volk und Kultur", XXXI, 6, iun. 1979, pp. 25-26.
- "Congresul – Omagiul artiștilor", "Arta", XXVI, 10, oct. 1979, p. 4.
- Studiarea scenografică. Ipoteze", ibidem, XXIX, 1-2, ian. – febr. 1981, pp. 22-26.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Băleanu, A.: "D-ale carnavalului", de I.L. Caragiale, "Scânteia", 6 dec. 1961; Mîndra, I.: "D-ale carnavalului", de I.L. Caragiale, în "Gazeta literară", 8 martie 1962; C. Paraschivescu: "Răzvan și Vidra", de B.P. Hașdeu, în "Contemporanul", 21 sept. 1962; C. Căliman: "Don Carlos" de Fr. Schiller, în "Teatrul", nr. 11, 1965; C. Căliman: "Capcana", de R. Thomas, ibidem; Săraru, Dinu: "Richard al II-lea", de W. Shakespeare, în "Lucefărul", 29 oct. 1966; Rotaru, Adriana: "Omul care a văzut moartea", de H. Lovinescu, "Informația", 19 apr. 1961; Frunzetti, Ion: "Trienala de scenografie, 1971", "Teatrul", nr. 5, mai 1971; Chirilă, D.: "Plicul", de L. Rebreanu, "Familia", nr. 3, martie 1974; Alexandru, R.F.: "Ferma Dangaaed", de Nexö, "Scânteia tineretului", 20 martie 1974; Sălceanu, Amza: "Fața văzută și nevăzută a teatrului", Buc.; Ed. Eminescu, 1974, p. 179; "Teatrul românesc contemporan", 1944-1974"; Buc., Oprea, Ștefan: "Puterea întunericului", de L.N. Tolstoi, "Cronica", Iași, 24 oct. 1975; Barbu, N.: "Burghezul gentilom", de J.B. Molière, "Cronica", Iași, 14 noiembrie 1975; Oprea, Ștefan: "Burghezul gentilom", de J.B. Molière, "Flacăra Iașului", 15 nov. 1975; Beldeanu, Adrian: "Puterea întunericului", de L.N. Tolstoi, "Veac Nou", Vaslui, 18 nov. 1975; Barbosa, Octavian: "Dicționarul artiștilor români contemporani", Buc., Ed. Meridiane, 1976, p. 361-362; Constantin, P.: "Enciclopedia", Buc., 1977, p. ; Tiberiu Vornic: "O vizită în țarg." Piesă de teatru /cu/ indicații de décor /de/ Traian Nițescu", în "Îndrumător cultural" XV, 4, apr. 1962, pp. 48-58; Szász: "Șase băieți și o fată. Moment dramatic /cu/ indicații de regie /de/ Traian Nițescu", ibidem, XV, 6, iunie 1962, pp. 41-46; Maria Terner: "Activitatea artistică a elevilor. Colocviu cu /.../ Traian Nițescu", "Tânărul leninist", 11, noiembrie 1969, pp. 82-91; "Trienala" / Colocviu cu /, Arta", XXVI, 5-6, 1979, pp. 5-16; Mariana Nicolescu: "Zilele scenografiei românești. Convorbire cu prof. univ. arhitect Traian Nițescu, secretarul secției de scenografie a Uniunii Artiștilor Plastici", în "Forum", XXI, 7-8, iul.-aug. 1979, pp. 124-125.

OLINSCHI (OLĂNESCU), DIONISIE O.

S-a născut în comuna Hliboca, din Bucovina, la 8 aprilie 1852.

A făcut studii juridice la Viena, Innsbruck și Cernăuți.

Ocupă un serviciu la stat, în Bucovina, între 1878-1887, după care, constatând că nu mai poate fi avansat din cauza naționalității sale, trece în "Vechiul Regat" în 1893 funcționând la Biroul statistic din București, apoi la *Fundațiunea Universitară <<Carol I>>*.

Trece în învățământ, ca profesor suplinitor de Limba germană, la gimnaziile din Vaslui, Focșani, Caracal și Slatina, instalându-se pentru o perioadă mai lungă în acest din urmă orașel muntean.

În 1898 își trece la Iași examenul de liberă practică în avocatură, (licență), după care se înscrie la Baroul avocaților din Slatina, unde stă și la începutul secolului nostru.

Pasiunea sa pentru arheologie s-a manifestat încă din tinerețe. Astfel, încă din perioada când era student la Cernăuți, la îndemnul profesorului său, I.G. Sbiera, a început să culeagă și să studieze relicvele obiectelor de antichitate din Bucovina. Activitatea sa în această direcție a mers până la înființarea, 1886, unei societăți de arheologie pe acel vechi pământ strămoșesc, ocupat, în acea vreme de imperiul austro-ungar.

Datorită activității sale practice și publicațiilor sale, *Societatea de geografie* din București, l-a numit membru corespondent.

Guvernul imperial, constatând competența sa în domeniul arheologiei și artelor, l-a numit (1891) membru în *Comisia imperială și regală pentru conservarea monumentelor artistice și istorice*.

A publicat articole arheologice în publicațiile: "Familia" Oradea (1884 și 1889), "Amicul familiei" Gherla (1884), "Tribuna" Sibiu (1885), "Buletinul Societății de geografie din București" (1885, 1890), "Voința națională", București (1886).

BIBLIOGRAFIE

1. "Tezaurul de la Pietroasa", Gherla, 1884; Cernăuți, 1884.
2. "Acțiunea pauliciană în dreptul roman și român", teză de licență, Iași, 1899.
3. "Rămășițe traco-dace", Cernăuți, 1908.

4. "Mormântul lui Ștefan cel Mare", Slatina, 1899.

5. "Gottischskytische Goldschimedekunst in Dacien und in Panonien", 1914.

BIBLIOGRAFIE DE REFERINȚĂ

Diaconovich, Dr. C.: "Enciclopedia română", tomul III, Sibiu, Editura W. Krafft, 1904, p. 453; Predescu, Lucian: "Enciclopedia *Cugetarea*", Buc., Ed. Cugetarea, 1940, p. 614; Straje, Mihail: "Dicționar de pseudonime", Buc., Ed. Minerva, 1973, p. 501.

TABEL SINOPTIC*)
incluzând câteva date personale ale personalităților incluse în acest volum

Numele și prenumele	Locul și data nașterii	Locul și data decesului	Legătura cu județul Vaslui	profesia, funcția, titlul	pag
ADAM, Ioan	Vaslui 26 octombrie 1875	Iasi 18 mai 1911	șc. pr. și L. Vaslui naștere	scriitor, învăț., prof.	6-10
ADAMACHI A. Vasile (Arapu, Adam)	1 ianuarie 1817 Iasi	8/21 martie 1894 Iasi	dragător de Vaslui	comis. filantrop	11-14
ALACI, Valeriu	Căciua, Suceava 24 oct. 1884	Timișoara 13 noiemb. 1955	șc. pr. Gimnaziul Vaslui	prof. univ. dr. matematică	15-23
ALUPQAE, George V.	Zamostea - Suceava 18 martie 1944	—	profesor Vaslui	sculptor, grafician	24-31
ANDREI, Petru	Brăila 29 iunie 1891	Iasi 4 octombrie 1940	prefect Vaslui	prof. univ. dr. sociologie, deputat Vaslui, ministru	32-57
ANITEI, A. Emil	Iasi 27 martie 1926	—	naștere	pictor	58-61
ANTIP I. Constantin	Uncești - Zlătoveni - Vs. 27 octombrie 1925	—	Liceul M.K., redactor Vaslui, naștere	general, dr. ist. dir. Muz. Militar.	62-67
ANTONIU, Lascăr	Vaslui 1870	?	șc. pr. Vaslui	procuror, deputat	68
BACIU, Constantin	Vaslui 13 iulie 1885	Paris 8 septembrie 1959	— naștere	compozitor	69-70

BALLIF, O. Leon	Țibulești - Vaslui 18 februarie 1892	Iasi 18 mai 1967	naștere	prof. univ.dr. medic	71-73
BARBU, Neculai	Sălcăuțeni - Voinicți Tutova, 18 noiembrie 1924	—	L.M.K.	prof. univ. dr. geograf.	74-81
BARBU, P. Viorel	Deleni - Vaslui 14 iunie 1941	—	L.M.K. naștere	acad. prof. univ. dr. matematică	82-84
BAZGAN, Gr. Gheorghe	Cedrești - Vaslui 26 oct. 1886	?	naștere	Conf. univ. dr. în matematică prof. pictor, mozaicar,	85
BĂBUȘANU, Maria	Dumesti - Vaslui 23 ian. 1926	—	șc.pr. Vaslui naștere	ceramist, tapițier, conf. univ.	86-88
BĂRCĂ, V. Constantin	Begdani - Tutova 5 iulie 1923	—	șc. pr., sec., elem.,	prof. univ. dr. biologie	89-96
BEJAN, Grigore	Rafaila - Todirești 25 aug. 1865	?	naștere	arh. ing.	97
BEJENARU, Mihail	Negrești - Vaslui 28 iunie 1891	?	paroh, prof. Negrești naștere	preot, publicist bisericesc	98-99
BERCEANU, G. Mihail	? 8 nov. 1882	?	prefect de Vaslui	subsecretar de stat politician prof. univ. dr. drept, deputat	100
BOTEZ, François-Matei	Vaslui 13 aprilie 1877	?	prânar de Vaslui naștere	avocat	101

BOTES (BOTESU). ST. Neculai	Iasi februarie 1843	?	corpul tehnic Vaslui	matematician autodidact.	102-103
BOTESCU, I. Dan	Vaslui 22 dec. 1934	—	șc. pr. L.M.K. naștere	prof. univ. de istorie, cercetăt.	104-105
BRAESKY, Anny	Iasi 2 decembrie 1902	Iasi 1988	șc. pr. L.M.K.	actriță	106-116
BRÂNZEI, Petru P.	Tibănești – Vaslui 28 noiembrie 1916	Iasi 9 martie 1985	șc. pr. L.M.K. naștere	prof. univ. dr. medicină	117-135
BRIESE, Otto	Iasi 25 iunie 1889	28 decembrie 1916	prof. Vaslui	pictor	136
BRUDARIU, Adrian	Dobrovăț – Vaslui 26 august 1893	?	deputat P.T. Independent Vaslui naștere	magistrat, deputat	137
BURDUN, N. George	Gârbești – Dobrovăț Vaslui, 12 IV 1899	?	șc. pr. Gârbești naștere	prof. publicist	138
BUȘILĂ, Dimitrie	Racova – Gârboeni Vaslui 1836	Grivița – Bulgaria 30 august 1877	naștere naștere	eron	139-140
BUTUREANU, Valeriu	Iasi 1889	Iasi 19 noiembrie 1945	prof. L.M.K.	prof. univ. dr. în drept, filosofie	141-143
CALMUSCHI, Constantin	Bârlad 23 noiembrie 1868	?	prof. L.M.K. și director	prof. ist. editor, publicist.	144-148
CALMUSCHI, Constantin	Vaslui 1886	București 1956	naștere	actor dramatic	149-151

CARP, P. Petru	Iași 28 iunie 1837	Tîbănești - Vaslui 22 iunie 1919	deputat de Vaslui politician	studii dreptăți economice politice politician	152-199
CĂPITANU, I. Viorel	Tanacu - Vaslui 7 octombrie 1932	—	L.M.K. naștere	muzeoграф	200-204
CHRISTIDE, Epaminonda	Vaslui 27 iunie 1885	?	șc., pr., liceul naștere	conf. univ. dr. medicină	205-208
CIHODARU, Constantin	Cosești - Ivănești Vs. 21 ianuarie 1907	Iași 4 martie 1994	prof. Ivănești Vaslui, L.M.K., naștere	prof. univ. dr. istorie	209-217
CIHODARU, M. Dimitrie	Vaslui 6 septembrie 1875	?	Preș. Înaltei Curți de Casație Vaslui, naștere	Consilier Înaltei Curți de Casație	218
CIUBOTĂRAȘU, V. Ștefan	Lipovăț Vs. 21 martie 1910	București 27 august 1970	L.M.K., poet, naștere	actor, poet	219-231
COCEA (CHRISCOCOLEU) Sofie	Fălcișeni - Baia 15 iunie 1839	Vaslui 27 octombrie 1861	prof. Vaslui	poet, publicist, gazetar, pedagog	232-235
COMAN, Ghenuta	Dedești - Vișoara-Fălciu 10 ian. 1914	?	L.M.K., prof. Vaslui	arheolog. prof.	236-238
CONDREA - MANOI.ESCU. Maria	Bărlad 1885	Bărlad 1930	invăț. Hârșova-Delești Vaslui	invăț., poet.	239-240
CONDURACHE Gh, Vasile	Cosești - Vaslui 1 august 1919	—	naștere	conf. univ. desen, sculptură, sculptor	241-246
CONDURACHE N. Victor	Târgu - Mureș 7 octombrie 1924	?	șc. pr. Bălteni, L.M.K.	asist. univ. ist.	247-248

CONDURACHI, A. Emil	Scănteia – Vaslui 3 ianuarie 1912	București 16 august 1987	șc. pr. Șirănești, naștere	acad. prof. univ. dr. ist.	249-255
CONSTANINESCU - STELIAN, Stelian	Câmpina 1904	?	L.M.K.	prof. publicist, inspector	256
CONSTANTINESCU, N. Iac	Galati 17 martie 1878	?	judecătura Scănteia – Vs	Curtea de Apel Galati	257
CORVIN, S. D.	Vaslui 8 februarie 1844	?	locuitor Vs. naștere	dr. în medicină	258
COTRUT, Gheorghe V.	Ciofeni (Telejina)-Zăpodeni-Vs. 23 noiembrie/6 dec. 1900	Iași 1972	șc.pr.Bârsești- Solesți, naștere	prof. univ. dr. chimie	259
CRETU D. Adrian	Bereasa – Dănești Vaslui 1944	—	șc. pr. Bereasa, L.M.K., naștere	prof. univ.dr. electrotehnica	263
CUZA, Elena	Iași 17 iunie 1825	Piatra Neamț 2 aprilie 1909	locuitoare Solesți	Doamna Ţării	264-268
CUZA, Grigore	Barboși-Coceni -Vs. 1796	?	moșier Codăești naștere	pasoptist, unionist, politician	269-281
DARIE(DĂRMĂNESCU), Iordache	? secolul XVIII	?	ispravnic de Vaslui	boier	282
DAVID, D. Ioa	Negrești – Vaslui 11 februarie 1882	Huși – Filciu februarie 1938	naștere	Prof. chimie, prefect. Filciu	283
DAVID, Mihai	Negrești – Vaslui 21 mai 1886	Iași 26 iunie 1954	șc. pr. Negrești, naștere	prof. univ. dr. geografie	284-289

DEDIU, I. Constantin	Pungești - Vaslui 1 aug. 1883	?	naștere	scriitor, publicist	280
DRAGU, Teodor	Zăpodeni - Vaslui 1848	?	naștere	ing. constr. mașini	291
DUMITRESCU, Angela	Răftila - Vaslui 11 septembrie 1918	—	naștere	invățătoare, folcloristă	292
EVLOGHIE Dascălu (Baniță, Ioan)	Bereasa - Dînești - Vs. 1705	?	naștere	psalt. dirizor, monah, traductor	293
FĂLCIOIANU, A. Mihail	Pungești - Vaslui 4 februarie 1884	București 29 noiembrie 1951	șc. pr., liceul, naștere	prof. univ. dr. medicină	294-295
FRIMU, C. Ioan	Bârzași (Ștefan cel Mare) Vs. 4/16 octombrie 1871	București 6/19 februarie 1919	muncitor Vaslui, naștere	politician - sindicalist	296-304
GAIU, Gh. Emaseoil	Bârlad, 16 februarie 1908	Iasi, 23 februarie 1976	prof. Vaslui	conf. univ. dr. matematică	305-307
GHICA, Vasile	?	?	ispravnic de Vaslui	psălcist, unionist, ministru	308-326
GOLESTAN, Șon	Vaslui, 26 mai 1875	Paris 21 aprilie 1956	naștere	compozitor	327-330
HANDOCA, Justin	Poiana-Negrești-Vs. 23 aprilie 1856	Turnu Măgurele 10 septembrie 1877	naștere	ofiter - erou	331-332
HORDILĂ, V. Mihai	Subuleț - Tansa - Vs. 2 iulie 1905	?	șc. pr., Vaslui, Școala Normală Vaslui	invățător publicist	333
IACOMI, Constantin	Rădești - Tuzova 29 martie 1928	—	preot, politician Vs.	preot	334

IONESCU, Bica	Cursești – Pungești - Vs. 26 martie 1928	—	șc. pr. Cursești, Liceul de fete Vaslui, naștere	prof. univ. dr. biologie	335-340
ISTRATI, Corneliu	Toporăști – Pungești - Vs. 26 martie 1928		naștere	dr. istorie, cercetător	341-342
ISTRATY, T. Edgar	Vaslui 28 aprilie 1887	București 21 decembrie 1967	șc. pr. Vaslui, naștere	actor	343-347
LEON M. Ioan	Negrești – Vaslui 28 martie 1895	? ?	naștere	licențiat drept, deputat PNT Vaslui	348
LEUȘTEAN – ZAFER, D. Diana	Tătărlăni – Vaslui 1960	—	șc. pr. Tătărlăni, Dănești, Solești, Șc. Normală Vs. naștere	învățătoare	350
LIATRIS, Ioan	Prodic – Vaslui 23 septembrie 1878	? ?	naștere	prof. univ. dr. drept, deputat Vaslui	351
LUPU, Eugen	Sulina – Tulcea 1855	Sulina – Tulcea 30 ianuarie 1883	judecător Tribunalul Vaslui	licențiat drept	352-354
MACAROVICI, Gh. Constantin	Negrești – Vaslui 22 febr./ 6 mart. 1902	Cluj – Napoca ?	șc. pr. Vaslui, L.M.K., naștere	acad. prof. univ. dr. chimie	355-377
MACAROVICI Gh. Neculai	Negrești – Vaslui 12 aprilie 1900	Iasi, 26 iulie 1979	L.M.K., prof. Vaslui, naștere	prof. univ. dr. geologie	378-400
MACOVEI V. Gheorghe	Tansa – Vaslui 25 septembrie 1880	București 31 mai 1969	șc. pr. Tansa – Vaslui naștere	acad. prof. univ. dr. geologie	401-406
MAFTEI, Neculai	Dănești – Vaslui 21 mai 1930	—	șc. pr. Odorhești, L.M.K., naștere	prof. univ. dr. economie	407-419

MAGDER, B.	Codăești – Vaslui iulie 1891	? ?	naștere	publicist	420
MANOILESCU, Gheorghe	Cărmănești-Delești-Vs. 28 martie 1882	? ?	șc. pr. Vaslui, naștere	ofițer (r), învăț.	421
MĂDĂRUAC I. Alexandru	Zorleni – Tulova 1 mai 1897	? 3 iulie 1968	șc. pr. Vaslui,	locot. – col. licențiar drept.	422-423
MILESCU, Gv. Nicolae	Milești – Vaslui 1636	Rusia 1708	naștere	cărturar, memorialist	424-432
MIRON, Radu	Codăești – Vaslui 3 oct. 1927	—	naștere	acad. prof. dr. doc. matematică	433-439
MIRONESCU Gh. Gheorghe	Vaslui 28 ianuarie 1874	? 1954	naștere	prof. univ. dr. drept, ministro	440-459
MOISIL C. Constantin	Nășăud 8 decembrie 1876	București 20 octombrie 1958	prof. și dir. liceu Vaslui	acad. prof. univ. dr. istorie	460-498
MOISIL C. Grigore	Tulcea, 10 ianuarie 1906	Ottawa – Canada 21 mai 1973	L.M.K.	acad. prof. dr. doc. matematică	499-525
MORARU, Ion	Vaslui, 25 decembrie 1932	—	șc. pr. Vaslui, L.M.K., naștere	istoric, publicist	526
MOȘULEȚ N. Alexandru	Târlăveni-Oțenești-Vs. 1 nov. 1913	? ?	șc. pr. Vaslui naștere	prof. univ. dr. șt. tehnice	527
MOTĂȘ, C. Costică	Vaslui 8/20 iulie 1891	București 15 ian. 1980	șc. pr. Vaslui,	prof. univ. dr. doc. biologie	528-548
MUNTEANU, Ion	București martie 1845	? ?	medic primar Vaslui, deputat P.N.L. Vaslui	medic, deputat	549

MURGEANU, Ion	Zorleni - Tutova 7 iunie 1940	—	L.M.K., prof. Tâlcuța	scriitor, filolog	551-553
NATBA, Savile (Tăban Vasile)	Jigoreni - Tâlcuța, Vs. 1905	? ?	șc. pr. Jigoreni, scriitor, căpitan, Școala Normală Vaslui	scriitor	554
NEGURĂ, Mihai	Cotușca - Dumbăveni - Dorohoi, 1899	? ?	prefect de Vaslui, deputat liberal de Vaslui	ministru, politician	555
NESTOR George	Chetreni - Stănișești - Tutova 18 mai 1921	—	L.M.K.	scriitor, prof.	556
NICOLEANU Nicolae (Tomșoiu, Neagoe)	Cernatu - Brașov 9 martie 1833	București 7 aprilie 1871	revizorșcolar Vaslui	poet, prof.	561-566
NIȚESCU, Traian	Bălănești - Vaslui 18 iulie 1924	—	naștere	pictor scenograf, regizor de teatru	567-577
OLINSCHI (OLĂNESCU), O. Dionisie	Hliboca (Bucovina) ?	? ?	prof. Vaslui	jurist, arheolog	578

*)Abreviere din Tabel sinoptic

-acad. = academician
-asist. = asistent universitar
-Cas. = Casație (Curtea de ...)
-cercet. = cercetător
-conf. = conferențiar (universitar)
-const. = construcții (facultate)
-dir. = director
-doc. = docent (universitar)

-dr. = doctor
- ec. = economie
- elem. = elementară (școală)
- ist. = istorie
-învăț. = învățător
-L.K.M. = Liceul *Mihail Kogălniceanu*
- matem. = matematică
- m. = membru

-preș. = președinte
- pr. = primară (școală)
-prof. = profesor
-șc. = școală
-șt. = științe (discipline)
- Trib. = Tribunal
-univ. = universitar
-Vs. = Vaslui

**Tipar executat la
S.C. ODEON SRL Vaslui
Str. Andrei Mureșanu nr. 22
Tel.: 316184, fax: 312692
sub comanda nr. 10/ 18.01.2001
format A5**

LS.B.N. 973-8049-25-3

